

7

TRAGŒDIARUM DELECTUS:

HERCULES FURENS, 2.V.C.

ALCESTIS,

EURIPIDÆ:

ET

TRACHINIÆ,

SOPHOCLEA:

. IN SCHOLARUM USUM:

EDIDIT ET ILLUSTRAVIT

GILBERTUS WAKEFIELD, A. B. *W*

TOMUS PRIOR.

Interea Mufis, ætas dum mollior, infles;
Et, quæ mox imitere, legas: nec definat unquam
Tecum Graia loqui, tecum Romana vetustas.

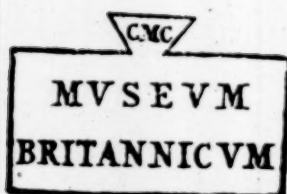
LONDINI:

TYPIS E. HODSON:

IMPENSIS ECERTON, WHITEHALL: UBI VENIUNT.

1794.

7

AD LECTOREM.

QUAM potero paucissimis te volo, lector. Hic fabularum selectarum liber (nam secundus etiã exercet prelum) *Herculis* historiam complectitur, quatenus heroa celebrant *Græcæ* tragædiæ scriptores: adeò ut integrum per se volumen jam nunc editum haud immeritò existimari possit. Porro, quum labores nostri tyronum commoditatibus potissimùm impendantur, operam dedimus iis fabulis excerpendis, quæ minùs sint in scholis agitatæ; ut gratiam saltèm quandam novitatis sibi posset hoc opusculum conciliare.

Prima fabula, ad ordinem temporum apud mythographos scriptores, *Hercules Furens* EURIPIDIS scilicèt, mihi sempèr erat in deliciis: nec vel præstantissimæ uberrimi istius ingenii fœturæ, quamcunque demùm hoc nomine insigniveris, posthabendam judico. Quoniã verò in *Herculis* furore depingendo multùm occupetur, *terribilium* magis *gratiarum* vividâ descriptione nobis commendata venit, quàm mollioribus *Euripidei* calami venustatibus.

Subsequitur

Subsequitur *Alceſtis*; et rectè quidèm ſubſequi ſatis tibi probabunt dramatis huiusce ver. 67. cum *Diodoro Siculo*, tom. i. pp. 256. 261. 296. *Weſſelingii* collatus; et cum *Tzetſis* Chil. ii. v. 227. ibidèm vv. 299. 421. ut alia fileam argumenta. Hæc autèm fabula teneris affectibus ciendis quàm maximè accomodatur; et eam oſtentat denſitatem oratoriam, facilitatem, ſuavitatem, ſimplicitatem denique ſententiarum, eo intereà ſermõnis illaborati veſtitu decorata, ut nihil in hoc molli tenuique filo eloquentiæ perfectius deſideraveris.

Claudit volumen, et *Herculis* fatalem vitam, *Sophoclis Trachiniæ*: opus abſolutiſſimum; et, meo ſaltèm iudicio, grande decus *Cecropiæ* cothurnæ. Per has ſcenas eluſcere videbis ſublinitatis *Sophocleæ* gravitatem et magnificæ orationis ſonum tantoperè decantatos. Hic habes omnia ad præſectum unguem caſtigata: et, ſi *Euripides* audire debeat dulcior quidèm ac propior naturæ ſcriptor, hæud dubiè vocaveris *Sophoclem* poëtam nobiliorem. In verſuum ſtructurâ certè limatio invenitur, per *iambicorum* locos impares *tribrachyn*, *daſtylum*, et *anapaëſtum* manũ parciori ſpargens; in trægædiarum initiis artifex peritior, et officium virilius in mediis actibus aſſignans *Choro*. Sunt verò quibus non immeritò videbitur *Euripides* hæc omnia propriis excellentiis compenſare; neque iis dedit copioſum auctoritatum tam apud hodiernos quàm veteres ſuffragium. Quales ſunt *Ovidius* et *Virgilius* ſuo *Latio*, tales eſſe dixerim *Euripidem* et *Sophoclem Athenis*: nec fortasſè minores meretur laudes priorum
laſtea

laetæ ubertas et simplicitas nativa, quàm posteriorum castigatæ venustates et dignitas consummata.

Ampliores reperientur in *Sophoclis* fabulam animadversiones meæ. Sensi utique sedulò annitendum esse mihi, ut aliqua proferrem, digna quæ doctorum virorum detinerent oculos, post nuperas curas *Brunchii*; eruditi meherculè! politique critici. Non inficiabor memet sollicitum habuisse, ne in hâc magni viri provinciâ denuò obeundâ nimium nimium traducerer: ideòque vires omnes meas evocavi, ad exemplum leonis *Homerei* scilicèt;

ευρη δὲ πλεῖρας τε καὶ ἰσχυρὰν μὲν φιλοσοφίαν
μαχίσται· ἰσὶ δ' αὐτὸν ἐποτρύνει μαχισσάσθαι.

Quo demùm successu me flagellaverim, penes alios sit iudicium: verè doctos non extimesco.

Ad *Euripidem* adhibui *Barneesium*, *Heathium*, *Musgraviium*, *Beckium*, cum *Aldinâ*; atque insupèr ad *Alcestin*, qui nupèr edidit, *Kuinoelium*. Quod mutuum sumpserim, fidelitèr agnovi; et ne minimum quidèm sciens volens alienorum studiorum furtum feci. Ad *Sophoclem*, usus sum *Brunchii* editione, formæ, quam vocant, *quartæ*; *Aldinâ*, *Juntinâ* posteriore, *Francofurtanâ* anni 1544. quæ, nî fallor, *Juntinam* priorem fidelitèr exprimit: nam, postquàm mihi visus sim hoc certo colligere ex collatis quibusdam locis, *Juntinam*, ut in ære suo pauperem decuit, statim vendidi: quotiès igitur de hâc editione mentionem fecero, lector intelligat *Francofurtanam* velim. *Parisinum* editorem non nisi perfunctoriè consului,

consului, pertextis animadversionibus meis: quem tamèn nullo modo spernendum putem.

Si quis arbitrabitur nonnulla supra puerorum captum erudita, et auctores minùs vulgatos, sæpiùs excitari; ille sciat velim me interferere voluisse, quæ vel adultâ doctrinâ viros demererentur, et tyronibus ardorem injicere exquisitiorum literarum, remotis fontibus aperiendis:

Ut studio majore petant Heliconâ virentem.

Accentus, quos vocant, *circumflexos*, *graves*, et *acutos*, penitùs amovi; doctas et difficiles nugæ sempèr averfatus. Impediunt hæ minutia, ut mea fert opinio, juvenum profectus, significationibus verborum ad arbitrium scribarum scholiastarumque malè definiendis, et absterrendis ingeniis puerorum ab explicationibus propriis ac conjecturis, auctoritati cæcæ inconsultò obsequentium. Hæc commenta in linguis orientalibus, ut inepta et inutilia, dudùm exploferunt viri docti.

In vèrsionibus *Latinis* subjungendis invitus equidèm bibliopolæ votis morem gessi: fateor me subindè correxisse; sed ab animo meo non potui impetrare, ut in iis concinnandis multum studii consumerem.

Quæ *Musgravii* est, ad *Herculem Furentem* dedi, *Kuinoeli* in *Alcestin*, et *Mattaireanam* in *Trachinias*.

De metris non habeo in præsens quod dicam, præter ea, quæ didita per animadversiones nostras aliquoties offenderis. *Hephæstionis* et *Terentiani Mauri* maximè

desiderantur editiones novæ: et vehementissimè dolendum est nostrates quosdam, harum rerum callentissimos, atque omnium doctrinarum copiis admirabiliter instructos, PARRUM dico, PORSONUM, et BURNEIUM, ad hoc officium strenuè obeundum non accingi. Maximas certè ab eruditorum choro gratias inirent, et provinciam, suâ doctrinâ dignissimam, exornatam darent. Utinam calcar addere mea voluntas posset! Utinàm eorum ad hoc opus efficaciam ipse possiderem!

Et, quantum cupiam, possem quoque.

Aliquandò certas emendationes priorum criticorum tacitus adopto; ne lassos sensus lectoris repetitionibus minùs necessariis onerem, atque in molem infaniorum succresceret volumen meum. Hallucinationes etiàm editorum incautos sæpissimè dimisi: sæpè, nomine peccantis non prolato, refellisse visum est errores alienos, et pravis interpretationibus occurrere, per veriores tantummodò propositas, ne in doctorum aliquem invidiam accendere viderer voluisse. Hinc etiàm factum est, ut locos quosdam explicuerim, qui parùm aliter indigerent explicationis. Rectè cogitatis priorum animadversorum semper æquissimus inveniari; nec laudem denegans, nec vanam à furtivis plumis captans gloriolam, virium propriarum et imbecillitatis propriæ perindè conscius.

Nescio an operæ pretium sit admonere, quædam esse in duobus fabulis prioribus, *orthographiam* spectantia,

tia, minùs ad meam mentem, nec sicùt in reliquis, administrata; hæc enim per se non admonitus statim deprehendet nasutus lector: qui fruatur his, et valeat!

E Museo meo prope Londinum,
Junii die septimo, 1794.

ΕΤΡΠΙΔΟΥ

ΗΡΑΚΛΗΣ

ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΣ.

VOL. I.

B

Τ Π Ο Θ Ε Σ Ι Σ
 ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ
 Μ Α Ι Ν Ο Μ Ε Ν Ο Τ.

Ἡρακλῆς γῆμαι Μεγαράν τὴν Κρεόντος, παῖδας ἐξ αὐτῆς ἐγέννησε·
 καταλιπὼν δὲ τῆτος ἐν ταῖς Θῆβαις, αὐτὸς εἰς Ἀργὸς ἦλθεν, Εὐρυσθεὶ τοὺς
 ἀθλοὺς ἐκποίησάν· πάντων δὲ περιγενομένου, ἐπὶ πᾶσι ἐφ' ἰδοῦ κατήλθε,
 καὶ πολὺν ἐκεῖ διατριφὰς χρόνον δοξάν ἀπέλιπε παρα τοῖς ζωσίν, ὡς εἰη
 τεθνηκώς· γαστρίσαντες δὲ οἱ Θῆβαιοι πρὸς τὸν δυναστὴν Κρεόντα, Λικύον ἐκ
 τῆς Εὐβοίας κατήγαγον·

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ.

ΜΕΓΑΡΑ.

ΛΤΚΟΣ.

ΙΡΙΣ.

ΛΤΣΣΑ.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ΘΗΣΕΥΣ.

ΧΟΡΟΣ Θῆβαιων γερόντων.

Προλογίζει δὲ ὁ ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ.

ΕΥΡΥΠΙΔΟΥ

ΗΡΑΚΛΗΣ

ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΣ.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ.

ΤΙΣ τον Διός συλλεκτήρον ουκ οίδε βροτων,
Αργείον Αμφιτρύων; ὃν Αλκίαιος ποτε
ετίκτεν ὁ Περσεύς, πατέρα τονδ' Ἡρακλέους·
ὃς ταςδε Θήβας εσχεν, ἐνδ' ὁ γῆγενης
σπαρτῶν σταχὺς ἐβλασθεν, ὦν γένους Ἀρης
ἔσωσ' ἀριθμὸν ὀλίγον, οἱ Καδμῶ πολιν

5

NOTÆ.

ver. 3. Proclivis esset enendatic, vel ἀκρίβως reponendo, vel ἐτικτῶ. sed nollem equidē mutare. Syllabæ scilicet τιν ὁ Περ ἀνα-
ράστων formant: quam licentiam in secundo etiā et quarto pede
tibi passim vindicant propria nomina in tragicis; cujus exempla
paginæ nullæ tibi denegabunt.

ver. 5. Omīsi γ' post σταχὺς ad fidem MSS. Corripit syllabam
υ; fanē in hāc voce Theocritus, x. 47. sed Siculi leges in hoc foro
non dominantur: aliter tribrachys foret ἐτικτῶ in v. 3. sic enim
ille, Idyll. iv. 52, ταῖς ἀτράκτιδις ἐπὶ.

Suus est color unicuique generi poeticæ dictionis.

τεκνοῦσι παίδων παῖσιν· ἐνθεν ἐξεῖϕι
 Κρεῶν, Μενοικεὺς παῖς, ἀναξ τῆςδε χθονός.
 Κρεῶν δὲ Μεγάρης τῆςδε γινεται πατὴρ,
 ἣν πάντες ὕμεναιόισι Καδμείοι ποτε
 λωτῷ συνηλαλᾶσαν, ἥνικ' εἰς ἐμούς
 δόμους ὁ κλεινὸς Ἑρακλῆς νιν ἤγετο.
 λιπὼν δὲ Θήβας, οὐ κατωκισθῆν ἐγώ,

10

ver. 7. Sanus est locus: *augent civitatem liberis*. Idem est, ac si dixisset,

πολλοὶ
 τεκνοῦσι παίδων παῖδας.

His constructionis scilicet conversionibus mirifice gaudent poetæ, ut supra pedestrem humilitatem sua surgat oratio. Sic *Athenæus*, ii. 12. Περιπίσει δι' οὗτω το δῖνον καὶ αἰπολίῳ, ὥς τα δυο μίση των προβάτων ἐσχήθηαι τῷ αὐτῷ παθῆι: pro περιπίσειν αἰπολίῳ τῷ δῖνῳ: quod fefellit *Casaubonum*. Itidem *Horatius*, Sat. ii. 2. 15.

nisi *Hymettia mella Falerno*

Ne biberis diluta.

Virgilius quidē, *Æn.* ix. 337. ita voluit:

felix, si protenus illum

Æquasset nocti ludum:

Silius autē, perpetuus imitator *Virgilii*, mutare maluit, vii. 340. ad hunc modum:

Nec notum somno noctes æquare.

Plura diximus (et infinita quidē supersunt dicenda) ad *Silv.* Crit. sect. clxxxvii. quæ tyronibus sedulo notata velim, quum viris, longē me doctioribus et in hoc stadio diutius exercitatis, tantilla res ignorata maximos errores intulit.

Porro, non alienus est huic loco, neque hic conferri non debet, v. 798. hujusce dramatis:

ὁ γὰρ
 τεκνῶν τεκνοῖς μεταμύθει·

quam locutionem vel speciosissimis equidē annumero.

ver. 10. Ordo est: Ἡ πάντες Καδμείοι πολ' ἡλαλᾶσαν σὺν λωτῷ (11) ὕμναιοις. Sic *Sophocles*, *Antig.* 133. cum quarto casu:

Νικην ὀρμῶντ' ἀλαλᾶσαι.

Vide *Jungermannum* ad *J. Poll.* i. 163.

ver. 12. ἤγετο: sibi ducebat: in uxorem scilicet.

Μεγάρῳ

Μεγαραν τε τηνδε, πενθερος τε, ταις εμος,

Αργεια τειχη και Κυκλωπειαν πολιν

15

ωρεζατ' οικειν, ην εγω Φευγω, κλανων

Ηλεκτρωνα· συμφορας δε τας εμας

εξευμαριζων, και πατρων οικειν θελων,

καθοδου διδωσι μισθον Ευρυσδει μεγαν

εξημερωσαι γαιαν, ειθ' 'Ηρας υπο

20

κεντροις δαμασθεις, ειτε του χρεων μετα·

και τους μεν αλλους εξεμοχθησε πονους·

ver. 14. Reposui Μεγαραν τε pro δε, ex conjecturâ; sibi flagitante linguæ ratione hanc emendationem. Facillimè aberrant in his particulis librariorum manus; et Beckius me docet idem et Reiskio placuisse.

ver. 16. Οριγω vult tendo: et οριγμαi in mediâ voce, me tendo: id verò, ad quod nos tendimus, assequi cupimus, et prehendere: undè οριγμαi—cupio. Sic eleganter Apollonius Rhodius, ii. 880.

ως φατο' τοιο δε θυμος οριξατο γηδοσησιν· dilatabatur—extendebatur—animus lætitiâ. Claudianus, in Prob. et Olyb. conf. v. 65.

— non anxia mentem

Spes agit, et longo tendit præcordia voto.

Contrahi verò doloris est, et ægritudinis: Horat. Sat. ii. 2. 125.

Explicuit vino contractæ seria frontis.

ver. 20. εξημερωσαι γαιαν. Venustam locutionem sic enarravit Seneca, Herc. fur. v. 250.

Sensere terræ pacis auctorem suæ

Abeffe terris.

et ibidè, v. 441.

— post tot ingentis viri

Memoranda facta, postque pacatum manu

Quodcunque Titan ortus et labens videt.

Virgilius autè, magnifico sanè atque eleganti carmine: Æn. vi. 804.

Nec verò Alcides tantum telluris obivit;

Fixerit æripidem cervam licet, aut Erymanthi

Pacavit nemora, et Lernam tremefecerit arcu.

ver. 22. εξεμοχθησι. Lectores meos semèl admonitos vellem, me passim abscindere finalem, ante literam consonantem, cùm sit tantummodò futile commentum ferioris ævi scribarum, vel potiùs

το λοισθιον δε, Ταινάρου δια στομα
 βεβηκ' ες ἄδου, τον τριτωματον κυνα
 εις Φως αναζων· ενθεν ουχ ἤκει παλιν·
 γερων δε δη τις εστι Καδμειων λογος,
 ὥς ην παρος Διρκης τις ευνητωρ Λύκος,
 την ἐπιαπυργον τηνδε δεσποζων πολιν,
 τω λευκοπωλω πριν τυραννησαι χθονος,
 Αμφιον' ηδε Ζηδον, εκγονω Διος.
 οὐ τᾶυτον ονομα παις πατρος κεκλημενος,
 Καδμειος ουκ ἂν, ἀλλ' ἀπ' Εὐβοιας μολων,
 κτεινει Κροντα, και κτανων αρχει χθονος,
 στατει νοσουςαν τηνδ' επεισπεσων πολιν.

25

30

importunorum nimis editorum, intrudentium quod in chartis non invenerunt; quo scilicet, prout illis videbatur, metro corruenti fultum irent. Ut plurimum omittunt, et semper, ni fallor, si per librarios officiosos stetisse poterat, inventi essent omis-
 sisse hoc ineptum tibicen critici veteres et *scholiastæ*: quod uberior lectio tyronibus abundè confirmatum dabit. Si pueri voce probè modulatâ poetarum scenicorum iambos condiscant enunciare, figmentum et audax et otiosum nullo modo desiderabunt. Literatura *Græca* ad nos descendisset multis vicibus emendatior, si schedas suas exscripsissent vel cum erroribus editores primi; nec veras lectiones nobis reliquissent per nebulas suarum correctionum dispiciendas.

ver. 23. Ταινάρου δια στομα: Ovid. met. x. 13.

Ad Styga Tænariâ est aûsus descendere portâ.

ver. 26. γερων λογος—senex fama. Sic Martialis, iii. 587.

Et multa fragrat testa senibus autumnis.

ver. 29. λευκοπωλω. Equi albi velocissimi habebantur: Horat. Sat. i. 7. 8.

Sisennas, Barros, ut equis præcurreret albis.

Divinè, ut omnia, Virgilius: Æn. xii. 82.

Poscit equos, gaudetque tuens ante ora frementes;

Qui candore nives anteirent, cursibus auras.

Undè alborum equorum domitor habebatur vir longè fortissimus, et quàm maximè ἵπποδαμος: λευκοπωλος scilicet.

ἡμιν

ἔμιν δε κηδος, εἰς Κρεοντ' ἀνηγμενον,
κακὸν μεγιστὸν, ὡς εἰσικε, γιγνεται.
του 'μου γαρ οὗτος παῖδος ἐν μυχοῖς χθονος,
ὁ κλεινος οὗτος, τῆςδε γνῆς ἀρχων, Λυκος,
τοὺς Ἡρακλείους παῖδας ἐξελλεῖν θέλει

35

ver. 35. εἰς Κρεοντ' ἀνηγμενον—elegans locutio: ad Creontem relata
affinitas: nos—Carried up to Creon: ascensu scilicet per tabulæ
genealogicæ gradus.

ver. 39. Aldus dedit—ἐξελθὺν θελῶν. supposuit H. Stephanus—
ἐξελθὺν θελῶν. Sed nobis persuasum est, si sic scripserat Euripides, ad
hunc modum insuper poetam nostrum daturum esse, rectâ et
facili constructione:

Τοὺς Ἡρακλείους παῖδας ἐξελθὺν θελῶν,
Κτανὺν δαμασκα θ'.

Quod quum non fecerit, et depravationis haud levem suspicionem
movet tum Aldina lectio, tum ordo perturbatus orationis, per-
spicuum Euripidem non sapiens, nulli dubitamus de restitutâ
nobis verâ poetæ manu. Idem scilicet valent ἐξελθὺν et ἐξελθῶν.
Utramque vocem agnoscit Hesychius, qui porro sic scribendus
est: Εἰθελῶν, ἐξελθῶν pro ἐξελθῶν. Vox profectò familiâris, ut
apud nostrum tragicum, emoverat à lexicographo, pro more,
magis exquisitam. Εἰθελῶν γὰρ εἰθελῶν (ὁ Ἀττικὸς; inquit Libanius in
argumento secundæ Demosthenicæ in Onetorem; το ἐξελθῶν, καὶ
ἐκθαλλῶν βίβλ. His habet similia Suidas, et Etymologicon Magnum,
nisi quod ἐθελῶν maluerit, et sic corrigendus sit: ἐπὶ ταῖς, ἐκθαλλῶν
καλυμμένοι, ἢ ἐκθαλλῶν, ἐκθαλλῶν.—Εἰθελῶν igitur est ἐκθαλλῶν:
ἐκθαλλῶν verò vult, iniquè et contumeliosè aliquem excipere: quam
notionem vocis affatim illustramus in Silv. Crit. sect. lxxviii.
Enimverò, S. Marci versiculus nostram emendationem unicè
firmat, eamque lucem locutioni offundit Euripideæ, ut nihil su-
pra: cap. xii. com. 8. καὶ λαβόντες αὐτοὺς, ἀπὸ κτενῶν, καὶ ἐκθαλλῶν ἐξ
τοῦ ἀμπελῶνος.

Eundem ordinem noster Ilec. 781. atque etiâ infrâ maluit,
vers. 925.

γνῆς ἀνακτ' ἐπὶ κτανῶν
ἐξελθῶν τῶνδε δωματῶν Ἡρακλῆος.

sed ordo diversus S. Matthæo placuit, cap. xxi. com. 39. parallelo
loco: καὶ λαβόντες αὐτοὺς ἐκθαλλῶν ἐξ τοῦ ἀμπελῶνος, καὶ ἀπὸ κτενῶν.

κίανων, δαμαρτα θ', ὡς Φονὴ σέεσσι Φονον· 40
 καὶ μ', εἰ τι δὴ χρη καὶ μ' ἐν ἀνδράσι λεγείν,
 γέροντ' ἀχρεῖον· μὴ ποδ' οἶδ' ἠνδρωμένοι
 μητρῶσιν ἐκπράξωσιν αἵματος δίκην.
 ἐγὼ δέ, (λείπει γὰρ με τοισδ' ἐν δώμασι 45
 τροφὸν τέκνων οἰκουρον, ἥνικα χθονος
 μελαινὰν ὀρφνὴν εἰσεβαίνει πᾶσι εἶμος)
 συν μητρὶ, τέκνα μὴ θάνωσ' Ἡρακλῆος,
 βῶμον καθίζω τόνδε σωτήρης Διός·
 ὄν, καλλίνικου δόρος ἀγαλμ', ἰδρύσατο
 Μίνυας κρατήσας δῶμος ευγενὴς τοκος. 50
 πάντων δέ χρεῖοι τάςδ' ἐδράς φυλάσσομεν,

ver. 40. σέεσσι—extinguat—eluat—pulcherrimè dictum pro
 amoveat—vanescere faciat: ut ignis, qui extinguitur, non amplius
 apparet. Sic venustè Nonnus, in *Dionysiis*, lib. xxxv.

ἡμίτερον δὲ γαλακτικῆς χρίσασα Λυαίου,
 σβίσσῃσι ἀμείστονισι δυσειδῆ λυμάτα πούσῃ.

ver. 43. μητρῶσιν—matri et affinis ejus. Vocibus ad consan-
 guinitatem spectantibus laxiùs utuntur veteres, ut sæpè difficile
 sit clarè percipere.

ver. 46. Non placet phrasis—μελαινὰν ὀρφνὴν εἰσεβαίνει—nigram
 caliginem ingressus est. Putaverim legendum:

μελαινὰν ὀρχμὴν εἰσεβαίνει·

nigrum specus. Ὀρχμαι· φραγμοί, φαραγγίς, σπηλιγγίς: *Hesychius*.
 Quam pronum sit librariis voces minùs tritas eliminare, nòrunt
 omnes. Non abludere videtur, quod habet noster in *Bacchis*,
 ver. 611.

Πενθίως ὡς εἰς σκοτεινὰς ὀρχμας πύσσουμενος.

Ὀρχαν· φραγμός: idem lexicographus. Locutionem fumtam esse
 judico de foveis, in quibus venatores captabant feras. *Seneca*,
Troad. v. 430.

Stygis profundæ claustra, et *obscuri specus*
 Laxantur.

Cùm verò in frag. inc. 40. invenerim μελαινὰν σκοτος, religionem
 habui quid novare contra librorum auctoritatem.

ver. 51. φυλάσσομεν—elegans usus vocabuli: sic φρουρεῖν *Æs-*
chylus, *Prom.* v. 31.

σιτων, ποτων, εσθιτος, αστρωτη πεδω
 πλευρας τιθεντες· ει γαρ εσΦραγισμενοι
 δομων καζημεθ', απορια σωτηριας.
 Φιλων δε, τους μεν, ου σαφως ορω Φιλους·
 οι δ' ουτες ορθως, αδυνατοι προσωφελειν.
 τοιουτου ανθρωποισιν η δυσπραξια·
 ης μη ποθ', οστις και μετω ευνους εμοι,
 τυχοι, Φιλων ελεγχον αψευδεστατου.

55

Με. ω πρεσβυ, ΤαΦιων ος ποτ' εξειλες πολιν,

60

ανθ' αν ατιρητη τηνδε φρουρησιν πατραν.

Exemplum dederat *Homerus*, *Od. E.* 208.

—μερων συν ημοι τοδε δωμα φυλασσοις.

ut etiam *K.* 434. Hinc poenitebit, opinor, *Brunchium* sollicitasse
*Xenophon*is locum ad *Apoll. Rhod.* ii. 1030. Ο δι βασιλευς αυτων,
 —εν τριφουσι παντες κοινη αυτου μενοντα και φυλαττοντα, ουκ ηθαλει εξελθιν·
 cui temerè consentit nuperus editor *Cantabrigiensis*. *Sophocles*,
Philoct. 1328.

Σηκοι φυλασσει κρυφιος οικουρων οφης:

quem æmulatur *Maro*, *Georg.* iv. 458.

Immanem ante pedes hydrum moritura puella

Servantem ripas altâ non vidit in herbâ.

Plautus, *Aul.* i. 2. 3.

Redi nunc jam intrò, atque intùs *serva*.

Denique, ne fiam longior in re minimè obicurâ et exemplis
 passim occurrentibus munitâ, pulchrè *D. Johannes*, in *Apoc.* xviii
 2. Επισιν, επισι βακυλων η μεγαλη· και εγενετο κατοικητηριον δαιμονων, και
 φυλακη παντος πνιματος αναβατου.

ver. 53. Attendant tyrones exquisitam formulam constructi-
 onis inversæ, quam tractabamus ad v. 7. “nos obsignati sumus
 “domui:” pro “domus nobis obsignata est,” et occlusa.

verf. 55. *Aldum* sequor. Reetè opponuntur inter se ου σαφως
 φιλοι, et ορθωςφιλοι. In textum admisit σαφεις *Barnes*. et *Mulg.* me
 non probante.

ver. 59. In leges grammaticas peccat ελεγκον, et ferri nequit:
 quamvis enim sæpè subintelligatur præpositio ης (de quâ ellipsi
 videndus *L. Bos.*) hæc solutio non videtur hic admittenda.
 Putaverim neutrum ελεγχος *Euripidem* potiùs dedisse in hoc sensu,
 quàm ελεγχος in quarto casu. Sed verisimillimam arbitror, quam
 daturus

στρατηλατησας κλεινα Καδμειων δόρος·
 ὥς οὐδεν ἀνδρωποισι των θεων σαφες.
 εγω γαρ οὐτ' εἰς πατερ' ἀπηλαθην τυχης·
 ὃς οὐνεκ' ὀλβου μεγας εκομπατῃ ποτε,
 εχων τυραννιδ', ἥς μακραὶ λογχαὶ περι
 πηδωσ' ἐρωτι σωματ' εἰς εὐδαιμονα·
 εχων δε τεκνα· κα' μ' ἔδωκε παιδι σφ,
 ἐπισιμον εὐνην Ἡρακλει συνοικισας.

65

daturus sum conjecturam; ut hoc modo denique periodus procedat:

τοιουτον ανθρωποις αγει δυσπραξια
 (ἥς μὴ ποθ', ὅστις καὶ μισῶς εἰνους ἐμοί,
 τυχοί) φιλον ἐλεγχον ἀψευδισιατον:

minimâ et penè nullâ mutatione, si linearum ductus per capitales literas indageris: nam quantum differunt IN et AT, H et EI.?

ver. 61. Simpliciter narrationis Euripideæ non sapit phrasibus στρατηλατησας κλεινα, pro κλεινος στρατηλατης in lyricis ferenda, coacta satis videtur hic loci, atque affectata locutio: sed nihil opis est in libris, nec succurrit probabilis emendatio.

Afferam tamèn, ut se tueatur, si poterit, vulgata, Supp. 595.

στατηλατησω κλεινος εἰ κλεινω δορι·

et cum secundo casu, Rhel. 276.

—αληθης μυριας στρατηλατων.

ver. 63. Interpolavit idèo *Barnesius* versiculum intrudendo vocem ἀπηλαθην, quòd non perceperit mentem poetæ. Brevis est et elegans oratio, cujus sententia sic plenè poterit exhiberi: γαρ—nam: i. e. nisi res ità se haberet, ut dixi; οὐτ' εἰς πατερα—ne quidem quod ad patrem attinet, (nam de marito quis dubitet?) ἐγω ἀπηλαθην τυχης—ego à fortunâ abactus essem, et desertus, illis favente.

ver. 66. πηδωσι. Non alitèr *Homerus*, Il. E. 455.

χειρος ἀπο σιβαρης ἄλλιοι πηδῃσαι ακοντα.

Et σωματ' εὐδαιμονα—corpora sunt juvenum et annis florentium bellatorum: ut εὐδαιμονος ἦσας, v. 440. Rem intelligi vult per διερμῶ χροι *Pindarus*, Nem. viii. et *Æschylus* in *Agamemnone*, v. 462. per ευμορφοι viri. Cæterùm, cùm nemo nobis expediverit constructionem loci, tenemus emendationem, quam protulimus ad Silv. Crit. sect. xxxvii.

πηδωσι φωτων σωματ' εἰς εὐδαιμονα.

και

καὶ νῦν ἐκείνη μὲν θανόντ' ἀνεπίατο·
 ἐγὼ δὲ καὶ σὺ μέλλομεν θνησκεῖν, γέρον, 70
 οἷδ' Ἑρμῆες οἱ παῖδες, οὓς ὑπο πῆροισι
 σῶζω νεοσσούς, ὅρως ὡς ὑφειμένῃ·
 οἱ δ' εἰς ἐλεγχον, ἄλλος ἄλλοθεν πίτνων,
 ὦ μητὲρ, αὐδὰ, ποὶ πατὴρ ἀπέστι γῆς;
 τί δρᾷ; ποῖδ' ἤξει; τῷ νεῷ γ' ἐσφάλλετο, 75
 ζητοῦσι τὸν τέκοντ'. ἐγὼ δὲ διαφέρω
 λογοῖσι μυθεύουσα· θαυμάζω δ', ὅταν
 πύλαι ψοφῶσι, πᾶς τ' ἀνίστησι ποδᾶ,
 ὡς πρὸς πατρῶν προσπεσόμενοι γονυ.
 νῦν οὖν τιν' ἐλπίδ' ἐμπεδὸν σωτηρίας 80
 ἐξευμαρίζῃ, πρέσβυ· πρὸς σε γὰρ βλέπω.
 ὡς οὔτε γαίης οὔρι' ἂν ἐκβαίμεν λαθρα,

ver. 70. Ego δὲ—quasi dixisset: “ Ut illa perierunt, ita et nos sumus perituri. Si tamēn, quod Musgravio visum est, cūm criticorum comitia de hoc loco habebuntur, depravationis postulabitur, legendum proponam,

καὶ νῦν ἐκείνη μὲν φθινοῦτ' ἀνεπίατο·
 ut, φθινοῦτα θισφατα in Soph. Œd. Col. v. 906. sunt scholiasta παλαιὰ θισφατα, vel παρὴλυθота.

ver. 74. Scribo αὐδὰ—dic: non αὐδᾶ dicit; plena scilicet constructio periodi sic se haberet: οἱ δὲ πίτνουσιν εἰς ἐλεγχον, ἄλλος ἄλλοθεν πίτνων, οὕτως ὦ μητὲρ, αὐδὰ—

ver. 75. τῷ νεῷ—juventute. sic in *Andromache*, v. 183; notante Barneſio:

κακοὶ γὰρ θνητοὶς τὸ νεόν—
 ἡ ποτὴς—scholiastes. Simpliciter nempè puerilis ætatis facit, ut expectent rediturum patrem, quamvis sit mortuus: sed omninò scriptum oportuit γ' pro δ'—decepti scilicet: nam explicatio est præcedentium.

ver. 77. μυθεύουσα—fabulas garriens, et fclis verbis decipiens: quod sic expressit in v. 100.

κλεπτουσα μυθοῖς ἀθλοῖς κλοπᾶς ὁμῶς.

(Φύλακα

(Φυλακῆαι γὰρ ἡμῶν κρεσσονες κατ' ἐξόδους·)

οὐτ' ἐν Φιλοισιν ἐλπίδες σωτηρίας

εἴτ' εἰσιν ἡμῖν. ἥντιν' οὖν γνῶμην ἔχεις,

85

λεγ' εἰς τὸ κοῖνον, μὴ θάνειν ἐτοιμόν η,

χρόνον δὲ μὴ κυνῶμεν, ὄντες ἀσθενεῖς.

Αμ. ὦ θυγατερ, οὗτοι ῥᾶδιον τὰ τοιαῦτα

Φαυλῶς παραινέειν σπουδασάντ', ἀνευ πόνου·

Με. λυτὴς τί προσδεῖ σ', ἢ Φίλεις οὕτω Φαός;

90

Αμ. καὶ τῷδε χαιρῶ, καὶ Φίλω τὰς ἐλπίδας.

Με. ἀγῶ· δοκεῖν δὲ τὰδοκίητ' οὐ χρεῖ, γερῶν.

Αμ. ἐν ταῖς διαβολαῖς τῶν κακῶν ἐνεστ' ἀκὴ.

Με. ὁ δ' ἐν μεσῷ με, λυπρὸς ὢν, δακνέει χρόνος.

Αμ. γένοιτο νῦν, ὦ θυγατερ, οὐριὸς δρομὸς

95

εἰ τῶν παρόντων τῶνδ' ἐμοί, καὶ σοί, κακῶν·

ἐλθοι τε ποτὲ παῖς οὐμός, εὐνητῶρ δὲ σός.

ver. 89. Adverbium *φαυλῶς* participio *σπουδασάντ'* adhæret: *levitèr—negligentèr—perfunctoriè, dantem operam; nec legam παραινέειν* pro *παραινέειν* cum *Heathio* et *Reiskio*.

ver. 92. Vox *δοκεῖν* adhibetur, raro admodum exemplo, pro *expectare—in animo habere—meditari*: neque aliter noster in *Phryxo*:

ὅστις δὲ θνητῶν οἶσται καθ' ἡμέραν
κακὸν τι πρᾶσσων τοὺς θεοὺς λελθῆναι,
δοκεῖ ποιητᾶ.

ver. 95. Sequor hic, et in versu 97, castigationes faciles locorum in confesso corruptorum à docto quodam margini unius de meis libris ascripti: qui rectè insuper, nī fallor, observat, particulam *αὖ* “nunquàm in *votis* adhiberi.” Idem vir honores, qualescunque sint, harum emendationum contaminat, et facit ut videatur fortuito prorsus in veritatem incidisse, dum proponit etiam legendum, si prior displiceat conjectura,

γίνοιτ' ἡμῖν, ὦ θυγατερ, οὐριὸς δρομὸς.

Prius edebatur—γίνοιτ' *αὖν*, ὦ θυγατερ· vel ex conjecturâ—γίνοιτ' *αὖν*,
• μοι θυγατερ: et *ἐλθοι τ' ἴτ' αὖν παῖς*.—

ἀλλ' ἡσυχάζε, καὶ δακρυρροοῖς τεκνῶν
 πηγᾶς ἀφαιρεῖ, καὶ παρευκνῆλει, λόγοις
 κλεπτουσα θυμούς, ἀθλίους κλοπᾶς ὁμῶς·
 καμνοῦσι γὰρ τοὶ καὶ βροτῶν αἱ συμφοραὶ
 καὶ πνευματ' ἀνεμῶν, οὐδ' αἰ βῶμην ἔχει·
 οἱ τ' εὐτυχοῦντες διὰ τελοῦς οὐκ εὐτυχεῖς·
 ἐξίσταται γὰρ πάντ' ἐπαλληλῶς διχᾶ.

100

ver. 99. πηγᾶς ἀφαιρεῖ: sic Med. 456. οργᾶς ἀφῆρουν.—παρευκνῆλει·
 fedulò notent tyrones elegantem vim *praepositionis* παρα in his
 compositis: *callidè—sensim—mollitèr lenito*: sed hæc subtiliores
 Græcæ linguæ proprietates sunt potiùs tacito sensu, per multam
 lectionem acuato, percipiendæ, quàm vel circumlocutionibus
 quibuscunque penitus enunciandæ.

ver. 100. Displicet vocabulum μυθοι; statim post λόγοις ad-
 hibitum. Nihil subsidii est in libris: sed faciliè prætulerim
 equidèm,

κλεπτουσα θυμούς ἀθλίους κλοπᾶς ὁμῶς.

nec post secundas cogitationes dubitavi in textum partim admit-
 tere; nam cætera benè se tueri possunt, hortante nostro ad
 Troad. 683.

οὐδὲ κλεπτομαι φρενας

πραξεν τι κιδον.

Et Hom. II. Ξ. 217.

παρφασις, ἥτ' ἐκλεψαι νοοι πυκα περ φροισιγτων·

cum Æschin. in Ctes. p. 428. ed. Reiske: κλεπτοντες την ακροασιν
 ἡμων.

Porro, commodiùs dispunxi, ut pertineat λόγοις ad verbum
 κλεπτουσα, Sophocl. Elect. 56. secutus, λογω κλεπτοντες.

ver. 102. Vehementissimè probo simplicem *Musgravi* cor-
 rectionem οὐδ' pro οὐκ: undè lenissimo flumine delabitur con-
 structio: ideòque redonavi loco suo, ubi certissimè posuerat
Euripides.

ver. 104. ἐπαλληλῶς—perpetuò mutuis vicibus. Emendavi ve-
 rissimâ, ut arbitror, et necessariâ conjecturâ; nam vulgata lectio
 ἀπ' ἀλλήλων non suppeditat idoneum loco sensum: neque enim
 “ prospera ab adversis *discedunt*, neque adversa prosperis;” quòd
 insupèr quid sibi velit interim parùm intelligo: sed nunc prof-
 pera, nunc autem adversa, similiter atque perpetuò *discedunt*,
 et sese ab hominibus amoliuntur. Cum receptis vocibus posceret
 linguæ

οὗτος δ' ἀνὴρ ἀριστος, ὅστις ἐλπίσι
πεποιθεν αἰεὶ· τὸ δ' ἀπορεῖν, ἀνδρὸς κακοῦ.

105

ΧΟΡΟΣ.

ἐφοΦη. Ἐπὶ τῷ Φα μελαθρᾷ· καὶ γεραία
δεμνί, ἀμφὶ βακτροῖς
ἐρεῖσμι', ἀφεμένος, ἐσταλὴν· ἡλεμῶν
γῶν αἰδὸς, ὥστε πολὺς ὄρνις·

110

linguae Græcæ ratio scribendum—ἐξίσταται ἀλλήλοις.—Sic Plut.
παλλήλοι πολεμοί: Longin. ἐπαλλήλα παθῶν: sibi perpetuò succedentia.
Et noster neutre, Iph. T. 1237. φηγίτ', ἐξίστασθι.

ver. 105. Eandem γῶμην exornat Pindarus, Isth. viii. 32.

—χρῆ δ' αγαθὰν
ἐλπίδ' ἀνδρὶ μέλει.

ver. 107. Metra hujusce strophes et antistrophes minùs accuratè
per omnia respondent. Sine librorum MSS. auctoritate, incerti
prorsus esset et parùm frugiferi laboris in eis concinnandis exer-
ceri. Nec refert, cùm horum lyricorum pauca admodùm hodie-
nas aures mulceant modulaminum suavium blanditiis; si tenor ip-
sius orationis nitida inveniatur, atque, ut plurimùm, benè sana.

Fieri potest vocem excidisse non dissimilem ei quam intrusit
Barnesius, λαιπὼν nempe; sic infrà, v. 556 de hâc ipsâ re:

βίᾳ πατὴρ μὲν ἐκπίσσει σὲ, τοῦ λαχοῦς.

Cum verò in correctionem longè facillimam inciderim pro
ἐρεῖσμι' δεμνός, lineolâ tenuissimâ solummodò in rectum ductâ, non
sustinui mutilum textum prætermittere. Quid autèm pulchrius,
quàm senem se περιφραζέσθαι per ἀμφὶ βακτροῖς ἐρεῖσμι'? Nil novi magis
Attici leporis.—Nec verò obliviscendus est Hesychius: Αἰφμενόν·
ἀποστανα. Sic Orest. 1450. οἱ; ἰχθὺς πιδῶ δεινὸν ἀποστασά κλισμον.

ver. 110. Πολὺς ὄρνις—alba avis—ob senectutem; quæ sibi se-
pulchrale carmen concinit: olor scilicèt; ut infrà, v. 694.

κυκνὸς ὡς, γέρων αἰδὸς.

Eadem similitudine venustè usus est Æschylus ad canitiem de-
clarandam, Prom. vinet. v. 801.

αἱ Φορκίδες· ναίουσι, δηλαδὴ κεραίαι,
τρῆες, κυκνομορφοί.

Aristophanes.

επεα μόνον, καὶ δοκημα νυκτερωτων
εννυχων ονειρων*

Aristophanes, Vesp. v. 1064.

οικηται γε, κυριου τε πολυωτερας δὴ
αἰδ' απαυθουσι τριχες.

Pulchrè Virgilius, Æn. x. 192.

Canentem molli plumâ duxisse senectam,

Et Ovidius, Trist. iv. 8. 1.

Jam mea cygneas imitantur tempora plumas,

Inscit et nigras alba senecta comas.

ver. 111. Rescribendum fortè pro δοκημα, mutatâ litterâ, δομημα
—motus—volatus; qui transit, et vix cernitur: nam judicaverim
Euripidem ante oculos habuisse magnum poetarum omnium exem-
plar, ad Od. K. 495.

τοὶ δὲ σκιαὶ αἰσσοῦσιν.

et ibidem A. 221.

ψυχὴ δ', οὐτ' ονειροί, ἀποπταμένη πιστοῦται*

tibi vides utrique exemplo motus elegantèr subesse notionem.
Conferas etiâ ejusdem libri v. 206.

Si δοκημα pro imagine, similitudine, vel fallaci specie, stare poterit,
quod verisimillimum videtur, et minimè alienum, sinceram peri-
odum habebo: hæud alitèr enim noster speciosissimè de senibus,
frag. Æol. 18.

γεροντες οὐδὲν εἰμὲν ἄλλο, πλὴν οὐχλος
καὶ σχημ'· ονειρων δ' ἔσπομεν μιμηματα.

Nec illis me credulum præstiterim, qui se persuasos habeant
Euripidem posse conjungere νυκτερωτων et εννυχων, quasi non affue-
rit major verborum copio. Non malè reformari posse existi-
mo locum ad hanc legem:

επεα μόνον, καὶ τὸ σχημα σλυγερωτων
εννυχων ονειρων*

ob maciem nempe et pallorem. Virg. Geo. iv. 254.

alius color; horrida vultum

deformat macies:

ut Horat. Od. lib. iii. turpis macies.

Cæterum, in juniorum gratiam, qui non tantum docendi sunt,
ut evadant eruditi, sed monendi, ut virtutem colant, Pindarus
advocabitur: Pyth. viii. 136.

τι δὲ τις; τὸ δ' οὐτις;
σκιας οὐαρ ἀνθρωποι.

Et

τρομερὰ μὲν οὖν, ἀλλ' ὁμῶς προθυμὰ.
 ἰὼ τέκνῃ, μέλῃ πατρός,

Et Sophocles in *Ajace*, v. 125.

ὄρω γὰρ ἡμᾶς οὐδὲν ὄντας ἄλλο, πλην
 εἰδὼλ', ὅσοι περ ζῶμεν, ἢ κουφὴν σκίαν.

ver. 113. Pro *μονον* importavi μὲν οὖν ex conjecturâ; "corpore
quidē tremētes, attamēn acres animo:" prout videntur ferē mut-
 ationem postulare loci scopus et linguæ color. Pulcher sibi visus
 est librarius, opinor, ob repetitionem tempore alieno factam, et
 nullo cum iudicio.

Μὲν οὖν' μὲν τοι γι' *Hefychius*: nec formidaverim hinc castigare
Æschylī Pers. 335.

πληθὺς μὲν οὖν σαφ' ἰσθ' ἑκατὶ βαρβαροὺς
 γαυσι κρατῆσαι.

ver. 114. *μέλῃ πατρός*. Loco laboranti succurrimus per opem
 facilem sanē atque perelegantem; *μέλῃ* pro *τίκτῃ* quam utroque
 pollice sine dubio laudabunt eruditi, cū sit ex intimis veterum
 venustatum thesauris deprompta. Quis autē, vel levitēr his
 sacris imbutus, portentofam planē locutionem poterit concoquere
 —*ἀπατορὰ πατρός*? Verendum erat scilicet, ne forent *μητρός ἀπατορὰ*!
 Passim sunt obviæ phrasēs *δυστυχῆς*—*ἀθλιός*—*τάλας*—*δυσήπιος*—*μειλὺς*
 —*τινός*: i. e. *δια τι*.

Med. 1002.

ὦ τάλαινα παιδῶν
 ματέρ.

Et hinc castigari debet, *Hec.* 197.

ὦ δυστάλα ματέρ βιωτᾶς

Sic *Virgilius*, *Geo.* iii. 498.

Labitur, *infelix* studiorum atque immemor herbæ,
 Victor equus:

ad quem locum, ob mutatam inficetē distinctionem, tumidarum
 buccarum scloppis iudicium suum deridendum propinat *Heynius*:
 v. nos *Silv. Crit. sect. clix*. Itā *Silius*, *viii.* 119. *Græcæ* construc-
 tionis elegantis post nullum refertus:

Quis ægram mentem et trepidantia corda levaret

Infelix germani tori:

et similiter ix. 627.

Mincius, *infelix* ausi.

Sin autē quis malit rescribere,

ὦ τίκτῃ, τίκτ' ἀπατορ',
 ἀπατορ'—

non valdē obnitēmur.

ἀπατορ,

ἄπατορ· ὦ γεραίε, σὺ τε
ταλαινα ματέρ, ἃ τὸν αἶδα δομοῖς
ποσὶν ἀναστенаζεις.

115

ἀντιστ. Μὴ προκαμῆτε, ποδὰ βαρὺ τε κῶλον,
ὥστε πρὸς πετραίων
λεπὰς ζυγὴφορὸν κῶλον, ἀνευτὲς· ὥς
βαρὸς Φερῶν τροχὴλατοιο βῶλου,
λαβρὸν χερῶν καὶ πεπλῶν, ὅτου λελοῖπε
ποδὸς ἀμαυρὸν ἰχνος.
γερῶν γερόντα παρανομιζε,

120

ver. 116. ἃ τὸν αἶδα δομοῖς ποσὶν—
habet hoc in se nescio quid scabri admodum et inculti: non
longè me aberraturum puto, si conjecerim:

ταλαινα ματέρ· ἂν· ἐν αἶδα δομοῖς
ποσὶν ἀναστенаζεις—

quatenus doles maritum in orci tectis.

In sequentibus, longè difficillimis, *Musgravii* mentem sequor,
legentis βῶλου pro πῶλον, et intelligentis *molare* lapidem; aliquan-
tulùm tamèn castigatâ loci distinctione.

ver. 119. Sic *Valerius Flaccus*, ii. 92.

Adclinem scopulo inveniunt, miserentque, fœventque
Alternos ægro cunctantem poplite gressus.

ver. 123. ἀμαυρὸν ἰχνος—*imbelle vestigium*: ut infrâ v. 230. ἀμαυ-
ρὸν σθίνος. Ἀμαυρῆσαι· ἐλαττωσά· *Ἡσίοδος* φησὶν· Ῥεῖα δὲ μιν μαυροῦσι θιοί·
(op. et di. 323.) schol. in *Pind.* Isth. iv. 82. Μαυρὸν· τὸ ἀμαυρὸν,
ασθίνος· *Hesychius*, et *Suidas*. *Pulchre Lycophron* v. 685. de *Ulyssæ*:

καὶ φασγάνου πρόβλημα, νεκτοῖς φοβόν,

πῆλας, ἀκούσει κινθὶ πειμφιδῶν ὅπα

λεπτήν, ἀμαυρὰς μαστακὸς προσφθιγµασιν.

ἀμαυρὰς μαστακὸς· ἀμυδρὸν καὶ ασθίνους σποµατος λαλιας (sic lege): schol.
Hinc temerè prorsus et infelicitèr eiecit *Brunckius* sinceræ libro-
rum lectiones ad *Soph.* *Œd.* Col. 1018. et 1639.

τί δὴτ' ἀμαυρὸν φῶτι προστάσσεις ποῖνιν;

εὐθύς Οιδίπους,

ψαυσὰς ἀμαυρὰς χερσὶν ὧν παιδῶν, λέγει:

cum rectè reliquerat intactum v. 182. ejusdem fabulæ:

ἵππο μαν, ἵπτι' ὧδ' ἀμαυρῶ

κῶλον, πατιζ, ἃ σ' ἀγῶ.

το παρὸς ἐν ἡλικῶν πόνοις·

125

ὦ ξυνοπλα δουραία νεα

νεῶ ξυνὴν ποτ', εὐκλεεστάτας

πατρίδος οὐκ ονειδῇ.

ἐπ' αὖδ.

ἰδετε, πατρός ὡς γοργῶπες αἶδε προσΦερεῖς

ομμάτων αὐγαί·

130

το δὲ δὴ κακοτυχές οὐ λελοιπεν ἐκ τέκνων,

οὐδ' ἀποιχεται χάρις.

Ἐλλας ὦ, ξυμμαχούς

οἴους οἴους, ὀλεσασα

τούσδ', ἀποστερήσῃ!

135

Ἀλλ', εἰσὼρ γὰρ τῆσδε κοίρανον χθονός,

Λυκόν, περὼντα τῶνδε δωματῶν πελάς.

Λυ. τὸν Ἡρακλείου πατέρα, καὶ ξυναορον,

εἰ χρεῖ μ', ἐρωτῶ· χρεὶ δ', ἐπεὶ γε δεσποτῆς

ὑμῶν κατεστηχ', ἵστορεῖν ἂν βουλομαι.

140

τίν' εἰς χρόνον ζητεῖτε μνησκυβίον;

τίν' ἐλπίδ', ἀληθύντ', εἰσὼρατε μὴ θανεῖν;

ἢ τὸν παρ' αἰδῇ πατέρα τῶνδε κείμενον

πίστευεθ' ἥξειν, ὥσθ' ὑπερ τὴν ἀξίαν

ver. 128. ονειδῇ—dedecori—prætulissim; quamvis ονειδῇ redire possit ad δουρατά. Pronior non erat aberratio librariis, quàm mutatio του EI in H; et vicissim: quod apertè vel tyronibus constabit.

ver. 129. γοργῶπες—non vult dictio oculos eâ truculentia, quâ describit Æschylus, Prom. vinct. 356.

ἐξ ομμάτων δ' ἡσυχασσιν γοργῶπιν σίλας·

sed quales peritè depinxit Ammiani Marcellini calamus, xv. 8. oculos cum venustate terribiles.

ver. 136. ἀλλ', εἰσὼρ γὰρ—ellipticè; pro ἀλλὰ διὰ σιωπῆς, εἰσὼρ γὰρ· sic enim, aut non dissimilitèr, plena constructio efficienda est.

ver. 144. Apertissimus loci scopus non patitur phrasin ὑπὲρ τὴν ἀξίαν aliter intelligi, quàm velle immeritò—stultè—præter æquum et rationem; pendet enim a præcedente versu, qui de Hercules reditu ab inferis loquitur desperatissimo.—Cæterum, sententia est imprimis

το πένθος αἰρεσθ', εἰ θανεῖν ὑμᾶς χρεών; 145
 συ μὲν, καθ' Ἑλλάδ' ἐκβαλὼν κομπους κενους
 ὡς συγλαμος σοὶ Ζεὺς τεκοὶ θεοὺν νέον·
 συ δ', ὡς ἀριστεύοντος Φωτὸς ἐκλήθης δαμαρ.
 τι δὴ το σέμνον σὺ κατειργάζεται ποσει,
 ὕδραν ἔλειον εἰ διώλεσε κίανων; 150
 ἢ τον Νεμειὸν θηρ'; ὅν, ἐν βροχοῖς ἔλων,
 βραχιονὸς Φησ' ἀγχοναῖσιν ἐξελεῖν.

imprimis moralis, et Euripide digna; ex intimis naturæ et philosophiæ recessibus petita: *λυττωσὺς* enim *timor* in desperantes planè de rebus suis non cadit. Ità enim rectè statuit Veri mystes *Aristoteles*, Rhet. ii. 5. 4. Οὐτε (φοβούνται) οἱ ἤδη πιστευθῆναι νομίζοντες τὰ δεινὰ, καὶ ἀπεισυχμενοὶ πρὸς τὸ μᾶλλον— ἀλλὰ διὰ τινὰ ἰλιπιδὰ ἵππειαι σωτηρίας, περὶ οὗ ἀγωνιστοῦ.

ver. 146. ἐκβαλὼν κομπους—Locutionem attende, raris et venustioribus annumerandam. Sic in *Ione* noster, ver. 947. λόγους ἐκβαλῶσα: et *Plato*, sub initio *Hipparchi*: ἵνα τι καὶ ἡμῖς τῶν σοφῶν ῥημάτων ἐκβαλλώμεν.

ver. 147. Vocem amissam supplevimus interpolatâ alterâ, quam ob similitudinem sequentis hæud ægrè librariorum oculi poterant prætermittere.

ver. 151. Puto legendum, ob ἐξελὼν statim venientem,

ὅν, ἐν βροχοῖς ἔχων:

retibus captum tenens. Has voces scribæ non rarò solent permutare. Sed enim, cùm nullus, quod sciam, de infinitis illis auctoribus, qui *Herculeos* labores memorant, Leonem *Nemeæum* laqueis esse priùs *irretitum* produnt; non levis me incescit suspicio depravationis alicujus; et satis jam tandèm confido ad hanc normam certè restitui debere locum:

ἢ τον Νεμειὸν θηρ'; ὅν, ἐν βροχοῖς ἔχων,
 βραχιονὸς Φησ' ἀγχοναῖσιν ἐξελεῖν:

i. e. βροχοῖς ἐνέχων—inflans et inhærens gutturi:

ut ferè exhibent *Herculem* cum leone luctantem numismata. Non alitèr *Cacum* interfecit: *Æn.* viii. 260.

Hic *Cacum*, in tenebris incendia vana vomentem,
 Corripit, in nodum complexus; et angit inhærens
 Elifos oculos et ficcum sanguine guttur.

Et de hoc ipso leone, *Archias*, epig. 27.

— αὐχινὰ θηροφόνους ἀγχόμενος παλαμαῖς·
 ut etiam anonymus poeta in *laudibus Herculis*, ver. 94.

τοιςδ' ἐξαγώνιζεσθε; τῶνδ' ἀρ' ὀυνεκεν
 τοὺς Ἡρακλείους παῖδας οὐ θνησκεῖν χρεῶν;
 ὃς ἐσχέ δόξαν, οὐδεν ὦν, εὐψυχίας
 θηρῶν ἐν αἰχμῇ, τὰλλα δ' οὐδεν ἀλκιμος·
 ὃς οὐποτ' ἀσπίδ' ἐσχέ πρὸς λαίᾳ χερὶ,
 οὐδ' ἦλθε λογχῆς ἐγὺς· ἀλλα, τοῖ' ἐχῶν,
 κακίστον ὄπλον, τῇ Φυγῇ προχείρος ἦν.
 ἀνδρὸς δ' ἐλεγχος, οὐχὶ τοῖ', εὐψυχίας,
 ἀλλ' ὃς μένων πρέπει τε, κἀντιδερκεται

155

160

——— invadis trepidum, folisque lacertis
 Grandia corripuens eliso guttura morfu,
 Imbellem fractis prosternis faucibus hostem.
 et Nonnus, Dionys. xxv. cui sanē fertilissima ingenii ubertas sua-
 vissimè solet luxuriare:

Οἶδα μὲν, ὅτις λεοῦτι, βραχίονα λοχὸν ἔλιξας,
 εὐκαλαμῇ πηχυνὶ περιπλοκὸν αὐχίνα δισμῷ,
 ποτμον ἀγῶν ἀσιδήροι, ὅπη, ζωαρκεὶ λαίμῳ
 ἐμπνοος, ἀσφαραγοῖο μίσος πορθμυεται ἀπρ:

quæ sūnt perquām elegantia.

Seneca denique, Herc. Oet. ver. 1235.

Hisne ego lacertis colla Nemeæi mali

Elisa pressæ?

βρογχος· ὁ λαρυγξ: Hesychius.

Nec discrepat Apollodori testimonium, lib. ii. de Nemeas leone:
 ἐπιστῆλθε τῷ θηρῷ· καὶ, περιθείς τὴν χεῖρα τῷ τραχήλῳ, κατισχεν ἀγῶν ἰὼς
 ἐπιξέει. Nec Diodorus, iv. 11. τὸν αὐχίνα σφιγξας τοῖς βραχίονσιν, ἀπὶ πνίξει.
 ver. 158. τοῖ' ἐχῶν: i. e. "bellator ignavus et nullius pretii."
 Hunc locum doctè et appositè Bæknæus illustravit. Mihi in men-
 tem venerat locus aptissimus, Soph. Aj. 1120.

M. ὁ τοξότης εἰσὶν οὐ σμικρὰ φρονεῖν.

T. οὐ γὰρ βαναυσὸν τὴν τέχνην ἐκτέταμην.

M. μὲν' ἀν' τὴν κομπασίαν, ἀσπίδ' ἢ λάβειν.

ver. 161. Locum dedimus secundum emendationes nostras in
 Silv. Crit. iv. p. 60. quas pro verissimis habemus: πρέπει, pro βλε-
 πει, et βαθύαν pro ταχύναν. Sic noster Helen. 217.

Ζεὺς πρὶ πῶν δι' αἰθερὸς—

se conspicuum ostendens.

δορος

δορος βαθειαν αλωνα, ταζιν εμξεβως.
 εχει δε τούμον ουκ αναιδειαν, γερον,
 αλλ' ευλαβειαν· οίδα γαρ καλιστα των
 Κρεοντα, πατερα τηςδε, και θρονους εχων.
 ουκουν, τραφεντων τωνδε, τιμωρους εμους

165

ver. 162. Emendationi nostræ favet unice Fiorus, et illustrat:
 ii. 7. 9. "Nihil terribilius Macedonibus fuit ipso vulnèrum aspectu;
 "quæ non spiculis, non sagittis, nec ullo Græculo ferro, sed in-
 "gentibus pilis nec minoribus adaucta gladiis, ultra mortem pa-
 "tebant." Editi dant ταχίαν pro βαθειαν.

ver. 163. Vox αναιδειαν hic loci vult stultam et temerariam auda-
 ciam, quam nos vocamus Fool-hardiness. Quod nimium est atque
 violentum, et mole suâ sine consilio ruit, id appellant Græci scili-
 cèt αναιδης. Hinc λακς αναιδης Homero, Il. Δ. 521. et Od. Α. 597.
 est magno impetu lapis veniens. Huc refer η γυνη η αναιδης—
 Dan. ii. 15. LXX. Et facilis est figura: nam, quos nihil pudet,
 ad omnia, per fas et nefas, avidè prorumpunt. In Hippocratis
 libello de corde, ιδωρ αναιδης—est affatim fluens aqua. Insignis ha-
 beri debet in hoc genere locutionum, Κειος ασιλογικως: de quo con-
 sulas Hefychium. Huc refer Sophocleum illud, Oed. Col. 516. πι-
 ποιβ' ιεγ' αναιδη: i. e. immania et portentosa.

Pind. Nem. xi. 59.

ιδιται γαρ αναιδη
 ελπιδι γνια:

i. e. magnâ et immodicâ spe.

Qui plura velit, Brunchium adeat, solito cum iudicio se geren-
 tem, ad Aristoph. Ran. v. 560.

Huc referas Maronis locutionem, Geo. i. 145.

labor omnia vincit

Improbis.

Sic Stat. Theb. vii. 364.

seras tibi demoror improbus umbras:

i. e. pertinax: quod latuit scholiastem. Ejusdem poetæ in Silvis
 locus sedulo notari debet: ii. 1. 107.

velut primos expiraturus ad austros,

Mollibus in pratis altè flos improbus extat.

Ità Propertius. iii. 5. 59. nox improba: Virg. Æn. i. 536. pro-
 cacibus austris. Undè Suetonius in Vesp. 23. "Utebatur et versifi-
 "bus Græcis tempestivè satis; ut de quodam proceræ statuar,
 "improbis que nato,"

μακρὰ βίβας, κραδων δολιχοσκιον εγχος.

ver. 166. Hoc respicit versum, qui videtur in proverbium abi-
 isse Græcis, apud Aristot. Rhet. i. 16. 4. memoratus:

χρηζῶ λιπεσθαι, των δεδραμενον δικην.

Αμ. τῷ του Διὸς μὲν Ζεὺς ἀμυνετω μερεῖ
 παῖδος· το δ' εἰς ἐμ', Ἡρακλῆϊς, ἐμοὶ μέλει
 λογοῖσι τὴν τοῦδ' ἀμαδῖαν ὑπὲρ σέθεν
 δείξαι· κακῶς γὰρ σ' οὐκ ἐατέον κλυεῖν.
 πρῶτον μὲν οὖν τάρβητ' (ἐν ἀρρήτοις γὰρ
 τὴν σὴν νομιζῶ δειλίαν, Ἡρακλῆες)
 σὺν μαρτυσί θροῖς, δεῖ μ' ἀπαλλάξαι σέθεν.
 Διὸς κεραυνὸν δ' ἠρομῆν, τεθρίππα τε,

170

175

Νηπιός, ὃς πατέρα κτείνας παῖδας καταλείπει.

His concinit tragicus noster in Androm. v. 520. quem certe
 morbosè habitum sic restituerim sanitati.

καὶ γὰρ ἀνοῖα μεγάλη λειπείν
 πλοῦθους ἐχθρῶν, ἔξον κτείπειν,
 καὶ φόβον οἰκῶν ἀφελίσθαι.

πλοῦθους—*germina—stirpem inimicorum*. Multi sunt in his epithe-
 tis poetæ. Ità Lycophron, v. 965.

πλοῦθον Ἀγχισίου ἰσθμῶν.

et v. 307. pulcherrimè:

αἰ, αἰ, σίναζω καὶ σοὶ ευγλαγὸν θαλός.

Noster Hec. 20.

τροφαῖσιν, ὡς τις πτοχὸς, πυξάμην θαλάς.

ver. 175. Quo interiùs attendas, eo magis tibi persuadebis vocem
 istam ἠρομῆν planè futilem esse, soloecum, et κακοῦ κομματος. Quod
 comminiscitur Musgravius de imperfecto pro *præsenti* non est audi-
 endum, nec ad hunc locum hilum facit. Vides rectè sequi. *αρον* in
 v. 181. undè non dubito totam periodum pendere. Denique, ne
 longis ambagibus te morer, sic ordinari legique debet locus, ac
 spiritu uno perlegi:

Διὸς κεραυνὸν ἄερόμον, τεθρίππα τι,
 (ἐν οἷς βίβηκως, τοῖσι γῆς βλαστήμασι,
 Ἰγῆας, πλεуроῖς πτην' ἐναρμόσας βέλῃ,
 τοῖς καλλιπικῶν μιτὰ θῶν ἐκωμάσι)
 τετρασκέλις θ' ἰδρύσῃμα, Κινταυρῶν γένος,
 Φόλον ἐπιλθὼν, ὡ κακίστῃ βασιλείῃ,
 εἶρου—

ἄερόμον pro δ' ἠρομῆν· quarum vocum A et Δ tantum non eadem sunt;
 et nihil mutatur nisi β pro η, et ο pro η. Il. N. 41. Ἀέρομοι, ἀνι-
 χοὶ ἀντι τοῦ, πολυέρομοι, πολυηχοὶ: schol. Gratias, ni fallor, mihi ha-
 biturus erat tragicus noster, si conjecturam hanc in textum trans-
 tulissem.

εν οἷς βεβηκως, τοῖσι γῆς βλαστημασι,
 Γίγασι, πλευροῖς πῆλιν' ἐναρμωσας βελῆ,
 του καλλινικον μεῖα θῶων ἐκωμασε·
 τετρασκέλες δ' ὕδρισμα, Κενίαυρων γενος,
 Φολοην ἐπελθων, ω κακιστε βασιλεων,
 ερου, τιν' ἀνδρ' ἀριστον ἐγκριναιεν αν;
 η ου παιδα τον εμον, ὃν συ Φῆς εἶναι δοκειν;
 ΔιρΦην δ' ἐρωτων, ἡ σ' ἐδρεψ', Αἰαντιδα,
 ουκ αν σ' ἐπαινεσειεν· ου γαρ εσδ', ὅπου
 εσθλον τι δρασας, μαρτυρ' αν λαβοις πατρων.
 το πανσοΦον δ' ἔυρημα, τοξηρη σαγην,
 μεμΦη· κλυων νυν τὰπ' εμου, σοΦος γενου.
 ανηρ ὀπλιτης δουλος εστι των ὀπλων·
 και τοῖσι συνταχθεισιν, ουσι μη 'γαδοις,

180

185

ver. 176. Similis ordo est et constructio, quæ ad ver. 10. ἀρμωσας βελῆ πῆλιν, ἐν πλευροῖς, τοῖς βλαστημασι γῆς, γίγασι scilicet.

ver. 178. Plenè dixeris—ἐκωμασε τον καλλινικον κωμον: substantivum latet atque comprehenditur in verbo: de quo scribendi genere, nos nonnulla attulimus ad Silv. Crit. i. p. 127. et plura non inutilia, cum res feret, συν Θειῷ dicturi fumus. Et benè conjunxit tragicus καλλινικον: nam κωμοι propriè erant amatorum comeffantium: adi schol. Theoc. idyll. iii. 1.

ver. 181. Significat verbum ἐγκρινειν in multis bonis optimum feligere. Sic Plutarchus, de virt. Alex. p. 331. ed. Xyl. Καὶ μὴν, εἰ ποτε γεινοίτο τῶν Ὀμηροῦ συγκρίσεις ἔπων ἐν ταῖς διατριβαῖς, ἢ παρὰ τὰ συμπόσια, ἄλλοι ἄλλου σίχον προκρίνοντος, αὐτὸς ὡς διαφέροντα πάντων ἐνέκρινε τούτων.

Ἀμφοτέρων, βασιλεὺς τ' ἀγαθὸς, κρατερός τ' αἰχμητής.

ver. 182. εἶναι δοκίμ: i. e. ἀριστὸν, vel ἀγαθόν: respicit Lyci dictum, v. 155. videre, non esse.

Non incommodè vocabo ad partes Æschylum, sept. Theb. 598.

ου γαρ δοκίμ ἀριστος, ἀλλ' εἶναι, θέλει.

ver. 183. Pro τ' rescripti δ', et pro γ' dedi σ', linguæ genio non aliud sinente, obstreant licèt centum scripti libri, atque editi centum. "Interroga hæc loca de Hercule, et laudabunt eum; in—" terrogans autèm Dirphen de te, non te laudaverit, quamvis "tibi sit altrix patria."

αὐτος τεθνηῖε, δειλία τῇ τῶν πελάσ·

190

θραυστὰς τε λογχὴν, οὐκ ἔχει τῷ σώματι

θανάτου ἀμυναι, τὴνδ' ἔχων ἀλκὴν μόνον·

ὅσοι δὲ τοξοῖς χεῖρ' ἔχουσιν εὐστοχόν,

ἐν μὲν το λῶστον, μυρίουσ οἰστούς ἀφείς,

ἀλλοῖς το σῶμα ῥύεται, μὴ κατθανεῖν.

195

ἕκας δ' ἀφαστῶς πολεμίουσ ἀμυνεται,

τυφλοῖς ὄρωντος οὐτασὰς τοξενμασί·

το σῶμα τ' οὐ δίδωσι τοῖς ἐναντιοῖς,

ἐν εὐφυλάκτῳ δ' ἐστί· τοῦτο δ' ἐν μάχῃ

σοφὸν μάλιστα, ὄρωντα πολεμίουσ κακῶς,

200

σῶζειν το σῶμα, μὴ ἢ τυχὴς ὤρμισμενούς.

λογοὶ μὲν ὀδε τοῖσι σοῖς ἐναντιαν

γνώμην ἔχουσι τῶν καθεστῶτων περὶ.

παῖδας δὲ δὴ τι τοῦσδ' ἀποκτεῖναι θέλεις;

τι σ' οἶδ' ἐδρασάν; ἐν τι σ' ἡγούμαι σοφόν,

205

εἰ τῶν ἀριστῶν τὰνγόν', αὐτὸς ὦν κακός,

δεδοικας· ἀλλὰ τοῦδ' ὁμῶς ἡμῖν βαρυ,

ver. 192: Amplector necessariam *Pierſoni* conjecturam τῆδ' pro γ'αν, quæ mihi quoque in mentem venerat. Ingenioſæ est *Muf-*
gravi ratio:

ἀντεχὼν ἀλκὴν μόνον:

et veram habuiſſem, niſi proſſus otioſa eſſet particula γι.

ver. 197. ὄρωντος poſui pro ὄρωντας· cui divinationi nulla lis, ſi rectè judico, poteſt obmoveri. Qui haſtis eminùs vel gladiis comminùs pugnant, et cernunt et cernuntur: ſagittarii verò, per tantum intervallum et in locis tam ſecretis exercere poſſunt artem, ut nulli cernantur, et omnes ipſi cernant—Cæterùm, hanc venuſtatem ſibi *Latini* vindicârunt: *Silius* x. 236.

Saxum ingens, vaſto libratum pondere, coecâ

Venit in ora manû.

ver. 201. Animadvertant tyrones numeri enallagen à ſingulari ὄρωντα ad pluralem ὤρμιſμενους: ut in v. 193. ab ἔχουσι ad ἀφείς, v. 194. et, inſignius exemplum, v. 860.

εἰ δειλίας σῆς κατθανοῦμεθ' ἔνεκα,
 ὃ' ἤρην σ' ὕψ' ἡμῶν τῶν ἀμεινονῶν παθεῖν,
 εἰ Ζεὺς δίκαιος εἶχεν εἰς ἡμᾶς Φρενας. 210
 εἰ δ' οὖν εἶχεν γῆς στήπῃρα τῆσδ' αὐτὸς θελεῖς,
 ἔατον ἡμᾶς Φυγαδᾶς ἐξελθεῖν χθονός·
 βίαν δὲ δραστῆς μῆδεν, ἣ πείσῃ βίαν,
 εἴαν θεὸς σοὶ πνεῦμα μεταβάλλων τυχῇ.
 Φεῦ· 215
 ὦ γαῖα Καδμοῦ, καὶ γὰρ εἰς σ' ἀφίζομαι,
 λόγοις οὐκ ἐδιστήρας ἐνδάλουμένος.
 τοιαυτ' ἀμυνεῖς Ἡρακλεῖ, τέκνοισι τε;
 ὅς, εἰς Μινυαῖσι πασι δια μαχῆς μολῶν,
 Θηβαῖς ἐθήκεν ὀμμ' ἐλευθερὸν βλέπειν. 220

ver. 211. « δ' οὖν—sed enim si—sed si denique: « δ' οὖν » « δη οὖν—Hesychius; prout ista glossa restitui debet, quam non rectè tractat Kusterus.

ver. 213. Feliciter viri docti restituerunt βίαν pro λίαν: cætera manu parum felici tentabant. Nos, ut videtur, rem probè secutus, μῆδεν' pro μῆδιν' scribentes, cum duplici accusativo; ut v. 205. τί σ' οἶδ' ἰδρασαν;—

ver. 217. Sensus primarius vocis ἰδατῆσθαι est dispensare—di- videre: ut Hor. Od. i. 36. 6.

Caris multa sodalibus,

Nulli plura tamen dividit oscula,

Quàm dulci Lamia.

Sic ἰδατῆσθαι βεβία: Soph. Oed. T. 214. tela dispensare: quam significationem sibi postulat locus, in quo versamur. De sensibus hinc derivatis, et potissimum ad Æschyli sept. Theb. 580. difficilior est disputatio ob clausulæ depravationem: quamvis, quod ad hanc dictionem attinet, do manum scholiastæ. Vide Soph. Tr. 791.

ver. 220. ὀμμ' ἐλευθερον vult lucem liberam—diem libertatis: ut φῶς itidem vel lux est vel oculus, sic ut lumen etiàm Romanorum. Ità Euripides ipse, Elect. 872. qui locus sic restituendus est:

ὦ φεγγος, ὦ τιθεῖσθαι ἡλίου σελας!

ὦ γαῖα, καὶ νύξ, ἣν ἰδερκομένη παρὸς!

νῦν ὀμμ' ἀδουλοι, ἀμπύχαι τ' ἐλευθεροί.

Eandem venustatem, quæ per incuriam scribarum extincta jacet ad Iph. Taur. 912. faciam resurgere:

ἰππος,

οὐδ' Ἑλλάδ' ἦνεσ', οὐδ' ἀνέξομαι ποτε
 σιγῶν, κακιστὴν λαμβάνων εἰς παῖδ' ἐμὸν,
 ἣν χρεὺν νεοσσοῖς τοῖσδε, πυρ, λογχᾶς, ὅπλα
 φέρουσιν, εἰλεῖν ποντίων καθαρμάτων
 χερσὶν τ' ἀμοιβᾶς, ὣν ἐμοχθήσει χάριν.
 τα δ' οὐ, τέκν', ὕμιν, οὔτε Θηβαίων πολίς,
 οὐδ' Ἑλλὰς ἀρκεί· πρὸς δ' ἐμ', ἀσθὲνι Φίλον,
 δεδωρικατ', οὐδὲν οὐτά, πλὴν γλωσσοῦ ψοφόν.
 βῶμῃ γὰρ ἐκλελοιπεν, ἣν πρὶν εἰχομεν·
 γῆρα δὲ τρομερὰ γυναι, κάμαυρον σθένος.
 εἰ δ' ἦν νεὸς τέ, κατὶ σώματος κρητῶν,

225

230

ὅπως, τὸ κλεινὸν ὄμμα τῆς σωτηρίας
 λαβόντες, ἐκ γῆς βησομασθα βαρβαρῶν.

Fidem faciet ille nebulo, focci liberioris decus, ad Acharn.
 1184. qui videri possit præcedentem conjecturam aliquantulum
 labefacere: nunquam non enim παρὰ δὲ et fugillat tragicos.

ὦ κλεινὸν ὄμμα! νῦν παντοῖα τὸν σ' ἰδὼν,
 λείπω φῶς γι τοῦτον· οὐκ εἴμι' ἔγω.

ver. 223. ἣν χρεὺν—pro ἡ χρεὺν: in hac unicâ dictione, quantum
 video equidè, augmentum negligunt Attici, præcedente literâ
 consonante. Idem bis fecit in *Electrá* Sophocles, et in *Trachiniis*
 semel.

ver. 224. Laboribus marinis accenseas cetum, quem cum *Tela-*
mone interfecit *Hercules*, et de quo *Hyginus*, fab. 89. Plura in
 hanc rem videas apud *Pindarum*, Nem. i. 96. iii. 41. et ejus *scho-*
liastem; quos ad partes jam vocaverunt *Barnesius* et *Musgravius*.
 Videas etiâ nostrum infrâ, v. 400 et 853. et *Soph. Tr.* 1012.

ver. 225. Nolui hâc occasione textum interpolare; nam vul-
 gata lectiô non incommodè ferri potest: sed me penè persuasum
 habeo poetam ad hunc modum reliquisse locum:

ποντίων καθαρμάτων
 χερσὶν τ' ἀμοιβᾶς, ὣν ἐμοχθήσει, χάριν.

quod tute ipse fateberis facilius fluere et concinnius. Amat nos-
 ter hujuscemodi *adjectiva*: sic infrâ, v. 1026. λυσσαδὶ μοῖρα, et
 multa alia, quæ per se lectiô diligens notabit.

ver. 228. γλωσσοῦ ψοφόν· ut v. 111. ἱππία μόνον *senes* vocaverat.

ver. 231. Scribendum arbitror, εἰ δ' ἦν νεὸς γι.

λαβὼν

- λαβων αν εγχος, τουδε τους ξανθους πλοκους
καθηματωσ' αν, ωστ' Ατλαντικων περα
Φευγειν ορων αν δειλια τούμον δορυ.
Χο. αρ' ουκ αφορμας τοις λογοισιν οι' γαθοι 235
Ζητητων εχουσι, καν βραδus τις η λεγειν;
Λυ. συ μεν λεγ' ήμας, οis πετυρωσαι λογοis'
εγω δειδρασω σ' αντι των λογων κακως.
αγ', οι' μεν 'Ελικων', οι' δε Παρνασσου πλυχας,
τεμνειν ανωχθ' ελθονίης ύλουργους δρυος 240
κορμους· επειδαν δ' εισκομισθωσι πθλει,
βωμων περιξ, νησαντες αμφιρη ξυλα,

ver. 232. τουδε τους ξανθους πλοκους: i. e. *huncce juvenem; nam flavi capilli apud veteres sunt comites annorum juveniliūm.* Æn. iv. 558.

Omnia Mercurio similis, vocemque, coloremque,
Et crines flavos, et membra decora juvenia.
Scriptit verò Euripides τουσδε—δικτικως—ad Lyci caput manum dirigens.

ver. 233. Ατλαντικων ορων: Horat. od. i. 34. 10.
Quo Styx, et invisi horrida Tænari
Sedes, Atlanteusque finis
Concutitur.

ver. 236. βραδus λεγειν—Exod. iv. 10. LXX. ισχυροφωνος και βραδυγλωσσος εγω ειμι. Contrà, lingua Drancis, Æn. xi. 390. erat *ventosa*, i. e. *velocissima*, ut Æn. v. 319. et Horat.
Ociore cervis, et agente nimbos
Ociore Euro.

ver. 239. πλυχας—*plicaturas*: i. e. montosos locos, collibus ac vallibus alternatos et involutos: ut Sophocles in *Oedipo Tyranno*, Κιθαιρωνος πτυχαις: v. 1026.

ver. 242. βωμων περιξ: i. e. βωμων κυκλω: sic Herodotus, Melp. 15. περιξ αυτων: et ibid. 152. περιξ αυτου: ubi consulendi sunt animadverfores eruditi. Forma magis exquisita, quam dedit Aldus, non erat temerè sollicitanda. Βωμων Mufg. et alii ediderunt.

ibid. αμφιρη—Hujusce vocis etymologia mihi non satis liquet. Significat in genere, *utrinque aptus et expeditus*; et indè *benè instructus*, et *copiosus*: v. nostrum, Cycl. 15. Ion. 1147. et imprimis Etymol. M. in voce. Refero equidè vocem ad ξυλα, in loco quem nunc agitamus.

εμπιπράτ' αὐτῶν, καὶ τυροῦτε, σωματὰ
 παντῶν· ἴν' εἰδῶσ', οὐνεκ' οὐχ ὁ κατθανὼν
 κρατεῖ χθονὸς τῆσδ', ἀλλ' ἔχων τανυν ταδε·
 ὕμεις δὲ, πρεσβεί, ταῖς ἐμαῖς ἐναντίοι
 γυνμαῖς ἰόντες, οὐ μόνον στεναζέτε
 τοὺς Ἡρακλείους παῖδας, ἀλλὰ καὶ δομοῦ
 τυχας, ὅταν πασχῇ τι· μεμνησέσθε δὲ
 δούλοι γεγῶτες τῆς ἐμῆς τυραννίδος.

245

250

Χο. ὦ γῆς λοχεύμα, τοὺς Ἀρης σπείρει ποτε,
 λαβρόν δρακόντος ἐξηρμώσας γενυν·
 οὐ σκηπῖρα, χεῖρος δεξιάς ἐρείσματα,

ver. 245. ἔχων. Ità non dubitavi rescribere pro ἔγω, ut obviam iretur scabrae locutioni et constructioni summopere impeditae. *Lycum* de se loqui, in *tertiâ personâ*, longè fortius est, et indignati magis atque ferocientis animi. Agnoscent statim in veterum scriptis non prorsus hospites, et vel pueri nullo negotio sibi parabunt exemplorum satis.

ver. 247. γυνμαῖς ἰόντες. Sic emendavi, ne literulâ quidèµ mutatâ. Nam, cum adhærebant literæ γυνμαῖς ἰόντες, et semel malè diviserant vel librarii vel editores, se necessariò inferfit, ad fulciendum versum. Non nego equidèµ probè dici γυνμαῖς ὄντες ἐναντίοι: ut Thucyd. viii. 90. ὅι δὲ τῶν τετρακοσίων, µαλίστα ἐναντίοι ὄντες τῷ τοιοῦτῳ ἰδεῖν: sed *Euripidis* locus vel conviciis sibi flagitat quiddam magis vividum; fortius quiddam, atque incitatus. Quod dedimus, probum est, et opportunè κινητικόν, nec iratum non sapit. Haud aliter indignabundus *Creon* apud *Soph. Antig.* 742.

ὦ παγκρατῖς, δια δίκης ἰὼν πατρί.

Lucan. Phars. i. 77.

fratri contraria Phœbe
 Ibit; et, obliquum bigas agitare per orbem
 Indignata, diem poscet sibi.

ver. 252. ἐξηρμώσας γενυν—fastûs tragici locutio *Æschylea*, lyræ magis quàm narrationis simplicitati consonans: nec multo aliter *Rhes.* v. 278.

ποιᾶς πατρῶας γῆς ἐρμώσας πιδόν;
 ut *Pindarus* de *quercu*, *Pyth.* iv. 479.

ἰὼν ἐρμώσασα χωρὸν.

ἀρεῖτε,

αρεϊτε, και τουδ' ανδρος ανοσιον καρα
καδαιματωσεδ' ; οστις, ου Καδμειος ων,
αρχει κακιστος των νεων, επηλυς ων.
αλλ' ουκ εμου συ δεσποσεις χαιρων ποτε
ουδ', α' πονησα πολλ' εγω, καμων χειρι,
εξεις απερρων δ', ενθεν ηλθες, ενθαδε
υβριζ'. εμου γαρ ζωντος, ου κτενεις ποτε
τους 'Ηρακλειους παιδας· ου τοσονδε γης
ενερδ' εκεινος κρυπτεται, λιπων τεκνα.
επει συ μεν γην τηνδε, διολεσας, εχεις,
δ δ' ωφελησας, αξιων ου τυγχανει.

255

260

ver. 254. των νεων—"juventutis fervidæ, et novarum rerum
"studiosæ sis dominator licet; non mei."

ver. 256. αρχη. Hæc pulcherrimè efferuntur, et loquentis
affectibus quàm accomodatè, per tertiam personam: longè ve-
nustissimum exemplum de Virgilio depromere non gravabor:
Æn. xi. 406.

Vel, cum se pavidum contra mea jurgia fingit,
Artificis scelus! et formidine crimen acerbatur:—
Nunquàm animam talem dextrâ hæc (abstulit moveri)
Amittes.

ver. 257. χαιρων—cum commodo tuo et gaudic: i. e. non sine
damno—non impune. Conferas v. 271. infra. Locutio meher-
culè multum facilis, trivialis, et passim obvia; in quâ explican-
dâ satis jactabundum se præbuit *Toupius* ad *Longinum*.

ver. 258. α' πονησα: notent tyrones rariorem crasin vocalium;
ut inferiùs v. 280 et 285: nec non dictionem rariorem, επονησα
pro εξεπονησα—laboravi pro elaboravi, i. e. paravi laborando. *Xe-
nophon* Anab. p. 587. ed Hutch. sic usurpat vocem; παραλαβων
τα χρηματια, α' ημεις επονησαμεν. Et elegantèr *Aphthonius* sub operis
initio: χριμνονος δ' επιτηροτοτος, μεμηκεναι μεν ος επουον επεφοιτο.

ver. 261. ου τοσονδε: interpretor non tam diu—tam longo tem-
pore; ut à meâ saltèmemoriâ exciderit. Passim reticetur vox
χρεινος: de quo nos paucula dedimus ad *Silv. Crit.* iv. p. 16.

ver. 263. Punctis accuratè dispositis cavi, ne periret antithe-
sis gratia; nam *Attica* illa elegantia διολεσας εχεις pro διωλεσας non
quadrat huic loco. Tu, qui perdidisti terram, imperio quietus
tenes; ille, qui benefecit, nihil honoris accipit. Hoc non attenderunt
editores.

καπειτα,

- καῖπειτ᾽, πρᾶσσω τὰ καλ' ἐγώ, Φίλους ἐμούς 265
 θανόντας εὐ δρων, οὐ Φίλων μαλίστα δει.
 ὦ δεξιά χεὶρ, ὡς ποθεὶς λαβεῖν δορυ,
 ἐν δ' ἀσθενείᾳ τὸν ποθὸν διώλεσας·
 ἐπεὶ σ' ἐπαυσ' ἄν, δούλον ἐννεπόντ᾽ ἔμε, 270
 καὶ τὰςδε Θηβὰς εὐκλεως φηγάμεν,
 ἐν αἷς σὺ χαιρεῖς· οὐ γὰρ εὐ Φρονεῖ πόλις
 στασεὶ νοσοῦσα, καὶ κακοῖς βουλευμασιν·
 οὐ γὰρ ποτ' ἄν σε δεσποτὴν ἐκτινέατο.
 Με. γεροντὲς, αἰνῶ· τῶν Φίλων γὰρ οὐνεκα 275
 ὀργὰς δικαίας τοὺς Φίλους ἔχειν χρεῶν.
 ἡμῶν δ' ἑκάτι δεσποταῖς θυμούμενοι,
 παθῆτε μὴδεν' τῆς δ' ἐμῆς, Ἀμφίτρων,
 γυνῆς ἀκουσον, ἣν τι σοὶ δοκῶ λέγειν.
 ἐγὼ Φίλῳ μὲν τέκνα· πῶς γὰρ οὐ Φίλῳ, 280
 ἄτικτον, ἄμοχθησα; καὶ τὸ κατθανεῖν
 δεινὸν νομιζῶ· τῷ δ' ἀναγκαιῷ τρόπῳ
 ὅς ἀντιτείνει, σκῆιον ἡγούμαι βροτῶν.
 ἡμᾶς δ', ἐπεὶ δὴ δεῖ θανεῖν, θνησκεῖν χρεῶν,
 μὴ πυρὶ καταξανθέντας, ἐχθροῖσι γέλων 285
 δίδοντας, οὐμοὶ τοῦ θανεῖν μείζον κακόν·

ver. 265. τὰ καλ'—Sic visum est fortiter interpolare pro καλ',
 quo nihil fingas absurdius; non magnâ sanè, si literarum ductus
 ad amissim exigas, discrepantiâ. Prætereunt hos locos longè
 difficillimos expeditu, quasi nihil subesset falebrofi, vel callidè
 rem dissimulantes, vel otio suo parùm laudabiliter consulentes,
 editorum turba.

ver. 278. Sic *Timocles* apud *Stobæum*:

ὦ ταν, ἀκουσον, ἣν τι σοὶ δοκῶ λέγειν·

undè idem fragmentum, sanè venustissimum, se corrigendum
 præbet apud *Athenæum*, vi. i. ubi satis infelicitè administravit
 rem doctōrum doctissimus *Casaubonus*. Ità *Horatius*, Od. iv. 2.

Tum meæ, si quid loquor audiendum,
 Vocis accedet bona pars.

οΦει-

οφειλομεν γαρ πολλα δωμασι καλα.
 σε μεν δοκησις ελαβεν ευκλεης δορος,
 ωστ' ουκ ανεκτον δειλιας θανειν σ' ὑπο·
 δῦμος δ' αμαρτυρητος ευκλεης ποσις·
 ως τουσδε παιδας ουκ αν εκσωσαι θελοι,
 δοξαν κακην λαβοντας· και γαρ ευγενεις
 καμνουσι τοις αισχροισι των τεκνων ὑπερ·
 εμοι τε μιμημ' ανδρος ουκ απωστεον.
 σκεψαι δε την σην ελπίδ', ἡ λογιζομαι.
 ἤξειν νομιζεις παιδα σου γαιας ὑπο;
 και τις θανοντων ηλθεν εξ ἄδου παλιν;
 αλλ ως λογοισι τονδε μαλθαζαιμεν αν;
 ἡμιστ'α· Φευγειν σκαιον ανδρ' εχθρον χρεων
 σοφοισι δ' εικειν, και τετραμμενοις καλως·
 ραον γαρ αιδους, ὑποβαλων καλ', αν τυχοις.

290

295

300

ver. 289. Fortassè vera sunt, quæ de hoc loco scripsimus ad Silv. Crit. iv. p. 225. sed nolumus repetere.

ver. 293. Caveant tyrones de constructione hujusce loci, nec habeant vocem *μιμημα* pro recto casu, cum sit in *accusativo*. Est, ubi morem *Græcum* imitandum sibi sumserint *Latini*. Sic *Lucretius*, i. 112.

Æternas quoniàm poenas in morte timendum est.
Varro de re rustica, iii. 16. "Si quandò subito imbri in pastu
 "(apes) oppressæ—*colligendum eas in vas aliquod.*"

Silius Italicus, xi. 562.

Nunc *pacem orandum*, nunc improba *foedere rupto*
Arma reponendum, et bellum exitiale *cavendum*,
 Auctor ego.

ab *Æneide*, xi. 230. cujus vestigiis insistit sempèr *Silius*.

ver. 296. και τις. *Lucretius*, iii. 942.

— nec quisquam *expergitus extat*,
 Frigida quem semèl est vitæ pausa secuta.

ver. 300. Cùm ne mica quidè sensûs corradì possit de receptâ scripturâ *ὑπολαβων φιλ'*, non reformidavi conjecturas veras, aut vero proximas, interpolare. *Λαμβανω*, et omnes voces inde deductæ, cum *βαλλω* et ejus compositis passim confunduntur: et *φιλα* cum *καλα* posse mutari nemo, harum rerum peritus arbi-
 ter, inficias ibit, et alibi non rarò evenisse compertum est.

Jam

ἤδη δ' ἐσηλθ' ἐμ', εἰ παραιτησάμεθα
 Φυγὰς τέκνων τανδ'· ἀλλὰ καὶ τοδ' ἀλλιον,
 πενιὰ συν οἰκτρὰ περιβαλεῖν σωτηριαν·
 ὡς τὰ ξένων πρόσωπα Φευγούσι Φίλοι,
 ἐν τ' ἡμερ' ἧδ' ὀδυ βλεμμ' ἔχειν Φασι μόνον.
 τολμὰ μεθ' ἡμῶν θανάτον, ὃς μένει σ' ὁμῶς.
 προκαλουμέν' εὐγενεῖαν, ὡ γέρον, σέθεν·
 τὰς τῶν θεῶν γὰρ ὅστις ἐκμοχθεῖ τυχὰς,

305

Jam verò sensus exsurgit planus, et figura pervenusta. Si pro-
 bum ingenium et liberaliter institutum “pro fundamento ha-
 bueris, facilius venerationem et miserationem assequeris.”
 Hæc scripseram, cùm intellexi *Brunchium* ad *Androm.* 114.
 ἐποδῶν repositum voluisse.

Cæterum, dum harum dictionum inculcamus frequentem com-
 mutationem, non gravabimur è fragmento *vigesimo Archelai* men-
 dam tollere quæ *Valckenaeri* sagacitatem elusit, confirmationis ergo :

ἐν τοῖς τέκνοις γὰρ ἡ ῥῆτι τῶν εὐγενῶν

ἐπεὶ αὖτε κρείσσων τ' ἐστὶ πλουσίου γαμου :

ἐπιβαλεῖ—*se solet immittere.* Cùm ad *Stobæum* me converteram
 deprehendi me ad marginem olim illevisse *ἐπιλαμπει* : sed illud
 præstat.

ver. 303. περιβαλεῖν σωτηριαν—figurata locutio in elegantissimis:
 ulnas salutis circumjicere—prehendere—tenere—assequi. Sic *Ion.*
 847. τυραννίδα περιβαλεῖν. *Strabo*, p. 960. περιεβέβητο δὲ καὶ οὐσίαν
 βασιλικήν : circumdederat sibi—paraverat : ut *Plutarchus* sæpè : v.
Suid. in πινία, περιβαλλόμενος, περιεβαλοντο· et nos *Silv. Crit.* scet. c.
 Nihil notius, aut probo cuique auctori magis acceptum, hoc
 dicendi genere.

ver. 308. ὅστις ἐκμοχθεῖ—quicumque laborando vult aliquid su-
 perare ; eandem significationem videtur nancisci vox ἐκποσειν infra,
 v. 582. ut recte notavit *Musgravius*. Hinc noster in fragmento
Diſtylos apud *Plutarchum* utitur passivè, pro laboribus consumi ;
 quod planum est et rectum.

Ὅσοι τι δίστοις ἐκμεμοχθένται βροτῶν.

Nec satis mirari possum hanc dictionem *Bentleio* displicuisse in
 epistolâ ad *Millium* longe eruditissimâ : cujus commentum mihi
 quoque in mentem venerat ad hunc ipsum locum ; id tamèn
 minimè necessarium judico, et omninò repudiandum.

Et qui velint in secretiores linguæ Græcæ proprietates ele-
 gantialque penetrare sedulò observabunt temporis præsentis vim :
 ἐκμοχθεῖ—dat operam pervincere—in pervincendo est. De hâc formâ
 mittendi

- προθυμος εστιν· ἢ προθυμία δ' αὖφρων·
 ὃ χρη γὰρ, οὐδεις μὴ θεῶν θήσει ποτε. 310
- Χο. εἰ μὲν, σθενοντων των εμων βραχιονων,
 ἢν τις σ' ὑβριζων, ῥαδιως επαυσατ' αυ.
 νυν δ' ουδεν εσμεν· σου δε τῶντευθεν στικτειν,
 ὅπως διωσῃ τας τυχας, ΑμΦιτρων.
- Αμ. ου τοι το δειλον, ουδε του βιου ποθος, 315
 θανειν ερυνκει 'μ', αλλα παιδι βουλομαι
 σωσαι τεκν'· αλλως δ' αδυνατων εοικ' εραν.
 ἰδου, παρεστιν ἡδε Φασγανῶν δερη,
 κεντειν, Φονευειν, ἱεναι πετρας απο·
 μιαν δε νην δος χαριν, αναξ, σ' ἰκνουμεθα· 320
 κτεινον με, και τηνδ' αθλιαν, παιδων παρος·
 ὡς μὴ τεκν' εἰσιδωμεν, ανοσιον θεων,
 Ψυχορραγουντα, και καλουντα μητερα,

mittendi sunt tyrones, nam laboriosum esset omnia coram sistere,
 ad Soph. Œd. Col. 994, ed. Brunch. Od. Π. 432. Hor. Od. ii.
 14. 6. quæ sufficient rem satis protritam illustratam dare.

ver. 310. A me nequeo impetrare, ut hæc credam ab *Euripidis* manu provenisse. Quis enim sic unquam locutus est?
 Utinam mihi melius aliquid se obtulisset: nihilominus, donec
 doctior quis constructionem manifestam fecerit, aut acutior fe-
 licius aliquid conjecerit, quid vetat meam divinationem lec-
 toris sententiæ submittere?

Ὁ χρη γὰρ οὐδεις μὴ τιθεῖν θήσει ποτε:
 nemo faciet ut non eveniat. Sic Apoll. Rhod. i. 253.
 ουδ' ἰταλίσσας ἐπ' ἀγλαῇ βιοτοιο:
 neque finem fecisti, vel ad metam pervenisti, in vitæ felicitate.
 vel etiam:

ὃ χρη γὰρ, οὐδεις μὴδε θίων σ' ἔσει ποτι·
 sistet: vel denique σ' ἔσει—eodem sensu.

ver. 320. Amissum pronomen σ' ante ἰκνουμαι reduxi: quam
 vocem nec narrationis facilitas patienter desiderabit, nec abesse
 finet ratio loquendi Euripidea.

323. Ψυχορραγουντα—spiritum rumpentes: i. e. "violenter mo-
 rientes;" sic *Maro*, *Æn.* viii. 579. felix leporum *Atticorum*
 æmulus:

Nunc, O nunc liceat crudelem abruptere vitam.

- πατρός τε πατέρα· τάλλα δ', εἰ προθυμὸς εἰ,
 πρᾶσσ'· οὐ γὰρ ἀλὴν ἐχομεν, ὥστε μὴ θανεῖν. 325
- Με. καὶ γὰρ σ' ἰκνούμαι, χαρίτι προσδεῖναι χάριν,
 ἡμῖν ἰν' ἀμφοῖν εἰς ὑπουργίῃ διπλᾶ·
 κόσμον παρὲς μοῖ παισι προσδεῖναι νεκρῶν,
 δομοὺς ἀνοίξας· νῦν γὰρ ἐκκεκλεισμεθα·
 ὥς ἀλλὰ ταῦτα γ' ἀπολαχῶσ' οἰκῶν πατρός. 330
- Λυ. ἐστὶ ταδ'· οἰγεῖν κληῖδρα προσπολοῖς λεγῶ·
 κοσμεῖσθ', ἐσὼ μολόντες, οὐ Φθονῶ πεπλῶν·
 ὅταν δὲ κόσμον περιβαλῇσθε σωμασιν,
 ἥξω πρὸς ὑμᾶς νερτερὰ δῶσων χθονί.
- Με. ὦ τέκν', ὁμάρτετ' ἀθλίῳ μητρὸς ποδὶ 335
 πατρὸς εἰς μελαθρον, οὐ τῆς οὐσίας
 ἄλλοι κρατοῦσι, τὸ δ' ὀνομ' ἐσθ' ἡμῶν ἐστὶ.
- Αμ. ὦ Ζεῦ, ματὴν ἀρ' ὁμογάμον σ' ἐκτισημὴν,
 ματὴν δὲ παῖδος κοῖν' ἐχὼν ἐκλήζομην·

ver. 328. Anne iterum eadem dictione statim erat ufurus nosser? anne hujus damnandus est in verbis egestatis? Scripsit, sicut autumo,

κόσμον παρὲς ἐμοὶ παισι περιθεῖναι νεκρῶν :

ut v. 333.

ὅταν δὲ κόσμον περιβαλῇσθε σωμασιν·

περιθιεται· περιβαλλεται: *Hesychius*. Περιβαλλῶ το ἐνδύω, καὶ περιθιημαι : *Phavorinus*. Indubitata est emendatio, nisi nimium nobis et præter æquum abblandiatur.

ver. 330. Inscitè putabam errorem latere sub voce ἀλλὰ : sed meliora me docuit *Barnesius*, provocando ad *Orest.* 1595. locum planè gemellum :

ὥς ἀν' ἀλλὰ παῖδ' ἐμῇ

ῥυσώμεθ' ἀνδρῶν ἐκ χερῶν μαιφθοῶν.

ver. 337. ὀνομ'—i. e. ὀνομα μοῖροι—de quâ tritissimâ *ellipsi* consulant tyrones *L. Bos.*

ver. 339. κοῖνος ὤν—ita rescribimus, et, ni fallimur, satis facili ac probabili emendatione, pro τοῖς νέων, quod meritò omnes pro corrupto habuerunt critici. *Frustrâ celebrabar, ut qui particeps effem nati.* *Soph. Aj.* 267.

ἡ κοῖνος ἐν κοῖνοισι λυπείσθαι ξύνων.

Sed

συ δ' ησθ' αρ' ησσαν, η 'δοκεις ειναι, Φιλος.

αρετή σε νίκη, θνητός ων, θεού μεγαν·

παιδας γαρ ου προὔδωκα τους Ἡρακλεους·

συ δ' εἰς μέν εὐνας κρυφίως ἡπίστω μόλειν,

τάλλοτρια λεκτρα, δοντος ουδενος, λαβων·

σωζειν δε τους σουσ ουκ επισταται Φιλους.

αμαθης τις ει θεος, η δικαιος ουκ εφους.

ΧΟΡΟΣ.

στροφῇ α'. Αἰλινον μὲν ἐπ' εὐτυχεῖ

μολπα Φοῖβος ἰαζει,

των καλλιφθογόνων καθαίρων

Sed et alium tentamen in pharetrâ habemus, quod propius
abest à receptæ scripturæ lineis, et quibusdam fortassè videbitur
scopum ferire:

ματην δε παιδος κωιν' εχων εκληζομεν.

atque, re maturius pensatâ, visum est posteriorem cogitationem in textum admittere. Sic Tem. frag. 15. κοινὰ πασχομεν: Ion.

370. *καὶ αὐτὸν καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ*: Soph. Antig. et alii similiter.

ver. 345. *εὐκταλας*—*nefcis*—"a te impetrare nequis"—
"non habes id voluntatis et virtutis." Sic *Latini*: Horat.
Od. iii. ii. 17.

Virtus, repulsæ *nescia* sordidæ,

Intaminatis fulget honoribus :

i. e. impatiens repulsæ; in quam tolerantia repulsæ non cadit.
Vide infra, v. 506.

Vel, si placuerit, potes interpretari, et irati *Amphitryonis* affectibus fatis convenienter—*nequis fervere*: ut Callim. Hymn. Jov. fin.

Οὐτ' ἀρετῆς ἀτερ ὁλβος ἐπιστάται ἀνδρῶς αἰξίν :

et fortasse rectius, siquidem huc respexerit, ver. 761.

αφρονα λογον ευρειων μακαρων

κατεβαλ', ὡς αἰ' ου σθενουσι θεοι ;

347. *εὐτυχία*—*pulchrè elaborato*: ut optime *Musgravius*. Vocem elegantem affinis soni vox *εὐτυχῆς* benè perulperat è *Græciâ* in ignotas terras: vide nos de hac re in *Silv. Crit. sect. lxxix*. Similem injuriam passus est *Philo Judæus* in tractatu de *Cherubim*, p. 150. ed. Mang. qui sic relacrici debet. Εὐτυχίᾳ δὲ πάσας τὰς αἰσθητικὰς διατάξεις περιεχομένου, ἀδυνατοῖ οὐτως, ἥμισυ ψυχρῆς τιλίας, ἰσὺν διατάξεως, ἣ καταλαβεῖσθαι σὺντα πρὸς τὴν τμήμα καθ' ἑαυτοῦ.

ελαυνων πληκτρῳ χρυσεῳ*

350

εἶω δὲ τοῦ γὰρ ενεργῶν τ' ἐς ὀφθαλμὸν
μολοντα, (παῖδ' εἴτε Διὸς νῦν εἴπω,

ἐπερμένος τοῦ συμφυοῦς, οὐκ εὐτυχεῖς, ἀνευ βακτηριῶν τῶν αἰσθητικῶν ὀργάνων τυγχάνει, οἷς ἱκανὸς ἢ σκηρῆπτεσθαι κραδαινόμενος. Porro, ad eandem normam corrigendus obvenit *Athenæus*, iv. 2. p. 130. B. ed. Cafaub. eis τὰς εὐτυχεῖς σπυρίδας: ut in malam rem abeant tandē istæ, si dis placet, *beatæ* spartæ.—Cæterum, non cognitâ *Musgravi* conjecturâ, ipse similiter locum castigaveram: quod non memoro, vanam gloriolam captandi gratiâ, à quibus ineptiis me profiteor longissimè situm; sed ut aliquantulum saltē confirmationis accedat emendationi certissimæ ex hoc diversorum gustuum consensu.

ver. 350. ελαυνων πληκτρῳ. Lepida locutio, et in rarioribus. Haud dissimiliter *Pindarus*, nec elegantèr minùs: *Nem.* v. 43.

πρῶτον δὲ κἀκεῖ-
νις αἰδεῖ Παλιν
Μοῖσαι ὁ καλλίστος χορὸς* ἐν δὲ μισαῖς
Φορμύγγ' Ἀπολλῶν ἑπταγλωσσόν
χρυσῶν πλακτρῶ διῶκων.

An non credibile est *Euripiden* hunc locum coram oculis habuisse? Hinc *Coluthi* verlus satis elegantes, sed minimè intellectos, interpretabor et emendabo: ver. 108.

Τοῖος εἶναι, συγγενὸς ἐς θεία βαιὸς ὀδῶν,
Ἀγροτέρων καλάμων λιγυρὴν ἐδίωκεν αἰοδὴν:
in loca consuetæ vallis: nam certè hic ponitur συγγῆ pro cavitas—
locus demissus—vallis denique.

Ipfissimam verò dictionem *Euripideam* *Nonnus* adhibet, venustatum omnium refertissimus, et dignissimus quidē, qui correctior in lucem prodeat; nec proposito deesse ipse, si minùs frigerent hæc studia nostris hominibus. *Dionys.* xiv. p. 398.

αἱ δὲ λιπούσαι
ἀλσέα δένδρεντα, καὶ ἀγριαδὸς ῥαχὶν ὕλης,
συμφυεῖς Μελιαι δένος ἡλίκος* αἱ τότε πασαι
ἐς μόθον ἠπειγόντο συηλίδες* αἱ μὲν ἐλάσαι
τυμπανα χαλκείοντα Κυβηλίδος ὄργανα Ρεῖης—
ἡλίκος ἀσθμαίνουσα περὶ δένος.

Valerius Flaccus notionem voces διῶκε, sic donavit *Latio* verbis terfissimis: iv. 85.

Thracius at summâ sociis è puppe sacerdos,
Fata deûm et miseræ solans incommoda vitæ,
Securum numeris agit et medicabile carmen.

ver. 352. *Parenthesin* adhibui, ut clariùs elucesceret constructio, quæ lectori parùm cauto non in propatulo videbitur.

ΕΙΤ'

εἰτ' Ἀμφιτρωνος ἰνὴν)
ἱμνησται, στεφανῶμα μοχθῶν,
δι' εὐλογίας θεῶν.

355

γενναίων δ' ἀρεταὶ πόνων,
τοῖς θανούσιν ἀγαλμα.
πρῶτον μὲν Διὸς αἰσος
κηρυξσε λεόντος,
κορσὴ δ' ἀμφεκαλυφθῆ,

360

ver. 354. στεφανῶμα μοχθῶν—*culmen laborum*: eadem est ei figuræ, quam illustramus infra v. 1283. *Silius* notionem sic venuste complectitur: xv. 657.

— pedibus tibi gloria, miles,
parta ingens: nunc accumula coepta ardua dextrâ.

ver. 356. ἀρεταὶ—*laudes*: synonymæ voces habentur *laus et virtus* apud antiquos: de quo fusiùs commentamur in *Silv. Crit.* iv. p. 189. undè accersam pervenustos *Prudentii* versûs, ut nitori suo reddam: *Cathem.* vii. 217.

Satis beatus, quisque dextram porrigit,
Laudis rapacem, prodigam pecuniæ;
Cujus sinistra dulce *furtum* nesciat.

Felicissimum illud oxymoron, vel admirabili *Flacci* dicto—*splendidè mendax*—comparandum, habuit à *Virgilio*, *Geo.* iv. 315. et ad rem gravissimam sælici sanè solertiâ transtulit:

Inter quas curam *Clymene* narrabat inanem
Vulcani, Martisque dolos, et dulcia furtâ.

ver. 358. Hanc enumerationem certaminum *Herculeorum* non malè tribuit *Megara* in suo *Hercule Furente* tragicus *Romanus*, v. 222. quem contulisse nec injucundum fuerit tyronibus, nec infructuosum: quamvis enim longè stet infra facilitatem orationis et sententiarum inaffectatam simplicitatem, quibus tantoperè commendatus noster venit; quædam non inelegantèr mihi videtur administrasse.

ver. 360. In hæc aleâ conjecturarum, vix potest esse jactus certior his emendationibus: κορσὴ capiti pro πρῶτον vel πρῶτον (nam variant lectiones; quod locum mendi videtur postulare: et in primâ vocis literâ proniùs errari solet) quo regimine utitur *Homerus*, *Il.* Θ. 331.

— δεινὴ περιεὴ, καὶ οἱ σάκος ἀμφεκαλυψῆ:

ac χροῖα—*pelle*m, vel *corpus*, pro κρατα. Quid sibi postulare ipsa res et indubitata poetæ mens, vidit *Barnesius*; genuinam scripturam

Ξανθὸν χρωὶ ἐπινωτίσας,
 δεινὴ χατματι θυρὸς*

ram non vidit, sed ineptias receptarum lectionum sustinuit con-
 coquere. O! dura criticorum ilia!

Ineptias dixi. Quid enim est, aut esse possit—*κρατ' ἐπινωτίσας*? aut quid habent diversi *πυγρὸν* et *ξανθὸν*? et quomodò generalitèr *ἀμφικαλυφθῆναι* poterat *Hercules χατματι* leonis; quod nisi certo cuidam membro se aptandum nequaquàm pateretur? Enimverò, idem *Barneſius* his verbis probè commentatur: “*Hercules* ità “ corpus suum leonis tegmine cooperuit, ut, capite leonis supra “ illius caput posito, os illius ex hiatu leonis pateret:” quam notionem ad amussim exprimit *Euripides* ad mentem nostram restitutus. *Aventinus* etiàm, habitu patrio instructus, in sub-
 fidium emendationum opportunè veniet; quem sic nobis exhibet summus elegantiarum artifex, *Æn.* viii. 666.

*Ipse pedes, tegumen torquens immane leonis,
 Terribili impexum setâ, cum dentibus albis
 Indutus capiti, sic regia tecta subibat
 Horridus, Herculeoque humeros innexus amictu.*

Nec dissentit cognatus ejusdem locus, *Æn.* xi. 679.

*Cui pellis latos humeros erepta juvenco
 Pugnatori operit: caput ingens oris hiatus,
 Et malæ texere lupi cum dentibus albis.*

Ipse tragicus in Rheſo. v. 208. propugnat nobis:

*λυκίον ἀμφὶ νυκτὸν ἄψομαι δοῦραν,
 καὶ χατμα θυρὸς ἀμφ' ἐμῇ θησὶ κατὰ.*

Viden' singula vicissim respondere? His accedat *Valerius Flac-*
cus, viii. 125.

*Talis ab Inachiis Nemeæ Tirynthius antris—
 Ibat, adhuc aptans humeris capitique leonem.*

Nec *Seneca* non advocabitur, quem in transitu emendabo:
Herc. Oct. 1932.

*Non Argolico rapta leoni
 Fulcra pellis contecta jubâ
 Lævos operit dira lacertos,
 Vallantque feri tempora dentes.*

De eodem *Hercule* apprimè ad rem faciunt *Silii* verba: ii. 156.

*Exuviae capiti impositae, tegimenque leonis,
 Terribilem attollunt excelso vertice ridulum:*

Pedetentim scilicèt sequitur *Euripidem*. Denique, noster in-
feriùs, v. 465.

*πολὴν τε θυρὸς ἀμφιέσσυται σὺ κατὰ
 λεοντός**

pulchrâ cum brevitate *Valer. Flacc.* i. 34.

— Cleonæo

αντιστ. α. ταν τ' ορεινομον αγριων
Κενταυρων ποτε γενναν
ετρωσε, τοξοις Φονιοις
εναιρων, πτανοις βελεσι.

365

— Cleonæo jam tempora clusus hiatus
Alcides.

Sed manum sistimus: nam fecisse videmur satis huic nostræ conjecturæ: ob quam nobis, sicuti speramus gratias, habituri sunt Euripidis amatores.

ver. 361. ξαυτον χρωτ'—Sic Virgilius, Æn. ii. 721.

Hæc fatus, iatos humeros, subiectaque colla,

Veste super, fulvique insternor pelle leonis.

χρωτ'—corpus—pellis: ut pro corpore, vel dorso, dixit Val. Flacc. i. 130.

Hic insperatos Tyrrheni tergore piscis
Pelcos in thalamos vehitur Thetis.

ibid. επινωτισας: ad hunc locum illustrandum nihil aptius quàm descriptio Longi in past, p. 14. ed. Moll. ab Euripidis Rhefo, partim mox allato, derivata. Λυκου μεγαλου δεγμα λαων, εν ταυτας ποτε προ των βων μαχομενος τοις κεραι διφθειρε, περιετινι τω σωματι, ποδιρες κατανωτισαμενος, ως τους τ' εμπροσθιους ποδας εφηπλωσθαι ταις χειρσι, και τους κατοπιν τοις σκελυσιν αχει πλενης και του στοματος το χασμα σκεπειν την κεφαλην, ως περ ανδρος οπλιτου κρανος. Et in libro tertio, voce καλωτωτισασθαι utitur pro dorsum tegendum præbere.

Noster Phoen. 678. ιερεισιν ενωτισι—lexit frondibus: ubi schol. interpretatur—κατα του νωτου εκαλυψε—το νωτον περιελιξε.

ver. 362. δινω χασματι θηρος. Hanc imaginem verbis, suâ sublimitate dignis, profert Lucretius, v. 24.

Quid Nemeæus enim nobis nunc magnus hiatus

Ille leonis obesset, et horrens Arcadius fus?

nec inferiorem se gerit Silius, iii. 32.

In foribus, labor Alcida, Lernæa, recis

Anguibus, hydra jacet; nexuque clisa leonis

Ora Cleonæi patulo cælantur hiatus.

ver. 365. Huc refer Hefychii glossam: Ετρωσιν' εφθειρεν.

τοξοις εναιρων. Sicut Sophocles, Philoct. 955.

Ου πτηνον ορειν, ουδε θηρ' ορεισατην.

Τοξοις εναιρων τοισιδ'.

Acute Reisius εσθλωσε: sed vox ista simplex non videtur tragicis in hoc sensu usurpata, inter Latinos sanè acceptissima. Compositam dictionem habes infra, v. 1002.

Porro, πτανοις βελεσι pulcherrimè per appositionem ponuntur τοξοις Φονιοις, secundum nostram interpunctionem.

ξυνοιδε Πηνειος δ' καλλιδινας,
 μακραι τ' αρουραι πεδιων ακαρπει·
 και Πηλιαδες θεραπναι,
 συγχροτοι τ' Ομολες ενυυλοι·
 πευκιαισιν οθεν χερας
 πληρουντες, χθονα Θεσσαλων
 ιππειαις εδαμαζον·
 ταν τε χρυσοκαρانون
 δορξαν ποικιλοναϊον,
 συν τ' ατηρον αγρωσταν,

370

375

ver. 370. συγχροτοι—vicini: sic noster Androm. 17, ubi videas schol. et Barneesium. *Orpheus in Argonauticis*, v. 190.

Ηλυθε δ' αυ μετα τοισι Μαιοντιος εξ Οποιαντος,
 συγχροτος Μινυαις.

Æschylus, Supp. ver. 6.

——— διαν δε λιπουσαι
 χθονα συγχροτον Συριζ, Φειγυμην,

ver. 374. Hoc de *cerva* non invenuisse exsequitur *Seneca*, *Herc. fur.* 374.

——— Mænali pernix fera,
 Multo decorum præferens auro caput,
 Deprensa cursu est.

ver. 376. συν τ' ατηρον αγρωσταν—*suemque perniciosum agrestium*. Ità sumus ausi reponere ex conjecturâ pro συληταιραν· parvâ scripturæ discrepantiâ; iis, quæ sequuntur, validissimis quidè rationibus evicti: et notatum velim *Apollodorum* etiâ lib. ii. eundem ordinem in *Herculeis* certaminibus enarrandis observare; ut *Virgilium* quoque.

1. Non credibile est *Euripidem* tacuisse horribilem illum *suem*, quem passim accensent innumeri scriptores, quos longum esset recensere, celeberrimis *Herculis* atque periculosissimis certaminibus. Hoc per se magno stat depravationis argumento.

2. Deindè, nusquàm memoratur, quantum equidè invenio, *cervam Mænaliâ* labores agricolarum vastavisse; sed certatim omnes uno ore de populationibus *apri Erymanthii* loquuntur. Hinc pendet *Virgilius*, *Æn.* vi. 804. suprà advocatus:

——— aut Erymanthi

Pacarit nemora:
 ut *Ovidius*, met. viii. 281.

——— *Oeneas*

κτεινας, θηροφονον θεαν
Οινωατιν αγαλλει.

στροφη β'. τεθριππων τ' επεβα,
και ψαλμοις εδαμασε πωλους

380

————— *Oeneos ultorem spreta per agros*

Misit aprum:—

Is modo crescenti segetes proculcat in herbâ;

Nec matura metit fleturi vota coloni,

Et Cererem in spicis intercipit:

et ejusdem operis, ix. 192.

Arcadiæ vastator aper:

ut Senec. Herc. fur. 229. qui sic scribendus est:

Solitumque densis hispidi Erymanthi jugis

Arcadia quater nemora Mænalium suem.

sic enim Ov. Met. x. 103.

————— *hirsutaque vertice pinus:*

vocem aliter positam non moverem; nam hæud secus ipse Seneca,

Agam. 892. ————— ut altis *hispidus* silvis *aper*.

Sed redeo in viam: ita insuper anonymus poeta in *laudes Herculis*, ver. 103. cujus testimonio vel imprimis niti possumus.

Mænalium petis indè nemus, fletamque colonis

Arcadium, et steriles raro jam robore silvas.

Namque hic, immensâ membrorum mole ruentium

Indomitus, regnabat aper; soloque tremendus

Corpore, lunatis fundebat dentibus ornos,

Sternebatque suis ingentia rura colonis:

namque sic castigari debet locus. Ità Horatius, epod. v. 28.

currens aper: i. e. ætus de montibus: Æn. x. 708. spumantis

apri cursum: Æn. i. 324. Et sternebat rura cum colonis. Sed

hæc obiter. Addas etiam Senecam, Hippol. 29.

————— *hic versatur*

Metus agricolis, vulnere multo

Jam notus, aper.

3. Denique phrasis Euripidea *θιας Οινωατις* *Dianæ Σουαίων* con-

venit: videas *Ovidium* jam prolatum; *Statium*, Theb. ii. 469. Sil.

It. xv. 308. *Pausaniam*, et *Stephanum Byzantinum* in *Οισι*; cum

iis, quæ dat *Barneſius*. Nec tamèn, ut nihil celem, minùs hoc

epitheton *cervæ* consonat, sed etiàm magis, secundum *Apollo-*

dorum, lib. ii. *ην δὲ ελαφος ἐν Οισι χρυσοκίρκος, Ἀρτιμίδος ἱερὰ.*

Hæc habui dicenda pro nostrâ conjecturâ, quæ, quàm bre-
vissimè potui, executus sum; et confido se probandâ fore venus-
tioribus hominibus.

Διο-

Διομήδεος, αἱ Φονίαισι Φατναῖς
 ἀρχαλὴν ἑδοάζον
 καὶ δαίμα σῖτα γενυσι, χαρ-
 μοναῖσιν ἀνδροβρωσί, δυστραπέζοι.
 Ἐξερν δ' ἀργυρορρύταν
 περὶν ἐξεπλάστε μοχθόν,

385

ver. 381. Φονίαισι Φατναῖς: quod probè transfert Seneca, Herc. Fur. 226.

Quid *fabula* memorem *dira* Bistonii grégis?
 hic est mos loquendi *Latinis*: Ovid. Met. vi. 663.

Et modo, si possit, referato pectore, *diras*
 Egerere indè *daper*, semelaeque viscera gessit:
 undè quàm infelicitèr tentat *Heinsius* *Valerium Flaccum*, iv. 106.

— sicubi *sævis*

Advehet ratis acta notis tibi *fabula dira*,
 Et miseras, Polypheme, *dapes*.

ver. 382. ἑδοάζον—*celeritèr conficiebant*—*avidè vorabant*: nos,
Quickly dispatched; ὁδοάζει· *avari*: *Hesychius*.

ver. 383. χαρμοναῖσιν—*deliciis*. Sic noster Supp. 282. χαρματα
 θῆκων: et *Sophocles*, Antig. 29.

εἰαν δ' ἀκλαυστόν, ἀταφόν, οἰανοῖς γλυκεῖν

ἑπταεῖρον, ἡτορῶσι πρὸς χάριν βοράς.

qui locus est in sanissimis: quidenim facilius aut usu tritius, quàm
spectare ad aliquid, pro colere, cupere, amare? *Flaccus*, epod. x. 21.

Opima quod si *præda*, curvo littore

Projecta, mergos juveris.

ver. 384. ἀνδροβρωσί: *Silius*, xiii. 440.

— *pastos membra virorum*

Odrysiæ telluris equos.

ver. 385. *Medicinam* fecimus tum metro, tum grammaticæ,
 tum sensui, gravissimè affectis, et opem omninò flagitantibus,
 transpositione vocum *περὶν* et *Ἐξερν*, scribendoque elegantissimè
ἐξεπλάστε μοχθόν pro *ἐξεπλάσας ὄχθον*: *cujus το μοχθόν* *Musgravio* ac-
 ceptum refero. Sic *Euripides*, *Alcest.* 166. ἐκπλάσσαι βίον: et *Iph.*
Taur. 324. quàm egregiè:

Φυγή λιπαῖας ἐξεπλάσας ἡμῶν νάπας:

percurrebamus silvas: quod latuit editores. *Hom.* Od. E. 207.

κῆδ' ἀναπλάσσαι. *Quintus Calaber*, i. 379.

Ὀφρ' ἀλεγεινὴν οὐλοῦν ἀναπλάσσωσι δαμνίτις

Πολλοὶ ὑπὸ Τρῳάσσι, καὶ ἰσθλῇ Πειθισίλῃ.

S. *Lucas*, vii. 1. ἐπλάσσωσι πάντα τὰ ῥήματα αὐτοῦ εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ

λαοῦ

Μυκηναίῳ πονῶν τυραννῆ·
 τανδὲ Πηλιάδ' ἄκταν,
 Ἀναυροῦ παρα πύλας.
 Κυκνον δὲ ξενοδοχίαν
 τοξοῖς ὤλεσεν, Ἀμφαναιῶς
 οἰκητορ' ἀμικτον.

390

ἀνίστ. β'. ἱμνῶδους τε κορας
 ἤλυθεν, ἔσπεριον ἐς αὐλάν,
 χρυσεὺν πετάλων ἀπὸ μηλοφόρων
 χερὶ καρπὸν ἀμερζῶν,

395

λαοῦ. *Philo. Judæus*, ii. p. 464. ἐλευθεροὶ τὸ πεπρωμένον ἀπ' εὐγενούς
 καὶ ἐλευθεροῦ φρονήματος ἐξέπηλιν: ut è MSS. scribendus est iste
 locus. Idem nempè vult quod αὐτὸν—*perficere*—*peregrare*: undè
 optimè conveniet τῇ αὐλῇ in v. 388. Sic alibi noster.

ver. 394. *Sophocles*, *Trachin*, 1099.

τοῖς τε χρυσίων
 δράκοντα μῆλων Φυλάκ' ἐπ' ἰσχατοῖς τοποῖς.
 qui concinit *Hesiodo*, *Theog.* 274.

αἱ καίουσι πύρην κλυτοῦ ὠκεανοῖο,
 Ἐσχατῇ, πρὸς νύκτος, ἐν Ἐσπερίδις λιγυφῶνοι.
Seneca, *Herc. Fur.* 239.

Post hæc, adortus nemoris opulenti domos,
 Aurifera vigilis spolia serpentis tulit.
 ver. 395. χρυσεὺν μηλοφόρων reposuimus pro χρυσίων μηλοφόρων.—
 Luce clarior est emendatio, cui manus procul dubio statim dabit
 lector. Restituam, hâc occasione, repetitionem suavissimam
Hesiodo, *Theog.* 215.

Ἐσπερίδας θ', αἷς μῆλα πύρην κλυτοῦ ὠκεανοῖο,
 χρυσία μῆλα, μέλουσι, φερούα τε δειδρα καρπῶν.
 ver. 396. ἀμερζῶν: elegans dictio, atque exquisitior. *Sappho*:
 ἀνθ' ἀμερζουσαν παῖδα λιαν ἀπαλὴν:
 ità enim debet emendari fragmentum istud, quod corruptè legi-
 tur tam apud *Athenæum*, quàm apud *Anecdota Græca Villoisoni*,
 i. p. 352. ad quam normam refingendus est *Dion. Per.* 292.
 scriptor nitidissimus:

καὶ θὲ Κελτῶν παῖδες ὕφηνται αἰγυροῖσι,
 δακρυ' ἀμερζονται χρυσαιγίος ἡλεκτροῖο:
 vulgò δακρυ: et, quùm de re liquidà agatur, nescio an præstiterit
 altera lectio ἀμειγνύται: nihil, aut parùm, interest. Dictionem,
 quam

δρακοντα πυρσωνωτον, ὅς
 απλατον αμφελικτος ἐλικ' εφρουρει,
 κτανων· ποντιας δ' ἄλος
 μυχους εισεβαινε, θνατοις

400

quam illustramus, benè restituit Tryphiodoro suo Northmorus
 meus, v. 341.

— χραισσαν αμεργουμαι χαρι' ομβρου:
 quàm flores sunt intelligendi. Dictionem habet Theoc. xxvi. 3.
 Nicand. Ther. 865.—Substantivum vocis invenio apud ultimum
 Meleagri epigramma in Brunkii analectis; poemation longè
 bellissimum, sed haud facili interpretatione, nec hujusce loci:
 distichon nostris usibus inserviens sic se habet:

φαμι, τον εκ παντων ηθροισμενον εις εν αμοργμον
 υμνοβεται, βυβλω τὰδ ενλιξαμενον,
 εκτελεισαι Μελεαγρον.

ver. 398. ἐλικ' κληματι αμπελου. Hesychius: et, meo judicio,
 res postulat, ut accipiamus ἱλικα in hoc loco Euripidis dictum
 generalitèr pro quavis arbore: nec aliena est vox ob inextextas
 frondes implicatas. Ελισσει· πλεκει: idem lexicographus. Si hoc
 displiceat, depravatur ἱλικα: et veram lectionem sagacioribus
 eruendam linguo.

ver. 400. ἄλος μυχους: ità Pindarus, Pyth. vi. 12.

οὐτ' ανεμος εἰς μυχους ἄλος
 αξου.

De maritimis autèm laboribus Herculis idem Pindarus. Nem. iii.
 40. dicit:

—δα-
 μασι δι θηρας εν πηλαγῳ
 υπερχους:

ubi videndus est scholiastes. Et venustissimè Ovidius, qui plus
 unum hujusce fabulæ locum illustrat, epist. ix. 13.

Respice vindicibus pacatum visibus orbem,
 Quà latam Nereus cæculus ambit humum
 Se tibi pax terræ, tibi se tuta aquora debent:
 Implesti meritis Solis utramque domum.

Valerius Flaccus innuit pacatum mare monstri marini occisione,
 cui addita erat Hefione, lib. iii. 513. qui locus exercuit Heinsum,
 et sic scribendus est:

—Phrygiis ultrò concurrere monstis
 Nempè virum, et puro referantem Pergama ponto
 Vidimus:

ut Horatius, epist. ii. 2. 71

pura sunt plateæ, nihil ut meditantibus obstat.

γυλα-

γαλανειας τιθεις ερετμοις.
 ουρανου δ' ὑπο μεσαν
 ελαυνει χερας εδραν,
 Ατλαντος δομον ελθων
 ατρωπους τε κατεσχευ οικους,
 ευανορια, θεων.

405

προφη γ'. του ιππευταν τ' Αμαζωνων στρατον,
 Μαιωτιν αμφι πολυποταμον,
 εβα, δι' Ευξεινον οιδμα λιμνης·

ver. 401. Necessè est, ut omnibus ablandiatur ingeniosa
Heathii restitutio, γαλανειας pro ταλανας, quod nihil est.

ver. 403. ελαυνει χερας—*infert—emittit—agitat—manus*: phrasis
 est verè poetica et sublimis pro—*fert seipsum—proficiscitur*: quod
 vis et excellentia roboris *Herculei* sita erat in *manibus* et *lacertis*.

Lucanus, vi. 348.

—discessit Olympo

Herculeā gravis *Ossa manu*.

Et *Ovidius*, venustorum poetarum venustissimus, *Fast.* ii. 311.

Aurea pellebant rapidos umbracula soles,

Quæ tamèn *Herculeæ* sustinuerunt manus.

Seneca, qui voluit suam facere hanc elegantiam: *Herc. Fur.* 120.

Regam furentis arma; pugnanti *Herculi*

Tandem favebo: scelere perfecto, licet

Admittat illas genitor in cælum manus.

In hoc genere locutionis, quod res solet χαρακτηριζειν præcipua-
 rum virtutem ope, laudem meretur *Lucretius*, mox citatus:

Quid *Nemæus* enim nobis nunc magnus hiatus

Ille leonis obesset—

et *Silius*, xv. 65.

Nunc avis in formam, nunc torvi in cornua tauri.

Hinc emendes *Herc. Oet.* v. 166.

Pro fato patuit vultus iniquior,

Et vidisse sat est *Herculeas manus*.

ver. 407. Pessimè habitus est hic locus ab editoribus: omnes
 scilicèt pendent substantivi à verbo εβα—*ivit puellas—vestem—*
capturam baltei; qualem dicendi brevitatem affectat imprimis
 poetis lyrica, unde obscura evadit, ut par est, non rarò hodie-
 nis. Cætera facient manifesta, quas adhibui, distinctiones.

ver. 409. δι' Ευξεινον οιδμα. Casus secundus huic sensui præpo-
 sitionis δια videtur accommodatior; non rarò tamèn vel optimi
 scriptores

(τιν' οὐκ αὖ' Ἑλλαντίας
 ἀγορὸν ἀλίστας Φιλων;) 410
 κορας ἀρείας, πεπλων
 χρυσεοστόλον Φαρος,
 ζωστήρος ολεθρίους ἀγρας.

scriptores *quantum* malunt. Protulisse sufficiat exemplum singulare regiminis passim obviæ. Sic *Heraclides Ponticus*, p. 422. ed. Gale. Τίς γὰρ ἂν ἡ κυβερνήτης ἐπὶ προδήλον οὕτω κινδύνον ἐξίουσιν; ἀλλως τε μὴ δι' ὀλίγην περαινουσθαι μέλλουσιν αὐτοῖς θαλάσσαν;

ver. 411. Displicet *Musgravio* phrasis πεπλων Φαρος, et locum mendosum arguit, illo iudice. Nescio an idonea satis causâ nitatur ejus crisis. Suprà habemus ver. 368. πιδίων ἀρουραι; infra ver. 666. ζωας εἶσταν; et vers. 800. λικτρων εἶναι. Vetus dicendi genera haudquaquàm sunt ad nostras normas severè nimis exigenda: suus est unicuique populo judicandi mos, et orationis color, de quibus non est nostrum, nunc saltèm dierum, pro imperio decernere. Verum enimverò, cùm epitheton ejusdem omninò generis insupèr accedat, et coeant in unam sedem synonymæ dictiones πεπλων χρυσεοστόλον Φαρος, seria difficultas obmovetur, neque ampliùs tolerabilis sit locutio. Nempè dictionem venustissimam librarii ignorabant, ideòque alteri magis tritæ locum cedere jusserunt. Dubitari nequit nos ac rem tetigisse. Non enim alitèr *Euripides* ipse, prout extra litem omnem nos posuimus ad *Silv. Crit. sect. xciii. ad versum 190. Ionis*:

ἀλλὰ γέ καὶ παρὰ Λαξία,
 τῷ Λατοῦς διδύμῳ, προσω-
 πῶν καλλιφαρον Φως.

ibi προσωπων καλλιφαρον Φως, idem est atque καλὸν καὶ λαμπρὸν ζωσθὸν Φαρος—vestis splendida, formis animalium intextis pulchra. Sic, ardentibus sanè verbis, *Ammianus Marcellinus*, xv. 8. “Cæsarem—“imperatorii muricis fulgore flagrantem.” Nec inopportunos audire debeo, si conclamatam *Diodori Siculi* periodum, sub finem lib. secundi redintegratam hic apponam: Εσθίας καὶ αὐτοὺς κατασκευάζειν ἐκ τινῶν καλαμῶν ἔχοντων ἐν τῷ μισθῷ χρυσοῦ λαμπρὸν καὶ μαλακόν· ἐν συναγοντάς καὶ τοῖς θαλαττίοις ὀφείοις συγκολλημένοις μισγοντάς, θανύμαστα κατασκευάζειν ἱμάτια πορφύρεα· ζῶντες τε παρηλλαγμένας φύσεις, καὶ διὰ τὸ παραδοξὸν ἀπιστοῦμενας. *Virgilius*, *Æn.* ix. 614. fulgenti murice vestis: et *Æn.* xii. 942.

Balteus, et notis fulserunt cingula bullis.

Hinc ob splendida vestimenta, *Lucanus* dixit, iii. 105.

—non consule sacræ

Fulserunt sedes.

τα κλεινα δ' Ἑλλας ελαβε
 βαρβαρου κορας λαφυ-
 ρα, και σωζετ' εν Μυκηναϊς.
 των τε μυριοχραντον
 πολυφονον κυνα Λερνας
 ὕδραν εξεπυρωσε,
 βελεσι τ' αμφιβαλλει·

415

420

ver. 419. Vocem κυνα, quā similiter infrā utitur. v. 1277. *Brodæus* et *Barnesius* egregiè illustrant; quorum scrinia non est meum compilare, nec iteratis aliorum observationibus libelli molem ac pretium accendere. Notabunt sibi tyrones omne molestum atque odiosum *canis* nomine solere insigniri: et malæ mentis homines hoc donat nomine *D. Johannes*; *Apoc.* xxii. 15. Εξω δὲ οἱ κυναι: neque aliter auctores tritissimi *Homerus* et *Horatius* plus semel. Hanc *Euripidis* descriptionem non malè vertit *Seneca*, *Herc. Fur.* 241.

Quid? fæva Lernæ monstra, numerosum malum
 Non igne demùm vicit, et docuit mori?

Miltonus noster, qui diligentissimè versaverat *Euripiden*, atque habebat in deliciis, ita loquitur de *Morte* et *Peccato*, *Par. amiss.* x. 616.

See with what heat these dogs of hell advance!

Et reddo, πολυφονον—multis cædibus devictum, ob repullulantia bisariam capita. *Ovidium* advocabo, *epist.* ix. 95. qui sic castigandus est:

Quæque redundabat sæcundo vulnere serpens

Sædilis, et damnis dives ab ipsa suis:

quam pro verissimâ emendatione habeo.

ver. 421. Cum levissimâ id fieret medicinâ, et venustæ orationis formulæ, quam scribæ non ægrè corrumpere, tragicis passim frequentatæ, præsens tempus pro præterito ponendi, ut vividior sit narratio, feliciter consuleret; non dubitavi reponere pro αμφιβαλλει, αμφιβαλλει, metri gratiâ: quod factum etiâ, æquè leni violentiâ, ad v. 425. ob eandem causam: τον τε πολυδακρυον pro τον πολυδακρυτον. αμφιβαλλει—circumjacet—illinit: quæ pulchrè vocat *Val. Flac.* i. 108.

———flammata veneno

Tela.

ver. 422. τρισηματος βωτηρα—reddit *Seneca*, *Herc. Fur.* 232.

Pastor triformis litoris *Tartessii*.

Et βωτηρα dedi pro vulgatâ βοτηρα: nam indifferentè utrolibet
 utuntur

τον τρισηματον οϊσιν
εκτα βωτης' Ερυθειας.

ανλιστ. γ'. δρομων τ' αλλων αγαλματ' ευτυχῃ
διηλθε· τον τε πολυδακρυον
επλευσ' ες αἰδαν, πονων τελευταν,
ιν' εκπερανη ταλας
βιοτον· ουδ' εἰα παλιν·
στεγαι δ' ερημοι Φιλων.
ταν δ' ανοστιμον τεκνων
Χαρωνος επιμενει πλατα
βιου κελευδον, αδεον,
αδικον· εις δε σας χερας
βλεπει σωμα του παροντος.

425

430

utuntur Græci: sed illud poscit metrum, quod claudit hanc
antistrophicorum seriem.

ver. 425. διηλθε—*perfecit, peragrando terras*: elegantissima locutio, ob longos *Herculis* errores; undè ab *Horatio* vocatur—*vagus Hercules*; et *Maro* dicit,

Nec verò Alcides tantum telluris obivit.

Hinc πολυπλάγκτορος διατων audit, v. 1200. et conseras v. 1279.

ver. 426. πονων τελευταν: idem dicit ver. 354. σιφανωμα μοχθων—per elegantem metaphoram; σιφανωμα enim summa pars est muri vel ædificii: vide ad v. 1233.

ver. 432. Pulchrè περιφραζει mortem locutio ista ταν ανοστιμον βιου κελευδον: et αδεον, αδικος, fuit ea mors; illis enim a *Lycō* impiè atque injustè inferrebat.

ver. 434. Ad se et *Herculem* venustissimè convertit orationem chorus: σωμα του παροντος—*corpus effætum mei, qui præfens loquor, —viri senis*: quanto magis tuas desiderant manus uxor sine viribus, et imbecilli liberi? Non alitèr *Virgilius*, *Æn.* ii. 644.

Sic, O! sic positum affati discédite corpus: consulas de hâc formulâ nostram *Silv. Crit. sect. clviii.* Iterùm *Maro*, *Æn.* v. 318.

—ante omnia corpora Nifus

Emicat.

nec alius accedat jam nunc, nisi *Juvenalis*, iii. 47.

—ideò nulli comes exeo, tanquàm
Mancus, et extinctæ corpus non utile dextræ.

Si

εἰ δ' ἐγὼ σθένος ἔβων,
 δορυ τ' ἐπαλλων ἐν ἀκμᾷ,
 Καθμειῶν τε συνήβοι
 τέκεσιν ἂν παρεσίαν
 ἀλῖα· νυν δ' ἀπολείπο-
 μαι τὰς εὐαιμονοῦς ἡδᾶς.

440

ἀλλ', ἐσθ' ὡς γὰρ τοῦσδε, Φθιμένων
 ἐνδύτ' ἐχοντας,
 τοὺς τοῦ μεγάλου δὴ ποτε παῖδας
 το πρὶν Ἡρακλῆους, ἀλοχὸν τε Φίλην,
 ὑπὸ σείραισις ποσὶν ἔλκουσαν

445

Si tamèn fuerit aliquis morosior, cui locus videbitur castigat-
 ionis egens, in illius gratiam divinatio satis probabilis in medi-
 um proferatur; præ receptâ verò lectione, meo quidèm iudicio,
 fordet:

— εἰς δὲ σὰς χεῖρας
 βλέπει τὸ μῦμα τοῦ παρόντος.

Hunc autèm morem de se loquendi in *tertiâ personâ* quis ignorat?
 Exemplo singulari sit, Soph. Antig. 1032.

ὡς περὶ σὺ, πάντες, ὥστε τοξοῦται σκοποῦ,
 τοξοῦντ' ἀνδρὸς τοῦδε:

ut idem in *Ajace*, v. 446. *Beckius*, quod serò compertum habui,
 malebat,

βλέπουσ' ὀμματ' οὐ παρόντος·
 quem verficulum meliùs dat *Musgravius*:

βλέπει δ' ὀμματ' οὐ παρόντος.

ver. 436. ἀκμᾷ—*atatis vigore*. Quis mihi denegaverit hanc
 conjecturam pro *αιχμᾷ* simillimam esse veri, et loco quàm aptissi-
 mam?

ver. 442. ἰδντ' pro ἰδνμ', necessaria est ob metrum *Heathii*
 correctio.

ver. 445. Ἐκὶ σείραισις sunt “catenis invicem ad latus juncti,”
 ideoque *comites*; v. Soph. Elect. 722. et benè provocat *Barneſius*
 ad Orest. 1017. Iph. Aul. 223. Οἱ δὲ ἰκατιζῶντες, inquit *J. Pollux*,
 i. 141. παρῆγοι, καὶ παρασιγοί, καὶ σείραφοι, καὶ σείραισι. Multo
 igitur cum affectu *Megaram* poeta in scenam ducit, ipsam mediam,
 circum latera effusis liberis. Hinc suaviter dicit *Megara*, v. 453.

ὡς τεκν', ἀγομισθὰ ζευγὸς οὐ καλὸν νεκρῶν.

τεκνῶ, καὶ γεραίον πατέρ' Ἡρακλέους.

δυστήνος ἐγώ,

δακρυῶν ὥς οὐ δύναμαι καταχεῖν

ὑδαίας ὀσσῶν ἐτι πηγᾶς.

Με. εἰεν· τίς ἱερεὺς, τίς σφαγεὺς τῶν δυσποτῶν, 450
ἢ τίς ταλαίνης τῆς ἐμῆς ψυχῆς Φόνεος,
εἶοιμ' ἀγεῖν τὰ θυμάτ' εἰς ἄδου ταδε;
ὦ τεκν', ἀγομέσθα ζευγὸς οὐ καλὸν νεκρῶν,
ὄμου γεροντῆς, καὶ νεοῖ, καὶ μητέρῃς.

ver. 448. Ut eloquar quod sentiam, dura est omnino, nec solita venustate, hujusce periodi constructio. Duplicem istum genitivum—πηγᾶς δακρυῶν ὀσσῶν—sic positum quisnam laudet? quis in se suscipiet affirmandum ab Euripidis manu profectum esse?

Et quàm frigidum est, et insipidum in tam luctuoso rerum funestarum concursu, dicere; *Infelicem me, qui nequeam fletus reprimere?* Nobis Ovidius opituletur, Met. ix. 142.

Indulset primò lachrymis, flendoque dolorem

Diffudit miseranda suum.

Notum est, quantum subsidii sit dolore maximo tentatis in imbre lachrymarum. Hanc esse chori conditionem nemo negaverit. Et quid facilius, quàm reponere καταχεῖν pro κατεχεῖν, literulâ immutatâ? qui lapsus pronior librariis? His verò positis, evadit elegans oratio, et constructio facilis, ut nihil suprâ: sententia autem exsurgit admodum pathetica, et loco et poetâ digna. Καταχεῖν ὀσσῶν πηγᾶς—concinnitatem sapit lepidissimi artificis. Exemplorum copiam præbent indices et *lexica*. V. loc. Phil. J. ad Soph. Trach. 847. *Clytemnestra*, apud *Aeschylum*, Agam. 896. affirmat fontes oculorum sibi siccatos esse, præ diuturno fletu. Locus est appositus, et proferri debet:

μοι γὰρ μὲν οἱ κλαυμάτων ἐπισσυστοὶ

πηγαὶ κατεσθῆκασιν· οὐδ' ἐνὶ σταγυῖ.

ver. 450. εἰεν—i. e.—καὶ ταῦτα μὲν οὕτως: ut bene vocem explicat *Hesychius*. Alibi pluribus idem dicunt tragici ad hunc modum:

καὶ ταῦτα μὲν τρίαυτα.

Nos proverbialiter, sed urbanè parum: *So far, so good*.

ver. 454. Nihil habet, quo se magis jactet poësis, quàm hæc ægrotantis animi venustissima amplificatio; nec Euripides noster, in affectibus, qui constant miseratione, tragicorum præcipuus, usquàm feliciter rem administravit. Hic locus scilicet non veretur

ω μοιρα δυσταλαιν' εμου τε, και τεκνων
τωνδ', ους πανυστατ' ομμασι προσδερκομαι·
ετεκον μεν υμας, πολεμιοις δ' εθρεψαμην
υδρισμα, κ' επιχαρμα, και διαφθοραν.

455

Φευ·

η πολυ 'με δοξης εξεπτισαν ελπιδες,
ην πατρος υμων εκ λογων ποτ' ηλπισα.
σοι μεν γαρ Αργος ενεμ' ο καταθωνν πατιρ,
Ευρυσθεως δ' εμελλες οικησειν δομους,
της καλλικαρτου κρατος εχων Πελασγιας·

460

στολην τε θηρος αμφεβαλλε σφ καρα

465

λεοντος, ηπερ αυτος εξωπλιζετο.

συ δ' ησθα Θηβων των Φιλαρματων αναξ,

εγκληρα πεδια ταμα γης κεκτημενος,

ο δοξα 'πειδε τον κατασπειραντα σε·

εις δεξιαν δε σην αλεξητηριον

470

ζυλον καζει, Δαιδαλου ψευδη δασιν·

bitur contendere cum celebri isto Sophoclei Oedipodis exemplo, quod dignis laudibus exornavit utilissimus rhetor Longinus, de sublim. sect. xxiii. ubi lectorem remittimus.

ver. 460. Spes gignit expectationem; et, quem sua frustratur expectatio, illum non ineptè dici potest spes ab illà expectatione detrudere.

ver. 463. Observent velim hanc formulam tyrones. Dicunt utique indifferentè Græci, μὲλλω οικειν et οικησειν, futurum cum futuro: quod minus necessarium nobis saltèmi videri possit.

ver. 469. Acutè restituit Pierfonus pro ὡς ἐξεπιδε, ὡς δοξ' επιθε: paullo minus violentiæ præ se videtur ferre, quod ipsi dedimus; cuius omnis laus ad Pierfonum redit. Et aliter scribimus, cum libentiùs a pilon elidant tragici, quàm α.

Sic cum duplici accusativo casu noster Hec. 1205,

τινα δοκεις πιστειν ταδε;

ver. 471. Δαιδαλου ψευδη Dædali falsum—i. e. quasi frustratum à Dædalo—artificii ejus expertem: ut Orph. Arg. 401. ἀδαιδαλτος—nullà curâ elaboratus—expolitus. Speciem fanè nobis habet nimix affectationis et fastus hypertragici phrasîs hæc; Æschylumque

σοι δ'. ἣν ἐπερτε τοῖς ἐκὼλοῖς ποτε
 τοῖσι, δῶπειν Οἰχαλίαν ὑπέσχετο.
 τρεῖς δ' οὐτας ὕμας τριπτυχοῖς τυραννισί
 πατὴρ ἐπυργού, μέγα Φρονών ἐπ' ἀνδρία.
 ἐγὼ δὲ νυμφᾶς ἡκροδινιάζομένην,
 κηδὴ συναψουσ', ἐκ τ' Ἀθηναίων χθονός,
 Σπάρτης τε, ἥβων θ'. ὥς, ἀνημμενοὶ καλῶς.
 πρυμνησιοῖσι, βίον ἐχούτ' εὐδαιμόνα.
 καὶ ταῦτα Φρουδὰ μεταβαλούσα δ' ἡ τύχη,
 νυμφᾶς μὲν ὕμιν κηρᾶς ἀντεδῶκ' ἐχειν,

475

480

sapere potius, quàm Euripidem: sed infinita essent emendanda veterum loca, si grandiores istiusmodi loquelas ardentium ingeniorum ad frigidas orationis pedestris regulas redigere vellemus. Non absimilivèr, cùm *Dædalus* fuerit artificum princeps et peritissimus, generalitèr dixit *Pindarus*, Nem. iv. 95. τα Δαιδαλω μαχαίρα. Locutiones centenas ad minimum gemellas præbent *Æschylus* et *Pindarus*, ut alios taceam: ψευδὴ Δαιδαλου verò, ut *falsus animi, deceptus laborum, rei mendax*; et alia, ὅσα ψαμμος. Enimverò, unum cognatæ prorsus locutionis specimèn è *Pindaro* non pigebit excerptisse. Ità de *Centauro* loquitur, Pyth. ii. 78.

— αὐτὸ δ' οἱ Χαρίτων τέκε
 γόνον ὑπερφιάλον,
 μόνον καὶ μοῖον· οὐτ' ἐν ἀν-
 δρασὶ γίγασφορον, οὐτ' ἐν θινὶ νομόν·
 τὸν οὐμαξὶ τραφοῖσα Κένταυρον.

Cæterum, nodosum baculum *Herculeo* simile pulchrè *Silius* περιφραζέ, viii. 585.

— Buxentia pubes

Aptabat dextris irrasæ robora clavæ.

ver. 476. ἡκροδινιάζομένη: dictio pulcherrima. *Vobis primitias*, i. e. omnium excellentissimas, in animo *felicebam*. *Pari venustate Pindarus*, Ol. i. 20.

— δριπών

κορυφᾶς ἀρίται ἀπο παρὰν.

ver. 481. Locus est, in quem *Musæ Gratiaque* manus suas absterferunt: et quidè̃m meas laudes hoc sepulchrale carmen *Megara* supergreditur. Similivèr de se dicit *Antigone Sophoclea*: Ἀχέροντι νυμφίωσιν: et in his multi versantur tragici: illud autem *Euripidis*,

σμοῖ

εμοι δε δακρυα, λουτρα· δυστηνος Φρενων!

πατηρ δε πατρος ἐστι γαμους ὁδε,

Αἰδην νομιζων πενθερον, κηδος πατρος.

οι μοι· τιν' ὑμων πρωτον, η τιν' ὑστατον,

485

προς στερνα θωμαι; τῷ προσαχμοσῶ στομα;

τινος λαβωμαι; πως αν, ὡς ξουδοπλερος

μελισσα, συνενεγκαιμ' αν εκ παντων γοους,

εις ἐν δ' ενεγκους, αἰροον αποδοιην δακρυ;

εμοι δε δακρυα, λουτρα·

culmen virtutis videtur attigisse.

ver. 484. Textum, utcunque tolerabilem, immutare nolui; quamvis nive quâvis *Sithonia* frigidiores mihi sint receptæ locutiones. Grandi pignore contenderim sic versum ab *Euripidis* calamo profluxisse:

αἰδην νομιζων πενθερον, κηδος πατρος:

Orcum afferens focerum, affinem tristem?

Quis toleret illud πατρος, calcem terens του—πατρὸς δε πατρος?

Postea didici ex animadversionibus perdocti viri *Frederici Jacobs* in hanc fabulam, *Reiskium* quoque excogitasse hanc emendationem: quorum ille benè confert Med. 339.

πατρους δ' ἔγω σφιν και λεγρους θησω γαμους,

πατρους τε κηδος.

Nec, quod penè oblitus sum monere, non depravatè legitur v. 482. Voces δυστηνος φρενων nequis ad sequentia proferre; hinc enim turbatior et incomitior fit oratio, quàm ut eam sic dederit *Euripides*. En! tibi veram poetæ manum:

εμοι δε δακρυα λουτρα, δυστηνω φρενων.

ver. 489. Prætulissem επιδοιην—*super darem*—*adderem*.—Porro, feliciter excogitata est vox δακρυ, et figuræ concinnitatem decorè servat: sic enim de *apibus Virgilius*, Geo. iv. 160.

— pars intra septa domorum

Narcissi lachrymam, et lentum de cortice gluten,

Prima favis ponunt fundamina.

Atqui, *Platonis* locus in secundo de *Republicâ*, huc afferri debet, tum quòd sit affinis *Euripideo*, tum quòd elegantias ejus non perspexerint interpretes: τι ειομεθα ακουουσας των ψυχας ποιειν, ὅσοι ευφυεις, και ικανοι επι παντα τα λεγόμενα, ὡσπερ επιπλομενοι (*advolantes, arum* more scilicet) συλλογισασθαι ἐξ αυτων. ποιες τις αν αν, και πη πορευθεις, τον ειον ὡς αριστα διελθοι; Verè *Hesychius*: επιπλησθαι· επιπληναι: respiciens Il. Δ. 126. ubi rectè pariter *scholiastes*, επιπλησθηναι.

ω φιλάτ', εἰ τις Φθόγγον εἰσακουσεται 490
 θνητῶν παρ' ἄδῃ, σοὶ ταδ', Ἡρακλεις, λεγῶ·
 θνησκει πατήρ σός, καὶ τέκν'· ολλυμᾶι δ' ἐγώ,
 ἢ πρὶν μακάρια διὰ σ' ἐκλιζομένη βροτοῖς·
 ἀρηξόν, ἐλθε, καὶ σκία Φανηθὶ 'μοι·
 ἄλῃς γὰρ ἐλθὼν ἱκανὸν ἀν' ἡγενοιο σύ· 495
 κακοὶ γὰρ εἰς σε γ', οἱ τέκνα κτείνουσι σα.
 Ἀμ. σὺ μὲν τὰ νερθεὺς εὐτρεπῆ ποιοῦ, γυναι·
 ἐγὼ δὲ σ', ὦ Ζεῦ, χεῖρ' ἐς οὐρανὸν δίκων,

Cæterum, ob repetitionem συνιγκαίμῃ et εἰγκουσα satis inartificialem, propendeo in emendationem olim à me propositam ad Virg. Geo. iv. 181. συναμειξάμῃ 'αν ἐκ πάντων γούους. Vocem exquisitam facile detrudere pollet vulgatio: de hac autem voce, vide nos suprâ ad v. 396.

ver. 494. Πτο scribendum—καὶ σκία—vel umbra: i. e. plenè dictum; καὶ ἢς σκία: quamvis sis tantum umbra.

ver. 495. Nullam speciem habent emendationes virorum doctorum huic loco adhibitæ: non dubito præstabilius vocare, vel quod dedimus ad Silv. Crit. sect. xlv.

ἀλῃς γὰρ ἐλθὼν ἱκανὸς ἀν' ἡγενοιο σύ: sed imprimi debuerat ἱκανόν: de quâ elegantia nos ibidem sect. lxvii. Vel:

ὅλως γὰρ ἐλθὼν ἱκανὸν ἀν' ἡγενοιο σύ:
 vel denique:

ἀκος γὰρ ἐλθὼν ἱκανὸν ἀν' ἡγενοιο σύ:
 quæ satis sunt verisimilia, nec tragico indigna.

ver. 496. κακοὶ γὰρ εἰς σε γ':—ignavi enim sunt, saltem tecum comparati: quæ genuina est vis particulæ γι. Sic noster suprâ v. 63. εἰς πατέρα—quoad patrem: et *Ælianus* facetissimus, var. hist. xii. 25. nam libet suppetias ferre doctis viris in luto-miserrimè hærentibus, Σωκράτει δὲ ἢ προσήκον Ἀθηναῖοι, πάντα ἀν' ἡγενοιο εὐδαιμονίῃς εἰς φιλοσοφίαν. Habuit ortum error à similitudine των ε et ε literarum, secundum veteris scripturæ formas.

ver. 497. εὐτρεπῆ ποιοῦ—curata fac: “vestimentis scilicet liberorum tuisque componendis operam da, et capitibus obtegendis: et, si quæ alia præparanda restant.” Videas infrâ vv. 527. 563. 705.

ver. 498. δίκων—jaculans: i. e. trepidantèr et properè attollens, utpotè vehementissima turbati atque periclitantis actio. Amat hanc dictionem *Euripides*, cum alii parcissimè usurpent: vide nos ad

αὐδῶ, τέκνοισιν εἰ τι τοῖσιδ' ὠφέλειν
 μέλλεις, ἀμυνεῖν, ὥς ταχ' οὐδὲν ἀρμεσεῖς. 500
 καὶ τοὶ κελῆσαι πολλὰ κίς· ματὴν πονῶ·
 θάνατον γὰρ, ὥς εἰσὶν, ἀναγκαιῶς ἔχει.
 ἀλλ', ὦ γερόντες, μικρὰ μὲν τὰ τοῦ βίου,
 τοῦτον δ' ὅπως ἡδίστα διαπερατέτε,
 ἐξ ἡμέρας εἰς νυκτὰ μὴ λυπουμενοί. 505
 ὥς ἐλπίδας μὲν ὁ χρόνος οὐκ ἐπιστάται
 σῶζειν· τὸ δ' αὐτοῦ σπουδάσας, διεπλάτο·
 ὄρατ' ἐμ', ὅς περ ἦν περιβλεπτός βροτοῖς,

ad Silv. Crit. i. p. 132. Habet *Æschylus*, *Choeph.* 97. *Lycophron*, 531. *Phorutius*, de nat. deor. c. 34. cui concinit *Anecd. Græc. Villosis*. i. 11. im. Hinc petenda est medicina *Niciæ* epigrammati primo:

Μαινας Ἐνναλίου, πολυμαδίκε, θοῦρι κρανία,
 τις νῦν σε θῆκε θάλασσον ἐγερσιμαχά;
 πολυμαδίκε—in pugna vibrata. Et *Simmius* apud *Hephæst.* de metris,
 dupliciter depravatus:

σοὶ μὲν εὐππος εὐσπλος, ἔχρεσπαλος,
 δακνὸν αἰχμῶν Ἐνναλίου εὐσκοποῦ δίκην.

Ipsè denique *Euripides*, *Iph. Aul.* 585. certo certius:

— τὰς Ἑλίας

ἐν ἀντωποῖς βλεφαροῖσιν

ἔρωτα δέδικας,

ἔρωτι δ' αὐτὸς ἑπταθῆς:

Elegantissimum est dicendi genus, passim obvium et à nobis non-nihil illustratum ad *Virg. Geo.* iii. 219. Non ablydit *Lucræti*us, iv. 1045.

— Veneris qui telis accipit ictum,
 Sive puer membris muliebribus hunc jaculatur,

Seu mulier, toto jactans è corpore amoris.

ver. 504. De hac ellipsi vocis ὄρατε, βλέπετε, vel σκοπεῖτε, consuli

potest libellus *Lamberti Bos.*

ver. 507. Si cui subtilior videbitur hæc locutio—τὸ δ' αὐτοῦ

σπουδάσας—quàm quæ poetam et personam deceat, ille nullo ne-

gotio et perquàm elegantèr ad hunc modum sibi placere poterit:

— τὸ δ' αὐτοῦ σπουδάσας διεπλάτο.

— οἷζε σπουδῆσας

— οἷζε σπουδῆσας

— οἷζε σπουδῆσας

— οἷζε σπουδῆσας

— οἷζε σπουδῆσας

— οἷζε σπουδῆσας

— οἷζε σπουδῆσας

— οἷζε σπουδῆσας

— οἷζε σπουδῆσας

— οἷζε σπουδῆσας

— οἷζε σπουδῆσας

— οἷζε σπουδῆσας

— οἷζε σπουδῆσας

— οἷζε σπουδῆσας

— οἷζε σπουδῆσας

— οἷζε σπουδῆσας

— οἷζε σπουδῆσας

ονομαστὰ πρᾶσσων, καὶ τ' ἀφ' ἡλαδ' ἡ τυχη,
ὥσπερ πτερον πρὸς αἰθερ', ἡμερὰ μίαν.
ὁ δ' ὀλβος ὁ μέγας, ἡ τε δοῦ', οὐκ οἶδ' ὅτῳ

510

ver. 509. καὶ τ' ἀφ' ἡλαδ' ἡ τυχη—reponimus pro καὶ μ' ἀφ' ἡλαδ' ἡ τυχη—quod hic loci sensu caret. Opportunè componi poterit *Maronis* versiculus, *Geo.* i. 409.

Illa levem fugiens raptim secat æthera pennis:
nam quod sequitur, illud πτερον, rivulus est ab *Homereo* fonte derivatus: sic enim poetarum pater, *Od.* H. 36.

τῶν νεῆς ὠκυαῖαι, ὥσπερ πτερον, πρὸς νοημά.

Avem videtur velle noster, ut in *Hippolyto*, v. 840.

ὁρῆς γὰρ ὡς τις ἐκ χερῶν ἀφαντος εἰ,
πρὸς ἡμῖν ἐς αἶθρα κραιπνὸν ἐρημίσασα 'μοι'.

quem locum pulchrè contulit *Musgravius*. Et infrà ver. 629.

οὐ γὰρ πτερωτός, οὐδὲ φευξίῳ φίλους.

Silius, xiii. 238.

Tranavit, liquidas volucris seu scinderet auras,
Hæsta viri pectus.

Ipse *Euripides*, fragm. *Menalip.* 3.

δοκείτε πτερόν τ' ἀδίκηματ' εἰς θεούς
πτεροῖσι.

Et, cum tantopere versetur in rebus bellicis *Homerus*, addubitari potest, an velit sagittam ille, et proinde noster: ud infrà v. 572.

τοὺς δὲ πτερωτοὺς διαφερόν τοξενίᾳσι:

Virgilius, *Æn.* v. 242.

noto citius volucrique sagittâ:

ad amussim *Seneca*, *Herc.* Oet. 818.

talis in coelum exflit

Arundo, Geticâ visa dimitti manu.

et Claud. *Rapt. Pros.* ii. 200. *Silius*, xi. 414.

Sentit flammiferas pubes Maurusia pennas:

i. e. sagittas: ut patet tum à vv. 390. 398. tum quod respiciat τα βέλη πεπυρωμένα urbes obsidentium. Idem utrinque pugnat, xv. 572.

et pennâ, et fulmine, et undis

Hibernis, et Achæmonio velocior arcu.

Porro, de πτερον, seu penna, pro sagitta, fructuosè perlegi possunt, quæ contulit *Burmānnus* ad *Valerii Argon.* v. 421.

ver. 510. Sic etiā *Menander* apud *Siobæum*, *serm.* 72. de uxore arctam custodiam averfante:

ἥτις γὰρ ἡμῶν καρδία θυράζ' ἔχει,
δάσσει μὲν οἴκῳ καὶ πτερον χωρίζεται.

βεβαιοῦς

βεβαιος εστι. χαιρετ'· ανδρα γαρ Φιλον
πανυστατον νυν ἡλικιες δεδοικατε.

Με. εα·

ω πρεσβυ, λευσσω τὰμα Φιλτατ; η τι Φω;

515

Αμ. ουκ οίδα, θυγατερ· αΦασια δε καμ' εχει.

Με. ὁδ' εστιν, ὃν γης νεβθεν εισηκουομεν,

ει μη γ' ονειρον εν Φαιι τι λευσσομεν.

τι Φημι; ποι' ονειρα κηραινουσ' ορω;

ουκ εσθ' ὁδ' αλλος αντι σου παιδος, γερον·

520

δευρ', ω τεκν', εκκηρυμνασθε πατρων πεπλων·

ιτ', εγκουειτε, μη μεζητ', επει Διος

Σωτηρὸς ὑμιν ουδεν εσθ' ὁδ' ὑστερος.

Ἡρα. ω χαιρε, μελαθρον, προπυλα θ' ἐστιας εμης,

ὥς ασμενος σ' εσειδον, ες Φας μολων.

525

εα· τι χρημα; τεκν' ὀρω προ δωματων

στολμοισι νεκρων κρατιας εξεστεμμενα,

οχλω τ' εν ανδρων την εμην ζυνμορον,

ver. 515. Hæc sic expreffit Seneca, Herc. fur. 618:

Utrumne visus vota decipiunt meos?

An ille domitor orbis, et Graiū decus,

Tristi silentem nubilo liquit domum?

Efne ille natus? membra lætitiā stupent.

ver. 519. κηραινειν est mentem ladi—i. e. abalienari, vel gaudio vel metu delirare—εκπλοσθηναι. Reddit suprà Seneca—lætitia stupent.—Sic noster Hippol. 223.

τι ποτ', ω τεκνον, ταδε κηραινεις;

Sic Philo Judæus ii. 205. επιθυμιας, η χρηματων, η δοξης, η ἡδοξης· περι γαρ ταυτα κηραινει (delirat—ισει) το των ανθρωπων γινος. Vide eundem i. 280. 382. Pro corrupti Hierocles in aur. carm. p. 164. Pro lædere Æsch. Supp. 1006.

ver. 522. Διος Σωτηρος: i. e. ejus, cujus aram tum infidebant: vid. v. 48. ut elegantèr admodum monuit Musgravius.

ver. 526. Seneca, Herc. fur. 626.

Undè iste, genitor, squallor, et lugubribus

Amicta conjux? undè tam fœdo obfiti

Pædore nati? quæ domum clades gravat?

ver. 528. οχλω τ' εν ανδραν: nam in thalamis à conspectu hominum recondebantur tunc dierum apud Græcos mulieres, ut hodièque

πατέρα τε δακρυοντα συμφορας τινος.

Φερ' εκπυθαιμι τωνδε πλησιον σταδεις 530
γυναι, τι καινον ηλθε δωμασι χρεος;

Με. ω Φιλτατ' ανδρων, ω Φαος μολων πατρι,
ηκεις, εσωθης, εις αιμην ελθων Φιλοις;

Ηρα. τι Φης; τιν' εις ταραϊμον ηκομεν, πατερ;

Με. διολλυμεσθα· συ δε, γερον, ουγινωδε' μοι, 535
ει προσθεν ηρπασ', α σε λεγειν προς τονδ' εχρην·
το θηλυ γαρ πως μαλλον οικτρον αρσενων·
και ταμ' εδνησκε τεκν', απολλυμην δ' εγω.

Ηρα. Απολλον, οίοις Φροιμοις αρχη λογου;

dièque apud orientales omnes: et nihil magis uxorem commen-
dabat, quàm οικουρια. Conferas v. 1376. et nos Silv. Crit. sect. xix.

ver. 529. συμφορας τινος—subandito δια vel ινακα: ut v. 117. Sic
Soph. Aj. 41. χολω βαρυθυς των Αχιλλειων οπλων:
ut Virgilius, Aen. ix. 736.

—mortis fraternæ fervidus ira:
eodem refer Aen. ii. 436. et 784.

—Pelias et vulnere tardus Ulyxi:
—lachrymas dilectæ pelle Creusæ:

vide A. Gellium, ix. 12. Corinthum Dial. Att. sect. 54. Sanct.
Min. ii. 3. Il. Σ. 88. nostram Orest. vv. 459. 751. 812.

ver. 532. Φαος—lucem—i. e. salutem: ut Hom. Il. Ζ. 6.

Τρωων ηξει φαλαγγα, Φως δ' ιταροισιν ιθην·
Φως· Φως, χαρα, σωτηρια: schol. ibid. ut Hesychius: et simil. Il.
O. 741. Pulchrè Pindarus, Ol. v. 3.

απ' αμνηχανας αγων εις Φαος
τοις δαμον ασλων.

Hor. od. iv. 5. 5.
Lucem redde tuæ, dux bone, patriæ.

nec invidebo pueris distichon exquisitæ venustatis ex Arthuri
Johnstoni versione Psalm. xc. 15.

Tempora temporibus compensa tristitia lætis:
Noctis et abstergens nubila, redde diem.

vide v. 799.

ver. 537. Similiter Sophocles, Ajace, v. 581.

Ηινε δεκορε et vere S. Lucas, xxiii. 27. Ηκολουν οι αυτο πολυ
πληθος, και γυναικων· αι και εκοπτοντο, και ιθηνουν αυτοι, Plutarchus
de conf. ad Apoll. ii. p. 113. γυναικεις γαρ αυτων φιλοπινισιται νοι.

Με.

Με. τεθνασ' ἀδελφοί, καὶ πατὴρ ὄυμος γερῶν. 540

Ἡρα. πῶς Φῆς; τί δράσας; ἡ δόρος ποίου τυχῶν;

Με. Λυκος σφ', ὃ κλεινὸς γῆς ἀναξ, διώλεσεν.

Ἡρα. ὅπλοις ἀπαντῶν, ἡ νοσησάσης χθονος;

Με. στασεὶ το Καδμου γ' ἐπὶ αὐτὸν ἔχει κρατος.

Ἡρα. τί θήτα πρὸς σε, καὶ γερὸντ', ἠλθε φόβος; 545

Με. κτείνειν ἐμελλε πατέρα, κάμε, καὶ τέκνα.

Ἡρα. τί Φῆς; τί τάρβων ὀφθαλμοῖς ἐμῶν τέκνων;

Με. μὴ ποτε Κρεοντι θάνατον ἐκτίσαιατο.

Ἡρα. κόσμος δὲ πέπλων τις ὅδε, νεώτεροις πρῆτων;

Με. θάνατου ταδ' ἤδη περιβαλεῖ ἀνημμέβα. 550

Ἡρα. καὶ πρὸς βίαν ἐδνησκέτ'; ὦ τλημῶν ἐγώ.

Με. Φίλων ἐρημοί· σε δὲ θανόντ' ἡκουομεν.

Ἡρα. ποθεν δ' ἐς ὕμας ἦδ' ἐσελθ' ἀδυμία;

Με. Εὐρυσθεως κηρυκες ἡγγέλλον ταδε.

Ἡρα. τί δ' ἐξελεῖται οἶκον, ἐστὶαν τ' ἐμῇ; 555

Με. βίᾳ πατὴρ μὲν ἐκτεσῶν στρώτου λεχους.

Ἡρα. κούκ ἐσχεν αἰδῶ τον γερὸντ' ἀτιμάσαι;

Με. αἰδῶς γ' ἀποικεὶ τῆσδε τῆς θεοῦ προσω.

Ἡρα. οὕτω δ' ἀπόντες ἐσπᾶνίζομεν Φίλων;

ver. 540. Seneca Herc. fur. 629.

Socer est peremptus: regna possedit Lycus:

Natos, parentem, conjugem, leto petit.

ver 542. ὁ κλεινός—epitheton ad ἀναξ pertinet; auctoritatem viri et conditionem, non animum et mores, spectans.

ver. 547. Faciliorem sententiam praestat haec interpunctio: quidnam timens orbitatem meorum liberorum? Hoc etiam videtur velle responsum Megara.

ver. 554. ἡγγέλλον—narrabant: i. e. non cessabant narrare—semper narrabant. Attendant tyrones elegantem huiusce temporis potestatem.

ver. 558. τῆσδε τῆς θεοῦ—i. e. Βίᾳ, modo memoratae v. 556. quam personam Aeschylus, ut norunt omnes, in scenam tulit in Prometheus quincti fabula.

ver. 559. Seneca, Herc. Fur. 631.

Ingrata tellus! nemo ad Herculeae domus

Auxilia venit?

Με. Φίλοι γὰρ εἰσιν ἀνδρὶ δυστυχεῖ τινες ;
 Ἡρα. μαχῶς δὲ Μινυῶν, ὡς ἐτλην, ἀπεπτυσαν ;
 Με. ἀφίλον, ἰν' αὐτῆς σοὶ λέγω, τὸ δυστυχές.
 Ἡρα. οὐ βίβει δίδου τασδε περιβολὰς κομῆς,
 καὶ Φῶς ἀναβλέψῃ, τοῦ κατὰ σκοτούς
 Φίλας ἐμοῖσας οἰμασί δαδορκότες ;
 ἐγὼ δέ, νυν γὰρ τῆς ἐμῆς ἐργὸν χερός,
 πρῶτον μὲν εἰμι, καὶ κατασκάψω δόμους
 καίωνων τυραννῶν· κρατὰ δ' ἀνοσίον τεμῶν,
 ῥέψω κυνὼν ἔλκημα· Καδμείων δ', ὄσους
 κακούς ἐΦευρον, εὐ παθόντας· ἐξ ἐμοῦ,
 τῷ καλλινικῷ τῶδ' ὅπλῳ χειρωσόμεαι·
 τοὺς δὲ πλερωτοὺς διαφορῶν τοξευμασί,
 νεκρῶν ἀπαντ' Ἰσμήνον ἐμπλήσω Φόνου,

560

565

570

ver. 561. ἀπεπτυσαν: eadem vi dictio, quā ἐξέλλειν et ἐκβάλλειν: de quibus differuimus ad v. 39.

ver. 563. i. c. ἀπο κομῆς—quam præpositionis omissionem excuset loquentis festinatio. Similiter in Elest. 1215.

κατιδὲς οἷον ἢ ταλαῖν' ἰὼν πεπλοῦ
 ἔβαλεν, ἰδὲ μαστοῦ.

ver. 564. καὶ Φῶς ἀναβλέψῃ—*et lucem suspicietis*; nam capita ad aram morituris ita obvolvebantur, ut solem aspicere nequirent; modo quodam peculiari: undè de hac ipsâ re sic generalitèr locutum invenio *scholiastem* apud Hom. Od. A. 268. Λυκός, ὁ Θηέων βασιλεὺς, πισθὺς Ἡρᾷ, κατασέψῃ τοὺς Ἡρακλείους παῖδας, ἵνα θυῇ.

ver. 568. καίωνων τυραννῶν. Dubitari fortassè non ineptè potest, utrūm præliterit legere, levissimâ discrepantiâ, καίωνων τυραννῶν—*tyrannum interficiens*: quam conjecturam lectori perpendendam relinquimus.

ibid. τιμῶν pro ἐκτιμῶν vel ἀποτιμῶν: *simplex pro composito*; quam veniam pro re natâ sibi poetæ pafsîm sumunt; et quæ minùs observata sæpissimè fraudi fuit emendatoribus tam *Græcorum* poetarum quàm *Romanorum*. Alibi fusiùs, cùm res postulet.

ver. 571. 572. χειρωσόμεαι—*comminùs, διαφορῶν—eminùs, dispersos et fugientes metu—interficiam*. Planius *Virgilius*, Æn. i. 190.

Miscet *agens telis* nemora inter frondea turbam.

Διφορησάν· δισκορπίσαν: *Hesychius*. Corrigam *Diphilum* apud *Stobæum* περὶ αἰσώτιας:

147

Διρκής τε ναῖμα λευκὸν αἵμαχθῆσεται.

τῷ γὰρ μ' ἀμυνεῖν μάλλον, ἢ δαμαρτί, κρη,

575

καὶ παῖσι, καὶ γεροντί; χαίροντων ποιοί-

ματὴν γὰρ αὐτοὺς τῶνδε μάλλον ἡνυστα.

καὶ δεῖ μ' ὑπὲρ τῶνδ', εἰ περ οἶδ' ὑπὲρ πατρός,

θνησκεῖν ἀμυνόντ'. ἢ τι Φησομέν καλόν,

Ἵδρα μὲν εἰλεῖν εἰς μάχην, λεόντι τε,

580

Εὐρυσθέως πομπαῖσι, τῶν δ' ἐμῶν τέκνων

οὐκ ἐκπονηταὶ θάνατον; οὐκ ἀρ' Ἡρακλῆς

ὁ καλλινίκος, ὡς παροῖδε, λεξομαι.

δικαία τοὺς τέκονίας ὠφελεῖν τέκνα,

πατέρα τε πρῶτον, τὴν τε κοινῶν γαμῶν.

585

Αμ. πρὸς σου μὲν, ὦ παῖ, τοῖς Φίλοις εἶναι Φίλον,

τὰ τ' ἐχθρὰ μισεῖν· ἀλλὰ μὴ πείθου λίαν.

Ἡρα. τί δ' ἐστὶ τῶνδε θάσσον, ἢ χρεῶν, πατέρ;

Αμ. πολλοὺς πενήτίας, ὀλβίους δὲ τῷ λόγῳ

ἐργὸν συναγαγεῖν σωθῶν ἐν πολλῷ χρόνῳ·

ἐν ἡμέρῃ δὲ διαφθεῖσθαι βρόντη.

ver. 576. γέροντι.— hoc sic positum cum παῖσι et δαμαρτί, vix
putem genuinum. Dedit, arbitror, Euripides:

καὶ παῖσι, καὶ τέκοντι—

ut v. 528.

τὴν ἐμὴν ξυναγορὰν,

πατέρα τε.

Aliud est v. 545, et emphasin habet eo loci γέροντα: quasi dix-
erit: "De liberis, ad ævi maturitatem festinantibus et mox ul-
toribus futuris, satis constat: te verò *foeminam*, et illum *senem*,
"quis invasit timor?" Vide etiam infra, v. 585.

ver. 582. Benè *Musgravius* de constructione meretur conjici-
endo ἐκπονηταί, pro ἐκπονησῶ: sed vox ipsa, hunc sensum præ se
ferens, in suspicionem hæud levem cadit. Schedæ saltè nostræ
nihil habent, quo defendi possit; nec à me impetravi, ut *Euripi-
dis* manui adjudicem. Legendum statuo:

οὐκ ἐκπονηταὶ θάνατον—non martem amoliri.

ver. 583. λεξομαι.—i. c. λέξομαι: εἰπα—nomen mihi sumam—me
vocabo.

ver. 589. ὀλβίους—beatos, ut post Græcos sæpè *Latini*, pro *divites*.
δοκουντας

- δοκουνίας είναι, συμμαχους αναξ̄ έχει. 590
οἱ στασιν ἐθήκαν, καὶ διώλεσαν πολιν,
ἐφ' ἀρπαγαῖσι τῶν πέλας· τὰ δ' ἐν·δομοῖς
δαπαναῖσι Φρουδα, διαφυγονθ' ὑπ' ἀργίας.
ὠφθῆς ἐπελθὼν πολιν· ἐπεὶ δ' ὠφθῆς, δῖρα,
ἐχθρους ἀδρόιστας, μὴ παρὰ γνῶμην πέσης. 595
Ἦρα. μελεῖ μὲν οὐδεν, εἰ μὲ πασ' εἶδε πολιν·
οἶνον δ' ἰδὼν τιν' οὐκ ἐν αἰσίοις ἐδραῖς,
ἐγνων πονον τιν' εἰς·δομους πεπλωκοτα,
ὥστ' ἐκ προνοίας κρυφίος εἰσηλθὼν χθόνα.
Αμ. καλῶς· προσελθὼν νυν, προσεῖτε θ' ἔστιν, 600
καὶ δὸς πατέροισι δώμασι σὸν ὀμμ' ἰδεῖν·
ἤξει γὰρ αὐτὸς σὴν δαμαρία, καὶ τέκνα,
ἐλὼν, φονευσὼν, καὶ μ' ἐπισφάζων ἀναξ·
μένοντι δ' αὐτοῦ πάντα σοὶ γενήσεται,
τῇ τ' ἀσφαλείᾳ κερδανεῖς· πολιν τε σὴν 605
μὴ πρὶν ταράξης, πρὶν τοδ' εὐ θεσθαί, τέκνον.
Ἦρα. δρᾶτω τὰδ'· εὐ γὰρ εἰπας· εἰμ' ἐσὼ·δομῶν·
χρονῶ δ' ἀνελθὼν ἐξ ἀνηλιῶν μυχῶν
Ἄιδου Κορῆς τ', ἐνεγθεν, οὐκ ἀτιμασῶ

ver. 597. Inscitam habemus repetitionem vocis τιν' ad eundem pedem hujus et proximè venientis versiculi. An dedit noster?

οἶνον δ' ἰδὼν πρὶν οὐκ ἐν αἰσίοις ἐδραῖς·

i. e. prius quàm urbem ingrederer.

ver. 599. χθόνα, i. e. urbem: v. Silv. Crit. ix. p. 27.

ver. 600. 601. ἐπὶ δώμασι: duobus vocabulis in eandem rem utitur, ut v. 524. μελαθρον εἰ προπύλα. Conferas Soph. Elest. 67. Æsch. Agam. 820. qui ad v. 860. valdè opportunus obvenit:

νυν δ' ἐς μελαθρα καὶ·δομους ἐφιστήναι

ἐλθὼν, θεοῖσι πρῶτα διζήσωμαι.

ver. 609. οὐκ ἀτιμασῶ προσεῖπεν: locutionis formula non in minime insignibus, nec indigna quæ paucis illustretur. "Non adeo honore indignos habeo deos, ut alloqui supercedam." Sic Elianus. var. hist. iii. 18. δια ταῦτα ἀτιμασαι προελθὼν πραιτίῳ—non operæ

pretium

ΘΕΟΥΣ ΠΡΟΣΕΙΠΕΙΝ ΠΡΩΤΑ ΤΟΥΣ ΚΑΤΑ ΣΤΕΓΑΣ. 610
 Αμ. ἡλθεσ γὰρ οὕτως δωματ' εἰς ἄδου, τέκνον ;
 Ἡρα. καὶ θῆρα γ' εἰς Φῶς τὸν τρικράνον ἡγαγον.
 Αμ. μαχὴ κρατήσας, ἡ θεὰς δαριματι ;
 Ἡρα. μαχῇ τα μυστῶν δ' ὀργῇ εὐτυχισ' ἰδῶν.
 Αμ. ἡ καὶ κατ' οἴκους ἐστὶν Εὐρυσθεὺς ὁ θῆρ ; 615

pretium ducere. Similiter de animal. viii. 4. fin. Soph. Aj. 1339. Antig. 544. undè videri possit sic legendus ad CEd. Col. 286.

ῥῶν 'με, κα' ἀφύλασσι' μετ' ἑμοῦ κατὰ
 τὸ δυσπρόσωπον ἰσορῶν ἀτιμίας ;
 i. e. ne recuses honorare : ut Od. O. 519.
 τὸν νῦν ἰσα θῶν Ἰθακῆσιν εἰσορῶσι.
 Porro, dedi ex mente *Reiskii* τ' post *Κορης*, ob duplicem *geniti-*
vum minùs elegantem, et quòd noster alibi similiter, Alcest. 365.
 τὴν κορὴν Δημητρός, ἡ 'κείνης ποτιν'
 et ibid. 864.

ἡμὶ τὴν κατὰ
 Κορης Ἀνακτορ τ' εἰς ἀνελιοῦς δομοὺς ;
 ut infra, v. 1107.
 Πλούτῳ τ', οὐδὲ σκηπτοῖα Δημητρός κορης.

Ovid. Met. x. 15.
Persephonen adiit, inamoenaque regna tenentem
Umbrarum dominum.
 Si abesset ἄδου, per se Κορης ferri poterat ; ut apud *Horatium* :
 Quàm penè furvæ regna *Proserpinæ*
 Et judicantem vidimus *Æacum* !

ver. 612. τρικράνον—sic probè *Pierfonus* et *Heathius* pro τρικρα-
 νον, ne sit *anapæstus* in quartâ sede, quem tragoedia non patitur :
 vidè v. 1277. Soph. Trach. 1097.

τὸνδ' ὑπο χθονος
 ἄδου τρικράνον σκυλακα.
 Nec fieri nequit vocem τρικράνον. utpotè familiarem, glossam
 fuisse veræ lectionis, et tandem in textum irrepisse, cum scrip-
 serit *Euripides* :

τοὺς τρικεφαλοὺς ἡγαγον.
 vel τὸν τριδαιον ἡγαγον.

quis enim inter hæc incerta nimium pertinaciter ausit affirmare ?
 Cæterum, hæc quæstiones de *Herculis* ad inferos ingressu om-
 nino sunt intemptivæ ; nec ob moram, quam injiciunt cata-
 strophæ festinantī, quamvis senis garrulitas fatis decorum servet,
 ullo modo comprobandæ videntur.

Ἡρα.

Ἡρα. χθονίας νιν αλσος, Ἐρμιων τ' εχει πολijs.

Αμ. ουκ οιδεν Ευρυςθευς σε γης ἡκοντ' ανω;

Ἡρα. ουκ οιδεν· ἡλθον τάνθαδ' ἰν' ἰδοιμην παρος.

Αμ. χρονον δε πως τοσoutεν ησθ' ὑπο χθονι;

Ἡρα. Θησεα κομιζων, εχρονισ' εν ἄδου, πατερ.

620

Αμ. και που ὅστιν; η γης πατριδος οiχεται πεδον;

Ἡρα. βεβηκ' Αθηνas, νερθεν ασμενος Φυγων.

αλλ ει, ὁμαρτεit, ω τεκν', εις δομους πατρι·

καλλιονες τ' αρ' εισοδοι των εξοδων

παρεισιν ὑμιν. αλλα θαρτος ισχετε,

625

και νεματ' οσων μηκετ' εἰάνυετε.

συ τ', ω γυναι, μοι συλλογον ψυχης λαβε·

τρομου τε παυσαι, και μεδεσθ' εμων πεπλων·

ver. 618. Non dubitavi, quod vides, infercire, ut quodammodò saltè rectò talo stet *Euripides*, donec melius aliquid è scriptis libris eruatur, pro scabritie illà orationis, atque omnes, quotquot sunt, barbarismos supergressi :

ουκ οιδεν· ελθων τάνθαδ' ειδειην παρος.

ver. 621. Ambiguo sensu laborat locus, et significatio proclivior est—*patrium solum esse pessumdatum*. Putem scripsisse nostrum :

και που ὅστιν; η γης πατριδος οiχεται πεδον;

Quàm facillimè elabi poterat litera sic interposita ! vel, quod majorem habere speciem quibusdam non immeritò videri possit :

και που σιν; η γης πατριδος εχεται πεδον;

ver. 624. Malim equidè præ vulgato :

καλλιονες γαρ εισοδοι των εξοδων

παρεισιν ὑμιν.

ver. 625. μηκετ' εἰάνυτε—*ne adhuc impendatis in hanc rem: ne proferatis—ne sinatis erumpere*. Satis asseruimus hanc phrasin ad Silv. Crit. sect. lxiv. ob feriam tamèn nimis difficultatem, quam obmovit *Heathius* de productâ præter morem syllabâ *ν*, inducor ut credam scripsisse nostrum εἰάνυτε: v. *Marklandum* ad Iph. Taur. 1461. Ουδεν ηνυττεi—Dion. Cass. xlviii. 11. ubi consulas *Reimarum*.

ver. 627. Jungo μοι λαβεi—*mihì animum collige: quem idiotismum utriusque linguæ dicto citiùs agnoscent elegantiores homines*

οὐ γὰρ πλεῖστος, οὐδὲ Φευξείῳ Φίλους.

α.

οἶδ' οὐκ ἀφιστ', ἀλλ' ἀναπτονταί πεπλων

τοσφδε μᾶλλον· ᾧδ' ἐβητ' ἐπὶ ξυροῦ.

ἄξω λαβὼν δὲ τοῦσδ' ἐΦολκιδας χερσίν·

ναυς γ' ᾧς, ἐΦελξω· καὶ γὰρ οὐκ ἀναινομαι

θεραπεύμα τέκνων. πᾶν τὰν ἄνθρωπων ἰσα

Φίλουσι παῖδας, οἱ τ' ἀμεινονες βροτῶν,

οἱ τ' οὐδὲν ὄντες· χρημασι δὲ διαφοροί,

ἐχουσιν, οἱ δ' οὐ· πᾶν δὲ Φιλοτέκνον γένος.

635

mines. Familiarior est redundantia, quàm quæ exemplis se defendi patiat, nisi quòd velim rectius interpunctum *Maronem*, Ecl. viii. 6. et tyronum ingenia ad has venuſtates percipiendas invitare.

Tu, mihi seu magni superas jam ſaxa Timavi,

Sive oram Illyrici legis æquoris:—

i. e. seu mihi superas: nec audiendi sunt, qui decernunt aliter. Vide *Drakenborchium* at Sil. i. 46.

ver. 629. *Φευξείῳ*—sic conieceram, cùm animadverti præcepisse *Pierſonum*; qui tamèn, opinor, dictionem minùs accuratè scriptam dedit. Et ſanè ſerò vidi *Emilium Portum* omnem, quicumque ſit, honorem emendationis ſuo jure ſibi vindicare.

ver. 631. Olim legebatur ſine elifione *αφιασιν* in quo dupliciter erratum eſt ab editoribus: tum quòd brevem putarent *ſecondam* ſyllabam, tum quòd *anapaëſtum* in loco vetito relinquerent.

ver. 633. Fidentèr correximus hunc locum, re et poetà vehementiſſimè deſiderantibus opem noſtram; reponendo δὲ pro γι, et γ' pro δ', leviffimas mutationes. Hic particula γι vim ſuam recipit—*ναυς γι*, ut *naves ſcilicèt*: et eſt quaſi temperantis et explicantis comparationem. Porro, more reverà artiſticiſe et affectibus perſonarum quàm conſentaneo, variant *verborum perſonæ* per periodi decurſum: *Hercule* nunc uxorem alloquente, nunc ipſam cum liberis.

ver. 637. “Opibus ſanè diſcrepant homines, quùm hi habeant, illi careant; omnes autèm prolem diligunt.”

ΧΟΡΟΣ.

στροφη α.

Ἄ νεός μοι Φίλον ἀχ-

θός το δε γήρας αiei

βαρυτερον Αitνας σκοπέλων

επι κρατι κειται,

βλεφαρων σκοτεινον

Φαρος επικαλυφαν.

μη μοι μητ' Ασιητιδος

τυραννιδος ολθος ειη,

μη χρυσου δαματα πληρη,

640

645

ver. 639. φίλον ἀχθος. Ovid. Fast. ii. 760.

Deque viri collo dulce pendit onus :

istiusmodi autem dictiones mediæ esse significationis, nec semper molesti aliquid continere, probavimus exemplis ad Silv. Crit. sect. cxxxii.

ver. 642. Sinceræ scripturæ locus, et exquisitæ locutionis: palpebris obducens nigrum velum : i. e. caliginem atque coecitatem. Similem metaphoram in nocte describendâ Silius adhibuit non sine Gratiis, ad Pun. xiii. 254.

Et, nî coeca sinu terras nōx conderet atro,

Perfractæ rapido patuissent milite portæ :

sinu—veste : vide nos Silv. Crit. iv. p. 50.

Rectum fuisse—βλεφαρα σκοτεινῶ φαρὶ επικαλυφαν : sed de his constructionis conversionibus, quibus tantoperè poësis delectatur, satis superque annotavimus ad ver. 7. Ut nolter επικαλυπτω—obduco alii, sic Clemens Alexandrinus, Pædag. ii. 10. p. 229. ed. Ox. επικαλυπτομαι—obduco mihi ; gemello prorsus dictionis usu. Μηδαμὼς τοῖνυν επικαλυπώμεθα το σκοτος το γαρ φως νοικον ἡμιν.

ver. 646. ολθον vult Reisius, ut ad verbum αντιλαβειν referatur : sed nihil opus, quum usitatissima sit his scriptoribus constructio, supplendum relinquere ὥςτις : nempe ὥςτις αντι τας ἡσας λαβειν. Exemplum quævis pagina suppeditabit.

ver. 647. Nolui textum hoc loco ex conjecturâ interpolare ; sed, ut ob alias causas, ita ob solennem librorum depravationem in propriis nominibus, et facilem transitum vocis, quam reddituri sumus, in tritissimo usu familiarem alteram ; nos persuasissimos habemus ad hunc morem scripsisse Euripidem :

μη μοι μητ' Ασιητιδος

τυραννιδος ολθος ειη,

μη χρυσου δαματα πληρη :

quàm

τας ἡβας ἀντιλαβεῖν*
 ἃ καλλίστα μὲν ἐν ὀλβῳ,
 καλλίστα δ' ἐν πενίᾳ.

650

quàm proclive fuit post *Perficam* tyrannidem, *opes* *Lydias*, ab omnibus ob *Pæfolum* fluvium celebratas, memorare? Sed apertum est *Horatium* hunc ipsum locum imitari: *Od.* ii. 12. 21.

Num tu, quæ tenuit dives *Achæmenes*,
 Aut pinguis Phrygiæ *Mygdonias opes*,
 Permutare velis crine *Licymniæ*;

Plenas aut *Arabum domus*?

Vides *Perfas* et *Lydos*, et omnia utique propriis nominibus distincta; nam *Mygdoniam* pro *Lydiâ* stare posse, satis ostendit *Strabo* p. 453. et 932. ed. Amst. quamvis id non tanti sit, ut indè pendeat nostra emendatio. *Propert.* ii. 20. 23.

Non, si *Cambyse* redeant et flumina *Croesi*,

Dicat: De nostro surge, poeta, toro.

i. e. *Perfarum* et *Lydorum opes*. Ità copulavit *Claudianus* in *Rufin.* i. 198.

laxet rutilos tibi *Lydia* fontes;

Jungantur solium *Croesi* Cyrique tiara:

et *Juvenalis*, xiv. 328.

Nec *Croesi* fortuna unquàm, nec *Perfica* regna:

ne plura congeram.

Intereà, non diffiteor ingeniosam *Pierfoni* conjecturam ad *Theocritum*, viii. 53. mihi viam stravisse, et cogitationes hùc direxisse:

μη μοι γὰρ Πίλοπος, μη μοι Χραιοιο τάλαντα,

εἴη ἔχειν μὲν πρὸς θεῶν Ἀντων :

ubi procùl dubio hemistichium *Homeri*, quod, ut probabile est, in ore omnium versabatur, errorem in *Theocriti* chartas intulit: *Od.* Δ. 129. Ob oculos habuit, ut videtur, *Theocritus* *Tyrtæi* nitidissimos versus; imò certè voluit eos adumbrare ὁ βουλευόμενος :

οὐδ' ἢ Κυκλάων μὲν ἔχοι μεγέθος τε βίην τε,

ἡκωη δὲ θεῶν Ὀμηρικῶν Βορέην*

οὐδ' ἢ Τιβωνοιο φύην χαρμίστιρος εἴη,

πλουτοῖη δὲ Μίδην καὶ Κίρυρεν βαθιον*

οὐδ' ἢ Τανταλίδην Πίλοπος εὐασιλευτέρος εἴη,

γλωσσάν δ' Ἀθήσθου μιλίχογην ἔχοι.

Adde *Lucianum* de mercede conductis, lect. 20. Τοῦτο γὰρ ὑπὲρ τα Κραιοιο τάλαντα, καὶ τοῦ Μίδου πλουτοῦ. Neque obstat *Pindarus*, *Nem.* viii. 63. quùm generalitèr loquatur, et sine personarum mentione:

χρυσὸν εὐχονται, πιδιον δ' ἑτέροι
 ἀπιδεῖντον.

το δὲ λυγρὸν Φονίον τε γῆρας
μισῶ· καὶ αὖ κυμάτων δ'
εἴροισι· μὴ δὲ ποτ' ὠφέλει
θνατῶν δώματα, καὶ πόλεις,
ἐλθεῖν· ἀλλὰ κατ' αἰθερ' αἰεὶ
πτέραισι Φορεῖσθω.

655

αντιστ. α.

Εἰ δὲ θεοῖς ἦν ζῆνεις,
καὶ σοφία κατ' ἀνδρας,
διδυμὸν ἀν' ἤβαν εἴφρον,
Φανερὸν χαρακτηρ'
ἀρετῆς, ὅσοισι
μετὰ καταθανόντες τ'
εἰς αὐγὰς παλιν ἁλίου
δισσοὺς ἀν' ἐβαν διαυλοῦς·
ἀ δυσγενεῖα δ' ἄπλουν ἀν

660

665

ver. 651. Grandis esse solet sententiarum, et in verbis audaciter magnifica, lyrica poesis; quale est epitheton φοῖνος. Intelligo velle valde infelicem: nec abhorret crudelis Romanorum. Sic Virg. Æn. viii. 579.

Nunc, O! nunc liceat crudelem abrumperé vitam!

ver. 656. Conjeceram cum Musgravio φορεῖσθαι quod faciliorem efficeret constructionem; sed non est necessarium.

ver. 658. κατ' ἀνδρας—ergà homines reddunt interpretes: malè, nō fallor. Debuit utique—secundum homines—qualem scilicet habent homines: i. e. “quantum humanæ sapientiæ intelligere conceditur, ita decuerit Deos agere.” Sic Xenophon, Cyr. inst. sub finem: Κριττῶν τις ἢ κατὰ ἀνθρώπων· D. Paulus, 1 Cor. ix. 8. κατὰ ἀνθρώπων λαλῶ: et alii passim.

ver. 662. Quod facillimum videbatur, et ad literarum ductus proximè accedere, pro depravatissimo—καὶ θνατοὶ εἰς τὰς αὐγὰς—textui donavimus. Millies vicissim turbantur καὶ et κατὰ ob compendiarium scribendi morem. Et εἰς αὐγὰς, pro ἐν αὐγαῖς quæ solennis enallage nobis illustratur in Silv. Crit. sect. civ. Tangit etiam A. Gellius, i. 7. sub finem.

ver. 665. δυσγενεῖα—improbitas, quum videretur humiles et ignobiles natales potissimum comitari, ut nobilitatem virtus:

■ ec

ΕΙΧΕ ΖΩΑΣ ΒΙΟΤΑΝ
 ΚΑΙ ΤΩΔΙ, ΤΟΥΣ ΤΕ ΚΑΚΟΥΣ ΑΝ
 ΓΥΝΩΝΑΙ, ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΑΓΑΘΟΥΣ,
 ΙΣΤΟΝ, ΑΤ' ΕΝ ΝΕΦΕΛΑΙΣΙΝ ΑΣΤΡΩΝ
 ΝΑΥΤΑΙΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΛΕΙ.
 ΝΥΝ Δ' ΟΥΔΕΙΣ ὄρος ΕΚ ΘΕΩΝ
 ΧΡΗΣΤΟΙΣ, ΟΥΔΕ ΚΑΚΟΙΣ, ΣΑΦΗΣ
 ΑΛΛ' ΕΙΛΙΣΣΟΜΕΝΟΣ ΤΙΣ ΑΙΩΝ
 ΠΛΟΥΤΟΝ ΜΟΝΟΝ ΑΥΞΕΙ.

670

στροφὴ β'. ΟΥ ΠΑΥΣΟΜΑΙ ΤΑΣ ΧΑΡΙΔΑΣ
 ΜΟΥΣΑΙΣ ΣΥΓΚΑΙΛΑΜΙΓΝΥΣ,

675

nec aliquoties absurdè; quoniàm pauperiorum ingenia humanis liberalium doctrinarum institutis minùs solent emolliri. Et fortasse *Lycum* perstringit Chorus; quod veri simile faciunt frequentia, ad ver. 812.

ver. 669. Mihi parùm credibile est *Euripidem* locuturum esse de stellis distinguendis in *nubilofo* coelo. Stant contrà recta Ratio et *Horatius*, interpres *Rationis*:

_____ simul atra nubes
 Condidit lunam, neque certa fulgent
 Sidera nautis:

et *Valerius Flaccus*, i. 416.

Qui maris infidias, claræ qui sidera noctis
 Norit:

ut alii non pauci numero. Variis igitur conjecturis laceffivi locum, nec satis mihimetipsi placeo. Non deridendum iudico, quod sequitur:

ιστον, ατ' ἀντιφειλοισιν ἀστρων
 αὐραῖς ἀριθμὸς πέλαι·
 Æquè clarum, atque innubilis auris
 Numerus astrorum patet.

ver. 673. Doctiori cuidam ac sagaciori patientem nimis aurem libentissimè præbuerim explicanti nobis, quidnam sibi velit phrasis τῆς αἰων: mihi non liquet. An scripsit *Euripides*?

ἀλλ' εἰλισσομένης δυσαιων
 πλουτοῦ μοῖον αὐξεῖ:

infelix ævum: ut *Hesychius*: δυσόδον· φανλὴν ὀδον, κακὴν. Acumen
 suum alius admoveat; nam volens trado lampada.

F 3

ἡδίσταν

ἡδίσταν συζυγίαν.

μη ζῶην μετ' ἀμουσίας,

αἰεὶ δ' ἐν στεφάνοισιν εἶην.

ἐτι τοὶ γερῶν αἰδὸς

680

κελαδεὶ μνημοσύναν·

ἐτι τὰν Ἡρακλεὺς

καλλινίκον αἶσα,

παρὰ τε Βρομίον οἰνοδόταν,

παρὰ τε χελυὸς ἐπίτατον

685

μολπῶν, καὶ Λιβὺν αὐλόν.

οὐ πῶ καὶ παυστομεν

Μούσας, αἱ ᾧ ἐχορεύσαν.

αντιστ. β'.

Παῖα να μὲν Δηλιάδες

ὑμνοῦσ' ἀμφὶ πυλᾶς, τοῦ

690

Λατοὺς εὐπαιδὰ γόνου

εἰλισσούσαι καλλιχορον·

ver. 682. τὰν—i. e. αἰδὸν: quæ dictio facillè reticetur, cùm in verbo αἶσω lateat. Nos de hâc re alicubi superiùs.

ver. 688. Conjicit *Reiskius* ἐχορεύσαν: et meherculè utroque pollice laudari debet ob acutam nimis atque ingeniosam conjecturam. Sic *Alceſt.* 320.

συ δ', ὦ τέκνον μοι, πῶς κορευθήσῃ καλῶς;

Nec tamèn vulgatum equidèm immutaverim. *Horat. Od. iii.* 4. 21.

Vester, *Camoena*, vester in arduos

Tollor *Sabino*s; seu mihi frigidum

Præneste, seu *Tibur* supinum,

Seu liquidæ placuere *Baia*æ.

Vestris amicum fontibus et *choris*—

ver. 690. ἀμφὶ πυλᾶς· ad portas, in templi vestibulo; ut *Chorus*, ἐπι μιλαθροῖς: v. 693. atque hâc lege quadrat res: nam stetitse videntur coram domo regiâ. Laudanda tamèn sunt tentamina *Mus-gravii* et *Reiskii*: ἀμφὶ πυλᾶς· circum altare, et ἀμφιπόλοι· famuli.

Cæterùm, cùm metra *strophes* et *antistrophes* neutiquàm respondèant, et sana videatur *strophe*, tum per se, tum ob *Stobæi* auc.

παιανας δ' επι σοις μελαθροισ,
 κυκνος ως, γερων αιιδος
 πολιαν εκ γενυων
 κελαδητω· το γαρ ευ
 τοις υμνοισιν υπαρχει,
 Διος ο παϊς· τας δ' ευγενειας
 πλεον υπερεβαλλον αρεταις,
 μοχθησας τον ακυμον
 θηκε βιοτον βροτοις,
 περσας δειμαλια θηρων.

695

700

Λυκ. Εις καιρον οικων Αμφιτρων εξω περα·
 χρονος γαρ ηδη δαρος, εξ ουτου πεπλοις
 κοσμεισθε σωμα, και νεκρων αγαλμασιν.

705

auctoritatem; vix dubitari potest *antistrophēn* morbo teneri. Quæ
 lenissima mihi suppetit medicina, jam præstabo:

παιαναι μιν Δηλιαδης
 υμνουσ' αμφι πυλας, τω
 Λατους τ' ευπαιδι γονω
 ιλισσουνσι καλον χορον.

Cum error sæpissime pariat errorem, si fortè uni vocabulo
 cuiquam depravatio inhæserat, nullo negotio detorquere po-
 terant istàc librarii sententiæ rectam partem.

ver. 697. *υπαρχει*—*subest*—*subjacet*—*pulchrum fundamentum*
 musici ædificii nobis, *Jovis filius*; ut *Athenæ Pindaro*: *Pyth.*
 vii. 1.

Καλλιστον αι μεγαλοπολις Αθηναια
 προοιμιον Αλκμαιωνδαν
 ευρυσθενι γινεα, κρητιδ' αιιδαν
 ιωποισι βαλισθαι.

ver. 698. Locum ità constituendum arbitramur, adjuvantibus
 doctorum virorum suspicionibus:

Διος ο παϊς· ος ευγενειας
 κλιος υπερεβαλων αρεταις,
 μοχθησας τοδ' ακυμαν-
 τον θηκε βιου βροτοις,
 περσας δειματα θηρων.

F 4

αλλ',

ἀλλ', εἰα, παιδας, καὶ δαμαρᾷ Ἡρακλέους,
 ἐξω κέλευε τῶνδε φαίνεσθαι δομῶν,
 ἐφ' οἷς ὑπεστῆς γ' αὐτεπαγγέλιος θανείν.

Λμ. ἀναξ, διώκεις μ' ἀθλίως πεπραγότα,
 ὕβριν δ' ὑβρίζεις, ἐπὶ θανούσι τοῖς ἐμοῖς,
 ἃ χρεὴν σε μετρίως, κ' εἰ κρατεῖς, σπουδὴν εἶχειν·
 ἐπεὶ δ' ἀναγκὴν προστιθείς ἡμῖν θανείν,
 στερεῖν ἀναγκή· δραστεὺν δ' ἃ σοὶ δοκεῖ.

710

Λυκ. που δήλα Μεγάρῃ; που τέκν' Ἀλκίμηνης γόνου;

ver. 707. φαίνεσθαι—*se coram dare*: nos solemus dicere—*show themselves*. Et in versu sequente, reponcbam ὑπισθῆναι pro ὑπισθῆναι depravatissimo; editoribus uno ore consentientibus: cum in probabiliorem medelam incidi, quam exhibemus: nam respicit *Lycus*, v. 321. ubi precatur *Amphitryon* sibi mortem prius inferri quàm liberis. ἐφ' οἷς—*super quibus*: i. e. quibus peractis. Hinc minor vis membranarum facitur; siquidem non idem videatur mutare literas atque omittere: et depravatam semel priorem vocem mox comitaretur posterior αὐτεπαγγίλται, violatam grammaticam facile caventibus librariis.

ver. 710. Aliqualem sensum vides ex receptâ lectione editores extundere; sed duram, meo saltē iudicio, coactam, nec poetæ facilitate dignam. Porro linguæ ratio videtur poposcisse ὑπισθῆναι potius, morientibus—i. e. mori paratis—morituris; quàm θανούσι—mortuis. Mallem igitur voces θανούσι τοῖς ἐμοῖς de *Hercule* interpretari, quem mortuum credebant: ut accuset *Lycum Amphitryo* nimiae insolentiae ob prosperam suorum rerum conditionem, defuncto *Hercule*. Haud aliter ad v. 515. vocaverat *Herculem* uxor ejus τὰμα φίλτατα.—Verumtamēn, si hæc ratio parum placeat, quum probè sciam lectorum venustiorum emunctos nares satis odorari quiddam non accuratè *Euripideum*, manus fortassè daturi sunt emendationi meæ, quam penè in textum receperam; sed eos formido, qui cupidè criticis oblatrant, ipsi mediocritèr his literis exercitati, neque ideo librariorum hallucinationibus perpetuis atque innumeris benè conscii.

ὕβριν δ' ὑβρίζεις ἐπὶ θανούσι τοῖς ἐμοῖς:

Et insultas meis rebus dilabentibus:

evincit conjecturæ veritatem vel, qui sequitur, versûs ratio. Sic *Inûs* fragm. xvii.

— τοῖς 9

Αμ. δοκω μεν αυτην, ως θυραθεν εικασται—

715

Λυκ. τι χρημα δοξης τησδ' εχεις τεκμηριον ;

Αμ. ικετιν προς αγνοις εσθιας θασσειν βαθροισ.

Λυκ. ανονητα γ' ικετευουσταν εκσωσαι βιον.

Αμ. και τον θανοντα γ' ανακαλει ματην ποσιν.

Λυκ. οδ' ου παρεστιν· ουδε μη μολη ποτε.

720

Αμ. ουκ· ει γε μη τις θεων αναστησειε νιν.

Λυκ. χωρει προς αυτην, και κομιζ' εκ δωματων.

Αμ. μετοχος αν ειην του Φονου, δρασας τοδε.

Λυκ. ημεις, επειδη σοι τοδ' εστ' ενδυμιον,

οι δειματων εξωθεν, εκπορευομεν

725

συν μητρι παιδας· δευρ' επεσθε, προσπολοι,

ως αν σχολην λυσωμεν ασμενοι πονων.

Αμ. συ δ' ουν ιδ', ερχη δ' οι χρεων· τα δ' αλλ' ισως

αλλω μελησει· προσδοκα δε, δρων κακως,

τοις μεν αυζεται βιης,
των δε φθινει.

ver. 725. εκπορευομεν—educam. Advertant animum tyrones ad transitivam potestatem hujusce verbi, ad morem conjugationis *Hiphilinae* apud *Hebraeos*: quam prius adhibuit noster in *Phoen.* 1098. et *Soph. Elecl.* 801. ubi consuli debet *scholiastes*. Præcessit *Homerus*, *Il. A.* 143. in simili verbo:

αν δ' αυτην Χερσηιδα καλλιπαρηον
βησομεν.

ver. 727. Variis modis fatigaverunt critici corruptum illud λυσωμεν: propè ad literas, frigide ad sensum, *Canterus* dedit λυσωμεν: *Musgravius*, λαβωμεν· poteras etià ινρωμεν. Enimverò, nobis primùm satis constat perperam et solocce efferrì in modo subjunctivo: deinde vocem elegantem atque exquisitam suprà captum scribarum restituendam esse nitidissimo poetæ ad hanc normam minimè dubitamus:

ως αν σχολη 'ιδυσαιμεθ' ασμενοι πονων:

Quum laboris otium libenter iniremus:

dato solocicismo, contemnenda est prorsus literarum differentia. Ενδυσθαι, verò est ingredi—subire: *Phil. Jud.* i. p. 140. *Julian.* p. 77. ed. *Spanh.*

κακων

κακὸν τι πράξειν. ὦ γεροντες, εἰς καλὸν
στείχει, βροχοῖσι δ' ἀρκυῶν ἐνησεται
ΞιΦηφοροῖσι, τοὺς πελας δοκῶν κτενεῖν,
ὁ παγκρατιστὸς· εἰμι δ', ὡς ἰδὼ νεύρον
πίπτοντ'· ἔχει γὰρ ἡδονὰς θνητῶν ἀνὴρ
ἐχθρὸς, τινῶν τε τῶν δεδραμμένων δίκην.

730

735

ΧΟΡΟΣ.

στρόφι α'. μεταβολὰ κακῶν·
μεγὰς ὁ προσδ' ἀναξ
καλὴν ὑποστρεφεί
βιοτὸν εἰς αἶδαν.
ἰὼ δίκαι, καὶ θεῶν
παλιρρῶς ποταμός.

740

ver. 730. εἰς καλὸν—*pulchrè*—*ut oportuit*—*rectè vid.* Xen.
Anab. lib. v. p. 329. ed. Hutch. Ἐπ' αὐτὰ δὲ λέγει Χαιρισφοῦς, εἰς
καλὸν ἦκεις. Soph. Oed. T. 78.

ἀλλ' εἰς καλὸν σὺ τ' εἰπῶς.—

Similiter utuntur *εἰς καλῶ*. Noster Iph. Aul. 1106.

Ληδὰς γενεθλόν, *εἰν καλῶ σ'* ἐξω δομῶν

εὐρεῖν.

ver. 731. Cordatiori, opinor, nemini arridebunt vel doc-
torum virorum ad hunc locum divinationes, vel vulgata lectio:
nam durum videtur et vix concoquendum illud—*βροχοῖς γινέσται*,
five suppleas *εἰ*, five pro casu tertio accipias *το βροχοῖς*. Non
dubitamus nos ipsissimam veritatem esse affecutos, et conatu qui-
dèminimè laborioso:

ἀνέχῃ, βροχοῖσι δ' ἀρκυῶν ἐνησεται:

se immittet plagis. Non potuit planius aut elegantius. Voces
βαλλῶ et *ἐνιμι*—*injicio* et *mitto*, vel in *activa* vel in *mediâ formâ*
verbi similem prorsus usum nacti sunt; prout quævis pagina
scriptorum veterum ostendet. *Activam* habet Homerus, Od.
B. 295.

ὡκα δ' ἐφοπλισσάντες ἐνησόμεν εὐρεῖ ποταμῶ.

ver. 741. *παλιρρῶς ποταμός*: ita Virgilius, Æn. ii. 169.

Ex illo fluere ac retrò sublapsa referri
Spes Danaûm.

Cæterum

ἤλθες χρόνῳ μὲν, οὐ δίκῃν δώσεις θάνατον,
ὕβρεις ὕβριζων εἰς ἀμεινονας σέθεν.

ΧΟΡΟΣ.

στροφή β'. χαρμοναὶ δακρυῶν
ἐδοσαν ἐκβολὰς
παλιν· ἐμολεν, ἃ πάρος
οὐ ποτε διαφρενὸς ἤλ-
πισε παθεῖν γὰρ ἀναξ.

745

Cæterum, ut id serò dicamus, credimus hæc ἀνομοστροφᾷ verè esse ἀντιστροφικὰ: sed horum concinnationem quis utiliter occupatus in se suscipiet?

744. χαρμοναὶ δακρυῶν. In hac venustate exhibendâ certatim fecercent poetæ post *Homerum*, Il. Z. 484.

ἢ δ' ἀρὰ μιν κηδεῖ διέξατο κολῶν,
δακρυοῖν γιλασασα :

quos longum esset percernere.

ver. 748. Non credidi equidè me probi editoris officio erga *Euripidem* meum functurum esse, si in hoc luto hæsitantem turpiter defererem. Reponere volebam igitur dictionem tragicam πλαθῆν pro παθεῖν, quam procùl dubio extrufit librariorum ignorantia. Παλιν ἐμολεν ἃ οὐκ ἤλπισε παθεῖν! quis sanus unquàm sic locutus est? Imò, pulchrè innuit *Herculem* minimè expectatum rediisse; sed obscurè, ut infrà v. 750. ἢ πρᾶσσι τις de *Lycò*. Noster *Rhes*. v. 778.

κλωπὰς δοκῆσας συμμαχῶν πλαθῆν τινὰς.

Sophocles, Phil. 728.

ὁ χαλκασπὶς ἀνὴρ θεοῖς
πλαθῆν πασι.

Emendatiorem proferam eundem in *Tyro*, quem corruptissimum et corruptiorem *Brunckius* edidit:

πλασθῆντα δ' ἐν λαιμῶνι ποταμῶνι πύτων,
εἰδὲ σκίας εἰδῶλον, αἰδεσθῆναι ὑπο
κούραις ἀτιμῶς διατετιλμῆτος φόβῳ.

pudore incusso ob comam: et fortè præstiterit ἀτιμῶς.

Verum enimverò, ne viderer quibusdam severioribus nimis pro imperio in *Euripidem* me gerere, iter mollius ingressus sum; et per mutatam distinctionem utcunque subvenire laboranti poetæ sum conatus: nec tamèn priorem viam lubens egomet deferuerim. παλιν—*vicissim e contrario*: jam flet, gaudebat nupèr, *Lycus*.

ἀλλ',

ἀλλ', ὦ γεραιε, καὶ τὰ δωματῶν ἐσώ
σποπῶμεν, εἰ πράσσει τις, ὥς ἐγὼ θέλω.

750

ΛΥΚΟΣ.

στροφή γ'. ἰὼ ἦμοι, ἦμοι. Χο. τοδε καταρχεται
μέλος ἐμοὶ κλυεῖν
Φίλιον ἐν δομοῖς.
θανάτος οὐ προσω* βοᾷ.

βοᾷ, στεναζὼν Φροῖμιον γ' ἀναξ Φόνου.

755

Λυκ. ὦ πατὰ Καδμίου γαί', ἀπολλυμαι δόλω.
Χο. καὶ γὰρ διωλλυς* ἀντιποῖνα δ' ἐκτινῶν,
τολμα, δίδους γέ των δεδραμενῶν δίκην.

ΧΟΡΟΣ.

στροφή δ'. τίς ὁ θεοὺς ἀνομοῖα χραίνων, θνητὸς ὢν,
ἀφρονὰ λόγον οὐρανίων μακαρῶν
κατεβαλ', ὥς ἀρ' οὐ σθένουσι θεοί;
γεροντες, οὐκ ἐτ' ἐστὶ δυσσεβῆς ἀνὴρ*
σιγα μελαδρα* πρὸς χοροὺς τραπώμεθα*
Φίλοι γὰρ εὐτυχουσιν, οὓς ἐγὼ θέλω.

760

στροφή α'. χοροί, χοροί, καὶ θαλίζι, μελούςι Θηέας

765

ver. 755. βοᾷ: excipit finalem dictionem *choragus*: ideòque plenè distinxì post priorem βοᾷ.

ver. 758. Parùm refert, ideòque variare nolui: sed legendum statuo—δίδους τε: i. e. ἐκτινῶν, δίδους τε: ut v. 735.

ver. 759. χραίνων—*sordes* suorum commentorum *Deis affricans*, et divinam contaminans puritatem. Alitèr dicunt non minùs elegantèr—ἀνομίαν θεοῖς προσμαζαμένος: et respicit sententia, quas suprà effutiit *Amphitryo* Deorum incusationes, v. 340 ad 347. *Chorus* igitùr, ut oportuit, actoris partes sustinet, nec officio non virili nec otioso fungitur.

ver. 765. Lego Θηέας pro Θηέας, emendante *Heathio*: nam, ex usu perpetuo *Euripidis*, sine tertio casu non se tuebitur vox μελούςι.

ἱερον

ἱερον κατ' αὖτ'·

μεταλλαγαὶ γὰρ θαυρων,

μεταλλαγαὶ δυστυχίας,

εἴτενον κοιδας.

βεβαι' ἀναξ' ὁ κλεινός·

770

ὁ δὲ παλαιτερός

κράτει, λιμένα λιπών γε τὸν Ἀχέροντιον.

δοκιματῶν ἐκτός ἤλθεν ἐλπίς.

ἀντιστ. α'. θεοί, θεοί, τῶν ἀδίκων μέλλουσι, καὶ τῶν

ὄσιων, ἐπαίειν.

775

ὁ χρυσός, ἃ τ' εὐτυχία,

φρενῶν βροτοὺς ἐξαγεται,

ver. 768. Nauci non est vox *συντυχίας* hic loci: ideoque non erubui substituere *δυστυχίας*. Idem supra effatus est, v. 736. *μεταλλαγαὶ κακῶν*.

ver. 770. *βεβαιεν. obiit—mortuus est*: ut Alcest. 399. His euphemismis pro morte gaudebant tum sacri tum exteri scriptores: quam rem pluribus exsequimur in Silv. Crit. sect. clxxx. Et verum existimo *καίνος* *Pierfoni* pro *κλεινός*.

ver. 772. Posui *λιπών* post *Ἀχέροντιον*, undè pulchrè quadrant cationum antitheticarum metra.

ver. 774. *μέλλουσι—videntur—solent—inaudire*. *Μέλλει' εἰσικε, δοκίει*: *Hesychius. Π. γ. 451.*

ὡς μέλλεις εὐχισθαι ἰὼν ἐς δοῦπον ἀκοῶν:

neque aliter *Od. Δ. 200.* et alibi. Fateor tamèn mihi præ hæc lectione placere potius *μέλλουσι*: non tantummodò quod indè metro videatur consuli, (huic enim argumento in his lyricis nimium inniti nollem) sed quòd crediderim scribam aliquem errorem ultrò intulisse, sibi persuadentem *modum infinitivum* non rectè sequi *verbum μέλλουσι*: in quo falsus fuit opinionis; nam ità *Sophocles, Aj. 701.*

νῦν γὰρ ἐμοὶ μέλει χορευσαι.

ver. 777. *φρενῶν*. Cum legibus grammaticis in amicitiam redire feci *Euripidem* sic corrigendo pro *φρενῶν*. Postulant omninò *Græcæ* linguæ rationes τὸν *φρενῶν*, cum articulo, quod vetat *strophe*. Cæterum, metro facillimè consului transpositis vocibus *ἀδίκων* et *εφελκῶν*: hinc enim vicissim exurgit *iambus diameter acatalecticus*.

δυνασιν

δυνασιν Εφελκων
 αδικον· χρονου γαρ ου τλας
 το παλιν εισοραν,
 νομον παρεμενος, ανομια χαριν διδους,
 εδραυσεν ολβου κελαινον αρμα.

780

στροφη β'. Ισμηνω στεφανοφορια,

ver. 779. Sic visum est excudere, sensui morem gerentibus; partim ex auctoritate MSS. et partim *Reiskii*: χρονου γαρ ου τλας scilicet, vice χρονου γαρ ιτλα.

ver. 781. Hæreo in phrasi—χαριν διδους ανομια, et ægrè concoquo. Libenter existimaverim scripsisse tragicum:

ανομια χαλινον δους*

ut Cress. fragm. 11.

ου γαρ ποτ' ανδρα τον σοφον γυναικι χει
 δουναι χαλινους, ουδ' αφιστ' εαν κρατειν.

Tum λειπων pro λιπων in *strophe* conservabit metri concinnitatem.

ver. 782: κελαινον. Conjecturæ virorum doctorum non satis insistant vulgatæ lectionis vestigiis; et fieri potest probum esse κελαινον, cum varias significationes, de quibus nunc dierum non est ratio reddenda, passim dictiones sibi vindicant, à primævo sensu sensim sensimque descedentes. Κρητη μελανδρος et δυοφιρον ιδωρ—Il. 1. 14, 15. sunt purus fons et aqua limpidæ: non quod hæc sit simplex vis epithetorum, sed inde sensus hic exoriatur, quum aquæ pura nigrum solum subluceat. Λιβοπα οινον—Il. A. 462. secundum *scholiastem* est μελανα; et αιθοπι χαλκω—Δ. 495. est λαμπρον, alibi νωροπι—splendido: et Pindarus, Nem. x. 158. vocat Martem—κελαινογχι: quam vocem, Homerum secuti, non malè fortassè interpretabimur—hastâ fulgidâ insignito. Et niger color nihil vetat quin sit purus et splendidus: ne dicam coeco Fortunæ tam prosperæ quàm adversæ cursui non malè videri convenire nigrum currum.—Hæc habuimus pro receptâ lectione in medium proferre: si quis autem rectius aliquid docuerit, aurem pronam libentissime accommodabimus.

Denique, Seneca, Herc. fur. 250. sic tangit locum, cum quo nobis res est:

prosperum ac felix scelus

Virtus vocatur: fontibus parent boni:

Jus est in armis; opprimit leges timor.

ver. 783. Laudo Tyrwhitti emendationem, Ισμην', ω στεφανοφορι· quam et ipse proprio Marte aliquatenus eram assecutus, pro Ισμηνω στεφανοφορια: sed quo minùs sequar facit Seneca, qui vel eundem

ξέσται θ' ἐπὶ ἀπυλῶ πολέως

ἀναχορευσατ' ἀγυιαί,

785

Δίφρα θ' ἃ καλλιρέεθρος·

συν τ', Ἀσωπίδες κοραι,

πατρός ὕδωρ βατε

λιπύσαι, συναοῖδοι

νυμφαί, τὸν Ἡρακλέους

790

καλλινίκου ἀγων'. ὦ

Πυθίου δένδρωτι πέτρα,

Μουσῶν θ' Ἑλικωνίδων δαμάττα,

ἤξειτ' εὐγὰδει κελαδῶ

ἐμῶν πόλιν, ἐμὰ τε τείχεα,

795

dem ordinem personarum mutatarum nobis accuratè conservavit,
Herc. fur. 875.

Thebis læta dies adest:
Aras tangite supplices,
Pinguēs cædite victimas:
Permistæ maribus nurus
Solennes agitent choros.

Nec jucunditatem non habent, efficacem imprimis fastidium le-
gentibus defendere, talia constructionis variata condimenta.

ver. 784. ξέσται—*φυγε*—*nitida*—ob festum: vel perpetuum po-
test esse epitheton, ut Il. Z. 391. *εὐκτιμῆτας κατ' ἀγυίας*: sed prior
interpretatio videtur præferenda.

Cæterum, sunt versiculi *strophes* hujusce atque *antistrophes* ad
metri leges unanimas nequaquam retrahendi nisi adhibitâ poten-
tiâ violentiori; quam, contrâ fidem scriptorum exemplarium,
non is sum, qui in animo habeam, re incertâ, subsidio advocare.
Non tamèn pigebit admonere studiosos harum rerum, si in *quarto*
versu legant *καλλιρέεθρος*, et in gemello *antistrophes* excidant otiosas
vocalas planè, et importunas, *της* et *και*, metro satisfaciunt, nec
officiunt sententiæ.

ver. 794. Concinet *antistrophe*, si legas, minimâ, et, nî fallor,
verissimâ castigatione, ad hanc normam:

ἤξειτ' εὐγὰει κελαδῶ
Veniat is læto cum strepitu.

στεινῶν

σπαρίων ἵνα γένος ἐφανε,
 χαλκασπιδῶν λόχος, ὃς γὰν
 τεκνῶν τεκνοῖς μελαμειβεῖ,
 Θηβαῖς ἱερὸν Φῶς.

αντιστ. β'.

ὦ λεκτρῶν δύο συγγενεές
 εὐναι, θνατογενούς τε, καὶ
 Διός, ὃς ἦλθεν ες εὐνας
 νυμφᾶς τὰς Περσῆδος· καὶ πιστὸν
 μοι τὸ παλαιὸν ἤδη
 λέχος, ὦ Ζεῦ, τὸ σόν,
 οὐκ ἐπ' ἐλπίδι, 'Φανθή·
 λαμπρὰν δ' ἐδείξ' ὁ χρόνος
 τὰν 'Ηρακλεὸς αἰλιαν·
 ὃς γὰρ ἐξεβα θαλαμῶν,
 Πλουτωνὸς δάμα λιπὼν νερτερον·
 κρείστων μοι τυράννος ἐφύς,
 ἢ δυσγενεὶ ἀνακτῶν·

800

805

810

ver. 796. Legerim equidē̄m ἐφανθῆ, et in pari antistrophes ver-
 ficulo,

ἂ νυν ἐσορῶντι φαίνει.

ver. 799. Φῶς—lumen—oculus—salus. Eādē̄m metaphorā Pin-
 dārus pulcherrimē̄ usū invenitur, Ol. ii. 16.

ἱερὸν ἰσχὸν οἶκημα
 ποταμῶν, Σικελίας τ' ἰσάν
 σφθαλμός.

Virgilius, Æn. xi. 349.

Lumina tot cecidisse ducum :

et Æn. ii. 281.

O! lux Dardaniæ, spes O! fidissima Teucrūm :
 quem sequitur, ut solet, Silius, xiii. 707.

Lux Italūm, cujus spectavi Martia facta.

Adi etiā̄m, quæ scripsimus ad v. 532.

ver. 800. συγγενίς—itā̄ scripsi pro συγγενίς ob strophē̄n.

ver. 812. δυσγενία. Tangit ignobile Lyci genus hæc locutio.
 Seneca in hanc rem, Herc. fur. 267.

terra

ἂ νυν εσορᾶν Φαίνει
 ΞιΦηφορῶν ἐς ἀγωνῶν
 ἁμιλλᾶν, εἰ το δίκαιον
 θεοῖς ἐτ' ἀρεσκεί.

815

εἴ, εἴ*

ἀρ' εἰς τὸν αὐτὸν πитуλον ἤκομεν Φόβου,
 γεροντες; οἷον Φασμ' ὑπὲρ δομῶν ὄρω*

Φυγῇ, Φυγῇ

820

νώδες πεδαίρει κῶλον, ἐκποδῶν ἐλα*

ὦ νᾶξ Παιῖαν,

ἀποτροπὸς γενοῖο μοι τῶν τημάτων.

Ἰρίδ. θαρσεῖτε, Νυκτὸς τήνδ' ὄρωντες ἐκγονοῦ

Λυσταν, γεροντες, κα' με, τὴν θεῶν λατρίν,

825

Ἰρίν· πολεὶ γὰρ οὐδὲν ἤκομεν βλαβὸς,

ἑνὸς δ' ἐπ' ἀνδρὸς δώματα στρατευομεν,

ὅν Φασιν εἶναι Ζήνος Αἰχμηγνῆς τ' ἀπο.

πρὶν μὲν γὰρ ἀθλοῦς ἐκτελευτήσῃ πικροῦς,

το χρεῶν νῖν ἐξεσώζεν· οὐδ' εἰα πατήρ

830

Ζεὺς νῖν κακῶς δρᾶν, οὐτ' ἐμ', οὐδ' Ἦραν ποτὲ*

ἐπεὶ δὲ μοχθῶνς διεπερασ' Εὐρυσθέως.

— terra—*fordido premitur iugo.*

Cadmea proles civitasque Amphionis,

Quò decidistis? tremitis ignavum exulem.

De se ipso *Lycus*, *ibid.* v. 338.

— *nobiles non sunt mihi*

Avi, nec altis inclytum titulis genus.

ver. 821. *πιδάειρε*—hoc *Æolica* formæ verbum iterum venit ad v. 874. et alibi apud nostrum: ut *Æschylus* in *Prom. vinct.* vel in iambis, *πιδαστοῖς* et *πιδαστοῖς*: vv. 269. 709.

ver. 827. *Admisi Scaligeri δώματα* pro *σώματα*: sic infra v. 890 *ὦ στήγαι*: et v. 892. *ὦ δομοί*.

ver. 832. *μοχθῶνς διεπερασι*—*labores pertransiit*: longè venustissima locutio, eo quòd *Alcides* in laboribus ejus exantlandis tantum telluris per orbem terrarum omnem obiverit. Vide quæ suprà annotavimus ad v. 425.

- Ἦρα προσηΐαι κοινον αἶμα' αὐτῷ θελεῖ,
 παῖδας κατακτείναντι· συνθέλω δ' ἐγώ.
 ἀλλ' εἰ, ἀτεγίτον συλλαβούσα καρδιαν, 835
 Νυκτος κελαινης ἀνυμνεαίε παρθένε,
 μανίας τ' ἐπ' ἀνδρὶ τῷδε, καὶ παιδοκτονούς·
 Φρενῶν ταραγμούς, καὶ ποδῶν σκιρτήματα,
 ἐλαυνε, κινεῖ· Φονιον ἐξίει καλῶν·
 ὥς αν, χορεύσας δι' Ἀχερουσίον πορον 840
 τον καλλιπαῖδα στεφάνον αὐθεντὴ Φονῶ,
 γυνὴ μὲν τον Ἦρας οἶος ἐστ' αὐτῷ χολός,
 μαδῇ δὲ τον ἐμὸν· ἡ θεοὶ μὲν οὐδαμῶς,
 τα θνητὰ δ' ἐστὶ μεγάλα, μὴ δόντος δίκην.
 Λυσ. ἐξ ευγενούς μὲν πατρός, ἐκ τε μητέρος, 845
 πεφύκα, Νυκτος Οὐρανοῦ τ' ἀφ' αἵματος·
 τιμὰς δ' ἐχὼ τασδ', οὐκ ἀγασθῆναι φίλοις,

ver. 833. κοινον· *communem sibi*: i. e. cognatum: ita repofui pro frigido illo atque inepto καινον: et, ne cuiquam dubia videatur locutio, statim explicat, παῖδας κατακτείναντι: ita omnia coherant. Sic noster in *Phaniffis*, v. 258.

κοινον αἶμα, κοινὰ τέκνα.

ver. 840. Discrepant scripti codices, quibusdam φονύσαι, aliis πορεύσας, dantibus: quorum lectionum prior inepta est, posterior, impar loci elegantis. Mihi videor eruisse veram poetæ dictionem. Ad hanc metaphoram redit τα σκιρτήματα—v. 838. quam sæpius recolat per sequentia: vide vv. 873. 881. 891. 927. Hæc etiam vox in unâ sede amicissimè moratur cum τον καλλιπαῖδα στεφάνον versûs proximi: sic Phæn. 814. habes χαλλιχοροὶς στεφανοῖσι. Conferas *Æschyli* *Agam.* 1196. Nec *Euripidis* locum non illustrabit *Apollodorus*, bibl. lib. ii. p. 85. ed. *Fabri*. Αὐταὶ δὲ, ἐμάνθαν·—γενόμεναι δὲ ἐμμανίς, ἐπλανήντο ἀνα τὴν Ἀργίαν ἀπασαν· αὐτὸς δὲ, τὴν Ἀρκάδιαν καὶ τὴν Πελοποννησον διελθούσαι μετὰ ἀκοσµίας ἀπάσης, διὰ τῆς ἐρηµίας ἐτροχάζον. Hunc igitur chorum erat *Hercules* cum liberis celebraturus; funestum chorum, et ad *Orci* fauces deducentem. Vide nos infra, ad v. 980.

ver. 847. φίλοις· *amicus*: i. e. “quos colo—cum quibus societatem inco;” nempe infanientibus. “Aliàs amici semutuo reverentur: ego nullam reverentiam in me creo: sum enim “ φίλος οὐ φίλος, in damnum tantummodò socii, cui me adjungo.

οὐδ'

οὐδ' ἵδομαι Φοιτῶς ἐπ' ἀνδρῶπων Φλιαῖς.
 παραινέσαι δε, πρὶν σφάλεισαν εἰσιδεῖν,
 Ἥρα θελῶ, σοὶ τ', ἣν πιθῆσθ' ἐμοὶς λόγοις·
 ἀνὴρ ὃδ' οὐκ ἀσημος, οὐτ' ἐπὶ χθονί,
 οὐτ' ἐν θεοῖσιν, οὐ γ' ἐμ' εἰσπεμπεὶς δόμους·
 ἄεστον δὲ χῶραν καὶ θαλάσσαν ἀγρίαν
 ἐξημερῶσας, θεῶν ἀνεστήγῃ μόνος
 τιμας, κίτνουσας ἀνοσίων ἀνδρῶν ὕπο·
 οὐκ οὖν παραινῶ μεγάλα βουλεσθαι κακὰ.

850

855

Ἴρις. μὴ σὺ νουθετεῖ, τὰ θ' Ἥρας ἀΐμα μηχανήματα
 εἰς τὸ λῶστον ἐμβιβαζούσ' ἰχνος ἀντὶ τοῦ κακοῦ·
 οὐχὶ σωφρονεῖν γ' ἐπεμπε δούρο σ' ἡ Δίος δαμαρ.
 Λυσ. Ἥλιον μαρτυρομεσθὰ δρῶσ', ἃ δρᾶν οὐ βουλομαι.

860

ver. 848. *φλιαῖς contra limina*. Ità certè repofui pro receptæ lectionis abfurditate, φίλους. Rarius vocabulum, præsertim cùm inhæreret scribæ mēti vox finalis prioris versiculi, facillimè deturbatum est sede, quam poeta dederat. Hom. Od. P. 221.

ὅς πολλῆσι φλῆσι παραστάς φλιψεται ὤμους.

Vide nos ad Alcest. 952.

ver. 854. *ἐξημερῶσας*. Diod. Sic. iv. 17. de *Hercule*: τὴν Λιδαίην, πληθούσαν ἀγρίῳ ζῶνι, —ἐξημερῶσεν. Vide suprà ad v. 20.

ver. 855. *τιμας θεῶν*. Hoc explicabit idem *Diodorus*, iv. 19. *Κιλικίην πᾶσαν ἐπιλθὼν, κατέλυσε τὰς συνήθεις παρανομίας καὶ ξενικοτονίας*.

ver. 856. Cùm certum sit mendosam circumferri scripturam in libris editis, pro σοὶ τ' οὐ dedi οὐκ οὖν. Aliud maluissē, si constaret benè *Græcum* esse sine *negativo*: quod, cùm doctiores posthàc fortassè comprobare poterint exemplis, in medium proferre non pudebit. En! tibi:

σοὶ γοῦν ἀπαυδῶ μεγάλα βουλεσθαι κακὰ:

linearum vestigiis non admodum diversis, si attentius intuearis.

ver. 858. *τὸ λῶστον optimum, vel melius*: “ut tibi scilicet, si “*Dīs* placet, videtur.” Nempè hoc ab *Iride* dictum sarcasticè debet accipi. Friget tamèn, meo saltèm iudicio, phrasis ἀντὶ τοῦ κακοῦ. Putaverim ità scripsisse nostrum:

εἰς τὸ λῶστον ἐμβιβαζούσ' ἰχνος· ἀντιχὸν κακοῦ:

perniciōsum officium strenuè peragas. Sic Ion. 989.

μὴ νῦν ἐτ' οἰκτῶν, θυγατρὶς, ἀντιχωμένη.

εἰ δὲ δὴ ῥ' Ἡρα δ' ὑπουργεῖν, σοὶ τ', ἀναγκαιῶς ἐχει,
 ταχὺς ἐπιρροῖδ' ἐν δ' ὁμαρτεῖν, ὡς κυνηγετὴ κυνᾶς·
 εἰμι γ'· οὔτε ποντός οὕτω κυμασι στενωὺν λαβρὸς,
 οὔτε γῆς σεισμός, κεραυνὸς τ' οἰστός ἀδινὰς πνεῶν,
 οἱ' ἐγὼ σταδιοδραμουμαι στερνὸν εἰς Ἡρακλῆος· 865

ver. 862. ἐπιρροῖδ'· vox similitudini, quæ statim sequitur, quàm conveniens. Ραβδὸς scilicet est inarticulatus quivis sonus, qualem reddunt *aves* et *bestiæ*, vel quali *pastor* cum *ovibus*, vel *venator* cum *canibus*, uti solet. In hanc rem adiri potest *Æsch. Eumen.* 427. *Soph. Antig.* 1004. Hinc corrigas *Hesychium*: Ροῖβδωδι· (φωνή, puta) μετὰ ηχου, αἰδεῖ, ὡς οἱ ποιμένες: cum sonitu quodam, obscuro et inarticulato. Fidem faciet ipse *Euripides* in *Iphigeniâ Aulidenâ*, v. 1085.

οὐ συριγγί τραπεῖσαι, οὐδ'
 ἐν ροῖβδῇσιν βουκόλων:

nec aliena sunt *Theocriti* loca, *Idyll.* iv. 45. v. 3.

Denique, mentem periodi, cum quâ versamur, pravâ interpolationis methodo prorsus pessumdatam, perspicuitati suæ atque integritati restituiamus.

ver. 863. Reduxi λαβρὸς pro λαβρῶς, constructione sic volente. Ordo est: Οὔτε ποντός κυμασι στενωὺν, οὔτε σεισμός, οὔτε κεραυνὸς ἀδινὰς πνεῶν, οὕτω λαβρὸς, οἱ' ἐγὼ—eam habet violentiam, quâ ego invadam *Herculem*.

Poteras quidē hunc ordinem sequi: οὔτε ποντός, στενωὺν κυμασι, σταδιοδραμεῖται οὕτω λαβρῶς—κτλ. sed obscurior est, et minùs *Euripideus*.

Nec rectè percipiet vim vocis στενωὺν, qui solummodò gemitus vel strepitus notionem complecti arbitretur: στενωὺν κυμασι vult, coarctatus undique collis et collectis fluctibus, atque indè fremitum ciens. De hac proprietate quædam non prænitenda effudimus ad *Silv. Crit.* sect. xxxix. Hinc redonanda est elegantia capitalis corrupto loco *Orphei Argonauticon*, v. 112. quem nullo modo intellectum habuerunt editores:

εἶθα δ' ἀριστῶν Μινυῶν λόχος ἠγεῖσθαιτο,
 στεῖνον δὲ φαρμάκους ἱμάδω, ῥήγματα τ' Ἀναγρεῦ.

ver. 864. Interea, dum nobis dignabitur aliquis explicare quid sit οἰστρος fulminis, importavi ex conjecturâ οἰστός, sagitta fulminis: locutionem pulcherrimam. De fulmine apud quamvis paginam veterum invenire est βέλους—βέλεμνοι—dici; ἀκοιτιζεσθαι, vibrari, jaculari, et cætera de genere hoc innumera; dictioni, quam reposuimus, admodum consentanea: de οἰστρῷ fulminis, nî fallor, nihil. Nec aliter venustatum reconditarum thesaurus *Nonnus*, *Dionys.* lib. ii.

ἀλλὰ

και κατάρρηξω μελαθρα, και δομους επεμεβαλα,
τεκν' αποκτεινυστα πρωτον· ο δε κανων, ουκ εισεται
παιδας, ους ετικτ', εναιρων, πριν αν εμης λυσσας ανη.
ηνιδου· και δη τινασσει κρατα βαλειδων απο,
και διαστροφους ελίσσει σιγα γοργωπους κορας· 870
αμπνοας δ' ου σωφρονίζει· ταυρος ως δ' ες εμβολην,

αλλην δε προηκειν· αελησσεα δε πετρη
ημιδαης σιλαγιν, οιστευθεισα κεραυνω:
et, paucis interjectis, hos addit longè nitidissimos vericulos:

και στεροσσην Δι' παλλα· δι'ωπτιες δε κεραυνοι
πυροθεν πεμποντο, πυριγλωχινες οιστοι:
quis nescit icilicèt τα βελη πεπυρωμενα—*fagittas igniferas bellatorum*
hominum? quas elegantè perstringit *apostolus*, ad Eph. vi. 16.—
Jam verò, ne quis hoc cavilletur, oportere dici διαλελυμενως, οισ-
τους, non δισυλλαως, οιστους· is sciat non alitè scripsisse nostrum ad
Medæa v. 640. fideiussore metri normâ: imò in hâc ipsâ fabulâ,
v. 194.

Sed ut *πειων* noster de *fulmine*, similiter *Virgilius*, *Æn.* ii. 648.

— ex quo me divûm pater atque hominum rex

Fulminis afflavit ventis, et contigit igni:

et *Horatius* dixit, *spirabat amores*, ut tragicus *ωδινας πειων*.

ver. 868. Confidimus omne punctum venustiorum hominum
nos laturos esse ob restitutam elegantem meherclè, dictionem *ανη*
pro *αφη*, quod sensum non habet, ac solæcum est; nam vocem
λυσσα in *plurali* non adhibet *Euripides*. Vox exquisita libentarios
ludificata est, atque editores.

In *Oreste*, v. 699. *οταν δ' ανη πνοας*—*substantivus* est in *secundo*
casu: vide *Med.* 461. et etiàm in *iambicis* alibi scribit noster *λυσ-
σαν* plus semel: undè, cùm hic dederat *λυσσας* non *λυσσης*, scribæ
semidocti statim de suo fecerunt *εμας* pro verâ lectione *εμης*.

Virg. Æn. xi. 346.

Det libertatem fandi, *statusque remittat*.

ver. 869. *ηνιδου· Phavorinus*: ηνιδε αντι του ιδου φασι *Δοριεις*.

ibid. *βαλειδων απο*: cùm tota hæc *Furoris* oratio tragico
verborum fastu tumeat, interpretor has voces metaphoricè, cum
Heathio; quasi *stadium* infantiæ statim sit decurfurus *Hercules*.
Egregium in hujusce figuræ illustrationem *Lycophronis* locum
fulcitabo: *Cassand.* 13.

εγω δ', ακραν βαλειδα μηριθου σχασας,

ανειμι λοξων εις διεξοδους επων,

πρωτην αραξας νυσσαν, ως πτηνος δρομους.

ver. 871. Non se tuebitur oratio, nisi his adhibitis ex nos-
tro ingenio subsidiis: neque enim alitè eam compagem ha-
bebit

δεινα μυκαται γε, Κηρας ανακαλων τας Ταρταρου.
 ταχα σ' εγω μαλλον χορευσω, και καταυλισω Φονη·
 στειχ' ες Ουλυμπον πεδαιρους', Ιρι, γενναιον ποδα·
 εις δομους δ' ημεις αφαντοι δυσομεσθ' Ἡρακλεος. 875

ΧΟΡΟΣ.

οἷοτοτοῖοτοι·

στεναζον, αποκειρεται στον ανδρος,

πολις, ο' Διος εκγονος·

μελεος Ἑλλας, α' τον ευεργεταν

αποθαλεις, ολεις, μανιασι Λυστας

880

χορευθεντ' αναυλοις.

bebit locus, quam necessario postulat linguæ Græcæ structura: ὡς δ' ες inferto δ', et γε pro δε in sequenti versu. Non adverbantur his literis penitus imbuti. Jam verò elegantem vim suam retinet γε particula: mugit scilicet: "quare? nempe advocans Furias è Tartaro." Sed hæc veneres reconditiores statim sentiuntur potius, quàm officio segni verborum aperiuntur:

_____ salis occultum referunt in lasce saporem.

ver. 873. Verissimè restitui Φονη pro Φοβη, quod otiosum erat, nec dignum sententiâ. Sponforem appello poetam ipsum, qui propria vestigia iteratis passibus infistit: v. 838.

_____ ποδων σκιζηματα,

ελαυνε, κινει· Φοιον εξει καλων·

ὡς αν, χορευσας δι' Αχρευσιον πορον

τον καλλιπαιδα σιφανον αυθεντη Φονη—

Et tollere debuerant editores punctum post χορευσω: nam Φονη vox æquè respicit utrumque verbum.

ver. 880. αποθαλεις, ολεις—has repetitiones passim ingerunt lamentis tragici, et imprimis Euripides; adeò ut carere melius possimus Reiskii conatu ολοαις, quamvis ità Theoc. idyll. xi.

αλλ' ολοαις μανιας.

ver. 881. Scorsim assecutus eram emendationem verissimam Tyrwhitti, αναυλοις pro ενανλοις· ut v. 836. ανμιναι παρθει: et v. 891. χορευμα τυμπανων ατεγ: et Phoen. v. 818. quem locum suscitavit Tyrwhittus. Ità Sophocles, Œd. Col. 1222. μοις' ανμιναιος, αλυγος, αχορος. Et Æschylus, Supp. 689.

αχορος, αυθαριν,

δακρυτογονοι Αεη,

βοαν τ' ειδημοι εξωπιζων:

ut

βεβαιεν εν διφροισιν ἃ πολυστονος·
 ἄρμασι δ' ενδιδωσι κεντρον, ὡς ἐπι λωβα,
 νυκτος Γοργων, ἐκατογνεΦαλοις
 οΦεων ιαχημασι, Λυσσα μαρμαρωπος.

885

ταχυ τον ευτυχη μετεβαλε δαιμων·
 ταχυ δε προς πατρος, τεχν', εκπνευσετε.
 ιω 'μοι, μελεος· ιω Ζευ· το σον γενοσ αγονον αυτικα·
 Λυσσα δε σφ', ωμωρωτες τε ποινοδοται

ut corrigi debet è *Plutarchi amatorio*: quem locum mihi *Porfyrus* indicavit. Sagacitèr emendaverat ex parte *Stanleius*: et ferò vidi *Pauwium* etiàm *ινδημον* reposuisse; quam lectionem manifestè sequitur *scholiastes*. Istiusmodi locutionibus scatent tragici.

ver. 885. *μορμωρωπος*· *terribile tuens*. Hoc penè intuleram ex conjecturà pro vulgatà lectione *μαρμαρωπος*, haud cassè nucis, mihi crede, faciendà. *Aristoph. Ran. 925*.

οΦρυς εχοντα και λοφους, δυν' αττα μορμωρωπα:
 καταπληκτικα, φοβιρα· εκ μεταφορας της μορμω, της τα βριφη φοβουσης:
ibidem scholiastes.—E contrà non arbitror *μαρμαρωπων* natales legitimos habere, nec se posse *Athenarum* indigenam jactare. Sup-
 peditat quidè *Hesychius*: *μαρμαρα· λαμπρα*: sed errorem puto pro *μαρμωρα*. Nolui tamèn locum interpolare, quem videtur *Virgilius* ob oculos habuisse, et quodammodò confirmare veterem scripturam: *Æn. vii. 445*. Lector judicet.

Talibus *Alecto* dictis exarsit in iras:
 At juveni oranti subitus tremor occupat artus;
 Deriguere oculi; tot *Erinnys* sibilat *hydri*,
 Tantaque se facies aperit: tum, *flammea torquens*
Lumina, cunctantem et quærentem dicere plura
 Repulit, et geminos erexit crinibus angues.

ver. 888. Alitèr interpunxi; quàm fieri nequeat, ut *μελεος* rectè referatur ad 'μοι. Priores habebant: ιω μοι μελεος· ιω Ζευ.

ver. 889. Multùm laboravi in eluctandis hujusce loci vitiati difficultatibus, priusquàm extricaverim, quod satis verisimile videretur. Intereà, donec certioris aliquid subsidii vel è chartis scriptis vel è sagaciorum conjecturis conferatur, putabam me non longissimè à scopo aberraturum esse, si sic reponerem:

Λυσσα δι σφ', ωμωρωτες τε ποινοδοται
 Δικαι κακοισιν εκπατασσουν.

Furor illum, et crudivora ultrices Poenæ malis illatis mente excutiunt. Vocem *ωμωρωτος* agnoscit *Græcia*, sed diverso sensu: vide *Nicand. Alex. v. 427*.—Porro, cum *Aldus* habeat *εκπατασσουν*, nullus dubito genuinum esse—*κακοισιν εκπιλασσουν*—*informis admovebunt*.

Δίκαι κακοῖσιν ἐκπατασσοῦσιν. ἰὼ στεγῶν*

890

καταρχεται χορευμα τυμπανων ατερ,
 ου Βρομῶ κεχαρισμενα θυρῶν* ἰὼ δομοί*
 πρὸς αἵματ', ουχι τας Διονυσιαδας,

βοτρυνων ἐπὶ χευματι, λοιῆας.

Φυγῇ, τεκν', ἐξορματε.

895

δαῖον τοδε, δαῖον

μελος ἐπαυλεῖται,

κυναγεττει τε τεκνων διαγμων*

ου ποτ' ἀκραντα δομοῖσι

Λυσσα βακχευσει.

900

αι, αι, κακων*

αι, αι, δητα.

τον γεραιον ὡς στενω

πατερα, ταν τε παιδοτροφον*

ματαν τεκεα γενναται.

905

ιδου, ιδου,

θυελλα σειει δωμα, συμπιπιει στεγῇ.

η, η* τι θρας, ω παι Διος,

μελαθρῶ; ταραγμα Ταρταρειον,

Prius edebatur ad hunc modum :

Λυσσα δὲ σ' ὠμεθρῶτος, ἀποιοδοῖκοι

Δίκαι, κακοῖσιν ἐκπατασσοῦσιν.

ver. 898. Ad hanc normam locus mihi videtur concinnandus:

δαῖον τοδε, δαῖον

μελος ἐπαυλεῖται*

κυναγεττει τε τεκνων διαγμων

ου ποτ' ἀκραντα δομοῖσι

Λυσσα βακχευσασα :

undè plana evadunt omnia, et tenore facili labuntur.

ver. 909. Ut mederer malè affectæ constructioni, distinguere visum est post *μελαθρῶ*. Simile regimen verbi *θρῶ* apud nostrum invenire est in Orest. 748.

Εὐλαξῆθ' ὁ τοῖς φίλοις θρῶσιν ὅι κακοὶ φίλοι,

ὥς ἐπ' Εὐκλειᾷ ποτε Πάλλας,

910

εἰς δομοὺς πεμπείς.

Αγρ. ὦ λευκὰ γῆρα σωμαΐα.

Χο. ἀνακαλεις με τίνα βοᾶν;

Αγρ. ἀλᾶστα τᾶν δομοῖσι.

Χο. μαντίν οὐχ ἕτερον ἀζομαι·

τεθνασι παῖδες.

Αγρ. αἰ, αἰ· στεναζέθ', ὥς στενακτά.

δαῖοι Φονοί·

δαῖοι δὲ τοκίων χεῖρες·

οὐκ ἂν τις εἴποι μαλλον, ἢ πεπονθαμεν.

Χο. πῶς παῖσι στενακτῶν ἄταν,

ἄταν πατέρος, ἀμφαίνεις;

920

λέγε τίνα τροπὸν ἐσσυτο θεοδεν,

ἐπὶ μελαθρᾷ, κακὰ ταδε·

τλημονας τε παιδῶν τυχας.

Αγρ. ἴερα μὲν ἦν παροῖδεν ἐσχαρας Διὸς

καθαρσί' οἰκῶν, γῆς ἀνακτ' ἐπεὶ κίανων

925

ἐξεβαλε τῶνδε δωματῶν Ἡρακλῆος·

χορὸς δὲ καλλιμορφὸς εἰστήκει τέκνων,

πατήρ τε, Μεγαρά τ'· ἐν κυκλῷ δ' ἤδη κᾶνουν

εἰλικτο βαμμου· φθεῖμα δ' ὅσιον εἰχρῶδες.

μελλῶν δὲ δαλὸν χεῖρι δεξιά φέρειν,

930

ver. 917. Veritati repugnat vox τοκίων· et indoles loci nec amplificationem patitur, nec figuræ cujuscvis rhetoricæ officium. Mihi videre videor primævam lectionem:

δαῖοι Φονοί,

δαῖοι δ' ἐκ τοκίων χεῖρες.

ver. 921. Emendandum fortè, quùm modò innuerit nuncius mortem liberorum, et ambigua sit recepta scriptura;

λέγε τίνα τροπὸν ἐσσυτο θεοδεν

ἐπὶ μελαθρῶν κακὰ ταδε

τλημονας τε παιδῶν ψυχας.

εἰς

εις χερνίβ' ὡς βαψείην, Αλκμήνης τοκος,
 ἔστη σιωπῇ· καὶ, χρονίζοντος πατρός,
 παῖδες προσέσχον οἰμ'· ὃ δ' οὐκ ἐθ' αὐτός ην,
 ἀλλ', ἐν στροφαῖσιν οφθαλμῶν ἐφθαρμένος,
 ῥίζας τ' ἐν ὀσσοῖς αἱματωπούς ἐκβαλὼν,

935

ver. 933. οὐκ ἐθ' αὐτός—non amplius sui: ita rescriptum oportuit aspero cum spiritu: vide nos Silv. Crit. sect. lxxxix.

ver. 934. Non aliter eruditus scriptor Nicander, Ther. 758.

κράδι δὲ παραπλαζούσα μίμητι,

Γλώσσα δ' ἀτακτα λήλακε, παρίστραπται δὲ καὶ ὀσσι.

Nec Euripidem non illustrabit dulcissimus rerum Xenophon, Anab. lib. iv. p. 308. ελπίοντο δὲ καὶ τῶν στρατιωτῶν οἱ διφθαρμένοι ὑπὸ τοῦ χιῶνος τοὺς οφθαλμούς. Et Nonnus, Dionys. lib. x.

καὶ ἰδραμὲν ἄλματι λυσσῆς

Μήτηρ μαστίνων, στραφάδας δ' ἐλελίζει ὀπώπας:

vide supra, v. 870.

ver. 935. Hoc ut ὑπερβολικῶς dictum debet accipi, et per licentiam poetis nunquam non concessam, quasi prorsus in orbibus inventerentur oculi: nam ῥίζαι sunt Hesychio αἱ δισοὶ τοῦ οφθαλμοῦ· sedes et fundamenta oculorum; Od. I. 390 interpretant. Dilucidius scholiastes ad hunc (Il. E. 493.) verficulum:

τοῦ τοῦ ὑπ' ὀφρύος οὐτὰ κατ' οφθαλμοῖο διμειθλα·

διμειθλα· ῥίζας, βασίς· ἐφ' ᾗ ἵδρασθαι ὁ οφθαλμός.

Eusebius, de martyribus Palæstinae, cap. viii. initio. Καὶ αὖτε πάλιν τῶν οφθαλμῶν τοὺς δεξιούς πρῶτον μὲν ἐξέψιν, αὐτοῖς ὕμνοι καὶ κοραὶς ἐκκοπῆναι· εἰτα δὲ περὶ διακνήτων παμπᾶν εἰς ῥίζας αὐτὰς ἀχρηθῆναι.

Rei accipitrariae scriptores, p. 26. im. qui locus sic corrigendus est: κινεῖ γὰρ ταῦτα πρὸς ἀπεχθῆναι τὴν ἱεράκα, ἐφελκόμενος τὴν διδῶν ἐπὶ πολὺ τῆς ἡμέρας, ἐορῶν μὲν τῇ θρησκείᾳ, οὐχ ὑπακούοντες δὲ πρὸς τὴν καθόδον (τὴν ἐργὴν διὰ τῆς ἐπὶ πολὺ ἡσυχίας καὶ τῆς τῶν οφθαλμῶν ἐμφανῶν ἐκβολῆς) τότε χρεὶ κρείας· ἐκδησάμενος εἰς σχοῖνον λεπτὸν ἐξ ἰούς μερούς, ἐκ δ' ἰτέρου λυθὼν ἢ ἔυλον, ὅπερ οὐ ῥάδιως κομφισαί δύναται, ἐκ ποδῶν ἀπαιεῖται.

Quo loco quid opportunius ad illustrandum Euripidem? nec tamen minus opportunus sequitur Quinto Calabro, xii. 395. cuius error tollendus restat:

γλῆναι δ', ἀργαλεῖσι πιπταμένοι ἀμφ' ὀδυνῇ,

εἰζῶν ἐκλονοῦντο· περιστρωφῶντο δ' ὀσώπαι,

τειρομένοι, ὑπινεθῖν· ἀχὸς δ' ἀλογίον ἱκανῶς

ἀχρεὶ καὶ ἐς μνηγγας, ἰδ' ἐγκεφαλοῖο διμειθλα·

τοῦ δ' ὅτι μὲν φαίνοντο μεμαγμένοι αἱματι πολλῶν

οφθαλμοῖο, ὅτι δ' αὐτὴ δυσάλβια γλαυκιοῦντις:

μεμαγμένοι—lincti—infecti—perfusi: τὴν ἱστορίαν ἀχαριστίαν μιμνῶμεθα πολλάκις, τῇ γαμουμένη πεπλὸν μεμαγμένον φάρμακον ἐπιμψιν: Apollod. bibl. i, fin.

Ῥίζα

αΦρον κατεσταζ' ευτριχου γενειαδος.

ελεξε δ', αμα γελωτι παραπεπληγμενω·

πατερ, τι θυω, πριν κλινειν Ευρυσθεα,

καθαρισιον πυρ, και ποτους διπλους εχω,

εξον μιας μοι χειρος ευ θεσθαι ταδε;

940

οταν δ' ενεγκω δευρο κρατ' Ευρυσθεως,

επι τοισι νυν θανουσιν αγνιω χερας.

εκχειτε πηγας· ριπιετ' εκ χειρων κανα·

τις μοι διδωσι τοξα, τις δ' οπλον χερος;

προς τας Μυκηνας ειμι· λαζυσθαι χρεων

945

μοχλους, δικελλας θ', ως τα Κυκλωπων βαθρα,

Φοινικι κανονι και τυκοις ηρμοσμενα,

στρεπλω σιδηρω συντριαινωσω πολιν.

P.ζα denique *ima pars* est cujuscunque demum rei: Opp. Hal.
iv. 541. quem sic lego:

αιψα δε ριπη
σπερχομενον, μολυβω τε καταερεπες ηδε σιδηρον,
σινεται ες πατας ριζας αλος.

ver. 940. i. e. δια μιας χειρος, praepositione subauditâ, ut *Mu-*
gravio placet: cujus sanè omissionis plura tibi exempla possem
fistere; quod et ille fecit pereruditè. Judices tamèn, lector, an
sic ordinari debeat periodus:

και ποτους διπλους εχω;
εργον μιας τοι χειρος ευ θεσθαι ταδε.

ver. 945. λαζυσθαι χρεων—dedit *Aldus*: verum fortassè fuerit, λα-
ζυσθ' εν χειρει μοχλους.

ver. 946. ως τα—sic reposui pro *ως*—non dubitandâ emenda-
tione. Et *Κυκλωπων βαθρα*, ut infrâ v. 1000. *Κυκλωπιοισι θυεττοις*.
Neque aliter *Seneca*, *Herc. fur.* 996.

quid moror? majus mihi
Bellum Mycenis restat; ut *Cyclopea*
Everfa manibus saxa nostris concidant;
Huc eat et illuc aula disjecto objice,
Rumpatque postes.

Mu sgravius relatum vult το *Κυκλωπων* ad *κανονι*. Parùm interest.
Vide etiàm *Stat. Theb.* i. 252.

ver. 948. *συντριαινωσω*. *Plato Comicus* apud *Eustathium* in *Iliad.*
p. 50. ed. *Basil.* quem sic emendatum exhibemus:

ἐκ τοῦδε βεινῶν, ἄρματ' οὐκ ἔχων, ἔχειν
 ἐφάτκε, διφρου τ' εἰσεβαίνειν ἀντυγα,
 καθεῖνε, κεντρὸν δῆθεν ὡς ἔχων χερί.
 διπλῶς δ', ὁπαδοῖς ἦν γελῶς, Φόβος δ' ὁμοῦ.
 καὶ τις τοῦ' εἶπεν, ἄλλος εἰς ἄλλον δρακῶν,

950

εἰ μὲν σὺ τὴν θαλάσσαν ἀποδώσεις ἱκῶν*

εἰ μὴ, ταῦτε πάντα συνέτριαν ἀπολίσσω*

vel, si fuerint trochaici:

εἰ σὺ μὲν γὰρ τὴν θαλάσσαν ἡμῖν ἀποδώσεις ἱκῶν*

εἰ δὲ μὴ, τὰ πάντα ταῦτα συνέτριαν ἀπολίσσω.

Vix dubium est locum *Homeri* originem dedisse locutionis: II.

M. 27.

αὐτὸς δ' Ἐπιοργαῖος, ἔχων χεῖρσιν τριανῶν,

ἤγειτ' ἐκ δ' ἄρα πάντα θεμύλια κυμασὶ πέμπε

φίτρων καὶ λαῶν:

quem in eadem materiâ *Virgilius*, *Æn.* ii. 608. longè superavit:

Hic, ubi disiectas moles avolsaque saxis

Saxa vides mixtoque undantem pulvere fumum,

Neptunus muros magnoque emota tridenti

Fundamenta quatit, totamque à sedibus urbem

Eruit.

Et mutationes insigniores per terrarum orbis superficiem ad *Neptunium tridentem* referebantur: sic *Silius*, xiv. 11.

Aufoniae pars magnæ jacet Trinacria tellus,

Ut semel expugnante Noto et vastantibus undis

Accepit freta, cæruleo propulsa tridente.

Nec in tyronum gratiam, ut variorum scriptorum elegantissimæ ingenia eorum penitus imbuantur, nobilem locum *Valerii Flacci* invadebo: ii. 618.

Sic, pelago pulsante, reor, *Neptunia* quondam

Cuspis, et averfi longus labor absceidit ævi;

Ut Siculum Libycumque latus: stupuitque fragorem

Canus, et occiduis regnator montibus, Atlas:

sic legas: *averfi*—i. e. præteriti—longinqui: ut *Stat.* *Theb.* viii. 358. *retro* facti.

ver. 951. Accepi *Chrysofomi* lectiones, quas protulit in orat.

32. p. 391. indicante *Valck.* ad *Hippol.* 1194. ut longè simpliciores, et orationis *Euripideæ* convenientes indoli. Antè legabatur:

καθεῖνε, κεντρὸν δῆθεν ὡς θειῶν χερί*

quod et humile est et obscurum.

ver. 953. Notissimum *Homeri* carmen exprimit:

ὣς δὲ τις εἰπὼς κεῖ, ἰδὼν εἰς πλῆσιον ἄλλος.

παίζει

παιζει προς ἡμας δεσποτης, ἡ μαινεται;
 ὁ δ' εἰρπ' αὖω τε καὶ κατω κατὰ στεγας.
 μεσον δ' ἐς ἀνδρῶν' εἰσπεσων, Νισου πολιν
 ἡκειν ἐφασκε, δωματων ἐσω βεβως·
 κλινθεις δ' ἐς ουδας, ὡς ἐκει, σκευαζεται
 θοινην· διελθων δ' εἰς βραχυν χρονον μονης,
 Ἰσθμου ναπαιας ἐλεγε προσβαινειν πλακας·
 κἀνίσταθα, γυμνον σωμα θεις πορπαματων,
 προς ουδεν' ἡμιλλατο· κἀκίηρυσσέτο
 αὐτος προς αὐτου καλλινικος, ουδενος.
 ακοην ὑπειπων. δεινα δ' Εὐρυσθει βρεμων,
 ἦν ἐν Μυκηναῖς τῷ λογῷ· πατὴρ δέ, νιν
 θιγων κραταιας χειρος, ἐννεπει ταδε·
 ὦ παι, τι πασχεις; τίς ὁ τροπος ξενώσεως

955

960

965

ver. 964. ακοην ὑπειπων—*neminis nomen subjungens* : ut bene *Musgravius*, è *Suida* in *διμαίνει*. Et apertum est, undè *nomen* non protulerit : non enim dixit *Hercules*, ὁ δεινα νικᾷ, sed *εἶπεν νικᾷ*.

ver. 967. *Seneca*, *Herc. fur.* 952. eodem loquente :
 ————— quod subitum hoc malum est ?

Quo, nate, vultus hùc et hùc acres refers ?

ver. 967. ξενώσεως—*alienationis* : i. e. ἐκπληξέως—φρεῖνων ἀλλοιωσεως. Cognato sensu *D. Petrus* 1 *epist.* iv. 4. ἐν ᾧ ξενίζονται μὴ συντρέχον· πῶν ἡμῶν εἰς τὴν αὐτὴν τῆς ἀσώλειας ἀναχυσιν—*turbantur animo*—*miran-*
tur : ut *ibid.* com. 12. μὴ ξενίζεσθε τῇ ἐν ἡμῖν πυρώσει πρὸς πειρασμον ἡμῶν
γινόμενῃ ne terreamini—*ne sensus confundamini*. *Peregrinantes* scilicet
 ad omnia ita stupore perfundi solent et admiratione, ut alienato
 prorsus videantur sensu spectantibus. Quæ sequuntur in *apo-*
stolo—ὡς ξένου ἡμῶν συμβαινόντος—*glossam* redolent è margine veni-
 entem, cujusdam vocem ξενίζεσθε volentis explicare. Vox est ne-
 quaquàm in rarioribus : *scholiastem* tamèn *Thucydidis*, ad iii. 81.
 his chartis admovebo, tum quòd opportunus sit, tum ut emenda-
 tion legatur : μαλλον ὡμῃ εἰδοξεν ἢ περ ἐγένετο· ἰσχυρῶς, πρῶτως ἐν ταῦδε δὴ μὴ
 γινόμενῃ, ἐξίστην αὐτοὺς, παρὰ τοῦ εἰωθὸς γινόμενῃ. Nihil verius. Hinc
 intelligendus est in nobilissimo poemate *Catullus*, citante *Nonio*.
 “ *Externavit*, ut consternavit, id est, dementem fecit. *Catul.*”

Ah ! miseram assiduus, quàm luctibus *externavit*
Spinofas Erycina ferens in pectore curas :

et

τησδ' ; ἢ τι που Φονὸς σ' ἐβαλχευσε νεκρῶν,
οὐς ἀρτι καίνεις ; ὁ δὲ νιν, Εὐρυσθεὺς δοκῶν
πατέρα προταρβούνθ' ἱκεσίον ψαυεῖν χερσος,
970 ὠδει· Φαρετρὰν δ' εὐτρεπῆ σκευάζεται,
καὶ τοῦτ' ἐαυτοῦ παῖσι, τοὺς Εὐρυσθεὺς
δοκῶν Φονεῦειν· οἱ δὲ, ταρβούντες, Φοβῶ
ῶρουσιν ἄλλος ἄλλος', εἰς πεπλούς ὁ μὲν
μητρός ταλαίνης, ὁ δ' ὑπο κιονος σκίαν·
975 ἄλλος δὲ βῶμον, ὄρνις ὥς, ἐπὶ λῆξ' ὑπο.
βοᾷ δὲ μητιρ' ὦ τεκνῶν, τι δρας ; τεκνὰ
κτείνεις ; βοᾷ δὲ πρεσβυς, οἰκετῶν τ' ὄχλος.

et ver. 165. ejusdem carminis: *Externata malo*. Hūc refer solatium, quod focii adhibet *Aeneas*, *Æn.* i. 198.

O! focii, (neque enim ignari fumus ante malorum)

O! passii graviora! dabit Deus his quoque finem.

Nec nostrates hanc notionem non agnoverunt: *Hudibras*, ii. 1. 9.

Is't not enough to make one strange,

That some men's fancies should ne'er change?

ver. 968. ἢ τι που.—Sic castigavi ex conjecturâ pro vulgato ὦ τι που, quod in linguâ *Græca* peccat indolem. Nostrum dubitantis est et quærentis, prout postulat loci ratio.

ver. 976. ἐπὶ λῆξ' ὑπο. Elegantissimè frequentant hanc locutionem *Græci* pro se submitte, ut abscondatur. Ità *Sophocles*, *Aj.* 170. de gregibus avium aquilam videntibus:

σιγῇ πῆλξιν ἀφῶνοι:

ut alibi non rarò noster. In tyronum gratiam libet apponere *Apolloninm Rhodium*, ii. 537.

οὐδὲ πείλεις

τρεφῶντος ληθόντο μιτὰ σφισιν, ἀλλ' ἀρὰ τῇ γὰ
δαιματι πισπτεῖαν ἢ φέρε χεῖρὶ μεμαρπῶς
Εὐφῆμος.

Et *Oppianum*, *Cyneg.* iv. 261.

καὶ κεν ὑπὲρ ποταμοῦ κυβισίον ἀσπαλῆς,
δαιματι δαιμονίῳ πεπῆνοτες.

Porro, rectè constituam venustum *Æliani* locum, pessimè habitum interpretibus et editoribus: de *Ann.* vii. 36. ed Lond. Ἀθροῦς δὲ αὐτοὺς ἰαν ἀθρῶσι καὶ λιόντες, ἢ φειγούσι προτροπαδῆν, ἢ, ἄλλος ἄλλῃ, κατεπῆλξαν· ὥς πῆξος, τοὺς ἐπιφαντάς, οἱ τῶς φοβέροι καὶ ἐκπληκτικοί, κατὰ δεισιανίης.

ὁ δ',

ὁ δ', ἐξελισσων παιδα κιονος, κυκλων
 χορευμα δεινον ποδος, εναντιον σταδεις,
 βαλλει προς ἡπαρ· ὑπῆιος δε λαῖνους
 ερδοσταίας εδευσεν, εκπνεων βιον.
 ὁ δ' ηλαλαξε, κα' πενομπασε ταδε·
 εἰς μεν νεσσος ὁδε θανων Ευρυθεως,

980

ver. 979. Huiusce loci, curiosâ verborum felicitate inter primos ornatissimi, depravationes partim viderunt viri docti, et unam emendationem, in quam incidi, certissimam præcerpserunt—χορευμα pro χορισμα: alteram magis necessariam, et quâ omisâ concinnitatem constructionis frustra desiderabis, κυκλων scilicet pro κυκλω, non sunt affecti. Satis rem expediunt vel pueris interpretatio, quam dedimus, et distinctio; ut istis immorari fuerit otio abutentis.

Nempè, quod in formis rariorum vel exquisitiùs figuratarum dictionum utendis non rarò faciunt poetæ, uberiùs explicat noster per—κυκλων χορισμα δεινον ποδος, quid sibi voluerit phrasis subtilitèr elegans—ἐξελισσων παιδα κιονος. Sicut hic Euripides κυκλων χορισμα ποδος, locutus est etiâ Sophocles, Aj. 19.

και νυν επιγιως εν 'μ' επ' ανδρι δυσμεινι
 βασιν κυκλουντ', Αιαντι τρι σκακισφορω.

Et similiter Aristophanes, ut etiâ noster plus semel. Voces autem ἐξελισσων et χορισμα vel amicissimè coire satis probabit Clementis in epist. ad Cor. sect. xx. locus longè pulcherrimus: ἡλιος τι και σεληνη, αστηρων τι χοροι, κατα την διαταγην αυτου, εν ὁμοιοις, διχα παυης παρεκτασιως, ἐξελισσυνσι τους επιταγματους αυτοις ὁρισμους. Advocari debet etiâ Plutarchus, de Is. et Osir. ii. p. 368. τοσαυτα γαρ εἰσι φωτα της σεληνης, και τοσαυταις ἡμεραις τον αὐτης κυκλον ἐξελισσει. Ante omnes verò noster ipse, Troad. 1.

ἡκω, λιπων Αιγαιοι αλμυρον βαθος
 ποντου, Ποσειδων· ιθα Νηηδων χορος
 καλλιστον ιχνος ἐξελισσυνσι ποδος.

At omitti non debet Xenophon mellitissimus, Cyneget. cap. vi. αἱ δε ὑπο χαρης και μεινους προΐασιν, ἐξιλουσαι τα ιχνη.

Contrariam notionem hic expressit Valerius Flaccus, iv. 264. in certamine Pollucis Amycique:

vix ora virum, vix tollere passus
 Brachia, torrenti præceps agit undique nimbo,
 Curfibus involvens.

ver. 984. Hæc ad Lyci familiam transfert Seneca, Herc. fur. 987.

Sed

εχθραν πατρῶων εκτινῶν, πεπῶν' εμοι.
 αλλῶ δ' επειχε τοξ', ὅς αμφι βωμιαν
 επήξε κρηπιδ', ὡς λεληθεναι δοκων.
 Φθανει δ' ὁ τλημων γονασι προσπεσων πατρος,
 και προς γενειῶ χειρα και δεξη βαλων,

Sed ecce! proles regis inimici latet:
 " Lyci nefandum semen! inviso patri
 " Hæc dextra jam vos reddet. Excutiat leves
 " Nervus sagittas: tela sic mitti decet
 " Herculea."

Ità concinnamus, ut indè incipiat eos alloqui *Alcides*.

ver. 986. επειχε τοξα. *Pindarus*, Ol. ii. 160.

επειχε νυν σκοπῶ τοξον,
 αγι, θυμι,

ver. 987. επήξε: hanc vocem nupèr illustratam dedimus
 ad v. 976. Notionem *Statius* sic exprimit, Theb. iii. 310.
 Cui modo, proh! vires, terras cælumque fretumque
 Attremere oranti, tantosque ex ordine vidi
 Delituisse deos:

atque iterùm, lib. v. ver. 519.

Sed nunc, Ogygii jussis quandò omnis anhelat

Terra dei, *trepidæque latent* in pulvere nymphæ.—

ver. 989. Ità reposui pro γενειον et δεξη. Hanc turpissimam
 congeriem *casuum quartorum*, qui quantum in illis est ambiguum
 faciunt constructionem, quo vitio noster minimè tenetur, ne-
 mini cordatori vel mille MSS. persuadebunt *Euripiden* dare
 potuisse. Passim confundi docet experientia, finalis et „
Orest. v. 1355.

εχισθ', εχισθι' φασγανον δε προς διεη
 βαλοντις, ησυχασθ'—

Cæterùm, sic locum exhibuit *Seneca*, Herc. fur. 1003.

En! blandas manus

Ad genua tendens, voce miserandâ rogat.

Scelus nefandum! triste, et aspectu horridum!

Dextrâ precante rapuit, et circà furens

Bis ter rotatum misit: ast illi caput

Sonuit; cerebro tecta disperfo madent.

At misera, parvum protegens natum sinu,

Megara, furenti similis è latebris fugit:

ubi, nî fallor, loci scopus reponendum requirit—*ad latebras*
fugit.

ω Φιλιάτ', αὐδᾶ' μὴ 'μ' ἀποκτείνης, πατέρ'

990

σος εἰμι, σος παῖς· οὐ τὸν Εὐρυσθέως οἰεῖς.

ὦ δ', ἀγχιῶπον ὄμμα Γοργόνος στρεφών,

ὥς ἐντος ἐσθι παῖς λυγροῦ τοξευματος,

μυδρόκτυπων μιμημ' ὑπὲρ καρὰ βαλὼν

ξύλον, καθήκε παιδὸς εἰς ξανθοῦ καρᾶ'

995

εῤῥήξε δ' ὄστα. δευτερον δὲ παῖδ' ἔλων,

χωρεῖ, τρίτον θυμ' ὥς ἐπισφάζων δυοῖν·

ἀλλὰ φθάνει νιν ἢ τάλαιν' ἐσθ' ὁμοῦν

μητρί ὑπεκβαλούσα, καὶ κληεῖ πυλᾶς.

ὦ δ', ὥς ἐπ' αὐτοῖς δὴ Κυκλωπείοισιν ὦν,

1000

σκαπτεῖ, μοχλεῦει θυρετρᾶ' ἀκ' ἐβαλὼν σταθμα,

ver. 992. Correxeram ad marginem *Musgravi*, quo utor, inefficax illud et hic loci otiosum prorsus *τρεφών* et postea intellexi priores quosdam editores idem voluisse. Litem non finet res: adi vv. 870. 934.

ver. 999. Olim pro *ὑπεκβαλούσα* conjeceram cum *Pierfona* *ὑπεκκλιπύουσα*: infelicitèr omninò, nec satis secundum ductus literarum. Recepta locutio ab *Athenarum* finibus vel furcà expelli debet, saltèr quantum ad hunc locum attinet. *Græcarum* elegantiarum saporem medullitùs percipienti salivam sat scio movebit emendatio nostra facillima paritèr et speciosa: quâ nihil verius è tripode. Vox *ἐκβαλλω* non sempèr retinet notionem *ingrata* vis, ut dubitantibus satis probabit sect. lxxi. *Silvæ Criticæ*; sed res est notissima, et vel sensus usitator minimè hic incommodus ob rerum trepidationem. Nostram dictionem habet *Rufinus*, epig. 33.

ταῦτα λεγοῖτος, ἐκλαυσιν' ἀποψήσασα δὲ δακρυ,
ταῖς τρυφίραις ἡμᾶς χερσὶν ὑπεξέβαλε.

Idem prorsus valet cum *ὑπεκκομίζω*, quam *Plutarchus* adhibet in *Camillo*; et *D. Cassius*, xlvii. 10. Nec discrepat *Homereum* *ὑπεκφίρω*: II. E. 318. nec immeritò credi potest istum locum obversatum esse nostro tragico. De hac depravatione in his vocibus suprà diximus, ad v. 300.

ver. 1000. Fieri potest *Euripiden* scripsisse,

ὦ δ', ὥς ἐπ' οἰκοῖς δὴ Κυκλωπείοισιν ὦν:

vel etiàm *αὐλαῖς*: cùm verò tutò reticeri possit *substantivum*, præstiterit fortassè vulgatam tenere.

ver. 1001. *σταθμῶν* putaverim equidèr legendum, ne obscuritatis postuletur locus: et compendiarie scribendi ratio facilè præberet occasionem mendæ. *Θυρετρᾶς* scilicèt inter *σταθμῶν* col-

VOL. I.

H

loca-

δαμαρία καὶ παῖδ' ἐνὶ κατεστρωσε βελει·

κἄνθενδε πρὸς γεροντος ἰππευεὶ φονον.

ἀλλ' ἤλθεν εἰκων, ὥς ὄραν ἔφαινετο,

Πάλλας, κραδαινουσ' ἐγχος ἐπιλοφῶ καρα,

1005

locabantur, et ab iis continebantur; quod probant Hom. Od. H. 89. *Hesychius* in *ῥαθυμοί*, et luculenter *J. Pollux*, i. 76. ad quos, chartis et otio consulentes, diligentem lectorem remittimus. Fores igitur, ope vestis, de stationibus suis ejecit *Hercules*, et domum perumpit. Nihil evidentius, aut magis secundum veritatem; accedente ipsius tragici testimonio ad *Orest.* 1474.

ἰαχὰ δομῶν θυρετρα καὶ ῥαθυμοὺς
μοχλοῖσιν ἐκβαλόντες.

Ut sana foret vox *ῥαθυμα*, scriptum oportuit saltē *συμβάλων*. i. e. *ῥαθυμα* συν θυρετροῖς: quod scopus loci postulat, contra stante, ut nunc legitur, oratione.

Nec decet prætermitti, quod fortassè rei caput est, *ῥαθυμα* pro parte domûs, neutro genere, non comparere, quantum intelligo, apud probos auctores.

ver. 1002. κατιστρῶσι: sic *Virgilius*, *Æn.* ix. 698.

Conjecto *sternit jaculo*:

ut alii passim utriusque linguæ auctores: vel *dejicit*; ut, post *Maronem* et alios, *Val. Flacc.* i. 191.

Et *Zephyris* *Glaucoque* bovem, *Thetidi*que juvencam
Dejicit *Ancæus*. -

ver. 1003. ἰππευεῖ: *equitat*: phrasis poetica ex grandioribus: "curfu violento atque imperioso festur, quasi stratum iret uno-que impetu conculcatum omnia." Quædam huc spectantia attulimus ad *Silv. Crit. sect. xxii.* Pulchrè *Cyrellus Hierosolymitanus*, catech. ix. 3. *μισημερεῖον γὰρ ἦλιν δι᾽ ἰππευόντα πολλακὶς καὶ φευγόμεν, διὰ τὸ φλογιδίς.* *Horatius* suo more, id est, omnium bellissimo, *Od.* iv. 4. 42.

Dirus per urbes *Afer* ut *Italas*,

Ceu flamma per tædas vel *Eurus*

Per Siculas equitavit undas.

ver. 1005. ἐπιλοφῶ καρα· cum *cristato capite*: pro ἐπι λοφῶ· divisim: nam καρα dant MSS. Nihil sincerius hâc lectione. ἐπιλοφος, ut ἐπιλογχος, et similia: et in compositione idem sonat ἐπιλοφος quod ἐψιλοφος: nec obscurum fuerit vel puerulis quàm consentaneum hoc sit epitheton *Minervæ Bellatricis*, de quâ *Homerus*, *Il.* E. 743.

κραιτὶ δ' ἐπ' ἀμφιφαλοῖν κυνὴν διτο·

φαλος· ὁ λοφος τῆς περικεφαλαιας. *Æn.* i. 468.

instaret curru *cristatus* *Achilles*.

Aristoph.

καρρῖ·δε πετρὸν στερνὸν εἰς Ἡρακλεοῦς·
ὅς νιν Φόνου μαργωντος εσχέ, κείς ὑπνον
καθῆκε· τίτνει δ' εἰς πέδον, πρὸς κίονα
νωτον πατάξας, ὃς πεσημασί στεγῆς
διχορράγῃς ἐκείτο κρηπίδων ἐπὶ.
ἡμεῖς δ', ἐλευθερουντες ἐκ δρασμῶν ποδα,

1010

Aristoph. Ran. 818.

ἔσται δ' ὑφιλοφῶν τε λόγων κορυθαῖολα νίκη·
ubi legendum, κορυθαῖολα μῆκη· *longitudines verborum*; Horatii
nempè,

ampullas et sesquipedalia verba.

Nobilis Martis descriptio Statiana, Theb. iii. 223. huic loco
opportuna est.

Fulmine cristatum galeæ jubar, armaque in auro
Tristia, terrificis monstrorum animata figuris,
Incutiens: tonat axe polus, clypeique cruenta
Lux rubet, et solem longè ferit æmulus orbis.

ver. 1006. Deum è machinâ non promittit nobis Seneca, sed
magis ad naturam ac probabilitatem, et, me judice, laudabilius,
rem ordinat hæc saltè occasione: Herc. fur. 1042.

errat acies luminum,
Vifusque moeror hebetat. An video Herculis
Manus tremantes? vultus in somnum cadit,
Et fessa cervice capite summissio labat:
Flexo genu jam totus ad terram ruit.

ver. 1010. ἡμῖς δ'· nos verò: i. e. ipse nuncius: similis ob-
versatur personarum diversitas in v. 860. et sæpè alibi.

ver. 1011. Variis conjecturis agitatus est hic locus, omnium
consensu depravatissimus. Quandam saltè oportuit omninò
allatam esse medicinam; ideoque lenissimam pro morbi vio-
lentiâ, ut videtur, administravimus. Versuum sequimur trans-
positionem, quam voluit Pierseus, et in versione tenuerat Bar-
nesius; pro δισμα itidèμ σωμα pro σιγῶν verò σιγῶν substituentes:
ad hanc normam scilicèt:

ἡμῖς δ', ἐλευθερουντες ἐκ δρασμῶν ποδα,
σὺν τῷ γιγόντι σωμα σιγῶν βροχῶ
ἀπηλόμεν πρὸς κίον·

J. Poll. v. 84. ζῶντας αἰετοῦσι, βροχοῖς σιγῶν περικαλλοῖτες.

Atque hæc scripseram, cùm ecce! lectionem excogitavi, men-
tis oculos undequaque vertens, quam, Euripide suam abnegante,
vix ac ne vix quidèμ abjiciendam crederes; ac proindè
adoptavi:

H 2

ἡμῖς

συν τῷ γεροντι δερμας ανειρυν βροχῷ,
 ανηπλομεν προς κιον, ὡς, ληξας ὑπνου,
 μηδεν προσεργασαιτο τοις δεδραμενοις.
 εὔδει δ' ὁ τλημων ὑπνον ουκ ευδαιμονα,
 παιδας Φονευσας, και δαμαρτ'. εγω μεν συν
 ουκ οίδα θνητων ὅς τις αθλιωτερος.

1015

ΧΟΡΟΣ.

ὁ Φονος ην, ὡν Αργολις εχει πατρα,
 τοτε μεν περιστασιας και αριστος
 Ἑλλαδι, των του Δαναου παιδων

1020

ἡμεις δ' ελευθεροντες εκ δραμων ποδα,
 συν τῷ γεροντι διμας ανειρυν, βροχῷ
 ανηπτομεν προς κιον'.

fursum trahentes corpus, junctis viribus. Depravationem peperit scrupulus, quem parum diligenti cuidam injecerat *mutatio personarum*; de quâ videas notata ad v. 201. Hinc consentiunt, quæ sequuntur, v. 1037.

πρι δε δισμαι και πολυβροχ' ἄμματων
 κρισμαθ' Ἑρακλειον αμφι διμας.

Denique, utraque emendandi via probabilior videtur eis, quas alii proposuerunt; et facimus lectoribus eligendi copiam.

ver. 1018. Restitui ex conjecturâ ὡν pro ὅν, sensu et constructione pariter volentibus; et distinctione magis accuratâ dilucidiorē reddidi periochen.

ver. 1019. *Hesychius*: αριστος μεγιστος; et *Horatius* habet, *bona pars hominum pro magna pars*. Hunc idiotismum jam illustravimus ad *Silv. Crit. sect. lviii.* sed frugiferum fuerit nonnulla superaddere ad acuenda ingenia tyronum. *Alciphron*, epist. 36. *πεινησω το καλον*: valdè esuritura sum: quod acutè vidit *Berglerus*. *Æsch. Supp.* 537. εν σιγησας. Hinc intelligendus est *Plaut. Curc. i. 3. fn. pulchrè occidi*; i. e. *penitus*. *Demost.* de *Cor.* 17. *αμεινον (impenitus) εχειροτονησεν εμε*. Solus vidit *Reiskius*. Huc refer innumeras voces *Græcorum* ex εν compositas. Ne nimis, agmen claudat *Virg. Æn. ix.* 156.

— melior quoniam pars acta dici.

Porro, hoc idioma linguas etiâ hodiernas et vulgarem dicendi consuetudinem apud indoctos pervasit. Vide ad v. 163.

τα δ' ὑπερεβαλε, παρεδραμε,

τα τότε κακα ταλαια.

ιδιογενει μορφ μονοτεκνου Προκνης

Φονον εχω λεξει, θροουμενον Μουσαις·

ευ δε, τεκνα τριγωνα τεκομενος, ω δαιε,

1025

λυσσαδι συγκατειργασω μοιρα.

ες τινα στεναγμον, η γοον,

η Φειτων ωδαν,

η τιν' Αἶδα χορον, ιαχησω;

Φευ, Φευ·

1030

ιδεσδε, διανδιχα κληθρα

ver. 1021. ὑπερεβαλε, παρεδραμε· voces elegantèr tralatæ ab athletarum certaminibus: de quo genere est etiàm ὑπερακοντιζω, non rarò adhibita scriptoribus.

ver. 1022. Ingeniosissimam Tyrwhitti emendationem, pro ταλαια διογενει κορη, nefas fuisset diutius à textu exulare: minimà igitur factà mutatione, visum est amplecti. μονοτεκνου non mutem in μονοτεκνον minùs elegantem, meo iudicio, lectionem, nec sequentibus æquè accommodatam. Ex proprià conjecturà sanare conatus sum partem non minùs ægrè habitam; quam medicæ manus viri præstantissimi non attigerunt. Posses quidè̃m θεομιστον μυσος supponere pro θροουμενον μουσαις: sed verisimiliorem puto alteram divinationem: nempe θρυλλουμενον. Lætabor intereà, si loco cesserit melioris conjectoris magis speciosæ cogitationi. Infra quidè̃m v. 1158. occurrit τεκνοκτονον μυσος. Sed probè̃ θρυλλουμενον Μουσαις: nam Procnes et Philomela fati quid magis habemus decantatum? Et simili locutione usus est Euripides in Belleroph. frag. xvi. το πανταχου θρυλλουμενον.—

Jam verò, perpenfis omnibus, Heathianam correctionem θεομενον, minùs à vulgatæ lectionis vestigiis aberrantem, recepissem, si constaret passivum sensum admittere. Probabiliorem judico θροουμενον: v. Soph. Aj. 582. sed ampliùs de hoc loco cogitandum censeo: intereà nolui tyronibus ineptias obtrudere.

ver. 1027. ες τινα στεναγμον· ad quam ejulationem: i. e. “quousque” et quantopere possim ingemiscere, quàm ingentibus lamentationibus, ut huic fati calamitati faciam?” Pro sanissimo habemus hunc versiculum.

ver. 1029. τιν' Αἶδα χορον—ità castigavi pro τον Αἶδα χορον. Apertissima res est, neque, ut auguramur, vel in morosorum reprehensionem casura.

κλινουθ' ὑψιπυλων δομων.

ιω μοι·

ιδεσθε ταδε τεκνα, προ πατρος αθλια

κειμενα δυστανου,

1035

εὐδοντος ὑπνον δεινον εκ ποδων Φονου·

παρα δε δεσμα και πολυεροχ' ἀμμάτων

ερεισμαθ', Ἡρακλειον αμφι δεμας·

τα δε, λαίνοις ανημμενα

αμφι κιοσιν οικων.

1040

ὃ δ', ὡς τις ορνις απλερον καλαστευων

ωδινα τεκνων, πρεσβυς ὑστερω ποδι

πικραν διωκων ηλυσιν, παρεσθ' ὀδε.

Αμ. Καδμειοι γεροντες, ου σιγα, σιγα;

τον ὑπνω παρειμενον

1045

ver. 1032. Sequor *Stephani* MS. qui κλινοντα dat, i. e. κλινουθ' : nam passim plenè scribunt, ratione non habità elisionis, et librarii et *scholiasta*. Alii editores κλινται: sed minùs placet hiatus vocalium literarum, sequente dictione, quæ à vocali incipit.

ver. 1036. εκ ποδων φονου extra cadem: nam paullùm à loco, fursùm ad columnam trahentes, amoverant *Herculem*, ut videtur nobis: vide v. 1011. aded ut non jaceret in medio cada-verum: v. 1100.

ver. 1037. Dedi παρα pro περι, quod loco parùm quadrat. *Adjunt verò vincula*. Ob compendia scripturæ non est numero comprehendere mendas factas in dictionibus minutioribus—παρα, περι, προ, προς—απο, επι, ὑπο—και, κατα, et similia.

ver. 1038. Ellipsis est dictionum τα μιν—i. e. τα μιν αμφι δεμας Ἡρακλειον, τα δε ανημμενα αμφι κιοσιν. Habes eandem ellipsin suprâ in v. 638. εχουσιν, οἱ δ' ου: omisiss οἱ μιν.

ver. 1041. Malim, ιδ', ὡς: vide, ut.

ver. 1042. ωδινα partum—satum: Virg. Geo. iv. 511.

Qualis populeâ moerens Philomela sub umbrâ

Amiffo queritur foetus.

Elegantiam verò istam—απλερον ωδινα—vix potest *Latina* linguæ minùs audax indoles.

επιστατε λαθεςθαι κακων.

Χο. και σε διακρυοις στενω, πρεσβυ, και
τεκεα, και το καλλινικον καρα.

Αμ. εικαστερω προβατε, μη
κτυπειτε, μη βοατε, μη

1050

τον ευδικοντα

υπνωδεα τ' ευνας εχειρετε.

Χο. οι 'μοι' Φονος οσος εδε.

Αμ. α, α' δια 'μ' ολειτε·

ver. 1046. *ιασιτι* nonne *fineris*? ità pro *ιασατε* legendum esse quisvis videt, si servetur editionum priorum interpunctio: sed venustior evadit locus, si finiat interrogatio ad *σιγα*, meo saltèm judicio; et tum prudentius statur MSS. Porro, sic noster in gemello loco, Orest. 325.

δρομαδης ω πλεροφροι
ποτνιαδης δε, —
καθικιτευομαι, καθικιτευομαι,
τοι Αγαμμενοις γονι ιατατ' εκ-
λαθισθαι λυσσας.

Et favet Seneca, Herc. fur. 1051.

Detur quieti tempus, ut fomno gravi
Vis victa morbi pectus oppressum levat.

ver. 1051. Admisi facilem, venustam, et necessariam paritèr *Musgravii* conjecturam—*ευδαιοντα*—*tranquillè agentem*, pro *ευ διαυοντα*: quæ quid sibi velit vox, frustra quæsisseris. *Apollonius Rhodius*, ii. 903.

λαιφισι πεπλωμενοις τιμονι πλοον ευδαιωντες.

Eandem metaphoram noster adhibuit Iph. Aul. 546. *γαλανιη* *χρησαμενοι*: et incert. frag. 75. *γαληνιζει φρενα*.

ver. 1053. *τι δ' εμολετε*: sic reponendum arbitrabar pro *διαμολεψι*, levissimâ mutatione; quùm hanc dictionem non agnoscat *Græcia*. Orest. 150.

ατρεμας ιθι· λογον αποδος εφ' ο τι

χρεος εμολετε ποτε:

sed secundæ cogitationes rem felicius secuerunt, ne lineolâ quidèm contra librorum fidem mutatâ. *Δια 'μ' ολειτε* *me perdetis*. Quid manifestiùs? Sic in eodem *Oreste*, v. 157. et germanissimo sanè loco:

Χο. Τι φης; ω ταλας! Ηλ. ολεις, ει βλε-

φαρα κινήσεις
ιππου γλυκυλαλαν φερομεν χαζαν.

H 4

Porro,

κεχυμένος επαντελλει.

οὐκ ατρεμεα θρήνον αι-

αζέτ', ω γεροντες; μη,

δεσμ' ανεγειρομενος

χαλασας, απολη πολιν,

απολη πατερα, μελαδρα τε καλαραξη.

Xo.

αδυνατ', αδυνата 'μοι.

1055

1060

Porro, sic vocem dividit in Hippol. 594. δια δ' ολλυσαι: ne quis hinc velit cavillationem in nos aucupari.

ver. 1055. In his breviloquentiis ubi multa reticentur, ut rerum trepidationi velox consonet oratio, non semper nobis in proclivi est locutionem unamquamque ad regulas grammaticas exigere: sed sanum credo κεχυμένος επαντελλει' *se diffundens—se extendens—furgit*: qui mos est expurgiscentium. Soph. Trach. 853. κεινται νοσος' ubi schol. interpretatur, *εκτεταται το κακον*. Convenit Orest. 166.

ορας, εν πεπλοισι κινει διμας.

Conferas infra, v. 1069. Longius recederet à libris,

κινυμενος. ομμ' αντελλει'

sic autem Sophocles, Phil. 862.

κινει γαρ ανηρ ομμα, καναγει καρα.

Enimverò, vel hæc vel quævis similis emendatio vix videtur loci scopo congruens; cum nondum resurgat *Hercules*, ideòque ægrè oculos adhuc aperuerit.

ver. 1059. Recepi correctionem *Heathii et Tyrwhitti*, απολη pro απο δε' ob pronum errorem in Δ pro Α, et Ε pro Η: sed fortasse verum est—*επι δε πατερα* et *patrem insuper*: ut in Orest. 205. pervenusto sanè, nisi per depravationem *Musgravii* steterit, loco:

αγαμος,

επι δ' ατεκνος, ατι βιοτον

α μελεος εις τον αιεν ελκω χρονον.

De hac elegantia nos ultra videndi ad Silv. Crit. sect. lxxviii. Lepor ille nequaquam latuit *Orestis paraphrasi*, qui sic emaculandus est, vel potius ordinandus, nam scriptura mendis caret: Αγαμος, και ατεκνος; επι τοιςδε, καθα η μελεα εις τον αιεν χρονον ελκω την ζων. Neque aliter *Romani*: Plin. nat. hist. xi. iv. "Habent autem oculos, præterque è sensibus tactum atque gustatum."

ver. 1060. Hæc mihi vehementer displicent. *Impossibile est* eum vincula dirupturum iri scilicet! Vah! quam frigidum! quam affectibus

- Αμ. σιγα· πνοας μαθω·
Φερε· προς ους βαλω.
Χο. εϋδεις;
Αμ. ναι, εϋδεις ὕπνον, ὕπνον ολομενον.
ὅς ἐκάνεν αλοχον,
ἐκάνε δε τεκεα, τοξηρει
ψαλμῷ τοξευσας. 1065
Χο. στεναζε νυν.
Αμ. στεναζω τεκνων ολεθρον.
Χο. ιω 'μοι, σεθεν τε παιδος τ'·
αι, αι· ω πρεσβυ.
Αμ. σιγα, σιγα, καλιντροπος
εξεγειρομενος στρεφεται. 1070

affectibus personæ malè consentaneum! Dicam quod sentio.

Scriptit Euripides, aut ego fallor;

δινωτατα, δινωτατα 'μοι!

ver. 1061. πνοας μαθω. Seneca, Herc. fur. 1050.

Sopor est: reciprocos spiritus motus agit.

ver. 1065. τοξηρει ψαλμῷ: sic in Bacch. 783.

τοξων χειρ

ψαλλουσι πνεας.

Elegantèr, ut omnia, Lycophron, v. 914.

αυτη γαρ ακραν αρην ευθυι χειροι

Σαλπιγξ, αποψαλλουσα Μαιωτην πλοκον.

Statilius, epig. 8. ουδ' αφυλακλον

εκ κερως ψαλλων αντιτονοιο βιλος.

et alicubi Xenophon, sed in notando loco manus aberravit. Præi-
verat leporum pater, Il. Δ. 125.

λιγξ· βιος, νευη δε μιν' ιαχεν.

Similiter Philippus in epigrammate:

που χλαινωμα λιστος, ὁ τ' ευροζητος επ' ωμοις

ως:

Statius, silv. iii. 51.

Dic, age, Calliope: socius tibi grande sonabit

Aleides, tensoque modos imitabitur arcu.

ver. 1068. Mancam, opinor, sentis et impexam orationem:

ιω 'μοι σιδεν τι παιδος.

ideoque verficulo, re clamante, subjunxi τ': quod prior Reiskius
etiàm faciendum judicaverat.

Φερε·

Φερ' αποκρυφον δεμας
ὑπο μελαθρον κρυψω.

Χο. θαρσει· νυξ εχει βλεφαρα παιδι σφ.

Αμ. ὄραδ' ὄρατε
το μεν Φαος εκλιπειν επι
κακοισιν ου Φευγω ταλας·
αλλ', ει 'με κανει πατερ' ονία,
προς δε κακοις κακα μησεται,
προς Ερινυσι δ' αίμα συγγονον ἔξει;

1075

Χο. τότε θανειν σ' εχρην, ὅτε δαμαρτι σα
Φονον ὁμοσπορων εμελλες εκπραζειν,
ΤαΦιων περικλυστον αστυ περσας.

1080

Αμ. Φυγα, Φυγα, γεροντες·
απο προ δωματων
διωκετε· Φευγετε μαργον

1085

ver. 1071. Paucis, opinor, recti judicii hominibus arridebit
phrasis—αποκρυφον δεμας κρυψω, nec ab Euripide profecta videbitur.
Cogitabam ita scripsisse:

Φερ', αποκρυφον δεμας
ὑπο μαλαθρον κρυψω.

sub portam (quam eruerat *Hercules*) *inclinabo delitescens corpus.*

ver. 1079. Hæc sunt elliptica, et erant interrogativè efferenda.
“ Si hæc insupèr patrabit,” quid tum fiet? Et mendosam judico
vocem συγγονον: nam συγγονον αίμα jam effuderat *Alcides*, atque
auctoris indubitata mens aliud certè postulat. Non absurdè dix-
ero sic Euripidem scripsisse:

προς Ερινυσι θ' αίμ' ασυγγονον ἔξει;

sanguinem, cui venia concedi nequit: parricidæ sanguinem.

ver. 1083. Plenius distinxi, ut abruptior sit et incitator oratio,
pro festinatione dicentis. *Ad fugam! ad fugam! senes.*

ver. 1085. διωκετε· *raptim fugite: intransitivè.* Sic Xen. Anab.
535. αναπηδησαντες ιδιωκον. Dion. Hal. antiqq. i. 82. ολιγον ισθιγον
ιδιωκειν εις την πολιν.—Sed, cùm hæc significatio rarior sit, atque Eu-
ripidi prorsus ignota, refingendum arbitror, magis ad ejus consue-
tudinem, tenorem loci, vel ad hanc normam;

Φυγαν, Φυγαν, γεροντες,
απο προ δωματων
διωκετε·

ut

ανδρ' ἐπεφειρομενον.

ταχα Φονον ἕτερον ἐπι Φονῷ βαλῶν,
ἀναδαιχθευσει Καδμειῶν πολιν.

Χο. ὦ Ζεῦ, τι παιδ' ἡχθῆρας ὥδ' ὑπερκοπως
τον σον· κακῶν δὲ πελαγος εἰς τοδ' ἡγαγες;

1090

Ἡρα. εἰα·

ἐμπνους μὲν εἰμι, καὶ δεδορχ', ἃ περ με δει,
αἰθερα τε, καὶ γῆν, τοῖα δ' ἡλίου ταδε·

ut suprâ v. 1043. et alibi sæpius: vel ad hanc;

φυγᾶ, φυγᾶ, γιγοντες,
ἀπο ποδα δωματων
διωκεται·

ut Soph. Œd. T. 476. φυγᾶ ποδα ῥωμαν: idem verò valere ῥωμαν et διωκειν, ostendimus ad Silv. Crit. sect. xvii.

ver. 1089. Nullus ambigo vocem ὑπερκοπως esse adulterinæ notæ et hominibus Græcis ignoratæ. Rescribendum est—ὑπερκοπως· neque aliter tractari debet Æschylus, in Pers. 342.

αἱ δ' ὑπερκοποι ταχῆι

ἑκατον δις ἦσαν.

ut idem probè legitur Choëph. 134. Postea intellexi rectè statuisse *Heathium* de hac ipsâ dictione ad Æsch. Agam. 476.

Oblitus eram me nupèr tractasse paucis hunc locum ad Silv. Crit. iv. p. 123. quorum non pœnitebit.

ver. 1093. τοῖα θ' ἡλίου ταδε. Elegantissima locutio. *Arcu* scilicèt ornabatur *Phæbus* ob velocitatem quâ *radios* per tantum intervallum *jaculatur*; et apud poetas audit *ἡχθῆλος*, *ἡκατηβελι-της*, *ἡκαιργος*, *ἀργυροτοξος*: undè pulcherrimè *Lucretius*, i. 148.

Non radii foliis, neque lucida tela diei

Discutiant.

Hinc de subitâ morte radiis solaribus ictorum suaviter *Homerus* fabulatur, Il. Ω. 758. in versibus, mellitis Jupiter! et nectareis:

οὐν δὲ μοι ἱερῆαι; καὶ προσφάτος ἐν μεγαροῖσι
κίεσαι· τῷ ἡχθῆλος, ὅντ' ἀργυροτοξος Ἀπολλων
οἷς ἀγανοῖς βέλυσσαι ἐπιοχόμενος κατιπιφιν.

Hinc dicitur *Phæbus pestem* Achivis intulisse in Il. A. quòd sequi solent morbi immoderatos æstus. *Virgilius*, Geo. iii. 478.

Hic quondam morbo cæli miseranda coorta est

Tempesta, totoque autumnu incanduit æstu;

Et genus omne neci pecudum dedit, omne ferarum:

Corruptique lacus, infecit pabula tabo.

ὥς δ' ἐν κλυδωνί καὶ Φρενῶν ταραγμάτι

πεπῶκα δεινῇ, καὶ πνοᾶς θερμᾶς πνέω,

1095

μεταρσί' οὐ βεβαία, πνευμονῶν ἀπο.

ἰδού· τι δεσμοῖς, ναὺς ὅπως, ὥρμισμένος

νεανίαν θώρακα καὶ βραχιονα,

προσείμι θραυστῇ λαΐνῃ τειχισμάτι;

ἢ μὴν νεκροῖσι γείτονας θάκους ἐχῶ·

1100

πτερῶτα τ' ἐγγὺ, τόξα τ', ἐσπαρταὶ πεδῶ·

ver. 1094. Interposui δ' post ὥς: quod effugisse editores satis mirari nequeo. "Spiri quidem et cerno solem; quomodo autem "turbor animi!" Hoc et rectum est et verissimum. Postmodò certior factus sum idem distasse *Reiskium*.

ver. 1096. ἰδού admirantis est, et eventu subito perculsi: ut *Sophocles*, *Aj.* 870.

ἰδού, ἰδού!

δοῦπον αὐ κλυῶ τινά.

ver. 1099. Friget, vehementer friget, nec loci granditatem spirat, humilis locutio—προσείμι τειχισμάτι. Liquidò mihi constat *Euripidem* non adeò negligentè venustam figuram administrasse; nec ad hunc quodammodò morem non scripsisse versus pulcherrimos:

ἰδού· τι δεσμοῖς, ναὺς ὅπως, ὥρμισμένος

νεανίαν θώρακα καὶ βραχιονα,

θραυστῇ προσείμι λαΐνῃ τειχισμάτι;

nuno alligatus sum vinculis, ut in portu navis.

ver. 1100. Vice ἢ μὴν, quod apertè mendosum est, incideram in minùs faciles *Musgravii* conjecturas. Quod tragico reddimus se in dubium vocari nullo modo patietur. *Affirmantis* est formula, et *assentientis*. ἢ μὴν· οὕτως δὲ: *Hefychius*, ut *Soph.* *Trach.* 256. *Il.* B. 291. *Hesiod.* *scut.* *Herc.* 11. *Xen.* *Anab.* p. 607. undè corrigas vulgatam scripturam ad *Il.* A. 77.

—συ δὲ συνθεῖς, καὶ μοι ὁμοσσοῖν

ἢ μὴν μοι προφρων ἱπποῖσι καὶ χερσὶν ἀρξέειν·

quam correctionem satis asserit *scholiasta* interpretatio.

Porro, hæc ità *Seneca* exequitur, *Herc. fur.* 1138.

Quis hic locus? quæ regio? quæ mundi plaga?

Ubi sum?—undè prostratà domo

Video cruenta corpora? an nondum exiit

Simulachra mens inferna? post reditus quoque

Oberrat oculos turba feralis meos.

α' τριν,

ἂ πρην, παρὰσπιζοντ' ἐμοὶς βραχίουσιν,
ἐσώζε πλευράς, εἴ, ἐμου τ' ἐσώζετο.

ἡ που κατηλθον αὐτίς εἰς ἄδου μολων

Εὐρύσθεως διακλυν εἰσβαλὼν παλιν;

1105

ἀλλ' οὐτε Σίσυφειον εἰσὶν πετρὸν,

Πλουτωνὰ τ', οὐδὲ σκηπτρὰ Δημήτρος κορῆς.

ἐκ τοῖ πεπληγμαι' που ποτ' ὦν ἀμνηχανῶ;

ὡή· τίς ἐγὼ, ἡ πρόσω, Φίλων ἐμῶν,

δυσγνοίαν ὅστις τὴν ἐμὴν ἰασεται;

1110

σαφὲς γὰρ οὐδὲν οἶδα τῶν εἰωθότων.

Αμ. γερόντες, ἐλθὼ τῶν ἐμῶν κακῶν πέλας;

Χο. κἀγὼ γε συν σοι, μὴ προδῶ σὰς συμφοράς.

Ἡρα. πατέρ' τι κλαίεις, καὶ συναμπισχῇ κορῆς,

ver. 1104. Colori dictionis Euripideæ consultum ivimus, et ab ineptiis poetam vindicavimus mutationibus vulgatorum nec audacibus nec operosis. Quædam scilicet editiones exhibent inverfam stationem verborum παλιν et μολων, quam nos conjecturâ eramus affecuti; et recoctum illud εἰς ἄδου quis non nauscat? Jam verò, si cogitaveris quàm frequentèr se mutuo supplantent et ω, λ et δ, percipies minorem discrepantiam intercedere voces εἰς ἄδου et εἰσβαλὼν, cum præsertim sæpissimè et v et u etiàm inter se mutantur, quàm prima facies emendationum præ se tulerit. His autem concessis, nec facilitatem nec elegantiam in hoc loco jam tandèm desiderabit lector.

ver. 1107. ἡδὲ rescribam sanè pro οὐδὲ: nam Pluto et Proserpina, ut res diversæ, non erant disjungendæ; nec disjungere potuit Euripides. Vel non absurdè reposueris, quamvis molimine majori, quod statim sequitur:

πλωτρεα τ', οὐδὲ σκηπτρὰ Δημήτρος κορῆς

et navitam: Charonta scilicet: vide Alcest. 259.

ver. 1108. που ποτ' ὦν ἀμνηχανῶ; "ubinàm adeò versari possim, "ut nesciam quo in loco sim," cum terras omnes peragraverim? Elegantem dicendi formulam, quam digito infelici tangit Val-kenaërus ad Hippol. v. 934.

ver. 1113. Vulgò legitur, μὴ προδῶς τὰς συμφοράς; Aldus autem dedit, μὴ προδῶς τὰς συμφοράς: undè extudimus, procùl dubio, ip-
fissimam veritatem: μὴ προδῶ σὰς συμφοράς.

ver. 1114. Hæc Seneca sic effert, Herc. fur. 1173.

— cur meos Theseus fugit

Paterque vultus? ora cur condunt sua?

ΤΟΥ

του Φιλτάτου σοι τηλοθεν παῖδος βεβώς;

1115

Αμ. ὦ τεκνον· εἰ γὰρ, καὶ κακῶς πρᾶσσω, ἐμός·

Ἦρᾱ. πρᾶσσω δ' ἐγὼ τι λυπρὸν, οὐ δακρυρροεῖς;

Αμ. ἂν καὶ θέων τις, εἰ παῖδοι, καταστένοι.

Ἦρᾱ. μέγας γ' ὁ κομπῶς· τὴν τύχην δ' οὐ πῶ λέγεις.

Αμ. ὄρας γὰρ αὐτός, εἰ φρονῶν ἤδη κυρεῖς.

1120

Ἦρᾱ. εἰπ', εἰ τι καίνον ὑπογράφῃ τῷ μῦθῳ βίῳ.

Αμ. εἰ μὴ καδ' ἄδου Βακχος, ἐκφρασσαίμεν αὖν.

Ἦρᾱ. παπαί· τοδ' ὥς ὑπόπτων ἠνίξω παλιν.

Αμ. καὶ σ', εἰ βεβαίως εὐ φρονεῖς ἤδη, σιωπῶ.

Ἦρᾱ. οὐ γὰρ τι βακχεύσας γε μεμνημαὶ φρενάς.

1125

Αμ. λυσῶ, γερόντες, δεσμά παῖδος, ἡ τι δρῶ;

Ἦρᾱ. καὶ τὸν γε δῆσαντ' εἰπ'· ἀναινομεσθα γὰρ.

Αμ. τοσούτον ἰσθὶ τῶν κακῶν· τὰ δ' ἄλλ' ἐα.

ver. 1121. ὑπογράφῃ· *anne aliquid novi subscribis et addis meorum malorum catalogo?* Horatius, sat. i. x. fin.

I, puer, atque meo citus hæc subscribe libello.

ver. 1122. Βακχος. A Ranis Aristophanis discimus Bacchicos esse ritus inter solemnia, quibus initiabantur ad inferos descendentes; et suprâ dixit Hercules, v. 614. se horum orgiorum feliciter fuisse compotem. Idem igitur mihi videtur ac si dixerat Amphitryo; "Nisi Bacchus apud inferos te nupèr tanto doctiorem fecerat, ipse te docerem: sed, ut nunc se res habet, proprio Marte rem dispicere debes initiatus."

Ità meo iudicio non malè capi potest locus; sed liquidò patet poetam ex proposito per ambages velle loqui *Amphitryona* ob timorem, ne nimis propera et aperta explicatio contristaret aut irritaret *Herculem*.

ver. 1124. Interpunxi, ut καὶ et φρονεῖς cohæreant: "mecum considero, an vel nunc sis sobriæ mentis; nam modò furiosè bacchantem vidi." Undè hæc præcedentibus optimè conveniunt, et interpretationem ver. 1122. statim oblatam summopere stabiliunt.

ver. 1127. ἀναινομεσθα γὰρ· *nam tenuimus* "et averſamur in-digna hæc ligamina:" non agnoscimus; nec fatemur aliquid admisisse, propter quod nobis implicari debeant:" vide nos ad Silv. Crit. sect. cvi. et infrâ, v. 1231. Multus est in hæc voce nosſter.

Ἦρᾱ.

Ἡρα. ἀρχεὶ σιωπῇ γὰρ μαθεῖν ὁ βουλομαι;

Αμ. ὦ Ζεῦ, παρ' Ἡρας (ἀρ' ὄρας;) θρονῶν ταδε. 1130

Ἡρα. ἀλλ' ἢ τι κείθεν πολεμίων πεπονθαμεν;

Αμ. τὴν θεὸν εἰσας, τὰ σα περιστέλλου κακὰ.

Ἡρα. ἀπώλομεσθ' ἀ συμφορὰν οἰεῖς τίνα.

Αμ. ἴδου· θεάσαι ταδε τέκνων πτεσημάτα.

Ἡρα. οἱ μοι· τιν' οἶσιν τήνδε δεῖσθαι τάλας; 1135

ver. 1129. Hærent hic critici, nec rem feliciter expediunt : eorum animadversiones vel relinquunt poetæ mentem æquè tenebris involutam, vel scopo loci non satis faciunt. Vox *αρχεῖ* difficultatem omnem continet : cui quid auxiliatur *Tyrwhitti* παθεῖν? idem nobis, omnia tentantibus, in mentem venerat; nam in his vocibus passim turbant librarii : sed frustra. Ingeniosum tentamen *Heathii* admisimus ; (nam nihil extricat *Barnesii* explicatio) σιωπῇ pro σιωπῃ, et ὁ pro οὐ. Erunt tamèn fortassè quibus et mea divinatio non nauseam movebit :

αρχου' σιωπῇ γὰρ μαθῖν οὐ βουλομαι.

Incipe : nam silentio nollem intelligere.

ver. 1130. Mihi quidèm non placet παρ' Ἡρας θρονῶν, et frigidum videtur; sed nihil citra necessitatem muto. Quid autèm prohibet, quo minùs suspiciones meas prodam, lectori candido dijudicandas? Scripsit, nì fallor, tragicus:

ὦ Ζεῦ, παρ' Ἡρας (ἀρ' ὄρας;) θρονῶν ταδε:

hi luctus. Sentitisne *Atticam* elegantiam? Verissimum est.

ver. 1132. *πριστιλλον'* vox huic lugubri loco quàm accomodata; nam *πριστιλλω* et *συστιλλω* dictiones sunt de mortuorum *cadaveribus componendis* potissimùm usurpatæ. Consulas, ne quid gratis dicam, è pluribus locis, *Orest.* 1072. *Alc.* 675. et infrà v. 1363.

ver. 1133. Pro mendosâ voce *ἰξίς* mihi quoque sese obtulerat *λεξις*; sed undè conjectabimus depravationem extitisse tam probæ et dilucidæ dictiois? Huic quidèm prætulerim *ἐχίς*, si inter duo fuerat electio facienda. Aliud autèm restat, non paullò verisimilius et elegantius, quod protulimus; quo *Euripides* utitur suprâ v. 331. et alibi in *propria* suâ significatione; ut *ανοίγω* in *translatâ*, *Iph. Aul.* 326. *Ion.* 941.

οἱ μοι· μεγάς θεσαυρὸς ὡς ανοίγνται

κακῶν, ἐφ' οἷσι πᾶς ἀν' ἐκθαλοὶ δακρυ;

et *Soph. CEd.* Col. 507. *Hesychius* : *οἶγνι'* ανοίγει, οἶγνις : ut ante me vidit editor corrigendum. Vide *Hesiodi dies*, v. 55. *Æsch. Prom. vinct.* 612. *Opp. Hal.* ii. 87. Elegantèr in *figurato* sensu versatur *Virgilius*, *Æn.* vi. 406.

At

Αμ. ἀπολεμον, ὦ παι, πολεμον εἰσπευσας τεκνοῖς;

Ἦρα. τι πολεμον εἰπας; τοῦτ'δε τις διώλεσε;

Αμ. συ, καὶ σα τόξα, καὶ θῶν ὅς αἰτιος.

Ἦρα. τι Φης; τι δρασας; ὦ καὶ' ἀγγέλλων πατερ.

Αμ. μανεῖς' ἐρωτας δ' ἀθλί' ἐρμηνεύματα.

1140

Ἦρα. ἢ καὶ δαμαρτος εἰμ' ἐγὼ Φονεὺς ἐμης;

Αμ. μίας ἀπάντα χειρὸς ἐργα σῆς ταδε.

Ἦρα. αἰ, αἰ' στεναγμῶν γὰρ με περιβαλλει νεφός.

Αμ. τούτων ἴνατι σὰς καλᾶστένω τυχας.

Ἦρα. ἢ γὰρ συνηραξ' οἶκον, ἢ βακχεὺς, ἐμῶν;

1145

Αμ. οὐκ οἶδα, πλὴν ἐν, πάντα δυστυχῆ τα σα.

Ἦρα. που δ' οἰστρος ἡμᾶς ἐλαξε; που διώλεσεν;

Αμ. ὅτ' ἀμφὶ βῶμον χεῖρας ἡγνίζου πυρὶ.

At ramum hunc (*aperit ramum, qui veste latebat*)
Agnoscas.

ver. 1136. πολεμον εἰσπευσας: ut Latini: Hor. ep. i. 2. 61.

Dum poenas odio per vim festinat inulto.

ver. 1139. Dedit fortasse noster per unam vocem,

ὦ κακαγγέλων πατερ.

ut prius vidi rescribendum ad Demost. pro Coron. p. 315. quàm
noverim idem *Reiskio* arrisisse: καὶ κακαγγέλιον μιν ἰσθὶ μὴ δειλόντα μ.

ver. 1143. στίναγμων νεφός: sic in Med. 127. νεφός οἰμῶγης: et
Pind. Nem. ix. 89. habet νεφὸν ἀν' φόνου. Ut *Grævius* noster:

Clouds of carnage blot the sun:

Sed, ut verum fatear, durior videtur in his exemplis metaphora,
et naturæ modestas leges licentiùs transilire.

ver. 1145. Optimam restitutionem *Reiskii* amplexus sum, pro
» βακχεῖν», ne literâ quidèμ mutatâ. Tangit poeta quæ præces-
ferant, vv. 1122. 1125. Nos probè remittit ad Bacch. 633. et
Horat. Od. ii. 19. 14. vir doctus.

ver. 1147. Locum utcunque tolerabilem non mutaverim equi-
dèμ ad arbitrium: sed nullus dubito à manu venisse *Euripidis*,

που δ' οἰστρος ἡμᾶς ἐλαξε; που διώλεσεν;

undè οἰστροπλῆξ, οἰστροβόλος, et similia. *Æschylus* Prom. vinct. 569.

χεῖρὶ τις αὐ' με ταλαιναι οἰστρος.

χεῖρὶ κεντρεῖσι: *scholiafles*. Porro, de hac solenni scribis mendâ,
vide ad v. 999.

Ἦρα.

Ἦρκ. οἱ 'μοι' τι δὴ 'γω Φειδομαι ψυχῆς ἐμῆς,
 τῶν Φιλτάτων μοι γενομενός παιδῶν Φονεύς, 1150
 κοῦκ εἰμι πέτρης λισσαδός πρὸς ἄλματα;
 ἢ, Φασγανὸν πρὸς ἥπαρ ἐξακοντίσας,
 τεκνοῖς δικητῆς αἵματος γεννησομαι;
 ἢ, σαρκα τὴν ἐμὴν κατεμπρήσας πυρὶ,
 δυσίλειαν, ἢ μενεὶ 'μ', ἀπώσομαι βίου; 1155
 ἀλλ', ἐμποδῶν μοι θανασιμῶν βουλευμάτων,
 Θησεύς ὁδ' ἐρπεί, συγγενὴς Φίλος τ' ἐμός·
 σφῆθομεσδ'α, καὶ τεκνονκτονὸν μυστὸς
 εἰς ὀμμαθ' ἤξει Φιλτάτῳ ξένων ἐμῶν.
 οἱ 'μοι' τι δράσω; ποὶ κακῶν ἐρημῶν 1160
 εὐρώ; πῆρωτος, ἢ κατὰ χθονὸς μολῶν;
 Φερ' οὖν, πεπλοῖσι κρατὶ περιβαλὼ σκοτός·
 αἰσχυνομαι γὰρ τοῖς δεδραμένοισι κακοῖς,

ver. 1149. Apage supervacuum illud γε, quod hic loci nihil agit. Rescribere non dubito:

οἱ 'μοι' τι δὴ 'γω Φειδομαι ψυχῆς ἐμῆς.

ver. 1151. Non damno Brodæi emendationem λισσαδός pro λυσσαδός, et verisimillimam puto: nec tamen non potuit dedisse tragicus:

κοῦκ εἰμι πέτρης, λυσσας ὡς, πρὸς ἄλματα·

"quum me insanum deceat insanorum mos."

ver. 1154. Seneca, Herc. fur. 1216.

Quin, structum acervans nemore congesto aggerem,

Cruore corpus impio sparsum cremo?

ver. 1159. Reiskii conjectura φιλάτῳ pro φιλάτων extra litem, iudicibus nobis, jacet.

ver. 1162. Faceffatis hinc in malam rem, librarii! cum vestro φερ' ἂν πεπλοῖσι. Quisnam est, qui inter Græcos hoc audiverit? Nec probaverim equidem ἐν πεπλοῖσι Heathii. Dedi quod dederat olim Euripides. Subaudi οὖν, ut passim: vide v. 1201. Si scripserat ἐν πεπλοῖσι noster, versus ad hunc modum excurrisset, ne turbator constructio redderetur:

Φερ' ἐν πεπλοῖσι κρατὶ περιβαλὼ σκοτός·

quod his literis altius imbuti haud ægrè confitebuntur.

και τῷδε προστροπαιον ὄμμα προσέαλ'ων
οὐδεν κακῶσαι τοὺς ἀναιτίους θέλω.

1165

Θη. ἦ καὶ σὺν ἄλλοις, οἱ παρ' Ἀσώπου βόας
μενούς' ἐνοπλοῖ, γῆς Ἀθηναίων κοροί,
σὺ παιδί, πρῆσθι, συμμαχόν Φερῶν δόρυ.
κλήδων γὰρ ἦλθεν εἰς Ἐρεχθείδων πόλιν,
ὥς, σκηπτρα χῶρας τῆσδ' ἀναρπάτας, Λυκος
εἰς πόλεμον ὑμῖν καὶ μάχην καθίσταται.
τινῶν δ' ἀμοιβὰς, ὣν ὑπῆρξεν Ἡρακλῆς,
σωσας με νερθεν, ἦλθον· εἰ τι δεῖ, γέρον,
ἢ χεῖρος ὕμας τῆς ἐμῆς, ἢ ζυμμάχων.
εἰ· τι νεκρῶν τῶνδε πληθύνει πέδον;
ἢ που λελειμμαι, καὶ νεωτέρων κακῶν
ὑπέρτος ἀφίγμαι; τίς τὰδ' ἐκτείνει τέκνα;

1170

1175

ver. 1164. Genuinum est *Canteri* προσέαλ'ων pro προσέαλ'ων; quod et ipse videram: conferas v. 1222. nec locus non flagitat ὄμμα *Musgravi* pro αἷμα: qui rectè confert Hippol. 960. et vide infra vv. 1218. 1230. et 1234. Per se non est vituperandum αἷμα προσέαλ'ων: talis nempè; sed hic minùs quadrat. Vide Ion. 43. Med. 865. His consonat *Seneca*, Herc. fur. 1240.

Non sic furore cessit extinctus pudor.

Populos ut omnes impio aspectu fugem.

Si *Thefeus* manus erat *Herculi* admoturus, aut ille *Thefeo*, vulgatum αἷμα non equidè sollicitàssimè: sic enim, v. 1403.

ἀλλ' αἷμα μὴ σοὶς ἐξομοζῶμαι πῖπλοις.

Non inopportunos veniet *Philo*, ii. p. 419. οὗτος ἐστὶν ὁ πρῶτος ἐναγῆς ὁ πρῶτος καθαρῶν τῇ γῇ τοῦ μασμα προσέαλ'ων ἀπῆναι τοῦ ἀνθρώπου αἵματος: prout emendatum oportuit.

ver. 1171. πόλεμον—καὶ μάχην· has voces copulavit etià *S. Jacobus*, et *Plato* in *Phæd.* vid. *Silv. Crit. sect. civii.*

ver. 1176. Sequor *Barnefum*, qui præripuit ipsi conjecturam, verissimè corrigentem depravatam οὕτω τι λελειμμαι. *Orest.* 1091.

ἢ που λελειψαι τῶν ἐμῶν βουλευμάτων.

nam sine interrogatione, quasi dubitantis, placet accipere. *Homericus*, Il. Γ. 43.

ἢ που καγχάλοισι καρνηκομονῶντες Ἀχαιοί.

ἢ που· οὕτως δὲ: schol. undè corrigi debet *Hesychii* glossa.

Nec tamèn spernendum est, si interrogativè efferas, cùm minùs distet vulgatæ, quod proposuimus ad *Silv. Crit. sect. cxviii.*

οὕτω

τινες γεγωσταν τηνδ' ὄρω συναγορον;
ου γαρ δορος γε παιδες ιστανται πελας,
αλλ' αλλο τοι που κανον εὔρισκω κανον.

1180

Αμ. ω τον ελαιοφορον οχθον εχων—

Θη. τι χρημα 'μ' οικτροις εκαλεσας προσιμοις;

Αμ. επαδομεν παθεα μελεα προς θεων.

Θη. οἱ παιδες οἶδε, τινες, εφ' οἷς δαιρυρροεις;

Αμ. ετεκε μεν ὄυμος ινις ταλας·
τεκομενος δ' εκτανε,
Φοινιον αἷμα τλας.

1185

Θη. ευφημα φωνει.

Αμ. βουλομενοισιν επαγγελη.

Θη. ω δεινα λεξας.

Αμ. οἰχομεσθ', οἰχομεσθα πῆανοι.

Θη. τι φης; τι δρασας;

1190

Αμ. μαινομενω πιτυλα,
πλαγχθεις ἐκατοΓνεΦαλου βαΦαις ὕδρας.

Θη. Ἡρας ὀδ' ἄγων· τις δ' ὀδ' ου νεκρος, γερον;

οὕτω λαλειμμαι, καὶ νεωτερον κακων
ὑπερος αφιγμαι;

ver. 1185. ινις· quam dictionem sæpius habet noster : ut Æsch.
Eumen. 324. Lycoph. 570.

ver. 1186. τεκομενος· sic Homerus, Il. Δ. 59.

καὶ με πρεσβυτατην τεκετο Κρονος ἀγκυλομητης.

ver. 1187. αἷμα τλας· sic Med. 1339.

εργον τλασα δυσσιβιδατον.

ut infrà, v. 1282. ετλην φοιν. Sic Latini : Seneca, Thyest. 1006.

— fustines tantum nefas
Gestare tellus ?

ver. 1188. Nullus arbitror vocem επαγγελη, vel medii vel passivi
usûs, hic posse tolerari. Litera finalis, ut fit, elapsa est : sic enim
noster scripsit :

— βουλομενοισιν επαγγελεις.

ver. 1189. πῆανοι· alati : i. e. impetu ruinæ velocissimo : vide
quæ diximus de hâc figurâ ad v. 510.

ver. 1192. ἄγων· ita sæpè scribo cum aspero spiritu, non mu-
tatâ literâ, pro ὁ ἄγων : et ita in similibus : nam, si Græcorum fuerit
orthographia

Αμ. εμος, εμος ὁδε γονος,
ὁ πολυπονος, ὅς ἐπι
δορυ γιγάνιοΦονον
ἤλθε συν θεοῖς Φλεγραιον
εἰς πεδῖον ἀσπιστάς.

1195

Θη. Φευ, Φευ· τις ἀνδρῶν ἄδε δυσδαιμῶν ἐφυ;

Αμ. οὐκ ἂν γ' εἰδείης ἕτερον πολυμοχθοτερον,
πολυπλαγκτοτερον τε θνατῶν.

1200

Θη. τι γὰρ πεπλοισιν ἀθλιον κρυπτεῖ κακὰ;

Αμ. αἰδουμένος το σον ὄμμα,
καὶ Φιλίαν ὁμοφυλον,
αἷμα τε παιδοΦονον.

orthographia ὤγων, quis credat semper et toties scribas erraturos?
Vide Silv. Crit. sect. cxviii.

Porro, amplector acutissimam *Tyrwhitti* lectionem pro τις δὲλον
νεκροῖς: quam statim sequentia sibi postulant. Argutior est *Reiskii*
tentamine:

——— τις δ' ὅδ' ὄν' νεκροῖς, γέρον;
cui tamēn benè respondet v. 1036.

εἰδόντος ἱππῶν δεινὸν ἐκποδῶν Φορον.

ver. 1194. Inferui ὅς post πολυπονός· quam vocem non finet
abesse loci indoles. Absorpsit scilicet præcedentis syllaba finalis:
quo vix error ullus magis frequentatur in *Græcorum* scriptis.
Senferunt mendam *Canterus* *Heathiusque*; sed minùs feliciter in-
trufam voluerunt vocolam ante πολυπονός.

ver. 1204. Cuivis non perfunctoriè legenti statim liquebit ve-
terem scripturam vitio laborare: αἷμα τε παιδοΦονον: et sanguinem li-
berorum casorum veritus. Verbum scilicet αἰδομαι semper, nī fal-
lor, in his auctoribus aliquid reverà venerabile et honore dignum
respicit; ut nunc *aspectum* et *amicitiam* *Thefei*: his autē adjun-
gere αἷμα παιδοΦονον geminare est agnum tigri. Porro, sensu caret
hæc lectio: nam certè postulat loci scopus *Herculem* hæc esse re-
veritum ob cædem liberorum. Illud ergo verum, quod à lineis
vulgatæ scripturæ quàm proximè abfuerit: hoc autē nobis-
metipfis videmur assecuti:

αἷματι παιδοΦονῶν·

nam suprâ diximus, et ab exemplis in hæc ipsâ fabulâ abundè
patet, finale et, sæpissimè commutari: superest igitur tantum
con-

Θη. ἀλλ' εἰς συναλγουντ' ἤλθον· ἐκκαλυπτέ νιν. 1205

Λμ. ὦ τέκνον, παρὲς ἀπ' ὀμματων
πεπλον· ἀποδίδε· βέβος κελὶφ δειζόν·
βαρος ἀντιπαλον δακρυοῖς συναμιλλᾶται.

ἰκετευομεν, ἀμφι

σαν γενειαδα καὶ γονυ καὶ 1210

χερὰ προσπιτνων,

πολιον τε δακρυον ἐκβαλων.

ἰω παῖ,

κατασχε λειοντος ἀγρίου θυμον, μὴ πως

conversio τῶν ἰ in ἰ: et quid tam parvum, si mens auctoris et in-
doles Græcæ linguæ paritèr hinc concilientur? Rem perpendant
æqui judices, et his literis exercitati. Insuper, παιδοφοῖος, si quis
præstulerit, nequaquàm deteriore lectionem judico.

ver. 1205. Sequor *Musgravium*, qui accipit ἤλθον pro *tertio plu-*
râli respiciente ὀμμα et φίλιαν: quamvis durius appareat, quàm
ad ea *Theſeus*, non vicissim hæc ad eum venerint. Fortassè non in-
feliciter ad hanc normam versum refingas?

ἀλλ' ὡς συναλγων γ' ἤλθον· ἐκκαλυπτέ νιν.

Sed, ut condoliturus scilicet, veni:

quod et opportunum est et linguæ proprietatibus quàm maximè
consentaneum.

ver. 1208. Nolui textum interpolare propter obscuritatem so-
lummodò, cùm hæc *Bæotiis* critici sensibus hæud absurdè impu-
tari possit, et acutiores oculi rem clarè pervisam habeant: non
celabo tamèn me versum esse depravatum judicare, siquidèm *Eu-*
ripidi vox βαρος nusquàm dignitatem, vel pondus, figuratè sonet.
Repono:

παθος ἀντιπαλον δακρυοῖς συναμιλλᾶται·

Affectus oppositus cum lachrymis contendit:

i. e. "ego, cui non minor infidet ægritudo, adverfor taciturni-
tati tuæ, et cum lachrymis contra eam pugno." Nihil planius
aut elegantius dici poterat:

ver. 1214. Demerebor, ut libentèr speraverim, *Euripidis* lec-
tores ob redintegratam vi minimè laboriosâ mutilam et mendo-
sam periodum. Ità *Musgravius* exhibuit.

κατασχε λειοντος ἀγρίου θυμον γ', ὅπως μὴ

βέβον ἐπι φεινον, ἀνοσιον, ἐξαγῇ·

βροτον ἐπὶ Φονιον, ανοςιον, ἐξαῖη,
κακα θελων κακοις συναψαι, τεκνον.

1215

Οἱ. εἰεν· σε, τον θασσοντα δυστηνους ἐδρας,
αυδω Φιλοισιν ορμα δεικνυναι το σον·
ουδεις σκοτος γαρ ὡδ' εχει μελαν νεΦος,
ὅς τις κακων σων συμφοραν κρυψειεν αν.
τι 'μοι, προσειων χειρα, σημαινεις Φονον,
ως μη μυσος με σων βαλει προσΦεγμάτων;
ουδεν μελει 'μοι συν γε σοι πρασσειν κακως,
και γαρ ποτ' ευτυχῆτ'· ἐκεισ' ανοιστεον,
ὅτ' ἐξεσωσας μ' εἰς Φαος, νεκρων παρα.
χαριν δε γηρασκουσαν εχθαιρω Φιλων·
και των καλων μεν ὅς τις απολαυειν θελει,
συμπλειν δε τοις Φιλοισι δυστυχουσιν, ου.
ανιστας, ἐκκαλυψον αθλιον καρα,
βλεψον προς ἡμας· ὅς τις ευγενης βροτων,

1220

1225

1230

ubi illud γ' nihil efficit, et odiosum est; μη additamentum Scaligeri est præter fidem schedarum, et βρομων sensu caret. Nos, extrusis ineptiis et figmentis, sanitatem loco donavimus. Jam verò βροτον Φονιον, Homereum est, Il. H. 425.

ἀλλ' ἰδατι νῆζοντες ἀπο βροτον αἵματοιντα.

Lycophron, 992.

πρωτος κελαινω βωμων αἵμαξῃ βροτων.

Possis reddere: *Reprime furorem, ne insuper producat cædem.*

ver. 1215. ἐξαῖη digna est, quæ sedulo observetur, vis verbi medii: μη πως ἐξαῖη· ne quodammodo tibi proferas; i. e. in tuum infortunium et propriam perniciem: tibi magis nociturus quàm aliis.

ver. 1218. Emovei distinctionem minùs necessariam post αυδω, ut artius cohæreant αυδω et δεικνυναι. Sic Ion. 157. αυδω μη χριμπ-
ται· et alibi. Soph. Œd. Col. 864. αυδω σιωπαι.

ver. 1227. Receptam lectionem non sollicito; sed lenior affluxisset locus continuo cursu constructionis:

και των καλων μεν ἢ τις απολαυειν θελει—

Φερεῖ

Φερεῖ τὰ θεῶν γε πῶματ', οὐδ' ἀναινείται.

Ἡρα. Θῆτε, δεδορκας τὸνδ' ἀγὼν' ἐμῶν τέκνων;

Θη. ἡκουσα, καὶ βλέποντι σημαίνεις κακά.

Ἡρα. τί δῆτα 'μου κρατ' ἀνεκαλύψας ἡλίψ;

Θη. τί δ' οὐ; μίαινεις, θνητὸς ὢν, τὰ τῶν θεῶν; 1235

Ἡρα. Φευγ', ὦ ταλαιπῶρ', ἀνοσίον μιάσμ' ἐμόν.

Θη. οὐδεὶς ἀλαστωρ τοῖς Φίλοις ἐκ τῶν Φίλων.

Ἡρα. ἐπῆνεσ'· εὐ δρασας δέ σ', οὐκ ἀναινομαι.

Θη. ἐγὼ δέ, πασχῶν ἐν τούτῳ, οἰκτεῖρω σε νῦν.

Ἡρα. οἰκτρος γὰρ εἰμι, τὰμ' ἀποκτείνας τέκνα. 1240

ver. 1231. Mihi displicet hæc phrasis θεῶν πῶματα· *Deorum casus*: si lana sit, putaverim *Euripidem* respicere decantatum proverbium:

αἰνὴ γὰρ ἐν πιπτουσιν οἱ Διὸς κύβοι·

sed deferimus arbitrio lectoris dijudicandum, an scripserit:

φερεῖ τὰ θεῶν πεπρωμέν'· οὐδ' ἀναινεται·

similiter Ion. 1408.

τὰ γὰρ πεπρωμέν' οὐδ' ἐπεῖδαι ποτ' ἀν.

ver. 1233. ἡκουσα· manifestissimum est hanc dictionem falsitatis esse arguendum; nam quis extemplò perspiciat necesse est aliud flagitare quæstionem *Herculis*; qui de auditu calamitatis nec dixit aliquid, nec dicere potuit. Referibo:

αἰχουνὴ καὶ βλέποντι σημαίνει κακά·

dolenti et videnti: quod amicum benevolum decebat. Vide Soph. *Elect.* 159.

ver. 1235. Haud aliter *Sophocles*, *Antig.* 1043.

οὐδ', ὡς μῖασμα τοῦτο δὴ τρεῖς, ἐγὼ

θαπτὴν παρῆσθ'· κείνοι· ἐν γὰρ οὐδ' ὅτι

θεοὺς μίαινεν οὐ τίς ἀνθρώπων σθένει.

ver. 1239. *Silius*, xiv. 171.

— tu letum evadere nobis

Das prior, et servas nondum servatus ab hoste.

ver. 1240. Amplector doctorum virorum proclivem sanè conjecturam, γὰρ ἡμῖν vice παρῆμι· et fortassè vera sit: nobis interea cogitatio venusta incidit, quam confidimus nefastos lectores non esse aspernatos:

οἰκτρος προκείμε, τὰμ' ἀποκτείνας τέκνα·

humi scilicet stratus *Hercules*, et calamitatibus tantum non enectus, se dicit extendi, quasi mortuus, inter cadavera liberorum: *Phoen.* 1739.

οἰκτρεῖα προκίται, πάντ' ἐχούσ' ὅμου κακά.

Θη. κλειω χάριν σην εφ' ἑτεραισι συμφοραῖς.

Ἡρα. εὐρες δὲ γ' ἄλλους ἐν κακρίσι μείζουσιν;

Θη. ἀπ' ἧ κατῶθεν οὐρανοῦ δυσπραξία.

Ἡρα. τοι γὰρ παρεσκευασμέθ', ὥστε κατθανεῖν.

Θη. δοκεῖς ἀπειλῶν σων μελεῖν τι δαιμοσιν;

1245

Ἡρα. ἀνδρες ὁ θεός· πρὸς δὲ τοὺς θεούς, ἐγώ.

ver. 1241. Quàm urbanè et benevolè locutus est! Quasi dixerat: "De mortuis hilce nec ultrà sentientibus, quid prodest "angi? te solum defleo propter alias calamitates:" i. e. quæ sunt aliorum: liberos tuos nempè, quos occidisti. Quod aliter, ac voluit *Theſeus*, cepit *Hercules*; ut ex ejus responſo patet.

ver. 1243. Ut hic *Alcides* de malis ſuis, ità *Flaccus* de poetica ſuâ inter homines celebritate:

Quod ſi me Lyricis vatibus inferis,
Sublimi feriam fidera vertice.

Nec alienus eſt huic loco *Lycophron*, 787.

ὃν Βομβυλίας κλιτύς ἢ Τεμμικία
ὑψίστου ἡμῖν πῆμ' ἐτεκνώσε ποτε.

Ariſtophanes, *Ran.* 781.

Ξ. ὁ τῶν παυομένων; Α. νη Δι', οὐρανοῦ γ' ὅσον.

Opportunus eſt etiàm *Statius*, *Theb.* iii. 155.

Vos, uteri fortuna mei; quâ tangere divos
Rebar, et *Ogygia* titulis anteire parentes.

Sed de hâc formulâ copioſiùs atque ex profeſſo diximus ad *Silv. Crit. ſect. lxxvii.* Et indignor equidèm viros doctos eam ſuſpectam habere potuiſſe: nihil enim, mihi crede, ſanius eſt, aut venuſtius.

ver. 1246. Fortaſſè imperfecta eſt *Herculis* oratio, cujus ſilum abruperit, ob amici turbatus impietatem, *Theſeus*. Voluit dicere: "Memet habeo defuncti loco, cui nihil eſt ultrà cum ſu-
"peris negotiis." *Silius*, iv. 228.

Ibant in Martem terræ dominantis alumni,
Damnati ſuperis; nec jam reditura juventus:

Virgilium, nî fallor, ut ſempèr reſpiciens, *Æn.* xi. 51.

Nos juvenem exanimum, et nil jam caeleſtibus ullis
Debentem, vano mœſti comitamur honore:

quem locum pulchrè contulit venuſtas *Brunchii* ad *Soph. Aj.* 590.

ὡς οὐδὲν ἀρκεῖν ἐμ' οφείλει τῆς ἐτι.
οὐ κατοισθ', ἐγώ θεοῖς

Oratio eſt hominis de ſe deſperantis et ſalutem renunciantis; ut alibi etiàm *Silius*, xv. 370.

————— circumdata

Θη. ἰσχε στομ' ὥς μη, μεγα λεγων, μειζον παθης.

Ἡρα. γεμω κακων δη, κούκ' ετ' εσθ' ὅπη τεθῃ.

Θη. δρασεις δε δη τι; ποι Φερῃ θυμουμενος;

Ἡρα. θανων' ὅθεν περ ἦλθον, εἰμι γῆς ὑπο.

1250

Θη. εἰρηκας επιτυχοντος ανδρωπου λογους.

Ἡρα. συ δ', εκτος αν γε συμφορας, με νουθετεις.

Θη. ὁ πολλα δη τλας Ἡρακλῆς λεγει ταδε;

Ἡρα. ουκ ουν τοσαυτα γ', εἰ μετρω μοχθητεον.

————— circumdata postquam
Nil restare videt virtus, quod debeat ultra
Jam superis, magnum secum portare sub umbras
Nomen mortis avet.

ver. 1247. *Aldus* dat ἰσχε το στομ' quod non est ferendum.
Habemus fortasse lapsum librarii pro ἰσχε το στομ'.—

ver. 1248. *Longinus* de sublim. sect. xl. Μετα γι τοι τῆς τικ-
ικτοσιαν Ἡρακλῆς φησι

γίμω κακων δη, κούκ' εσθ' ὅπη τεθῃ
σφοδρα δημῶδες το λεγομενον, αλλα γιγονι ὑψηλον τη πλασει αναλογουν.

ver. 1251. Frugifera sanè et quantivis pretii sententia! Vel-
lem, tyrones! memori pectore infixam identidèm retraheretis.
Forti viro nihil dignius esse potest, nihil honorificentius, quàm
calamitates vitæ, ad virtutem consummandam à Deo benevolè
provisas, strenuè et constantèr eluctari. Res adversæ stadium
sunt, in quo magna ingenia feliciter exerceri possunt; igna-
vorum est atque improborum ad omnem fortunæ conversionem
percelli, et odisse lucem. At *Maronem* saltèm audiat is:

Proxima deindè tenent moesti loca, qui sibi letum
Infantes peperere manu; lucemque perosi,
Projecere animas. Quàm vellent æthere in alto
Nunc et pauperiem et duros perferre labores!

ver. 1252. Emendatum dedi ex conjecturà συ δ' pro συ γ':
duplex γι tolerari non debuit. Plenè dixisset: "Rectè quidèm
" obicis me cum indocto plebe loqui, nec ut magnanimum
" decet: tu autèm vicissim non attendis quàm facile tibi sit,
" qui vales, ægroto mihi consilium dare." Verissima est hæc
critis. Conferas *Alcest.* 1099.

ver. 1253. *Seneca*, *Herc. fur.* 1239.

Nunc Hercule opus est: perfer hanc molem mali.

ver. 1254. Quasi dixisset: "paucula sunt et parva, quæ priùs
" exantlavi, si cum præsentium laborum mensurâ comparen-
" tur."

Θη.

- Θη. ευεργετης βροτοισι, και μεγας Φιλος; 1255
 'Ηρα. οἶδ' ουδεν ωφελουσι 'μ' αλλ' 'Ηρα κρατει.
 Θη. ουκ αν σ' ανασχοιθ' 'Ελλας αμαδια θανειν.
 'Ηρα. ακουε δη νυν, ὡς ἀμιλληθω λογοις
 προς νουθεισεις σας* αναπλῦζω δε σοι
 αἰωτον ἡμιν νυν τε, και παροιδεν, ον. 1260
 πρωτον μεν, εκ τουδ' εγενομην* ὅς τις, κλανων
 μητρος γεραιον πατερα, προστροπαιος ων,
 εγυμει την τεκουσαν Αλχημνην εμε*
 ὅτ' αν δε κρηπις μη καταβληθῃ γενους
 ορθως, αναγκη δυστυχειν τους εκγονους. 1265
 Ζευς δ', ὅς τις ὁ Ζευς, πολεμιον μ' εγεινατο
 'Ηρα. συ μεν τοι μηδεν αχθεσθης, γερον,
 πατερα γαρ αντι Ζηνος ἡγουμαι σ' εγω.
 ετ' εν γαλακτι τ' οντι, γοργωπους οΦεις

ver. 1259. Ità verè corrigi pro νουθειας, Pierfon. ad Mær.
 p. 270.

ver. 1268. Ad hanc sententiam pulchrè referri potest venustissimi Phædri fabula, iii. 15. Longum esset hic exscribere.

ver. 1269. Hæc in usus proprios mutua sumfit Seneca, Herc.
 fur. 1269.

— sequitur in primo statim
 Infesta Juno. Nunquid immunis fuit
 Infantis ætas? monstra superavit prius,
 Quàm nosse posset. Gemina cristati caput
 Angues ferebant ora; quos contra obuius
 Reptavit infans: igneos serpentium
 Oculos remisso lumine ac placido intuens,
 Artos serenis vultibus nodos tulit;
 Et tumida tenerâ guttura elidens manu,
 Prolusit hydræ:

elegans est in primis hoc ultimum, *prolusit hydræ*: alitèr frangit ac
 concidit omnes nervos sublimitatis luxuries ingenii compesci
 nefcia: quod obitèr monemus, nè dulcia hæc vitia sibi lenocinari
 lætioris naturæ tyrones, et mox insidiari iudicio castigatori, pa-
 tiantur.

επεισεφρησε

ΕΠΕΙΣΕΦΡΗΣΕ ΣΠΑΡΓΑΝΟΙΣΙ ΤΟΙΣ ΕΜΟΙΣ
 ἢ ΤΟΥ ΔΙΟΣ ΣΥΛΛΕΚΤΡΟΣ, ὥς ΟΛΟΙΜΕΘΑ.
 ΕΠΕΙ ΔΕ ΣΑΡΚΟΣ ΠΕΡΙΒΟΛΑΪ ΕΚΤΗΣΑΜΗΝ
 ἤδωντα, ΜΟΧΘΟΥΣ, Οὐς ΕΤΛΗΝ, ΤΙ ΔΕΙ ΛΕΓΕΙΝ;
 ΠΟΙΟΥΣ ΠΟΤ' ἢ ΛΕΟΝΙΑΣ, ἢ ΤΡΙΣΩΜΑΛΟΥΣ
 ΤΥΦΩΝΑΣ, ἢ ΓΙΓΑΝΤΙΑΣ, ἢ ΤΕΤΡΑΣΚΕΛΕΙΣ,
 ΚΕΝΙΑΥΡΟΠΛΗΘΗ ΠΟΛΕΜΟΝ, ΟΥΚ ΕΞΗΝΟΥΣΑ*
 ΤΗΝ Τ' ΑΜΦΙΚΡΑΝΟΝ ΚΑΙ ΠΑΛΙΜΒΛΑΣΤΗ ΚΥΝΑ,
 ὕδραν, ΦΟΝΕΥΣΑΣ; ΜΥΡΙΩΝ Τ' ΑΛΛΩΝ ΠΟΝΩΝ

1270

1275

ver. 1270. ἐπισηφρησεῖ infilire fecit: de hâc transitivâ potestate hujuscemodi verborum dixi superiùs, ad v. 725. et alibi.

ver. 1272. περιβολαία vestimenta, ut v. 550. ità loquuntur Stoici, Socratici, et novi foederis scriptores. Eleganter Marc. Anton. xii. 1. 2. ὁ γὰρ μὴ τὰ περικιμμία κριαδιά ὄρων, ἢ που γὰρ (multo minus) ἰσθίτα, καὶ οἰκία, καὶ δοξαί, καὶ τὴν τοιαύτην περιβολήν καὶ σκηνὴν διαμανος, ἀσχολησται. Unde elegantissimè D. Paulus, Eph. iv. 24. καὶ ἰδυσσασθαι τοὺς καινοὺς αἰσθησθῶν, τοὺς κατὰ Θεοῦ, κτισθέντα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι, τῆς ἀληθείας: i. e. τοὺς τῆς ἀληθείας: nam sic ordinandum est illud comma. Porro, hanc metaphoram nos pluribus illustramus ad Silv. Crit. sect. cxxxiii. clxxxix. cxcv.

ver. 1274. Grandis amplificatio, poetis concessa, et loquentis affectibus in hoc loco accommodatissima: vide quæ notavi suprâ, v. 454. Virgilius, Geo. ii. 169.

Hæc genus acre virum, Marfos, pubemque Sabellam,

Extulit: hæc Decios, Marios, magnosque Camillos.

ver. 1276. ἐξήνυσα* confeci—devici—debellaui: sic Appianus de rebus Illyricis, sect. xv. ταῦτα ταῖς ἰσθί—οὐδὲ Γαίος Καίσαρ, ἐντυχιστάτος ἐς πολέμους αὐτῶν, ἐξήνυσεν. Et rursus, de bell. civ. ii. 73. in loco vexatissimo, sic demum rescribendo: καὶ οὐδ' ἐς τὰ δίκαια αὐτοὺς ἐγὼ προκαλούμενος ἐπιθεῖν, οὐδὲ χάρισιν ἐξήνυσ' οἷς ἵνας μύθηκα καὶ ἀπαθείς, ἐλπίσας ἡμῖν τι παρ' αὐτῶν ἰσθίσθαι δίκαιον.

ver. 1277. παλιμβλαστή κυνᾷ non injucundè luxuriat in hâc figurâ Nonnus super eâdem hydrâ: Dionys. lib. xxv.

τί πλεονῶν Ἡρακλῆος θράσος κινεῖ, εἰ τίνα πηγῇ,
 πολλὰ καμῶν, ὀλκὴν οὐδ' ὠδία λυσάτο Λεγῇ
 τιμῶν αὐτοτίλιστα θαλίσσια Φωλαδὸς ὕδρης
 φυταλινὴν πολυδαίρον ἀνασπλαχυνότα δράκοντι;

ut rescriptam oportuit periochen.—Nec pigebit observâsse nostrum in Elect. 1349. vocare Furias, κυνάς: canes, ut hic Lernæam hydrâ: vide suprâ, ad v. 419. hujusce fabulæ. Lycophron, v. 45. appellat Scyllam, κυνᾷ et marinum monstrum insignit eodem nomine, ad v. 471.

διηλθον

διηλθεν ἀγέλας· κείς νεκρούς ἀφικομένην,
 Ἴδου πυλῶρον κύνα τρικράνον εἰς Φῶς
 ὅπως πορεύσασιν, ἐντολαῖς Εὐρυσθέως.
 τὸν λῳστῆιον δὲ τὸνδ' ἐτλῆν τάλας πόνον,
 παιδοκτονήσας, δῶμα θριγκῶται κακοῖς.
 ἦκω δ' ἀναγκῆς εἰς τοδ'· οὐτ' ἐμαῖς Φίλαις
 Θῆβαις ἐνοικεῖν ὅσιον· ἦν τε καὶ μὲνω,

1280

1285

ver. 1279. διηλθον· *peragravi*: i. e. multum telluris obeundo
 perfecti: *errores* magnos feliciter exprimit locutio: vide ad v.
 425. Ob hos *discursus*, ad *Eurysthei* arbitrium factos, audacter di-
 cit *Valerius*, Argon. v. 488.

ille labores

Dat varios: suus ut magnum rex *spargit* ab Argis

Alciden.—

ver. 1282. πόνον· i. e. μοχθον—ἀγῶνα—*certamen*: “aliis meis la-
 boribus hic in cumulum accessit.” Sic fidenter restitui pro φ-
 ρον ex indubitabili, si quis usquam, divinatione: conferas, vv.
 1273. 1278.

Quantus vero me perfudit stupor, cum serò factus essem certior
 hoc *Reiskio* etiàm in mentem venisse, *Lennepioque* ad *Phalarim*:
 atque de eo tacuisse *Musgravium*!

1283. θριγκῶσαι: nimis elegans figura! Nec sibi venustate cedit
 noster ad *Troad*. 492. qui locus hic comparere debet:

τὸ λῳστῆιον δὲ, θριγκὸς ἀδελῶν κακῶν,
 δούλη γυνή γεναὺς εἰς δόμους ἀφιζομαι.

Et *Aeschylus*, *Agam*. 1291.

φυγὰς δ', ἀλήτης, τῆςδε γῆς ἀποξένος,
 κατῆσιν, ἀτὰς τὰςδε θριγκῶσαν φίλοις·

θριγκὸς δὲ λέγεται ἢ ἐπὶ τοῖς οἰκοῖς *σιεφαν*: *scholion* ad *Od* *Ξ*. 10. undè
 longè suavissimè *Lycurgus* *Spartanus* apud *Plut*. *Lacon*. *apoph-*
theg. καὶ παλιν, ἐπιζητουμένων περὶ τειχῶν, οὐκ ἐφ' ἑποῖαν εἶναι ἀτειχίστους,
 ἢ τίς ἀνδρασι καὶ οὐ πλῆθεσι ἐσταφαιώται. Hùc apprimè facit *epi-*
gramma *Homero* attributum:

ἀνδρὸς μιν *σιεφανὸς* παῖδες, πυργοὶ δὲ πολλοὶ·

undè verè correximus *Soph*. *Æd*. *Col*. 14: ad *Virg*. *Geo*. i. 71.

πατὲρ τάλαιπῶς· *Οιδίπους*, πυργοὶ μιν, οἱ

πολὺν *σιεφουσιν*·

quam emendationem pluribus astruemus, cum res feret.

ver. 1285. Restitui ἦν τε pro ἦν δὲ, sensu et linguæ ratione pos-
 tulantibus: nî enim id fiat, nihil habet præcedens *οὐτε*, quod
 sibi possit respondere. Dicit *Hercules*: “Nec possum alibi vi-
 vere

εἰς ποῖον ἱερὸν, ἢ πανηγυρίῳ Φιλῶν,
 εἰμ'· οὐ γὰρ αἷας εὐπροσηγορούς ἐχω.
 ἀλλ' Ἀργὸς ἐλθῶ; πῶς, ἐπεὶ Φεύγω πατρίαν;
 Φερ', ἀλλ' ἐς ἀλλήν δὴ τιν' ὀρμήσω πόλιν;
 καὶ περ' ὕποβλεπωμὴ' ὥς ἐγνωσμένοι,
 γλωσσης πικροῖς κεντροῖσι κληδονοχοῦμενοι·
 οὐχ οὗτος ὁ Διὸς, ὃς τέκν' ἐκτείνει ποτὲ
 δαμαρτα τ'; οὐ γῆς τηδ' ἀποφθαρείσεται;
 κεκλιμένων δὲ Φῶτι μακαρίῳ ποτὲ
 αἰ μεταβολαὶ λυπηρὸν· ὦ δ' αἰ κακῶς
 ἐστ', οὐδὲν ἀλγεῖ, συγχεύως δυστήνος ὦν.
 εἰς τοῦτο δ' ἔξειν συμφοράς, οἶμαι, ποτὲ·

1290

1295

“ vere, nec manere Thebis.” Sentient vim emendationis penitiùs cruditi, nec minutissimarum proprietatum non perspicaces.

ver. 1289. Fortassè dedit Euripides, ut elegantè variaret locutionem:

Φερ', ἀλλ' ἐς ἀλλήν δὴ τιν' ὀρμήσω πόλιν;

At fortè stationem habeo in alià quâdam civitate?

ver. 1291. Fervet emendationibus hic locus: dubitare nefas est de vitiositate receptæ lectionis κληδονοχοῦμενοι. *Malis rumoribus jactati*: ut κληρουχοῦμενοι, λαμπαδοῦχοι, et similia. Κληδὼν verò, ut φημι, vox media est, et indifferentè in malam vel in bonam partem pro occasione potest adhiberi. Alcest. 980. significationem malam nanciscitur:

τοιαυτὴ πρὸς κακοῖσι κληδὼνα

ἵξω.

ver. 1296. Præ se fert editio Musgravii συγγενῶν: in libri marginè repofueram συγγενὸς ex ingenio; in quam lectionem postea vidi alios editores incidisse: Probè omninò et feliciter: pigetque Musgravium sudasse tantoperè in sordibus defendendis. Συγγενὸς elegans est, ut nihil supra: “ medullitus, quasi à naturâ: “ adeò à consuetudine inveteratum, ut vel homini ingenitum “ videri possit.”

1297. Pudor vetuit textui vim inferre: sed meis saltèm oculis luce clarius est, novum argumentum hic ordiri *Herculem*, et sibi fingere multo majores calamitates: nec receptas lectiones admittere hanc constructionem. Quasi dixisset: “ Non solummodò ta- “ libus convitiis in omni terrâ me inveniam expositum, cuicun- “ que pedem intulero; sed, si linguis incusantibus et opprobriis “ parcant

Φωνὴν γὰρ ἤσει χθών, ἀπεννεπούσα 'με
 μὴ θιγάνειν γῆς· καὶ θαλάσσα, μὴ περᾶν·
 πηγαὶ τε ποταμῶν· καὶ τὸν ἀρματηλάτου
 Ἰξίον' ἐν δεσμοῖσιν ἐκμιμήσομαι.
 καὶ ταῦτ' ἀρίστα, μὴδεν' Ἑλλήνων μ' ὄραν,
 ἐν οἷσιν εὐτυχούντες, ἡμὲν ὀλβιοί.
 τί δῆτα 'με ζῆν δεῖ; τί κέρδος ἔξομέν,
 βίον τ' ἀχρεῖον, ἀνοσίον τ', ἐκτιήμενοι;

1300

1305

“parcant homines, vel ipsa Terra contra me mittit vocem.” Quid multa? sic constituendus est et levitèr corrigendus locus:

εις τοῦτο δ' ἔξιν συμφέρας, οἶμαι, ποτὶ

φωνὴν γ' ἀφῆσει χθών—κτλ.

Quinetiàm me credo etiàm ad hoc malì evasurum: terra scilicèt emittet vocem. Falsissimus sum judicii, si non hæc redoleant Euripidem: si non et probè cohæreant, et Attici sermonis lepores sapiant. Sic in Hippol. 417. divino loco:

οὐδὲ σκοτοὶ φρῖσσουσὶ τοὶ ξυνηγάτην

τερεῖα τ' οἰκῶν, μὴ ποτὶ φθογγὴν ἀφῆ.

ver. 1301. Ἰξίον' ἐκμιμήσομαι: i. c. αἰὲν ἀσάτος καὶ ματωρὸς· τίταμι-
 νος αἰωρημασίν· Orest. 982. ut Ixion rotà: mobilis tempèr, et suspens-
 sus. Appositissimus locus est Deut. xxviii. 66. LXX. Καὶ ἰσθαι ἡ
 ζωὴ σου κρεμαμένη ἀπειρᾶντι τῶν ὀφθαλμῶν σου· καὶ φυβήθησῃ ἡμέρας καὶ νυκ-
 τος, καὶ οὐ πισύσεις τῇ ζωῇ σου. Ut Æschines et Isocrates: ἀνακρεμα-
 σας ἀπο τῶν ἐλπίδων: Horat. epist.

ne dubiæ fluitem spe pendulus horæ:

Virgil. Æn. iv.

Anna soror, quæ me suspensam insomnia terrent?

D. Luc. xii. 29. et alii scriptores ubivis, ὡς ἄμμος. Cæterum, se-
 quor Musgravii ἀρματῆλατο, pro ἀρματηλάτην, linguæ ingenio mo-
 rem gerens.

ver. 1305. E turbatis lutulentorum scribarum aquis expiscati
 sumus procul dubio genuinam Euripidis scripturam. Ità vulgò
 exhibetur:

βίον τ' ἀχρεῖον, ἀνοσίον, ἐκτιήμενοι·

quis autèm eo audaciæ procedet, ut hanc incompositam oratio-
 nem tragico imputaverit? Molestum illud τ', aut omninò elimi-
 nandum est, aut comite quodam donandum. Intereà, quid lenius
 eà medicinā, quam morbo fecimus? Rarior forma verbi librarios
 in errorem tulit, et intrusæ familiari κἐκτιήμενοι occasionem procul
 dubio largita est. Scriptoris verò nitidissimis locutionis legi-
 timæ

χορευετω δε Ζηνος ἡ κλεινη δαμαρ,
κρουουσ' Ολυμπου σεμνον αἰβυλη πεδον·

timæ varietatem omnem quidnam est cur abnegemus, ut efficacius occurrant fastidio lectorum? *Æschylus*, *Prom.* vinct. 724.

τρεῖς κυκνομορφοί, κοινοὶ ὀμμ' ἐκλήμεναι.
Quod, nisi extra omnem controversiam jacerent, quæ jam proposuimus, non ineptè restitutum isse ad hunc modum:

βίοτον ἀχχείον, αἰνόσιον, κικτῆμαι.
Mendam *Heathius*, ut serò vidi, subodoratus est; et depromsit è pharetrâ telum suum longè utilissimum, cui libet inserviens occaſioni, particulam γε: quæ scopum saltèm jam nunc non assecuta est.

ver. 1307. *Opiparas* sanè dapes nobis epulandas ministrant lepidi editores:

κρουουσ' Ολυμπίου Ζηνος αἰβυλη ποδα·
ubi quot vocabula, penè tot errores; ut nemini non liquet: et, si sinceræ fuerint lectiones, quid sensûs exhibent præter humilem istum et tragicâ gravitatè indignissimum, quem continet illud *Perſianum*:

soleâ, puer, objurgabere rubrâ:
vel illud *Terentii*, *Eun.* v. 7. 4. undè habuit satyrarum scriptor:
Utinam, tibi committigari videam sandalio caput!

Apagè has sordes ab *Euripide*! Imprimis igitur, mendæ manifestissima est vox *Ολυμπίου* legis pædariæ corruptrix impudens. Statim se præbet nobis *Ολυμπος* facilis et maximè probabilis restitutio; cui ne petulans quidèm repugnabit. Deinde, ad inficetam repetitionem vocis Ζηνος, quæ vix effugit è labris dictantis, stomachabitur quivis non auribus et gustu captus; adeò ut editoris sit de politissimo auctore pessimè merentis hoc opprobrium diutiùs in textu grassari sinere. Quid verò dignius *Euripide*, et manûs propriæ speciem præ se magis fert, quàm *σεμνον*? cujus literæ plurimæ sunt receptis cognatæ, et à scribis per singulas paginas commutatæ. Si verò librarius exceperit versus ab ore conservi dictantis, soni similitudo facillimè potuerit præbere occasionem mendæ.

Posteà inveni *Heathio* quoque hanc emendationem se obtulisse; nec virum præstantem fraudatum velim:

habeat secum, servetque sepulchro.
Denique, *ποδα* pro *ποδα* ante me et alii conjecerunt; ut, quantum judicare liceat, nihil aliud auctoris menti sit accommodatum. Πους scilicèt *Ολυμπου* (et de hâc emendatione satis constat) sonat τὴν ὑπὸ πτερύγῃ *Ολυμπίου*: *pedem*—*imam partem*—*Olympi*: (ut docet *Hesychius* in *ποδὶς ἰδνός*, *Homerum* interpretatus) qui sensus huic loco minimè quadrat. His denique argumentis nixi elegantissimum versum

- επράξε γὰρ βουλησιν, ἣν ἐβουλετο,
 ἀνδρ' Ἑλλάδος τὴν πρῶτον αὐλοῖσι βαῖροις
 ἀνω κατω στρεψασα. τοιαυτὴ θεῶ 1310
 τις ἀν προσευχοῖδ'; ἡ, γυναικὸς οὐνεκα,
 λεκτρῶν Φθονούσα Ζηνι, τοὺς εὐεργέτας
 Ἑλλάδος ἀπώλεσ', οὐδεν ὄντας αἰτίους.
 Θη. οὐκ ἐστὶν ἀλλοῦ δαιμονῶν ἄγων ὅδε,
 ἡ τῆς Διὸς δαμαρτος· εὐ τοδ' αἰσθάνη. 1315
 [εἰ δ' ἡς βροτῶν σὺ δυστυχὴς μόνος, θανεῖν]
 παραινέσαιμ' ἀν μάλλον, ἢ πασχεῖν κακῶς.
 οὐδεὶς δὲ θνητῶν ταῖς τυχαῖς ἀκηράτος,
 οὐ θεῶν· αἰδῶν εἰ περ οὐ ψευδεὶς λόγοι.
 οὐ λεκτρὰ γ' ἀλλήλοισιν, ὧν οὐδεὶς νόμος,
 συνηψαν; οὐ δεσμοῖσι διὰ τυραννίδας 1320

versum, et *αττικωτάτω* poetâ dignissimum, è longè maculatissimo atque etiâ ineptissimo effecimus. Eruditorum comitiis, cum olim erunt habitæ, rem penitus dijudicandum relinquimus.

Cæterum, rectè et pro more regia majestas *Junonis passu* magnifico per *Olympi* solum commendatur. Sic *Maro*, *Æn.* i. 46.

— ego, quæ divum *incedo* regina, Jovisque

Et soror et conjux :

ubi consuli non infructuosè potest *Taubmannus*. Huc refer *Horatium* epod. xvii. 41.

— Tu pudica, tu proba,

Perambulabis astra, fidus aureum.

Sed tempus et lector ad ulteriora me vocant. Obtemperandum est.

ver. 1315. Manifestissimum est unum saltèm versum, qui sequebatur, hinc excidisse: ne hic offenderent pueri, de meis institutum uncinis inclusi.

ver. 1319. Dedi γ' pro τ', quod stare nequit sine cognatâ vocalâ saltèm subauditâ per constructionem, vel præcedente vel sequente. Et, si paulò productiùs agatur lineola transversa calamo præproprio scribæ, quantulum est, quo discrepabunt Γ et Τ? *Nonne scilicet conjunxerunt lectos?* Sentisne vim propriam particulæ? Atqui, ut postea novi, hoc etiâ præcepit *Reiskeus*.

πτερὰ;

πατερας εκηλιδωσαν; αλλ' οικουσ' ὁμως
 Ολυμπον, ηνεσχοντο δ' ἡμαρτηκοτες.
 και τοι τι Φησεις, ει συ μεν, θνητος γεγως,
 Φερεις ὑπερΦευ τας τυχας, θεοι δε μη;
 Θηξας μεν ουν εκλειπε, του νομου χαριν·
 ἔπου δ' ἄμ' ἡμιν προς πολισμα Παλλαδος.
 εκει, χερας σας ἀγνισας μiasματος,
 δομους τε δωσω, χρηματων τ' εμων μερος.
 α' δ' εκ πολιτων δωρ' εχω, σωσας κορους
 δις ἔπλα, ταυρον Κνωσσιου κατακτανων,
 σοι ταυτα δωσω· πανταχου δ' εμοι χθονος
 τεμενη δεδασται· ταυτ' επανομασμενα
 σεθεν το λοιπον εκ βροτων κελησεται,
 ζωντος· θανοντος δ', ευτ' αν εις ἄδου μολης,

1325

1330

ver. 1321. *εκηλιδωσαν*· interpretari potes—*dehonestarunt*: sed
 opportuniorem sensum suppeditat locus *D. Cassi*, lxxvii. ii. ii δ'
 ουν και αφιειδο τινων μη αποκτειναι σφας, αλλ' επιζει γε αυτους, ὡστε και
 κηλιδουσθαι: "ita ut corpoream injuriam atque debilitationem pate-
 rentur." Non inveniunt, opinor, reddas labem intulerunt.
Cicero pro *M. Coel.* 18. "ne probum castis, labem integris, infa-
 miam bonis inferat." Quid autem? placetne interpretationem
 accerfere à deorum sanctitate; quasi omnis deo cuiquam illata vis
 esset quoddam maculosum nefas: cui non abludit v. 759. supra:

— *Θιους ανομια χραιων, θνητος ων*
deos maculans scelere.—Vel licet etiàm de magnitudine et audaciâ fa-
 cinoris interpretari: ut *Italia* loquitur de *Hannibale*, *Sil.* xv. 530.

juvenis, cui sola supersunt
 In superos bella, extremo de littore rapta
 Intulit arma mihi, temeratisque *Alpibus* ardens
 In nostros descendit agros.

Nec tamèn, ut nihil celem, non suspectam habeo vocem *εκηλι-*
δωσαν.

ver. 1324. *ὑπερΦευ*· *præter modum*—*immoderatè*—*indecorè*: *Æsch.*
Pers. 822.

ὡς ουχ ὑπερΦευ θνητος οντα χρη Φροειν·
ὑπερΦευ· ὑπερΦως, ὑπεραγαν: *Hesychius*, ut quisvis videt uno oculi in-
 titutio istam *lexicographi* glossiam redintegrandam esse.

θυσιαισι, λαίνοισι τ' ἐξογκώμασι,

1335

τιμιον ἀναζει πασ' Ἀθηναίων πολίς.

καλὸς γὰρ ἀστοῖς στεφάνος Ἑλλήνων ὕπο,

ἀνδρ' ἐτῆλον ὠφελούντας, εὐκλείας τυχεῖν.

κἀγὼ χάριν σοι τῆς ἐμῆς σωτηρίας

τηνδ' ἀντιδώσω· νυν γὰρ εἰ χρεῖος Φίλων.

1340

θεοὶ δ' ὅτ' ἀν τιμώσιν, οὐδὲν δεῖ Φίλων·

ἅλις γὰρ ὁ θεὸς ὠφελων, ὅτ' ἀν θελή.

Ἡρα. οἱ μοι, παρέργα σοι ταδ' ἐστ' ἱμῶν κακῶν.

ver. 1335. Sic in Orest. et Ion. nosse ογκον et ἐξογκον ταφῇ
mole tumuli decorare. Similiter de sepulchro Lycoph. 1183.

ταῖς δεσποτικαῖς ὠδαιαῖς ὠγκομένον.

ver. 1336. ἀναζει· extollet—educet: figurata significatio, vocem
ἐξογκώμασι respiciens. Virgilius, Aen. ii. 186.

Hanc tamen immensam Chalchas attollere molem

Roboribus textis, cœloque educere iussit.

Hoc tamēn, ut erumpat à me vera vox, et insolentius videtur,
et tumidius, quàm quod patienter feret simplicitas narrationis.

Quid verbis opus est? Dedit Euripides, nī fallor,

τιμιον ἱσαγισσι πασ' Ἀθηναίων πολίς.

ὅτι Ῥοπαλὸς, υἱὸς Ἡρακλείου· ὡς ἡρώϊ τῷ πατρὶ ἱσαγισσι. (I. ἱσαγισσι) καὶ
ὡς Διὶ θυσιῶν. Ptolem. Hephaest. apud Phot. cxc.

ver. 1340. Similiter in Oreste, v. 664.

τοὺς φίλους

ἐν τοῖς κακοῖς χρητοῖς φίλοισιν ὠφελεῖν

ὅτ' ἀν δ' ὁ δαίμων ἐν δίδω, τί χρεὶ φίλων;

ἀρκεῖ γὰρ αὐτὸς ὁ θεὸς ὠφελεῖν φίλων.

ver. 1343. In priscis editionibus nihil comparet inter παρέργα
et ταδ': supplent MSS. Paris. τοι: sed verum esse, quod nos olim
ex conjecturâ suffecimus, satis ostendit auctoris mens, quam
editores neutiquàm perceptam habuerunt. Id esse παρέργον Græci
dicunt, quod extra jacet præcipuum negotium, et parvi mo-
menti præ illo ducitur: ut vicissim id προεργον est, quod curam
maximam meretur. Nempè volebat Hercules calamitatibus ejus
succumbere, et cupiebat amicum cum illo sentire in descendis
eis et onerandis. Theseus autēn adeò ad eas extenuendas et sola-
tium administrandum se totum contulit, ut Hercules levitèr ac-
cusat illum mala ejus pro nihilo habendi, atque ut παρέργα προ-
τίς; non digna, quibus enarrandis otium impendatur. Ità Cyclops
in Theoc. idyll. xi. adeò totum in amore perditissimo se occupa-
tum

ἔγω δὲ τοὺς θεοὺς οὐτε λεκτῶ, ἀ' μὴ θεμῖς,
 στεργεῖν νομίζω, δεσμὰ τ' ἐξαπτειν χερσίν, 1345
 οὐτ' ἡζιώτα πῶ ποτ', οὐτε πείσομαι,
 οὐδ' ἄλλον ἄλλου δεσποτὴν πεφυκεναι·
 δεῖται γὰρ ὁ θεός, εἰ περ ἐστ' οὕτως θεός,
 οὐδένος· αἰδῶν οἶδε δυστήνοι λόγοι.
 ἔσκεψα μὲν δέ, καὶ περ ἐν κακοῖσιν ὧν, 1350
 μὴ δειλίσκω φῶν τιν', ἐκλιπὼν Φαός·
 ταῖς συμφοραῖς γὰρ ὅς τις οὐχ ὑφίσταται,

tum habuit, ut levioribus illis, quæ cæterorum amatorum exercent et mulcent curas, nullo modo potuerit animum advertere:

ἤρατο δ' οὐ τι ῥυθός, οὐ μαλός, οὐδὲ κικίριος,
 ἀλλ' ὁλοαῖς μανίαις· ἀγῆτο δὲ πάντα περιεργα.

Locum male accepit *Wartonus*. Sed dictio περιεργός in hoc usu, tritior est quàm quæ se exemplis muniri possulet.

ver. 1348. Ut *Lucretius* de *divina natura*, i. 61.

Ipsa suis pollens opibus, nihil indiga nostri.

ver. 1349. δυστήνοι λόγοι—*infelices fabulæ*: nos—*The wretched tales*. μοχθάρου· ποικίλου· improbi. Egregie ad hunc locum illustrandum facit *Suidas* in voce δυστήνος. Ταπεινὸν δέ, inquit utilissimus confarcinator, καὶ παρὰ Σοφοκλῆι δυστήνοτατη ἐπὶ τοῦ ἐξωλιστάτη, οὐκ ἐπὶ τοῦ οἴκου, ἐν οἷς φησὶν· (Elect. 120.)

ὦ παῖ, δυστήνοτατης

Ἠλεκτρα μητρός·

οὐ γὰρ ἴσθι νυνεπι οἴκου. Huc non absurdè trahas, *Virg.* *Ecl.* v. 35.

Infelix lolium, et steriles dominantur avenæ:

et *Silium*, xi. 552.

— undantia pectora felle,

Infelix, muta.

Ager vocabulum invenitur aliquoties apud *Latinos* eodem sensu, quo hic δυστήνος: ut in *Statii*, *Theb.* iii. 552.

— undè ille per orbem

Primis venturi miseris animantibus *ager*

Crevit amor?

Sic *Homeream* phrasim—οἰζυροῖσι βροτοῖσι, nunc reddit *Virgilius* per—miseris mortalibus, nunc autem per—mortalibus agris, patrem *Lucretium* secutus.

ver. 1352. συμφοραῖς sunt eventus rerum, vel mali vel felices, quos divina nobis applicat administratio; ideòque rectè opponuntur iis, quos inferunt hominum consilia; de quibus versus sequens.

Porrò, notandum est *Euripidem* semper subungere verbo

οὐδ' ἀνδρὸς ἀν δυναιδ' ὑποστῆναι βέλους.
 ἐγναρτερῆσσω θάνατον· εἰμι δ' εἰς πόλιν
 τὴν σὴν, χάριν τε μυρίαν δῶρων ἔχω.
 ἀτὰρ πόνων δὴ μυρίων ἐγευσάμην·
 ὧν οὐτ' ἀπειπον οὐδέν, οὐτ' ἀπ' ὀμμάτων
 ἐστάξα πηγᾶς· οὐδ' ἀν φόβῳ ποτὲ
 εἰς τοῦδ' ἵκεσθαι, δακρυ' ἀπ' ὀμμάτων βαλεῖν.
 νυν δ', ὥς εἴοικε, τῇ τύχῃ δουλευτέον.
 εἰεν· γέρας, τὰς ἐμὰς Φυγὰς ὄρας·
 ἔρας δὲ παίδων οὐτὰ μ' αὐθεντὴν ἐμῶν.
 δὸς τοῦσδε τυμβῶ καὶ περιστείλον νεκρούς,

1355

1360

ἰφίσταμαι in hac significatione *quartum casum* : sed nollem mutare regimen, quod ob seq. versum fortè voluerit immutare noster, et auctoritas *Thucydidis* communit, lib. ii. sect. 61. *χρεῖων καὶ συμφοραῖς ταῖς μεγίσταις ἰδίῳ ἰφίστασθαι.*

ver. 1353. βέλους· elegantissima locutio, pro *infortunium*. Hanc metaphoram libentissimè recolunt poetae. Sic in epig. de *Virtute mortem Ajaxis* deslente :

Σύμῳ ἀχρεὶ μεγάλῳ βέβηλημένα·
 et alii passim.

ver. 1355. Quis ferat repetitionem vocis *μυρίων* de novâ re in statim sequente versu? Et quomodò vocari poterant *infinita Thefei* in *Herculem* munera? Horum impulsu difficultatum fidentèr reposui *μυρία*. Sic *Alcest.* 555.

μή τις μὲ, καὶ σοὶ μυριανέω χάριν.

ver. 1356. ἐγευσάμην· *expertus sum.* Il. γ 258.

γευσόμεθ' ἀλλήλων χαλκήρεσιν ἐγχειρήσιν·

ἀποπειρᾶν ληψόμεθα τῆς ἀλλήλων δυνάμειος· εἰρηται δὲ μεταφορικῶς : schol. ibid. Undè *Pindarus*, *Isthm.* i. 29.

γενομένοι στέφανων νικαφόρων.

Lycophron, v. 1431.

αὐθὶς παλιμπλοῦτοιο γίυσται φύγης :

Ità denique, ne sim longior, sacri scriptores ; inter quos *epistolographus ad Hebraeos*, ii. 9. ὅπως χάριτι θεοῦ ὑπὲρ πάντος γέυσεται θανάτου.

Cæterum, cum his comparari merentur quædam *Sophoclis* ab *Hercule* itidèm de se dicta, prorsus simillima : *Trach.* 1073.

καὶ τοῦδ' οὐδ' ἀν εἰς ποτὲ

τοῦδ' ἀνδρὰ φάει προσδ' ἰδίῳ διδάκοτα·

ἀλλ', ἀστὶνακτὸς αἰνὶ ἰσπομῇ κακοῖς.

θακρυοῖσι

δακρυοῖσι τιμῶν· ἐμε γὰρ οὐκ ἐξ νομός·

πρὸς στερεὺν ἐρείσας μητρὶ, δούς τ' ἐς ἀγνάλας, 1365

κοινωνίαν δυσήνον, ἣν ἐγὼ ταλας

διώλεσ' ἀκῶν· γῆ δ' ἐπ' αὖν κρυφῆς νεκρούς,

οἰκεῖ πόλιν τῆνδ'· ἀθλίως μὲν, ἀλλ' ὅμως

ψυχὴν βιάζου τάμα συμφέρειν κακά.

ὦ τέκν', ὁ Φύσας, χ' ὦ τρεφῶν ὑμᾶς πατήρ, 1370

ver. 1364. δακρυοῖσι τιμῶν· ut longè suavissimo carmine *Homerus* Od. Δ. 197.

τοῦτο νῦν καὶ γέρας οἶον οἰζυροῖσι βροτοῖσι,
κίρασθαι τε κομῆν, βαλεῖν τ' ἀπο δακρυ παρειῶν·

et nulli secundus *Naso*, met. ii. 340. in loco supra laudem omnem posito:

Nec minus Heliades fletus et, inania morti
Munera, dant lachrymas; et, cæcæ pectora palmis,
Non auditurum miseras Phaëthonta querelas
Nocte dieque vocant, adsternunturque sepulchro.

Porro, locutionem ipsam *Euripideam* *Latius* donavit *Ennius*:

Nemo me lachrymis decoret, neque funera fletu
Faxit. Cur? volito vivu' per ora virum.

ver: 1369. ψυχῆς βιάζου· sic venuste *Æschylus*, *Agam.* 803.

ἀγέλαστα πρόσωπα βιάζομενοι.

nec invenuste ei *LXX.* Gen. xliii. 31. καὶ, νηφαιμένος τῷ προσώπῳ, ἐξελθὼν ἐνκρατευσάτο.

ver. 1370. τρεφῶν· ita reposuimus pro τέκνῳ: et emendatio est extra omnem dubitationem posita, quod vel invidi fatebuntur: vide v. 457. Ut *Elect.* 975. de suâ matre *Orestes*:

πῶς γὰρ κταίω νῦν, ἢ μ' ἰδρίψῃ, κ' ἔτεκεν;

Hippol. 633.

ὁ σπείρας τε καὶ θρεψας πατήρ.

Ita res conjunxit *Phil. Jud.* ii. p. 474. τὰς πατρίδας, ἐν αἷς ἐγεννηθῆσαν καὶ ἐτραφῆσαν. Ut *Æschylus*, *Choëph.* 125.

καὶ γαίαν αὐτὴν, ἣ τὰ πάντα τικτίζεται,

θρεψασα τ'—

Moschion, apud *Stob.* ecl. Phys. p. 18.

ἐπει δ', ὁ τικτῶν πάντα καὶ τρεφῶν χρόνος—

Cicero de clar. orat. 10. “in eâ ipsâ urbe, in quâ et nata et alta sit “eloquentia.” Denique, *Is.* i. 2. *LXX.* υἱὸς ἐγεννησα καὶ ὑψωσα: undè, ut id obiter moneam, levissimo negotio et potest corrigi et debet vulgata *Hebraicorum* exemplorum scriptura.

Beckius me docet receptam à *Brunckio* defensam esse ad *Orest.* 544. Non ad manus est *Brunckii* libellus, sed ultrò auguror eum infelicitèr

ἀπώλεσ'· οὐδ' ὠνάσθῃ των ἐμῶν καλῶν,
 ἅ' γ' ὡ παρῆσκεινάζον, ἐκμοχθῶν βίᾳ,
 εὐκλείην ὑμῖν, πατρός ἀπολαύσιν καλὴν.
 σε τ' οὐχ ὁμοίως, ὦ ταλαῖν', ἀπώλεσα.
 ὡς περ σὺ τὰμα λεκτὴ' ἐσώζεις ἀσφαλώς, 1375
 μακρὰς διαντλοῦς' ἐν δόμοις οἰκουρίας.
 οἱ 'μοι δαμαρτος, καὶ τεκνῶν· οἱ 'μοι δ' ἐμου,
 ὡς ἀθλίως περπατῶ, κα' ποζευγνυμαι
 τεκνῶν, γυναικὸς τ'· ὦ λυγρὰι Φιλημάτων
 τερψεῖς, λυγρὰι τε τῶνδ' ὅπλων κοινῶναι. 1380

infelicitèr nec solito cum iudicio se gessisse. Certiùs edicent libelli compotes: bibliothecæ nostræ curta est supellex.

ver. 1372. Nitidiorem feci locum jungendo ἐκ μοχθῶν, in quo video mihi *Heathium* prævisse, et novè dispungendo. Gloriam sibi elaborârunt nonnulli *hastâ*, ut Troad. 873. et alii alitèr: *Hercules* verò *toris* et *lacertorum vi*; undè appellationem apud poetas natus est, ut Il. A. 689.

ἐλθὼν γὰρ ῥ' ἐκακῶσι βίῃ Ἡρακλῆει.

Rectè insupèr ἐκμοχθῶν βίᾳ· nam fieri potest idem *lenioris ope potestatis*, et *mollis quâdam violentiâ*: sic *Horatius*, od. iii. 1. 18.

non Siculæ dapes

Dulcem elaborabunt saporem.

Totus quidè locus est ob inaffectatam sententiarum simplicitatem, et orationis lenissimum decursum, veterum ingeniorum conatibus laudatissimis in hoc genere annumerandus.

ver. 1375. Has *Megaræ* laudes *Amphitryoni* dat efferendas *Seneca*, *Herc. fur.* 309.

O! socia nostri sanguinis, castâ fide

Servans torum natosque magnanimi *Herculis*.

Sic apud *Statium*, v. 106. *Lemniades* alloquitur *Polyxo*:

si tædet inanes

Æternum servare domos, turpemque, juventæ

Flore, situm, et longis steriles in luctibus annos.

ver. 1376. μακρὰς οἰκουρίας· hoc benè dixit propter longas absentias *Herculis*, diversis temporibus factas, inter labores ejus multiplices conficiendos: de quâ re queritur *Deianira* apud *Soph.* *Trach.* 34.

ver. 1380. λυγρὰι κοινῶναι· res non admittit *pluralem numerum*, nec linguæ consuetudo. Si voluntati in omnibus obtemperâssem, nec audaciæ nimiae crimen extimuissem apud severiores iudices, repofueram quod verissimum est:

— λυγρῶν

αμνηχανῶ γὰρ, ποτέρ' ἔχω τὰδ', ἢ μεθώ·
 ἂ πλευρὰ τὰμα προσπιτνόντ', ερεῖ τὰδε·
 ἡμῖν τεκν' εἶλες, καὶ δαμαρῶδ' ἡμᾶς ἔχεις
 παῖδοκτόνους σου· εἴτ' ἐγὼ τὰδ' ὠλεναίς
 οἶσω; τί Φασίων; ἀλλὰ γυμνωθεὶς ὄπλων,
 ζυν οἷς τὰ καλλιστ' ἐξεπράξ' ἐν Ἑλλάδι,
 ἐχθροῖς ἐμαυτὸν ὑποβαλὼν, αἰσχροῦς θάνω;
 οὐ λειπτεόν τὰδ' ἀθλίως δὲ σωστέον.
 ἐν μοι τι, Θῆγευ, συγκαμ', ἀγρίου κυνός

1385

— λυγρὰ τε ταῦδ' ὄπλων κοῖταινα.

Habuit *εναυλον* scilicet in auribus adhuc librarius τοῦ, λυγρὰ τετραῖς, sonum; et exindè in errorem incidit: vel fortasse, quæ fuerit venustas hominis, in deliciis habuit hanc uniformem verborum terminationem. Vide v. 1366.

ver. 1383. ἡμῖν εἶλες rarior et exquisitior usus casus *terti*; cui non ineptè componas illud *Silii* haud minùs elegans: xv. 649.

— quicumque timeri

Dux bello poterat, *fratri* jacet.

ver. 1389. Statim prævit ἀθλίως, quod sufficeret τοῦ ἀθλίου κυνός, per se vitii damnare. Nihil adjuvant doctorum virorum divinationes; nec idoneis harum proprietatum arbitris tentamina eorum probè commendabuntur. Nobis, ut auguramur, non paulò felicior conjectura cessit; quam paucis dabimus operam stabilire.

Similiter de *Cerbero* locutus est *Hesiodus*, Theog. 312. eum vocans,

— ἀναΐδια τι, κρατερόν τι.

De eodem *Lucanus*, vi. 702.

Janitor et sedis laxæ, qui viscera *favæ*
 Spargis nostra cani:

Seneca, Herc. fur. 783.

Hic *favus* umbras territat *Stygiis* canis:
 et *ibid.* 1105.

— vastisque ferox,

Qui colla gerit vineta catenis,
 Imo latitans *Cerberus* antro.

idem in *Agamem.* 751.

Juvat videre *Tartari favum* canem.

Silius, iii. 35.

— *Stygiis, favis* terrens latratibus umbras,
 Janitor.—

K 4

Suprà,

κομιστῆρ' ἐς Ἀργὸς συγκαταστήσον μολῶν,
 λυπῇ τι παιδῶν μὴ παῖδα μονοῦμενος.
 ὦ γαῖα Κἀδμου, πᾶς τε Θηβαῖος λέως,
 κείρασθε, συμπενήσατ', ἐλθετ' εἰς ταφὸν
 παιδῶν· ἅπαντες δ' ἐνὶ λόγῳ πενήσατε
 νεκροὺς τε, καί με· πάντες ἐξολωλαμεν,
 Ἥρας μίᾳ πληγὲν· ἀδελφὴ τυχῇ.

1390

Θη. ἀνίστασ', ὦ δυστήν· δακρυῶν δ' ἄλις.

Ἥρα. οὐκ ἂν δυνάμην· ἀρῶρα γὰρ πεπηγ' ἐμοῦ.

Θη. καὶ τοὺς σθένοντάς γὰρ καθαιροῦσι τυχαί.

Ἥρα. Φευ.

1395

1400

κυτοῦ γενομένην πέτρος ἀμνημῶν κακῶν.

Θη. παύσαι· δίδου δὲ χεῖρ' ὑπηρετῇ Φιλῷ.

Ἥρα. ἀλλ' αἶμα μὴ σοὶς ἐξομορῶμαι πέπλοις.

Θη. ἐκμασσε, Φεῖδου μὴδεν· οὐκ ἀναινομαί.

Ἥρα. παιδῶν στερηθεῖς, παῖδ' ὅπως ἐχῶ σ' ἐμὸν;

1405

Θη. δίδου δερὴ σὴν χεῖρ', ὁδηγήσω δ' ἐγώ.

Ἥρα. ζευγὸς γέ Φιλίων· ἀτερός δέ, δυστυχίης.

Suprà, ad v. 612. noster tragicus appellat *Cerberum* θῆρα, cui nihil aptius est quàm epitheton *αἰγίος*: ut Hecub. 1072. *βοῖσαν αἰγίαν θῆραν*. Sed nimii sumus in apertâ re stabiliendâ.

ver. 1391. Hic locus *Homerum* imitatur, ad Il. A. 470.

δίδω, μὴ τι παθῇσιν ἐνὶ Τρώεσσι μοῖραις.

ver. 1398. Prætulerim, et forsitan scripsit *Euripides*,

ἀρῶρα γὰρ πεπηγ' ἐμοῖ.

ver. 1405. Longè, παθητικωτέρως effertur cum interrogandi signo; quasi dubitantis, et vix sperantis hoc officium pietatis et amicitiae.

ver. 1407. Inveni in libris—*ζευγὸς δὲ Φιλίων*· quod eruditis aurbus sat scio intentiùs auscultantibus statim vitium sonabit. Saltem requirit locus—*ζευγὸς δὲ Φιλίων*: ast hanc vocem metrum respuit: et nihil tertium est. Vera igitur restat conjectura nostra.

Postliminiò ex *Beckio* didici *Reiskium* quoque similiter statuisse: nam *Reiskii* librum non habeo in meis.

ὦ πρεσβυ,

ω πρεσβυ, τοιονδ' ανδρα χρη ιτασθαι Φιλον.

Αμ. ἡ γαρ τεκουσα τονδε πατρις ευτεκνος.

Ηρα. Οησευ, παλιν με στρεφον, ως ιδω τεκνα.

1410

Οη. ως δη τι Φιλτρον τουτ' εχων, βαων εση.

Ηρα. πθω* πατρος τε στεγνα προσθεσθαι θελω.

Αμ. ιδου ταδ', ω παι* ταμα γαρ σπενδεις Φιλα.

Οη. ούτως πονων σων ουκ ετι μνημην εχεις;

Ηρα. απαντ' ελασσω* κεινα τωνδ' ετλην κακα.

1415

Οη. ει σ' οφεται τις θηλυν οντ', ουκ αινεσει.

Ηρα. ζω σοι ταπεινος* αλλα προσθειναι δοκω.

Οη. αγαυ γ' ο κλεινος Ηρακλης, που* κεινος ων;

Ηρα. σι ποιος ης αν, νερθεν εν κακοισιν ων;

Οη. ως εις το λημα παντος ην ήσων ανηρ.

1420

ver. 1412. Hic vicissim poscitur τε *Musgravii*, vel δε, pro γε prout reposuimus. Aliter nihil diversi ab ιδω, quod præcessit, dictum vidissemus; sed eadem notio, sub iisdem verbis vel paullo immutatis, iterum occurrisset.

ver. 1416. Vulgò legitur,

εισφεται τις θηλυν οντα, ουκ αν αινησ*

quæ, cum excurrant legitimos fines iambici versûs, necesse est legamus vel cum *Barnesio*,

ει σ' οφεται τις θηλυν, ουκ αν αινησ*

prout ipse correxeram, et erat in aperto: vel *Musgraviium* sequamur sic concinnantem:

ει σ' οφεται τις θηλυν οντ', ουκ αινεσει:

quod accepi; ut mihi videtur, aliquantulum facilius et venustius.

ver. 1417. Vellem equidem dilucidior esset hic versus: sed nihil opis est in membranis, nec, quantum video, in conjecturis: undè fortassè sanus est, et solummodò explicationis indigens. Ad hunc modum: οηρ mihi videor non absurdè intelligere: ζω σοι ταπεινός* vivam tibi humilis! i. e. "si ob hoc tibi mollis evadam" et effeminatus, quod sic amplector patrem, ero tibi effeminatus: αλλα προσθειναι δοκω* nihilominùs pectus ejus apponere probo: i. e. "mihi statutum est et rectum videtur ità facere, nec omitam hos amplexus."

ver. 1418. Non planè satisfacit: που* κεινος ων; censuerim:

αγαυ γ' ο κλεινος Ηρακλης, που* κεινος ουν;

Ηρα.

ἀλλ' εἰσχομιζέ τεκνα δυσχομιστά γῆ.
 ἡμεῖς δ', ἀναλωσάντες αἰσχυναῖς δομον,
 Θῆγαι πάνωλεις ἐψομεσθ' ἐΦολκιδες.
 ὅς τις δὲ πλουτον, ἡ σθένος, μάλλον Φίλων
 ἀγαθὼν πεπασθαι βουλεται, κακῶς Φρονεῖ.

1430

ΧΟΡΟΣ.

στείχομεν οἰκτροί, καὶ πολυκλαυτοί,
 τὰ μέγιστα Φίλων ὀλεσάντες.

Εὐριπίδου τοῦ Ἡρακλεος Μαινομένου τέλος.

pro in Aethenis: de quâ nos affatim ad Silv. Crit. sect. civ. Ità Sophocles, Aj. 80.

ἐμοὶ μὲν ἀρκεῖ τούτων εἰς δόμους μένειν·

ποιητικῶς εἰρηται, ἀντὶ τοῦ, ἐν δόμοις: vet. schol. in locum. Lestio Turnebi sic munitam, et exquisitiorem, quàm quæ scribis impu-
 tari queat, non erat Brunckio repudianda.

At πειθομαι· te deducendum curabo: et parùm me movet Pau-
 sanias, qui Amphitryonem tradit Thebis sepultum esse: nam in
 mythographis hisce frustra per omnia consensum quæras.

ver. 1426. εἰσχομιζέ γῆ: ut v. 241. Musgravius intelligit de fe-
 rendis liberis intra domum: non probor; nam non liquet è supe-
 rioribus eos elatos esse. Si vera sit viri docti interpretatio, ità
 rescribas decet:

ἀλλ' εἰσχομιζέ τεκνα, δυσχομιστά γῆ!

ver. ult. τὰ μέγιστα Φίλων: amant veteres imprimis hanc neutri
 generis formulam. Sophocles, Aj. 1022.

πολλοὶ μὲν ἐχθροί, πάντα δ' ἀφιησιν·

Lucretius, i. 87.

Ductores Danaûm, delecti, prima virorum.

De hoc idiomate, nos plenâ manu ad Silv. Crit. sect. lxvii.
 clxvii. Vide suprâ, v. 113.

ΕΤΡΙΠΙΔΟΣ

ΕΥΡΥΠΙΔΟΥ

ΑΛΚΗΣΤΙΣ.

Τ Π Ο Θ Ε Σ Ι Σ.

Α πολλων ητησατο παρα των Μοιρων, ὅπως Ἀδμητος, τελευταυ μελλων, παρασχη τινα τον ὑπερ αυτου τεθνησκομενον, ινα ισον τω προτερῳ χρησιμω ζησῃ· και Αλκηστις ἡ γυνη επεδωκεν ἑαυτην, μηδετερου των γονεων εδελησαντος ὑπερ του παιδος αποθανειν. μετ' ου πολυ δε, της συμφορας ταυτης γενομενης, Ἡρακλῆς παραγενομενος, και μαδων παρα τινος δεραποντος τα περι την Αλκηστιν, επορευθη επι τον ταφον· και, τον Θανατον απωστῆναι ποιησας, εσθῆτι καλυπτει την γυναικα· τον δε Ἀδμητον ηξιου, λαβοντα τηρειν· ειληφεναι δε αυτην παλις αθλον ελεγε· μη βουλομενου δε εμεινου, αποκαλυψας, εδειξεν ἣν επενδει.

Τ Α Τ Ο Τ Δ Ρ Α Μ Α Τ Ο Σ

Π Ρ Ο Σ Ω Π Α.

ΑΠΟΛΛΩΝ.

ΘΑΝΑΤΟΣ.

ΧΟΡΟΣ πρεσβυτων Φεραιων.

ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ Αλκηστιδος.

ΑΛΚΗΣΤΙΣ.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

ΑΔΜΗΤΟΣ.

ΕΤΜΗΛΟΣ, Ἀδμητου παις.

ἩΡΑΚΛΗΣ.

ΦΕΡΗΣ, Ἀδμητου πατηρ.

Προλογιζει δε ὁ ΑΠΟΛΛΩΝ.

ΕΤΡΙΠΙΔΟΥ

ΑΛΚΗΣΤΙΣ.

ΑΠΟΛΛΩΝ.

Ὡδωμάτων Ἀδμητῆι, ἐν οἷς ἐτλην ἐγώ
θῆσαν τραπέζαν αἰνεσθαι, θεὸς περ ὦν.
Ζεὺς γὰρ, κατακτάς παιδά τον ἐμὸν, αἰτίος,
Ἀσκληπίον, στερνόισιν ἐμβάλων Φλόγα·

NOTÆ.

ver. 2. θῆσαν· δουλικήν: *Hesychius*; hunc locum, ut videtur, respiciens. Noster tragicus iterum vocem usurpat in *Elect.* 205.

αλαίων

ποῖ θῆσαν ἴστιαν:

et *Lycophron*, *℥.* 997.

ἢν, χαλκομήτρου θῆσαν ὀστρεῆς κορῆς,
πλανητὶν ἀξίει κύμα πρὸς ξένην χθόνα:

et *Apollonius Rhodius*, i. 193. ubi consuli potest *scholiastes*. Est ubi scribitur etiam θῆλα et θῆλη: quæ posterior dictio restituenda *Nonni* manet venustissimo loco; quem si hic posuero nonnihil emendatorem, elegantis ingenii lectorem procùl dubio demerbor: *Dionys.* lib. iii. p. 88.

καὶ πολὺν ἰχθυῶν ἐπὶ λαζῶ Καδμὸς ὀδίτης,
ἦα λιπῶν ἵλαροισιν, ἀποσσυτός· ἐρχομένων δὲ
εἰς δόμον Ἀρμονίης θαλαμηπόλος ἦν τιτο Πειθώ,
θῆλης εἶδος ἰχθύος· καὶ ἀχθοφόρου διὰ καρπῶν,
οἷα γυνὴ θαλαίεργος, ἀφυσσαμένη πομὰ γαίης,
ἀργυρεὴν εὐκύνκλον ἐκούφισε καλῶν ἀγοσίων.

ibid.

οὐ δὴ χολῶθεις, τεκτονὰς διου πυρός
 κτείνω Κυκλωπας, καὶ ἔμε θετεύειν πατὴρ
 θνητῷ παρ' ἀνδρὶ, τῶνδ' ἀποιν', ἠναγκασεν.
 ἐλθὼν δ' ἐς αἶαν τήνδ', ἐβουφορβούν ξενῶ·

5

ibid. αἰμαῖ· *acquiescere servæ mensæ*, nec culpāre, ut potè melioribus dapibus exclusus, et laboribus ac fame, dum officio pastorali fungor, confectus: secundum *Horatium*, sat. ii. 2. 38.

Jejunus rarò stomachus vulgaria temnit:

et ibidem, v. 14.

Cum labor extuderit fastidia, siccus, inanis,
 Sperne cibum vilem.

Porro, vocem αἰμαῖ felicitèr explicat illustratque in doctis suis animadversionibus nupèr editis *Fridericus Jacobs*. In re satis manifestâ diutiùs morari non libet. Historiam sic enarrat incomparabili carmine *Virgilii* majestas: *Æn.* vii. 765. quod hic etiā legi voluerim, ut tyronum auralæ suavissimo modulamine circumsonent:

Namque ferunt famâ Hippolytum, postquàm arte novercæ
 Occiderit patriasque explerit sanguine pœnas,
 Turbatus distractus equis, ad sidera rursus
 Ætheria et superas coeli venisse sub auras,
 Pœoniis revocatum herbis et amore Dianæ.
 Tum pater omnipotens, aliquem indignatus ab umbris
 Mortalem infernis ad lumina surgere vitæ,
 Ipse, repertorem medicinæ talis et artis,
 Fulmine Phœbigenam Stygias detrussit in undas.

ver. 5. οὐ δὴ χολῶθεις: princeps *Homerus* hujusce regiminis, quod alibi illustramus, exemplum dedit: *Il.* π. 319.

Μαρις δ' αὐτοσχίδα δοῦρι
 Αἰήλοχ' ἑπορούσε, κασιγνητοιο χολῶθεις.

ver. 6. θετεύει· eādē dictione usus est de hac re *Orpheus* in *Argonauticis*, v. 174. Locus opportunus est, et nonnihil medicinæ postulat, quam faciam, ut sanetur:

Αἰμης δ' ἀφικανὸν Φεραιοθιν' ὡ ποτε, Παιαν
 θεύων, ὑποσικι· Διὸς δ' ἡλευτο μῆνιν,
 εὐνικα τοὶ Κυκλωπας ἀμαρμακιστοῖσιν οἴστοις
 ἢν φθιτοῖσιν εἰτευξ', Ἀσκληπιοῦ εἰνικα λῶθης.

Locutionem *Euripideam* visum est *Straboni* servare: lib. x. p. 687. Αἰμης δὲ ἰδρυμα λεγεται το ἱερὸν παρ' ὧ θεύων λεγουσι τοι θεοὶ αὐτοῖ, πλησιον του πορθμου.

ver. 8. vulgò εἰθὼν δὲ γαίαν: sed præstat *Athenagoræ* lectio, p. 90. ed. Oxon. quàm sæpiùs adhibeat *præpositionem* ἢ post hoc verbum *Euripides*.

καὶ

καὶ τὸνδ' ἐσώζον οἶκον, ἐς τοδ' ἡμέρας.
 ὅσιου γὰρ ἀνδρὸς ὅσιος ὦν ἐτυγχάνει,
 παῖδος Φερήτος, ὃν θανείν ἐρρύσαμην,
 Μοῖρας δολώσας· ἦνεσαν δ' ἐμοὶ θεαί,
 Ἀδμήτην ἄδην, τὸν παραυτιῶν, ἐκφυγεῖν,
 ἄλλον διαλλάξαντα τοῖς κατὼ νεκρὸν.

10

ver. 11. θανείν ἐρρύσαμην: novè dictum, et insolentèr poetæ nostro, sine μή: nec unius affis sunt æstimanda, quæ novissimus editor hic admovit. Sic Herc. fur. 195.

το σῶμα ῥύεται, μή κατθανεῖν·
 i. e. ὥστε μή κατθανεῖν: et Orest. 598.

ἢ μή ὁ κτελευσας ῥύσεται μὴ μὴ θανείν.

Quidnam igitur ille animadverfor expedit, qui decantat tritissimum illud, “ infinitivos sæpè vim nominum substantivorum habere?” nihil fanè: sed contrà, qui simile exemplum è probò scriptore quodam hujusce regiminis protulerit. Ερρύσαμην igitur hic vult, defendit—abarcet—impedit—coercet. Appositissima sunt utique loca, quæ sequuntur. Homerus, Od. Ψ. 244.

νύκτα μὲν ἐν πελάτῃ δολιχὴν σχεῖν, ἥ δ' αὖτε
 ῥύσας' ἐπ' ὠκεανῷ χρευσσοθρόνον, οὐδ' ἐὰ ἰσχυρὸς
 ζευγυσθ' ὠκυποδάς.

Solon, fragm. i. 55.

τα δὲ μορσιμα παύσω
 οὐτε τις οἰωνὸς ῥύσεται, οὐθ' ἴερα.

Adjungas licet Oppianum, Hal. v. 15.

οὐδε λείοντα
 ῥύσας' ἀγνητορὴν δμῆθημεναι.

ver. 12. Μοῖρας δολώσας: hanc rem tangit Æschylus, Eumen. 730.

σὺ τοὶ παλαιὰς δαίμονας καταφθίσας,
 οἷον παρηπάτησας, ἀρχαίας διας·

et. v. 724.

τοιαυτ' ἰδρασας καὶ Φερήτος ἐν δόμοις·
 Μοῖρας ἐπίσας ἀφθίλους θείαι βροτοῦς.

ver. 13. Conjungunt editores, quos vidi, τὸν παραυτιῶν cum ἄδην: præsentem orcum: qualem locutionem, nī fallor, frustra quæres vel in Græciâ vel in Latīo. Cavi punctis interpositis, ne hoc faciant lectores mei: τὸν παραυτιῶν capio equidè pro eis τοὶ παραυτιῶν: nam præpositio et substantivum in notationibus temporis passim silentur, ut vel pueris notum est: videas etiâ Silv. Crit. iv. p. 196.

VOL. I.

L

ΠΑΝΤΑΣ

παντας δ' ελεγχας και διεξελθων Φιλους, 15
 πατερα, γεραιαν δ', η σφ' ετιντε, μητερα,
 ουχ ευρε πλην γυναικος, ος τις ηθελε
 θανειν προ 'κεινου, μηκετ' εισοραν Φαος.
 η νυν κατ' οικους εν χειρην βασταζεται
 Ψυχορραγουσα· τηδε γαρ σφ' εν ημερα 20
 θανειν πεπωρωται, και μεταστηναι βίου.
 εγω δε, μη μiasμα 'μ' εν δομοις κιχη,
 λειπω μελαδρων τωνδε Φιλτατην στεγην.
 ηδη δε τονδε Θανατον εισορω πελας,
 Ιερη θανοντων· ος νιν εις αδου δομους 25
 μελλει καταξειν· συμμετρως δ' αφικετο,
 Φρουρων τοδ' ημας, ω θανειν αυτην χρεων.

Θα. α, α, α, α· τι συ προς μελαδροις ;
 τι συ τηδε πολεις,

ver. 17. Necessaria est *Reiskii* conjectura ος τις pro η τις, quæ
 procùl dubio commentum-fuerit ineptientis scioli, sibi visi *gram-*
maticum eruditum agere ob præcedentem γυναικος.

ver. 20. Ψυχορραγουσα: vide ad *Herc. fur.* 323.

ver. 22. Sic *Diana* in *Hippol.* 1455. notante *scholiastâ*:

και χαιρ'· εμοι γαρ ου θεμις φθλους δεαν.

Hinc necesse habuit *Minerva* se purificare post visum cadaver
Tydei, apud *Statium*, *Theb.* viii. fin.

——— fugit averfata jacentem ;

Nec prius astra subit, quàm mystica lampas, et infons
 Elyfos multâ purgavit lumina lymphâ.

ver. 26. συμμετρως· τουτ' εστι, προς αυτον τον ορον και το μετρον πλην :
benè scholiastes : i. e. ad præstitutam diem, diligenter animadver-
 sam, venit.

ver. 29. πολεις· *versaris* : ut *Orest.* 1269.

τις ιδ' ας' αμφι μελαδρον πολει

σον αγροτας ανηρ ;

Æschylus, *Peri.* 307.

Ταναγων τ', αριστος Βακτριων ιθαγενης,

θαλασσοπηκτον ησους Αιαντος πολει :

Φοιβ'· ἀδίκεις αὖ, τιμὰς ἐνεργῶν

30

κ'φοριζόμενος καὶ καταπαύων.

οὐκ ἤρκεσε σοὶ μοῖρον Ἀδμήτου

διακώλυσαι, Μοίρας δολίῳ

σφιλαντὶ τέχνῃ· νῦν δ' ἐπὶ τῇδ' αὖ

χερὶ τοξήνῃ φρουρεῖς ὀπλίσας,

35

ἢ τοδ' ὑπέστη, ποσὶν ἐκλυσας,

αὐτὴ προθάνειν, Πελίου παῖς.

rariùs occurrit vox, præsertim *ἀκτιῶα* formæ, in hoc sensu: longè frequentior est *ἀνδρικομαι*, et *ἀνδρικομαι*: vide ad v. 1070. *Virgilius*, *Græcorum* vestigiis ingressus, *Æn.* vii. 784.

Ipse inter primos præstanti corpore *Turnus*

Vertitur, arma tenens; et toto vertice suprâ est:

Homerum scilicèt ob oculos habuit, *Il.* Δ. 541.

ὃς ἵς ἐτ' ἀβλήτος, καὶ ἀνοτάτος οἷοι χαλκῷ,

δινεὺς κατὰ μέσσοι:

et *Il.* M. 49.

ὥς ἔκλωρ ἂν ὁμιλον ἰὼν εἰλίσσειν, ἱταίρους

ταφρον ἐποτρυνῶν διαδαινιμεν.

Hanc elegantiam percipere nequierunt editores ad *Arrianum* de exped. Alex. iii. 11. fin. ἀμφ' αὐτὸν οἱ τῶν Φαρσηλίων ἰσπῆεις, οἱ κρατιστοὶ τε καὶ πλειστοὶ τῆς Θεσσαλικῆς ἰσπῆος, ἀνδρικοφόντο.

ver. 29. *Monometrum anapaesticum* sanè pari mensurâ versum, si ritè meminerim, non sequi solet apud tragicos: sed *monometrum* unum huic loco fuisse verisimile facit *Aldinæ* divisio: ideòque priorem versiculum potiùs reduxi, quàm posteriorem cum *Musgravio*, qui sic conjunxit ex arbitrio:

τί σὺ πρὸς μελαθροῖς; τί σὺ τῇδε πόλεις;

minùs concinnè, meâ saltèm sententiâ.

ver. 35. Ordo est: νῦν δ' αὖ ἐπὶ τῇδε φρουρεῖς, (huic *inhias*—*invigilas*) ὀπλίσας χεῖρα: sic *Sophocles*, *Philoct.* 151.

φρουρεῖν ὁμμ' ἐπὶ σὴ μαλίσθα καίρω:

et *neutrè*, noster *Elect.* 1139. φρουρεῖ δ' ἡμοὶ *custodiam age mihi*: undè dubitari potest, an non *Sophocles* in *Trachin.* 914. fit ità reformandus:

καίρω λαθραίων ὁμμ' ἐπ' ἐσκιάσμεν

φρουροῦν:

confulas, quæ notavimus ad locum.

- Απ. θάρσει, δίκην τε καὶ λόγους κεδνούς εχω.
 Θα. τί δή τα τόξων ἔργον, εἰ δίκην ἔχεις;
 Απ. συνήθες αἰεὶ ταῦτα βαστάζειν ἐμοί. 40
 Θα. καὶ τοῖσδε γ' οἰκοῖς ἐκδικῶς προσωφελειν;
 Απ. Φίλου γὰρ ἀνδρὸς συμφορᾷς βαρυνομαι.
 Θα. καὶ νοσφίεις με τοῦδε δευτέρου νεκροῦ;
 Απ. ἀλλ' οὐδ' ἐκείνον πρὸς βίαν σ' ἀφειλομένην.
 Θα. πῶς οὖν ὑπὲρ γῆς ἐστὶ, καὶ κατὰ χθονός; 45
 Απ. δαμαρτ' ἀμειψας, ἣν σὺ νῦν ἤκεις μετὰ.
 Θα. κἀπαζομαι γέ, νερτέρην ὑπὸ χθονα.
 Απ. λαβὼν ἰθ', οὐ γὰρ οἶδ', ἂν ἐκπεισάμην σε.
 Θα. κτείνειν ὃν ἂν χρή· τοῦτο γὰρ τεταγμένον.
 Απ. οὐκ, ἀλλὰ τοῖς μελλούσι θάνατον ἐμβαλεῖν. 50

ver. 40. Hinc pendet *Horatius*, od. iii. 4. 60.

*Nunquam humeris positurus arcum—
 Delius et Patareus Apollo.*

ver. 41. *Amarè dicitur et sarcastice*: “Atque his ædibus sci-
 “licet præter fas et æquum benefacere!” Adeò ut fortior sit
 et aculeatior sine interrogandi notâ, quam editiones versui sub-
 jiciunt.

ver. 48. *Soloecum est, nî fallimur, vulgatum*:

— οὐ γὰρ οἶδ' ἂν ἐκπεισάμην σε:

idèoque elegantèr restituimus, quod legis, ex conjecturâ facili
 fatis ac probabili.

ver. 49. *χρή pro ἔχρη*: quos oportuerit interfecit: nam in hac
 unâ dictione, prout alibi observamus, augmentum videntur levitèr
 curare tragici.

ver. 50. Ordo est: ἀλλ' ἐμβαλεῖν (*sed impetum facere*) τοῖς μελλούσι
 θανάτου: sic in *Rheso*, v. 673.

— τί μάλιτε,

σκηπτὸν ἴσιος πολέμων, σωσαι βίον;

et hic usus *verbi ἐμβαλεῖν*, et cognatorum, notissimus est: nec plus
 unico exemplo necesse habeo jam nunc excitare, quàm alibi rem
 tetigerim ad hanc fabulam. Sic igitur *Aphthonius* progym. sub
 init. ἡ Δίος (*Venus*), κατὰ σπουδὴν ἐμβαλουσα τῷ ῥόδῳ, ταῖς ἀκανθαῖς πρὸς
 εἰσπτασιν. Opportunus autem nobis obvenit *Virgilius* in *Ciri*,
 v. 261.

— Alceſtis

- Θα. εχω λογον γε, και προθυμιαν σεθεν.
 Ατ. εστ' ουν ὅπως Αλκίηστις ες γηρας μολοι;
 Θα. ουκ εστι· τιμαις κα̃με τερπασθαι δοκει.
 Ατ. ου τοι πλεον γ' αν, η μιαν ψυχην, λαβοις.
 Θα. νεων Φθινοντων, μειζον αρνυμαι κλεος. 55
 Ατ. κα̃ν γρας οληται, πλουσιως ταφησεται.
 Θα. προς των εχοντων, Φοιβε, τον νομον τιθης.
 Ατ. πως ειπας; αλλ' η και σοφος λεληθας αν;
 Θα. ανοιunt' αν, ο̃ς παρεστι, γηραιους θανειν.
 Ατ. ουκ ουν δοκει σοι τηνδ' εμοι δουναι χαριν; 60
 Θα. ου δητ'· επιστασαι δε τους εμους τροπους.
 Ατ. εχθρους γε θνητοις, και θεοις στυγουμενους.
 Θα. ουκ αν δυναιο παντ' εχειν, α̃ μη σε δει.
 Ατ. η μην συ παυσει, και περ ωμος αν αγαν'
 τοιος Ψερητος εισι προς δομους ανηρ, 65

———— Alceftis ab omni

Inviolata vacat curâ, quod sæva mariti

Ipsa suis fatis Admeti fata morata est.

ver. 56. Intelligunt editores, quasi scripsisset Euripides πλουσιω-
 τιως: i. e. splendidiùs sepelietur anus "quàm nunc juvenis:"
 qui sensus vereor ut prudentibus lectoribus commendabitur. Ma-
 lim: "Si vel anus moriatur, splendide sepelietur: adeò ut æquè
 "habebis, quas amas, divites exequias."

ver. 57. προς των ιχαντων: divitiibus: i. e. "legem, quæ fuerit
 "divitiibus, ac proinde divitiarum studiosis, gratam; hæud mihi,
 "qui corpora velim nancisci, et potissimùm juvenilia; non divi-
 "tias." Vide Silv. Crit. iv. p. 145.

ver. 58. Novum argumentum: "Et, si divitiis essem captandus,
 "funeribus opulentis promittendis redimerent divites senectus-
 "tem." Nam, si capias aliter, accipiendus est ver. 56. quasi jam
 nunc hæud foret Alceftidis funus dives: quod falsum.

ver. 61. Scripsit, opinor, noster:

ου δητ' επιστασαι γε τους εμους τροπους.

ver. 62. Ut D. Paulus de Judæis istius ævi: 1 Theff. ii. 15.

Θιψ̃ μη α̃ρισκοιτων, και πασιν ανθρωποις ιναντιων.

ver. 65. Decorum laudabiliter servat Euripides, dum Apollini
 fatidico, hæc de Hercule præmonstranti, propheta personam in-
 duit.

Ευρυσθεως πεμφαντος ἵππειον μετα
 οχημα Θρηκης εκ τοπων δυσχειμερων·
 ὃς δὲ, ξενωδεις τοισδ' εν Αδμητου δομοις,
 βια γυναικα τηνδε σ' εξαιρησεται·
 κούδ' ἢ παρ' ἡμων σοι γενησεται χαρις,
 δρασεις δ' ὁμοιως ταυτ', απεχθησει τ' εμοι.

70

Θα. πολλ' αν συ λεξας, ουδεν αν πλεον λαβοις·
 ἢ δ' ουν γυνη κατεισιν εις ἄδου δομους·
 στειχω δ' επ' αυτην, ὡς καταρξωμαι ξιφει·
 ἱερος γαρ οὗτος των κατα χθονος θεων,
 ὁτου τοδ' εγχος κρατος ἀγνωσει τριχα.

75

Χορ. τι ποδ' ἡσυχια προσδε μελαθρων ;
 τι σεσιγηται δομος Αδμητου ;
 Ἡμι. αλλ' ουδε Φιλων τις πελας ουδεις,
 ὃς τις αν ενεποι, ποτερον Φθιμενην
 βασιλειαν χρη πυνθειν, η ζωσ'
 ετι Φως τοδε λευσσει Πελιου παις,

80

ver. 67. Ordo est, (quem non viderunt editores) οχημα εκ τοπων
 Θρηκης: i. e. "currum ibi positum—currum, qui est in Thracia;"
 vide nos ad Soph. Trachin. 682. Sic Virgilius, Geo. iii. 1.

te, memorande canemus

Pastor ab Amphryso.

ver. 71. Ex ingenio nostro est δ' loco 9. quod sic voluerint
 loci scopus et sermonis norma. Sentiet monitus nullo negotio
 Græca linguæ callentior lector quilibet.

Non abfimilis est sententia in notis Cleanthis versibus;

ην δε μη θελω,

κακος γινομενος, ουδεν ἥττον ἰφομαι.

ver. 72. Legendum opinor equidem:

πολλ' αν συ λεξαις, ουδεν αν πλεον λαβοις:

"si multa diceres, nihilo plus acciperes."

ver. 74. ὡς καταρξωμαι ξιφει· ut abscindam ferro primitias; i. e.
 crinem, ut in v. 76. Rectè provocant viri docti ad Virg. Æn.
 iv. 698. vi. 245. Stat. Glauc. epiced. 146.

Αληθης,

Αλκίηστις; εμοὶ πασι τ' ἀρίστη
δοξάτα γυνή
ποσὶν εἰς αὐτῆς γεγενῆσθαι.

85

Χορ. κλυεὶ τις ἢ στεναγμῶν, ἢ χερῶν κτυπὸν,
κατὰ στεγὰς, ἢ γούον, ὥς πεπρωγμένων;

Ἡμι. οὐ μὲν οὐδὲ τις ἀμφιπολῶν
στατίζειτ' ἀμφὶ πυλᾶς.

Χορ. εἰ γὰρ μετακυμῖος αἶας,
ἰὼ Παιῖαν, Φανειῆς.

90

Ἡμι. οὐτ' ἂν Φθιμενᾶς γ'
ἐσιωπῶν· οὐ γὰρ δὴ Φρουδὸς γ'
ἐξ οἰκῶν νεκρὸς.

Χορ. ὄθεν; οὐκ αὐχῶ. τί σε θαρσύνει;

95

ver. 87. Non crediderim vel γούον, vel γούων, genuinam esse Euripidis dictionem. Glossa fuit veræ lectionis, nî fallor, quæ legitimum iambum præstitit: θρηῖον puta, aut κοπιτον: nam sine MSS. auctoritate nihil præter hariolari nobis restat.

ver. 89. σπᾶλζονται· ἰσπανται: Hefychius: qui sensus huic loco convenit. Idem lexicographus: σπᾶλζουσι· σπᾶσιν ἰχουσι: respiciens Electram nostri tragici, v. 316.—Et per hæc monostrophica interrogare videtur chorus omnis vel choras, et semichorus respondere: vel contra.

ver. 90. μετακυμῖος αἶας· post calamitatis fluctus, vel inter fluctus calamitatis: i. e. post priores, et antequàm posteriores ingruant. Adeas velim cruditam scholiastis interpretationem; cui consentit Hefychius: μετακυμῖον· τὸ μεταξὺ τῶν κυμάτων.

Et putaverim hæc par versuum anapaesticum venisse à poetâ; atque librarios adulterasse pristinam scripturam, quæ sic se haberet:

εἰ γὰρ δὴ μετακυμῖος αἶας
ἰὼ, Παιῖαν, σὺ Φανειῆς.

ver. 92. Aliter divisi seriem anapaesticam, ne inconcinne particula γὰρ ad caput staret, et finiret versum monosyllaba vox οὐ, quæ novam inchoat periodum: et ὄθεν dedi ex ingenio pro ποθεν, ne pessimè frangatur anapaestici metri cursus, perditâ synaloephâ; quæ facillima videtur confesso morbo medicina.

Ἡμι. πῶς ἂν ἐρημον ταφὸν Ἀδμητος
κεδνῆς ἂν ἐπράξει γυναικός;

Χορ. πύλων παροῖθε δ' οὐχ ὄρω
πηγαίαν, ὥς νομίζεται γε, χερνιβ' ἐπὶ Φθιτῶν πύλαις·
χαιτὰ τ' οὐ τίς ἐπὶ προθυροῖς τομῆιος, 100
ἃ δὴ νεκρῶν πένθεσι πίτνει.
οὐδὲ νεολαία δούπει χεῖρ γυναικῶν.

Ἡμι. καὶ μὴν τοδὲ δὴ κυρίον ἡμᾶρ·

Χορ. καὶ τί τοδ' αὐδᾶς;

Ἡμι. ὦ χρεὴν σφε μολεῖν κατὰ γκίας. 105

Χορ. ἐθίγες ψυχᾶς, ἐθίγες δὲ φρενῶν,

Ἡμι. χρεὴ τῶν ἀγαθῶν διακναιομένων,

ver. 96. Prætulerim sanè :

πῶς γὰρ ἐρημον—

nec dubito sic Euripidem scripsisse: nam usitatissima est interrogandi formula in probissimis auctoribus.

ver. 100. τομῆιος: rara vox, quam ab Æschylo mutuam sumpsisse videtur noster, Choëph. 166.

ὄρω τομῆιον τοῖδε βοστροχὸν ταφῶν

usus est etiam Nicander, Theriac. 52.

καὶ ἡ προῖονισσι τομῆι

κιδρὸς, πολυποδοῦσι καταψηχθεῖσα γυναικίς.

ver. 102. νεολαία χεῖρ, ut γερῶν αἰδοῖς. Herc. fur. 680. et similia centum: nam νεολαία propriè vult νεῶν οὐχλος vel ἀθροισμα, ut scholiastes et Hefychius.

Ità Æschylus, Pers. 672.

νεολαία γὰρ ἡδὴ

κατὰ πασ' ἀπολωλε:

Et Lucianus de gymnasis, sect. 38. τὴν νεολαίαν τῆς πολιῆς εἰκὴ παρακλίσκων: cum Herodiano, lib. iv. cap. 9. δια προγεγραμμένος πασαι τῆς νεολαίαν εἰς τί τιδὸν κελεῖται συνελθεῖν.

ver. 107. διακναιομένων· φθιζομένων· κησὶς γὰρ ἡ μαχαίρα: scholiastes: gladio quasi perfofforum, atque discissorum. Frequentat vocem noster, et Aristophanes usus est plus semel. Proprio sensu in Agam. 65. adhibuit Æschylus; sed figuratè, ut noster, in Prom. vinet. 542.

φρίσσω δὲ σὶ διεκομῆν
μυριοῖς μοχλοῖς δια-
κναιομένοι·

πένθειν, ὅς τις
χρηστος ἀπ' ἀρχῆς νενομίσται.

σῖροφι.

ἀλλ' οὐδε ναυκληρίαν

110

εἰδ' ὅποι τις αἰας

στείλας, ἡ Λυκίας,

εἰτ' ἐπὶ τὰς ἀνυδρους

Ἀμμωνίδας ἔδρας,

δυστάνου παραλυσαι

115

διακοπόμενον· schol. ἄ. Eleganter Synesius in *Dione*, p. 53. ἡ Καλλι-
οπη, παραλάβουσα ἥκοντας ἀνχμου πλῖως, ἀνιπαυσι τε, εἰς ἀνθηρους ἀγα-
γούσα λειμῶνας, ὡς μὴ διακναισθῆναι τῷ ποτῷ, καὶ παιδαίσιαν παρῆλθεν Ἀττι-
κῶν καταγλωττισμάτων, καὶ καρυκίας ποιητικῆς.

ver. 112. Λυκίας: vel ad oraculum *Apollinis* (Virg. *Æn.* iv. 346.) vel ad templum *Ammonis Jovis*. Hinc *Homerus*, II Δ. 101.

εὐχῆο δ' Ἀπολλωνί Λυκηγυνί, κλυτοτόξῳ :

et *Statius*, *Theb.* iii. 474: versibus nitidissimis:

non Cirrha deum promiserit antro

Certiùs, aut frondes lucis quas fama Molossis

Chaonias sonuisse tibi: licet aridus *Hammon*

Invideat, *Lyciæ*que parent contendere *fortes*.

ver. 114. Obsequor *Musgravio* reponenti Ἀμμωνίδας pro Ἀμμωνι-
άδας, ut in *Electrá* noster, v. 738.

ἔρχαι τ' Ἀμμωνίδας ἔδραι:

præsertim cum inde redigatur faciliùs ad consonos numeros *antithrophicus* versiculus, ἄδω pro ἄδω legendo, ad ejusdem critici mentem.

ver. 115. Legendum statuo:

δυστάνου παραλυσαι-

ψυχᾶν· μορος γὰρ ἀπορος

πλάθει·

ἀπορος: i. e. ἀμνηχανος: contra quem via non est rependienda: ut *infra*, v. 211.

ὦ Ζεῦ, τίς ἀν πορος κακῶν

γινώσκει:

et in *antitheticis*, ut quadrent omnia:

δραβήντας γὰρ ἀνίστη,

πρὶν αὐτὸν γ' ἰλεῖν διόβολον—:

vel possis, δυστάνου παραλυσαι·

in *futuro*: nam locus, ut vulgatur, si sedulò subducas *grammaticas* rationes, cassæ constructionis est. Ordo est: οὐκ ἐστὶν (αἰα), ὅποι
αἰας

ψυχάν· μορος γὰρ ἀποτμος
 πλαθεῖ· θῆων δ' ἐπ' ἐσχαρῆς
 οὐκ ἐχῶ τι τινα
 μηλοθύταν πορεύθω.

ἀντίστ.

μουνως δ' ἂν, εἰ Φως τοῦδ' ἦν

120

ομμασι δεδορκως

Φοίβου παῖς, προλιπούς·

ἦλθεν ἔδρας σκοτίους,

ἄδω τε πυλᾶς·

δμαθენტας γὰρ ἀνίστη,

125

πρὶν αὐτὸν εἶλε διοκόλου

αἷας τις σίλλας ναυκληρίαν, παραλυσί, vel παραλυσί, vel παραλυσίαι·
liberabit, liberaverit, vel liberet.

ver. 120. Dedi μουνως pro μορος, ob *strophēn* et sensum postu-
 lantes.

ver. 121. ομμασι δεδορκως· hanc redundantiam non exhorrescunt
 castigatissimi scriptores, sed libentissime frequentant. In re satis
 notā, nec momenti magni, satis sit exemplum singulare protulisse:
Virgilius, Æn. ii. 68.

— oculis Phrygia agmina circumspexit.

Hæ simplices idiotismi sermonis apud *orientales*, utpotè limæ la-
 boribus excultos minùs atque formulis antiquioribus addictos,
 sæpiùs leguntur.

ver. 125. δμαθέντας· *domitos-mortuos*: ad *Homeri* consuetudinem,
 ut *Il. Δ. 99.*

σὺ βίλει δμηθέντα:

et *Il. E. 138.*

χρᾶσθαι μὲν τ' αὐλῆς ὑπεραλμῆιν, οὐδὲ δαμασση:

δαμασση· ἀποκτείνῃ: *Hesychius*, hunc *Iliados* locum respiciens. Ne-
 que alitèr *Latini*; ut *Horatius*, *od. iii. 4. 70.*

— et integræ

Tentator Orion Dianæ

Virgineâ domitus sagittâ.

ver. 126. διοκόλου: ità *Sophocles*, *Œd. Col. 1462.* vocat *fulmen*,
 κλυπὸς διοκόλος.

πλακτῶν

πλάκτρον πυρός κεραυνίου.

νυν δε τινά βίου

ἐλπίδα προσδεχώμαι;

πάντα γὰρ ἤδη τετελεσται βασι-

130

λει· πάντων δε θεῶν ἐπὶ βωμοῖς

αἰμορρᾶντοί θυσιαι πληρεῖς·

οὐδ' ἐστὶ κακῶν ἀνὸς οὐδέν.

ver. 127. *πλάκτρον· flagellum*: το πλῆσσον: *Hesychius*. *Utitur pro flagello currus nolter*, *Rhes*, 766.

πληκτρά τ' οὐκ ἐπὶ ζυγοῖς
ἰσπῶν καθημῶσθ'.

Lycophron, v. 435. similem figuram adhibet:

ὃν Γογγυλάτης εἰλε, Βουλαιος, Μυλειος,
ἀγῆλαδ' ἀσπίδι συνθεαυσας καρα·

et rursus, v. 740.

κεραυνὴ ἀσπίδι συμπλεχθήσεται.

Cæterum, *Æsculapii* mortem sic elegantèr narrat *Pindarus*, *Pyth.* iii. 98.

ἐτραπέ κα' κείνον ἀγανοῖ μισ-
θῷ χρυσός, ἐν χερσὶ φανείς,
αὐτὸρ' ἐκ θανάτου κομιστῆς
ἤδη ἀλκώλια. χερ-
σὶ δ' ἄρα Κρονίων
ῥιψαῖς δι' ἀμφοῖν, ἀμύνοσιν
σπερῶν καθίλει
ὠκίως· αἰθὼν δὲ κεραυ-
νὸς ἐνεσκήψε μόνον.

ver. 130. Cum inepta prorsus sit atque aliena, ut quæ maximè, vox βασιλευς· non dubitavi rescribere βασιλεῖ. Hinc series *anapestica* recto flumine decurrit et incolumi metro; quamvis, ut verum fatear, mihi nondum liqueat divisam dictionem finire aliàs versiculum in his numeris, nisi ubi sit forsitàn elisio finalis syllabæ.

ver. 132. Hunc locum mendosè circumferri judico: et scripsit, nî fallor, *Euripides*:

αἰμορρᾶντοί θυσιαι πρηνεῖς:

prona victimæ: i. e. "dejectæ—cæfæ." *Callimachus*, hymn. *Apoll.* 77.

δοίμε δὲ τοὶ μάλα καλὸν ἀνακτορον· ἐν δὲ πολλῇ
θῆκε τελειοφορὴν ἐπιτησίον, ἢ ἐν πολλοῖς
ὑπὸ τῶν πτωχῶν ἐπ' ἰσχυροῖς, ὡ ἀνα, ταυροῖς.

Virgilius,

ἀλλ' ἡδ', ὅπαδων ἐκ δομῶν τις, ἐρχεται,
 δακρυρροῦσα· τίνα τυγχάν ακουσομαι;
 πένθει μιν, εἰ τι δεσποταῖσι τυγχάνει,
 συγγνωστον· εἰ δ' ἐτ' ἐστὶν ἐμψυχὸς γυνή,
 εἰτ' οὖν ὀλωλεν, εἶδεναι βουλοίμεθ' αὖ.

135

Θερ. καὶ ζῶσαν εἰπεῖν, καὶ θανούσαν, ἐστὶ σοί.

Χορ. καὶ πῶς αὖν ὧτος κατθανοὶ τε καὶ βλέποισι;

140

Θερ. ἡδὴ προσηπὼς ἐστὶ, καὶ ψυχὸρραγεῖ.

Virgilius, Geo. iii. 524. de moribundo bove:

Ad terramque fluit devexo pondere cervix.

Seneca, Herc. fur. 1040.

Stat ecce! ad aras hostia: expectat manum,
 Cervice pronā.

ver. 134. Ordo est: ἀλλ' ἡδὲ, nempe τις ὅπαδων ἐκ δομῶν, ἐρχεται: nam conjungas oportet ἐκ δομῶν et ὅπαδων, non ἐκ δομῶν et ἐρχεται: quum dicere non liceat ἡδὲ τις, nisi per appositionem. De hac formulā verò, ὅπαδων ἐκ δομῶν, famularum domesticarum, confulas quæ notavimus ad v. 67. hujusce fabulæ. Nos huic interpretationi convenientem distinctionem dedimus.

ver. 136. εἰ τι τυγχάνει: si quid accidat: euphemismus pro morte: cujusmodi locutionibus scatent libri veterum; qui se ad quaslibet periphrases non raro se recipiebant, ne male-ominatā dictione uterentur.

ver. 140. βλέποισι: videat—vivat: vide ad Soph. Trachin. 828.

Sed enim compertum habeo, lectori cautiùs legenti, tenentique proprietates Græcanici sermonis, hunc locum displiciturum esse, ut minimè integrum, vel vitiosum: nec servantem genuinam vim, quæ sibi vicissim vindicant particulæ μιν ac δε. Si menda non sublateat, aliquo modo ad hanc normam olim stetisse judicaverim:

πένθει μιν, εἰ τι δεσποταῖσι τυγχάνει,
 συγγνωστον· εἰ δ' ἐτ' ἐστὶν ἐμψυχὸς γυνή,
 τι δακρυῶν δει; κνυαε', εἰτ' ἐστ' ἐν βίῳ,
 εἰτ' οὖν ὀλωλεν, εἶδεναι βουλοίμεθ' αὖ.

ver. 141. προσηπὼς pronā facie: i. e. "demittitur caput, ac
 "cervix resolvitur, quasi defectæ viribus, ac statim morituræ:"
 vide quæ dabimus ad Soph. Trachin. 976. nam receptam illic interpretationem hic locus in primis adjuvat.

Scholiasies: προσηπὼς· προσηπὼκυια, προσηπὼκυια εἰς θάλασσαν: quam notionem illustrabit Homeri Batrach. v. 248.

Τρωξάκης

- Χορ. ὦ τλήμων, οἷας οἷος ὦν ἀμαρτανεῖς.
 Θερ. οὐ πῶ τοδ' οἶδε δεσποτῆς, πρὶν αὖ παθοί.
 Χορ. ἐλπίς μὲν οὐκ ἐτ' ἐστὶ σωσασθαι βίον;
 Θερ. πεπρωμένη γὰρ ἡμέρα βιάζεται. 145
 Χορ. οὐκ οὖν ἐπ' αὐτὴν πρᾶσσεται τὰ προσφορὰ;
 Θερ. κόσμος γ' ἐτοιμός, ὃ σφε συνθαψεί ποσὶς.
 Χορ. ἴστω νῦν ευκλεὲς γε κατθανομένη,
 γυνὴ γ' ἀρίστη τῶν ὑφ' ἡλίφ μακρῶ.
 Θερ. πῶς δ' οὐκ ἀρίστη; τίς δ' ἐναντιώσεται; 150
 τί' ἤρην γενεσθαι τὴν ὑπερβεβλημένην

Τρωξάρης δ' ὡς εἶδεν εἰδ' ἡμιπνοῦν προπύσσοντα,
 καὶ οἱ ἐπιδραμὴν αὐτῆς, ἀποκλαίμεναι μεναιμένην.

Cæterum, quæ ad illustrandum Euripidem hic contulerunt viri docti, nullo modo videntur nobis rem attigisse.

ver. 143. Non abludit Sophocleum illud, Aj. 964.

οἱ γὰρ κακοὶ γυναικασὶ τὰ γὰρ χερσὶν
 ἔχοντες οὐκ ἴσασιν, πρὶν τίς ἐκβάλῃ:

nec Horatius, od. iii. 24. 31.

Virtutem incolumem odimus,

Sublatam ex oculis quærimus, invidi.

ver. 145. βιάζεται cum impetu accedit—violentèr properat; ut Arrianus in lepidissimo tractatu suo de venatione, cap. 17. εἰς τὰ πιδία βιάζεται, ἐκτρέφοντες πρὸς τὰς κυνάς. Vel per vim irrumpit, ut Dion. Hal. antiqq. Rom. ii. 66. παρεκιδυννύουσιν εἰς τὰ καιόμενα βιάσασθαι: ut S. Lucas etiàm, evang. xvi. ἀπο τότε ἡ βασιλεῖα τοῦ Θεοῦ ευαγγελίζεται, καὶ πᾶς εἰς αὐτὴν βιάζεται: et Philostratus, de Apoll. Ty. ii. 32. διαβάς δὲ τὸν ποταμὸν, τὸν μὲν ἴτερον τῶν βιβιασμένων εἰς τὴν ἀρχὴν τιθῆναι κούρῃ, τοὺς δὲ ἴτερον εἰς τοὺς βασιλείους πολιορκεῖσθαι τοῦτοισ.

ver. 148. ἴστω θανομένη: notum est Latinos hanc venustatem suæ quoque linguæ vindicasse: non absurdè tamèn exemplum attulero singulare in tyronum gratiam, è Statio, Theb. vii. 791.

Non aliter cæco nocturni turbine Cori

Scit peritura ratis, cùm jam, damnata sororis

Ignè, Therapnæi fugerunt carbasa fratres.

ver. 151. Ex conjecturâ rescripti ἤρην pro ἤρην: et est luce clarior emendatio. Qualem oportuerat se præstare egregiam mulierem? i. e. "quomodò se gerere poterat nisi ad hanc normam? neque enim aliter, quàm mariti vice moriendo, se meliùs ostendisset " uxor indole præstantissimâ, probissimisque moribus."

γυναικᾶ;

γυναίκα; πως δ' αν μαλλον ενδειξαιτο τις
 ποσιν προτιμωσ', η θελουσ' ὑπερβανειν;
 και ταυτα μεν δη πασ' επισταται πολις·
 α δ' εν δομοις εδρασε, θανυμασει κλυων.
 επει γαρ ησδεθ' ημεραν την κυριαν
 ημουσαν, ὑδασι ποταμιοις λευκον χροα
 ελουσατ'· εκ δ' ελουσα κεδρινων δομων
 εσθητα, κοσμον τ', ευπρεπως ησκησατο.
 και, στασα προσθεν εστιας, κατηνυζατο·
 Δεσποιν', εγω γαρ ερχομαι κατα χθονος,
 πανυστατον σε προσπιτνους', αιτησομαι
 τεκν' ορφανευσαι ταμα· και τῳ μεν Φιλην

155

160

ver. 153. Hoc concinit effato divini Servatoris nostri, cui laus
 et honos in æternum! *D. Johannes*, xv. 13. μιζοα ταυτης αγαπης
 ουδεις ιχει, ινα τις την ψυχην αυτου δη ὑπὲρ των φιλων αυτου.

ver. 155. Est in libris lectionis variatio, θανυμασης—θανυμαση—
 θανυμασι; et quis dubitabit hoc ultimum mendosum esse pro ter-
 minatione, quam tragico nostro redonavimus, fuorum *Atticorum*?
Videas Gregorium de dialect. Attic. sect. 55. et quæ scripserit ad
 locum vir acutissimus, acerbo fato præreptus, *Gisbertus Koen*.

Hanc formulam, pro re concessâ et momenti levioris habentes,
 sæpè restituimus, lectore non admonito, cùm in depravationem
 librariorum tam facilè incurreret.

ver. 158. δομων· *thalamorum*: i. e., "interioris ædium partis,"
 ubi pretiosa vestimenta, nec non opes omnes familiæ reconditæ
 servabantur. Huc se recepit *Priamus*, ut instrueretur vestibus, et
 cæteris thesauris, quibus erat redempturus cadaver *Hectoris*: *Il. Ω.*
 191. quem locum verisimile est *Euripidem* ob oculos habuisse:

αυτος δ' εις θαλαμον κατέβησατο κηωντα
 κεδρινον, ὑψιροφον ὡς γληνα πολλὰ κειρανδι.

ver. 159. εσθητα, κοσμον τ'—: *hendyades*, pro εσθητος κοσμον, vel εσ-
 θητα κοσμοι: ut *Sophocles*, *Trachin.* 764. κοσμων τε και σιολη: ubi nos
 nonnihil annotavimus.

ver. 161. Haud liquet quam Deorum *Alcestis* alloquatur, nisi
 fuerit fortassè *Vesta*: quod suaserit sanè præcedens versus.

ver. 163. ορφανευσαι: alibi vocem adhibet plus semel noster tra-
 gicus; neque lectio mea affirmaverit alium quemvis auctorem
 usurpâsse.

συζευξον

θυζεύχον αλοχον, τη δε γενναιον ποσιν*

μηδ', οἷς περ αυτων ἡ τεκουσ' απολλυται,

165

θανειν αωρους παιδας, αλλ' ευδαιμονας

ver. 165. Præfert *Musgravius* MSS. lectionem απολλυμαι *Aldina* απολλυται: incitissimè; cum longè sit elegantior *tertia persona*; et proclivior esset multo librariorum invenustas hanc sollicitare atque commutare, quàm formam alteram: vide ad *Herc. fur.* 434.

ver. 166. αωρους* ante diem—*intempestivos*: metaphorâ ab immaturis pomis derivatâ: αωροι* ωμοι* ωριμοι γαρ οἱ πιπιριζοι: *Hesychius*. Similem ortum habet cognata dictio *Latinorum*: ut in *Virgili*, *Æn.* vi. 427.

Infantumque animæ, flentes in limine primo:

Quos dulcis vitæ exsortes, et ab ubere raptos,

Abstulit atra dies, et funere merfit acerbo:

"acerbo: immaturo. Translatio à pomis est:" *Servius* ad locum. Ut *Plautus* etiàm, *Amphit.* i. i. 135. qui mihi sic videtur emendandus:

Qui multa Thebano populo acerba objecerunt funera,

Id vi et virtute militum victum atque expugnatum oppidum est:

Alitèr non stabit pedibus rectis versus. Includitur scilicèt vox incolæ, vel oppidani, in voce oppidum: adeas, quæ congestissimæ ad *Soph. Trachin.* 260. Similis obversatur nobis *idiotismus* in *D. Pauli* epist. ad *Phil.* ii. 15. εν μεσω γυναις σκολιας και διςτραμμενης εν οἷς φαινεσθαι ως φωσθηεις εν κοσµω: εν οἷς—i. e. τοις ανθρωποις της γυναις ταυτης.

Neque alitèr sentiò, (ut eo redeam, undè abii) de vocibus *crudeli* et *crudo* in multis locis, ac de *acerbo*; ut, exempli gratiâ, in *Virgili* *Georg.* iii. 263.

— nec mileri possunt revocare parentes,

Nec moritura super *crudeli funere* virgo.

Statius, *Theb.* ix. 391.

— quo jam nec *cruda* nepotis

Funera, nec nostri valeant perrumpere planctus?

ad *Græcorum* morem; ut *Homerus*, *Od.* O. 355.

— ἡ ἱ μαλιστα

ηκαχ' αποφθιμνη, και εν ωμω ηγατ' θνηεν*

hinc intelligas *Virgilium*, *Æn.* vi. 304.

— *cruda* deo viridisque *senectus*:

i. e. *senex ante tempus* formâ atque habitu corporis, nondum defectus viribus. Illustrabit *Statius*, *Theb.* ix. 716.

— *cruda* heu! *festinaque* virtus

Suasit, et hortatrix animosâ gloria lethi.

Cruda: immatura: *scholias*tes.

ἐν γῇ πατρὶα τερμον' ἐκπλησθαι βίου.
 πάντας δὲ βωμούς, οἱ κατ' Ἀδμήτου δόμους,
 προσήλθε, κἄξεστεψε, καὶ προσηύξατο,
 πτορῶν ἀποσχιζούσα μυρσινῶν Φοβὴν, 170
 ἀκλαυστος, ἀστενακτος· οὐδὲ τοῦπιον
 κακὸν μεδίστη χρωτός· εὐεῖδῃ Φυσί.
 κἄπειτα θάλαμον εἰσπεσούσα καὶ λεχός,
 ἐνταῦθα δὲ δάκρυσε, κἄλεγε ταδε·
 ὦ λεκτρον, ἐνθα παρθενεῖ' ἔλυσ' ἐγώ 175
 κορευματ' ἐκ τοῦδ' ἀνδρός, οὐ δνησκῶ περὶ,
 χαῖρ'· οὐ γὰρ ἐχθαιρῶ σ', ἀπώλεσας δ' ἐμε
 μόνην· προδούναί γὰρ σ' ὀκνοῦσα καὶ ποσίν,
 θνησκῶ· σὲ δ' ἄλλῃ τις γυνὴ κεκτῆσεται,
 σὼφρων μὲν οὐκ ἂν μάλλον, εὐτυχὴς δ', ἴσως· 180

ver. 167. Tenemus elegantem et facillimam emendationem, quam protulimus ad Silv. Crit. i. p. 164. pro *τερμων βίου*· quod inconcinnum est et tautologum.

ver. 170. *πτορῶν μυρσινῶν*: *myrtus* scilicet erat arbor sacra *Veneri*, atque *Alcestidi* causam lethi præbuit *amor connubialis*. Noti sunt divini *Maronis* versus venustissimi, *Æn.* vi. 442.

Hic, quos durus *amor* crudeli tabe peredit,
 Secreti celant calles, et *myrtea* circum
Silva tegit.

ver. 172. Color haud immutatus testimonio fuit non fortis tantummodò, sed stabilis etiàm, ac tranquillī animi. Aliter *Dido*, furis agitata, cùm se paritèr morti pararet, *Æn.* iv. 495.

— arma viri, thalamo quæ fixa reliquit

Impius, exuviasque omnes, lectumque jugalem,

Quo perii, superimponas: abolere nefandi

Cuncta viri monumenta juvat, monstratque sacerdos.

Videas etiàm ibid. v. 644.

ver. 173. Cum hoc loco fructuosissimè comparare possint tyrones gemellum *Sophoclis* in *Trachin.* 913. et sequentes.

Statius, *Theb.* v. 240.

— extemplò *thalamis* turbata paternis

Inferor.

Videas *Herc. fur.* 956.

ΚΥΝΕΙ ΔΕ ΠΡΟΣΠΙΤΝΟΥΣΑ ΠΑΝ ΔΕ ΔΕΜΝΙΟΝ
 ΟΦΘΑΛΜΟΤΕΥΧΤΩ ΔΕΥΕΤΟ ΠΛΗΜΜΥΡΙΔΙ.
 ΕΠΕΙ ΔΕ ΠΟΛΛΩΝ ΔΑΚΡΥΩΝ ΕΙΧΕ ΚΟΡΟΝ,
 ΣΤΕΙΧΕΙ, ΠΡΟΝΩΠΗΣ ΕΚΠΕΣΟΥΣΑ ΔΕΜΝΙΩΝ.

ver. 181. *κυνει* osculatur : vocabulo plus semel noster usus est : alii rariùs. Exemplar habuit *Homerum*, Od. Δ. 521.

ἡ τοι ὁ μὲν χαιρὼν ἐπέσπαστο πατρίδος αἰγῆς,
 καὶ κύνει ἀπὸ λαιμοῦ ἦν πατρίδα :

ubi malè *scholiastes* προσκύνει glossam dedit : rectius, *κύνει* φίλει : *Hesychius*, in hunc locum oculos intendens. *Ovidius*, met. iii. 24.

Cadmus agit grates, peregrinæque oscula terræ
 Figit.

Hinc elegantè et eruditè *Johnson* nostras, in imitatione suâ
tertiæ satiræ Juvenalis, hanc rem ex ingenio contulit :

Struck with the feat that gave *Eliza* birth,
 We kneel and kiss the consecrated earth.

Porro, tragicos sequitur *Virgilius*, *Æn.* iv. 659.

Dixit : et, os impressa toro, Moriemur inultæ ?

Sed moriamur, ait :

qui perelegantè etiàm in ejusdem carminis lib. ii. ver. 489.

Tum pavidæ testis matres ingentibus errant ;

Amplexæque tenent postes, atque oscula figunt.

ver. 182. Vox *πλημμυρίς* de maris, i. e. *salis humoris*, exundatione, sæpissimè adhibetur : hinc *Lucretius* i. 125.

Undè sibi exortam semper florentis *Homeri*

Commemorat speciem, *lachrymas* et fundere *salsas*

Cæpisse.

Doctè *Kuinoel* excitavit *Æschyli* *Choëph.* 184.

ἐξ ὀμμάτων δὲ διψοὶ πιπλουσι μοι

διαγόνες ἀφραστοὶ δυσχίμου πλημμυρίδος.

Porro, cum *Græci* tragici rarissimè producant brevem vocalem ad finem dictionis, si sequantur duæ literæ consonantes, quarum sit una *liquida* ; putaverim equidè *Euripidem* scripsisse, et convenienter satis tempori vocis *κύνει*,

οφθαλμοτευχτῶ δυνεῖται πλημμυρίδι.

Valdè opportunus est *Apollonius Rhodius*, iv. 76.

κυσά δ' ἴον τε λαιχὸς καὶ δικλίδας ἀμφοτέρωθεν

στάθμους, καὶ τοίχων ἐπαφίστατο

quem locum mihi *Norckmorus* meus subindicavit.

ver. 184. *Commodius* interpunxi, nî fallor, ut *προνώπης* participio *εκπεσούσα* adhærescat : *προνώπης* *πρόπιπτης* : *Hesychius*. Non abîmilis est *Herc. fur.* 556.

βίᾳ πατέρ μιν ἐκπίσαν σθέντος λαιχὸς

cum probè satis respondeant invicè *βίᾳ* et *προνώπης*.

- και πολλα, θαλαμον εξιουσ', επεστραφη, 185
 καρριψεν αυτην αυδης ες κοιτην παλιν.
 παιδες δε, πεπλαν μητρος εξηρημενοι,
 εκλαιον· η δε λαμβανουσ' εν αγκαλαις,
 ησπαζετ' αλλοτ' αλλον, ως θανουμενη.
 παντες δ' εκλαιον οικεται κατα στεγας, 190
 δεσποιναν οικειροντες· η δε δεξιαν
 προτειν' εκαστω· κουτις ην ουτω κακος,
 ον ου προσειπε, και προσερρηβη παλιν.
 τοιουτ' εν οικois εστιν Αδμητου κακη.
 και κατθανων γ' αν ωλετ' εκφυγων δ', εχει 195
 τοσουτον αλγος, ου ποτ' εκλελησεται.
 Χορ. η που στεναζει τοισιδ' Αδμητος κακοις,
 εσθλης γυναικος ει στερηθηναι σφε χην.
 Θερ. κλαιει γ', ακοιτιν εν χειροιν Φιλην εχων,

ver. 186. ερριψεν αυτην ες κοιτην: ita in *Arateis* Avienus:
 Integer oceani, cum se Centaurus in undas
 Jecerit, atque novo vibrarint fidere pisces.

ver. 187. Similiter Iph. Taur. 363.

γονατων τε του τεκοντος εξαγτωμενη·
 nec minus suaviter *Virgilius*, Geo. ii. 523.

Interea dulces pendent circum oscula nati.

ver. 192. κακος δολοι τον αγωνη: *Phavorinus*: i. e. vilem—ignobilem—infamæ conditionis.

ver. 199. Mihi friget hic loci, teneris affectibus tantoperè ferventis, humilis locutio Φιλην ακοιτην: dedit, opinor, aliquid poeti-
 cum magis atque exquisitum nosser, ad hanc normam puta:

κλαιει γ', ακοιτιν εν χειροιν Φιλαιν εχων:

Homerus, Il. Ψ. 99.

ως αρα φωνησας, ωρεξατο χερσι Φιλησιν:

Arimaspiorum scriptor apud *Longinum* de sublim. sect. 10.

η που πολλα, δειοσι Φιλας ανα χειρας εχοιλες,
 ευχονται:

Sophocles, Elect. 1144.

κουτ' εν Φιλαισι χερσιν η ταλαιν' εγω

λουτροις εκοσμησ'—:

nos Angli: In my fond hands.

καὶ μὴ προδόναι λίσσεται, τ' ἀμύχανα
 ζήτων· φθίνει γὰρ, καὶ μαρμαίνεται νοσῶ,
 παρρημένη το χειρὸς ἀδελίου βαρὺς·
 ὁμῶς δέ, καὶ περ σμικρὸν ἐμπνευσ' ἐτι,
 κλεψαὶ προσαυγὰς βουλεται τὰς ἡλίου,
 ὡς οὐ ποτ' αὐδὲς, ἀλλὰ νῦν πανυστάτον,
 ἀκτινα κυκλὸν θ' ἡλίου προσοψεται.
 ἀλλ' εἰμι, καὶ σὴν ἀγγέλῳ παρουσιαν·
 οὐ γὰρ τι πάντες εὐ φρονέουσι κοίρανός,

200

205

ver. 200. προδόναι· simpliciter pro deferere; usu rarissimo: venit autem proprietates dictioni, quod ejus discessu connubiale fœdus dirumpatur. *Virgilius* *Æn.* iv. 431.

Non jam conjugium antiquum, quod prodidit, oro.

ver. 201. Mollissimus est sententiarum, ac simplicissimus dictionis, hic locus omnis, in quo versamur; nec pulchriore alio se poësis jactare dixerit.

ibid. φθίνει καὶ μαρμαίνεται: *Hippocrates*, de morbis, lib. i. fin. ἐπ' αὖ δε προῆ ὁ χρόνος, μαρμαίνονται τε καὶ μινυθούσιν ὑπο τε τοῦ πυρετοῦ καὶ ὑπο τοῦ μηδὲν τρεφίσθαι.

ver. 202. Ità *Syrachides*, xxv. 23. χεῖρες παρρημῆναι καὶ γόνατα παρρημῆναι et *Statius*, *Theb.* viii. 435.

— hastam intra pectus euntem—

Extrahit, atque hosti dextrâ labente remittit
 Sanguineam.

Cæterum, retinemus ex parte lectiones, quas proposuimus ad *Silv. Crit.* sect. cxvi. cliii. undè librariis enim exquisitæ dictiones κλεψαὶ et προσαυγὰς? Elegans extat locus, huic *Euripidis* idoneus illustrando, apud rei accipitrariæ scriptores, p. 22. quem dabo correctiorem: εὐρὺν δὲ ἐπιτήδειον τοῦτον πρὸς ἐνδεῶν, αἶα τὴν διέξιν χεῖρας προανασχὼν τοὺς ἱεράκα, ἀλλαχόθεν τε ὄραν πλαττομένος, κλεπῶν δολίοις πρῆμα φθαλμοῖς πρὸς ἐπιχειρήσεις. ἀσφαλισίῳ πορευοῦ.

Insupèr, hanc *Euripidis* periodum videtur ante oculos habuisse *Græius* noster in elegiâ suâ longè limatissimâ atque ornatissimâ; quam hic apponere in tyronis φιλομουσοῦ gratiam non gravabor.

For who to dumb forgetfulness a prey,
 This pleasing anxious being e'er resign'd,
 Left the warm precincts of the cheerful day,
 Nor cast one longing lingering look behind?

M 2

ᾠστ'

ὥστ' ἐν κακοῖσιν εὐμενεὶς παρεστάναι·
 συ δ' εἰ παλαιὸς δεσποταὶς ἐμοὶς Φίλος.

210

ΧΟΡΟΣ.

Ἰφροφίη. ἄ. ἰὼ Ζεῦ· τίς ἀν' ὧς πόρος κακῶν
 γένοιτο, καὶ λυσις τυχῆς, ἃ
 παρῆστι κοῖραννοῖσιν;
 ἐξέισι τίς· ἡ τεμῶ τριχῆ,
 καὶ μελανά στολμόν πεπλῶν
 ἀμφιβαλόμεθ' ἡδῇ;
 Θεοί. δῆλα μὲν, Φίλοι,

215

ver. 211. πόρος κακῶν: benè facient tyrones, qui hanc formulam observabunt, ut discant quàm sensim declinent voces a rectâ et primævâ significatione, atque hinc important in ipsam constructionem mutationes suas: πόρος proprie est via, quâ quis transire possit, atque ex angustiis liberari: undè rectum potius fuerit πόρος καλῶν, quàm πόρος κακῶν: ut Mantuanus, Æn. vi. 96. haud elegantèr magis, quàm accuratè:

— via prima salutis,

Quod minimè reris Graiâ pandetur ab urbe:

sed hinc πόρος facilè deflectitur, ut velit, ἀκος, μηχανή, ἀφορμή: medium alicujus rei—modus, quo possit effici. Et similiter par vocabulum ἴδος: quod statim agnoscent non infimæ cathedræ discipuli, cùm sit hæc linguarum omnium, quas equidèr noverim, consuetudo et ingenium. Sic, quod hic vocavit Euripides πόρος κακῶν, statim nominat, v. 221. μηχανάν κακῶν. Hinc non video, quâ ratione sit expediendus Orpiani locus, Hal. ii. 572. nisi hâc dictione restituta:

ἰγνώ δ' αἰπὺν ὀλεθρόν, ἀπειρεσίοις ἐνὶ μόνον

ἔρχθεις δυσμνέισι· πόρος οὐδ' ἀναφαίνεται ἀλκῆς:

vel si magis placeat:

ἔρχθεις δυσμνέισι, πόρος δ' οὐ φαίνεται ἀλκῆς.

Hinc etiâ corrigas Phorvutium, nat. Deor. cap. 33. de Æsculapio differentem: ἔχρη γὰρ καὶ τούτῳ τῷ τόπῳ θῆναι τι ἐπιστῆσαι. Conjecerit aliquis fortallè τροπῶν: sed, quum præstet liber MS. πέρῳ, prætulèrim sanè πέρῳ: huic via, huic methodo, medicinæ.

ver. 216. respondebit antistrophici metro, si rescripseris:

ἀμφιβαλόμεθα ἡδῇ;

δῆλα

δηλα γ'· ἀλλ' ὅμως θεοισιν
 ευχόμεσθα· θεῶν γὰρ ἡ δύναμις μεγίστη.
 ὦ νᾶξ Παιαν,
 ἐξευρε μηχανάν τιν' Ἀδμήτῳ κακῶν·
 πορίζε δὴ, πορίζε·
 καὶ παρὸς γὰρ τοδ' ἐΦευρες,
 καὶ νυν λυτήριος ἐκ θανάτου γενου,
 Φονίον τ' ἀποπαύσον ἄδαν.

220

225

ΧΟΡΟΣ.

ἀντιστ. ἀ. παπαί· Φευ, Φευ· ἰω, ἰω·
 καὶ Φερίτος, οἱ' ἐπράξας,
 δαμαρτος σῆς στερηθεῖς!
 αἰ, αἰ· ἀξία καὶ σφάγας ταδε,
 καὶ πλείον ἢ βροχῇ δερὴν
 οὐρανίῳ πελασαι.
 τὰν γὰρ οὐ Φίλαν,
 ἀλλὰ Φιλτάτην, γυναῖκα
 κατθανούσαν ἐν ἡματι τῷδ' ἐσοψεί.
 ἰδοῦ, ἰδοῦ·
 ἦδ' ἐκ δομῶν δὴ, καὶ ποτὶς, πορευεται.
 στεναζόν ὦ, βοᾶτον,
 ὦ Φεραια χθῶν, τὰν ἀρίσταν

230

235

ver. 222. πορίζε. proprie, viam fac: vide ad v. 211.

ver. 223. Reposui τοδ' pro mendosissimo τουδ': in quo extricando frustra fatagit scholiastes.

ver. 230. Non arridet nobis illud πλείον: neque enim facile dixeris, quid magis fecerit aliquis, ut finiat misérias, quàm suspendio vitam projicere. Suspicabar itaque sic Euripidem scripsisse:

καὶ τάλαν βροχῇ δερὴν
 οὐρανοῖο πλάσαι.

γυναικα μαραινομεναν νοσῶ,
κατα γαν, χθονιον παρ' ἄδαν.

240

ου ποτε Φησω γαμον ευφραίνειν
πλεον, η λυπειν,
τοις τε παροιθε τεκμαιρομενος,
και ταδε τυχας λευσσων βασιλεως·
ὅς τις αριστης απλακων αλοχου
τηςδ', αἰωτον
τον επειτα χρονον βιοτευσει.

245

Λ Α Κ Η Σ Τ Ι Σ.

σ'ροΦη. β' Ἄλιε, και Φαος ἡμερας,
ουρανιαι τε διναι
νεΦελας δρομαιου·

250

Αδ. ὄρα σε, κα̃με, δυο καιως πεπραγοτας·
ουδεν θεους δρασαντας, ανθ' ὅτου θανει.

Λ Α Κ Η Σ Τ Ι Σ.

αν'ιστ. β' Γαια τε, και μελαθρων στεγαι,
νυμφιδiai τε κοιται,
πατριας Ιωλιου·

255

Αδ. επαιρε σαυτην, ω παλαινα, μη προδῳς·
λίσσου δε τους κρατουντας οικτειραι θεους.

ver. 245. Dedi απλακων, pro αμπλακων: nam duriusculum videtur corripere hanc syllabam in tragicis. Passim ad hunc modum grassata est scribarum incitiae atque importunitas: vide ad *Sophoclis Trachin.* 120. de cognatâ dictione.

ver. 256. μη προδῳς: σιαυτην, ut integra servetur loci constructio. "Ne dedas te—ne cedas morbi violentiæ," quasi salute desperatâ:

ΑΛΚΗΣΤΙΣ.

Εἰρεσίη. γ' ὄρω δίκωπον, ὄρω, σικαΦος·
νεκρῶν δὲ πορθμευς, ἔχων χερ' ἐπὶ κοντῷ,
Χαρῶν, μ' ἤδη καλεῖ· τι μελλεῖς;
ἐπείγου· σὺ κατεργεῖς· ταδ' ἐτοίμα·
σπερχομενος ταχυνεῖ.

260

Αδ. οἱ 'μοι· πικρὰν γέ τινδ' ἐμοὶ ναυκληρίαν
ἐλεξας. ὦ δυσδαιμον, οἷα πασχομεν!

ΑΛΚΗΣΤΙΣ.

Ανίστ. γ' ἀγεί 'μ', ἀγεί 'με τίς, οὐχ ὄρας;
νεκρῶν ἐς αὐλάν, ὅπ' ὀφρυσὶ κυανευ-
γεσι βλέπων, πτερωτὸς Ἀΐδας;
τι βεβρῆς; ἀφες. οἶαν ὁδὸν ἃ δεῖ-

265

ratâ: nos, *Do not give yourself up.* Nam nescio an ferendum sit, reticere se ad normam v. 281.

ver. 258. Hunc locum ante oculos arbitror *Statio* fuisse ad Theb. vii. 783. quamvis imagines variaverit *Romanus* vates:

Audio jam rapidæ cursum Stygis, atraque Ditis

Flumina, tergeminofque mali custodis hiatus.

ibid. δίκωπον· *biremem*: quem unus tantum remigat; *Charon* utique; ut v. 451.

ver. 266. Novum meis sonat auribus phrasis νεκρῶν αὐλάν· an similis extet hæud affirmaverim, aut inficiâs iverim; sed inclinat animus ad lectionem, quam faciliè librarii vocabulo planiori mutaverint, atque usitatiōri:

νεκρῶν ἐς αὐλάν:

videas inferiûs, v. 593. Maxime propria est locutio de innumerabilibus omnium gentium et ætatum mortuis. *Horatius*, od. i. 10. 19.

Tu pias lætis animas reponis
Sedibus, virgæque levem coerces
Aurêâ turbam.

M 4

ibid.

λαιοτάτα προβαίνω!

Αδ. σικτρὰν Φίλοισιν, ἐκ δὲ τῶν μαλίστ' ἐμοί
καὶ παῖσιν, οἷς δὴ πένθος ἐν κοινῷ τοδε.

270

ΑΛΚΗΣΤΙΣ.

επψδ. μεθετε, μεθετ' ἐμ' ἤδη*
κλινάτ' ἐμ'· οὐ σθένω
ποσι, πλησίον ἄδας*
σκοτία δ' ἐπ' ὀσσοῖσι νυξ ἐφερπει.
τεκνὰ, τεκν', οὐκ ἐτι δὴ,
οὐκ ἐτι δὴ, ματὴρ σφύν ἐστι*
χαίροντες, ὦ τεκνὰ, τοδε Φαὸς ὄρωτον.

275

Αδ' ὦ μοι· τοδ' ἐπος λυπρὸν ἀκούω,
καὶ πάντος ἐμοὶ θανάτου μείζον.

280

ibid. ἐπ' ὀφρυσὶ κυανουργίαι· statim agnoscent tyrones *Homericæ*
phraeos colorem : Il. A. 528. notissimo loco.

ἢ, καὶ κυανέησιν ἐπ' ὀφρυσὶ νεύσῃ Κρονίων.

ver. 267. ἄδας hic loci vult *Orcus*, vel *Mors* : et pulchrè obser-
vavit *scholiastes* rectissimè nominari hoc tempore πλεῖστος ob *prope-*
ratum nimis atque immaturum lethum *Alceſtidis*. Neque aliter
Horatius, fat. ii. 1. 57.

— seu me tranquilla senectus
Expectat, seu *Mors atris* circumvolat *alis*.

ver. 275. νυξ ἐφερπει : conferri debet *Virgilius*, *Æn.* ii. 268.
Tempus erat, quo prima *quies* mortalibus ægris
Incipit, et dono divûm gratissima *ſerpit*.

Nec minùs poetice *Statius* de moribundo *Tydeo* : *Theb.* viii. 73.

— sed et ipse *recedere coelum*,
Ingentesque animos extremo frigore labi,
Sensit.

μν,

μη, προς των θεων, τλης με προδουναι·

μη, προς παιδων, οὐς ορφανιεις·

αλλ' ανατολμα·

σου γαρ Φθιμενης, ουκ ετ' αν ειην·

εν σοι δ' εσμεν και ζην, και μη·

σην γαρ Φιλιαν σεβομεσθα.

285

- Αλ. Αδμηθ', ὄρας γὰρ τὰμα πραγμαθ' ὡς ἐχει,
 λέξαι θελω σοι πρὶν θανεῖν, ἃ βουλομαι.
 ἐγώ, σε πρεσβεύουσα, κἄντι τῆς ἐμῆς
 Ψυχῆς καταστήσασα Φῶς τοῦ' εἰσοραν
 θνησκῶ· παρὼν μοι μὴ θανεῖν, ὑπὲρ σεθεν,
 ἀλλ' ἀνδρὰ τε σχεῖν Θεσσαλῶν, ὃν ἠθελον,
 καὶ δῶμα ναιεῖν ὀλβιον τυραννίδι,
 οὐκ ἠθελήσα ζῆν ἀποσπασθεῖσα σου
 συν παισιν ὀρφανοῖσιν· οὐδ' ἐφείσαμην,
 Ἥθης ἔχουσα δῶρ', ἐν οἷς ἐτεροπομην.
 καὶ τοι σ' ὁ Φύτας χ' ἡ τεκούσα προὔδασαν·

290

295

ver. 281. Legit scholiastes :

μη, προς τουτων, τλης με προδουναι :

i. e. προς των παιδων per liberos : ut patet ex ejus interpretatione :
 et mihi videtur sanè lectio longè venustior.

ver. 284. Horatius, od. ii 17. 5.

Ah ! te meæ si partem animæ rapit

Maturior vis, quid moror alteram,

Nec charus æquè, nec superstes

Integer ? ille dies utramque

Ducet ruinam :

Et Meleager, epig. 44. non absimilitèr :

εν σοι ταμα, Μυῖσκι, βίου περμνησ' ἀνηπλαι·

εν σοι και ψυχης πνευμα το λειφθην εστι.

ver. 296. Inest huic loco, quod viris sagacioribus displicebit.
 Genuinam manum tragici, nî fallor, jam præstabo :

Ἥθης ἔχουσα δῶρ', εν οἷς ἐτεροπομην :

effundens—relinquens : Sophocles, Philoct. 13.

μη

καλῶς μὲν αὐτοῖς κατθανεῖν ἦκον βίου,
καλῶς δὲ σωσάι παιδα, κεῖνλεως θανεῖν.
μονὸς γὰρ αὐτοῖς ἦσθα, κοῦτις ἐλπίς ἦν,
σου κατθανόντος, ἀλλὰ Φίτευσεῖν τέκνα.
ἀγῶ τ' ἀνέζην, καὶ σὺ τὸν λοιπὸν χρόνον,
κοῦν ἀν' ἀνὴρ μὲν σὺν δαίμονος, ἐστίνες,
καὶ παιδὰς ὠφελαντες· ἀλλὰ ταῦτα μὲν
θεῶν τις ἐξεπράξεν, ὥσθ' οὕτως εἶχεν.

300

305

μη καὶ μάθῃ 'μ' ἦκοντα, κατὰ τὸ πᾶν
σοφισμα :

Virgilius, Geo. iv. 491.

ibi omnis

Effusus labor :

et Aen. ii. 532.

multo vitam cum sanguine fudit.

Sæpius nobis oblata est occasio monendi verbum simplex vim
compositi habere : vide ad Herc. fur. 568.

Ἡσθὲς αὐτὴν δῶρα, ut Pindarus, Ol. i. 119. φίλια δῶρα Κυπρίης : et
Solon, eleg. fragm. 6.

ἄλλος Ὀλυμπιαδὼν Μουσῶν καλὰ δῶρα διδάχθη :

ut rescribendus est versiculus : et Anacreon, epig. 84.

ἀλλ' ὅς τις, Μουσῶν τε καὶ ἀγγέλων δῶρα Ἀφροδίτης

συμμισηγνὴν, ἑαυτῆς μνησκείαι εὐφροσύνης :

undè Horatius, epist. ii. 1. 243.

ad hæc Musarum dona vocares.

ver. 298. ἦκον, absolutè, ut παρὸν v. 291 : sed constructionem,
opinor, minùs perspexerunt editores. Plenè dixisset poeta : τὸ
τοῦ βίου ἦκον αὐτοῖς καλῶς κατθανεῖν : cum eò vita processisset iis, ut bene
mori potuissent : i. e. “ cum justum vitæ spatium expleverant, et
“ senectam attigerant ; quando æquum sit, atque expectatum,
“ vitâ cedere.”

Sententiam dilucidius enarravit infrà, v. 654.

ὅς τηλικότ' ὦν, κατὰ τὸν βίον,

εὐκ ἐβλήσας, οὐδ' ἐβόλησας, θανεῖν

τοῦ σου προπαύτου.

ver. 299. Inficetam habes repetitionem tritæ vocis : undè cre-
diderim Euripidem scripsisse :

καλῶς δὲ σωσάι παιδα, κεῖνλεως φθινεῖν :

vide v. 55. suprâ : sic etiâ in Danaes fragm. i. 5.

ζῆν τε καὶ φθινεῖν ποιεῖ :

et alibi.

ΕΙΕΥ*

ειεν· συ δ' ἡμῖν τὴνδ' ἀπομνησαι χάριν·

αἰτησομαι γὰρ σ', ἀξίαν μὲν οὐ ποτε,

(ψυχῆς γὰρ οὐδὲν ἐστὶ τιμιώτερον)

δικαία δ', ὥς Φησεις συ. τοὺςδε γὰρ φίλεις

οὐχ ἤσσουν, ἡ γ' ὦ, παῖδας, εἰ περ εὐφρονεῖς 310

τούτους ἀνασχοῦ δεσποτᾶς ἐμῶν δομῶν,

καὶ μὴ πύγμης τοῖσδε μητρυιᾶν τέκνοις,

ἢ τίς, κακίων οὐς' ἐμοῦ γυνῆ, Φθονῶ

τοῖς σοῖσι καίμοις παισὶ χεῖρα προσβαλεῖ.

μὴ δὴτὰ δρασθῆς ταῦτα γ', αἰτούμαι σ' ἐγώ· 315

ἐχθρὰ γὰρ ἢ πῖουσα μητρυιὰ τέκνοις

ver 306. Legit *Musgravius*:

ειεν· συ δὴ μοι:

non animadvertens *particulam* δὴ, sic positam, otiosam esse prorsus et vi suā destitutam. Sed non omnium est oculorum has subtiliores atque remotiores proprietates discernere.

ver. 308. Itā *Christus* etiā, *D. Matth. xvi. 26.* τί δώσει ἀνθρώπος ἀλλάγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; et *Job. ii. 4.* ὅσα ὑπάρχει ἀνθρώπου ὑπὲρ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἐκτίσει. *Homerum* verò ob oculos ponebat *Euripides*, quod vidit etiā *Barneſius*: *Il. I. 401.*

οὐ γὰρ ἔμοι ψυχῆς ἀντάξιον·

et, quæ sequuntur, incomparabilia, et venustis tyronibus haud negligenda.

Hinc *Statius*, *Theb. viii. 386.*

Pellitur et patriæ, et, qui mente *novissimus* exit,

Lucis amor.

ver. 312. Appositus est *Ovidius*, *epist. xii. 187.* quem jacentem languidumque fuscitabo:

Sit tibi sum vilis, communes respice natos:

Sæviet in partus *dira* noverca meos?

ver. 314. *χεῖρα προσβαλεῖ* de *mediis* esse videtur hæc locutio; quæ nempè vel in *bonam* vel in *malam* partem possit accipi: sed similiter cognatam phrasin de *violenta prehensione* *Lucas* adhibuit, *evang. xxi. 12.* πρὸ δὲ τούτων ἀπαντῶν ἐπιβολουσιν ἐφ' ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ διωξουσιν: ut alibi in *novo fædere*. Nec *Hôratius* dissentit: *Od. i. 17. 25.*

ne malè dispari

Incontinentes *injiciat* manus,

Et scindat hærentem coronam

Crinibus, immeritamque vestem.

τοις προσδ', ἐχιδνῆς οὐδὲν ἡπιωτέρα.
 καὶ παῖς μὲν ἀρσῆν, πατέρ' ἐχει πυργὸν μέγαν,
 ὃν καὶ προσεΐπε, καὶ προσεγῆθη παλιν·
 σὺ δ', ὦ τέκνον μοι, πῶς κορευθήσῃ καλῶς, 320
 ποίας τυχούσα συζυγοῦ; τῷ σὺ πατρί,
 μὴ σοι τιν' αἰσχρὰν προσβαλούσα κληδονά,
 ἥβης ἐν ἀκμῇ σου διαφθεῖρῃ γαμούς.
 οὐ γὰρ σε μήτηρ, οὔτε νυμφεύσει ποτὲ,
 οὐτ' ἐν τοκοῖσι σοῖσι θάρσυνει, τέκνον, 325
 παρὸς, ἵν' οὐδὲν μητρὸς εὐμενεστέρον·
 δεῖ γὰρ θάνειν με, καὶ τοδ' οὐκ ἐς αὐρίον,
 οὐδ' ἐς τρίτην μοι μῆνος, ἐρχεται κακόν·
 ἀλλ' αὐτὴ ἐν τοῖς μῆκετ' οὐσι λέξομαι.

ver. 319. i. e. "patre utitur defensore, unā cum illo in publicam lucem civium ingressus"; "societatem habens cum patre ac commercium, ut socius et æqualis:" nam in silentio thalamorum vitam solitariam degebant *virgines*; cū abessent parentes, expositæ malis et rapinis: vide nos ad Herc. fur. 528.

ver. 320. In re dubiā levique nolui quid immutare; sed elegantiam loco importares sic distinguendo:

σὺ δ', ὦ τέκνον, μοι πῶς κορευθήσῃ καλῶς;

ad ea redeas, quæ protulimus in Herc. fur. 627.

ver. 321. Hujusce loci sensus genuinus ac legitima constructio prorsus latuerunt interpretes; qui, cū nihil exploratum habuerunt, ad conjecturas inanes confugere redacti sunt. Inter punctum nempe sic oportuit ad *συζυγῶν*; et voces—τῷ σὺ πατρί—elegantè pendent à verbo *διαφθεῖρῃ*, quod invenitur in aor. i. *modi subjunctivi, vocis mediæ*. Omnia jam planè fient vel tyronibus; et simplex est inter primas et elegans periodus.

ver. 324. Mollior evadet locus atque *παθητικωτέρως*, si levissimā mutatione adjuvetur;

ἢ γὰρ σε μήτηρ—

nam certè mater.

ver. 327. Dedi ex ingenio ες pro ἐκ: cum nullus dubitaverim, et verisimillimum est, tragicos nunquā ab iambis se spontè ingerentibus abstinuissē. Sic in *Rheso*, v. 600.

ὅς, εἰ δίοισι νυκτὰ τῇ ἐς αὐρίον.

χαίροντες,

χαίροντες, ευφραίνοισθε· και σοι μεν, ποσι,
γυναικ' αριστην εστι κομπασαι λαβειν,
ὑμιν δε, παιδες, μητρος εκτεφυκεναι.

Χορ. θαρσει· προ τουτου γαρ λεγειν ουχ ἄζομαι
δρασει ταδ', ην περ μη φρενων ἀμαρτανη.

Αδ. εσται ταδ', εσται· μη τρεσης· επει σ' εγω
και ζωσαν ειχον, και θανουσ' εμη γυνη
μονη κελησει, κού τις αντι σου ποτε

330

335

ver. 333. Humilis mihi videtur phrasis et venustatis expers ου
χαζομαι: adeo ut facile prætulerim equidẽm alteram lectionem
ουχ ἄζομα· et in *Oreste* etiam v. 1116. quamvis obviam eat *scholi-*
astes:

και μη τοδ' ερξας δις θανειν ουχ ἄζομαι:
sic noster, Heraclid. 600.

και χαίρει· δυσφημειν γαρ ἄζομαι διαν:
Homeri vestigiis insistens, ad *Il. Z.* 266.

χειρι δ' ανητοισι Δι' λαιβειν αιδοπα οισιν
ἄζομαι·

et alibi. *Hesychius*, ubi solitus error grassatus est: ουχ ἄζομαι· ου
εἰδομαι, ουκ εντρεπωμαι. Idem: ἄξιο· ευλαβου: respiciens *Il. E.* 830.
Et notandum est accuratè respondere *Græcæ* locutioni *Latinas*—
vereor, et *religio est*. Ex eodem genere locutionum est μη τρεσης,
v. 345.

ver. 336. Ità *Virgilius*, *Æn.* iv. 28.

Ille meos. primus qui me sibi junxit, amores
Abstulit; ille habeat secum, fervetque sepulchro.

ver. 337. κελησει: *Atticam*, ut alibi sæpiùs, *orthographiam* intuli;
quam studiosissimâ sanè improbitate passim dederunt operam
librarii scriptores obliterare. *Te vocabis*: ut *Homerus*, *Il. Γ.* 138.
undè suum accersivit noster:

τω δε γε νικησαντι φιλη κεληση ακοιτις:
sicut castigandum locum duco: alibi dixerit pro κεληση, ευξη νικαι:
quod tantumdẽm est. Idem hymn. in *Venerem*, v. 149.

εμη δ' αλοχος κελησται ηματα παντα.
Virgilius, haud aliter, *Æn.* ii. 677.

— cui parvus Iulus,
Cui pater, et conjux quondam tua dicta relinquo?

Similia uxoris *Argiæ* in mortuum *Polynicem* ità *Statius* expressit,
quem credibile est ex *Euripide* profecisse: *Theb.* xii. 346.

— æternumque tuo famulata sepulchro
Durabit deserta fides; testisque dolorum
Natus erit, parvoque torum *Polynice* favebo:

qui

τονδ' ἀνδρα νυμφῇ Θεσσαλὶς προσφθεγγεται·

οὐκ ἔστιν οὕτως οὔτε πατρός ευγενούς,

οὐτ' εἶδος ἄλλων ἐκπρεπεστάτῃ γυννῇ.

340

ἄλῃς δὲ παιδῶν· τῶν δ' οὐνησιν εὐχομαι

θεοῖς γενεσθαι· σοὺ γὰρ οὐκ ἀνημέβα.

qui respexit etiam Virg. *Æn.* iv. 328.

ver. 338. *προσφθγγεται* non *alloquetur* tantummodò, sed *blandè et amantèr alloquetur*. Ad rem *Hefychius*: *προσφθγγεται* *ασπάζεται*. Alitèr non inficior me *judicaturum* esse scripsisse nostrum *προσπλν-ξεται*: ut *Homerus*, *Od.* A. 450.

καὶ κείνος πατέρα προσπλνξεται, ἡ δὲ μὲν ἔστιν.

ver. 340. εἶδος *ἐκπρεπεστάτῃ*: quædam MSS. *εὐπρεπεστάτῃ* pro *variâ* lectione præstant: sed *priorem* vocem cum doctis viris ipse maluerim, et si non alitèr scripserit *Virgilius*, *Æn.* i. 496.

formâ pulcherrima Dido:

et alibi. Nec librarii soli confundunt voces, sed etiam vetustiores *lexicographi*, ut *Hefychius*: *ἐκπρεπεῖα* ὠραιον, περικαλλὴ: et, *ἐκπρεπὲς* ὠραιον: nam istæ sunt alterius dictionis interpretationes, et nullo modo *τῶν ἐκπρεπῶν*: cave dixeris; consentiant licet centum istius *farinæ* testes. Prior glossa respicit *Hom.* II. B. 482.

τοῖον αἶψ' Ἀτρεΐδην δῆκε Ζεὺς ἡματι κείνῳ

ἐκπρεπῆ· ἐν πολλοῖσι καὶ ἐξοχῶν ἡρώεσσιν:

et eandem rem poeta sic alitèr exprimit, II. E. 2.

δῶκε μινος καὶ θάρσος, ἐν' ἐκδηλὸς μὲν πασι

Ἀργείοισι γένοιτο.

Pseudo-Homerus, in hymn. ad *Lunam*, v. 16. *Euripidis* loco, de quo nunc agitur, appositissimè:

Πανδρὸν γένοιτο κούρην,

ἐκπρεπὲς εἶδος ἔχουσαν ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσι:

Priùs vidi, quam me ad *Brunckii* notas converterim, hoc vocabulum redonandum esse nostro in *Hecubâ*, v. 269.

ἡ Τυδαεὶς γὰρ εἶδος ἐκπρεπεστάτη.

Virgilius, *Æn.* vi. 862.

Egregium formâ juvenem:

et aliàs plùs semèl. *Euripides*, *Troad.* 987.

ἐν ἱμῶς υἱὸς καλλὸς ἐκπρεπεστάτος:

nec alitèr scriptum oportuit ad *Iph.* *Aul.* 827.

γυναικὰ μορφῇ ἐκπρεπῇ κεντημένην.

Ad *Lycophronis* *Calland.* v. 1345. sincera lectio est,

ἀλὴν νεάνδρος, ἐκπρεπεστάτος γενούς.

ἐκπρεπῶς ἐκδηλῶς: *Hefychius*. Nec ulteriùs morabor lectorem, quàm dum emendavero et accuratius interpunctum dederò *Philonis*

Judæi

οἷσ' αὖ πενθὸς οὐκ ἐτήσιον τοδε,
 ἀλλ' ἐπ' αὖ αἰὼν ὄμμος ἀντερχῇ, γυναι·
 στυγῶν μὲν ἢ μ' ἐτίκτεν, ἐχθαιρῶν δ' ἐμὸν 345
 πατέρα· λόγῳ γὰρ ἦσαν, οὐκ ἐργῳ, Φίλοι.
 σὺ δ', ἀντιδούσα τῆς ἐμῆς τὰ Φιλτάτα
 ψυχῆς, ἐσώσας. ἀρὰ μοι ζεῖναι παρὰ,
 τοιαυτὸν ἁμαρτάνοντι συζυγῇ σέθεν;

Judas locum, eodem errore depravatum, i. p. 587. οἷοι μὲν οὖν—, πρὶν ὅσα μὴ το ἐκφρασεῖς; (*manifestum*) ἐν λόγῳ διασαίνει δοκεῖ, συμφορὰ φύσει, τὸς αὖ κρυπτεσθαι φιλοῦσας, ἐπαρχοντα μετὰ ἀκριβοῦς ἰερούης, φαυλισαντες, ἐπὶ διαβολῇ προσφρονεῖσι.

Quid autem? nonne meritò quæri potest, quidnam sibi velit in hoc loco vox αλλως? mihi saltem videtur vitii postulanda; et statuerim scripsisse nostrum,

οὐτ' εἶδος ἀλλων ἐκφρασεῖσ' αὖ γυνή·
 ad exemplar magnum poetarum omnium; cujus unum specimen satis sit excitasse: Il. B. 672.

Νίκευς, ὃς καλλιόος ἀνὴρ ἵπῳ Ἰλίου κλέε
 τῶν ἀλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα.

Nec post repetitas de hâc re deliberationes dubitavi in textum admittere; cùm verè dixerim vitiatam legi vulgatam scripturam.

ver. 344. Pari sensu, nec minori venustate, lucidum *Latinum* Musarum decus: *Æn.* iv. 335.

— nec me meminisse pigebit *Elissæ*,

Dum memor ipse mei, dum spiritus hos regat artus.

ver. 347. τὰ Φιλτάτα: innuens id, quod dixerat *Alceſtis* ad v. 308.

ψυχῆς γὰρ οὐδὲν ἐστὶ τιμωτερον.

ver. 348. Ob socordiam, nescio quam, librariorum per chartas veterum passim evagata est scriptura vitiosa dictionis ἀρὰ: quæ, nī fallor, quotiès interrogationem inferat, scribi debet, ut in hoc loco, ἢ ῥα· num igitur: ut *Theocritus*, iii. 7.

— ἢ ῥα μὴ μιστεις;
anne igitur odio habes me? in quâ significatione prior syllaba semper producitur. Vel *crasis* est, mutatâ orthographiâ, pro ἢ ἀρὰ: vide ad v. 488.

ver. 349. τοιαυτὸν ἁμαρτάνοντι συζυγῇ: ita locutus est plus semel in hâc fabulâ, per figuram à telo scopum non feriente derivatam. *Homerus*, Il. K. 372.

ἢ ῥα, καὶ ἐγγὺς ἀφικνέ· ἔκων δ' ἡμαρτανε φῶτος;
 undè *Statius*, *Theb.* viii. 689.

Cuspis

παυσω δε κωμους, συμποτων θ' ὀμιλίας, 350
 στεφανης τε, Μουσαν θ', ἣ κατειχ' εμους δομους·
 ου γαρ ποτ' ἔτ' αν βαρβιτε θιγοιμ' ετι,
 ουτ' αν φρεν' εξαροιμι προς Λιβυν λακειν
 αυλον· συ γαρ μου τερψιν εξειλα βιβ·
 σοφῃ δε χειρι τεκτονων δεμας το σον 355
 εικασθεν εν λεκτροισιν εκταθησεται·
 ὧ προσπεσουμαι· και, περιπτυσσων χειρας,
 ονομα καλων σον, την Φιλην εν αγκαλαις
 δοξω γυναικα, και περ ουκ εχων, εχειν·
 ψυχραν μεν οιμαι τερψιν, αλλ' ὁμως βαρος 360
 ψυχης ἀπαντλοιν αν· εν δ' ονειρασι

Cuspis in armigerum Phlegyam peccavit, ubi ingens
Pugna virum.

ver. 350. παυσω δε κωμους: Phavorinus: κωμοι· ασιγη ασματα, πορεια· συμποσαι, ωδαι, ορχησεις, μετα μεθης: sicut rectè interpunxeris istam glossam; undè citra controversiam suppleri debet idem in Hesychio articulus. Vide nos ad Herc. fur. 178.

ver. 351. ἣ κατειχ' εμους δομους: est ex Homeri locutionibus: Il. II. 78.

οἱ δ' ἀλαλητῶ

παν πιδον κατεχουσι, μαχη νικαντες Αχαιοις.

ver. 353. Varietas est lectionis—εξαροιμι, et εξαροιμι: neutram sinceram credo, sed εξαροιμι à poetæ manu venisse.

ver. 360. Friget, nimium friget, recepta lectio: neque enim locus erat dubitationi; nam certè simulachri lignei amplexus non futuros esse calidos tutò poterat affirmari. Emendandum puto:

Ψυχραν μεν, οἱ μοι, τερψιν·

frigidam, me miserum! voluptatem. Sententiam ferant eruditi.

Porro, judicaverim huic loco nonnihil debere Lycophronem. v. 112.

την δελεσαν ἑωλον ουκ οφει Κυπριν,

ψυχρον παραγκαλισμα καὶ ονειρατων

κεναις αφασσων ωλεναισι δεμια.

ver. 361. ἀπαντλοιν· exhaustiam, et extraham: metaphora est à sentinā navis sumpta. Hunc locum respicit Hesychius: ἀπαντλοιν αν· επικωφισαιμι αν. Similiter Aeschylus, Prom. vinct. 83.

Φοιτῶσα 'μ' ευφραϊνοῖς αὖ, (ἦδ' ὅ γὰρ Φίλος
 καὶ νυκτὶ λευσσεῖν) ὅν τιν' αὖ παρὴς χρόνον.
 εἰ δ' Ὀρφέως μοι γλῶσσαι καὶ μέλος παρὴν,
 ὥς, τὴν κορὴν Δημήτρος ἡ 'κεινὴς ποσσὶν 365
 ὕμνοισι κηλησάντα, σ' ἐξ ἄδου λαβεῖν,
 κατηλθὼν αὖ καὶ 'μ' οὐθ' ὁ Πλουτωνὸς κυῶν
 οὐθ' ὅστις κωπὴ ψυχοτομῆος αὖ Χάρων
 ἐσχόν, πρὶν εἰς Φῶς σου κατασίησαι βίον.
 ἀλλ' ὧν ἐκεῖτε προσδοκᾷ 'μ', ὅτ' αὖ θανῶ, 370
 καὶ δάμ' ἐτοιμαζ', ὥς συνοικησούσα 'μοι
 ἐν ταῖσιν αὐταῖς γὰρ μ' ἐπισκήψω κέδροις

οἷοιτε θνητοὶ τῶνδ' ἀπαντῆσαι ποῶν;
 τί σοι

Noster, Orell. 1674.

θανάτους τ' ἰδικαί, ὥς ἀπαντλοῖεν χθονὸς
 ἰδρύματα θνητῶν, ἀφθονοῦ πληρωμάτων.

Virgilius, Aen. xi. 256.

Mitto ea, quæ muris bellando exhausta sub altis;
 Quos Simois premit ille viros.

ver. 362. ευφραϊνοῖς αὖ oblectes: i. e. "si similitudinem tui
 "fovero lacertis, me huic intentum somnus auferet; et somnia
 "de te, jucunda visu, dormientis sensibus obverfabuntur."

ver. 363. ὅν τιν' αὖ παρὴς χρόνον: merito in his verbis, quæ prius
 legebantur, hæserunt viri docti Reiskius et Jacobs; frigent enim,
 neque commodè caudam trahunt. Illius emendationem præstat
 tacere, portentosam prorsus atque intolerabilem: hic legit,

χ' ὅν τιν' αὖ παρὴς χρόνον
 nobismetipsis videmur per parenthesin et levissimam castigatio-
 nem facilius et speciosius rem administrasse.

Vel παρὴς retineri potest, si subintelligas οὐρατα: sed obscurius.

ver. 364. παρὴν: cum hoc vocabulum statim præverit, nihil
 magis verisimile est, quàm Euripidem scripsisse,

εἰ δ' Ὀρφέως μοι γλῶσσαι καὶ μέλος προσήν.

ver. 372. κέδροις: sic in Oreste, v. 1078.

πῶς αὖ ξίφος ἢ ταῦτον, εἰ θίμῃς, κτανοί;

καὶ μνημα δεξιᾷθ' ἐν, κέδρου τεχνασμάτα;

ubi consulas scholiasten. De hac arbore ita ad rem Dioscorides,
 lib. i. cap. 105. δεικνύειν δὲ ἔχει, σηπτικὴν μὲν τῶν ἐμφυχῶν, φυλακτικὴν
 δὲ τῶν νεκρῶν· ἴθιεν καὶ νεκροῦ ζῶντι αὐτὴν ἐκαλεῖται.

- σοι τοῦδε θείναι, πλευρὰ τ' ἐκτείνειν πέλας
 πλευροῖσι τοῖς σοῖς· μὴδε γὰρ θανῶν ποτε
 σου χωρὶς εἶναι, τῆς μόνης πίστεως ἐμοί. 375
- Χορ. καὶ μὴν ἐγὼ σοὶ πένθος, ὡς Φίλος Φίλῳ,
 λυγρὸν συνοίσω τῆςδε· καὶ γὰρ ἀξία.
- Αλ. ὦ παῖδες, αὐτοὶ δὴ ταδ' εἰσηκούσατε
 πατὴρ λέγοντος, μὴ γάμειν ἀλλήν ποτε
 γυναικ' ἐφ' ὑμῖν, μὴδ' ἀτιμάσειν ἐμὲ. 380
- Αδ. καὶ νῦν γέ Φημι, καὶ τελευτήσω ταδε.
- Αλ. ἐπὶ τοιῷδε, παῖδας χεῖρος ἐξ ἐμῆς δεχού.
- Αδ. δεχομαι, Φίλον γέ δωρον ἐκ Φίλης χερός.
- Αλ. σὺ νῦν γένου τοῖςδ' ἀντ' ἐμοῦ μητὴρ τέκνοις.

ver. 373. ἐκτείνειν· extendere: *Virgilius*, *Æn.* v. 374.

fulvâ moribundum extendit arenâ.

Statius, *Theb.* iii. 212. pervenistè:

—ast ego doner,

Dum licet, igne meo; terrâque *insternar* avitâ.

ver. 377. Minus elegantèr, et quidè̃m incitiùs quàm pro scrip-
 torum venustiorum consuetudine videntur confociari *λεπρὸς* et
πένθος:—*tristem tristitiam*; quod me impulit, ut audacitèr reponè-
 rem ex conjecturâ *λυγρὸν* et, nî fallor, quàm verissimè. Sic *Ho-*
merus, *Il.* X. 242.

ἀλλ' ἐμὸς ἐνδοθὶ θυμὸς ἐπειρετο πίνθι' *λυγρῷ*:

idem, *Od.* B. 70.

σχίσθι φίλοι καὶ μ' οἷον εἰσατέ πίνθι' *λυγρῷ*
 τειρεσθ'.

nos̃ter *Iph.* Aul. sub finem:

ὡς σου πειδὸν *λυγρὸν* παύσαιμαι:

Sophocles, *Aj.* 317.

ὃ δ' εὐθὺς ἐξημῶξεν οἰμῶγας *λυγρὰς*:

In transitu *Hesychium* emendabo: *λυγρὰ* ποικίρα, *λυπρὰ*, *χαλεπὰ*. Hic
 dicet aliquis; "Si voces gemellæ sint, apage tuam emendatio-
 nem!" At, bone vir! aliud est *lexicographi* glossa; aliud autem
 auctorum proborum usus: et penes hunc arbitrum norma est lo-
 quendi.

ver. 384. σὺ γένου μητὴρ: crediderim memorem fuisse nostrum
 tragicum loci longè suavissimi in *Iliade*, Z. 429.

Ἔκτορ, ἀτὰρ σὺ μοι ἴσοι πατὴρ καὶ ποτὴρ μητὴρ,
 καὶ κασιγνήτης· σὺ δὲ μοι θαλάσσης παρακοίτης.

Profruit

Stat

- Αδ. πολλή γ' ἀνάγκη σου γ' ἀπεσπτερημένοις. 385
 Αλ. ὦ τέκν', ὅτε ζῆν χρεὴν μ', ἀπερχομαι κατῶ.
 Αδ. οἱ μοι, τι δρᾶσαι δῆτα, σου μονούμενος;
 Αλ. χρόνος μαλαξέει σ' οὐδεν ἐσθ' ὁ κατθανών.
 Αδ. ἀγού με συν σοι, πρὸς θεῶν, ἀγού κατῶ.
 Αλ. ἀρκούμεν ἡμεῖς οἱ προθυησικόντες σέθεν. 390
 Αδ. ὦ δαίμον, οἷας συζυγοῦ μ' ἀποσπτερεις.
 Αλ. καὶ μὴν σκοτεινὸν ὄμμα μου βαρύνεται.
 Αδ. ἀπωλόμην ἀρ', εἰ με δὴ λείψεις, γυναι.
 Αλ. ὡς οὐκ ἐτ' οὐσάν, οὐδεν, ἀν λεγοίς ἐμε.
 Αδ. ὀρθοῦ πρόσωπον· μὴ λιπῆς παιδᾶς σέθεν. 395
 Αλ. οὐ δὴθ' ἔκουσα γ'. ἀλλὰ χαιρετ', ὦ τέκνυα.
 Αδ. βλέψον πρὸς αὐτοὺς, βλέψον.
 Αλ. οὐδεν εἰμ' ἐτι.

Profuit etiā dulcissimo Ovidio divinum vatem perlegisse: epist. iii. 51.

Tot tamēn amissis te compensavimus unum:

Tu dominus, tu vir, tu mihi frater eras.

ver. 388. Similem γῶμην inter alios effatur Sophocles, Elect. 178.

μηθ' οἷς ἐχθαίρεις
ὑπεραχθεῖς, μητ' ἐπιλαθού·
Χρόνος γὰρ εὐμαχῆς θεός.

De irā domandā utitur vocabulo μαλασσιν Euripides alibi, et Sophocles; ut Latini sæpius mollire ac mitigare: pro dolore leniendo, non succurrit exemplum præter hujusce fabulæ, v. 1106.

Χρόνος μαλαξέει· νυν δ' ἐθ' ἥρα σοι κακόν.

ver. 392. σκοτεινὸν ὄμμα μου βαρύνεται· sic Virgilius, Æn. iv. 688.

Illa, graves oculos conata attollere, rursus

Deficit:

et Ovidius, met. iv. 145.

Ad nomen Thisbes oculos, jam morte gravatos,

Pyramus erexit.

Princeps Homerus Il. Δ. 461.

——— τοι δὲ σκοτὸς ὅσσ' ἐκαλύψεν:
pulcherrimè Mantuanus olor, Æn. xi. 823.

Haftenus, Acca foror, potui: nunc vulnus acerbum

Conficit, et tenebris nigrescunt omnia circum.

Statius, Theb. xi. 558.

——— graves oculos, atque ora natantia letho.

- Αδ. τι δρας; προλειπεις;
 Αλ. χειρ'.
 Αδ. απωλομην ταλας.
 Χορ. βεβηκεν, ουκ ετ' εστιν, Αδμητου γυνη.

ΕΤΜΗΛΟΣ.

- στροφη. ιω 'μοι τυχας' μια δι κατω 400
βεβηκεν' ουκ ετ' εστιν, ω
πατερ, υφ' αλιφ.
προλιπουσα δ' αμυν βιον,
ωρφανισε τλαμων.
ιδε γαρ, ιδε, βλεφαρον και 405
παρκατονους χειρας.

ver. 398. προλειπεις' prius linquis; nempe, "quàm par erat;—
 "ante tempus—obitu immaturo." Similiter in *Iliados* initio:

πολλας δ' ιφθιμους ψυχας αιδι προιαψεν
 ηρωων:

προ της ειμαρμενης επιμψεν: *scholiasfes*. Vim dictionis sic reddidit
Virgilius, *Aen.* ii. 28. *Pallanta* memorans:

Abstulit atra dies et funere merfit acerbo.

ver. 399. βεβηκεν' abiit: hunc euphemismum perstringimus ad
Herc. fur. 770. Similiter moriturus *Amphiaraus* apud *Statium*,
Theb. vii. 786.

Si qua recessuro debetur gratia vati.

ver. 403. Dedit elegantioris aliquid *Euripides*, nî fallor, ad
 hanc normam:

προλιπουσα δ' αμυν βιον
 ωρφανισε τλαμωνος:

deperditi versus *antithetici* sententiam, indè ferendam de hâc re,
 infelicitèr frustrantur.

ver. 406. παρκατονους solutas—enervatas: haud temerè vocem re-
 peries apud alium quemlibet auctorem: idem valere puto cum
 ατονος, ατονω, et ατονα scriptorum medicorum. *Jamblichus*, de vit.
Pythag. cap. 3. ο δε δια τοσηδε ασντιαν αλωνωτερον το σωμα εχων—. Et
Plutarchus, de fortitud. *Alex.* ii. fin. ητοις δε η χειρ, και βαρος
 ειχε ναρκωδης, υπο φλεγμονης του τραυματος. *Virgilius*, *Aen.* x. 418.

senior letho canentia lumina solvit;

nam epithetum παρκατονους non minùs pertinet ad βλεφαρον, quàm ad
 χειρας.

υπακουστων,

ὑπακουσον, ακουσον, ω
 ματερ, αντιαζω·
 εγω σ' εγω, ματερ, νυν γε καλουμαι,
 ὁ σος, ποτι σοισι προσπιγνων στοματι, νεοστος. 410

Αδ. την ου κλυουσεν, ουδ' ὀρωσαν· ὥστ' εγω
 και σΦω βαρεια συμφορα πεπληγμεθα.

ΕΥΜΗΛΟΣ.

αντιστ. νεος εγω, πατερ, λειπομαι Φιλας,
 μονοστολος τε, ματρος. ω
 σχετλια δη παδων 415
 εγω εργα, [τας Φιλιαλας
 μαίερος σίεζηθεις·]
 συ τ' εμοι, συγκασι κουρα,

ver. 410. νεοστος· *pullus* : amatoriis blandimentis utentium figurata dictio, quam frequentat noster præ aliis scriptoribus. *Æfchylus* similiter *Choëph.* 498. in eleganti loco :

και τηςδ' ακουσον λοιθου βοης, πατερ,
 ιδων νεοστος· τοισδ' εφημινους ταφη.

Suetonius, *Calig.* cap. 13. “ densissimo et lætissimo obviorum “ agmine ineessit, super fausta nomina, fidus et *pullum* et *pupum* “ et *alumnus* appellantium.”

ver. 414. μονοτολος· *unum navigium*, “ sine nave comite et duc- “ trice ; non εφοικας, sed solum et relictum : ” eadem metaphorā, quam adhibuit in *Herc. fur.* 632. 1428. et *Andrōm.* 199.

εμαντη τ' αδλιαν εφοικιδα.

Propriè usus est dictione *Lycophron*, v. 690. de *Ulyssè* canens :

δδαν γιγαντων νεος η μεταρρενον
 θλασασα. και Τιφωνος αγχιου δ' μας,
 φλεγμων ζιουσα, δεξιται μονοστολον :

in plurius exenta : *Tzetzes* ad locum.

ver. 415. In puerorum gratiam, ne ad locum mutilum hæsitarent, lacunam quodammodo supplere visum est verbis, quæ curavimus uncinis includenda : quod fecimus etiam ad v. 478. huiusce dramatis ; ut eo melius ab *Euripideis* separentur.

συνετλας. ω πατερ,
 ανονητ', ανονητ', ενυμ-
 Φευσας ουδε γηρως 420
 εβας τελος συν ταδ' εφθιτο γαρ πα-
 ρος. οιχομενας δε σου, ματερ, ολωλεν οικος.

Χορ. Αδμητ', αναγκη ταςδε συμφορας Φερειν·
 ου γαρ τι πρωτος, ουδε λοισθιος, βροτων
 γυναικος εσθλης ημπλανης· γιγνωσκει δε 425
 ως πασιν ημιν κατθανειν οφειλεται.

Αδ. επισταματ' γε, κούκ αφνω κακον τοδε
 προσεπτατ'· ειδως δ' αυτ', ετειρομην παλαι.
 αλλ', εκφοραν γαρ τουδε θησομαι νεκρου,
 παρσετε· και μενοντες αντηχησατε 430

ver. 420. γηρως τελος: *Homeream phrasin satis notam imitatus est:*
 Il. Γ. 309.

ἵπποτιερ θανατοιο τελος πιπρωμενοι εστιν.

ver. 426. *Horatius invertit verborum ordinem: art. poet. v. 63.*

Debemur morti nos nostraque.

Oratio scriptoris ad *Hebraeos*, ix. 27. non cedit elegantia: αποκμι-
 ται τοις ανθρωποις απαξ αποθανειν: ubi, ut in *Euripide*, fungitur officio
substantivi recto casu vox αποθανειν.

ver. 428. προσεπτατ'· *advolavit: speciose dictum est de celeri re-*
rum nec opinato adventu. Haud secus Maro, Æn. x. 510.

Nec jam fama mali tanti, sed certior auctor,

Advolat Æneæ.

ibid. Minime perspicuum est illud αυτ' pro αυτα. *Nostrum ar-*
bitror scripsisse:

—— κούκ αφνω κακων ταδε
 προσεπτατ'· ειδως δ' αυτ', ετειρομην παλαι·

vel: ——— ειδως δ' αυτο, 'τειρομην παλαι.

ver. 430. αντηχησατε: *mutuis ejaculationibus vicissim inclamate: ut*
hebat in funeribus: fletum exordiebatur una pars lugentium ami-
corum, et respondebat altera. Sic Homerus, Il. Ω. 719. de Heclore:

οι δ', επει εισαγαγοι κλυτα δωματα, τον μεν επειτα
 τρητοις εν λεχισσι θισαι, παρα δ' εισαν αοιδους
 θηηνων εξαρχους· οϊτε σιλονισσαι αοιδην,
 ει μεν αρ' ιθρηιον, επι δε στιναχοιτο γυναικες.

πικρὰ τῷ κατωδεν ἀπὸνδῶ θεῷ.
 πασι δὲ Θεσσαλοῖσιν, ὧν ἐγὼ κρατῶ,
 πένθος γυναικὸς τῆςδε καινουσθαι λέγω,
 κούρᾳ ξυρῆκει καὶ μελαμπεπλῶ στολῇ.

Ab hoc more pendet recta interpretatio *D. Matthæi*, xi. 17. ἐζη-
 νησάμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ἐκοφασθί: *flevimus vobis, nec vicissim in plandus*
ivistis: vel lugubres cantus edidimus; vide scholiasten ad Hippol.
v. 750. ed. Mufg. v. 742. ed. Barnes. Nos fufius hunc locum
Novi Foederis dedimus operam illustrare ad *Silv. Crit. iv. p. 21.*

ver. 431. ἀσποιδῶ· *libationibus non placando: vocat illachryma-*
bilem, ut recordabuntur pueri, Horatius. Præcessit Mæonides, Il. I.
 158.

——— Αἰδῆς τοὶ ἀμιλιχῆς, καὶ ἀδάμαστος:
 ubi videas, quæ congescit *Clarkius. Æschylus in Niobe, quàm ve-*
 nuftiffimè:

μονὸς θένω γὰρ Θανάτος οὐ δάσων ἐστ'
 οὐδ' ἀν τὶ θύνω, οὐδ' ἐπισπένδων, λαβοῖς
 οὐδ' ἐσχέθωμον, οὐδὲ παιωνίζεται
 μόνου δὲ Πιθῶ δαίμονων ἀποσίσταται:

sic rescribendos crediderim suavissimos versus: ἐσχέ scilicet, *ha-*
bet, vel solet habere; ut Euripides, incert. fragm. 153.

οἷος, ὅστις τῆς ἰσθρίας
 ἐσχέ μαθησιν.

Orpheum denique, hymn. 86. v. 11. de morte, libet advocare:

οὐκ ἐσχέ ευχασιν πειθῇ μόνος, οὐτε λῖταισιν
 sic enim rescriptum oportere statuo pro vulgatis,

οὐτε γὰρ ευχάεισιν σὺν πειθῇ μόνος, οὐτε λῖταισιν:

quæ crucem fixerunt editoribus; et sunt sanè corruptissima.

Rem sonat ore magno, quo solet, *Virgilius: Geo. iv. 469.*

——— Manesque adiit regemque tremendum,

Nesciaque humanis precibus mansuescere corda.

ver. 434. μελαμπεπλῶ στολῇ· elegantissimè *Juvenalis, x. 243.* qui,
 q̄b frigidam tautologiam, vide an ità sit restituendus:

Hæc data poena diù viventibus; ut, renovatâ

Sempèr clade domûs, multis in luctibus, atque

Perpetuo pædore, et nigrâ veste senescant:

ità vetus poeta apud *Ciceronis, Tusc. disp. iii. 12.* quem sic emen-

des:

Refugère oculi; corpus macie extabuit;
 Lachrymæ peredere humore exfangues genas:
 Situ nigror ori est, barba pædore horrida, at-
 -que intonsâ infuscat pectus illuvie scabrum.

τεθριππα τ' ἐκζευγνυσθε, καὶ μοναμπυνας 435
 πάλους σιδῆρ' αὖτε κτενέτ' αὖχενων φοβὴν.
 αὐλῶν δὲ μὴ κατ' ἄστρ' αὖτε λυγρὰς, κτυπὸς
 ἔστω, σελήνας δῶδεκ' ἐκπληγουμένας.
 οὐ γὰρ τιν' ἄλλον φίλτερον θαψῶ νεκρὸν 440
 τοῦδ', οὐδ' ἀμείνον' εἰς ἐμ' ἀζία δ' ἐμοὶ
 τιμῆς, ἐπεὶ τεθνήκεν αὐτ' ἐμοὶ μόνῃ.

Addas *Lucanum*, ii. 72.

Exedere senem, longusque in carcere *pædor* :
 et *Statium*, *Theb.* iv. 616.
 Obsitus exhaustos *pædore* et sanguine vultus,
 Ejectusque die.

At abundè notus est lugentium *squalor* apud veteres.

Cæterum, vocabulo *ἐξηκὲς* alibi noster usus est plus semel :
 apud alium non memini me legisse.

ver. 435. Exhibent quædam MSS. *τεθριππα θ'*, οἱ *ζευγνυσθε* : alia
 cum *Aldo*, *τεθριππα τε ζευγνυσθε* : quæ non sunt nauci. Conjecturæ
Reiskii sunt audacissimæ, et nullius pretii. Quod dedimus, ex
 propriâ conjecturâ est, et doctis viris arridebit, quamvis exem-
 plum verbi huiusce, sic compositi, non ad manum sit : satis tue-
 buntur in hoc naufragio *Græcarum* literarum facilitas sua atque
 analogia. *Fugo* solvite, ut orientur scilicet.

Porro, de more hic memorato relegendus est lector horum in-
 digens ad *Barneji* notam, et ad *Jonæ* iii. 5—9. LXX.

Divinè *Virgilius*, *Æn.* xi. 89.

Post bellator equus, *positis* insignibus, *Æthon*
 It lachrimans, guttisque humectat grandibus ora.

ver. 438. *σελήνας ἐκπληγουμένας* : *lunas completas* : expressit rem
 eandem speciosissimè *Peligni* ruris vates : *epist.* ii. 3.

Cornua cum *lunæ* pleno semel orbe coissent,
 Littoribus nostris anchora pacta tua est.

Virgilius, *Geo.* i. 424.

solem ad rapidum *lunasque* sequentes.

Modos similes ore suavissimo cecinit *Lycophronis* sphinx : ver. 971.

μοῖν δὲ πυργῶν δυστυχίης κατασκάψας
 ἠπασσέν αἰάζουσα καὶ γοῶμενη,
 ὅραον σπινάξεις· παρὶς δὲ λυγαίαν λείας
 ἐσθλὰ προστρέσσαιον ἐγγλαιομένοας,
 αὐχμηρὴν πινυῖν, λιπρὴν ἀμπερῆσαι βίαν·

ΧΟΡΟΣ,

ΧΟΡΟΣ.

στρεφῆ α' ω Πελλίου θυγάτηρ,
 χαιρουσα μοι ειν Αἶδα δομοις,
 τὸν ἀναλίων οἶκον οἰκετεύουσ'·
 ἴστω δ' Αἶδης, ὁ μελαγχλαῖνος

445

ver. 443. Amplector MSS. lectiones pro receptis Αἶδα δομοῖσι·
 versui consulens *antithetico*.—Sumfit autem Euripides formulam
 ab Homero : Π. Ψ. 179.

χαιρε μοι, ω Παῖσκι, καὶ εἰν Αἶδα δομοῖσι :

Quam venustatem ita Virgilii calamus exornatam dedit : Æn.
 xi. 97.

— *salve ! æternum mihi, maxime Palla ;*
Æternumque vale !

ver. 444. ἀναλίων : tempestivè nobis Æschylus, sept. Theb. 859.
 ed. Schütz.

— ἔς αἰν' δι' Ἀχέρουτ' αἰεῖται
 τὰν ἀσπλὸν μελαγκροκὸν Διωρῖδα,
 τὰν ἀσπίη Ἀπολλωνί, τὰν ἀναλίων,
 παῖδοκον, εἰς ἀφανί τε χεῖσον.

Virgilius, Æn. vi. 533.

— an quæ te fortuna fatigat,
 Ut tristes, sine sole domos, loca turbida, adires ?

Hefychius, quem peries me Bentleius elegantè, et pro more sagaci-
 tèt, emendavit : ἀηλίων· ἀδιοδεύτων, καὶ τὸ μὴ εἶχον ἥλιον.

ibid. varietas lectionis est, ἰκετεύοις· οἰκετεύοις· οἰκετεύεις. Dedi
 ex ingenio, quod procùl dubio tragicus agnosceret redivi-
 vus. Pro hæc voce et cognatis, meo iudicio, ob similem pronun-
 ciationem αἰ et ι, saltèn apud minores Græcos, ut iæpè aliàs, graf-
 fata est ἰκετεύειν, et similia mendosa per *lexicographos* : ut in voca-
 bulis Hefychianis, ἰκέλευσεν· ἰκετῆς : cætera disquirent alii, quibus
 otium est, et harum studium interiorum literarum ; citra quæ
 frustrà speres accedere penetralia Musarum.

ver. 445. Pro vulgato μελαγχλαῖνας, hic loci prorsus intempe-
 stivo atque etiàm inepto, repolui divinationem proprii acuminis ;
 quæ certissimè demerebatur peritos Euripidis amatores. Nullo ne-
 gotio in his dictionibus aberraturas esse tutò affirmaveris librari-
 orum manus. Ego crediderim libentè Hefychium huc oculos
 ejus convertisse : μελαγχλαῖνης· ἀδιανγης, prout correxeram egomet ;
 sed Bentleius, ut postea vidi, fortatè meliùs, οὐ διαγης : i. e. tene-
 brosus· ἀνθλῆς : eandem ob causam vocat *noctem* etiàm pari nomine
 Alexis apud Athenæum, lib. xii. sub finem :

Θεός ὅς τ' ἐπὶ κωπᾷ
 πηδάλῳ τε γερῶν
 νεκροπομπὸς ἰζει·
 πολὺ δὲ, πολὺ δὲ, γυναικ' ἀρίσταν
 λιμνᾷν Ἀχεροντίαν πορεύσας
 ἐλατὰ δίκωπῳ.

450

ἀνίστ. α' πολλὰ σε μούσσοι

Ἔρμῃ, Διὶ προπομπῇ, καὶ Φιλῶπιδου
 κληρουχί, νυκτὸς ὄμμα τῆς μελαμπίδου :

ubi legendum forte, φθίνῃ προπομπῇ : nam speciem verisimilem
 neutiquàm habet *Casauboni* conatus : sed et vulgata lectio ferri
 potest. Et de *Plutonis* regno *Virgilius*, *Æn.* vi. 265.

——— *loca nocte silentia latè.*

Quinetiàm noster tragicus, *Ion.* 1169.

μελαμπίδης δὲ Νυξ :

ut *Statius*, *Theb.* iii. 415.

Nox subiit, curalque hominum motusque ferarum

Composuit, nigroque polos involvit amictu.

Sed apprimè ad rem nostram in hâc ipsâ fabulâ, v. 855.

ἐλθὼν δ', ἀνακτὰ τοὶ μελαμπίδοι νεκρῶν,

Θανατοὶ φυλάξω : —

ubi videas tamèn, quæ adjudicavimus ad locum. At omnium no-
 bis opportunissimus opitulatur *Nonnus* lepidissimus, *Dionys.* v.
 p. 174.

ὃν τεκε Περσιφορία δρακοντιῇ Διὸς εὐνῇ,
 συγλαμὸς οὐδαιοῖο μελαγχχλαινὸν βασιλῆος.

ver. 450. πορεύσας· πορθμεύσας : *scholias* : undè non immutavi-
 sem *Sophoclis* lectionem ad *Trachin.* 560. nisi ob consensum in
 vocem redonatam tot scriptorum, historiam istam attingentium ;
 et quòd statim, quid velit, explicet ille tragicus : non ità factu-
 rus (sicut alibi notavimus plus semèl) nisi in exquisitæ et translatæ
 vocis usu, quam lector pronus esset contra mentem scriptoris in-
 telligere.

Cæterùm, observari debet in utroque loco, tum *Sophoclis* tum
Euripidis, ellipsi, rarò obviâ in hoc casu, supprimi *præpositionem*

διὰ : sic etiàm in *Statii*, *Theb.* iv. 479.

——— et plenâ redeat *Styga* portitor alno :

et *Avienus* in *Arateis* :

Illâ licet parvo jaceat temone per æthram,

Verior infidum tamèn est currentibus æquor.

ver. 452. Undè, quam daturus sum sententia, in ore posterorum
 verfabatur,

μελ'φουσι, καὶ ἑπτάτονον τ' ὄρειαν
 χελυν, ἐν τ' αλυροῖς κλειοντες ὕμνοις·

Σπάρτα κυκλας ἀνικα Κερνείου

455

περινίσσεται ὦρα

μηνος, αἰρομενας

πεννυχου σελανας·

λιπαραισι τ' ἐν ολβίαις Ἀθαναίς.

τοίαν ἐλιπες θανουσα μόλπων

460

versabatur, teste *Palæphato de Alceſtide*: εἰργον οὐν οἱ αἰθρῶποι· Ἀν-
 δρεια γὰρ Ἀλκῆστις· ἰκουσα ὑπεραπιθανὴν Ἀδμῆτου.

ver. 453. ἑπτάτονον· ἑπταχορδον: *scholiastes et Hesychius*. Apud
Heraclidem Ponticum, p. 426. ed. *Gale*, sic emendandus est *Alex-*
ander Epheſius:

παντες δ' ἑπτάτονοιο λυρης φθογγοῖσι συνῶδον
 ἀρμονίην παρέρχουσι, διάστας ἄλλος ἀπ' ἄλλου.

Tyronibus in mentem veniet *Horatius*, od. iii. 11. 3.

Tuque, *testudo*, resonare *septem*

Callida nervis.

ibid. ὄρειαν: hujus instrumenti canens originem *Homerus*, sic dixit
 in hymn. *Merc.* 33.

αἰολον ὀσπράκον ἑσσι, χελυς, ὄρεσι ζῶουσα.

ver. 454. κλειοντες· celebrantes: vocabulum *Homericâ* notâ fig-
 natum: *Od.* A. 338.

ἰεγ' ἀνδρῶν τε θίων τε, τὰ τε κλειουσιν αἰοῖοι:

adhibent etiâ ex antiquioribus *Pindarus* et *Hesiodus*.

ver. 456. *Musgravii* το περιμιστῆται correctoris manum minùs ele-
 gantis sapit, de temporis congruentiâ perperâ solliciti. Receptæ
 suffragatur *scholiasta*.

ver. 459. Itâ *Pindarus*, *Nem.* iv. 29.

καὶ λιπαράν
 εὐμνῶν ἀπ' Ἀθηνῶν:

et similiter *Isth.* ii. 30. λιπαραῖς ἐν Ἀθαναίς.

ver. 460. Mihi saltêm vehementer displicet affinium vocabu-
 lorum hic concursus—μόλπων μελεῶν αἰοῖοις: quam ab *Euripide* li-
 mato profectam cordatioribus ægrè persuaseris. Verisimile puto
 ad hunc morem olim circumferri locum, donèc corruperit negli-
 gentia vel stupor librariorum, suas ineptias locis politissimis nun-
 quàm non licentèr immiscentium, vel humanâ naturâ faciliùs
 peccantium in spectatissimis periodis poetarum; frequentius, ut
 probabile

μελεων αοιδοις.

εἴροφι β'.

εἰδ' ἐπ' ἐμοὶ μὲν εἶη,
δυναμικὴν δὲ σε πεμψαι
Φαος ἐξ αἴδου τεραμνῶν,
καὶ Κωνυτοιο βρεθρῶν,
ποταμιά νερετρά τε κωπα.
συ γὰρ, ὦ μονα, ὦ Φίλα γυναικῶν,

465

probabile est, transcriptis, atque in ore hominum per convivia et alios concursus separatim à contextu suo volutatis:

τοιαύτῃς δαΐουσ' ἀφορμαὶ

μελιῶν αοιδοῖς:

quod elegantissimum est, neque a literarum ductibus admodum declinans. Noster, Hecub. 1238.

Φίλ, Φίλ· βροτοῖσιν ὡς τὰ χρηστὰ πρᾶγματα

χρηστῶν ἀφορμὰς ἐνδιδῶσ' αὐτὸν λόγον:

neque aliter in Bacc. 267. Lector verò meritis ejus expendat nostram conjecturam.

ver. 466. Næ! meas annotationes homini placere nollem, cui arridebit hic verficulus,

ποταμιά νερετρά τε κωπα:

meo gustui longè infulsissimus. Reponerem vel, subaudito *er*, ut passim:

ποταμιά νερετρά τε χωρά:

vel,

πόλινα νερετρά τε κωπα:

i. e. *veloci remo*: ut noster in Supp. 1142.

ποτανοὶ δ' ἤνυσαν τὸν αἶδαν:

vel etiàm, ne ductu quidè calami mutato:

ποταμιά νερετρά τε κωπα:

infolito, vel recenti: i. e. *celeri remo*: ut Sophocles, Antig. 849.

——— πρὸς ἔργμα τυμφοχωστῶν

ἐρχομαι ταφῶν ποταμίου:

ὅστις μὲν πρόσφατον· διελθὶ δὲ λεγῶν, καίνου καὶ παρῆλληλα γένου: ibidè scholiastes.

ver. 467. ὦ Φίλα γυναικῶν: venustissima variatio pro Φιλλὰ γυναικῶν: ut Callimachus in fragmento, molli Jupiter! et perelegante: fragm. Bentl. 131.

——— ἰθὺ, περὶ γυναικῶν,

τὴν ἰδὼν, ἢ ἀνὰ θυμὸν φοβοῦ οὐ περὶ αὐτῆς.

Sic etiàm facetorum scriptorum nemini secundus in *Apologiá* suá *Apuleius*, p. 43. ed. Price. "Sophocles, poeta Euripidi æmulus et
"superstes.

ΣΥ ΓΕ ΤΟΝ ΣΑΥΤΑΣ ΕΤΛΑΣ
 ΠΟΣΙΝ ΑΝΤΙ ΣΑΣ ΑΜΕΙΨΑΙ
 ΨΥΧΑΣ ΕΞ ΑΪΔΑΟ. ΚΟΥΦΑ ΣΟΙ
 ΧΘΩΝ ΕΠΑΝΩ ΠΕΣΕΙΕ, ΓΥΝΑΙ.
 ΕΙ ΔΕ ΤΙ ΚΑΙΝΟΝ ΕΛΟΙΤΟ ΠΟΣΙΣ ΛΕΧΟΣ,
 Η ΜΑΛ' ΕΜΟΙ Γ' ΑΝ ΕΙΗ
 ΕΠΥΓΗΘΕΙΣ, ΤΕΚΝΟΙΣ ΤΕ ΤΟΙΣ ΣΟΙΣ.

470

αὐτῆς. β'

ΜΑΤΕΡΟΣ ΟΥ ΘΕΛΟΥΣΑΣ
 ΠΡΟ ΠΑΙΔΟΣ ΧΘΟΝΙ ΚΡΥΨΑΙ
 ΔΕΜΑΣ, ΟΥΔΕ ΠΑΤΡΟΣ ΓΕΡΑΙΟΥ.
 ([ΗΧΘΗΡΑΝ ΓΑΡ ΤΑΛΑΝ ΙΝΙΝ,]
 ΟΝ ΕΤΕΚΟΝ, ΚΟΥΝ ΕΤΛΑΝ ΡΥΣΚΑΣΘΑΙ,
 ΣΧΕΤΛΙΩ, ΠΟΛΙΩΝ ΕΧΟΝΤΕ ΧΑΙΤΑΝ)
 ΣΥ Γ' ΕΝ ΉΒΑ, ΝΕΑ ΝΕΟΥ

475

480

"superstes; vixit enim ad extremam senectam: cum igitur accu-
 saretur à filio suomet dementiae, quasi jam per ætatem desiperet,
 "protulisse dicitur *Coloneum* suam, *peregreiam tragædiarum*, quam
 "forte tum in eo tempore conscribebat." Adeas etiam, lector,
 Virg. *Æn.* v. 576. ibique *Servium*; et nos, si lubuerit, in *Silv.*
Crit. sect. xlv. sub initio.

ver. 468. Si locum accipias ad editorum mentem, necesse
 habebis, lector, me iudice rescribere:

ΣΥ ΓΕ ΤΟΝ ΣΑΥΤΑΣ ΕΤΛΑΣ
 ΠΟΣΙΝ ΑΝΤΙ ΣΑΣ ΑΜΕΙΨΑΙ
 ΨΥΧΑΝ ΕΞ ΑΪΔΑΟ:

sed vel tunc languent voces *εξ αἰδαο*, nec speciosè caudam tra-
 hunt: undè prætulerim vulgatis stari ad hujusce interpretationis
 normam: "Tu saltèm sustinuisti maritum tuum *transfere ex inferis*
 "pro vitâ tuâ."

ver. 472. *λεχος lectum, conjugem*: Virg. *Æn.* vii. 96.

Ne pete connubiis natam sociare Latinis,

O mea progenies; *thalamis* neu crede *paratis*.

ver. 480. Rescripsi γ' pro δ', ut omninò necessarium: nam
 quocunque demùm colore fuerit clausula deperdita, fieri nequit,
 quin *particula* δ' turbaret et corrumpere constructionem loci.

Neque dubitavi etiàm rescribere *να* vice *να*: sensui commodis-
 simè. Mutatis distinctionibus rem feci liquidò manifestam.

ΠΡΟΘΑΝΟΥΣΑ

προθανουσα Φωτος, οίχη.
 τοιαυτας ειη κυρησαι με
 συνδυαδος Φιλας αλοχου·
 τουτο γαρ, εν γε βίῃ, στανιον μερος·
 η γαρ εμοι γ' αλυτος
 δι' αιωνος αν ζυνειη.

485

Ηρ. ξενοι, Φεραιας τηςδε κωμηται χθονος,
 Αδμητον εν δομοισιν αρα κιχανω ;
 Χορ. εστ' εν δομοισι παις Φερητος, Ἡρακλεις.
 αλλ', ειπε, χρεια τις σε Θεσσαλων πολιν
 πεμπει, Φεραιων αστυ προςβηναι τοδε ;

490

ver. 482. Transposui ob *strophēn* voces *κυρησαι* 'μι.

ver. 485. Retinui *αλυτος* pro *αλυτος*, otiosā atque ineptā vocem in hoc loco: quis enim dubitaverit talem uxorem, adeo amantem, ut pro marito mori parata sit, ei minimè molestam futuram esse? Nec de metro crucieris: nam, ut sæpè monui, *diphthongos* haud rarò corripit *Euripides*, quotiès vocales literas præcedant. Voluit noster quod *Horatius*, Od. i. 13. 17.

*Felices ter et ampliùs,
 Quos irrupta tenet copula.*

et ibid. iii. 9. fin.

Tecum vivere amem, tecum obeam libens.

ver. 487. *κωμηται* *incolæ*, *cives*: sic generalitèr appellati *pecuarii* nomine, quod veteres homines priùs *vicatim* dispersi degabant, atque agresti more separatim stabulantes, quàm societatibus constitutis in magnas civitates frequentissimi coaluerint.

ver. 488. *αρα*: i. e. η *ῥα*· num igitur: per *crasim*, nō fallor, pro η et *αρα*: de quā re dixi in superioribus, ad v. 348.

ver. 489. Statim et nullo negotio *Chorus* agnoscit *Herculem*, ex mole majore corporis, è *clavā*, et *leoninā pelle*. *Admetus* (vide vv. 520. 570) cum eo priori tempore congressus erat, saltè inter *Argonautas*.

ver. 490. *πολιν*· *terram*, quā continetur *αστυ*· *civitas*: et vicissim *Herc. fur.* vv. 596. 599. si velis loci scopo convenientiùs interpretari. Non pigebit *Nonium* ad partes vocare, devorato transcribendi tædio: "*Animas pro corporibus*: Virg. *Æn.* xi. 27.

" *Ite*, ait, egregias animas, quæ sanguine nobis
 " Hanc *patriam* peperere suo, decorate supremis
 " *Muneribus*.

" In

- Ἦρ. Τίρυνθιφ πρᾶτσω τιν' Εὐρυθεί τόνον.
 Χορ. καὶ ποὶ πορευῇ; τῷ ξυνεξενῆαι πλανῶ;
 Ἦρ. Οἷηκος τετρωρὸν ἄρμα Διομήδους μετὰ.
 Χορ. πῶς οὖν δυνήσει; μὲν ἀπειρὸς εἰ ξένου; 495
 Ἦρ. ἀπειρὸς; οὐ πῶ Βιστόνων ἤλθον χθόνα.
 Χορ. οὐκ ἐστὶν ἵππων δεσπῶσαι σ' ἀνευ μαχῆς.
 Ἦρ. ἀλλ' οὐδ' ἀπειτεῖν γ' ἢν πόνους οἶοντ' ἐμοί.
 Χορ. κτανῶν ἀρ' ἤξεις, ἢ θάνων αὐτοῦ μένεις.
 Ἦρ. οὐ τὸνδ' ἀγῶνα πρῶτον ἀνδραμοῖμ' ἐγώ. 500
 Χορ. τί δ' ἀν, κρατήσας δεσποτὴν, πλεον λαβοίς;
 Ἦρ. πῶλους ἀπαξω κοίρανφ Τίρυνθιφ.

"In quo etiā hoc novum est, quod *patriam* posuit pro regione "vel *terrā*; cūm *patria* sit *civitas*, vel *urbs*, parentum." Sic enim videtur legendus. Hinc conjunctim ordinari debet *Hesychius*: πόλις τῆς χώρας πόλις Μυήτος, Λυγρησσόν: ut rectē cohæreant glossa et exemplum suum. Cæterum, de re ipsā, quam illustramus, fructuosē consules doctos interpretes *lexicographi* ad locum citatum: et de differentiā vocum *urbs* et *civitas*, eundem *Nonium*, p. 208. a.

ver. 493. τῷ ξυνεξενῆαι πλανῶ quo errore implicaris: eandem dicendi formulam adhibuit etiā ad Helen. 261.

φιλαὶ γυναῖκες, τινὶ ποτὶ μὲν συνεξυγῆν;
 et alibi. Similitèr *Æschylus*, Prom. vincit. 108.

πορῶν, ἀναγκαῖς ταῖςδ' ὑπὲξυγμαὶ ταλας;
 ὑπὲξυγμαὶ συνεξυγμῆος ἐμῆ: *scholiastes* alter.

Itā *Sophocles*, Aj. 24.

καὶ γὰρ θελοῖς τῷδ' ὑπὲξυγῆν πορῶν.

ver. 494. ἄρμα Διομήδους μετὰ exactissimè ad Græci sermonis normam nostrates: "I am going *after* the chariot of Diomedes."

ver. 498. Pro vulgatis μ' ἢν πόνους; dant quædam codd. MSS. τοῖς πόνους; apertè mendosum est illud με cum μοι in eādē clausulā. Proclivis erat, quam intulimus, emendatio.

ver. 500. τοῖδ' ἀγῶνα hoc certamen: *vita* scilicet; in quo vel perditurus eram, vel perdendus. *Sophocles*, Elect. sub fin.

λογῶν γὰρ οὐ
 νῦν ἐστὶν ἀγῶν, ἀλλὰ σὺς ψυχῆς περὶ.

Videas etiā infrā, v. 659.

Χορ.

- Χορ. οὐκ ευμαρξες χαλινον εμβαλειν γναθοις.
 'Ηρ. εἰ μὴ γε πυρ πνεουσι μυκτηρων απο.
 Χορ. ἀλλ' ἀνδρας ἀρταμουσι λαιφηρεαις γναθοις. 505
 'Ηρ. θηρων ορειων χορτον, ουχ ἵππων, λεγεις.
 Χορ. Φατνας ἰδοις ἀν αἶμασι πεφυρμενας.
 'Ηρ. τινος δ' ὁ θρεψας παις πατρος κομπαζεται;
 Χορ. Ἀρεος, ζαχρυσου Θρακias πελτης τ' ἀναξ.

ver. 505. ἀρταμουσι* ἰσθιουσιν* *Hefychius*, hunc locum citra omnem controverfiam in animo habens interpretari: fed propriè fignificat vocabulum, nī fallor, id quod *Homerea* vox μυδιλλιν. in *frusta diffecare*: undè ἀρταμος* μαγειρος: vide *Tzetzem* ad *Lycophronis* v. 797. ac noftri *ſcholiaſtis* gloſſa μαγειρευουσι* cui notioni videtur convenire *Eurip. Elect.* 815.

ἐκ τῶν καλῶν κομποῦσι τοῖσι Θιſſαλοῖς
 εἶναι τοδ', ὃς τις ταύρον ἀετὶ μὲν καλῶς.

Appoſitè *Etymologicum magnum*: ἀρταμος* ὁ μαγειρος*—παρὰ το διαρ-
 ασαι, ὁ ἰσθι μριται. In hoc igitur *Euripidis* verſu, vult ἀρταμουσι,
 quod nos diceremus—*make mince-meat of*—καλακτεουργουσι: adeò
 ut indè declaretur *celeritas*, quo dentes horum equorum confici-
 ebant homines; et proindè immanem ferociam: cui conſentit
 etiàm phraſis λαιφηρεαις γναθοις. Per ſingularem vocem tragicus
 noſter rem expreſſit ad *Herc. fur.* 382. εἰθαζον nempè: ubi nos
 videndi ſumus. Denique, ἀρταμειν: κατακοπῆιν: *Phavorinus*.

ver. 508. κομπαζεται* *ſe jactat*; ut ου τυχων ἀνρ ſcilicèt: ad
Homeream phraſin, *Il. A.* 91.

οὐδ' ἦν Ἀγαμέμνονα εἰπης,

ος νῦν πολλοὺς ἀμείβους εἰς δῖα τῶν εὐχεται εἶναι:

εὐχεται* καυχεται* *ſcholiaſtes* et *Hefychius*, qui κομπαζει quoque ſimil-
 iter interpretatus eſt. *Virgilius*, *Æn.* vi. 877.

— nec *Romula* quondam

Ullo ſe tantùm tellus jactabit alumno.

ver. 509. Inferui de meo arbitrio *conjunctionem* τ' poſt πειλεις,
 cùm nullo artificio effeceris, ut ſincera ſit recepta lectio ac con-
 ſtructio legitima. Hoc aureum ſcutum videtur inſigniviffe reges
Thracios, et hæreditariâ lege ad poſteros deſcendiſſe, ut ſacrum
 quoddam καίμηλιον, regiæque auctoritatis teſtimonium. Hinc in
Rheſo noſter, v. 305. de rege temporis illius:

πείλη δ' ἐπ' ὤμων χρυσοκόλλητοις τυπῶις

εἰλαμπε:

et appellat in v. 370. ζαχρυσαι πειλται: quaſi fuerit res, cujus fama
 inter

Ἡρ. καὶ τόνδε τοῦ μου δαίμονος πόνον λέγεις; 510
 σκληρὸς γὰρ αἶει, καὶ πρὸς αἶπος ἐρχεται,

inter homines efflet divulgata. ἀναξ verò δισποτῆς· ut Ovidius, met. xiii. 2. non abfimiliter.

Surgit ad hos clypei dominus septemplex Ajax.

Æschylus, Agam. 970.

οἶκος δ' ὑπαρχὴν τῶνδε συνθεῖς ἀναξ:

Quintus Calaber, xi. 177.

ἀναξ δ' ἐπιτίσπειτ' ἀρουρῆς:

et alii non raro.

ver. 510. δαίμονος· numinis, fati, genii: ut Horat. epist. ii. 2. 187.

Scit genius, natale comes qui temperat astringit,

Naturæ Deus humanæ:

undè lux effulget emendationi Bentleianæ ibidem, i. 6.

Romulus, et Liber pater, et cum Castore Pollux,

Post ingentia fata, deorum in templa recepti;

hinc idem Flaccus, de Alcide, v. 11.

fatali portenta labore subegit.

Noster Andrôm. 98.

σκληρὸν τε τοῖς ἡμῶν δαίμον', ὃ συνεζυγῆν:

de quâ phrasi vide nos suprâ ad v. 493.

ver. 511. Indoles linguæ postulat, vel, ut elliptica sit oratio, pro ὅτι οὐ θαυμαστοῖς αἶει γὰρ σκληρὸς ἐστὶν ἡμῶν δαίμων: vel, ut legas, divinis particulis:

σκληρὸς γ' ἂν αἶει·

nam semper utique dura est fortuna mea. Facilior est atque probabilior, meo saltè judicio, posterior constructio.

ibid. πρὸς αἶπος ἐρχεται· contra præcipitium enititur: sicut ei prædixerat ipsa Virtus, Xen. Mem. ii. 1. 28. τῶν γὰρ οὐκ ἀγαθῶν καὶ καλῶν οὐδὲν ἀνὴρ ποιοῦ καὶ ἐπιμελίας θεοὶ διδάσκει ἀνθρώποις: ubi pessima moliuntur, qui rescribunt οὕτως ἀγαθῶν: nam τὰ οὐκ ἀγαθὰ sunt ἀληθινὰ, cui opponuntur τὰ οὐκ οὐκ, sed φαινόμενα μόνον. Ità centiès locutus est Philo Judæus; nec ipse immunis temerariorum criticorum manibus. Xenophontem expressit Horatius, sat. i. 9. 59.

nil sine magno

Vita labore dedit mortalibus:

vel Sophoclem alicubi in Electrà:

ποιοῦ τοι χωρὶς οὐδὲν εὐτυχίῃ.

Appositè Simonides apud Clem. Alex. p. 585.

ἐστὶ τις λόγος τῶν ἀγέτων ἰαίνει

δυσάμφοις ἐπὶ πύλαις.

Hinc Hesiodus, opp. et di. 287.

Vol. I.

O

της

εἰ χρη' με πασιν, οἷς Ἀρης ἐγείνατο,
μαχὴν ξυνάψαι· πρῶτα μὲν Λυκαονί,
αὐτὸς δὲ Κυκνῶ· τούδε δ' ἐρχομαι τρίτον
ἀγῶνα, πῶλοισι δεσποτὴ τε συμβαλῶν.
ἀλλ' οὐ τις ἐστίν, ὅς τον Ἀλκίμηνης γόνου
τρέσαντα χεῖρα πολεμίων ποτ' ὀψεται.

515

Χορ. καὶ μὴν ὁδ' αὐτός, τῆςδε κοίρανος χθονός,
Ἀδμήτος, ἐξω δαμάτων πορεύεται.

Ἀδ. χαῖρ', ὦ Δίος παῖ, Περσέως ἀφ' αἵματος.

520

Ἦρ. Ἀδμήτε, καὶ σὺ χαῖρε, Θεσσαλῶν ἀναξ.

Ἀδ. θελοῖμ' ἀν' εὐνοῦν δ' οὐτὰ σ' ἐξεπίσταμαι.

Ἦρ. τί χρημα κουρά τῆδε πενθίμῳ πρῆψεις;

Ἀδ. θάπτειν τιν' ἐν τῇδ' ἡμέρᾳ μέλλω νεκρὸν.

Ἦρ. ἀπ' οὐν τέκνων σὺν τιμῶνῃν εἰργοί θεός.

525

Ἀδ. ζῶσι κατ' οἴκους παῖδες, οὓς ἐφύσ' ἔγω.

Ἦρ. πατήρ γε μὴν ὤραιος, εἰ περ οἰχεται.

τῆς δ' Ἀρετῆς ἰδῶντα θεοὶ προπαροῖεν ἔθικαν
ἀθανάτοι, μακρὸς τε καὶ ὀρθίος οἶμος ἐπ' αὐτήν·

cui suum etiā calculum addidit Salvator hominum : Matt. vii. 14.

σὺν ἡ πύλῃ, καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπαγωγὴ εἰς τὴν ζωὴν.

ver. 512. Erefctiorem feci sententiam et loquentis menti accommodatiorem, restituendo ex divinatione proprā πασιν pro inerti atque inutili dictione πασιον : et quisnam adverbabitur?

ver. 514. Tzetzes Chil. ii. 299.

τὰς ἀνδροφόνους, οὐδὸν, ἱπποῦς τοῦ Διομήδους,
ἱπποῦ Κυρήνης, Ἀγέως Βιστων βασιλέως.

ver. 527. ὤραιος· tempestivus ; ob aetatem scilicet, cuius justum spatium impleverit : nam hæc ὤραιος· tempestivitas, de pluribus causis pendere poterat : ut, exempli gratiā, tempestivus moritur vel juvenis, qui mala venientia effugerit : Ovidius, Trist. iv. 10. 81.

Felices ambo tempestivèque sepulti,

Ante diem poenæ quod periire meæ :

paribus locis icatent scriptorum paginæ, ut minus necesse sit in manifestā re laborem insumisse, ὤραιοις· καιριοῖς : (sic scribe) Hesychius.

Ἀδ.

- Αδ. κἀκείνος ἐστὶ, χ' ἢ τεκούσα μ', Ἡρακλεις.
 Ἡρ. οὐ μὲν γυνὴ γ' ὀλωλεν Ἀλκίηστις σέθεν;
 Αδ. διπλοὺς ἐπ' αὐτὴν μῦθος ἐστὶ μοι λεγείν. 530
 Ἡρ. ποτέρᾳ θανούσης εἶπας, ἢ ζωσῆς, περὶ;
 Αδ. ἐστὶ τέ, κοῦκ ἐτ' ἐστίν· ἀλγυνεὶ τ' ἐμε.
 Ἡρ. οὐδὲν τι μᾶλλον οἶδ'· ἀσημα γὰρ λεγείς.
 Αδ. οὐκ οἶσθα, μοιζας ἥς τυχεῖν αὐτὴν χρεών;
 Ἡρ. οἶδ' ἀντί σου γε κατθανεῖν ὑφειμένην. 535
 Αδ. πῶς οὖν ἐτ' ἐστίν, εἰ περ ἦνέσε τάδε;
 Ἡρ. α' μὴ προκλαί' ἀκοῖτιν· εἰς τοδ' ἀναβαλοῦ.
 Αδ. τεθνηχ'· ὁ μέλλων κατθανεῖν οὐκ ἐστ' ἐτι.
 Ἡρ. χωρὶς το τ' εἶναι, καὶ το μὲν, νομιζέται.
 Αδ. σὺ τῆδε κρινεῖς, Ἡρακλεις· κείνῃ δ' ἐγώ. 540
 Ἡρ. τί δῆτα κλαίεις; τίς Φιλῶν ὁ κατθανών;

ver. 535. ὑφειμένος· ἐνδεόμενος, κεχαλασμένος, κλαττωμένος: *Hesychius*. Ille autem, qui se remittit, et fatetur vinci, cedit—dat manus, et succumbit alterius arbitrio.

ver. 537. εἰς τοδ' i. e. εἰς το κατθανεῖν: “fletibus superfedeas, “donèc reverà moriatur:” ut rectè *scholiaſtes*, qui ad hunc modum redintegrari debet: ἰὼς οὐ σὺ μὲν θάνειν, ὑπερβαλοῦ τὰ δακρυα. *Phavorinus*: ὑπερβολὴν τὴν ἀναβολὴν καὶ ὑπερθεσίαν.

Sed, ut verum confitear, malletm reponere:

α' μὴ προκλαί' ἀκοῖτιν· εἰς τοτ' ἀναβαλοῦ:

usitatissimâ *ellipsis* pro εἰς τότε χρόνον: et quæ facillimè manus importunas librariorum ad novandam scripturam sollicitaverit.

ver. 538. Vulgò sic editur versus:

τεθνηχ'· ὁ μέλλων, χ' α' θάνων, οὐκ ἐστ' ἐτι:

MSS. verò ad hunc modum exhibent, qui sequitur:

τεθνηχ' ὁ μέλλων, κοῦκετ' ἐστ' ὁ κατθανών.

Cùm hæc non habeant sensum auctoris menti accommodatum, nos, quod vides, ex divinatione concinnavimus; et nostra lectio conservat id ambigui, quod apertissimè flagitat loci scopus. Responsum *Herculis* maximè favet huic emendationi.

ver. 540. Similitèr in *epigrammate* nescio cujus:

σοὶ μὲν ταῦτα δοκοῦντ' εἶναι, ἐμοὶ δὲ τάδε.

- Αδ. γυνή· γυναικίος ἀρτίως μεμνημένα.
 Ἡρ. ὀθνεῖος, ἡ σοὶ συγγενὴς γεγῶσα τις;
 Αδ. ὀθνεῖος· ἀλλῶς δ' ἦν ἀναγκαιὰ δομοῖς.
 Ἡρ. πῶς οὖν ἐν οἰκοῖς σοῖσιν ὤλεσε βίον;
 Αδ. πατὴρς θανόντος, ἐνθάδ' ὠρῶ φανευέτο.
 Ἡρ. Φευ·
 εἰθ' εὐρόμεν σ', Ἀδμήτε, μὴ λυπουμένον.
 Αδ. ὥς δὴ τι δράσων τοὺςδ' ὑπορράπτεις λόγους;

545

ver. 542. Incipit vereri rex se planius, quàm decuit volentem hospitio liberali prosequi *Alcldem*, locutum esse: ideòque pergit ambagibus magis magisque involvere orationem.

Rationes loci dilucide exponit *scholiaſtes*: quem velim lector consulat.

ver. 545. ὤλεσε βίον: *Ovidius*, *Trist.* v. 10. 51.

Quid loquor, ah! demens? ipsam quoque perdere vitam, Cælaris offenso numine, dignus eram.

Maro, *Æn.* xi. 408.

Nunquàm animam talem dextrâ hâc, abſiſte moveri, *Amittes*.

ver. 546. Hoc verum de *Alceſtide*, teste *Palæphato*, cap. 41. et aliis: ἔπει δὲ Πηλεῖα ἀπικτινῶν αἱ θυγατέρες, καὶ Ἀχαιῶς ὁ Πηλεῖος εἰδὼκεν αὐτάς, ἀνταποκλίνειαι θύλῳν ἀντὶ τοῦ πατρὸς· καὶ τὰς μὲν ἀλλὰς λαμβάνει, ἡ δὲ Ἀλκηνὸς φεύγει εἰς Φεραίς πρὸς Ἀδμήτον, τὸν ἀνψίον αὐτῆς: ut legerim potiùs equidèm cum MSS.; quamvis vulgatis consentiant *Anecdota Villosioni*.

ver. 548. ὑπορράπτεις: clam—doloſè—neclis: quasi plus in animo habeas, quàm velis eloqui. Hinc de *Sphinge* ob ænigmata artificiosa *Sophocles*, *Cæd. Tyr.* 399.

εἰθ' ἡ ῥάψιδος ἐνθάδ' ἦν κενὸν·

id quod ποικιλῶδες, *ibid.* v. 130.

Noſter, *Androm.* 837.

ἀλγείς, φοινοῖ ῥάψατα συγλαμψίδιν:

Homerum secutus, *Il.* Σ. 367.

οὐκ ὀφίλοι Τρῶεσσι κοτίσσαι μὴ κακὰ ῥάψαι.

Virgilius, *Æn.* ix. 219.

causas nequicquàm neclis inanes:

et translatio est à *rete*, cui feræ volucresque per dolum implicantur.—Cæterum, *Alceſtidis* locum interpretatus est *Hefychius*: ὑπορράπτεις λόγους συντιθῆς: cujus lectionem sequor, quùm, meo iudicio, convenientior sit in hâc re numerus multitudinis.

Ἡρ.

- 'Ηρ. ξενων προς αλλων ἐσιαν πορευσομαι.
 Αδ. ουκ ἐστίν, ω 'ναξ· μη τοςονδ' ελθοι καιον. 550
 'Ηρ. λυπουμενοις οχληρος, ει μολοι, ξενος.
 Αδ. τεθνασιν οί θανοντες· αλλ' ιθ' ες δομους.
 'Ηρ. αισχρον παρα κλαιουσι θοινασθαι Φιλοις.
 Αδ. χωρις ξενωνες εισιν, οί σ' εισαζομεν.
 'Ηρ. μεδες με, και σοι μυριαν ἐξω χαριν. 555
 Αδ. ουκ ἐστίν αλλου σ' ανδρος ἐστιαν μολαιν.
 ἦγου συ, τωνδε δωματων εξωπιους
 ξενωνας οἶζας· τοις τ' εφεστωσι Φρασον
 σιτων παρειναι πληθος, εν δε κληστατε
 θυρας μεσαυλους· ου πρεπει θοινωμενους 560
 κλυειν στεναγμων, ουδε λυπεισθαι, ξενους.
 Χορ. τι δρας, τσαυτης συμφορας προκειμενης,

ver. 549. *Mihi potiores videntur MSS. lectiones, quas importavi: vide v. 556. Dant libri editi: ξενου προς αλλων, et ξειων προς αλλην.*

ver. 552. i. è. "ne simus solliciti de mortuis: vanus est, qui "super illis lamentetur, quàm resuscitari nequeant." Non ablutit formula *S. Johannis*, xix. 22. ὁ γεγραφα, γεγραφα: de quâ nos consulat lector, cui videbitur, ad *Silv. Crit.* iv. p. 104.

ver. 554. οί· *quod*—malim cum *MSS.* quàm sibilantem οἰς; editorum exemplarium.

ver. 557. ἐξωπιους ξενωνας· *cubiculum extra aedes*: vocem habet etiàm noster in *Med.* et *Supp.* ob cujus usum fale comico defricuit illum *Aristophanes*, *Thesm.* 881.

αυτος δε Πρωτεος ενδον ἐστ', η' ἐξωπιος;
ἐξωπιον· ἐκδοπον, ἐξω: *Hesychius*: res patet à v. 560.

ver. 559. σιτων πληθος· *amplas ciborum copias*: rectè quidè, O! bone rex; et commodissimè ad stomachi *Herculei* magnitudinem, atque edacitatem gulæ; quam procul dubio probè noveras, et forsitàn inter *Argonauticæ* navigationis angustias magno tuo ac sociorum tuorum incommodo. Adeat lector, quæ contulimus ad v. 767. inferiùs.

ver. 562. προκειμενης· *propositæ-venturæ*: innuit nempe sepulturam conjugis: sed ipse, fateor, anteposuerim *προσκειμενης*· *incumbentis—jam præsentis*: lethi utique *Alcestidis*: et quis inficiabitur

- Αδμῆτε; τοῖμας ξενοδοχεῖν; τί μωρος εἰ;
 Αδ. ἀλλ', εἰ δομῶν σφε καὶ πολεως ἀπηλάστα,
 ξενοὺν μολόντα, μαλλον ἂν μ' ἐπηγεσας;
 οὐ δὴτ', ὥπει 'μοι συμφορὰ μὲν οὐδὲν ἂν
 μείων ἐγίνετ', ἀξενώτερος δ' ἐγώ.
 καὶ πρὸς κακοῖσιν ἄλλο τοῦτ' ἂν ἦν κακόν,
 δομοὺς καλεῖσθαι τοὺς ἐμοὺς ἐχθροῦς ξένους.
 αὐτοῖς δ' ἀρίστου τοῦδε τυγχάνω ξένου,
 ὅτ' ἂν περ Ἀργούς διψίαν ἐλθῶ χθονα.
 Χορ. πῶς οὖν ἐκρυπτες τὸν παρόντα δαίμονα,
 Φίλου μολόντος ἀνδρὸς, ὥς αὐτὸς λεγείς;
 Αδ. οὐκ ἂν ποτ' ἠβελήσεν εἰσελθεῖν δομοὺς,
 εἰ τῶν ἐμῶν τι πημάτων ἐγνώρισε.
 καὶ τῷ μὲν, οἶμαι, δρῶν τὰδ', οὐ φρονεῖν δοκῶ,
 οὐδ' αἰνεσεῖ 'με· τὰμα δ' οὐκ ἐπιστάται
 μελαδρ' ἀπῶθειν, οὐδ' ἀτιμαζεῖν, ξένους.

maximè proclives esse hujusmodi depravationes ob contractæ scripturæ notas?

ver. 563. τί: i. e. διὰ τί: "ob quam causam hanc incogitantiam te geris?" Sic *Virgilius*, ecl. x. 22.

Galle, *quid infans?* inquit.

ver. 571. διψίαν: *Homerum* voluit exprimere, Il. Δ. 171.

καὶ κεν ἐλάχιστος πολυδιψίων Ἀργὸς ἰκοιμην:

de quo *epitheto* quot interpretes, tot sententiæ: vide *Strabonem*, lib. viii. p. 569. Amplector equidem, πολυδιψίων πολυποθήτων: schol. Hom. et *Hesychii*. Noster glossator sic emendandus est: διψίαν· τὴν αὐθρόν, ἢ πολυποθὴν· ἢ γὰρ διψα εἶδος ἰσχυρμίας: ubi notet lector *philologus* rarissimam compositionis formam a verbo ποθίω. Nostram sententiam de sensu dictionis πολυδιψίων approbat *Virgilius*, *Æn.* x. 782.

————— dulces moriens reminiscitur *Argos*.

Adeas *Hesychium* in διψίων Ἀργός, et *Apoll. Rhod.* schol. ad iv. 14.

ver. 575. Nullus dubito rescriptum oportere:

εἰ τῶν ἐμῶν το πημάτων ἐγνώρισε·

i. e. "eam ipsam calamitatem, quâ premor:" mortem utique *Alceſtidis*: nam veritati præcedentium vulgata lectio repugnat.

ΧΟΡΟΣ,

Χ Ο Ρ Ο Σ.

σφόΦη α. ὦ πολυζεινος καὶ ελευθερος
 ανδρος κει ποτ' οικος
 σε τοι καὶ ὁ Πυθιος
 ευλυγας Απολλων
 ηξιωσε ναιειν
 ετλη δε σοισι μηλονομας
 εν δομοις γενεσθαι,

580

585

ver. 584. *μηλονομας* ovium pastor : hinc elegantissimus *Virgilius*,
Geo. iii. 1.

Te quoque, magna Pales; et te, memorande, canemus,

Pastor ab *Amphryso* :

et *Lucanus*, v. 367.

—— atque agmine puro

Irrigat *Amphryfos* famulantis pascua Phœbi.

Ita legendus est locus : cum librariorum stupor veram lectionem sanguine mutasset, irrepsit marginis interpretatio : conferas velim *Lucretium*, v. 272. quem sequitur *Maro*, *Æn.* ii. 782. cum aliis. Venustè *Virgilium* exprimit ad *Silv.* i. 4. 105. *Statius*.

ver. 585. *Pierfoni* conjectura εν νημοις in pascuis, loco vulgatæ εν δομοις, venustioribus hominibus nunquam commendabitur ob statim præeuntem *μηλονομας*. Per δομοις vult poeta ædificia extra τον οικον v. 580. ab ædibus diversas: quam interpretationem adjuvat *Tibullus*, cujus versiculos, quibus suaviores *Latina* poësis non agnoscit, quid vetat in tyronum gratiam hic excerptos exhibere? eleg. ii. 3. 11.

Pavit et *Admeti* tauros formosus *Apollo* :

Nec cithara, intonsæ profueruntve comæ :

Nec potuit curas sanare salubribus herbis :

Quidquid erat medicæ vicerat artis amor.

O! quotiès, illo vitulum gestante per agros,

Dicitur occurrens erubuisse foror!

O! quotiès ausæ, caneret dum valle sub altâ,

Rumpere mugitu carmina docta boves!

Delos ubi nunc, *Phœbe*, tua est? ubi *Delphica* *Pytho*?

Nempè amor in parvâ te jubet esse casâ.

Nec minùs appositè nobis *Ovidius*, art. am. ii. 259. *Tibullo* concinens suavissimè :

O 4

Cynthius

δοχμίων δια κλιτύων
 ἑοσκημασι σοισι συριζών
 ποιμνιτας ὕμεναιους*

αντιστ. α.

συν δ' ἐποιμαινοντο, χαρὰ μελε-
 ων, βαλίας τε λυγρές*
 εβα τε, λιπουσ' ὀθρυ-
 ος ναπαν, λεοντών
 ἃ δαφονοὺς ἰλα*

590

Cynthius Admeti vaccas pavisse Pheræas

Fertur, et in parvâ delituisse casâ.

ver. 588. Reclè *Musgravius* è MSS. et *Æliano* de ann. xii. 44. quem locum et ipse notaveram, corrigit ποιμνιτας pro vulgato ποιμνητας.

ver. 590. βαλίας: plus semel alibi noster usurpat hanc dictiōnem: βαλίας· καταδίκτον, ποικίλον· *Hefychius*: sed multo sapius *velocem* significat: quem sensum haud ineptè tribuas huic loco, ob

v. 595. ut magis artificiosa sit varietas poeticorum epithetorum.

ver. 591. Ob præcedentem τε rescippsi consocium τε pro δὲ in hoc versiculo, ex conjecturâ.

ver. 593. Miror non scripsisse nostrum,

χ' ἃ δαφονοὺς ἰλα:

etiâ sanguinolenta turba: nam interpreter sanè, quo blanditiæ carminis *Apollinei* magis laudentur, cum *Hefychio* et *scholiastæ Homereo* ad Il. A. 474. δαφονοὺς· φονοὺς: neque absterrebor equidè ab Il. K. 23.

αμφὶ δ' ἐπιτα δαφονὸν ἑστατο δῆμα λεοντός:

dum meminerim *Horatii*, art. poet. 391. non minoris philosophi, quàm poetæ, similem materiam tractantis:

Silvestres homines sacer interpretque deorum

Cædibus et victu fædo deterruit *Œrpheus*;

Dictus ob hoc lenire tigres rabidosque leones.

Alia de hoc genere quid opus est corradere?

Cæterùm, hunc confessum ferarum auditorum tangit *Ovidius*, met. x. 143. ubi susque deque locum habent interpretes. Nos levissimo conatu nitorem suum pristinum certissimè reddituri sumus.

Tale nemus vates attraxerat; inque ferarum
 Concilio, medius turbæ, volucrumque sedebat:

ut

χορευσε δ' αμφι σαν κιθαραν,

Φοιβε, ποικιλοδριξ

595

νεβρος, υψικομων περαν

βαινουσ' ελαταν, σφυρη κουφω,

χαιρουσ' ευφρονη μολπα.

ut Virgilius, Æn. vii. 169.

— folio medius confedit avito.

Videas quæ disputavimus ad Silv. Crit. ii. p. 16.

ver. 594. Editiones priores habent *εχορευσε* sed *ελισαμ* dedi primam syllabam, cum litera vocalis claudat præcedentem versum, ut numeri versûs justè respondeant *antitheticis*.

ver. 596. Miseret me *Musgravii*, qui, vocem *περαν* interpretatus, quasi saltassent hinnuli vel abietibus proceris altiùs, comminiscitur hyperbolem nec Apolline, nec poetâ, nec critico denique, sed ægroto somniante, dignam. Verùm enimverò non notaverim viri meritissimi hallucinationem, nisi ut occurrerem magni nominis auctoritati, tyronum gratiâ;

— nam dociles imitandis

Turpibus ac pravis omnes sumus.

Elegantia sunt imprimis adjuncta, *υψικομων περαν βαινουσ' ελαταν* et efficacia declarare nobis animalis istius innatam timiditatem.

ver. 597. Animadvertant tyrones nostram interpungendi rationem in hoc loco; ut probè referant voces *σφυρη κουφω* ad *verbum* *εχορευσε*.

ver. 598. *χαιρουσα* videtur dictio minùs efficax in hoc loco; imò vix invenies ignaviorem, præsertim cum præcesserit in hac *antistrophe*—*χαρτα μελειων*. His de causis me persuasum habeo, clausulam, in qua versamur, ità restituendam esse atque distinguendam, ut sit exegetica versiculi 394.

— *υψικομων περαν*
βαινουσ' ελαταν· *σφυρη κουφω*
σκαιρουσ' ευφρονη μολπα :

levi pede saltans lætifico cantui : quo nihil elegantius dici poterat. Sic Callimachus, hymn. Dian. 99.

εὐρεῖς ἐπὶ προμολῆς ὄρεος τοῦ Παρρᾶσιου
σκαίρουσας ἐλαφούς, μίγα τι χρεός.

Theocritus mellitissimus de vitulâ, idyll. iv. 19.

ἄλλοκα δὲ σκαίρει τὸ βαθισκίον ἀμφὶ λατύνον :

sed Homerus in primis conatui nostro opitulatur, Il. Σ. 569.

τοῖσι δ' ἐν μισσοῖσι παῖς φορμύγι λιγυῇ
ἡμερὸν κιθαρίζει· λῖον δ' ὑπὸ καλὸν αἰεὶ
λεπτάλη φωνή· τοὶ δὲ ῥησσόντες ὁμαρτῇ,
μολπή τ' ὕμνῳ τε, ποσὶ σκαίροντες, ἴπῳ τε :

si atten-

Εἰσοφ. β'.

τοὶ γὰρ πολυμήλοταται
ἐστὶν οἰκίαι, παρὰ καλλίνικον

600

si attendas interiùs, videbis omnia vicissim respondere: ut verissimum sit *Euripidem* illuc respexisse. Jam verò, re admonente, duplici mactabo emendatione *Homeri* hymnum in *Matrem omnium*: quarum tamèn unam hâc horâ video mihi *Ruhnkenium*, qui nunc sunt, criticorum florem, præripuisse: v. 14.

παρθενικαὶ τε χοροῖς περιδίνεσιν, εὐφροὺν θυμὸν
παίζουσιν, σκαίρουσι κατ' αὐθιὰ μάλα κακὰ ποιῆς.

ver. 599. πολυμήλοταται: *Apollonius Rhodius*, i. 49.

Φεραῖς Ἀδμήτος εὐρρήνεσσιν ἀνασσών:

nam ei *Apollo*, teste *Apollodoro*, lib. iii. τὰς βοῆας πατὰς διδυμάτοκος ἐποίησε.

Homerus, Il. B. 705.

Ἰφικλοῦ υἱὸς πολυμήλου Φυλακίδαο:

πολυμήλου· πολυπρόβατον· *scholiafles*: nam ex his potissimum constabant opes veterum ante vulgatiorem nummorum signatorum usum: undè *peculium* et *pecunia* dictiones *Romanis*: de quâ re *Festus* consulat, et *Servium* ad *Virg. Ecl. i. 33*.

Sed aptissimè locum *Euripidis* illustrat *Callimachus*, respiciens hunc ipsum *Apollinis* cum *Admeto* commorationem; hymn. *Apoll. 50*.

ῥεῖα καὶ βοῦκοσιον τελεθοὶ πλεον, οὐδὲ κεν αἰγῆς
δένοντο βρεφῶν ἐπὶ μηκάδης, ἥσιν Ἀπολλῶν
βοσκομένης ὀφθαλμοὶ ἐπηγάγε· οὐδ' ἀγαλακτοὶ
οἷς, οὐδ' ἀκῦθοι, πασαι δὲ κεν εἰεν ὑπαρτοὶ
ἧ δὲ καὶ μινυτοκος διδυμάτοκος αἵψα γενοίτο:

qui versus pro venustioribus haberi debent.

ver. 600. Restitui παρὰ pro περὶ, *Homero* obsecutus, cujus extat locus, Il. B. 711. à *Musgravio* etiàm notatus:

οἱ δὲ Φεραῖς ἐνμνῶτο παρὰ Βοιῶνίδα λίμνην.

Porro, hic *lacus*, qui apud nostrum audit καλλίνικος· *claris fluentis pulcher*; præ solito *Castaliae* fonte sorduit, si *Valerio Flacco* fides danda sit, qui *Tibulli* locum nitidissimum, ad v. 585. laudatum, optimo successu æmulatus est, *Argon. i. 454*. levitèr emendandus:

Te quoque dant campi tanto pastore Pherei
Felices, Admete: tuis nam pendit in arvis
Delius, irato Steropen quod fuderat arcu.
Ah! quotiès famulo notis soror obvia silvis
Flevit, ubi *Ossaë* captaret frigora quercûs,
Perderet aut pingui miseros *Bæbeide* crines!

pendit autèm, ἰδητινσι: vel luit; id nempè, quod fuderat—.

Βοιθίαν λιμνᾶν ἀροτοῖς δε γυν
 καὶ πεδίων δαπέδοις ὄρον,
 ἀμφὶ μὲν αἰελίου κνεφαίαν
 ἰπποστάσιν, αἰθερα
 τὸν Μολοσσῶν τίθεται
 ποντίου δ' Αἰγαίων, ἐπ' αὐτᾶν

605

ver. 601. Nescio quid sibi voluerint docti viri corrumpendo constructionem loci planissimi: nobis saltē liquidissimē constat, γυν doricum esse pro γυν: ut vicissim respondeant ἀροτοῖς γυν et δαπέδοις πεδίων: tam frugiferis quā gramineis campis; his pecori, *segeti* illis, accommodatis. His turbis ansam dedit vocula τᾶν in v. 605. quam vertendam esse in τὸν adeō manifestum est, ut operam fuerit perdentis de hāc re vel unum verbum addere.

ver. 604. αἰθερα *æthera—plagam*: ut par vox in *Juvenalis* sat. xiv. 42.

———— Catilinam

Quocunque in populo videas, quocunque sub axe:
 et *Statius*, *Theb.* v. 24.

Quæ domus, aut tellus? animam quibus hauseris *astris*?

Porro, nihil interest, ob sequentem *vocalem*, utrū scribas cum *Aldinā* et *Basilienfi* γυν, aut cum recentioribus γυν: quod sæpè monuimus, nec immeritō; nam viris eruditis non paucis videtur pravam de hāc re iudicium inhæsisse, repugnante locorum innumerabilium auctoritate. *Virgilius*, *Æn.* vii. 524.

Stipitibus duris agitur, sudibusve *præustis*:

“*præ* brevis fit propter sequentem *vocalem*:” *Servius* in locum.

ver. 606. Repono δ' pro τ'; poscente hanc correctionem linguæ ratione, cū opponantur invicē *ortus* et *occasus*: et verē *Musgravius* emendavit scribendo Αἰγαίων' pro Αἰγαίων. *Hesychius*: Αἰγαίων' το πρὸς τὰς Κυκλάδας πελάγους. Tum rectē copulatur ποντίου, ne pro *persona* capias.

Statius, *Theb.* v. 55. more verē poetico:

Terra, nec illa Samo famā Delove sonanti

Pejor, et innumeris, quas spumifer afflilit *Ægon*:

et *ibid.* v. 287. dicit de patre suo *Hypsipyle*:

———— dein, curvo robore clausum

Dis pelagi, ventisque, et Cycladas *Ægeoni*

Amplexo, commendo patrem.

Ut *Lycophron*, v. 135.

———— Αἰγαίονος ἀγνίτην παγόν.

Porro, cū mihi nullo modo probabile videatur poetam nostrum tam generali descriptione atque indefinitā signaturum esse orientalem *plagam*, suspicio incessit de quādam librariorum depravatione

αλιμενον Πηλίου, κρατυνει.

ανιστ', β'.

και νυν, δομον αμπετασας,
δεξεται ξεινον νοτερῳ βλεφαρῳ·
τας Φιλας κλαιων αλοχου νεκυν εν
δαμασιν αρτιθανη· το γαρ
ευγενες εκΦερεται προς αιδω.
εν τοις αγαθοισι δη

610

vatione; nec judicaverim simplicem, si quis alius, scriptorem Euripidem, non ad hanc normam magis perspicuum se dedisse:

ποτιον δ' Αιγαιων', επ' αυγαν,
αλιμενοι Πηλίου κρατυνει:

i. e. επ' αυγαν αιλιου: quæ dictio statim præcesserat. Sic noster, Herc. fur. 663. τας αυγας αλιου: et alibi; post Homerum, Od. B. 181.

— επ' αυγας ηλιοιο:

nam αυγαν in nostro tentamine Dorum est pro αυγαν.

ver. 612. προς αιδω: reverentiam innuens, quâ prosequeretur rex Alcidem: ut Homerus, Od. I. 269.

αλλ' αιδωιο, Φεισθη, θιους· ικεται δε τοι ειμιν·
Ζευς δ' επιτημητωρ ικετων τε ξεινων τε
Ξεινος, ος ξεινοισιν αρ' αιδωιοισιν οπηδει:

et E. 388.

ου γαρ τοῦνεκ' ιγω σ' αιδισσομαι, ουδε φιλησω·
αλλα Δια ξεινοι δεισας, αυτον τ' ελησας:

et in hymnis:

αιδεισθε ξεινων κεχημενον.

Ac signatius est vocabulum εκΦερεται· effertur—prorumpit; promptè et celeritèr, leviorum rerum nullâ habitâ ratione, inter exequendum maximè necessarium officium hospitalitatis. Homerus, Il. T. 358.

ως δ' οτε ταρΦιαι νιΦαδεις διος εκποττοιται,
ψυχραι, υπο ριπης αιθεργεινος βοραιο·
ως τοτε ταρΦιαι κορυθεις, λαμπερον γαιωσσαι,
νηων εκΦορειοντο:

ità rescribendum: nam fuit illud υπαι commentum ineptissimum cujusdam emendatoris de metro solliciti; quasi scilicèt brevem vocalem non satis sustentaret aspirata litera vocabuli sequentis. Ne dubites ad hanc Homeri phrasin referendam esse Hesychianam glossam: υπο ριπης· υπο της ορμης.

ΤΑΥΤ

παντ' ενεστι σοφιας·

προς δ' εμα ψυχῃ θαρσος ἔσται,

615

θεοσεβῇ φωτὶ κεδνὰ πράξειν.

Αδ. ἀνδρῶν Φεραιῶν ευμενῆς παρουσίᾳ,
νεκυν μὲν, ἤδη παντ' ἐχόντα, προσπόλοι
Φερουσὶν ἀρδὴν πρὸς τὰ Φον τε καὶ Πυρῶν·
ὕμεις δὲ τὴν θανούσαν, ὡς νομίζεται,
προσεύπατ', ἐξίουσαν ὕστατην ὁδόν.

620

ver. 614. Non admodum placet phrasis, παντ' ἐνεστι σοφιας· et mihi videtur durior quàm pro tragici nostri facilitate. Rescribendum esse opinabar,

ἐν τοῖς ἀγαθοῖσι δὴ
παντὰ μὲν σοφιας :

quam conjecturam lectori dijudicandam relinquimus: nisi quod δὴ necessarium sit; nec eruditis auribus, sermonis concinnitatem callentibus, aliud videbitur.

ver. 615. Dedi θαρσος ob metrum, non quod vituperem θρασος in bono sensu: sic enim, ut aliis locis disquirendis supersedeam, Sophocles, Trachin. 726.

ver. 616. κεδνὰ συνίτα, κόσμα, σίμνα, καλά: Hefychius: i. e. "ea, quæ gravem, bonum, atque egregiè cordatum virum, decent." Et sic concipienda est periodus: "Omnes utique boni sapientes quoque sunt; et, quamvis primâ facie parùm sapienter egisse videatur Admetus, qui Herculem in mediis doloribus hospitalitèr in domum invitaverit; haud equidèm dubitem tam pium regem prudentèr ac laudabiliter se gessisse."

ver. 619. Varios sibi sensus asserit vox ἀρδὴν, prout docent lexicographi; et exemplis, si foret usui, non paucis declarari poterat. Prætulerim equidèm in hoc loco, cùm langueat alter sensus, το σφοδρὰ vel ἀθρως, Hefychii; quasi de festinantibus, atque negotio statim peragendo. Haud aliter Vulcanus apud Maronem, Æn. viii. 439. instans gnavitèr proposito:

Tollite cuncta, inquit; cæptosque auferte labores. ἀρδὴν utique ab αἰεῖν· tollere—amovere; ideòque peragere—penitus finem facere. His favet Phavorinus: ἀρδὴν ἀπο τοῦ αἰεῖν γινώσκαι· καὶ το αἰεῖν δηλοῖ ἀφανίζω· καὶ το ἀρδὴν ἀφανιστικώς.

ver. 621. Ut Pallanta supremis allocutus est Æneas in grandi mollique carmine Maronis, Æn. xi. 94.

Postquàm

Χορ. και μην ὄρω σον πατερα, γηραιω ποδι
 στειχοντ', οπαδους τ' εν χεροιν δαμαρτι ση
 κοσμον· φεροντας, νερετερων αγαλματα.

Postquàm omnis longè comitum processerat ordo,
 Substitit Æneas; gemituque hæc addidit alto:
 Nos alias hinc ad lachrymas, eadem horrida bella,
 Fata vocant. *Salve æternùm mihi! maxime Palla;*
Æternùmque vale!

ibid. ὑπὸ τῆς ὁδῶν: Nicander, Alexiph. v. 14.

τοῦ χάσμα δυσκέρμοις Εὐβουλῆς:
 et Theocritus, xii. 19.

ἀνιξοδὸν εἰς Ἀχιλλεῖα:

omnium verò suavissimè Catullus, iii. 10.

Qui nunc it per iter tenebricosum

Illuc, undè negant redire quenquam.

ver. 624. Hesychius: ἀγαλμα· παρ' ἧς τις ἀγαλλίται: cui succinit
 Virgilius, Æn. vii. 3.

Et nunc servat honos sedem tuus; ossaque nomen
 Hesperia in magnâ, si qua est ea gloria, signant:
 sed fateor me inclinare potiùs ad sensum, quem vox sibi vindicat
 in Æschyli Prom. vinct. v. 465.

ἡφ' αἰματ' ἡγαγον Φιληνίου

ἰππους, ἀγαλμα τῆς ὑπερπλουτοῦ χλιδῆς:

ἀγαλμα· καλλωπισμα: scholiastes alter; et rescribendum arbitror:

κοσμον φεροντας, νερετερων τ' αγαλματα:

quod mihi mollius ad aures venit, et nescio quid magis Euripi-
 deum sapit. Suprà in Herc. fur. 704.

χρονος γὰρ ἤδη δαρος, ἐξ ὅλου πεπλοῖς

κοσμισθεῖ σωμα. καὶ νεκρῶν ἀγαλμασιν.

Dignus est, quem consulas, Homeri scholiastes, ad Il. Δ. 144.

Cognatas dictiones ità sociavit Statius, Theb. iv. 200.

Non hæc apta mihi nitidis ornatibus, inquit,
 Tempora; nec miseræ placeant insignia formæ
 Te sine.

Et vult Euripides in primis pretiosas vestes, quæ solebant in funeri-
 bus veterum quàm plurimæ comburi; sicut testantur innumeri
 scriptores. Idem Statius, Theb. v. 313.

Ipse quoque, arcanis testi penetralibus, alto

Molior igne pyram: sceptrum super, armaque patris,

Injicio, et notas, regum gestamina, vestes:

et magis ad rem, vi. 206. de funere Archemori:

Ditantur flammæ: non unquàm opulentior illo

Ante cinis: crepitant gemmæ, atque immane liquescit

Argentum, et pictis exundat vestibus aurum:

proùt legendum arbitror.

Φερ.

- Φερ. ἤκω κακοῖσι σοῖσι συγκαμνῶν, τέκνον·
 ἐσθλῆς γὰρ, οὐδεὶς ἀντρεῖ, καὶ σωφρονος
 γυναικὸς ἡμαρτηκας· ἀλλὰ ταῦτα μὲν
 Φερεῖν ἀναγκή, καὶ περ οὐτὰ δυσφώρα.
 δεχοῦ δὲ κόσμον τόνδε, καὶ κατὰ χθονος
 ἰτῶ· τὸ ταυτὴς σῶμα τιμασθαι χρεῶν,
 ἢ τις γέ τις σὴς προὔθανε ψυχῆς, τέκνον·
 καὶ 'μ' οὐκ ἀπαιδ' ἐθήκειν, οὐδ' εἶασε, σου
 στερεντα, γῆρα πενθιμῶ κατὰφθίνειν.
 πασαις δ' ἐθήκειν ευκλεεστάτου βίου
 γυναιξίν, ἔργον τλάσα γενναῖον τοδε.
 ὦ τόνδ' ἐμὸν σῶσασ', ἀναστήσασα δὲ
 ἡμᾶς πιτνούντας, χαιρε καὶ ἄδου δόμοις·
 εὐ σοὶ γενοῖτο. Φημι τοιούτους γαμούς,
 λυεῖν βροτοῖσιν, ἢ γάμειν οὐκ ἄξιον.
 Αδ. οὐτ' ἡλθες εἰς τόνδ' ἐξ ἐμοῦ κληθεὶς τάφον,
 οὐτ' ἐν Φίλοισι σὴν παρουσίαν λέγω.
 κόσμον δὲ τὸν σὸν οὐ ποθ' ἦδ' ἐνδύσεται·
 οὐ γὰρ τι τῶν σῶν ἐνδὲς ταφίσεται.
 τότε ζυναλγεῖν χρεὴν σ', ὅτ' ὠλλυμῆν ἐγώ·

625

630

635

640

ver. 625. Nihil recondunt, meo saltè judicio, thesauri veterum venustatum, quod, in tenui materiâ, præponi debeat fermocinationi, quæ sequitur, inter *Phereta* et *Admetum* filium. Simplicitatis penè plusquàm *Euripidea* filo deducitur oratio; sententiarum prudentium refertissima, et mordacissimorum salium; sensu prægnans illaborato; in omnibus denique perquàm admirabilis, et quo vix perfectius aliquid ab humani ingenii conatibus sperari possit.

ver. 627. *Hefychius*: ἡμαρτιν' ἀπειτυχεῖν: ut schol. ad Eur. *Phoen.* 892. vide suprâ ad v. 349. rariùs adhibetur vox, ut in hoc loco, de rei semèl possessæ raptu.

ver. 637. Meliùs interpunximus hanc periodum. Editi videntur proferre clausulam καὶ ἄδου δόμοις ad sequentia εὐ σοὶ γενοῖτο: perperàm: vide nos ad v. 443.

συ δ', ἐκ ποδῶν στας, καὶ παρὲς ἀλλῶ θάνειν 645
 νεφ, γερῶν ὧν, τοῦδ' ἀποϊμῶξεις νεκρον;
 οὐκ ἦσδ' ἀρ' ὀρθῶς τοῦδε σωματος πατήρ·
 οὐδ', ἢ τέκειν Φασκυοῦσα καὶ κεκλημένη
 μητὴρ, μ' ἐτίκτε· δουλίου δ' ἀφ' αἵματος 650
 μαστῶ γυναικὸς σῆς ὑπεβλήθην λαθρα.
 εἰδείξας, εἰς ἐλεγχον ἐξελθὼν, ὅς εἰ·
 καὶ μ' οὐ νομίζω παῖδα σὸν πεφυκέναι.
 ἢ καρτὰ πάντων διαπρεπείς ἀψυχία·
 ὅς, τηλικῶςδ' ὧν καὶ πῖ τερμ' ἦκων βίου,
 οὐκ ἠθέλησας οὐδ' ἐτολμήσας θάνειν 655

ver. 645. Satius arbitror dictionem ἐκ ποδῶν divisim scribere, quamvis hoc idem alicubi minùs caverim. Eleganter et verè Pindarus, Pyth. iv. 514.

——— φαντί δ' ἔμμιν
 τοῦτ' ἀναροτάτον,
 καλὰ γινώσκοντ' αἰαγκὰ
 ἑκτὸς ἔχειν ποδὰ :

qui locus illustrabit figuratam phrasin, quam tractamus.

ver. 646. Varietas lectionis est ἀποϊμῶξῃ et ἀποϊμῶξεις, ex eādē causā fortassè fluens, quā par varietas suprā ad v. 155. undè legendum foret ἀποϊμῶξαι : et hæc vox si stare poterit, quod non dixerim, tum MSS. lectio quam vulgatæ præferunt viri docti ad Hippol. 1314. glossæ meræ notam subibit.

ver. 647. τοῦδε σωματος : i. e. mei ipsius : v. ad Herc. fur. 434. et ὀρθῶς verè ; ut Æschylus, Agam. 789.

Ἰλίου δὲ κηδὸς ὀρ-
 θνόμεν τελεσιφρων
 μνήης ἔλασσι.

Cæterùm, respexisse credas nostrum ad Il. II. 33. sicùt me monuit Northmorus meus :

——— οὐκ ἀρεὰ σοὶ γὰρ πικτὴρ ἢ ἰσχυρὸς Πηλεὺς,
 οὐδὲ Θέτις μήτηρ·

quem locum sibi sumpsit imitandum Virgilius, Æn. iv. 365.

ver. 653. Pro mendosissimo ἢτ' ἀρεὰ, quod omnem barbariam post se relinquit, eo libentiùs importavi propriæ conjecturæ factum, quod postea intellexerim eandem emendationem Reiskii paritèr ingenio excogitatam esse.

του σου προ παιδος, αλλα τηνδ' ειατατε
 γυναικ' οδυειαν· ἦν εγω και μητερα,
 πατερα τε γ', ενδικως αν ἡγοιμην μονην.
 και τοι καλον γ' αν τονδ' αγων' ηγωνισω,
 του σου προ παιδος κατθανων· βραχυς δε σοι 660
 παντως ο λοιπος ην βιωσιμος χρονος.
 καγω γ' αν εξην, χ' ἤδε τον λοιπον χρονον·
 κοῦκ αν μονωθεις εστενον κακοις εμοις.
 και μην, εσ' ανδρα χρη παθειν ευδαιμονα,
 πεπονθας· ἤβησας μεν εν τυραννιδι, 665
 παις δ' ην εγω σοι τωνδε διαδοχος δομων·
 ωστ' ουκ, ατεκνος κατθανων, αλλοις δομον
 λειψειν εμελλες ορφανον διαρπασαι.
 ου μην ερεις γ', εμ' ως, ατιμαζοντα σου

ver. 662. Vulgò legitur in editis,

καγω τ' αν εξην—

sed præfero cum *Pierfano*, ad *Mærin* voce *εξην*, quam restituiimus, formam dictionis rariorem, nobis ab *Etymologico Magno* servatam sub v. *ζωπυρειν*: ut *Sophocles*, *Aj.* 1060.

οὗτος δ' αν εξην:

nec amant associare tragici ad *epicorum* consuetudinem voculas κα·
 τ·: reposui igitur *Euripideum* γ· ex eodem *Etymologico*: quamvis
 hic ferri poterat τ· hæc conditione, ut minùs plenè distinguatur
 post *χρονος*, et κα· confociet clausulas, τ· interea conjungente το *εγω*
 cum χ' ἤδε: sed quæ dedimus, lucidiora multo sunt.

ver. 664. *Horatius*, *epist.* ii. 2. fin.

Lufisti fatis, edisti fatis, atque bibisti:

Tempus abire tibi est.

ver. 668. διαρπασα: neque alitèr *Ovidius*, *epist.* i. 90.

Viscera nostra, tuæ dilaniantur opes:

Homerum exprimens, *Od.* Δ. 686.

οἱ, θαμ' αἰμιρομιναι, βιοτον κατακειριτε πολλον·

ubi probè *scholiaſtes* interpretatur: καταναλισκατε, καταδαπαρατε.

Appositissimè *D. Matthæus*, xii. 29. η, πως δυναται τις εισελθειν εις
 την οικιαν του ισχυρου, και τα σκηνη αυτου διαρπασαι, εαν μη πρωτον δεση
 τον ισχυρον; και τότε την οικιαν αυτου διαρπασει: i. e. "pro arbitrio
 "utetur et consumet."

γηρας, θανειν προὔδωνας· ὅς τις αἰδοφρων 670
 προς σ' ἦν μαλιστα· κἀντι τῶνδ' ἐμοὶ χάριν
 τοιῶνδε καὶ σὺ χ' ἢ τεκουσ' ἠλλαξάτην.
 τοὶ γὰρ φυτευὼν παῖδας οὐκ ἐτ' ἀν φθάνοις,
 οἱ γηροβοσκησοῦσι, καὶ θανόντα σε 675
 περιστέλουσι, καὶ προθήσονται νεκρον·
 οὐ γὰρ σ' ἐγὼ γε τῆδ' ἐμῇ θαψῶ χειρὶ,
 τεθνηκα γὰρ δὴ τοῦπι σ'· εἰ δ', ἀλλου τυχάν
 σωτήρος, αὐγὰς εἰσορῶ, ἕκινου λεγῶ
 καὶ παῖδα μ' εἶναι, καὶ φίλον γηροτρόφον.
 ματὴν ἀρ' οἱ γέροντες εὐχονται θανειν, 680
 γηρας ψέγοντες καὶ μακρον χρόνον βίου·
 ἦν δ' ἐγγυς ἐλθῇ θάνατος, οὐδεὶς βουλεταὶ
 θνήσκειν, τὸ γηρας δ' οὐκ ἐτ' ἐστ' αὐτοῖς βαρυ.
 Χορ. παυσασθ'· ἄλις γὰρ ἡ παρούσα συμφορά,

ver. 670. αἰδοφρων: rarior vox; quam adhibet etiā Sophocles, Œd. Col. 229.

ω ξῖνοι αἰδοφρονες.

ver. 673. οὐκ ἐτ' ἀν φθάνοις: elegantem phrasim nos tangimus in *Silvâ Criticâ*, sect. cii. Verissimè *scholiastes* noster interpretatus est: οὐκ ἀν ἀναξάλοιο σπειρῶν παῖδας· ἀντι τοῦ, σπειρῶσαι οφείλεις, ταχίως σπειρῶσαι παῖδας γηροβοσκούς.

ver. 675. περιστέλουσι: de hâc voce, lector, ablegendus es ad ea, quæ diximus in *Silv. Crit.* loco in præcedente notulâ memorato. ibid. προθήσονται: nos: *will lay thee out*: sic noster Suppl. 51.

τι γὰρ ἰ. ἂ

φθιμένους παῖδας ἐμούς οὐτε δομοῖς

πρὸς θεῖμας—

lectorem non pigebit consuluisse doctissimi *Casauboni* animadvertiones de hâc re ad *Perfii* sat. iii. 105. Vide infra, v. 1033.

ver. 681. Nitida magis et concinna flueret oratio, si levitèr corrigas ad hunc modum:

γηρας ψέγονται καὶ μακρον χρόνον βίου:

ut fortassè dedit noster: videas inferius, v. 726. *Juvenalis*, x. 275.

Et Croesum, quem vox iusti facunda Solonis

Respicere ad *longæ* iussit *spatia* ultima *vita*.

- ω παῖ πατρός δε μη παροξυνῆς Φρενα. 685
 46. ω παῖ, τιν' αὐχεῖς, ποτέρα Λυδὸν ἢ Φρυγὰ,
 κακοῖς ἐλαυνεῖν, ἀργυρωνητὸν σέθεν ;
 οὐκ οἶσθα Θεσσαλὸν με, καὶ πο Θεσσαλοῦ
 πατρός γεγωτα, γνησίως ἐλευθερον ;
 ἀγαν γ' ὕβριζεις· καὶ, νεανίας λόγους 690

ver. 685. Decorè officio suo in hoc loco *Chorus* fungitur, ad *Horatii* mentem, art. poet. 196.

———— confilietur amicè,

Et regat iratos.

ver. 686. Doctè *F. Jacobs* observavit hunc locum ab *Aristophane* expressum esse in *Avidus*, v. 1244.

———— Φεῖ' ἰδὼ, ποτέρα Λυδὸν, ἢ Φρυγὰ
 ταῦτι λεγούσα μομφολυττῆσθαι δοκεῖς.

Ex iis scilicèt regionibus, ut notum est, *Græcorum* atque etiàm *Romanorum* proveniebant *servi*.

ver. 687. Videtur *scholiastes*, constructionis ordinem declarans, legisse κακῶς: perperàm: noster *Androm.* 31.

κακοῖς πρὸς αὐτῆς σχετλοῖς ἐλαυνομαι:

Demosthenes, epist. iii. τις γὰρ οὐκ οἶδε τοῦτον—ὡς δούλον, ἐλαυνόμενον: et idem, p. 357. ed. *Lutet. de Midia*: σὺ δ' ἀπειλῆς πασιν, ἐλαυνεις πάντας: et alibi plùs semèl. Ex hoc genere est vox ἐκβάλλω, et ἐξίλλω: de quibus vide nos ad *Herc. fur.* 39. *Sophocles*, *Oed. Tyr.* 27.

———— ἐν δ' ὁ πνεφόρος θεός

σκηψας ἐλαυνεῖ, λοιμός ἐχθιστός, πόλιν:

Virgilius, *Geo.* iii. 415.

Galbaneoque agitare graves nidore chelydros:

Flaccus, art. poet. 341.

Centuriæ seniorum agitant expertia frugis:

ἐλαυνόντες· τυπόντες: *Hesychius*, ut *Herc. fur.* 350. κακοῖς ἐλαυνεῖν igitur est *probrosus*, verbis nempè, *pulsare*: ut *Horatius*, *Od.* iii. 12. 3.

———— metuentes patrux verbera lingua.

Conferas etiàm velim, lector, *Virgilii* *Æn.* vi. 609. quem locum et alicubi in hoc libro conscii nobismetipsis sumus excitasse.

ver. 690. Libri quidam legunt ἀγαν μ' ὕβριζω: quidam omitunt μ': nos *Euripidis* manum restituimus: sic *Androm.* 364.

ἀγαν γ' ἐλιξας, ὡς γυνή, πρὸς ἀρσένους:

ibid. v. 948.

ἀγαν γ' ἐφῆκας γλῶσσαν εἰς τὸ συμφύτοι.

vide infra, v. 821.

ῥιπτῶν ἐς ἡμᾶς οὐ καλῶς, οὕτως ἀπει·
 ἐγὼ δὲ σ' οἰκῶν δεσποτὴν ἐγγεινᾶμην,
 καὶ θρεψ', οφειλῶν, οὐχ ὑπερβήσκειν σεδεῖν·
 οὐ γὰρ πατρῶν τονδ' ἐδεξάμην νομον,
 παίδων προβήσκειν πατερᾶς, οὐδ' Ἑλληνικόν. 695
 σαυτὴ γὰρ, εἴτε δυστυχὴς εἴτ' εὐτυχὴς,
 ἐΦυς· ἃ δ' ἡμῶν χρεὴν σε τυγχάνειν, ἐχρεῖς.
 πολλῶν μὲν ἀρχεῖς, πολυπλεθροὺς δὲ σοὶ γυνᾶς

ver. 691. ῥιπτῶν λόγους *jacis verba* : i. e. "temerè atque audacitèr
 "effutis. Hinc eluceſcet tyronibus vera vis *Latinæ* dictiōis *jactō*;
 quæ non rarò obscuratur, dum per *glorior* effertur. Sic *Virgilius*,
Æn. ii 588. talia *jactabam* : et *X.* 95. irrita *jurgia jactas* : et similia
 non comprehendenda numero.

Cicero in Arateis :

Sæpè etiām pertriste can't de pectore carmen,
 Et matutinis acredula vocibus instat ;

Vocibus instat, et assiduas *jacit* ore *querelas* :

quorum verſuum sanè suavissimorum vel magnificum *Virgilium*
 non puduisset. *Statius*, *Theb.* i. 411.

———— *jactis sermonibus iræ*

Intumescere fatis.

Hinc *Homerus*, *Il.* B. 275.

ἐς τὸν λαβόντ' ἐπισκόλον ἐσχ' ἀγορεύων·

ἐπισκόλον· λόγους βαλλόντα : *scholias* : ut *ἐπισκόλια*, *Od.* Δ. 159. et
verbum *ἐπισκόλειω*, *Lycophron*, v. 130. Redeas ad *Herc. fur.* 146.

ibid. οὕτως ἀπει· sic *paras abire* : "impunè scilicèt ; sed falleris :
 "nam totidèm audies:" vide v. 716.

ibid. pro futili dictiōe βα·ων, et apertè vitiosâ, supposui non
 ambigendâ conjecturâ veram lectiōnem.

ver 694. πατρῶν *paternum* : "adè ut hoc à me expectare de-
 "beas, ad morem regni et opum, tibi post mortem meam pro re-
 "ceptâ consuetudine tradendorum, hæreditario quodam jure."

ver. 696. *Paulus* ad *Galat.* vi. 5. ἰκασις γὰρ τοῖς ἰδιοῖς φερτίον βασ-
 τᾶσαι.

ver. 698. Manum sinceram *Euripidis* agnosces, arbitror, si re-
 scripseris faciliori constructione, et veritati magis consonâ, cui
 sanè videtur adversari recepta lectiō :

πολλῶν μὲν ἀρχαί, πολυπλεθροὺς δὲ σοὶ γυνᾶς.

λοιπῶν :

noster *Iph. Aul.* 343.

λείψω· πατρός γὰρ ταυτ' ἐδεξάμην παρὰ.

τί δ' ἔτα σ' ἡδίκηκα; τοῦ σ' ἀποστερω;

700

μὴ θνήσχ' ὑπὲρ τοῦδ' ἀνδρός, οὐδ' ἐγὼ πρὸ σου.

χαίρεις ὄρων Φῶς· πατέρα δ' οὐ χαίρειν δοκείς;

ἢ μὴν πολὺν γέ τον κατὰ λογιζομαι

χρόνον, τὸ δὲ ζῆν σμικρὸν· ἀλλ' ὅμως γλυκύ.

συ γ' οὐν ἀναίδως διεμαχού το μὴ θάνειν,

705

καὶ ζῆς παρελθὼν τὴν πεπρωμένην τύχην,

ταύτην κατακτάς· εἴτ' ἐμὴν αἰψυχίαν

ψεύγεις, γυναικὸς, ὡ κακιστὴ', ἡσσημένος;

ἢ τοῦ καλοῦ σου προὔδανε νεανίου.

σοφῶς δ' ἐφευρές, ὥστε μὴ θάνειν ποτε,

710

εἰ τὴν παρούσαν κατθανεῖν πείσεις καὶ

γυναικί' ὑπὲρ σου· κατ' οὐκ εἰδίζεις Φίλοις,

τοῖς μὴ θέλουσι δρᾶν ταδ', αὐτὸς ὢν κακός.

σίγα· νομίζε δ', εἰ συ τὴν σαυτοῦ Φίλεις

Ψυχὴν, Φίλειν ἅπαντας. εἰ δ' ἡμᾶς κακῶς

715

εἴρεις, ἀκουσὴ πολλὰ, κοῦ ψευδῆ, κακὰ.

κατ', ἔπει κατεσχέσας ἀρχάς, μέγαλων ἀλλεὺς τροπούς,
τοῖς Φίλοις οὐκ ἐτ' ἡσθα τοῖς πρὶν, ὡς προσθε, Φίλοι.

ibid. πολυπληθεύς γυνάς: huic congruit Tibulli locus, cujus lectio-
nem non mutem: i. 1. 2.

Et teneat culti jugera multa soli.

ver. 702. Deleo notam interrogationis post φως, quam cæteræ
perperam habent editiones, et non sine magno sensus incom-
modo. Vitæ dulcedine captum Admetum esse satis constat ex præ-
cedentibus, et historię toto filo. Hinc mordacius evadit Pheretis
dictum: conferas v. 727.

ver. 703. Similem habes sententiam in Iph. Taur. 481.

μακρὸν δ' ἀπ' οἰκῶν χρόνον ἐστὶν αἰ κατὰ:
et Sophocles, Antig. 74. quem locum aliâ de causâ infra adhibemus,
v. 566.

ver. 708. Mihi videtur elegantior MSS. lectio λείγεις, pro ψεύγεις.

ver. 713. κακός timidus: κακούς δειδούς: Hesychius: et vicissim:
δειλόν· κακόν: vide Silv. Crit. sect. clxiii.

- Χορ. πλειω λελενται, νυν τε και τα πριν, κακα
 παυσται δε, πρεσβυ, παιδα σου κακορροθων.
 Αδ. λεγ', ως εμου λεξοντος· ει δ' αλγεις κλυων
 τ'αληθες, ου' χρεν σ' εις εμ' εξαμαρτανειν. 720
 Φε. σου δ' αν προθυσηκων μαλλον εξημαρτανον.
 Αδ. τ'αυτον γαρ ήβωντ' ανδρα, και πρεσβυν, θανειν;
 Φε. ψυχη μια ζην, ου δυοιν, οφειλομεν.
 Αδ. και μην Διος γε μειζον' αν ζωις χρονον.
 Φε. αρα γονευτιν, ουδεν εκδικον παθων; 725
 Αδ. μακρου βιου γαρ ησδομην ερωντα σε.

ver. 717. πλειω *plura*, "quam par erat," scilicet: quæ est vis gradus, quem vocant, *comparativi* in singulis paginis tum *Græcorum* tum *Latinorum*.—Et in re levissimâ nihil volui mutare; sed arbitror, ob ambiguum receptæ lectionis, dedisse *Euripidem* το πριν.

ver. 718. κακορροθων: vox minimè rara vel in auctoribus principibus, vel in *lexicographis*. ροθειν· λεγειν: *Hesychius*: sed, mihi crede, parùm accurate; et vocis etymon minùs respiciens, quàm scriptoris cuiusdam specialem usum. ροθειν procul dubio idem est cum ροθιαζειν· ελαυνειν· απο του φοφου της ερησιας: idem *lexicographus*: adeò ut κακορροθειν sit κακοις ελαυνειν: de quâ locutione nos dudùm egimus ad v. 687. Tempestivus obverlatur nobis *Sophocles*, *Antig.* 259.

λογοι δ' εν αλληλοισιν ερροθουν κακοι:

et *ibid.* 413.

εγερτι κινων ανδρ' ανηρ επιρροθοις
 κακοισιν.

ver. 719. Editi λεξαίλος exhibent: MS. Flor. λεγοίλος: Markl. ad *Iph. Taur.* 955. 'λεγαίλος. Dedi *Reiskii* emendationem, quam et ipse excogitaveram, cum videatur sequentibus congruere: sed verum puto λεξαντος· cum finem fecerim: atque *Admetum*, præter fixum mentis consilium, patriis dictis laceffitum, certamen renovasse.

ver. 721. Mihi videor expiscari lectionem *scholiastis*, quamvis sit turbatus atque depravatus: quam sanè longè longèque prætulerim receptæ, utpotè aculeatiori:

κούκ αν, προθυσηκων, μαλλον εξημαρτανον;

Alitèr non intelligo quid sibi velint voces, και ου συναλοιφη.

Φε.

Φε. ἀλλ' οὐ σὺ νεκρὸν ἀντὶ τοῦδ' ἐκφέρεις;

Αδ. σημεῖα τῆς, κακίστε, ταῦτ' ἀψυχίας.

Φε. οὐ τοὶ πρὸς ἡμῶν γ' ὦλετ' οὐκ εἶς τοδε.

Αδ. Φευ·

εἰθ' ἀνδρὸς ἐλθοῖς τοῦδε γ' εἰς χρεῖαν ποτε.

Φε. μνηστέυε πολλὰς, ὥς θανῶσι πλείονες.

Αδ. σοὶ τοῦτ' οὐκ εἶδος· οὐ γὰρ ἠθέλες θανεῖν.

Φε. Φίλον το Φεγγὸς τοῦτο τοῦ θεοῦ, Φίλον.

Αδ. κακὸν το λῆμα, κοῦν ἐν ἀνδράσι, το σόν.

Φε. οὐκ ἐγγέλᾳς γεροντὰ βασταζῶν νεκρὸν.

Αδ. θανεῖ γε μὲν τοὶ δυσίλεης ὅτ' αὖ θανῆς.

Φε. κακῶς ἀκούειν οὐ μέλει θανόντι μοι.

Αδ. Φευ· Φευ· το γῆρας ὥς ἀναίδειας πλεον.

Φε. ἦδ' οὐκ ἀναίδης· τῆνδ' ἐφύρξας ἀφρονα.

Αδ. ἀπελθε, καὶ 'με τοῦδ' ἐὰ θάψαι νεκρὸν.

Φε. ἀπειμὶ· θαψεῖς δ', αὐτὸς ὦν αὐτῆς φόνευσ.

δικὰς δὲ δώσεις σοῖσι κηδεσταις ἐτι·

ἢ καρτ' Ἀχαιστὸς οὐκ ἐτ' ἐστ' ἐν ἀνδράσιν,

ver. 727. *Telum retorquet*: "nonne tu etiā vitam longam diligis, qui sustines videre mortuam uxorem pro te efferrī?"

ver. 728. *Vulgò, legitur*:

σημεῖα γ', ὦ κακίστ', ἀψυχίας:

quod nimis generalitèr dictum est, et obscuriùs: edidit *Musgravius* ex MSS.

σημεῖα τῆς σῆς, ὦ κακίστ', ἀψυχίας:

quod contrā nimis dilucidum est pro ingenio loci, atque glossatorem olet. Cautiùs exprobrantium, ut filii patrem, innuere potius est quā affirmare: nec non est mordacius. Nulli dubitamus nos per levissimam castigationem veritatem elicuisse. Locum apponam è *Sophocle* valdè opportunum: Aj. 1138. ubi similiter conviciis digladiantur *Teucer* et *Menelaus*:

τοῦτ' εἰς ἀπὸν τοῦπος ἐρχεται τίτι.

ver. 734. τοῦ θεοῦ *solis*: ut *Soph. Trachin.* 145.

ver. 744. Sic fortitèr rescribo vice ἡτ' ἀρ' Ἀχαιστὸς: piget, nimium piget, has odiosas sordes, nec hominum nec decorum nasis tolerandas

εἰ μὴ σ' ἀδελφῆς αἷμα τιμωρησεται.

745

Αδ. ἐρῶις νυν αὐτός, χ' ἢ ξυνοικήσασαί σοι
 ἀπαιδε, παῖδος οὗτος, ὥς περ ἄξιοι,
 γήρασκετ'. οὐ γὰρ τῷδ' ἴτ' εἰς ταῦτο στεγός.
 νείσθ'. εἰ δ' ἀπειπειν χρεὶ με κηρυκῶν ὕπο
 τήν σην πατρῶων ἔστιαν, ἀπειπομαι.
 ἡμεῖς δέ, τοῦν ποσὶ γὰρ οἴστεον κακόν,
 στείχωμεν, ὥς ἂν ἐν πυρὰ θώμεν νεκρόν.

750

randas, nactus esse defensorem *Valchenærum*, ad *Hippolyti* v. 480. sagacissimum fanè virum atque admirabili doctrinâ. Alicubi in superioribus hunc clavum pulfabamus: v. 653. Gemellam locutionem habes ad ejusdem *Hippol.* v. 700.

εἰ δ' ἐν γ' ἐπράξα, κατ' ἂν ἐν σοφοῖσιν ἦν:

et magna seges exemplorum suppetit. Neque alia medicina, mihi crede, faciendâ est ejusdem fabulæ v. 1028. et *Heraclid.* 651. Longè diversæ sunt rationes *Æschylei* versûs sept. *Theb.* 553. et nihil attinent ad hanc formulam: nollem etiâ ea de *diphthongi* elisione virum summum effutiisse.

ver. 748. εἰς ταῦτο λέγεις: *Horatius*, od. iii. 2. 226.

— vetabo, qui *Cereri* sacrum

Vulgârit arcanum, *sub isdem*

Sit *trabibus* frâgilemque mecum

Solvat phaselon.

ver. 750. Vulgò—ἀπειπὼν ἂν: cujus lectionis cùm mihi displiceret obscuritas ab *Euripide* aliena, factum est, ut in conjecturam inciderim, quam mihi videtur stabilire *scholiastes*, ad hunc modum, nî fallor, castigandus: εἰ δ' ἀπειπειν· εἰ δὲ διὰ καὶ διὰ κηρυκῶν τὸν σὸν οἶκον ἀποκηρύξαι, καὶ τοῦτο ποιῆσαι. Elegantissimum est ἀπειπομαι in *presenti tempore*, pro re statutâ ac statim efficiendâ; quod agnoscent his rebus exercitati: ἀπειπομαι autèm et ἀπειπὼν ἂν, si ductus literarum majuscularum spectes, parùm discrepant. Penè pudet *Hefychii* glossam quàm maximè appositam nobis corrigere: in discipulum enim quendam vel imæ cathedræ hoc negotiî libenter transfulisset, ut tali emendatore solo digni: ἀπειπεται· ἀποτασσεται, ἀπέρχεται. Hoccine autèm luisse *Bentleium* et *Kusterum*! quos viros! qui conjiciunt ἀπαρνεῖται: sed compertum habeo *Kusterum* debere plures suas emendationes *Bentleiano* *Hefychii*, quo procùl dubio usus est, exemplari; vide quæ dixerim ad *Soph. Trachin.* 247. de *Hefychio Bentleii*.

Χορ. ἰω, ἰω, σχετλια τολμης·
 ω γενναία, καὶ μεγ' ἀριστα,
 χαίρει· προφρων σε χθονίος θ' Ἑρμης, 755
 Αἰδης τε, δεχοίτ'· εἰ δὲ τι κἄκει
 πλεον ἐστ' ἀγαθοῖς, τούτων μετεχουσ'
 Αἰδου νυμφὰ παρεδρευοῖς.

Θερ. πολλοὺς μὲν ἤδη, κἄπο παντοίας χθονος,
 ξένους μολοντας οἶδ' ἐς Ἀδμήτου δόμους, 760
 οἷς δειπνα προὔθηκ'· ἀλλὰ τοῦδ' οὐ πῶ ξένου
 κακίον' ἐς τὴνδ' ἐσίαν ἐδεξάμην.
 ὅς πρῶτα μὲν, πενθουντα δεσποτὴν ὄρων,
 εἰσηλθε, κἄτολμησ' ἀμειψασθαι πύλας·
 ἐπειτα δ', οὐ τι σωφρονως ἐδεξάτο 765
 τὰ προστυχόντα ξενία, συμφορὰν μαθὼν·

ver. 753. *σχετλια τολμης* infelix fortitudinis: de hac elegantiâ, vide nos ad *Herc fur.* 114. et sanè mirum est vel *Barneſium*, saltèm *felicis memoriæ virum*, quamvis *judicium* forsàn expectaret, tantoperè hallucinari, atque *Euripidis* ità penitùs oblivisci, ut conjungeret *τολμης* et *γενναία*. Sic hujusce fabulæ, v. 415. *σχετλια παθων*:

Statius, *Theb.* iv. 403.

Ah! *miseri morum*! bellatis sanguine tanto.

ver. 758. *παριδρευοῖς*: *Hesychius*: *παριδρον*· παρακαθημενον, παρημιον, συνδρονον. *Pindarus*, *Ol.* ii. 137.

βουλαις ἐν ὀρθαῖς Ῥαδαμανθυος·

ὃν πατρὶς ἔχει Κρονος ἱστοί-

μον αὐτῷ παριδρον,

ποσὶς ὁ πάντων Ῥεας,

ὑπὲρτατον ἐχούσας θρονον·

et alibi similiter. Ità *Statius*, *Theb.* x. 632.

Diva, *Jovis folio juxta comes*, undè per orbem

Rara dari terrisque solet contingere, Virtus.

Hinc pendet *S. Matthæus*, xx. 21. εἰπὼν, ἵνα καθίσωσιν εὐτοί, οἱ δύο υἱοὶ μου, εἷς ἐκ δεξιῶν σου καὶ εἷς ἐξ ἐναντιῶν, ἐν τῇ βασιλείᾳ σου: cum *Rom.* viii. 34. ac similibus locis.

ἀλλ'·

ἀλλ', εἰ τι μὴ φέρομεν, ὥτρυνε φερεῖν.

ver. 767. Hanc *Alcidis ἀδηφάγαν*, quam describit admirabundus famulus, ne post mortem quidē reliquisset, si poetis fides, constat: itā enim de eo cecinit *Callimachus*, non ignobilis προφήτης: hymn. in Dian. 159.

οὐ γὰρ, ὃ γι Φρυγὴ περὶ ἵππο δρυΐ γυναι διωθεῖς,
παύσας ἀδηφάγης· ἐπὶ οἱ παρὰ ἡδὺς ἐκείνη,
τῇ ποτ' ἀροτρίαντι συνηνέτο Θειοδωμαντί:

cujus *scholiasten* possis etiā consulere non inopportunum, ad hymn. Jov. v. 39.

Ad hanc rem spectat *Leonida Tarentini* epig. 29. quod nitidissimum sanē nec ab editoribus intellectum, hic emendatius apponam.

ὦ ταῖδε δειχόντες ἀταρπύτοι, αἵτε ποτ' ἀγροῦς
δαμόβη, αἵτ' ἀπ' ἀγρῶν ἵσθη ποτ' ἀκροπόλιν,
ἀμμῆς ὄρων φυλακῆς, διόσσοι θεοὶ ὧν ὁ μὲν Ἑρμῆς,
οἷον ὅρῃς μ'· οὗτος δ' ἄτιρος, Ἡρακλῆς·
παμφῶ μὲν διατοῖς εὐακοῖ· ἀλλ' ὃ, ποθ' αὐτοῦς
αἰκ' ὤμας παραθῆς ἀχρεάδας, ἐγκικαφεῖ·
ταῖ μαν ὥσαντως τῶς βοτρυάς, αἱ τε πιλόνται
ᾠρῆμοι, αἱ τε χυδαὶ οὐφακῆς, εὐτρεπικῆ.
μισῶνται μετοχᾶν, οὐδ' ἡδομαι· ἀλλ' ὃ φέρων τι,
ἀμφοῖν, μὴ κοῖνα τοῖς δυοῖ, παρτιβέτω,
καὶ λεγέτω· Τῇ τοῦθ', Ἡρακλῆς· ἀλλὰ τυ τοῦτο,
Ἑρμᾶ· καὶ λυοὶ τὰν ἱερὴν ἀμφοτέρων.

Tertium distichon sic veritas: “Ambo quidē hominibus faciles; “sed ille, si vel immaturos piros apponas nobis, statim abfor-“buit.” Cætera nostris ex emendationibus liquida evadunt: sed illustrabit omnia hujusce poematii quā eximiē *Antipatri Sidonii* epig. 28. in *Brunckii analectis*, quod non pigebit lectorem consuluisse.—Porro, de hac *Alcidis πολυφάγαν* omninō adeundus est *Eustathius* ad Il. A. p. 817. et, ex quo profecit commentator *Homereus*, caput primum *Athenæi*, lib. x. atque annotationes summi animadverforis. Lepidissimos *Epicharmi* versus, multā cum voluptate lectori venusto perlegendos, libet depromptos hic etiā exhibere. Loquitur comicus de *Herculis* gestibus inter comedendum:

πρῶτον μὲν, αἰκ' ἐσθιόντ' ἰδὼς νῦν, ἀποδαντοῖς·
βρίμει μὲν ὃ φαρυγὲς ἐνδοθ', ἀράξει δ' ἅ γυαθος,
ψοφεῖ δ' ὃ γομφίος, τετριγὲ δ' ὃ κυνοδών,
σιζὲ δὲ ταῖς ῥίνεσσι, κινεῖ δ' οὐατά,
καὶ τῶν τετραπόδων οὐδεὶς ἥττω, [ἢ Δια.]

Undē etiā παμφάγος ac βουφάγος audiebat heros noster: vide *Antip.*

ποτήρα δ' ἐν χεῖρεσσι κισσίνον λαβὼν,
πίνει μελαινης μητρος εὐζωρον μεθυ,

Antip. Theff. epig. 19. de quâ re memorabilia tradidit exempla Tzetzes, Chil. ii. 589.

μαλ' ὅν ἡμιτομον βοος ὁ Ἰδᾶς ἐβέβρωκε·
ὁ δ' Ἡρακλῆς ὀλοκλήρον ἵνα μιν ἐν τῇ Λιδῷ,
καὶ τῇ τοῦ Θειοδαμάντος ἐν χωρᾷ Δρυοπηᾷ.

Nec Orphei hymnum in *Herculeum* præteribo, v. 6.

παμφαγεῖ, παγγυνώτῳ—

et de vinolentiâ ejus plura loquuntur epigrammata per *Græcam anthologiam*, quæ longum esset recensere.

ver. 768. ποτήρα κισσίνον: hic, ut Cyclop. 389. interpretem agit noster *Homericæ* dictionis, Od. I. 346.

κισσίνον μετὰ χερσιν ἔχων μελανος οἴνου:

de quo poculo confulas ibidem *scholiasten*, ut *Theocriteum* etiâ ad Idyll. i. 27. ibique τοῦ βουκόλου interpretes, cum *Athenæo*: nam res non tantû est saltêm tyronibus, ut huic illustrandæ jam nunc oporteat inhære. — Vinofam *Alcidis* indolem sic elegantèr stringit *Valerius Flaccus*, iii. 608. ubi desiderio percussus desset absentiam ejus *Jason*:

Illum inter proceres moestæque silentia mensæ

Quærit inops; quondâm ingenti comprensa trahentem

Vina manu, et duræ referentem monstra novercæ:

trahentem—ebibentem: nos Silv. Crit. i. p. 142. et rectè ad *Valerii* locum *Burmamnus*; cujus notam lector adeat.

Neque *Statius* accesserit intempestivus, Theb. vi. 531.

— gemini cratera ferebant

Herculeum juvenes: illum *Tirynthius* olim

Ferre manu solâ, spumantemque ore supino

Vertere, seu monstri victor, seu Marte, rediret.

De *Herculeo* poculo differit *Bentleius* in *Phalarideis*. Crediderim equidèm hoc nomen poculorum generi accrevisse ob magnitudinem: qualia solus haurire posset *Hercules*.

ver. 769. μελαινης μητρος: vitis: opportunè docti viri nobis excitant *Æschyli* Perf. 616.

ἀκηρατον τι μητρος ἀγρίας ἀπο

ποτον, παλαιὰς ἀμπέλους γένος τοῦ:

simili figurâ dixit *D. Matthæus*, xxvi. 29. τοῦ γιννηματος τῆς ἀμπέλους: ut scriptores *geoponici*, ii. 25. σπουδασιότερον δὲ χρῆ ἵπο τοῖς οὐθροῖς ἐπὶ διδρῶσισμα σπασαίν παντὰ τὰ γιννηματα: et *Callimachus*, lav. Pall. 26. cum multis aliis.

ibid. εὐζωρον· ευχερασίων: *Hesychius*: i. e. *benè conditum*: vide *Aristoph. Ecclef.* 137. et quæ nos fusiùs de hâc re differuimus ad Silv. Crit. sect. clxi. *J. Poll.* vi. segm. 17. *Plutarchus*, sept. conviv. ii. p. 149. ἔπει καὶ μερακιὸν ἔη, μύρον σπουδαίου θρασυβουλῶ κομισθέντος, εἰς ψικτήρα κερᾶσα; μέλαν, καὶ προσεγγχίας ἀκηρατον, ἐξέπιεν.

ὣς

ἕως εθερμην' αὐτον ἀμφιβατα Φλοῦξ
οἶνου· στεφει δὲ κρατα μυρσίνης κλαδοῖς,
αἶμουσ' ὕλακτων. δίσσα δ' ἦν μέλη κλυεῖν·
ὁ μὲν γὰρ ἤδε, τῶν ἐν Ἀδμήτου κακῶν
οὐδὲν προτιμῶν, οἰκεται δ' ἐκλαιόμεν
δεσποινῶν· ὁμμα δ' οὐκ ἐδείκνυμεν ξενῶ
τεγγόντες, Ἀδμήτος γὰρ ὧδ' ἐφίετο.
καὶ νῦν ἐγὼ μὲν ἐν δομοῖσιν ἔστιω
ξενόν, πανούργον κλωπᾶ, καὶ λῃστὴν τινα·

770

775

ver. 770: Φλοῦξ οἶνου: *Horatius*, *od.* iii. 21. 11.

Narratur et prisca Catonis

Sæpè mero incaluisse virtus:

ubi plura videas à *Bentleio* congesta. Elegantèr *Juvenalis*, x. 27.

tunc illa time, cùm pocula fumes

Gemmata, et lato Setinum ardebit in auro.

ver. 772. Germanum locum, et imprimis opportunum, in
deperdito quodam tragici nostri dramate, respiciunt *Athenæus*,
vii. 2. et *Clemens Alexandrinus*, cohort. ad gentt. p. 65. cujus
periodum sic concinnem equidè, ac refarciam:

Τότε δ' ἐμμανὴ εἰσαγὼν Ἡρακλῆα, καὶ μεθυόντα ἀλλαχθεὶ, καὶ ἀπλησίου
πῶς γὰρ οὐχί;

κρίαισι, ἐσίλωμενος,

ὃς τις βοιωτὶς χλωρὰ σὺν' ἐπιποθίαι,

αἶμουσ' ὕλακτων, ὥστε βαρβαρῶι μαθεῖν·

i. e. "adeò ut barbarus aliquis fortassè intellexerit; neque enim
"erant *Græco* cuivis percipienda."

ibid. ὑλακίων· *latrans*: de lugubri loquelâ *Lycophron* dictione
usus est, *Ulyssis* narrationes apud *Alcinoum* commemorans: *Cal-*
sand. 763.

αχλαινὸς ἐκλῆς, πηματῶν λυγρῶν κοπίς,
τὸν μυθοπλασίην ἐξυλακτεῖσι γούον.

Conferri debet noster, *Cycl.* 478.

καὶ δὴ μεθύων

ἡχαρὶν κελεύων μουσίζομενος

σκαῖος, ἀπώδης.

Cicero de clar. oratt. 15. "et oratorem appellat, et suavilo-
quentiam tribuit; quæ nunc quidè non tam est in plerisque:
"latrant enim jam quidè oratores, non loquuntur." Addas
licet *Horatium*, *lat.* i. 3. 136.

Urgueris turbâ circum te stante, miserque
Rumperis et *latras*, magnorum maxime regum.

ἢ ὁ

ἢ δ' ἐκ δομῶν βεβήκεν, οὐδ' ἐφ' ἑσπομένην,
 οὐδ' ἐξετεινα χεῖρ', ἀποϊμῶζων ἐμὴν
 δεσποιναν· ἢ ἦ μοι, πασι τ' οἰκεταῖσιν, ἣν
 μητὴρ· κακῶν γὰρ μυρίων ἐρβύετο,
 οργῆς μαλασσουσ' ἀνδρὸς. ἀρα τὸν ξένον
 στυγῶ δίκαιως, ἐν κακοῖς ἀφιγμένον;

780

Ἡρ. οὗτος, τι σεμνὸν καὶ πεφροντικὸς βλέπεις;
 οὐ χρεὶ σκυθρωπῶπον τοῖς ξένοις τὸν προσπόλον

785

ver. 780. οὐδ' ἐξετεινα χεῖρ'· *neque extendi manum*. Haud temerè
 afferuerim, an velit hoc fieri poeta ad *planctus* edendos; an *sup-*
plicitèr ad coelum: ut Hel. 1104.

αἰλουμένη, ὀρθῶς ὠλενας ἐς οὐρανόν
 ῥιπιομένη, ἐν οἰκίᾳ ἀστέρων ποικιλίαται:

Silent interpretes et *scholiasta*. Tale quiddam ad priorem sensum
 voluit *Germanicus* in *Arateis*.

Sic tendit *palmas*, ceu sit *planctura* relictam
 Andromedam:

et, nī fallor *Avienus* in *Arateorum* suorum loco (p. 53. ed. Col. Ag.
 quam solam habeo longe venustissimis annumerando: quem ideò
 in tyronum gratiam, cū non sit alienum proposito juveniles
 aures harum elegantiarum sonoribus implere, hic apponere non
 pigebit integriorem atque correctiorem:

Hic, fufum coelo, quondam Phaëthonta sub undas
 Excepit senior, levè cūm fensere jugales
 Ætherii rectoris onus; cūmque ignifer axis
 Tramite sub mundi mortales sprevit habenas.
 Didita tum latè texere incendia terras;
 Astra vorax ignis, flammæ sola cuncta coquebant:
 Donèc fata sui miseratus Jupiter orbis
 Redderet ætherii Phoebo moderamina currūs.
 Illum *prolixis* caræ Phaëthontides *ulnis*
Planxerunt: rediit supero pax aurea mundo.

Versus *Ovidianos* de hac re, quos pro suavissimis habuerim
 poeseos *Latinae* floribus, jam protuli ad Herc. fur. 1364. quibus
 ingenii divini conatibus vix posthabueris statim precedentes
 in *Nasone*, quos relinquo studiosis tyronibus summā cum voluptate
 contingendos.

ver. 783. Scribo equidè: ἢ ἐκ τῶν ξένων· num igitur & dixi
 plus semel in superioribus ad hanc tabulam.

ver. 785. σιμῶν καταπύρρον: *Hefychius*: conferas etiā *Hip-*
 pol. 93. 94. 95. 103. et ibidè *scholiastam*.

εἰναι,

ειναι, δεχέσθαι δ' ευπροσηγορῶ Φρενί.
 συ δ' ἀνδρ', ἔταιρον δεσποτου, παρονθ' ὄρων,
 στυγνῶ προσωπῶ και ξυνωφρυνμενῶ
 δεχῆ, θυραίου πηματος σπουδῇν εχων. 790
 δευρ ελθ', ὅπως αν και σοφωτερος γενῆ.
 τα θνητα πραγματ' οιδας, ἣν εχει Φυσιν;
 δοκω μεν, ου· ποθεν γαρ; ἀλλ' ἀκού' εμου.
 βροτοῖς ἅπασι κατθανειν οφειλεται·
 κούκ εστιν αυτιν, ὅς τις εξεπισταται 795
 την αυριον μελλουσταν ει βιωσεται.
 το της τυχης γαρ αΦανες οἱ προβησεται,
 καστ' ου διδακτον, ουδ' ἀλισθηται τεχνη.
 ταυτ' ουν ακουσας και μαθων εμου παρα,
 ευφραινε σαυτον, πινε· τον καθ' ἡμεραν 800

ver. 789. ξυνωφρυνμενῶ: vide ad Soph. Trachin. 869.

ver. 791. Sunt sanè, qui tum maximè serios et αριταλογους agant, cùm inebriantur; undè fortassè retuderis aciem elegantis glossæ, quam fecit in locum *scholiafles* noster; dignus, qui in has chartas etiàm transferatur: ουκ ευλογως τον ηρωα εισηγαγε φιλοσοφουντα εν μεθ'· ὃν ειδει, και αλλου φιλοσοφουντος, διαπαιζειν.

ver. 793. *Plutarchus*, ii. p. 107. *Heathio* momente, hunc locum citat: ejus lectiones δοκω pro οἰμαι, et αυτων pro θνητων, utpotè, meo saltèm judicio, venustiores ob varietatem, atque simpliciores, visum est adoptare. *S. Lucas*, evang. xvii. 9. μη χαρις εχει τῷ δουλῷ ἐκεινῷ, ὅτι ἐποίησε τα διαταχθεντα αυτῷ; ου δοκω. Noster, Helen. 926.

η βουλουτ' αν αποδουται παλιν.
δοκω μεν. —

ver. 795. Pulchrè mihi in memoriam vocavit *Northmorus* meus gravissimum *S. Jacobi* locum et venustissimum, iv. 14: οἷτινις ουκ επιστασθε το της αυριον. ποια γαρ εστιν ἡ ζωη ἡμων; αἱμις, ἡ προς ολιγοις φαινομενη, επωιτα δε αφαιζομενη. Sic scribendum.

ver. 800. ευφραινε σαυτον *exhilara te dapibus*: hæc est genuina potestas dictionis in hoc sodalitie vocabulorum: nitidissimus historicus modò laudatus: xii. 19. ψυχη, εχεις πολλα αγαθα κειμενα εις ετη πολλα· αναπαυου, φαγε, πινε, ευφραινου. Videas omninò *Casaubonum* ad initium lib. vii. *Athenæi*. Locum longè longèque venustissimum *Philonis Judæi*, scriptoris ornatissimi, proclive est hinc corrigere; in quem *Marklandus* infelicissimam sanè conjecturam

βιον λογιζου σου, τα δ' αλλα, της τυχης.

τιμα δε και την πλειστον ἡδιστην θεων

Κυπριν βροτοισιν· ευμενης γαρ ἡ θεος·

τα δ' αλλ' εασον ταυτα, και πειθου λογοις

εμοισιν, ει περ ορθα σοι δοκω λεγειν.

805

σιμαι μεν· ουκ ουν, την αγαν λυπην αφεις,

πειει μεθ' ἡμων, ταςδ' ὑπερβαλων πτυχας,

jecturam projicit : i. p. 628. μακαριοι μεν ουν, οἷς ἐξέγιντο τῆς σοφίας φίλων ἀπονασθαι, καὶ τῶν θιωρημάτων καὶ δογμάτων αὐτῆς ἰσθιαθῆναι· καὶ ἐπιφραδισιν ἐπὶ διψῶν, ἀπληστον καὶ ἀκορεστον ἐπιφρομένοις ἡμεῖρον ἐπιστήμης. Arripiant avidè periodum tyrones, et interiùs recondant ; nam rarò obversabitur vel locutionibus splendidior, vel fructuosius morata. *Virgilius*, *Æn.* i. 636.

Viginti tauros, magnorum horrentia centum

Terga suum, pingues centum cum matribus agnos ;

Munera lætitiæque dei.

ver. 802. Vox πλειστον ad τιμα redit, non ad ἡδιστην. Sed undè quis credat tam inartificialem, tam confusam atque obscuram verborum dispositionem daturum esse nostrum tragicum ? Nemo fanè, cui repetita lectio notam fecerit orationis *Euripideæ* simplicitatem, atque facilitatem constructionis. Scripsit utique, reclamantibus licet librariis :

τιμα δε και το πλειστον ἡδιστην θεων
Κυπριν.

Supp. 408.

— ουχι τῷ πλουτῷ διδους
το πλειστον.

ver. 805. Sic *Lucretius*, ii. 1041.

Desine quapropter, novitate exterritus ipsa,

Exspuere ex animo rationem ; sed magis acri

Judicio perpende : et, si tibi vera videtur,

Dede manus.

ver. 807. Probè dant MSS. *πιη*, seu potius *πει*, pro *πιης* : et hæc erant ab editoribus interrogativè efferenda : undè erect or fit sententia. Habes *πιομενος* in *epig.* 25. *Meleagri*, sic emaculando :

εἰπε δὲ μειδῶν· ἰξίς ταχὺ το γλυκὺ κραμα,

ω δυσειρας, λαχὼν *πιομενος* μελίη.

Ælianus, var. hist. xii. 49 : Φωκίων — ἦν ἐν τῷ δεισμῶνι, καὶ ἐμελλε πισθῆναι το κωτιον. *Aristophanes* apud *Etym. Mag.* in *πινω*· πῶς *πιομαι* ; videas *Phrynichum* *Pauwii*, p. 12. et ibidem notata.

ibid. Varietas lectionis exhibetur, *πυλας* et *τυχας* : utramque statuo mendosam esse ; illam scilicet interpretationem, huc accessitam

στεφανοὺς πυκασθεὶς ; καὶ σαφ' οἶδ', ὅθ' οὐνεκὰ
 τοῦ νῦν σκυθρῶπου καὶ ξυνεστῶτος Φρενῶν
 μεθορμῆι σε πτυλὸς ἐμπεσὼν σκυφού.

810

cessitam ex v. 841. hanc autem depravationem veræ scripturæ, quam ex ingenio Euripidi resuscitavimus. πύχαι, vel πύχες, utique sunt id quod δικλιδες, fores bipatentes. πύχαι, ὁμοί, περιελαί: Hesychius, quem temerè sollicitatum video. J. Pollux, ix. segm. 35. τὰ μὲν τῶν πυλῶν καὶ τῶν θυρῶν, σανίδες, καὶ πύχες: quibus dat similia ad x. 24. Phavorinus: πύσσω τὴν θυρὰν, ἡγούμ κλειῶ. ἀφ' οὗ πύχες αἱ θυραὶ. Hinc secum reputet eruditus lector, an hinc corrigendus sit Plutarchus, de fortun. Roman. ii. p. 322. ἐκλείσθη δ' οὐκ τότε καὶ τὸ τοῦ Ἰαίου διπύλου, ὁ πολέμου πύχην καλοῦσιν. Nam quis audiit in hac re de fortunâ belli? aspirat egregiè conjecturæ nostræ Virgilius, Æn. vii. 607.

Sunt geminæ belli portæ, sic nomine dicunt: nihil enim sunt geminæ portæ nisi δικλιδες, valvæ bifores—bipatentes. Neque aliâ medicinâ donaverim equidè fragmentum Antiope Euripideæ apud Stobæum, quod hinc evadet quàm venustissimum:

Φεῦ, Φεῦ βροτέων πημάτων ὅσαι πύχαι,
 ὅσαι τε μορφῆαι· τέμα δ' οὐκ εἴπωι τις αἶν:

plicaturis enim vox τέμα pulcherrimè convenit.

Cæterum, locutio—τὰς δ' ὑπερβαλὼν πύχας—nihil est præter periphrasin vocis κωμάζω: de quâ nos ad Herc. fur. 178. et vide infra vv. 816. 827. 843. at omnia sunt super hoc vocabulo vulgata.

ver. 808. στεφανοὺς πυκασθεὶς: trita admodum locutio; quam tangimus ad Virg. Geo. i. 399. πυκασθεὶς verò rectè concipiet, qui reddat—dense cinctus, adeo ut planè forment umbram capiti coronæ: πυκάζουσι· καλυπτέουσι, πυκνῶσι, σκιαζοῦσι: Hesychius. Exquisitè Lucretius vocem Græcam interpretatus est: iii. 925.

Hoc etiâ faciunt, ubi discubere, tenentque

Pocula sæpè homines, et inumbrant ora coronis:
 noster Androm. 1115.

ὑφεισθῆκει λοχρός,
 δαφνὴ σκιασθεὶς.

ver. 809. ξυνεστώτος· contracto, vi doloris: adeas, quæ notavimus in Herc. fur. 16. Adhibebitur tempestivè scholiastes ad Æschylæ Prom. vinct. 90. quem tamèn mallet consulat studiosus lector, quàm in hoc loco nostris manibus repetitum legat. Venustissimè Statius, Theb. ii. 213.

diffuderat Argos
 Expectata dies: læto regalia coetu
 Atria complentur.

ver. 810. πτυλὸς· propriè, undè vehementis agmen: optimè scholiastes: ἡ συνήχη· φορὰ. Glossam Hesychii, quam vexant conjecturis

- ὄντας δὲ θνητοὺς, θνητὰ καὶ φρονεῖν χρεὼν·
ὥς τοῖς γε σεμνοῖς καὶ ξυνωφρυνυμένοις
ἅπασιν ἐστίν, ὥς γ' ἐμοὶ χρησθῆναι κριτῇ,
οὐ βίος ἀληθῶς ὁ βίος, ἀλλὰ συμφορά.
- Θε. ἐπιστάμεσθαι ταῦτα· νῦν δὲ πρᾶσσομεν, 815
οὐκ οἶα κωροῦ καὶ γελωτὸς ἀξία.
- Ἡρ. γυνὴ θυραῖος ἢ θανούσα· μὴ λίαν
πενθεῖ· δομῶν γὰρ ζωσὶ τῶνδε δεσποταί.
- Θερ. τί ζῶσιν; οὐ κατοίσθαι τῶν δομοῖς κακὰ;
Ἡρ. εἰ μὴ τι σὸς με δεσποτῆς ἐψεύσατο. 820
- Θερ. ἀγὰν γ' ἐκεῖνος ἐστ', ἀγὰν, φιλοξενός.
- Ἡρ. οὐ χρεὼν ὀθνεῖου γὰρ ἔνεκ' εὐ πασχεῖν νεκροῦ;
Θερ. ἢ κατὰ μὲν τοὶ καὶ λίαν γ' οἰκεῖος ἦν.

jecturis atque interpretationibus eruditi viri, sic equidē sanam reddiderim: πύλοισ' ταις καταφοραῖς τῶν ἰδατῶν ταχίων.

Festivam translationem verborum usurpavit hic loci noster tragicus: "Bacchi fluctus à calice, impingens corpori, te pellet à tristitiæ statione in jucundum hilaritatis portum."

ver. 811. Hūc referas iambum quantivis pretii apud Aristotelem de rhetoricā, ii. 17. 2.

ἀθανάτοι οργὴν μὴ φυλάττε θνητὸς ὢν:

at quanto divinius gentium apostolus, ad Ephes. iv. 26? ὁ ἥλιος μὴ ἐπιδύετω ἐπὶ τῷ προσώπῳ ὑμῶν. Neque filebo trochaicum egregium atque huic Euripidis loco tempestivum apud magnum rhetorem ibidē:

θάνατα χρεὼν τοὺς θάνατον, οὐκ ἀθανάτα τοὺς θάνατον, φρονεῖν.

ver. 819. Vividior fit sermo, naturæque propior, si proferatur interrogativè, μεὰ saltē sententiā; cui obsecutus sum in distinguendo versu.

ver. 822. Editi quidam sic repræsentant locum:

οἰκεῖον· ὀθνεῖου γὰρ ἔνεκ' εὐ πασχεῖ νεκροῦ·

Aldus: ὀθνεῖου γ' ὀνεκ'. MSS. quædam:

οὐ χρεὼν μ' ὀθνεῖου γ' ὀνεκ' εὐ πασχεῖν νεκροῦ:

ex his concinnavi quod optimum videbatur, nec scholiastis mentem deferere. Solemne est et venustum γὰρ in quæstionibus: de quo nos ad Virg. Geo. iv. 445.

ver. 823. Minutiora vocabula, quibus abundare videatur hic versiculis, subindicant, quàm cautè velit et dubitantè loqui

- 'Ηρ. μων ξυμφοραν τιν' ουσαν ουκ εφραζ' εμοι;
 Θερ. χαιρων ιθ'· ἡμιν δεσποτων μελει κακια. 825
 'Ηρ. ὅδ' ου θυραιων τηματων αρχει λογος.
 Θερ. ου γαρ σε κωμαζοντ' αν ηχθομην ὄρων.
 'Ηρ. αλλ' η πεπονθα δειν' ὑπο ξενων εμων.
 Θερ. ουκ ηλθες εν δεοντι, δεξασθαι δομους·
 πενθος γαρ ἡμιν εστι· και κουραν βλεψεις, 830
 μελαμπεπλους σιολμους τε.
 'Ηρ. τις δ' ὁ κατθανων;
 μων η τεκνων τις Φρουδος, η γερων πατηρ;
 Θερ. γυνη μεν ουν ολωλεν Αδμητου, ξενε.
 'Ηρ. τι Φης; επειτα δητα 'μ' εξενιζετε;
 Θερ. ηδειτο γαρ σε τωνδ' απωσασθαι δομων. 835
 'Ηρ. ω σχετλι, οίας ημωλακες ξυναγορου.
 Θερ. απωλομεσθα παντες, ου 'κεινη μονη.
 'Ηρ. αλλ ησδομην μεν, ομμ' ιδων δακρυρροουν,
 κουραν τε, και προσωπον· αλλ' επειθ' εμε
 λεγων θυραιον κηδος ες ταΦον Φερειν· 840
 βια δε θυμου ταςδ' ὑπερβαλων πυλας,
 επινον ανδρος εν Φιλοξενου δομοις,
 πρασσοντος οὕτω· κα̑τα κωμαζω, καρα

famulus, ne manifestas ultrò faciat domûs calamitates præter heri voluntatem.

ver. 828. αλλ' η· certè igitur—tum utique: αλλ' η· σινδισμις διασαφητικός· τιθεται δε ενωτι και αντι του, αλλα αρα· και αντι του απλου αρα: Phavorinus, ad hunc tragici nostri locum opportunè.

ver. 832. Φρουδος· abiit: euphemismus pro mortuus; Φρουδος· αφανης: Hesychius: et αφανια est perditio ad Æschylî Agam. 392. αφανισ· interficere: Phoen. 1070. nostri poetæ: neque aliter apud alios.

ver. 835. ηδειτο: redeas ad ea, quæ diximus in v. 612.

ver. 843. Editi κ̑τωκωμαζον: MS. et ed. Lasc. κα̑τ' εκωμαζον: alia MSS. id, quod nos præstamus; nostro gustui cæteris longè quidè acceptius.

- στεφανοῖς πυκασθεῖς· ἀλλὰ σοῦ το μὴ φράσαι,
 κακοῦ τοσούτου δωμάσι προσκειμένου. 845
 που καὶ σφε θάπτει; που νιν εὐρήσω μολών;
 Θερ. ὀρθὴν παρ' οἶμον, ἢ 'πὶ Λαρίσσαν φέρει,
 τυμβὸν κατοΐει ξέσπον ἐκ προαστίου.
- Ἦρ. ὦ πολλὰ τλάσα καρδία, καὶ χεῖρ ἐμὴ,
 νυν δείξον, οἷον παῖδα σ' ἢ Τυρυνθία 850
 Ἠλεκτρυωνος ἐγγεῖνατ' Ἀλκίμηνη Διί.
 δεῖ γὰρ με σωσάει τὴν θανούσαν ἀρτίως
 γυναικα, κεῖς τὸνδ' αὖθις ἰδρυσάει δομον,
 Ἀλκίησιν· Ἀδμήτῳ θ' ὑπουργήσας χαρίν.
 ἐλθὼν δ', ἀνακτα τὸν μελαμπλέρον νεκρῶν, 855

ver. 845. Reposui προσκειμένου pro minimè accommodato προσκειμένου: in quam emendationem seorsim incideram post Reiskium et Musgravium. Nec dubito, quin idem scripserit Euripides ad v. 562. quamvis ibi recepta lectio ferri possit, quàm funus nondum celebratum respiciat fortasse dictio.

ver. 849. Librorum lectio,

ὦ πολλὰ τλάσα καρδία, ψυχὴ τ' ἐμὴ

videri poterat antiquam simplicitatem atque verè Euripideam sapere, et MS. variatio ad finem versûs—καὶ χεῖρ ἐμὴ—commentum vel librarii cujusdam vel scholiastæ, cui displicuit synonymas voces, sicut judicabat, ità confociari: sic tamèn D. Matthæus, xxii. 37. ex versione LXX. virali: ἀγαπήσεις Κυρίον τὸν Θεὸν σου ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου. Mihi verò, rem propiore oculo spectanti, statim se commendavit elegantia dictionis χεῖρ, quam aperuimus ad Herc. fur. 403. et meliùs etiàm convenire visa est gemello loco in Sophoclis Trachin. 1047. ne dicam locum non aliter scripsisse Tzetzen ad Chiliad. 809. ii.

ver. 855. Propendeo equidèm in exquisitiorem lectionem scholiastis, μελαμπλέρον pro μελαμπέρον: quam sanè, versûs Horatiani memor ad v. 267. suprà laudati, proprio ingenio extuderam. Appositè Gratium in Cynegetico, v. 347. nobis Musgravius excitavit; et locus est vel summo poetà dignus:

Stat Fatum suprà, totumque avidissimus Orcus
 Pascitur, et nigris orbem circumsonat alis.

θανάτον, Φυλαξω· και νιν εὐρησειν δοκω,
 πινοντα, τυμβου πλησιον, προςΦαγμάτων.
 καὶν περ, λοχησας αυτον εξ ἑδρας συθεις,
 μαρψω, κυκλον δε περιβαλω χειρην εμαιν,
 ουκ εσῖν, ὅς τις αυτον εξαιρησεται 860
 μογουντα πλευραν, πριν γυναικ' εμοι μεθῃ.
 ην δ' ουν ἄμαρτω τηςδ' αγρας, και μη μολη
 προς αἵματηρον πελανον, ειμι, των κατω
 Κορης Ανακτος τ', εις ανηλιους δομους,
 αιτησομαι τε· και πεποισθ' αζειν ανω 865
 Αληθσιν, ὥστε χειρσιν ευθειναι ξενου,

Perelegantè et opportunè ingeniosus et eruditus vir, *Friedricus Jacobs*, adhibuit *Senecæ* venustum locum, *Ædip.* 164. sic, opinor, castigandum:

Mors atra avidos oris hiatus,
 Pandit, et omnes explicat alas;

ut auctor ad *Liviam*, v. 360.

Omnia sub leges *Mors* vocat *atra* suas.

Utramque notionem sociavit *Statius*, sic, nî fallor, emaculandus: *Theb.* viii. 375.

Fatalem populis ultrò poscentibus, horam
 Admouet atra dies; Stygiisque emissa tenebris,
Mors fruitur coelo; bellatoremque volando
 Campum operit, nigroque viros investit amictu.

Vide quæ diximus ad v. 445.

ver. 857. *προςΦαγμάτων*: ita cum duplici σ scribi debet vox, à *προς* et *σφαζω*. In similibus compositis passim peccat orthographia in libris editis.

ver. 859. Longè prætulim MSS. et *scholiasta* lectionem *κυκλον* editorum librorum *κυκλω*. Tritam locutionem undenam mutavissent in subtiliorem scribæ?

ver. 861. Hæsitabam in vulgatâ scripturâ—*μογουντα πλευρα*· quum ægrè credidissem perspicuum *Euripidem* relicturum esse lectionem tam infelicitèr ambiguam: et ecce! *scholiastes* extricavit me, manifestissimè legens quod intulimus.

ver. 863. Unde nobis, obsecro, MSS. lectio, non admodum in propatulo, sed quâ restitutâ longè venustior exurgit locus, nisi ab ipsius poetæ manu? Vulgò legitur scilicèt, *ειμι την κατω*. Ità suprâ, v. 14.

αλλων διαλλαζαντα τεις κατω δεκρον:

Sophocles

ὅς μ' εἰς δόμους ἐδεξάτ', οὐδ' ἀπηλάσσε,
καὶ περ βάρεια συμφορὰ πεπληγμένος·
ἐκρυπτε δ', ὡν γενναῖος, αἰδεσθεῖς ἐμε.
τις τοῦδε μάλλον Θεσσαλῶν Φιλοξένος,
τις Ἑλλάδ' οἰκῶν; τοὶ γὰρ οὐκ ἐρεῖ κακὸν
εὐεργετησαὶ Φῶτα, γενναῖος γεγώς.

870

Αδ. ἰω, ἰω· στυγναὶ προσοδοί,
στυγναὶ δ' ὀφείεις χερῶν μελαθρῶν.
ἰω μοι. αἰ, αἰ.
ποὶ βῶ; πῇ σῶ; τί λεγῶ; τί δέ μῃ;
πῶς ἀν' ὀλοίμαν;

875

Sophocles Antig. 74.

ἔπει πλείων χρόνος,
ὅν δι' ἡμ' ἀρίσκειν τοῖς κατῶ, τῶν ὑπαδῶ.

Nec mihi dubium est, quin ita legerit *scholiastes*, qui adeundus est.

Cæterum, ut ferò, si necesse sit, id attingam, dixisse videtur noster in hoc loco αἱματηρὸν πύλον· *cruentam placentam*—in διαδουῖν· *pro sanguinis effusionem*, et dapes; ut probè docuit *scholiasta*.
ver. 864. ἀνακτος· *Plutonis*: sic absolutè etiàm, sine adjuncto vocabulo, *Virgilius*, *Æn.* vi. 396.

Tartareum ille manu custodem in vine'la petivit,

Ipsiùs à folio *regis* traxitque trementem.

ver. 868. Haud alitèr locutus est superiùs, v. 412. et omnes *Græci* cum *Latinis* omnibus, exorfi ab *Homero*, *Il.* i. 9.

ἀχρεὶ μεγάλῳ βέβλημένος ἦτορ.

Nec egregium locum *Statii* gravabimur apponere: *Theb.* ix. 351.

At genetrix, coetu glaucarum cincta sororum,

Protinus, iccta malo, vitrea de valle solutis

Exiliit furibunda comis: ac verberare crebro

Oraque, pectoraque, et viridem scidit horrida vestem.

Sunt qui legant, συμφορὰν πεπληγμένος: nec absurdè: sic *Lucanus*,
iii. 432.

Implicitas magno Cæsar terrore cohortes

Ut vidit:

Ubi plura dabit *Burmamnus*; et credibile est *Latinos* suam locutionem, ut alia omnia, *Græcis* derivasse.

ver. 869. αἰδεσθεῖς: vide ad v. 612.

ἡ βαρυδαιμονα μητιρ μ' ετεκε·
 ζηλω Φθιμενους, κεινων εραμαι·
 κειν' επιδυμω δαματα ναιειν·
 ουτε γαρ αυγας χαιρω προσορων,
 ουτ' επι γαιας ποδα πεζευνων.
 τοιον ὄμηρον μ' αποσυλητας
 Αἶδῃ Θανatos παρεδωκε.

880

ver. 879. Sic *Aeneas* apud *Virgilium*, *Æn.* i. 94.

————— O! terque quaterque beati,
 Quis ante ora patrum Trojæ sub moenibus altis
 Contigit oppetere!

ver. 881. Ità *Leonidas Tarentinus* in *epig.* 99. quo mollius
 atque elegantius non extat; ideòque rem haud improbandam me
 facturum arbitror, si hic integrum apposuerò; præsertim cùm
 indigeat emendationis, et hujusce dramatis plusquàm unum
 videatur illustrare locum.

α δειλ' Αντικλεις· δειλη δ' εγω, ἡ τον εν ἡῤῥης
 ακμη, και μουνοι παιδα, πυρωσαμενη·
 οκτωκαιδεκτης ὃς απωλεο, τεκνον' εγω δε
 ορφανιον κναιω γηςας οδυρομενη.
 βαην εν αἶδος σκιερον δομον· ου τι μοι πως
 ἡδει', ουτ' ακτις ὤκειος ηλιου.
 α δειλ' Αντικλεις, μεμορημενε, πινθεος ειης
 ιητης, ζωης εκ με κομισσαμενος.

κναιω vult—*lacero*—*consumo*—*perdo*: consulas de eà, et affinis
 ejus, veteres *lexicographos*, cum *Etym. Mag.* in αποκναιωμαι et
 κνυζήθμος. Porro, cum ultimâ voce *epigrammatis*—κομισσαμενος· ad te
 recipiens—velim conferas vv. 47. 389. hujusce fabulæ.

ver. 883. Per ὄμηρον in hoc loco intellexerim—ὁμοφρονα συζέγον·
 —vitæ consortem unanimâ indole, et affectibus consimilem:
 απο μιλαφορας των ὁμου κρισσοντων· prout mihi videtur rectè statuissè
Etymologici Magni confector; vel απο του ἁμα κερτειναι: ut idem
 alicubi non malè. *Hesychius*: ὁμηρειν· ὁμου ἡμεοσθαι και συμφωνειν.

ver. 884. παρεδωκε transfudit, ex suâ potestate in alterius:
 nos: hath delivered over. Hinc *D. Paulus* elegantèr, ad *Rom.* vi.
 17. χαρις δε τῷ Θεῷ, ὅτι ητι δουλοι της ἁμαρτιας, ὑπηκουσατε δε εκ καρδιας,
 εις ὃν παρεδοθητε τυποι διδαχης: ex *Legis* utique servitio in libertatem
Evangelii.

ΧΟΡΟΣ.

ΧΟΡΟΣ.

στροφή δ. προβά, προβά. βαδι κευθος οικων.

885

Αδ. αι, αι.

Χορ. πεπονθας γ' αξι' αιαγμάτων.

Αδ. έ, έ.

Χορ. δι' οδυνας εβας, σαφ' οιδω.

Αδ. Φευ, Φευ.

890

Χορ. ταν νεβεν ουδεν ωφελεις.

Αδ. ιω μοι, μοι.

Χορ. το μη ποτ' εισιδεν Φιλιας αλοχου
προσωπων τιν' αυτα, λυπρον.

Αδ. εμνησας, ό 'μου Φρενας ηλκωσε.

895

ver. 885. κευθος: rarior dictio; quam legas tamēn, atque etiā in unitatis numero, apud *Sophoclis* Antig. 818. in plurali autē apud *Pindari* Nem. x. 105. *Musæi* Her. et Leand. 119. κευθια' κοιλα, κρυφια: *Hesychius*. Itā *Virgilius*, Geo. iii. 95.

Hunc quoque, ubi aut morbo gravis, aut jam segnior annis Deficit, abde domo.

Sæpius vocant thalamos: vide ad v. 158. et alicubi *Virgilius* in *Æn.* i. domum interiorem; ut *Statius*, Theb. v. 67. arcana domorum: et vii. 468. penatibus imis. Idem de *Oedipo*, i. 49.

Illum indulgentem tenebris, imæque recessu

Sedis, inaspectos cælo radiisque penates

Servantem.

ver. 891. ταν νεβεν ουδεν ωφελεις: *Ovidius*, met. ii. 310.

_____ fletus et, inania morti

Munera, dant lachrymas.

ver. 895. ηλκωσι: non aliam translationem *Flaccus* adhibet, epist. i. 18. 72.

Non ancilla tuum jecur ulceret ulla, puerve,

Intra marmoreum venerandi limen amici.

Haud equidem lexicographis auscultaverim hūc retrahentem *Homeream* vocem, Od. A. 579.

Αητω γαρ ηλκωσι

ηλκοποιησιν, ηλκωσει, και ωδυνησε την ψυχην: nam procūl dubio vera est

τι γὰρ ἀνδρὶ κακὸν μείζον, ἄμαρτεῖν
 πίστῃς ἀλοχου; μὴ ποτε, γήμας,
 ὦφελον οἰκεῖν μετὰ τῆςδε δομοῦς.
 ζήλω δ' ἀγαμοὺς ἀτεκνοὺς τε βροτῶν
 μὴ γὰρ ψυχὴ· τῆς ὑπεραλγεῖν,
 μετρίον ἀχθὸς·

900

παίδων δὲ νοσοῦς, καὶ νυμφιδίους
 εὐνάς θανάτοις κεραίζομενας,
 οὐ τλήτον ὄραν, ἐξὸν ἀτεκνοῖς
 ἀγαμοῖς τ' εἶναι διαπνάντος.

905

ΧΟΡΟΣ.

αντιστ. α'. Τυχὰ, τυχὰ δυσπαισιστός ἦκει.

Αδ. αἰ, αἰ.

est altera glossa: μετὰ βίας καὶ ἰσχυρῶς εἰλκυσεν· et optimè interpreta-
 bitur alius poetae locus, Od. Π. 108.

ξείρους τε συφιλιζομένους, δμῶας τε γυναικας

ῥυπαρίζοντας αἰκελιῶς κατὰ δώματα καλά:

ἐλκύντας, βιάζομενους, μὲθ' ἰσχυρῶς σπαρασσόντας: pulchrè scholiastes.

Ità Pindarus etiàm figuratè, Nem. vii. 152.

το δ' ἔμην οὐ ποτε φασὶ κίκαρ

ἀτρεπῶσι Νεοπτόλεμον ἐλ-

κυσσάει ἐπισσι.

Propriè noster Hec. 405.

βούλει περὶν πρὸς οὐδας, ἐλκυσσάει τε σὸν

γέροντα χρωτά, πρὸς βίαν ὠθουμένη.

Homerum est secutus Lycophron, v. 1089, ubi de se Cassandra:

ἐμὴν ἱκατὶ δυσγάμων ῥυπαγμάτων.

ver. 896. Hanc *ellipsis* arbitrò rarissimè inveniri; μείζον ἄμαρ-
 τιν ὅτι, pro μείζον ἢ ἄμαρτιν· vel μείζον τοῦ ἄμαρτεῖν: nec tamèn
 loci rationes ullam depravationis suspicionem patiuntur.

ver. 900. Vulgò legitur:

ψυχὴ δὲ μὴ· τῆς δ' ὑπεραλγεῖν—

meliora prætistimus, partim è MSS. lectionibus, partim è Stobæo,
 ethic. ferm. LXVI.

Χορ.

Χορ. περας δ' ουδεν τιθεις ἀλγεων.

Αδ. ἔ, ἔ.

Χορ. βαρεα μεν Φερειν, ὁμως δε

910

Αδ. Φευ, Φευ*

Χορ. τλαθ' ου συ ρωτος ωλεσας

Αδ. ιω μοι μοι*

Χορ. γυναικα* συμφορα δ' ἑτερους ἑτερα

πιεζει, Φανεισα, θνατων.

915

Αδ. ω μακρη πενθη, λυπαι τε Φιλων

των ὑπο γαιαν* τι 'μ' εκωλυσας

ῥιψαι τυμβου ταφρον ες κοιλην.

ver. 908. Amplificat sententiam suavissimis numeris *Horatius*,
Od. ii. 9. 9.

Tu semp̄er urges flebilibus modis
Mysten ademptum; nec tibi, vesp̄ro
Surgente, decedunt labores,
Nec rapidum fugiente solem:

vide *Silv. Crit.* i. p. 152.

ver. 916. μακρη πενθη* *longi luctus*: vel de magnitudine doloris
potes intelligere, ut *Hom.* Il. Γ. 81. μακρον αὔσι* μεγαλως ἔοπον: et
Virgilius, *Æn.* xi. 214.

Jam verò in tectis prædivitis urbe Latini

Præcipuus fragor, et *longi* pars maxima luctus:

vel de diuturnitate; ut idem *Virgilius*, *Æn.* ii. 26.

Ergò omnis longo solvit se Teucra luctu:

hunc sensum malim, et potissimùm propter præcedentia.

ver. 918. ῥιψαι: i. e. ἠμβαλιν, ἠμπισιν: quas dictiones sic per se
stare patitur Græcæ linguæ ratio sine pronomine: quod si diligen-
tèr animadvertant, benè facient tyrones. Non erit infructuosum
nonnulla exempla, ad hunc idiotismum spectantia, protulisse.
Ità *Theognis*, v. 175, de paupertate verba faciens:

ἢ ὃν χρεὶ φινυγοντα καὶ εἰς μεγακητεῖα ποιοῖ

ῥίπτειν, καὶ πύτρων, Κυρῆ, κατ' ἡλιβατων:

omni vi te pelago immittere, et per scopulos: "nihil curantem vel
"maris vel terræ pericula, dummodò paupertatem fugias."

Hunc locum ità sibi putavit imitandum *Flaccus*: epist. i. 1. 45.
Impiger

καὶ μετ' ἐκείνης, τῆς μεγ' ἀριστῆς,
 κείσθαι Φθιμενον;
 δύο δ' ἀντι μίας Αἰδῆς ψυχᾶς,
 τὰς πιστοτάτας γε, συνεσχεν ὅμου,
 χθονίαν λίμναν διαβαντε.

920

ΧΟΡΟΣ.

σῖροφι β'. ἐμοὶ τίς ἦν ἐν γένει,
 ὃ χορὸς ἀξιοθρήνος

925

Impiger extremos curris mercator ad Indos,
 Per mare, pauperiem fugiens, per saxa, per ignes.

D. Lucas, aëst. apost. xxvii. 43. ἐκίλισε τὴν τοὺς δυναμένους κολυμβᾶν, ἀποερίψαντας πρώτους, ἐπὶ τῇ γῇ ἐξίνα. Virgilius, Æn. v. 741.

Æneas, Quò deinde ruis? quo proripis? inquit:
 Quem fugis?

Hoc tempore sufficiat his addidisse doctissimum scriptorem Arnobium, advers. gentt. lib. ii. p. 50. im. ed. Lugd. Bat. quem in transitu emendabo: "Post deinde perlatum Brundam, cruciati-
 " bus et pudore defessum, ex altissimi culminis deorsum præcipi-
 " tāsse fastigio." Procū dubio latuit librariorum venustas orationis, quam illustramus, et deperditam Arnobio refuscitavimus.

ibid. κοίτην profundam: ut sæpissimè in Homero: κοίτην βαθύ-
 αις: Hesychius, respiciens Il. A. 26. Hinc, nisi malis a concavā cæli facie arcessere interpretationem, rectiùs intelligas Statium, Theb. v. finem; nam nihil extricat scholiastes:

Finierat: cæloque cavam nox induit umbram:

sicūt ejus exemplar Maro, Æn. vi. 462.

Per loca senta situ cogunt, noctemque profundam.

ver. 919. τῆς μεγ' ἀριστῆς: ut Homerus, Il. B. 82.

μεγ' ἀριστὸς ἐν δρετῷ ἐνχεται ἵνα.

ver. 922. Northmorus me monuit legendum fortè,

τὰς πιστοτάτας γε, συνεσχ' ἂν ὅμου

nec malè nec citra probabilitatem: est tamèn, ubi veteres illud
 αὖ omiserint, quamvis id fiat rariùs.

ver. 924. Operæ pretium est corrigere scholiasten ad hunc locum
 rescribendo: ἡλικυθα ὁ χορὸς ὑψηλῆσιν Ἀδμητῶ, περισσὺς ὑπὲρ γυναικῶς
 σχητλιαζοῦσι ἡπῶν, κτλ.

Cæterum,

ὦχετ' ἐν δομοῖσι,
 μονοπαῖς· ἀλλ' ἐμπας
 ἔφερε κακὸν
 ἄλῃς, ἀτεκνὸς ὢν,
 πολίης ἐπὶ χαιτᾶς,
 ἡδὴ προσητῆς ὢν,
 βίτου τε προσσω.

930

Αδ. ὦ σχῆμα δομῶν, πῶς σ' εἰσελθῶ;

Cæterum, oppositione suavissimâ succedit *strophes* hujusce tranquilla dignitas turbidæ præeuntium *anapaestorum* celeritati, quos profudit fervidus *Admeti* dolor. Non poterat poetica solertia sensus lectorum trepidos felicius demulcere: neque his interlocutionibus speres aliquid perfectius.

ver. 929. ἄλῃς *fatis*: i. e. "eo doloris, quod sufficiebat; nec " minore, nec majore, quàm par fuerit tali damno:" undè probè *scholiastes* et *Hesychius*: ἄλῃς *μυθῶς*.

ver. 931. προσητῆς: vide quæ contulimus, ad hanc vocem explicandam, in *Soph. Trach.* 976. et levitèr interpunxi post χαιτᾶς: nam locus *Sophocleus* abundè refellet *scholiasten* nostrum sic interpretantem: ἡδὴ προσητῆς ἐπὶ τὰς πολίης χαιτᾶς: qui perperàm quoque πολίης χαιτᾶς pro pluralibus accipit, cùm sint in secundo casu numeri singularis.

Porro, ut hic noster τῷ προσητῆς usus est pro homine ad vitæ terminos properante, sic *Virgilius* cognatam apud *Romanos* dictio- nem adhibet de nocte finiturâ: *Æn.* ii. 8.

— jam nox humida cælo

Præcipitat, suadentque cadentia sidera somnos: phrasin utique jam *præcipitat* non accuratiùs aut elegantius inter- preteris quam per *Græcam*—ἡδὴ προσητῆς ἴσιν.

ver. 933. ὦ σχῆμα δομῶν· O! *specimen ædium*! elegans apud *Græcos* formula de rebus quondam felicibus et dilectis, nec adhuc manentibus eâ *specie*, quâ fuerint: et nonnihil eam illustratam dedimus ad *Silv. Crit.* i. p. 52. Locutionem ad suos usus *Latini* transtulerunt. *Seneca*, *Thyest.* 223.

— conjugem stupro abstulit,

Regnumque furto: *specimen antiquum imperi*

Fraude est adeptus; fraude turbavit domum.

Apuleius auctor exquisitissimus, ad *metamorph.* lib. iv. p. 302. ed. *Oudendorpii*. "Jam multi mortalium, longis itineribus atque

" latissimis

πῶς δ' οἰκήσω, μεταπίπτοντος
 δαίμονος; οἱ μοι* πολὺ γὰρ τὸ μέσον.
 τότε μὲν πευκαῖς συν Πηλιασί,
 συν θ' ὕμεναισις, ἐστειχὼν ἐσώ,
 Φιλίας ἀλοχου χερα βασταζών*
 πολυαχχίτος δ' εἶπετο κῶμος,
 τὴν τε θανούσαν καὶ μ' ὀλβίζων,

935

940

"latissimis maris meatibus, ad seculi specimen gloriosum conflue-
 bant." *Ammianus Marcellinus*, xxiii. 6. de *Babylone* differens:
 "Posteaque rex Pacorus, incolarum viribus amplificatam et
 "mœnibus, Græco indito nomine, Persidis effecit specimen sum-
 mum."

Claudianus, de rapt. Proserp. iii. 146.

— domus excubiis incustodita remotis,
 Et resupinati neglecto cardine postes,
 Flebilis et tacitæ species apparuit aulæ.

Hinc rectè corrigas et interpreteris locum *Livii*, v. 26. fin. cru-
 cem criticorum: "Videbaturque æquè diuturnus futurus labor,
 "ac Veis fuisset; nî fortuna imperatori Romano, simul et cog-
 "nitæ rebus bellicis virtutis specimen, ei maturam victoriam
 "dedisset:" i. e. nî fortuna, propriæ virtuti conjuncta, victo-
 riam dedisset: nam *virtutis specimen*, nihil est nisi *magnitudo virtu-
 tis—virtus clara et conspicua*. Adeas denique *Virg. Æn.* ii. 407.
ibique Servium.

Cæterum, interposui ex ingenio *pronomen σ'* à præcedente vo-
 cabulo absorptum, et necessarium constructioni: *Sophocles*, *Philo-
 lost.* 950.

ὡ σῆμα πύρας διπύλον, αὐτὶς αὖ πάλιν
 εἰσιμι πρὸς σὲ φίλος, οὐκ ἔχων τροφὴν.

Imbibant autem tyrones hanc *anapaestorum* seriem et auribus,
 et mentibus, usque ad medullam animæ: sunt enim mellisui sanè,
 et musei leporis pleni.

ver. 934. μεταπίπτοντος δαίμονος: *Statium*, *Theb.* v. 25.

— neque enim tibi numina longè,
Transferit fortuna licet:

et *Virgilius*, *Æn.* v. 466.

Non vires alias *conversa*que numina sentis?
 Cede deo.

ver. 936. πευκαῖς Πηλιασιν: ex quibus *Argo* navis fabricata est:
Med. 3,

ὥς, εὐπατριδαὶ καὶ ἀμφοτέρων
 οὔτε ἀριστῶν, συζυγεὶς εἰμεν.
 νῦν δ' ὕμενων γοοῖς ἀντιπαλός,
 λευκῶν τε πεπλῶν μελάνες στολμοὶ
 πεμπουσὶ μ' ἔσω,
 λεκτρῶν κοίτας ἐς ἐρημούς.

945

ΧΟΡΟΣ.

ἀντιστ. β'. παρ' εὐτυχεὶ σοὶ ποτμός
 ἦλθεν ἀπειροκακῶ τοδ'
 αἰγός· ἀλλ' ἔσωτας
 βίον καὶ ψυχάν.
 ἔθανε δαμάρ,
 ἐλίπε Φιλίαν.

950

ver. 942. εἰμεν rectè cepit *Heathius* pro εἰήμεν: ita solent *Attici*.
 εἰμεν ὑπαρχοίμεν: *Hefychius*.

ver. 947. Præstat *Aldus*, εὐτυχεὶ ποτμός· quædam MSS. εὐτυχε
 ποτμός: non aliud finit linguæ color et ingenium, quàm quod
 dedimus; nec alii quadrabit lectioni *scholiastis* interpretatio,
 quamvis aliter apud illum scribantur voces.

ver. 952. Pauci sunt, opinor, his imbuti sacris, quibus place-
 bit, et in hoc loco potissimum, phrasis—ἐλίπε Φιλίαν: nos non
 dubitamus aperte vitii postulare, et rescribendum jubere,

ἐλίπε τε Φιλίαν:

et reliquit *limen*. Ob finales ductus literarum in voce ἐλίπε, periit
 τε similibus figuris: et rariorem dictionem Φιλίαν nullo negotio
 librariorum inciticia facessere juberet in malam rem. *Homerus*,
Od. P. 221.

ὅς πολλὰς Φλησὶ παρασίλας Φλησεται ὠμούς:

Φλη· προθυρον, ἡ παρασίλας τῆς θυρας: (sic legerim) *Hefychius*. Et,
 quod nostram conjecturam unicè veram probat, apertissimum
Chori propositum est luctum minuere *Admeto*; ideòque res indiffe-
 renter memorat, quales cuicumque homini, et quocumque demùm
 tempore, possint evenire. Vide nos ad *Herc. fur.* 848.

ΤΙ ΝΕΟΝ ΤΟΔΕ; ΠΟΛΛΟΥΣ

ἤδη ΠΑΡΕΛΥΣΕ

ΘΑΝΑΤΟΣ ΔΑΜΑΡΤΟΣ.

955

Αδ. Φίλοι, γυναικὸς δαίμον' εὐτυχέστερον
τοῦμου νομίζω, καὶ περ οὐ δοκουνδ' ὁμῶς.
τῆς μὲν γὰρ οὐδὲν ἀλγὸς ἄψεται ποτε,
πολλῶν τε μοχθῶν, εὐκλεῆς, ἐπαυσάτο·
ἐγὼ δ', ὃν οὐ χρεὶ ξῆν, παρὲς το μορσιμον,
λυπρὸν διαζῶν βίοντον ἀρτι μανθάνω.

960

ver. 956. δαίμον' εὐτυχιστέρον· *numen fortunatius*: quam locutionem attingimus alibi ad hanc fabulam. Spero me rem jucundam lectoribus meis facturum esse, si locum *Virgilii* excitavero, quo divinam *Æneida* non decorat exquisitior numerorum suavitate, nec ad exemplar vitæ veriori calamo formatus: *Æn. v. 766.*

Complexi inter se noctemque diemque morantur.

Ipsæ jam matres, ipsi, quibus aspera quondam

Visa maris facies, et non tolerabile numen,

Ire volunt, omnemque fugæ perferre laborem:

contra quem nervis omnibus contendit *Statius*, ὡς ἀπαιγμένης νεὸς scilicet πρὸς ἡδὴ τεθνασμασμινον· ad *Thebaidos*, iv. 18. et sequentia; quæ non pigebit tyrones cum vatis consummatissimi conatibus contulisse.

Operæ pretium erit poematis ejusdem loco nitorem suum renovare hanc ipsâ voce restituendâ: v. 726.

Cesserunt luctus; turbataque numine tanto

Corruit, atque alio maduerunt lumina fletu:

et cum postremo versu conferas *Herc. fur. 744. Numen* scilicet pro fortunâ stat: vide ad v. 934. Idem *Statius*, *Theb. vii. 732.*

Da numen dextræ:

quod inferiùs, ad v. 754. sic variavit:

——— fortunamque hastis venientibus aufert.

ver. 959. Dedi ex ingenio τε pro δι· nam δι sequentis versûs redit ad præcedentem μιν.

Cæterum, hujusce loci sententiæ consimilia reperias sub initio *Bruti Ciceroniani*, et in disertissimo *Quintiliani* prooemio ad librum sextum.

ver. 961. Vulgò legltur,

λυπρὸν διαζῶ βίοντον, ἀρτι μανθάνω:

quod languet atque expers venustatis est. Suppeditant MSS. μανθάνω, quod facit *Reiskii* emendationem διαζῶν necessariam: et hinc exsurgit elegantissimus versiculus.

πώς

πως γὰρ δομῶν τῶνδ' εἰσοδοὺς ἀνεξομαι;
 τιν' ἂν προσειπῶν, τοῦ δὲ προσρηθεὶς ὕψος,
 τερπνῆς τυχοίμ' ἂν εἰσοδοῦ; ποὶ τρέφομαι;
 ἢ μὲν γὰρ ἐνδὸν ἐξελά 'μ' ἐρημία· 965
 γυναικὸς εὐνάς εὐτ' ἂν εἰσίδῳ κένας,
 θρόνους τ' ἐν οἷσιν ἰξέ, καὶ κατὰ στεγὰς
 αὐχμηρὸν οὐδὰς· τέκνα δ', ἀμφὶ γούνασι
 πιπτοντα, κλαίῃ μητέρ'· οἱ δὲ δεσποτὶν
 στενωσιν, οἶαν ἐκ δομῶν ἀπωλεσάν.
 970
 τὰ μὲν κατ' οἴκους, τοιαῦδ'· ἐξῶθεν δ' ἐμε
 γαμοὶ τ' ἐλῶσι Θεσσαλῶν, καὶ ξυλλογοὶ
 γυναικοπωληθεῖς· οὐ γὰρ ἐξανεξομαι
 λευσσῶν δαμαρτος τῆς ἐμῆς ὀμηλικῆς.
 ἐρεὶ δ' ἐμ', ὅς τις ἐχθρὸς ὧν κυρεῖ, ταδε· 975
 ἰδοὺ τὸν αἰσχρὸς ζωνθ'· ὅς οὐκ ἐτλη θάνειν,
 ἀλλ', ἣν ἐγὼ μὲν ἀντιδοὺς ἀψυχία,
 πεφύεγεν ἄδην· κατ' ἀνὴρ εἶναι δοκεῖ;
 στύγει δὲ τοὺς τέκοντας, αὐτὸς οὐ θέλων
 θάνειν. τοιᾶνδε πρὸς κακοῖσι κληθόνα 980

ver. 965. Prius edebatur ἐξελαί 'μ': sed exhibent codd. MSS.
 ἐξίλαμ': quod *Attico* more dicitur pro ἐξίλασι 'μ': et verum esse
 ostenditur à v. 972. ut omittam dicere illud tritum esse ac vul-
 gare; hoc autem exquisitius, et supra captum scribarum erudi-
 tum. Sic Med. 326.

ἀλλ' ἐξίλας με, κοῦδεν αἰδίσσι λιτάς;

Sophocles, *Aj.* 756.

ἐλα γὰρ αὐτὸν τῇδε θήμερᾳ μινῇ
 διας Ἀθῆνας μηνός.

i. e. "solitudo domi me foras abiget; quæ foras obversabun-
 tur, rursus abigent in domum."

ver. 972. per γαμοὶ rectè intelligit uxores, ut apud nostrum et
 alios passim, *Musgravius*: et, cum nihil loci hic habere possit *par-*
ticula γε, dispungere visum est, et sinceram vocem τε restituere.
 Et cum his componi non infructuose possunt, quæ de se dixit
Hercules in graviore calamitate, ad *Herc. fur.* 1284.

ἐξῶ,

ἔξω. τι ῥμοὶ ζῆν δῆτα κυδῖον, Φίλοι,
κακῶς κλυόντι, καὶ κακῶς πεπραγότες;

ΧΟΡΟΣ.

στροφὴ α΄.

ἐγὼ καὶ διὰ Μουσας
καὶ μεταρσίος ἦξα· καὶ,
πλείστων ἀφαιμένος λογῶν,
κρείσσον οὐδὲν Ἀναγκας
εὖρον· οὐδὲ τι Φαρμακὸν
Θρησσαις ἐν σάνισι, τὰς
Ορφεῖα κατεγράψε

985

ver. 981. κυδῖον· κρείττον· *Hesychius* : i. e. π αποθαμν—*quam mori*
—subintellecto.

ver. 984. μεταρσίος· *sublimis* : i. e. “altissimas Pieridum doctrin-
“nas;” eas fortasse volens innuere, quas apertius proloquitur
divina *Virgilii* majestas : *Geo.* ii. 475.

Me verò primùm, dulces ante omnia, *Musæ*,
Quarum sacra fero ingenti percussas amore,
Accipiant ; *coelique vias*, et *fidera* monstrent :
et, quæ sequuntur, admirabilia.

ver. 986. Ἀναγκης : *Homerus*, *Od.* T. 73.

πλωχενὸν δ' ἀνα δῆμον· Ἀναγκῇ γὰρ ἐπειγῆι :
Callimachus, hymn. *Del.* 122.

Ἄντοι, Ἀναγκῇ μεγάλη Διός.

Ad rem *Suidas*, sic legendus :

δείης ἀναγκης οὐδὲν ισχυρότερον·

ἀναγκὴ γὰρ καὶ Διὸς βιάζεται. καὶ Πλάτων φησιν· ἀναγκὴν δὲ οὐδὲ Διὸς βιά-
ζεσθαι.

ver. 989. Ορφεῖα γένος· *Orphea vox*, pro ipso *Orpheo* : quia *voce*,
carminibus utique et sapientibus doctrinis, inclaruit : ulitissima
paritèr est atque elegantissima locutionis formula, quam illustra-
mus ad *Herc. fur.* 403. *Soph. Trach.* 528. undè mirum videri po-
terat velle *Reiskium* mutare lectionem, nisi quod plures in poësin
emendationes ejus, supra omnia prodigia portentosa, mirari nullo
modo finerent : nova enim sunt, quæ cient admirationem inex-
pertis. *Ovidius*, *met.* x. 1. *emphaticè*, ut *Euripides* :

Indè per immensum, croceo velatus amictu,
Aëra digreditur, Ciconumque Hymenæus ad oras
Tendit ; et *Orpheá* nequicquàm *voce* vocatur.

Claudianus,

γῆρας· οὐδ' ὅσα Φοῖβος
 Ἀσκληπιαδαῖς παρέδωκε
 Φαρμακᾶ, πολυπνοῖς
 ἀντιτεμῶν βροτοῖσι.

990

ἀντιστ. α'.

μονὰς δ' οὐτ' ἐπὶ βῶμους
 ἐστίν, οὔτε βρετὰς θεὰς
 ἐλθεῖν· οὐ σφαγῶν κλυεῖ·
 μὴ μοι, ποτνία, μείζων
 ἐλθοῖς, ἢ το πρὶν, ἐν βίῳ·
 καὶ γὰρ Ζεὺς, ὃ τι νεύσει,
 σὺν σοι τοῦτο τελευτᾷ.
 καὶ τὸν ἐν Χάλυβοισι

995

1000

Claudianus, præfat. in lib. ii. rapt. Pros.

*Cirrheasque Dei quamvis despexerit artes,
 Orpheis laurus vocibus acta venit.*

ver. 992. πολυπνοῖς βροτοῖσι: sicut prior *Homerus*, Il. N. 569.

γινετ' Ἀρης ἀλιγνὸς εἰζυροῖσι βροτοῖσι:

atque *Od.* O. 470.

νοῦς ἐπὶ στυγερῇ πελῆται δειλοῖσι βροτοῖσι.

ver. 993. ἀντιτεμῶν: *verbum* non alibi meminimus legisse: ἀλι-
 τομὸν· Φαρμακὸν ἀντιπαθὲς, ὃ πρὶς ὃ πρὶν οὐ βλαπτέται ὑπο τινος· ἀλιξίφαρ-
 μακόν: *Hesychius*, cujus interpretes, cum *Ruhnkenio* ad *Homeri*
hymn. in *Cer.* 229. omnia mea præceperunt, et mihi fecerunt
otium. Eos adeant, plura de hac re desiderantes.

ver. 995. Transluli vicissim voces ἰλθὶν et ἰσθὶν, unam in alte-
 rius locum; undè concinnior evadit periodi structura, et numeris
 sua fanitas.

ver. 997. Hominis utique prudentis votum est, ut effugiat mo-
 lestias, quæ *Necessitatem* comitantur, teste *Theognide*, v. 471.

μηδὲ τὸν ἀγρυπνῶντα κέλευ αἰκοντα καθυδρῖν·

παν γὰρ ἀναγκαῖον χρεμ' αἰσθῶν ἔφυ.

ver. 999. ὃ τι νύσι· *quicquid nutu jussit*: respiciens, quod
scholiastes etiàm observavit, locum *Iliados*, A. 528. decantatum:

ἢ καὶ κυανησὶν ἐπ' ὀφρυσι νύσι Κρονίων:

qui locus sermonem omnium postvenientium poetarum colo-
 ravit.

δαμαζεις συ βια σιδαρον·
 ουδε τις αποτομου
 ληματος εστιν αιδως.

σφροΦη β'.

και σ' εν αφυκτοισι χειρων
 ειλε θεα δεσμοις.
 τολμα δ' ου γαρ ανα-
 ζεις ποτ' ενερθε,

1005

ver. 1003. αποτομου· *secantis*: i. e. maximè severi: vocis figura ab arte *medicà* traducta est; qualibus *Euripides* abundat, prout observavimus nos in *Silv. Crit. sect. v.* Ità *D. Paulus*, 2 Cor. xiii. 10. δια τουτο ταυτα απων γραφω, ινα παρων μη αποτομωις χρησωμαι: i. e. "επωδαις *monitoriis* prius utor, ne serpens ulcus " tandèm immedicabile evadat, atque *ense* recidendum." Longè exquisitissimè *Sophocles*, *Aj.* 582.

ου προς ιατρου σφου
 θροειν επωδαις προς τομωντι πηματι.

Vim *Græcæ* dictionis pulcherrimè *Latio* servavit *Statius*, *Theb.* iii. 399.

Vulnera dum lymphis *Epidaurius* eluit *Idmon*;
 Nunc *velox* ferro, nunc ille potentibus herbis
 Mitior.

ver. 1005. *Inexpugnabilem* potestatem *Neceffitatis* graphicè depinxit nobis *Horatius*, *od.* i. 35. 17.

Te sempèr anteit serva *Neceffitas*,
 Clavos trabales et cuneos manu
 Gestans ahenâ; nec severus

Uncus abest, liquidumque plumbum:

ità legimus in *Flacci* editione à nobis nupèr curatâ: cùm enim his insignibus *Neceffitas* instructa sit, ejus ingenium satis declarantibus, frigidum videtur epitheton *severa*, ac supervacuum.

Porro, in phrasi αφυκτοισι χειρων δεσμοις non absurdè possit existimari *Euripides* respicere τας χειρας σιδερας *J. Pollucis*, i. 120. et aliorum, quibus in navalibus pugnis solebant constringere adversariorum naves: de quâ suspitione nostrâ decernat lector pro arbitrio.

ver. 1007. *Smyrnaeum* vatem imitatus est noster: *Il. Ω.* 559.

ανσχειο, μηδ' αλιασλον οδυριο σον κατα θυμον·
 ου γαρ τι περξεις ακαχημενος υιος ιπος,
 ουδε μιν ανσησεις πριν και κακον αλλο παθησθα.

ver. 1008. ενερθε τους φθιμινους· *mortuos, qui sunt infra*; ut τοις κατω νεκροις: *Sophocles*, *Antig.* 203.

ηλαιων,

κλαίων, τοὺς Φθιμένους ἀνῶ.

καὶ θένων σκοτιοὶ Φθίνουσι

1010

παῖδες ἐν θανάτῳ.

Φίλα μὲν, ὅτ' ἦν γε μεθ' ἡμῶν·

Φίλα δ' ἐτι καὶ θανούσῃ.

γενναιοτάτων δὲ πᾶσαν

ἐξεύξω κλισίαις ἀκοῖτιν.

1015

ἀντ. β'.

μὴ δὲ νεκρῶν, ὥς Φθιμένων,

χωρῶμα νομιζέσθω

τυμβὸς σᾶς ἀλοχοῦ·

θεοῖσι δ' ὁμοίως

τιμασθῶ, σεβᾶς ἐμπόρων·

1020

καὶ τίς, δοχμίαν κελεύθου

ἐκβαίνων, τοδ' ἐρεῖ·

ver. 1010. σκοτιοὶ παῖδες: locutio *Homerea*, notante id etiā *scholiaste*: Il. Z. 24.

πρὸς βυτάτος γυνή· σκοτιοὶ δὲ ἰ γυναικὸς μητρός: cuius vocis tamēn elegantiorē explicationem—τοὺν nemp̄ ἐξ ἀδελφουχῆτων γαμῶν—præ aliis repudiaverim. *Scholias* adeant ac *lexicographos* veteres, quibus hæc sint cordi.

ver. 1012. ὅτ' ἦν μεθ' ἡμῶν: sic elegans scriptor *D. Lucas*, auct. apostl. ix. 39. καὶ παρεστήσαν αὐτῷ πᾶσαι αἱ χῆραι κλαίουσαι, καὶ ἐπιδικνύμιναι χιτῶνας καὶ ἱμάτια, ὅσα ἐποιεῖ, μετ' αὐτῶν οὖσα, ἡ Δορκας. Nec dissimilit̄ in evang. xxiv. 44.

ver. 1015. κλισίαις: *Hefychius*: κλισία· κλισίη, σκηπή: nec hilum interest, utrum de *toris*, an *adibus*, intelligas.

ver. 1022. Dant MSS. ἐμβαίνων, quam nos nulli dubitamus *memram* glossam fuisse sinceræ lectionis ἐμβάδων: quam et *Musæ* et *Gratiæ* versiculo restituendum enixè flagitant. Vide ad v. 1098.

Mihi sane parum liquet vocem ἐκβαίνων secundum linguæ leges tolerari posse, aut boni cuiusvis scriptoris *Græci* auctoritate defendi. Licuerit fortassè reddere, *evadens*—*egressus*—*viam*: ut intelligatur *Alcefidis* monumentum ad finem tramitis constitutum esse; id, quod ex fabulâ non constat: cum verò videatur vulgata favere lectioni *Maronis* versus, qui jam nunc se suggerit memoriæ, non ausim propriæ divinationi locum in textu concedere; quam verissimam tamēn arbitror: *Æn.* vi. 425.

αυτα ποτε προῦθανεν ανδρος,
 νυν δ' εστι μακαιρα δαιμων.
 χαιρ', ω ποτνι· ευ δε δοις.
 τοιαι νιν προσεφουσι Φημαι.

1025

- Χορ. και μην οδ', ος εοικεν, Αλιμνηνς γονος,
 Αδμητε, προς σην εστιαν πορευεται.
 'Ηρ. Φιλον προς ανδρα χρη λεγειν ελευθεως,
 Αδμητε, μομφας δ' ουχ' ὑπο σπλαγχνοις εχειν, 1030
 σιγωντ'· εγω γε σοις κακοισιν, ηξιουν,
 εγγυς παρεστως, εξεταζεσθαι Φιλος·

Occupat Æneas aditum, custode remoto ;
 Evaditque celer ripam irremcabilis undæ :

“ evadit, transit :” Servius.

Nec, ut verum fatear, non potuit vocis usus exquisitior interpolationi facilioris μετασιν viam sternere.

Vide quæ notavimus ad v. 452. μεταλλω· επισχεμαι· Phavorinus: et notum est.

ver. 1024. μακαιρα δαιμων : de hominibus aurei seculi post fata sic memorat Hesiodus, oppr. et di. v. 120.

αυταρ επι και τουτο γινος κατα γαια καλυψι,
 τοι μιν δαιμονες ισι, Διος μεγαλου δια βουλας·
 ισθλοι, επισχονιοι, φυλακες θνητων ανθρωπων.

Euripideis simillima sunt, quæ cecinit Statius de Archemoro, Theb. vii. 98. versibus limatissimis :

Nos te lugenti, puer, inficiamur Averno,
 Mæstaque perpetuis solennia jungimus astris ;
 Nunc festina cohors : at, si Boeotia ferro
 Vertere tecta dabis, magnis tunc dignior aris ;
 Tunc deus : Inachias nec tantum culta per urbes
 Numina, captivis etiam jurabere Thebis.

ver. 1025. Hæc congruunt solennibus hymnorum formulis : sic Homerus claudit hymnum in Minervam :

χαιρε, δια· δος δ' αμμι τυχην ευδαιμοσιν τε :
 in Herculem :

χαιρε, αναξ, διος ισε· διδου δ' αριτην τε και ολβην·

ver. 1031. Reposui γι pro δι : nihil aliud admittentibus loci scopo atque ingenio linguæ.

συ δ' οὐκ ἐφραζες σῆς προκειμενον νεκυν
γυναικος, ἀλλὰ μ' ἐξενίζες ἐν δομοῖς,
ὥς δὴ θυραίου πηματος σπουδὴν ἔχων.

1035

κἄστεψα κρᾶτα, καὶ θεοὶς ἐσπείταμην
σπονδας, ἐν οἰκοῖς δυστυχουσι τοῖσι σοῖς·
καὶ μεμφομαι δὴ, μεμφομαι, παῖδων ταδε.

οὐ μὴν σε λυπεῖν ἐν κακοῖσι βουλομαι·
ὦν δ' οὐνεχ' ἦκω δευρ', ὑποστρεψας παλιν,

1140

λεξω, γυναικα τὴνδ' ἐμοὶ σῶσαι λαβὼν,
ἕως ἂν, ἱπποῦς δευρὸ Θρηκίους ἀγῶν,

ἐλθῶ, τυραννὸν Βιστονῶν κατακτανῶν.

πραξας δ', ὃ μὴ τυχοίμι, νοστήσαιμι γὰρ,

δίδωμι τὴνδε σοῖσι προσπολὸν δομοῖς.

1045

πολλὰ δὲ μοχθῶ χειρὶς ἤλθεν εἰς ἐμᾶς·

ἀγῶνα γὰρ πανδημὸν εὗρισκω τινος

τιθεντὰς ἀθληταῖσιν, ἀξίον πόνου,

ὅθεν κομίζω τὴνδε, νικητήρια

ver. 1033. προκειμενον νεκρον: vide ad v. 675.—Et caveatis, tyrones, ne minimè perspectam habeatis cum interpretibus vim propriam ac venustam *imperfectorum temporum*—ἐφραζεις et ἐξενίζεις: *tum dicebas, vel perseverabas dicere: et hospitio excipere parabas, vel studebas.*

ver. 1036. Libri nonnulli dant *ἐλπίταμην* pro *ἐσπείταμην*: eadem varietas obtinet ad Hom. Od. Σ. 425. Quid intersit vel proprietatis vel elegantiae, si sapias, cassâ nuce non emeris. *λεῖπειν* καὶ *σπείδειν* τὰντα ἐσσι: *Phavorinus*. Verùm enim verò genuinum arbitror *ἐσπείταμην*: et alteram vocem esse correctoris, qui fastidivit immeritò phrasin *ἐσπείσασθαι σπονδας*: quales passim legentibus obveniunt.

ver. 1044. Ordo constructionis non videtur is esse, quem opinatus est *scholiastes*: sic enim rationes linguæ scribi postulâssent—*πραξας δ' οὐ μὴ τυχοίμι*: sed ad hunc modum putem phrasin esse complendam: *πραξας δ' ὃ μὴ τυχοίμι πραξας*: “si tamèn id patiar, quod utinàm mihi non contingat pati.”—

ver. 1047. Benè *scholiastes*: ἀνιττῆται εἰς τὸν τοῦ Θανάτου ἀγῶνα, ὃν νικησας, ἀνῆγαγε τὴν Ἀλκήστιν.

- λαβων· τα μεν γαρ κουφα τοις νικωσιν, ην 1050
 ιππους αγεσθαι· τοισι δ' αυ τα μειζονα
 νικωσι, πυγμαην και παλην, βουφορβια.
 γυνη δ' επ' αυτοις ειπετ'· εντυχοντι δε,
 αισχρον παρειναι κερδος ην τοδ' ευκλεες.
 αλλ', ως περ ειπον, σοι μελειν γυναικα χρη. 1055
 ου γαρ κλοπαιαν, αλλα συν πονη, λαβων
 ηνω· χρονη δε και συ 'μ' αινεσεις ισως.
 Αδ. ου τοι σ' ατιζων, ουδ' εν αισχροισι τιθεις,
 εκρυψ' εμης γυναικος αθλιους τυχας·
 αλλ' αλγος αλγει τουτ' αν ην προσκειμενον, 1060
 ει περ προς αλλου δωμαθ' ωρμηθης ξενου·

ver. 1053. Hujusce versiculi, sicut editum habemus, nec facilis est oratio, nec dilucida pro Euripidis ingenio; sed minus elegans in dictionibus, affectata, nec non perplexâ constructione; adeo ut nasutior aliquis statim pronunciabit locum in morbo, atque eo quidem gravissimo, cubare: nam opponi debuerant etiâ voces αισχρον et ευκλεες. Scholiastis interpretatio sic se habet: επει δη εντυχον εκεισι, το μεν κερδαινειν αυτην, ευκλεες ηγησαμην· το δε ιασαι, αισχρον· quæ manifestissimè declarant eum aliter legisse, quàm in libris editis hodiè circumfertur. Duplicem inivimus emendandi viam ex conjecturâ: quarum tamèn neutra facilitate suâ atque probabilitate in tantum videatur commendari, ut tutum sit in textum importare. Cum lectore verò non pigebit divinationes meas communicâsse; ut saltèm sagaciores inde stimulentur ad melius quiddam et limatius expediendum.

εντυχοντι δε,
 αισχρον παρειναι· κερδος ην δ' αυτ' ευκλεες:
 vel, quod prætulerim, nec contemnendum arbitror;

εντυχοντι δε,
 αισχρον παρειναι, κερδανοντι δ' ευκλεες:
 nam quis tolerabit Euripidem gravitèr dicentem, “ turpe esse
 “ gloriosam rem nihili habere;” quasi sapientissimum oraculum
 de tripode Phœbi pronunciaret?

ver. 1058. Pro αισχροισι præstat codex unus εχθροισι. Sed undenâm librarii loco perspicuæ vocis εχθροισιν interpolârint alteram? Mihi videtur lectio εχθροισι commentum fuisse cujusdam fastidiosi vulgatam minus concoquentis.

ἄλῃς τε κλαίειν τοῦμον ἣν ἐμοὶ κακόν.
 γυναικα δ', εἰ πως ἐστίν, αἰτούμαι σ', ἀναξ,
 ἄλλον τιν', ὅς τις μὴ πεπονθεν οἱ' ἐγώ,
 σώζειν ἀνωχθὶ Θεσσαλῶν· πολλοὶ δὲ σοὶ
 1065
 ξένοι Φεραιῶν. μὴ 'μ' ἀναμνήσης κακῶν.
 οὐκ ἂν δύναίμην, τήνδ' ὄρων ἐν δωμασίν,
 ἀδακρυς εἶναι. μὴ νοσοῦντι 'μοὶ νοσον
 προσθῇ· ἄλῃς γὰρ συμφορὰ βαρυνομαι.
 1070
 ποῦ καὶ τρεφοῖτ' ἂν δωματῶν νεὰ γυνή;
 νεὰ γὰρ ὥς, ἐσθῆτι καὶ κοσμῷ πρέπει.
 πότερ' αὖτ' ἀνδρῶν διτ' ἐνοικίηται στεγὴν;
 καὶ πως ἀκραιφνῆς, ἐν νεοῖς στρωφωμένη,
 εἶναι; τὸν ἥβωνθ', Ἑρακλῆϊς, οὐ ῥαδίου
 εἰργεῖν· ἐγὼ δὲ σου προμηθεῖαν ἐχῶ.
 1075
 ἢ, τῆς θανούσης θαλάμῳ εἰσβυσας, τρέφω;

ver. 1062. Intuli de meo te vice δε, quod inconcinnum: ut non dicam minimè tolerari velle mente scriptoris; quàm duas rationes proferat, ob quas noluerit *Admetus* rem *Herculi* aperire; ne scilicet alias ædes hospitatum diverteretur heros, et ne nulli bono venerabilem amicum contristaret.

ver. 1070. Fallor, aut scripsit *Euripides*,

ποῦ καὶ στρεφόντ' ἂν δωματῶν νεὰ γυνή;
ubinàm ædium versari poterit? vide v. 1073. *Sophocles*, *Elect.* 516.

ἀνιμῶν μιν, ὥς εἰκάς, αὐ στρεφῇ:

i. e. ἀναστρεφῇ: ut ibidem *scholiastes*, et *Homerus*, *Il. M.* 42.

ὥς δ' ὅτ' αὖ ἐν τε κύνεσσιν καὶ αἰδέσσιν θηγεύηται

κατὰ τοῖς, ἢ λέων, στρεφεται.

Vide ad v. 29.

ver. 1072. *σιγῆν*· *opertum* et *arcanum locum*: i. e. θαλάμους, vel κενὸς οἶκον, ut v. 885. et ità rectè interpreteris *proprio* sensu *Juvenalem*, sat iii. 113.

Scire volunt *secreta domus*, atque indè timeri.

ver. 1076. Vox *εἰσέχουσας* MSS. nihil est, mihi crede, nisi purum putum interpretamentum, vel fungi cujusdam depravatio, genuinæ dictionis, longè longèque elegantioris *εἰσβυσας*. *Hesychius*: βυσσαι· κρυφαί: vide quæ diximus ad vv. 885. 1072. Appositè *Virgilius*, *Æn.* vii. 616.

και πως επεισφρω τηνδε τῷ 'κεινης λεχει;
 διπλην φοβουμαι μεμψιν· εκ τε δημοτων
 μη τις μ' ελεγξῃ, την εμην ευεργετιν
 προδοντ', εν αλλης δεμνιοις πιτνειν νεας·
 και της θανουσης, αξια δ' εμοι σεβειν,
 πολλην προνοιαν δει 'μ' εχειν. συ δ', ω γυναι,
 ἢ τις ποτ' ει συ, τὰυτ' εχουσ' 'Αληκσίδι
 μορφης μετ' ἰσδι, και προσήξει δερμα.

1080

Hoc et tum Æneadis indicere bella Latinus
 More jubebatur, tristesque recludere portas.
 Abstinit tactu pater, averfusque refugit
 Fœda ministeria, et coecis se condidit umbris :

i. e. "in remotissimis ædium penetralibus." Neque aliundè figuram suam arcessit vocabulum, quo sæpiùs usus est poetarum pater; ut Od. Δ. 676.

μυθων, οὗς μνηστῆρες ἐν φρεσὶ βυσσοδομευον :

quamvis aliter sciscant *Etymologorum* atque *scholiastarum* grex : nam consilia maximi momenti in remotissimis domi partibus, ut par est, agitari solent; ubi possint abscondi deliberantes. Pulchrè *Lucretius*, i. 737.

— multa benè ac divinitùs invenientes,

Ex adyto tanquàm cordis responsa dedere :

et *Claudianus*, de rapt. Prof. i. 212. non minùs elegantèr :

Viderat hæc dudùm, summâ speculatus ab arce,

Jupiter, ac Veneri mentis penetralia nudat.

ver. 1077. επεισφρω : vide *Herc. fur.* 1270. vox ipsa cum asfinibus ejus non rarò inveniuntur.

ver. 1081. Nostro saltèm gustui suavior effluxisset versus ad hunc morem scriptus :

και της θανουσης, αξια; δὴ 'μοι σεβειν,

πολλην προνοιαν δει 'μ' εχειν :

sed de his subtilioribus proprietatibus sermonis *Græci* non est hodiernorum judicium fidentèr et pro imperio decernere.

Quantoperè verò necesse est se commendaverit *Admetus* uxori suæ, animi tam fidelis in amores suos auritæ testi !

ver. 1084. Proclivior videtur scriptura προσήξει : sed vulgatam non damnaverim equidèm ob varietatem constructionis, quâ felicissimè legentium tædio occurritur. Simplex verbum sæpiùs adhibuit *Homerus* ; ut Od. Δ. 796.

— δημα;

οι ἡμοὶ κομιζε, πρὸς θεῶν, ἀπ' οὐμάτων
 γυναικα τήνδε, μὴ ἡμ' ἐχῆς ἡρήμενον·
 δοκῶ γάρ, αὐτὴν εἰσεῶν, γυναιχ' ὄραν
 ἐμὴν· βόλοι δὲ καρδιαν· ἐν δ' οὐμάτων

1085

— δέμας δ' ἦλκετο γυναικί
 Ἰφιδίμῃ, κόρη μεγάλῃ τοῦ Ἰκαρίου
 τῆς Εὐμήλου ὄππῃ, Φεργῆς ἐπὶ οἰκίᾳ καίων.

Scholiasæ nostri rationes satis mirari nequeo, qui non retulerit dictionem προσήξει ad προσικῶ sed ad αἶσσω : sic enim, se habet ejus *scholium* : προσικῶς γὰρ ἔχεις τὸ αἰνύγμα ἐκείνης τῆς μορφῆς : nam αἰνύσσειν vult ὄραω et αἶσσειν. Ad ejus mentem ita constitui potest locus :

ἢ τις ποτ' ἐσσι, ταῦτ' ἔχουσ' Ἀλκίηδι
 μορφῆς μετ' ἰσθί, καὶ πρὸς ἡῖται δέμας :
 atque insuper, moveris corpus similiter : quæ nimis subtilia sunt et obscura, quàm quæ Euripidi imputaverim : idèdque receptæ lectioni atque interpretationi standum puto. Non inopportune Virgilius advocabitur, *Æn.* ii. 489.

O ! mihi sola mei super Astyanactis imago !

Sic oculos, sic ille manus, sic ora, ferebat.

Nec tamèn, cùm prorsus eadem sonare videantur δέμας et μορφή, non accresceret venustas loci, si notionem quandam motus in eum possemus derivare. δέμας μορφή : *Hesychius* : aliter μορφῆς pro staturâ vellem accipias : ut in *Pindaro*, *Isth.* iv. 88.

Θέβαι ἀπο Καδμύϊαν, μορ-
 φῆν βραχὺς, ψυχῆν δ' ἀκαμπῆτος,
 προσπαλαίσων ἡλθ' ἀντρ.

ver. 1086. Reposui ex conjecturâ ἔχης pro ἔλῃς : facili et necessariâ, nî fallor, emendatione. Passim turbant in his vocibus scriptores librarii : de quâ re nobis plus una est oblata occasio disputandi.

Vel, si hoc displiceat, rescribas licet pervenustè, nec violentâ quidèm illâ mutatione.

— μὴ ἡμ' ἔλῃς ἡσσημένοι :

itâ v. 708. hujusce fabulæ :

— γυναικός, ὡ κακισθ', ἡσσημένος.

ver. 1088. βόλοι turbat : θόλωσαι ταραῖσαι, σκοτίσαι : *Hesychius* : undè derivetur *metaphora*, videas apud eundem *lexicographum* in v. βόλος et alios : sed *scholiasæ* noster est instar omnium : ἀπὸ τοῦ θόλου τῆς σῆπας ἢ, μίλλουσα ἀγριεῖσθαι, τούτοις προίεται, ἐπὶ το σκοτίσαι τὸν ἀγριεῖναι. Videas etiâ *Orpheum* de lapid. 484. et ibi *Gefnerum*. Quo sensu noster, vocem adhibet *D. Cassius*, xl. 26.

πηγαὶ κατερρώγασιν. ὦ τλήμων ἐγώ,
ὡς ἄρτι πένθους τοῦδε γενομαι πικροῦ.

1090

Χορ. ἐγὼ μὲν οὐκ ἐχοίμ' ἂν εὐ λεγέιν τυχήν·
χρὴ δ', ὅς τις εἰ σύ, καρτερεῖν θεοῦ δόσιν.

*Ηρ. εἰ γὰρ τὸσαυτὴν δύναμιν εἶχον ἐκ Διός,

ἢ—ἀκμή τοῦ διου ὧν, καὶ ὑπ' ἐκπληξίως τῆς τε ἰδίας ἅμα καὶ τῆς δημοσίας
συμφορᾶς τιθοῦμαι. Sunt autem, qui rursum de *lætitia* usurpant.
Suidas ἡ τιθόμενος· καὶ ἐπὶ χάρας· Φειδρατὴς Μυμηκαθερωποῖς·
γέλωντα, καὶ χαιρόντα, καὶ τιθόμενον :

ἐπὶ λύπῃς·

ἢ πο τῆς ἀνίας ἀπιδόλουδ' ἡ καρδία.

Nec fas est Horatium præterire, od. ii. 19. 6. quem tamèn
suspicio me alicubi in hoc libro prius admovisse :

Evoe, recenti mens trepidat metu ;
Plenoque Bacchi pectore, turbidum
Lætatur.

ver. 1089. πηγαὶ κατερρώγασιν : vide Herc. fur. 449. Soph.
Trach. 852.

ver. 1090. πικρὸς πικροῦ : sic D. Matthæus, xxvi. fin. καὶ, ἐξελθὼν
ἐξω, ἐκλαυσεν πικρῶς. Metaphora desumpta est, si quid videam, de
lachrymarum falsitudine : videas *Silvæ Criticæ* sect. c. xlv. Ho-
merus, Od. Δ. 153.

— αὐτὰρ ὁ πικρὸν ὑπ' ὀφρύσι δακρυοῖς ἔβρι.

Tibullus, ii. 4. 11.

Nunc et amara dies, et noctis amarior umbra est :

i. e. tristior—flebilior. Hinc, nec aliundè, rectè Horatium interpre-
teris : od. ii. 16. 27.

Lætus in præsens animus, quod ultrà est,
Oderit curare ; et amara leni
Temperet risu :

i. e. lachrymosa. Quis nescit versus Empedoclis decantatissimos ?
Ζεὺς ἀργός, Ἢν τε φριμώδης, ἢδ' Αἰδωνεύς,
Νηλεὶς θ', ἡ δακρυοῖς ἰωντικροῖς τ' ὤμμα βροχίον·
ut legerim apud Diogenem Laertium ; nam diversissimè apud veteres
verficuli solent circumferri.

ibid. πικρὸς γενομαι : adeas Soph. Trachin. 1101.

ver. 1093. ἢ γὰρ : elliptica est hæc formula, quam sic liceat
explere : ἢ γὰρ δύναμιν εἶχον πορεύσασθαι, πορεύσασθαι μὲν. Hefychius : ἢ
γὰρ· ἢθι γὰρ. Videas Il. B. 371. Pind. Pyth. i. 87. Ità Philo-
Judaus, ii. p. 422. ἢ γὰρ ἐπιλαμψὶ ποτε τῷ βίῳ το ἀγαθὸν τοῦτο.
“ Meliùs, ἢθι γὰρ :” ad locum Mangeius, satis infeliciter. Vide
superiùs, v. 90.

- εις Φως πορευσαι νερτερων εκ δωματων
 γυναικα, και σοι τηνδε πορσυναι χαριν. 1095
- Αδ. σαΦ' οίδα βουλευσθαι σ' αν' αλλα που τοδε;
 ουκ εστι τους θανοντας ες Φως μολειν.
- Ἡρ. μη νυν ὑπερβαλ', αλλ' εναισιμως Φερε.
- Αδ. ῥχον παραινειν, η παθοντα καρτερειν.
- Ἡρ. τι δ' αν προκοπωτοις, ει θελεις αει σπενειν; 1100
- Αδ. εγνωκα καυτος, αλλ' εως τις μ' εξαγει.
- Ἡρ. το γαρ Φιλησαι τον θανοντ', αγει δακρυ.
- Αδ. απωλεσε με, κατι μαλλον η λεγω.
- Ἡρ. γυναικος εσθλης ημωπλανης τις αντερει;
- Αδ. ωστ' ανδρα τονδε μηκεδ' ἠδεσθαι βιω. 1105

ver. 1097. *Lucretius* iii. 942.

— nec quisquam expergitus extat,
 Frigida quem semel est vitæ pausa secuta.

ver. 1098. Editur vulgò ὑπερβαίν' : quod nos exhibemus, feliciter suppeditant MSS. nam venustum est, atque hæud dubiè genuinum : vide ad v. 1022. Pronior aberratio non erat librariis : et ita noster sæpiùs locutus est. Apponam locum ex *Hippolyto*, v. 937.

ἰδοικα μη σου γλωσσ' ὑπερβαλη κακοις :
vereor, ne lingua tibi modum excedat in conviciis, vel verbis improbis.
 Locum non intellexerunt editores, et *scholiasta* : vide nos supra ad v. 718.—*Cæterum*, elegantèr *Pindarus*, *Nem.* vii. 96.

— εν τε δαμοταις
 ομματι δερκομαι λαμπερον, ουχ ὑπερβαλλων,
 βιαια παντ' εκ ποδος ισου-
 σαις.

ibid. εναισιμως καθηκοντως : accuratè *scholiastes*. εναισιμον πρσον : *Hefychius*, ad hunc locum opportunè. Hæud aliter *Homerus*, *Il.* Ω. 40.

αλλ' ολοη Αχιλλη, διοι, βουλεσθ' επακηγειν,
 ὦ ουτ' αε φρεις εισιν εναισιμοι, ουτε νοημα
 γυαμπτον ανι σθησισι.

Conferas *Il. P.* 716. et *Hefychium* in αισια.

ver. 1101. Rescribendum arbitror aspero cum spiritu, εγνωκα
 χαυλος ipse novi.

Ἡρ.

- Ἡρ. χρόνος μαλαζει· νυν δ' ἐθ' ἦβα σοι κακόν.
 Αδ. χρόνον λεγοίς αν, εἰ χρόνος το κατθανεῖν.
 Ἡρ. γυνή σε παύσει, καὶ νεοῦ γαμου πόθος.
 Αδ. σιγήσον· οἶον εἰπας! οὐκ αν πόμην.
 Ἡρ. τί δ'; οὐ γαμεις γαρ, ἀλλὰ χηρευεις μόνος; 1110
 Αδ. οὐκ ἐστίν, ἡ τις τῷδε συγκλιθῆσεται.
 Ἡρ. μὲν τὴν θανούσαν ὠφελεῖν τί προσδοκᾷς;
 Αδ. κεινὴν, ὅπου περ ἐστὶ, τιμασθᾶι χρεων.
 Ἡρ. αἰνῶ μὲν, αἰνῶ· μωρίαν δ' ὀφλισκάνεις.
 Αδ. ὥς μὴ ποτ' ἀνδρα τόνδε νυμφίον καλῶν. 1115
 Ἡρ. ἐπὶ ηνέσ', ἀλοχῶ πιστὸς οὐνεκ' εἰ φίλος.
 Αδ. θανοίμ', ἐκείνην, καὶ περ οὐκ οὖσαν, προδούς.

ver. 1105. ἦβα: ut ἠθῆκεν Soph. Trach. 1089. ἦβα· ἀκμαζει: *Hesychius*; quæ vox etiã sæpe figuratè ad eundem modum adhibetur. *Philostratus*, de vit. Sophist. i. 24. 3. ἰσλασιαζον μεν εἰ Μεγαρεῖς πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ἀκμαζουσας τας γυναῖκας. Ità etiã *Σαλλεῖς*.

ver. 1110. χηρευεις μόνος; in animo habes viduam vitam degere solitarius? Varietas lectionis est χηρευεις μόνος, et χηρευσις λεγος. Nobis id videtur simplex ac nitidum præ cæteris, quod dedimus. Vox μόνος solemniter invenitur esse in hac re, et apud nostrum hæud rarò. *D. Paulus*, 1 Tim. v. 5. ἡ δὲ οὕτως χηρα, καὶ μεμονωμένη. Dedi quædam huc spectantia ad *Virg. Geo. iv. 517*.

ver. 1114. Nihil muto; sed scripsit fortassè noster tragicus:
αἰνῶ, μετ' αἰνῶ.

ver. 1115. Hæcere me fateor ad hunc locum. Nihil subsidii est in v. 1105, ad quem provocat *Barneſius*: ibi constructionem nullo negotio expediveris: *ἡμπλακον* nempe, ὥστε μηκέθ' ἡδεσθαι βίῳ: hic autem nihil simile aut secundum in proclivi est. Conjecturam legendum:

ἰσθ', οὐ ποτ' ἀνδρα τόνδε νυμφίον καλῶν·
et postea, cum *scholiasten* adiissem, me persuasum habui non à seopo conatum aberravisse, sed eum similiter in schedis suis quondam legisse. Accipe, lector, ejus interpretationem: ἰσθι, μὴ καλεσῶν με νυμφίον. Nec scio an me *Euripides* et amatores ejus habebunt excusatum, quod reformidaverim tam venustam lectionem in textu, quo digna est, collocare.

ver. 1117. *θανοίμ'* simili pertinaciâ *Virgiliana Dido*: *Æn. iv. 23*. Sed mihi vel tellus optem prius ima dehiscat,
Vel pater omnipotens adigat me fulmine ad umbras,
Pallentes

- 'Ηρ. δέχου νυν εἰσω τήνδε γενναίαν δομῶν.
 Αδ. μὴ πρὸς σε τοῦ σπείραντος ἀντομαι Διός.
 'Ηρ. καὶ μὴν ἁμαρτήσῃ γε μὴ δρᾶσας ταδε. 1120
 Αδ. καὶ δρῶν γε λυπῇ καρδίαν διχθήσομαι.
 'Ηρ. πίθου· ταχ' ἂν γὰρ εἰς δεὺν πέσοι χάρις.
 Αδ. Φεῦ·
 εἰδ' ἐξ ἀγῶνος τήνδε μὴ ἄλβες ποτε.
 'Ηρ. νικῶντι μὲν τοὶ καὶ σὺ συννικᾷς ἐμοί. 1125
 Αδ. κἄλως ἐλεξάς· ἡ γυνὴ δ' ἀπελθετω.
 'Ηρ. ἀπεισιν, εἰ χρεὴ· πρῶτα δ', εἰ χρεῶν, δρᾶ.
 Αδ. χρεὴ, σοῦ γε μὴ μέλλοντος οργαίνειν ἐμοί.
 'Ηρ. εἰδῶς τι κα' γὰρ τήνδ' ἔχω προθυμίαν.
 Αδ. νικά νυν· οὐ μὴν ἀνδανόντα μοι ποιεῖς. 1130
 'Ηρ. ἀλλ' ἐστδ', ὅδ' ἡμᾶς αἰνεσεῖς· πίθου μόνον.
 Αδ. νομίζετ', εἰ χρεὴ τήνδε δεῖξασθαι δομοῖς.
 'Ηρ. οὐκ ἂν μεθεινὴν τὴν γυναῖκα προσπολοῖς.
 Αδ. σὺ δ' αὐτὸς αὐτὴν εἰσαγ', εἰ δοκεῖ, δομοῖς.
 'Ηρ. εἰς σὰς μὲν οὖν ἐγὼ γε θήσομαι χεῖρας. 1135
 Αδ. οὐκ ἂν θιγοίμῃ· δῶμα δ' εἰσελθεῖν παρὰ.
 'Ηρ. τῇ σὴ πεποῖθα χεὶρὶ δεξιᾷ μόνῃ.
 Αδ. ἀναξ, εἰαζὴ 'μ' οὐ θέλοντα δρᾶν ταδε.
 'Ηρ. τόλμα προτείνειν χεῖρα, καὶ θίγειν ξένης.

Pallentes umbras Erebi noctemque profundam,
 Antè, Pudor, quàm te violo, aut tua jura resolvo.
 ver. 1121. λυπῇ καρδίαν διχθήσομαι: trita est figura; neque alium
 præter unum *Horatium* advocabo, od. i. 18. 4.

Siccis omnia nam dura Deus proposuit; neque
 Mordaces aliter diffugiunt sollicitudines.

ver. 1133. MSS. dant μεθυμένην: quam vocem vel cum accusa-
 tivo non rejicerem, quamvis memor sim quid de hac re sciscant
 magistri; quorum disputationes jam nunc haud attigerim. Red-
 derem utique: "non a me remittam hanc mulierem famulis."

Αδ.

- Αδ. και μην προτεινω, Γοργον' ὡς καρατομῶ. 1140
 Ἡρ. εἰς;
 Αδ. εἶω ναι.
 Ἡρ. σῶζε νυν, καὶ τὸν Δίος
 Φησεῖς ποτ' εἶναι παῖδα γενναῖον ξένον.
 βλέψον δ' ἐς αὐτήν, εἰ τι σοὶ δοκεῖ πρῆπειν
 γυναικί· λυπῆς δ', εὐτυχῶν, μεθίστασο.
 Αδ. ὦ θεοί, τι λέξω; θαυμ' ἀνελπιστόν τοδε· 1145
 γυναικὰ λεύσσω τήνδ' ἐμὴν ἐτήτυμῶς.
 ἡ κερτομός με θεοῦ τις ἐμπλησσεὶ χάρα;
 Ἡρ. οὐκ ἐστίν· ἀλλὰ τήνδ' ὄρας δαμάσσει σὴν.
 Αδ. ὄρα γε, μὴ τι φᾶσμα νερτέρων τοδ' ἦ.
 Ἡρ. οὐ ψυχάγωγόν τοιδ' ἐποίησω ξένον. 1150
 Αδ. ἀλλ' ἦν ἐδάπτων εἰσὶν δαμάσσει ἐμὴν;
 Ἡρ. σὰφ' ἰσθ'· ἀπιστεῖν δ' οὐ σε θαυμάζω τυχή.

ver. 1141. εἶω ναι: non memini sanè voculam ναι, alibi occurrere sic positam post *verbum*: si quis exemplum simile poterit cruerе, pereat nostra divinatio. Interea tamen suspicor ita locum esse ordinandum:

Ἡρ. εἰς; Αδ. εἶω. Ἡρ. καὶ σῶζε νυν, καὶ τὸν Δίος.

Lectoris iudicio rem decernendam permittimus.

ver. 1143. *πρῆπειν*· *similis esse*: ut Bacch. 917.

πρῆπειν δὲ Κάδμου θυγατρὶν μορφήν μίμναι:

nam sic fidentèr repoluerim; atque eo magis, quod postea intellexerim *Musgravium* quoque non aliter sensisse. *πρῆπειν*· ὁμοίον: *πρῆπειν*· εἰκασμένος, εἰκασθῆναι: *Hesychius*, cujus interpretes ad has glossas digni sunt, qui consulantur. Idem *lexicographus*: *πρῆπειν*· ὁμοιωσῆναι. Quis autem tam malè credulus, ut huic miraculo philologo fidem habeat? Rescribendum autumo: *πρῆπειν*· ὁμοίως εἶναι.

ver. 1147. Varietas lectionis est *ἐμπλησσει*: hinc orfus, non ineptè verbum hanc ratione reformaveris:

ἡ κερτομός θεοῦ τις ἐμὲ πλησσει χάρα;

ver. 1148. Brevitèr et ellipticè dictum, ut in celeri dialogo, pro: ἀλλ' αὐτὴ, ἦν ὄρας, σὴ δαμάσσει ἰσθ'.

ver. 1150. Præstiterit fortallè:

οὐ ψυχάγωγόν τοιδ' ἐποίησω ξένον.

ver. 1152. Necessarium putavi rescribere *τυχῇ* pro *τυχῇ*· *ἵκν*-bente tum *Reiskio*, tum vocis *ἀπιστεῖν* indole.

Αδ.

- Αδ. θίγω, προτείπω, ζώσαν ὡς δαμαρτ' ἐμην;
 Ἡρ. προτείω· ἐχεις γὰρ παν, ὅσον περ ἡδέες.
 Αδ. ὦ Φιλτάτης γυναικὸς ὄμμα καὶ δέμας, 1155
 ἐχῶ σ' ἀελπτῶς, οὐ ποτ' ὀφείσθαι δοκῶν.
 Ἡρ. ἐχεις· Φθόνος δὲ μὴ γενοίτο τις θένων.
 Αδ. ὦ τοῦ μεγίστου Ζήνος εὐγενὲς τέκνον,
 εὐδαιμονοίης· καὶ σ' ὁ Φίτευσας πατήρ
 σῶζοι· σὺ γὰρ τὰμ' ἐξανωρθώσας μόνος. 1160
 πῶς τινδ' ἐπεμψας νερθεν εἰς Φαὸς τὸδε;
 Ἡρ. μάχην ξυναψας δαιμονῶν τῷ κοίρανω.
 Αδ. τοῦ τόνδε Θανάτῳ Φῆς ἀγῶνα συμβαλεῖν;
 Ἡρ. τυμβὸν παρ' αὐτόν, ἐκ λοχοῦ μαρψας χερσίν.
 Αδ. τί γὰρ ποθ' ἦδ' ἀναυδὸς ἔστηκε γυνή; 1165
 Ἡρ. οὐ πῶ θεμὶς σοὶ τῆςδε προσφώνηματων
 κλυεῖν, πρὶν ἂν θεοῖσι τοῖσι νερτέροις
 ἀφαιγνίστηται, καὶ τρίτον μολῇ Φαὸς.

ver. 1161. ἐπιμψας· i. e. ἐκομίσας: *scholiastes* ad Hippol. 158. et ita malim interpretari Iph. Taur. 604.

ver. 1162. δαιμονῶν· τῶν νεκρῶν, mortuorum: ut interpretatus est *scholiastes*: et defendet fortasse locutionem *Æschylus*, Eumen. 302. ad hunc modum interpunctus:

ἀναιμάτων βύσσημα, δόμοισιν σκία:

mortuorum umbra: i. e. vel vivus, umbra, quasi mortuus: cui favere videtur *scholiastes*. Non miror tamē locutionem venisse in suspicionem *Fridrico Jacobs*, qui reponit parū probabiliter νεκρῶν pro δαιμονῶν: nos ἀπώων prætulerimus: vel, si acciderit transpositio, ad hunc modum verius concinnari possit:

μάχην ξυναψας τῶν ἀπώων κοίρανω:

sed tenemus veterem scripturam, donē probabilius aliquid ac felicius eruatur.

Porrò, ob liberatam morte *Alceſtida* nactus est fortasse *Hercules* nomen *Κηραμνντής*: quo *Lycophron* eum insignivit, *Call.* v. 663.

ver. 1168. Rectē videtur *Heathius* statuere vocem ἀφαιγνίσιν in hoc loco non velle purificare, sed desecrare. Consecratio illa in v. 76. quæ *Alceſtin* deorum Manium propriam fecerat, reddi prius debuit infecta, quā cum marito colloqui liceret. Ab hac notatione

ἀλλ' εἰσὺν εἰσὼ τήνδ' καὶ, δίκαιος ὢν
το λοιπὸν, Ἀδμήτ', εὐσεβεὶ περὶ ξένους·
καὶ χαιρ' ἐγὼ δὲ τὸν προκειμένον πόνον
Σθένελλου τυράννου παῖδι πορσύνω μολῶν.

1170

Αδ. μείνον παρ' ἡμῖν, καὶ ξυνεστίος γενοῦ.
Ἡρ. αὐθὶς τοδ' ἐσται· νῦν δ' ἐπειγέσθαι με δεῖ.

Αδ. ἀλλ' εὐτυχοῖης· νοστήμης δ' ἐλθοῖς ὁδόν.
ἀστοῖς δέ, πατὴρ τ' ἐννεπὼ τετραρχίᾳ,
χοροὺς ἐπ' ἐσθλαῖς συμφοραῖσιν ἴστανται·
βῶμους τε κνίσσαν βουθυτοῖσι προστρῶπαις.
νῦν γὰρ μεθιγροσμεσθὰ βελτίω βίον

1175

one dictionis non abhorret *Hesychii* glossa: ἀφαγνίσας· ἀποδύσας, ἢ
συλκίσας: quam nollem sollicitare. Huc etiā *Hippocratem* de mor-
bo facto, scēt. 3. εἰσιόντες τι περιεφάνομεθα· οὐχ ὡς μαινομένοι, ἀλλ' ἢ τι
καὶ προτιερον ἔχομεν μυσος, τοῦτο ἀπαγνινοῦμενοι. *Clemens Alexandrinus*
etiā, Strom. II. sub finem: πῶς οὖν, ἢ τι ῥυπαροὶ καὶ μιμολυσμένοι ἐπι-
τηδύμα, ἀφαγνίσαιν τοῦ γαμοῦ; Generalitèr est itaque ἀφαγνίζειν,
“pollutionem aliquam jam contractam amoliri.”

ver. 1170. Intelligo clausulam—εὐσεβεὶ περὶ ξένους—per apposi-
tionem stare vocibus—δίκαιος ὢν το λοιπὸν: i. e. “pergas et in pos-
“terum justus esse, reverentiam in hospites colendo.” Alitèr
videntur editores accepisse, frigidè, meo iudicio, et inveniustè.

ver. 1175. Varietas scripturæ est νοστήμης, νοστήμων· ἴδον, δομον, et
ποδα. Selegi quod mihi videtur venustum et *Homereum*: Od.
Υ. 333.

νῦν δ' ἤδη τοδὲ δηλοῖ, ὅτ' οὐκ ἐτι νοστήμης ἐστὶ.

Poteras etiā non minori venustate, nec, si minùs simpliciter,
non ad morem nostri tragici in hoc exemplo:

ἀλλ' εὐτυχοῖης· νοστήμων δ' ἐλθὼς ποδα:

conferas *Herc. fur.* 403. nam fortassè vocem ποδα vix meritò libra-
riis, nihil exquisitum excogitantibus, imputaveris.

ver. 1178. προστρῶπαις: *Hesychius*: προστρέπων· ἱκίται· ut *Aeschylus*, *Pers.* 216.

— θίους δὲ προστρῶπαις ἱκίται·

Sophocles, *Œd. Tyr.* 41. noster *Iph. Taur.* 618.

ver. 1179. Non ausim scripturam immutare; sed gravitèr
displicet vox μεθιγροσμεσθὰ, neque loco congruit, cùm in sit notio
curæ atque diligentiae, quod eventui fortuito parùm est consenta-
neum. Rescripserim, et certissimè, nî fallor.

του προσθεν· ου γὰρ ευτυχὴν ἀρνησομαι.

1180

πολλὰ μορφὰι τῶν δαιμονίων,
πολλὰ δ' ἀελπτῶς κραινοῦσι θεοί·
καὶ τὰ δοκῆθεντ' οὐκ ἐτελεσθῆ,
τῶν δ' ἀδοκῆτων πόρον εὖρε θεός.
τοιοῦδ' ἀπεβῆ τοδὲ πρᾶγμα.

1185

οὐ γὰρ μεθεμυσμῶσα βελτίω βίῳ
του προσθεν :

in portum venimus melioris vitæ: quod elegantissimum est: ac
fæpius usus est vocabulo Euripides: ut in hac fabulâ v. 810. με-
θεμύζομενος· μετερχομενος: Hesychius: qui tamèn ματτάτ ἐτιὰμ μεταρ-
μοζομενος eadè interpretatione; nisi laboret non alio morbo,
quàm quo noster tragicus: nam voces ob similitudinem facillimè
mutarent invicèm librarii. Rem integram deferre præstat ad
arbitrium lectoris.

ver. 1180. ου γὰρ ευτυχὴν ἀρνησομαι· non diffitebor me beatum: et
beatus audiebat Admetus apud veteres: ut Statius, Theb. vi. 332.

—Theffalicis felix Admetus ab oris:

scholiastes: “felix, propter amicitiam Hérculis, propter receptam
“dictus uxorem.” At narrat Diodorus Siculus lib. iv. omnes
Argonautas in mutua beneficia conjuravisse.

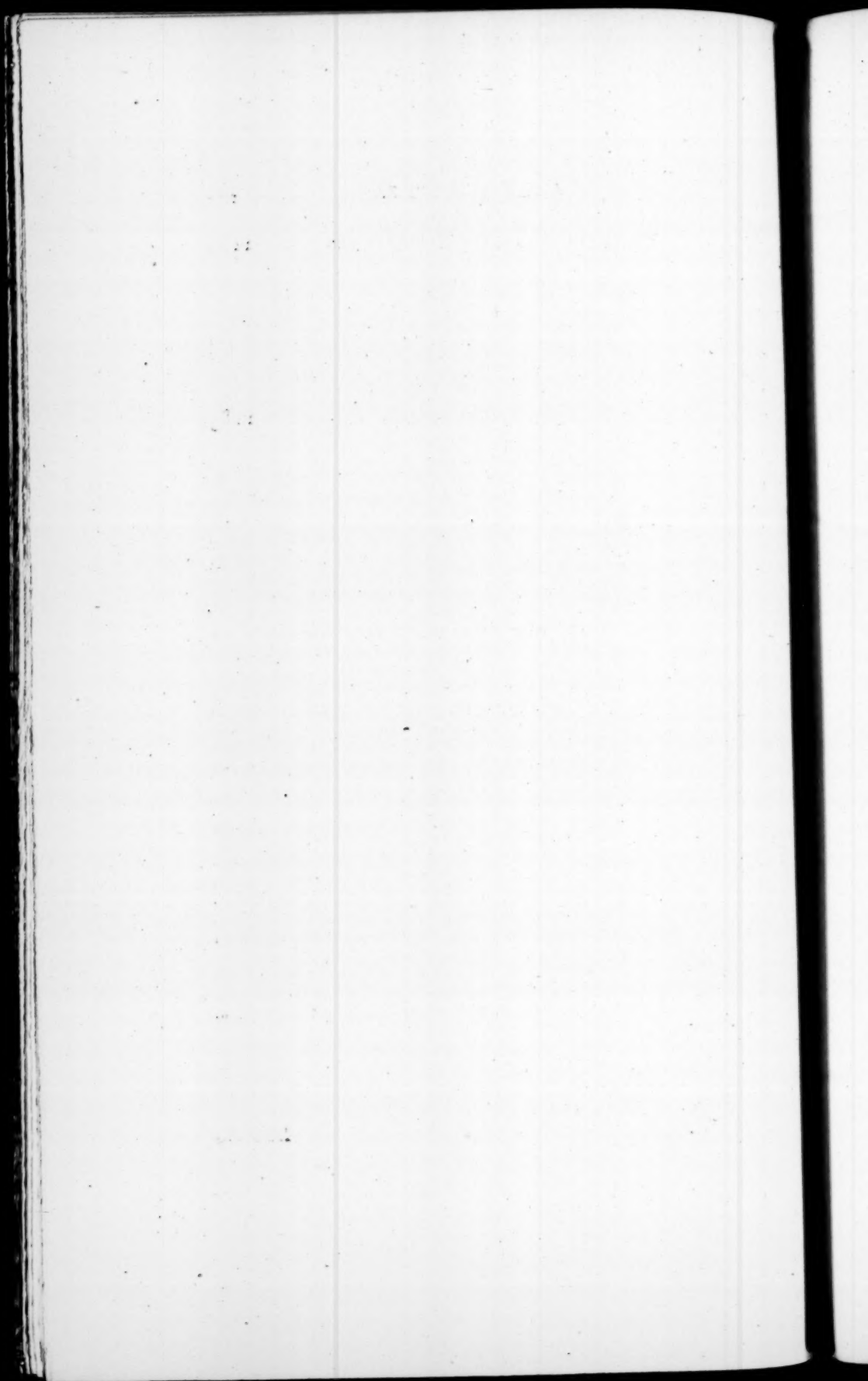
ver. 1184. Quamvis ubique videantur consentire codices per
variarum tragœdiarum fines in receptâ lectione, nihil potest esse
certius quàm restitutum oportere,

τῶν τ' ἀδ' κητῶν πόρον εὖρε θεός·

ob præcedentem καί. Affirmat enim imprimis generalitèr poeta,
Deos multa perficere præter expectationem; quod duplicitèr
ait demonstrari: tam spe verisimili frustrandâ, quàm minùs veri-
similibus ad finem perducendis. Rem statim tenebunt eruditi,
et assensum dabunt. Error errorem peperit: et locus semèl cor-
ruptus à longinquâ vetustate libros omnes incastigatus occupa-
vit. In tragicis δὲ nunquàm sequitur καὶ citra μιν vel expressum
vel subauditum.

Porro, non ineptè coronaverit animadversiones meas in hanc
tragœdiam scholium Praxillæ, quod attigimus ad Silv. Crit. iii.
finem, atque ad hunc modum haud infelicitèr fortassè redegerim
ad pedes suos:

Ἀδμητου λογον, ω' ταιρι, μαθων,
τους αγαθους φιλει,
απο των διων δ' απεχον· γρους, οτι
διων ολιγη χαρις εστι.

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

ΤΡΑΧΙΝΙΑΙ.

Τ Π Ο Θ Ε Σ Ι Σ.

Εκ της Απολλοδώρου βιβλιοθήκης.

ἩΡακλῆς, παραγενομένος εἰς Καλυδῶνα, τὴν Οἰνῶς θυγάτρα Διήανειραν ἐμνηστεύσατο· καὶ διαπάλαισας ὑπὲρ τῶν γαμῶν αὐτῆς πρὸς τὸν Ἀχιλλῶν ἀπεικασθέντα ταυρῷ, περιέκλασε τὸ ἀριστερὸν τῶν κεράτων αὐτοῦ, καὶ τὴν Διήανειραν γαμει. Ἡρακλῆς δὲ ἐβόλεν εἰς Τραχίνα ἀπειναί· ἀγῶν δὲ Διήανειραν, ἐπὶ ποταμῶν Εὐνήων ἦλθεν· ἐν ᾧ καθεζόμενος Νέστος ὁ Κενταυρὸς τοὺς παριόντας διεπορθόμενος· καὶ αὐτὸς μὲν ὁ Ἡρακλῆς τὸν ποταμὸν διέβη· Διήανειραν δὲ, μισθὸν αἰτήσεις, ἐπετρέφε Νέσῳ διακομίζειν· ὁ δὲ, διαπορθόμευν αὐτήν, ἐπεχειρεῖ βιάζεσθαι· τῆς δὲ ἀνακράζουσας αἰσθόμενος Ἡρακλῆς, ἐξελθὼν Νέστον ἐτοξέυεν εἰς τὴν καρδίαν· ὁ δὲ μέλλων τελευτᾶν, προσκαλεσάμενος Διήανειραν, εἶπε τηρεῖν λαβούσαν ἐν κοχλῷ, εἰ θεοὶ φίλτρον πρὸς Ἡρακλῆα ἔχουσιν· τὸν τε ἰὼν ἀφῆκε κατὰ τῆς κοχλίου, καὶ τὸ ῥύεν ἐκ τοῦ τραυματός τῆς ἀκίδος αἷμα συμμείξας, δέδωκεν· ἡ δὲ, λαβούσα, ἐφυλάττε παρ' ἑαυτῇ. ἀφικομένος δὲ εἰς Τραχίνα ὁ Ἡρακλῆς, στρατείαν ἐπ' Οἰχαλίαν συνηθροίσεν, Εὐρυτόν τιμωρησάσθαι θελὼν· συμμαχοῦντων δ' Ἀρκάδων αὐτῷ, καὶ Μηλίων τῶν ἐκ Τραχίνος, καὶ Λοκρῶν τῶν Ἐπικνημιδίων, κείνας μετὰ τῶν παίδων Εὐρυτόν, αἰρεῖ τὴν πόλιν· καὶ λαφυράωνσας ἦγεν Ἰολὴν αἰχμαλώτων· καὶ προσορμισθεὶς Κηναίῳ τῆς Εὐβοίας ἀκρωτηριῷ, Διὸς Κηναίου ἱερὸν ἰδρύσατο. μέλλων δὲ ἱερούργειν, εἰς Τραχίνα τὸν Λίχαν ἐπεμψε, λαμπρὰν ἐσθῆτα οἰσόντα· παρὰ δὲ τούτου τὰ περὶ τὴν Ἰολὴν Διήανειρα πυθόμενῃ, καὶ δεισάσῃ μὴ ἐκείνῃ μάλλον ἀγαπήσῃ, νομίσασα τῇ ἀληθείᾳ φίλτρον εἶναι τὸ ῥύεν αἷμα Νέστου, τούτῳ τοῦ χιτῶνα ἐχρίσεν· ἐνδὺς δὲ Ἡρακλῆς ἐδυεν. ὥς δὲ, θερμανθέντος τοῦ χιτῶνος, ὁ τῆς Ὑδρας ἰὸς τὸν χρωτὰ ἐσήπνε, τὸν μὲν Λίχαν τῶν ποδῶν ἀραμένος, κατήκοντισεν ἀπὸ τῆς ἀκρωρείας· τὸν δὲ χιτῶνα ἀπείσῃα προσπεφυκότα τῷ σώματι, συναπείσωντο δὲ καὶ αἱ σαρκεὶς αὐτοῦ. τοιαυτὴ δὲ συμφορὰ κατὰ σχεδεὶς, εἰς Τραχίνα ἐπὶ νεῶς κομίζεται. Διήανειρα δὲ, αἰσθόμενῃ τὸ γεγονός, ἑαυτὴν ἀνηγάγισεν. Ἡρακλῆς δὲ ἐνλείλαμενος Ἰλλῶν, ὅς αὐτῷ ἐκ Διήανειρας ἦν πᾶσι πρεσβύτερος, τὴν Ἰολὴν ἀνδρωδείᾳ γῆμαι, παραγενομένος εἰς Οἶτην, ὁ ἐστὶ ὁρὸς Τραχίνος, ἐκεῖ πυρὰν ποίησας, ἐκέλευσεν ἐπὶ αἵας ὕφαπτείν.

ΤΑ ΤΟΤ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ.

ΤΛΛΟΣ.

ΧΟΡΟΣ, παρθενων Τραχινιων.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

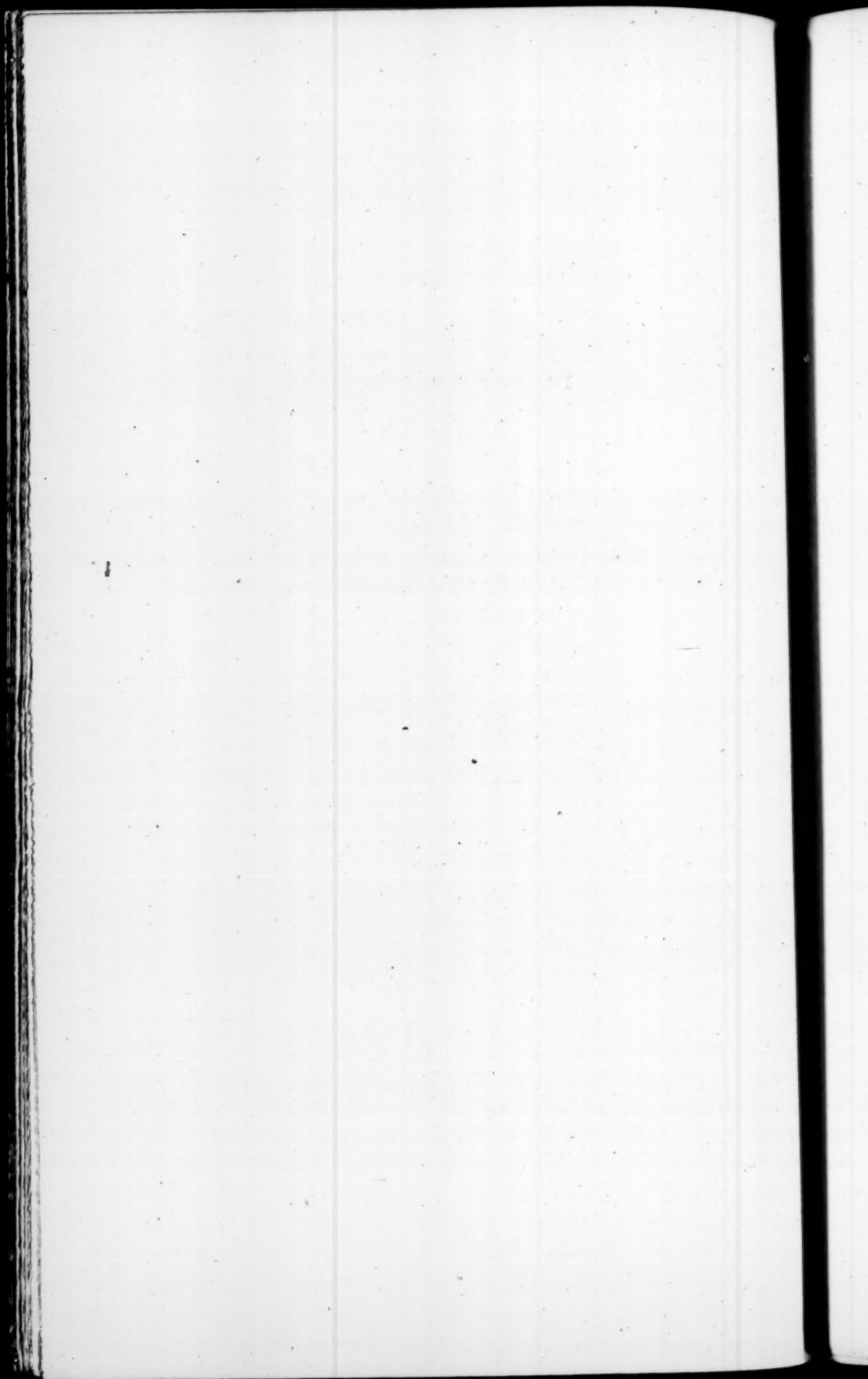
ΛΙΧΑΣ.

ΤΡΟΦΟΣ.

ΠΡΕΣΒΥΤΣ.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

Προλογιζει δε η ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

Σ Ο Φ Ο Κ Λ Ε Ο Υ Σ

Τ Ρ Α Χ Ι Ν Ι Α Ι.

Δ Η Ι Α Ν Ε Ι Ρ Α.

ΛΟΓΟΣ ΜΕΝ ΕΣΤ' ΑΡΧΑΙΟΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΦΑΝΕΙΣ,
ὥς ΟΥΚ ΑΝ ΑΙΩΝ' ΕΚΜΑΘΟΙΣ ΒΡΩΤΩΝ, ΠΡΙΝ ΑΝ
ΘΑΝΟΙ ΤΙΣ, ΟΥΤ' ΕΙ ΧΡΗΣΤΟΣ, ΟΥΤ' ΕΙ ΤΩ ΚΑΚΟΣ*

Ν Ο Τ Α.

ver. 2. Rectè reposuit *Brunchius* εκμαθοις: quam lectionem ingenium meum dudum erat assecutum. Prius cogitaveram de mutata distinctione ad hunc modum:

ὥς ΟΥΚ ΑΝ ΑΙΩΝ' ΕΚΜΑΘΟΙ ΒΡΩΤΩΝ, ΠΡΙΝ ΑΝ
ΘΑΝΟΙ, ΤΙΣ*

sed impotentèr omnino, et frustrà. Per secundam personam similiter effert hanc sententiam *Euripides*, *Androm.* 100.

ΧΡΗ Θ' ΟΥ ΠΟΤ' ΕΠΙΩΝ ΟΥΔΕΝ' ΟΛΘΙΟΝ ΒΡΩΤΩΝ,
ΠΡΙΝ ΑΝ, ΘΑΝΟΝΤΟΣ, ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΝ ΙΔΗΣ
ὅπως ΠΙΣΤΑΣΑΣ ἡμεῖς ἔξοι κατὰ :

et *Sophocles* noster in fragmento *Tyrus*, quod videtur effugisse *Brunchii* diligentiam, apud *Stobæum*, eth. ferm. 93. sic corrigendo:

μη πω τίς' εἴπω πρὶν τελευτήσαντ' ἰδῆς.
μὲν γὰρ

Suidas in voce αἰωνά locum, in quo versamur, profert: et, quod *Kusterianam* editionem attinet, vulgatam tuetur lectionem; sed clarè exhibet, quod valdè lætatus sum videndo, nostrum εκμαθοις editio princeps *Mediolanensis*.

Porro, aliquantulum semper hæsitabam ad versum tertium, quem sic fanè dudum tenueram:

ΟΥΤ' ΕΙ ΧΡΗΣΤΟΣ, ΟΥΤ' ΕΙ ΠΩ ΚΑΚΟΣ.

Nihil decerno; sed lectores monitos velim editionem *Suidæ*, modò memoratam, nullam vocem inter εἰ et κακός; interponere.

εγω δε τον εμον, και πριν εις αδου μολειν,
 εξοιδ' εχουσα δυστυχη τε και βαρυν.
 η τις πατρος μεν εν δομοισιν Οινεωσ
 ναιουσ', ενι Πλευρωνι, νυμφειων οτλου
 αλγιστον εσχον, ει τις Αιτωλις γυνη.
 μνηστης γαρ ην μοι ποταμος, Αχελφον λεγω,
 ος μ' εν τρισι μορφαισιν εξητει πατρος
 Φοιτων' ενεργης ταυρος, αλλοι' αιολος

5

10

ver. 7. Amplexor lectionem, quam nobis conservavit *scholiastes*, οτλιν pro οκιν· tum quod dictio videatur auctoris menti commodior, tum quod usitatio vox facilius expelleret rariorem. Οτλιν· την τάλαιπωριαν· *scholiastes*. Οτλος· μαχθος· *Hesychius* : οτλοι· οι μαχθοι· *Suidas* : ita enim castigandus est. *Æschylus*, sept. Theb. 18.

ἀπαντα πανδοκουσα παιδια· οτλιν·

κακοπαθειαν, ποιον· *scholiastes* ibidem.

Et verè monet noster *scholiastes* hujusce historię narrationem deductam esse nitido filo orationis; nec minùs amoeno tenore ipsam quoque historiam procedere.

ver. 10. τρισι sic sine finali, rectè exhibent *Strabo*, *Aldina*, et *Jun-tina* : quod semèl dictum velim; neque enim in animo est has tricas iterùm inculcare. Et ordo est: ος, φοιτων εν τρισι μορφαισιν, εξητει με πατρος : ut paritèr interpunxi.

Hoc certamen tangens, sic *Statius* admirabiliter : Theb. iv. 106.

— et Herculeâ turpatus gymnade vultus

Amnis : adhuc imis vix truncam attollere frontem

Ausus aquis, glaucoque caput summerfus in antro

Moeret ; anhelantes ægrefcunt pulvere ripæ.

Ubi de hac re consuli meretur *scholiastes*, qui το *Sophoclis*—αιδεειν κνιν· βουπρωτος—per juvenem interpretatur.

ver. 11. Acuminis nihil indiget, ut perspicias *epitheton* illud ενεργης prorsus insulsum esse et otiosum. Quomodò enim *taurus manifestus* potiùs, quàm *draco manifestus*, aut alia quævis forma manifesta, quam induit *Achelous* ? Sentisne speciale aliquid desiderari ? procul dubio statim sentias necesse est ; et me probè conjectasse, nî fallor, haud ægre fateberis. Ενεργης· δυνατος, ισχυρος· *Hesychius* : id, quod δραστηκος. Epist. ad Heb. iv. 12. ζων γαρ ο λογος του Θεου, και ενεργης. *Horatius*, epod. iii. 17.

Nec munus humeris efficacis *Herculis*

Inarfit æstuosius,

Non

δρακῶν ἐλικίος, ἀλλοί' ἀνδρείῳ κυτεῖ

Non aliud significare voluit inferiùs ad v. 507, per ὑψηλοῦ ταυ-
ρου, quàm κρατεροῦ, μυαλοῦ, ἐπὶ γούς: fortis, validi, et ingentis: nec
Seneca, Herc. Oct. 299. in eadem fabulâ versatus, dicit aliud:

proptèr me vagas

Achelous undas sanguine infecit suo,

Cum lenta serpens heret: in *taurum truce*

Nunc flecteret, serpente depositâ, minas:

aut *Ovidiùs*, met. ix. 85. de eodem *Acheloo*:

Sic quoque devicto, restabat tertia *tauri*

Forma *trucis*:

et *Cicero* in *Arateis*:

valido connixus corpore *taurus*.

Sic *Lycophron*, v. 730. fluvium vocat *Βουκερῶς ἀρῆς*: i. e. ισχυρὸς βουκε-
φαλὸς ποταμός.

ver. 12. κυτεῖ βουπερῶς, pro τυτῶ βουκερῶς, rectè dedit optimus
editor *Sophoclis* ex *Sirabone*, p. 703. quod et ipse priùs feceram,
quàm nitidissimum librum videram. *Κυτός* propriè est *cavum vas*;
sed, ut *σκίυος*, 1 *Thess.* iv. 4. et alibi, eleganter dicitur de hominis,
vel cujuscunque demùm animalis, corpore: *κυτός* σῶμα: *Hesychius*.
De *Hippopotamo* sic loquitur *Diodorus*, i. 35. το δ' ἴδαι *κυτός* του σῶ-
ματος οὐκ αἰσίουσιον ἐλεφαντι.

Ad vocem *βουπερῶς* quod attinet, in manibus paucula habemus
hàud vulgaria, quæ sequuntur. *Οξυπερῶς*· *ὀξυκεράτοι*: *Hesychius*:
quam dictionem invenire est apud *Æschylum*, *Prom. vinct.* 424.
Oppianus, de *tauris*, *cyneg.* ii. 54.

πρῶτα μιν, ἀντιπερῶν ἐς ἀλλήλους ὀρουντίς,

ἀγρία θυμῶντι χολῶ μίγα παιφισσοῦσι·

ut de *vulturibus* *Ælianus*, ii. 46. ἀντιπερῶι τῷ νοτῷ πιτοῦνται: sicùt apud
Geopon. script. xiv. 26. et *Hesychius*: πρῶτα· *πρῶτων*: Sic *Æschy-
lus*, *Choeph.* 389.

παροῖθεν δὲ πρῶτας—

τῆς οὐσίας: schol. Idem tragicus pariter venustissimè sept. *Theb.*
539.

βλαστήμα καλλιπερῶν, ἀνδρῶταις αἰνῆ.

καλλιπερῶν· καλλιπερῶων: schol. β'. qui cum priore quoque con-
sulendus est; et imprimis *Philostratus junior*, icon. 4. (ad quem
serò vidi *Heathium* quoque provocare) qui hunc locum *Trachinia-
rum* respicit, et tam egregiè illustrat, lectionem interea *Strabonis*
firmans, ut hic non transferri nullo modo debeat. Periodum sum-
moperè notabilem, sic rescriptam velim: Ζητίς ἰσως, τίς ἡ κοινὴ
δρακόντος τε, ὃς ἐνταῦθα πολὺς αἰσίουσιν, ἰγνίρας τοῦ πηχυῖ, κατὰ νῦντα θαφεί-
νος, καὶ γενεῖα καθίεις ὑπ' ὀρθῇ καὶ προσηύτῃ τῇ λοφίᾳ, βεβήτων τε, καὶ δεινῆς δι-
δορκῆς, καὶ ἰκαῖον ἐς ἐκπλήξιν ἀγαγίει· ταύρου τ' αὖτις, ὃς, ἰπὸ τοσαύτῃ
κίρᾳ

βουπρωρός· ἐκ δὲ δασκίου γενειάδος
 κρουνοὶ διερβαινόντο κρηναίου ποτου.
 τοιοῦνδ' ἐγὼ μνηστήρα προσδεδεγμένη

15

κεφαλαίαν γυνῶσας τὸν ἀνχένα, καὶ διασκαπτὴν τὴν ἐν ποσὶ γῆν, ὡς ἐς βολὴν ἵεται· καὶ αἰδώς τούτου ἡμιθροῦς· βουπρωρεῖ μὲν γὰρ αὐτῇ προσώπων, καὶ γενειᾶς ἀμφιλαφῆς, πηγὰς τε ἰαμάτων ἐκπλημυζοῦσαι τοῦ γυνείου· τὸ τε συνερῆτος, ὡς ἐς θεῶν πλῆθος· καὶ ἡ ἐν μισοῖς κορη, νυμφὴ τις οἰμαι·—παντὶς τε ἐκδουλοῦρος λειοτῆς, καὶ ῥοπαλὸν ἐν ταῖς χερσὶν ἔχων· κτλ. Vides sophistam tragici vestigiis per omnia insistere, et mirificè nostris lectionibus consentire; nam, nisi nimium mihi abblendantur, valdè probabiles sunt, quas dederim, emendationes. Si verò quis interea impugnandas credet nostras *Philostrati* castigationes, quòd de *tauro* dicatur—γυνῶσα; τὸν ἀνχένα, nē vehementer ille falsus est iudicii: nam *Valerius Flaccus*, ii. 546. numeroſo carmine, *Virgilium* secutus, errorem dedocebit:

—— qualis per pascua victor

Ingreditur, tum *colla* *lumen*, tum *celſior artus*,
Taurus; ubi adſueti pecoris stabula alta revifit,
 Et patrium nemus, et, bello quos ultus, amores.

Consulas inſuper, quæ in hanc rem ex abundanti diximus inferius, ad v. 223.

Neque *Nonnus*, in *Dionys*, lib. xiii. ad partes non intempestivè vocabitur:

γῆτορα Σειρηναίων πόλιν ὤκειον· ἄς Ἀχιλλῶ
 Τερψιχόρῃ ῥοδοῖσσα βοοκραιῶν ἀπὸ λικτρῶν
 τικτεῖν, αἰλλήνῃσι συναιπτομένη παρακοίτῃ.

Porro, ut hic *Nonnus* de *fluvio* dixit *βοοκραιῶν*· *bovinis cornibus*, (videas *scholion* ad *Hom.* II. Θ. 231. et *Hesychium* in *ορθοκραιῶν*) ità *Callimachus* similiter locutus est apud *Tzetzen* ad *Lycoph.* v. 409.

αἱ δὲ βοοπρεμνοῖο παρ' ἀγκυλοῖ ἰχθὺς Ἀραιθου:

ubi se minùs felicem dedit magnus harum reliquiarum editor. Ὄζος· κλάδος· Περμνος· ὁ κλάδος· *Phavorinus*. Notus est *Virgilii* versiculus, *Ecl.* vii. 30.

Et *ramosa* *Mycon* vivacis *cornua cervi*:

ubi consulas interpretes. Pateras etià describere, *βοοπρεμνοῖο*: videas *scholiasten* ad *Hom.* II. Σ. 3. sed prior est conjectura verisimilior.

Denique, suscitabimus *Hesychium*: *βουπρωρός*·—σημαίνει δὲ καὶ τὴν *βουπρωσώπων*.

ver. 15. προσδεδεγμένη· *nasca*; ut benè *Heathius*; *ad me recipiens*—*habens*. Sic *Euripides*, *Phœn.* sub fin.

πὺ; τίς σε πυργὸς Ἀθιδὸς προσδέχεται;
 et *Alceſt.* 128.

δυστήνος, αἰεὶ καθάανειν ἐπευχομένην,
 πρὶν τῆςδε κοιτῆς ἐμπέλαισθαι ποτὲ.
 χρόνῳ δ' ἐν ὕστερῳ μὲν, ἀσμενῇ δ' ἐμοί,
 ὃ κλεινὸς ἦλθε Ζηνὸς Ἀλκμήνης τε παῖς·
 ὅς, εἰς ἀγῶνα τῆδε συμπεσὼν μάχης, 20
 ἐκλυεταὶ ἔμε. καὶ τροπὸν μὲν οὖν πονῶν
 οὐκ ἂν δειπνοίμ'. οὐ γὰρ οἶδ'. ἀλλ', ὅς τις ἦν
 θάκων ἀταρβὲς τῆς θεᾶς, ὃδ' ἂν λεγοί.
 ἐγὼ γὰρ ἤμην ἐκπεπληγμένη Φοῖβῳ,
 μὴ ἴμοι το καλλὸς ἀλγὸς ἐξευροί ποτὲ. 25

νῦν δὲ τίνα βίου

ἐλπίδα προσδοχομαι;

Hæc est sanè maximè propria et primaria vocis significatio.

ver. 20. ἀγῶνα μάχης· certamen pugnae: non redundat vox μάχης· nam potuit esse quodvis aliud certamen; sic Hom. Il. H. 298.

αἰτεῖ μοι εὐχόμεναι θεῶν δυσσοῦται ἀγῶνα:

Horatius, epist. i. 5. 9.

Mitte leves spes, et certamina divitiarum.

Ut tragicus autè noster, sic Maro, Æn. xii. 598.

Infelix, pugnae juvenem in certamine credit
 Existētum.

ver. 21. Cave dubites me veram lesionem extudisse, si μάθων pro πονῶν reposuissem; voce non cassæ nucis faciendâ in hoc loco, nec alio nisi genuinæ scripturæ interpretamento. Μοθος· πολέμος, μάχη, πόνος: Hesychius: ut noster scholiastes: τὸν τροπὸν τῆς μάχης. Sic, nî fallor, rescribi debet Æschylus, sept. Theb. 389.

σαινεν μάθων τε, καὶ μάχην, ἀνυχία·
 nam μάχην frigeret, ut nihil suprâ, post μοθον. Sic Hom. Il. Π. 251.
 ἦσαν μὲν οἱ ἀπώσασθαι πολέμον τε μάχην τε
 δῶκε.

Rurfus, Il. H. 117.

καὶ εἰ μάθου ἴστ' ἀκοήτης:

μάθου· μάχης: schol. ibidè.

Porro, suspicor scribendum insuper ad hunc modum:

καὶ τροπὸν μὲν οὖν μάθων

οὐκ ἂν δειπνοίμ'.

imò certum est posterius tentamen: et sic dare volui pro μὲν αὖ, de cogitationibus secundis et σοφωτεράς.

ver. 24. Ità scilicèt cum Deianirâ res se habebat, atque cum Maronis lupo, vi pestis vexato:

— acrior

τέλος δ' ἔθηκε Ζεὺς Ἀγωνίος καλῶς,
 εἰ δὲ καλῶς· λεχὼς γὰρ Ἡρακλεῖ κριτὸν
 ζυστᾶσ', αἰετὶν' ἐκ Φοβοῦ Φοβὸν τρέφω,
 κείνου προκηραίνουσα· νύξ γὰρ εἰσαγεί
 καὶ νύξ ἀπώθει, διαδεδεγμένη, πόνον.
 καὶ φουσαμένη δὲ παιδᾶς, οὓς κείνος ποτε,
 γητῆς ὅπως ἀρουραν ἐκτοσπον λαβὼν,
 σπειρῶν μόνον προσεῖδε καὶ ἁμῶν ἀπαῖ.
 τοιοῦτος αἰὼν εἰς δόμους τε καὶ δόμων
 αἰεὶ τὸν ἀνδρ' ἐπεμπε λατρεύοντα τῷ.

30

35

acrior illum

Cura domat :

adeò ut naturæ quàm convenientissimè hæc dicat tragicus : fed, opinor, hæc mente etiàm, ut tædio superfederet certaminis depingendi, laborioso satis, et tempestivo parùm.

ver. 27. λεχὼς est *primi casûs* : *conveniens—congressa—uxor Herculi* : ut in *Ajace*, v. 211.

—σε, λεχὼς δουρικλυτον,

στειγῆας ἀνέχει θούριος Αἴας :

eâdem figurâ, quâ *Virgilius*, *Geo.* iv. 16.

ipsasque volantes

Ore ferunt, dulcem *nidis* immitibus escam.

Ordo verus constructionis, quem indico, videtur editores latuisse.

ver. 29. Vox composita προκηραίνουσα, nusquàm aliàs fortassè legitur : simplicem κηραίνει legas apud *Æschylum*, *Euripidem*, et plures alios. *Hesychius* : κηραίνει· μερίμνα, φροντίζει, δυσθανάτι : usque ad mortem curis angitur : qui sensus loco *Sophocleo* convenit.

ibid. νύξ γὰρ : hæud aliter *Æschylus*, *Prom.* vinct. 24.

ἡ ποικιλεῖμιν νύξ ἀποκρύψει φάος,

παχύνει θ' ἱερὰν ἥλιν σκίδα πάλιν·

αἰεὶ δὲ τοῦ παρόντος ἀχθῶν κακὸν

τρέσσει σ'· ὁ λωφῶν γὰρ οὐ πιφύκει πῶ :

et *Horatius*, *epod.* xvii. 24.

Nullum à labore me reclinat otium :

Urget diem nox, et dies noctem ; neque est

Levare tenta spiritu præcordia.

ver. 31. Dedit *Bruncius* : καὶ φουσα μιν δὲ : i. e. καὶ μιν δὲ ἐφουσα : anne verò hoc *Sophocleum*? nullus crediderim. An ἐφουσα de muliere? mihi parùm compertum est : ideòque nihil adhuc novare volui.

vuv

νυν δ', ἦνικ' ἀδλων τῶνδ' ὑπερτελής εἴφω,
 ενταυθα δὴ μάλιστα ταρβήσας ἔχω.

ἐξ οὗ γὰρ ἐκτα 'κείνος Ἰφίτου βίαν,
 ἡμεῖς μὲν ἐν Τραχίνι τηδ' ἀναστατοί,
 ξενῶ παρ' ἀνδρὶ, ναϊόμεν· κείνος δ' ὅποι
 βεβήκειν, οὐδεὶς οἶδε. πλὴν ἐμοὶ πικρὰς
 ὠδῖνας αὐτοῦ προσθαλῶν ἀποικεῖται.

40

σχεδὸν δ' ἐπισταμαι τί πῃμ' ἔχοντα νιν·
 χρόνον γὰρ οὐχὶ βαίον, ἀλλ' ἤδη δεκά
 μῆνας πρὸς ἀλλοῖς πενί', ἀκηρυκτὸς μένει·
 κἄστι τί δεινὸν πῆμα· τοιαυτὴν ἐμοὶ
 δελτὸν λιπῶν ἐστείχε, τὴν ἐγὼ θάμα
 θεοῖς ἀρωμαὶ πημονῆς ἀτερ λαβεῖν.

45

Θερ. δεσποῖνα Διανείρα, πολλὰ μὲν σ' ἐγὼ
 κητεῖδον ἤδη πανδακρυῖ' ὀδυρματα
 τὴν Ἑρακλείου ἐξοδὸν γοῶμεν.

50

νυν δ', εἰ δίκαιον τοὺς ἐλευθεροὺς Φρένου
 γυνώμασι δούλαις, κἄμ' ἐχρ' ὦραται τοσσὺν
 πῶς παισὶ μὲν τοσοῖςδε πλῆθυσιν, ἀταρ
 ἀνδρὸς κατὰ ζήτησιν οὐ πεμπείς τινι;
 μάλιστα δ' ὃν περ εἰκός, Ἴλλον, εἰ πάρος
 νεμὸι τιν' ἔραν τοῦ καλῶς πράσσειν δοκεῖν.

55

ver. 36. ὑπερτελής. qui *suprà* est, vel *apparet suprà*: ut Eurip.
 Ion. 1549.

οἰκῶν θεοδόκων ὑπερτελής:
 et hinc *viçtor propofiti*—labores feliciter *superans*. Sic *Æschylus*,
 Agam. 365.

ὡς μήτε μίγαν,
 μήτ' οὐν νικῶν τιν', ὑπερτελεῖται:
 i. e. evadere *transiliendo*.

ver. 57. Si sint, qui minimè intelligant hunc locum, in his
 nimis vellem equidè nomen profiteri meum. *Brunckius* sibi
 visus est pulchrè rem secuisse; cujus proindè interpretationem
 lectoris

εγγυς δ' ἰδ' αὐτὸς ἀρτίπους θρωσκει δομοίς*

lectoris oculo subjiçiemus. "Ordo est: *μαλιστα δι' ἄλλων, ὃν περ*
"εἰκος ἔστι δοκεῖν, εἰ νεμοί τιν' ὦραν του καλῶς πρᾶσσειν του πατρὸς." Alios
 fortasse nasutiores demerebitur hæc illustratio: nos ingrati, ut
 advocatis *Demipho*, respondemus:

_____ fecisti probè;

Incertior sum multo quàm dudum.

Non valdè contemnendas opinamur *Heathii* conjecturas, quæ
 nobis etiàm sese obtulerant:

_____ εἰ πατὸς

*νεμοί τιν' ὦραν του καλῶς πρᾶσσειν δοκεῖ**

fiquidem videatur curam patriæ felicitatis gerere. Cum verò violentius sit hoc tentamen, neque adhuc exulet duplex ille *infinitivus* modus, qui sic positus vehementer displicet; aliam ingressus sum, nec paulò, prout auguror, meliorem viam:

_____ εἰ πατὸς

*νεμοί τιν' ὦραν, του καλῶς πρὸςω δοκεῖ**

fi quam curam habeat patris ultra meram speciem bonæ voluntatis, Undè etiàm amolimur constructionem, non elegantissimis sanè omnium accensendam, — του καλῶς πρᾶσσειν του πατρὸς. Edicat lector eruditus de hæc emendatione.

ver. 58. Correxì, si minùs solæcam, at saltèm duriusculam, orationem, reponendo *δομοίς* pro *δομοῖς*: neque enim rectè dixeris vel *εγγυς* *δομοῖς*, vel *θρωσκειν* *δομοῖς*: saltèm neque consuetudo finet, nec elegantia; nec verisimile est ità locutum iri *Sophoclem*.

ibid. *θρωσκει*: ardens vox, ad magnam celeritatem signandam adhibita: *θρωσκει* *πῆδᾱ*, *τείχει*: *Hesychius*. Verbum adhuc efficacius, sed in efficaciori re, *Valerius* usurpat, *Argon*. vi. 366.

Ille iterum in clypei septemplex improbus orbem

Arietat; et Canthum sequitur, Canthumque repolcit.

Conferas v. 1027. infrà.—*Stattius* autèm ad *Sophoclis* locum quàm opportunus est: *Theb.* ii. 208. de *veloci* *Famæ* cursu:

Nec minùs *Ogygias* eadem dea turbida *Thebas*

Inflit.

Porro, vocem *ἀρτίπους* nollem intelligere cum *scholiasta* de adventu opportuno, sed gradu *celeri*; qualis contigit *integris* et nullo morbo *læsis* pedibus: ut *Homerus*, *Il.* I. 501. aptissimè:

ἢ δ' Ἀθ' σθυναίη τε καὶ ἀρτίπους' οὐνεκα πάσας

πολλὸν ἰπικαπρόβει· φθάνει δὲ τε πάσαν ἐπ' αἶαν:

et *Agathias*, *epig.* 55. de salutari vitâ *agricolarum*:

ἄτα δὲ σοὶ καὶ δειπία, καὶ ἐν ξυλοχοῖσι καθυδρίεις,

ἰδατος ἐμπλησας λαίμων ἀμειψωμένη*

ἐμπῶς ἀρτίπους ἔσσι:

undè supplicas *Hesychium*, qui sine controversiâ *Homereum* locum
 pro

- ὥστ', εἰ τι σοὶ πρὸς καιρὸν ἐννεπεῖν δοκῶ,
παρεστί χρησθαι τάνδρῃ, τοῖς τ' ἐμοῖς λόγοις. 60
- Δη. ὦ τέκνον, ὦ παῖ, καὶ ἀγεννητῶν ἀρᾶ
μυθοὶ καλῶς πιπλοῦσιν· ἥδε γὰρ γυνή
δουλή μιν, εἰρήνῃ δ' ἐλευθερὸν λόγον.
- Τρ. ποῖον; διδάζον, μήτηρ, εἰ διδάκτα ἔμοι.
- Δη. σε, πατὴρ οὕτω δαρὸν ἐξενωμένου, 65
τὸ μὴ πυθεσθαι ποῦ ἔστιν, αἰσχυρὴν φέρει.
- Τρ. ἀλλ' οἶδ', μυθοῖς γ' εἰ τι πιστεύειν χρεών.
- Δη. καὶ ποῦ κλυεῖς νιν, τέκνον, ἰδρυσθαι χθονος;
- Τρ. τὸν μὲν παρ' ἐλθονί' ἀροτὸν, ἐν μήκει χρόνου

pro more respicit, secundum ordinem literarum: ἀρτίως· ἀρτίως, ἀρτίως τοῖς ποσίν, ὕποπτος: nam poeticum est ἀρτίως, commune autem ἀρτίως: ideòque priorem rectè interpretatur.

ver. 61. ἀγεννητῶν sine natalibus: i. e. ignobili genere: sic Horatius, Sat. i. 6. 10.

_____ viris nullis majoribus ortos:
et art. poet. 248.

_____ quibus est equus, et pater, et res.
Alitèr, sed in eandem mentem, Persius, vi. 56.

_____ præstò est mihi Manius hæres,
Progenies terræ.

ver. 66. Non is sum, qui mutaverim φῆμι in φέρειν cum Valcken-
aero et Brunckio, contra membranarum et librorum impressorum
fidem. Constructio est: μήκει λόγῳ· ποῖον; ὅτι, μὴ πυθεσθαι σε φέρει
αἰσχυρῇ. Et quidnam duri aut inusitati hæc in se habent, ut manus
criticorum in iis sollicitandis sint occupatæ? Ipse conjeceram σοὶ
pro σε cum Valckenaero; sed pœnitet, ut conatûs parùm necessarij.

ver. 69. ἀροτὸν· ἐλαιόν, Σοφοκλῆς Τραχινιαῖς: Hefychius: hic
nempe, et infra v. 825. Pulchræ sanè volventium temporum
distingtiones erant istiusmodi apud primævos homines, minùs
excultos vitæ communis per philosophiam importatis rationibus.
Suavitèr Claudianus, epig. de Veronenfi sene:

Frugibus alternis, non consule, computat annum;
Autumnus pomis, ver sibi flore notat.

Idem de quart. conf. Honor. v. 371.

_____ veniet robustior ætas;
Ne propera: necdum decimas emensus aristas,
Aggrederis metuenda viris.

Similitèr

Λυδη γυναικι Φασι νιν λατριν πονειν.

70

Δη. παν τοι νυν, ει και τουτ' ετλη, κλυσι τις αν.

Τλ. αλλ' εξαφειται τουδε γ', ως εγω κλυω.

Δη. που δητα νυν ζων, η θανων γ', αγελλεται;

Τλ. Ευβοιδα χωρην Φασι, Ευρυτου πολιν,

επιστρατευειν αυτον, η μελλειν ετι.

75

Δη. αρ' οισδα δητ', ω τεκνον, ως ελειπ' εμοι

μαντεια πιστα τησδε της χωρας περι;

Τλ. τα ποια, μητερ; τον λογον γαρ αγνωω.

Δη. ως η τελευτην του βιου μελλει τελειν,

Similiter ποιη' ο ιναιυτος: Suidas ex Callimacho; ubi profert etiam *lexicographus* versum ex *Antiphili* epigrammate cum lectione, quam sequitur *Brunckius* ad fidem cod. Vat. sed perperam, cum immane quantum elegantior sit vetus scriptura. Tyronibus harum gratiarum studiosis me rem jucundam facturum arbitror, si hic quoque legendum dabo poemation, ornatissimo verborum delectu nullis secundum, aliquantulum correctius:

μηλον εχων στρουθειοι αφ' επλοτινης ετι ποιης,
ωριον, εν νιαρω χρωτω φυλασσομενοι,
αππιλον, αρρι'ιδωλον, ισχυρον αργιγονισιν'
ακμην ευπιταλοις συμφυεις ακριμοσιν,
ωρη: χειμερης σπαινον γειρας. εις σι δ', ανασσα,
τοινη χω' ηφοις κριμος σπωροφορει.

απο προτινης: glossa est suavissimæ p. raleos αφ' επλοτινης;—à juniores—pubescente—anno. Ovidius, met. vii. 295.

admonitus juvenes nutricibus annos

Posse suis reddi.

Avienus, Arat. phæn. in *Sagittario*:

Mensis at infauti vel duri fideris index

Scorpius exoriens sit tempore noctis adultæ.

Anni spatium pulcherrimè designat Statius, Theb. ii. 401. per arbores in montibus comas recipientes; ad quem locum interpretes mirificè hallucinantur:

astriferum velox jam circulus orbem

Torsit, et amissæ redierunt montibus umbræ.

Vide Mart. epig. iv. 9. 1. Plura attulimus ad Silv. Crit. sect. lxxxiii. si plura lector voluerit.

η τουτου

ἢ τευτον ἀρας ἀθλον, εἰς τον ὕστερον,
τον λοιπον ἤδη βίον ευκαιῶν' εχειν.
εν ουν ῥῶπῃ τοιαυτε κειμενω, τεκνον,
οὐκ εἰ ξυνεξῶν, ἤνικ' ἢ σεσωσμεθα,
'κεινου βιον σωσαντος, ἢ οἰχομεσθ' ἅμα,
καὶ πιπτομεν, σου πατρος ἐξολωλotos;

80

85

Τλ. ἀλλ' εἰμι, μητερ' εἰ δε θεσφατων εγω
βαξιν κατηδη τανδε, καὶ παλαι παρην'
πριν δ' ὁ ξυνηθης ποτμος οὐκ εα πατρος
ἡμας προταρβειν, ουδε δειμαινειν αγαν.
νυν δ', ὡς ξυνημ', ουδεν ελλειψω το μη
πασαν πυθεσθαι τανδ' ἀληθειαν περι.

90

ver. 80. ἀρας ἀθλον tollens—auferens—mercedem certaminis:
vel rem conficiens: nam fortassè metaphora est à luctatoribus de-
sumpta: Il. Ψ. 724.

διογενὶς Λαερτιάδῃ, πολυμηχαν' Ὀδυσσεύ,
ἢ μ' ἀναίρ', ἢ ἐγώ σε.

ver. 84. Dant libri:

ἢ πιπτομεν, σου πατρος ἐξολωλotos,
'κεινου βιον σωσαντος, ἢ οἰχομεσθ' ἅμα.

Ità disposuit et correxit Canterus, ut edidimus: quem errorem nos
etiàm proprio Marte seorsim profligaveramus; et erat sanè nullo
negotio debellandus.

ver. 87. Scribit κατηδη pro κατηδιν Brunchius citra librorum
auctoritatem. Et quis negaverit ità locutos esse Atticos, quotiès
libuerit, et poposcerit ingenium loci? quis autèm sibi persuafe-
rit innumeris vicibus hunc errorem tam unanimo consensu li-
brarios errare potuisse? Anne omnia sunt in Atticis ad Atticæ lo-
quelæ normam violentèr detorquenda? aut hâc lege refinxeris
Ionismos omnes apud Pindarum et Theocritum, atque ad tuas Dorif-
morum regulas redactum ibis? Nos harum proprietatum, mem-
branis consentientibus, minùs idonei iudices videmur, quàm ut
in hoc foro pro libidine nostrâ dominari liceat. Sequor tamèn
accuratum editorem, ne contumax audiam, aut arbitrio proprio
nimis obsequens.

ver. 88. Locus est procul dubio mendosus. Brunchius postpo-
nit hunc et sequentem versum duobus proximis, et corrigit ἀλλ' ὁ
ξυνηθης. Nos transpositionem iudicamus minimè necessariam;
et τριῖν paullo facilius est emendatio, quàm ἀλλὰ.

Δη. χῶρει νυν, ὦ παι· καὶ γὰρ ὕστερ' το γ' εὖ
πρασσεῖν, ὥπει πύθοιτο, κέρδος ἐμπολὰ.

ΧΟΡΟΣ.

σῖροφι ᾠ. ὅν αἰολὰ νυξ ἐναριζομένα
τίκλει καλευνάζει τε, Φλογίζομενον 95
'Ἄλιον, 'Ἄλιον αἰτῶ
τούτο, καρυzaί τον Ἀλκμυ-
νας· ποθὶ μοι, ποθὶ παῖς,
ναίει πολ', ὦ λαμπρὰ σπερσῶα Φλεγέθων;

ver. 93. ἐμπολὰ· πραγματῖνται: *Hesychius*: "negotiatione ac-
"quiro:" ideòque κέρδος ἐμπολὰ vult—hoc negotio sibi *lucrum*
parat: i. e. "alicui est utilitati."—Is autem, cui durior vide-
bitur locutio, non absurdè reposuerit,

———— κέρδος αὐτῇ πελῆ:

lucrum fit; nec nihil videtur favere *scholias*: κέρδος σοὶ ἐστίαι. Et
ordo est: το εὖ πρᾶσσειν (*benè facere, in recto casu*) ἐμπολὰ κέρδος
(*prodest*) ὕστερον (*vel tardo*); "si faciat, quamprimum sciat."

ver. 94. Quæ protulit *Brunckius* loquacissimo ex *Eustathio*,
partim leguntur etià apud *Anecd. Græc. Villosani*, i. p. 7.

ibid. ἐναριζομένα· τοξενθίσσᾳ· dici spiculis percussa et confecta;
revifas quæ diximus de hac figurâ ad *Eur. Herc. fur.* 1093.

Hinc elegantè *Fortinus* nostras in *lufibus* ejus:
Astraque, purpurei telis extincta dici,

Rursus nocte vigent.

ver. 96. 'Ἄλιον, 'Ἄλιον: geminissimus extat locus in *Homeri*
hymn. ad *Cer.* ubi sic invocatur *Solem* Dea: v. 69.

ἀλλὰ, σὺ γὰρ δὴ πᾶσαν ἐπὶ χθόνα, καὶ κατὰ ποταμὸν,

αἰθέρος ἐκ δίης καταδίδεκται ἀκτίνεσσι,

νημερίῳ μοι ἐπισπῶ, φίλον τέκος ἐἰ που σπώπας:

proùt monuimus distinguendum esse locum ad *Silv. Crit.* i.
p. 130. Sic *Orpheus*, hymn. vii. 1. ad *Solem*:

κλυθεῖ, μακρὰ, παιδερκεῖς ἔχων αἰθέριον ὄμμα.

ver. 97. Frigebat locus, sicut interpunctus ferebatur: ità nos
constituimus, ut *Solem* alloquatur *Deianira*; undè multo pulchrior
evadit et erectior. His subitis conversionibus vehementer gaudet
sublimior poësis.

ἢ τὸν-

ἡ ποντίους αὐλωνας, ἡ
 δισσαις ἀπειροῖς κλιθεῖς·
 εἰτ', ὦ κρατιστεύων κατ' ὀμμα.

100

ἀνίστ. α. πονοῦμενα γὰρ Φρενὶ πυνθανομαι
 τῶν ἀμΦινεικῇ Διήανειραν αἰ,
 οἷα τιν ἀδλιον ὀρνιν,
 οὐ ποτ' εὐναζειν ἀδανρυ-
 τῶν βλεφαρῶν ποδον· ἀλλ'
 εὐμναστον ἀνδρὸς δεῖμα φερουσαν ὁδου,

105

ver. 103. Cùm ποθυμεῖα, *passiva* formæ et *activa* significationis, sit, nî fallor, prorsûs inauditum *Græciæ*, reposui ex conjecturâ πονοῦμενα· *laboranti-agrotanti animo*: quod opportunum est et usitatum. Non absfona sunt, quæ disputavimus ad *Silv. Crit.* sect. cliv. Sic *Il. Δ.* 374.

ὡς φασαν, οἱ μιν ἰδόντο πονευμένοι·
 et *Il. K.* 70.

ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ πρὸς πονευμένα.
 πονευμένα· κακοπαθόμενα· *scholiasfes.*

ver. 108. Infelicitèr *Bruncius Casaubonum* auscultat reponen- tem *τρεφουσαν* pro *φερουσαν*: quòd eo minùs gravatè dico, quùm in me quondàm tale aliquid admiserim peccatum de hâc voce ad *Virg. Geo. i.* 190. Sapè habent *Græci* *φρην*, ubi pro consuetudine tritiori *τρεφιν* expectaveris: et similiter *Latini. Virgilius*, ut ab illo ordiar, habet, *Æn. iv.* 2.

Vulnus alit venis—
 sed *Æn. i.* 36.
 ——— æternum *servans* sub pectore vulnus:
servans autèm apud eum sæpiùs est id, quod *fovens*.

Haùd alitèr *Catullus*, lxi. 54.

Indomitos in corde gerens, *Ariadna*, furores.

Bion, i. 17.

μειζον δ' ἂν Κυθερῖα φέρει ποτικαζδίων ἰλκος·
 ut *Theoc. id.* xi.

——— ἔχων ἰποκαζδίων ἰλκος·
 sed *Eur. Orest.* 1506.

——— τραῦμα φέρων·
Ovidius, met. v. 426.

——— inconfolabile vulnus
Mente gerit tacità,

ενδυμίοις ευναις ἀναν-
δρωτοῖς τρυχεσθαι, κἀναν
δυσίανον ἐλπιζούσαν αἰσαν.

110

στροφῇ β'. πολλὰ γὰρ ὥστ' ἀκαμανὸς
ἡ Νοτοῦ, ἡ Βορέα, τίς
κυματ' ἀν' εὐρεῖ πόντῳ
βανί', ἐπιονία τ', ἰδοί·

115

Euripides in *Phoen.* dicit ὅμα φερων: in *Troad.* προσηπτα τρεφον:
i. e. utrobique, ἔχων habens—gerens. *Nonnus*, *Dionys.* vii. de
Jove:

καμὲ πάλιν, Φοινικὰ φέρει ποθόν.
εἰ κ' αὖτις δὲ

Horatius, *Od.* i. voluit:

Quale portentum neque militaris
Daunia in densis alit esculetis:

at idem *Nonnus*, *ibid.* xi.

εἰ σὲ λῶν ἰδαμάσσειν, ἔγω ξυμπαντὰς ὀλισσῶ,
παντὰς ὅσους Τρωλοῖο φέρεῖ λιπᾶς·

τρεφὼν ἔχων: *Hesychius*, et *Soph.* schol. in *Aj.* 503. Sed habenas
colligo, quum pateat in hanc equitationem immensus campus, et
jam decucurrimus satis spaciosum.

Cæterum, cum otiosa vox ἰδαν prorsus careat elegantia, et
turbet constructionem, nec de simili quadam dictione mentionem
faciat *scholiasta* interpretatio; cum porro vox δειμα non istius-
modi sit, qualem sententia postulare videatur; nobis, inquam,
ista reputantibus suborta est cogitatio quædam scripsisse ad hanc
normam *Sophoclem*:

εὐμαστόν αἰδὼς δειγµα φέρουσαν, ὅµου
ἐνδυμίοις εὐναις ἀναν-
δρωτοῖς τρυχεσθαι:

femul macerari. *Aeschylus*, *Agam.* 800.

δειγµα δὲ λυπῶς
οὐδὲν εἶ' ἡ πάρος προσκινεῖται.

ver. 114. Facilem medicinam morboſo loco facientes, textui
intulimus ἀν, quam verisimile est reperisse in exemplari suo *schol-*
iaſtem; particulam, non constructioni minus utilem, quam metro.
Turnebus et *Stephanus* dant

κυματὰ εὐρεῖ ποτῶν.

οὕτω δὲ τῷ Καδμογενεὶ

βρεφεί τοδ' αὐξεί βιοτου

ver. 116. οὕτω δὲ expectes forsàn pro οὕτω δὲ : nam linguæ Græcæ proprietas ità flagitare videri possit, sed post hæc adverbia, et pronomina cognata, sæpissimè venit δὲ, ubi cæteras voces δὲ semper comitatur.

Porro, multa sunt in hâc *strophe*, quibus non possunt non offendere venusti homines, quamvis altum sit de illis apud editores silentium. Primùm, locutiones βαρτ', ἐπιοντα τι, non admodùm placebunt fastidiosis auribus : deinde, quid dicemus de τρεΐει, τοδ' αὐξεί? Novi equidèm benè reticere posse το μιν, ut plenum sit, το μιν τρεΐει, το δὲ αὐξεί· nam hujusce ellipseos exemplum habuimus in Eurip. Herc. fur. v. 638. quod parùm iuvat, nisi nobis expediviris, et multum in hoc extricando sudat *scholiastes*, quid sibi velit tumida phrasis, το δὲ πολυπονον βιοτου τρεΐει τοι Καδμογενίη· qualitèr, ut existimo, nullus è probis scriptor nec locutus unquàm est, nec locuturus; saltèm si comitetur αὐξεί vox. Judiciis virorum doctorum et sagacium perpendendum defero, an quodammodo ad hanc normam scripserit olim *Sophocles* :

πολλα γὰρ ὥστ' ἀκαμαντος

ἡ Νοτου, ἡ Βορεα, τις

κυματ' ἀν εὐρεῖ ποίτῳ

σας ἐπιοντ' ἀπιδόι·

οὕτω δὲ τῷ Καδμογενεὶ

βρεφεί τοδ' αὐξεί βιοτου

πολυπονον, ὥς περ πειλαγος

Κρησιον :

omnia jam dilucida invenies, et elegantia, ut nihil suprâ. Στα; ἀπιδόι : ut Il. Ψ. 141.

σας ἀπαινεῖς πυρὸς ξανθὸν ἀπικειράτο χαιτῆν,

τὴν ῥα Σπινχίῳ ποταμῷ τρεΐει τιλιδουσαν·

οὐχ ἔστας δ' ἀρα εἶπαι, ἰδὼν ἐπὶ εἰσοπα ποίον.

Rectè verò nosler vocat *Alciden* βρεφός· ut suprâ v. 98. παῖς· et *Euripides*, Herc. fur. 354.

παῖδ' εἴτε Διὸς μιν εἶπω,

εἴτ' Ἀμφίτρωνος ἱνῶ·

μὲν βρεφός : *Hesychius*. Videas *Æsch.* Eum. 324. Nihil tenerum magis et venustum. *Aristoteles* similiter in *hymno* de *Virtute* :

σας δ' ἱεκα φίλιου μορφας

καὶ Ἀλαργίως ἐντροφῆς

ἡλίου χηρῶσιν αὐγας.

Denique, locutio τοδὲ πολυπονον βιοτου numeres inter venustissimas : idem *Euripides*, ibid. v. 700.

πολυπονον, ὡς περ πελαγος

Κρησιον. αλλα τις θεων

αιεν απλακησιον ἄδα

120

σφε δομων ερυκει.

αντισι. β'. εἰν επιμεμφομενα σ', ἄ-

δεια μεν, ανλια δ', ασσω.

— τοδ' ανυμα-
τον θεκε βιου βρολοις.

Harum conjecturarum certissimam partem et maximè necessariam in textum admisimus: cæteras non ausi sumus interpolare, credamus quamvis amatores *Sophocleos* eas esse desideraturos, ut verisimiles in primis et elegantes.

Porro, eandem comparisonem de *irâ gliscente* non admodum dissimilitèr adhibuit *Valerius*, Argon. v. 522.

Ceu tumet, atque imo sub gurgite concipit Austros
Unda silens; trahit ex alto sic barbarus iras,

ver. 118. πελαγος Κρησιον: *Horatius*, Od. i. 26. 1.

Mulsi amicus, tristitiam et metus

Tradam protervis in mare Creticum

Portare ventis.

ver. 120. απλακησιον αναμαρτητον Σοφοκλης Τραχηταις: *Hesychius*; undè viri docti dudum correxerunt tragicum nostrum: et merito; nam innumeræ voces exquisitioris indolis per vecordiam atque importunitatem scribarum perierunt nobis: quarum pau- culas aliquandò feliciter valet resuscitare laboriosi critici sagacitas; cæteras, longè plurimas, atque innumeras quidè̃m eas, dudum absorpsit oblivionis gurgis, deslendas tantummodò φιλο- μυστοις et desperandas!

Gratiis ingenium, Gratiis dedit ore rotundo

Musa loqui.

ver. 123. Cùm irriti cesserint eruditorum conatus ad hunc locum, nec ullo modo judiciis satis faciant, benè novi, severioribus; emendatum dedi speciosa, sicut opinor, divinatione mendosum versiculum; rescribendo ασσω pro vulgato εισω. *Hesychius*: ασσω κατασσω: sic enim glossa ista concinnari debet. Infrà noster v. 396.

ὡς εκ ταχιας, εἰν χρονη βραδὺ μολαν,
ασσω.

et in *Ajace*, v. 32.

κατ' ιχρος ασσω.

Sed manifesta nihil egent lucis, nec otio nos nimium abundamus.

ver.

Φαμι γὰρ οὐκ ἀποτρύειν

ἐλπίδα τὰν ἀγαθὰν

125

χρηναὶ σ'· ἀναλγῆλα γὰρ οὐδ'

ὃ παντα κραινῶν βασιλεὺς

ἐπέβαλε θνατοῖς Κρονίδας.

ἀλλ' ἐπὶ πῆμα καὶ χαρὰ

πάσι κυκλούς, οἷον ἀρκίου

130

σῖροφάδες κελευδοί.

ver. 125. Haud aliter Pindarus, Isth. viii. 32.

_____ χερ δ' ἀγαθὰν

ἐλπίδ' ἀνδρὶ μέλειν.

ver. 127. ὃ παντα κραινῶν βασιλεὺς: ita lego cum Suidā, Aldo, et Juntinis: sed Turnebus dat πάντων, non deterius, si ad nostram mentem strophe castigetur: ita noster tragicus, Œd. Col. 296.

καὶ τοῦ 'σθ' ὃ κραινῶν τῆσδε τῆς χώρας, ξῖνοι;

et Lycophron, v. 372.

κραινῶν ἀπάσης Μοῦσος ναυαρχίας.

ver. 129. Constructionem clausulæ non expedio; nam dicere liceret, πῆμα καὶ χαρὰ κυκλούς ἐπὶ πάντας, sed an ἐπὶ πάσι, non affirmaverim: nec metrum accuratè convenit: sensit difficultatem scholiastes, sed extricat nihil. Mendam diù inhæsisse Sophocleis chartis puto; quæ procūl dubiō locum à poetæ manu sic olim exhibebant:

ἀλλ' ἐπὶ πῆμα καὶ χαρὰν

πάσι κυκλούς, οἷον ἀρκίου

σῖροφάδες κελευδοί.

prona sunt ad depravationem literæ finales versuum: κυκλός verò, ut diximus, dimetri trochaici puritas flagitat. Erunt fortassè, qui in textum sublatam vellent hanc emendationem; sed manum egomet abstinco.

ver. 130. ἀρκίου· urfæ: quæ polum circumvolvitur perpetuo et indefesso gyro, nec unquàm, ut astra cætera, in Oceani lavacris recreatur. Sic Homerus (quem vel pueri nōrunt à Virgilio expressum) Il. Σ. 487.

ἀρκίου θ', ἣν καὶ ἀμαξάν επικύησιν καλίουσιν,

ἥτ' αὐτοῦ σφριφεταί, καὶ τ' Ὀρῶνα δοκευεῖ

οἷη δ' ἀμμορὸς ἐπὶ λοῖφρον ὠκεανοῖο:

αὐτοῦ· περὶ τὸν αὐτοῦ τοσόν, ὡς μὴ καλᾶδυομένη: optimè scholiastes. Sed non animadvertit, ut fortassè nec quisvis alius, exquisitissimam elegantiam vocis λοῖφρον, quam non usurpat poeta nisi de balneis,

επφθός.

ΜΕΝΕΙ ΓΑΡ ΟΥΤ' ΑΙΟΛΑ ΝΥΞ

ΒΡΟΤΟΙΣΙΝ, ΟΥΤΕ ΚΗΡΕΣ,

ΟΥΤΕ ΠΛΟΥΤΟΣ, ΑΛΛ' ΑΦΑΡ

ΒΕΒΑΚΕ· ΤΩ Δ' ΕΠΕΡΧΕΤΑΙ

ΧΑΙΡΕΙΝ ΤΕ ΚΑΙ ΣΠΕΡΕΣΘΑΙ.

ὁ καὶ σε τῶν ἀνάσσαν ἐλπισι λέγω

135

quibus vires renovantur. Lectoribus deessem meis, quorum salivam movent hæc venustates, si non transferrem in has annotationes *Valerii Flacci* locum: ii. 61.

Atque adeò non illa sequi mihi sidera monstrant,

Quæ delapsa polo refecit mare: tantus Orion

Jam cadit, irato jam stridet in æquore Perseus:

Sed mihi dux, vetitis qui nunquàm conditus undis

Axe nitet serpens, septenosque implicat orbes:

ubi fructuosè confulas auctores, quos adhibuit *Burmamnus*.

Hinc, quòd hoc astrum non recrectur fluctibus oceani, venustissimè *Statius*, Theb. iii. 685.

ubi sola superstitè plaustro

Arctos ad oceanum fugientibus invidet astris:

ubi hæc habet *scholiastes*: "Quia Arctos oceano non immergitur

"positione cursûs sphaeræ circularis. o. i. a. d. o. a. m. o. p. a,

"c. c. &. ἰσοπνοσηκείατος:" quæ monstra longè prodigiosissima,

opè virgæ criticæ in pristinam figuram revoluta, nihil aliud fiunt quàm *Homeri* verius nupè citatus;

οἷη δ' αἰμωρὸς ἐστὶ λουτρῶν ὠκεανοῖο.

ver. 132. αἰολὴ νύξ, ἡ τοὶ μελαινα, ἡ ποικίλη δια τὰ ἀστρά· Σοφοκλῆς Τραχυνίας; *Hesychius*: et *Euripides* in *Pirithoi*, fragm. secundo habet

νύξ αἰολοχρῶς: i. e. stellis variegata nox.

ver. 133. κηρὶς συμφορᾶν: *Hesychius*. Similitèr *Horatius*, od. ii. 10. 17.

non, si malè nunc, et olim

Sic erit.

ver. 135. Legere præstiterit, opinor:

αλλ' ἀφαρ

βεβακιν' ὡδ' ἐπέρχεται

χαίρειν τε καὶ σπέρεσθαι:

ita supervenit: nam obscurius est illud τῷ δε.

ver. 137. Reposui è pro α, quàm incredibile sit ita scripsisse nostrum propter ταδε, ne ambiguum exoriretur, et lectores το è ad ταδε retraherent: quod videntur fecisse editores. Formula

locutionis

ΤΩΔ' ΑΙΕΝ ΙΣΧΕΙΝ
ΕΠΕΙ ΤΙΣ ΩΔΕ ΤΕΚΝΟΙΣΙ
ΖΗΝ' ΑΒΟΥΛΟΝ ΕΙΔΕ;

140

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

ΠΕΠΥΣΜΕΝΗ ΜΕΝ, ΩΣ ΑΠΕΙΚΑΣΑΙ, ΠΑΡΕΙ,
ΠΑΘΗΜΑ ΤΟΥΜΟΝ' ΩΣ Δ' ΕΓΩ ΘΥΜΟΦΘΩΡΩ,
ΜΗΔΕΝ ΜΑΘΟΙΣ ΠΑΘΟΥΣΑ· ΝΥΝ Δ' ΑΠΕΙΡΟΣ ΕΙ.

locutionis est per paginas quasvis bonorum auctorum frequen-
tata: sic Horat. epist. i. 7. fin.

Quod te per genium, dextramque, deosque penates
Obsecro et obtestor, vitæ me redde priori:

et ibidem epist. 2. 10. ut id in transcurso moneam, veram lec-
tionem dedit *Bentleius*, dùm veram constructionem nullo modo
intellectam habuit. Nos pluribus de hâc re ad *Silv. Crit.* iv.
p. 161. et quod rescripti aut verissimum est, aut expelli debere
vocem ταῦτα, de quâ silet interpretatio *scholiastæ*, necesse est fatea-
ris; quo facere potueris in hoc genere nihil flagitiosius.

ver. 142. θυμοφθωρῶ: ut Hom. Il. Z. 202.

ὃν θυμὸν κατεῖδον· suum cor edens;

et Od. Δ. 716.

τὴν δ' ἀχρὶς ἀμφεχρῆθη θυμοφθωρῶν.

Appositè *Valerius Flaccus*, ii. 137.

Et primam Eurynomen ad proxima limina Codri
Occupat; exesam curis, castumque cubile
Servantem.

Statius, Theb. ii. 319.

exedere animum dolor iraque demens.

ver. 143. μηδὲν μαθοῖς: ita dedi minimâ castigatione scripturæ
vulgatæ μητ' ἐκμαθοῖς· intolerabilis planè, et vel furcâ expellendæ.
μη τ', inquit, *Brunchius*, valet μη τοι. Hodie nollem credas,
lector; cras, ut libet. Nostrium non minùs familiare est. quàm
venustum. Satis sit in re protritâ atque manifestâ exemplum
singulare protulisse, ab *Euripidis* Hec. 372.

ματις, σὺ δ' ἔμιν μηδὲν ἐμποδὼν γίνῃ.

Fortassè non ineptè rescripserimus ad hunc modum:

μητ' ἐκμαθοῖς παθούσα, νῦν τ' ἀπειρος ἡ:

sed potior mihi videtur prior emendatio.

Forrò

το γὰρ νεῶν ἐν τοιοῖσδε βοσκεται
 χωροῖσιν αὐτοῦ· καὶ νῦν οὐ θαλάσσης Θεοῦ, 145
 οὐδ' ὁμῆρος, οὐδὲ πνευμάτων οὐδὲν κλονεῖ·
 ἀλλ' ἡδοναῖς ἀμοχθὸν ἐξαιρεῖ βίον
 ἐς τοῦθ', ἕως τις ἀνὴρ παρθένου γυνή
 κληθῇ, λαβὴ τ' ἐν νυκτὶ Φρονίδων μέρος,
 ἢ τοι πρὸς ἀνδρὸς, ἢ τέκνων, φοβουμένη. 150
 τοτ' ἂν τις εἰσίδοιτο, τὴν αὐτοῦ σκοπῶν
 πράξιν, κακοῖσιν οἷς ἐγὼ βαρυνομαι.
 παθῇ μὲν οὖν δὴ πολλ' ἐγὼ γ' ἐκλαυσαμένη·
 ἐν δ', οἷον οὐ πῶ προσθεν, αὐτὴν ἐξέρω.
 ὁδὸν γὰρ ἡμὸς τὴν τελευταῖαν ἀναξ 155
 ὠρματ' ἀπ' οἰκῶν Ἡρακλῆς, τοτ' ἐν δομοῖς
 λείπει παλαιῶν δελτον, εἰργεργαμμένην
 ζυγνυμένην, ἅμ' οἱ προσθεν οὐκ ἐτλη ποτὲ,
 πολλοὺς ἀγῶνας ἐξίων, οὐ πῶ φράσαι·
 ἀλλ' ὥς τι δράσων εἶρπε, κού θανούμενος. 160
 νῦν δ', ὥς ἐτ' οὐκ ὦν, εἶπε μὲν, λέχους ὅτι

Porro, dedi pro παρῶσα *Aldina* et prioris *Juntina*, παθούσα cum *Brunckio*, quod exhibent posterior *Juntina*, *Turnebus*, et *Stephanus*.

ver. 145. Ut *Sol* hic emphaticè nuncupatur *Θεός*, haud absimiliter *Euripides*, *Phoen.* 1013.

μα τον μετ' ἀσέων Ζην', Ἀγνι τι φοινοῖν:
 et apud *Orphei* hymn. vii. 14. audit *Sol*, ἀθανάτη Ζην.

ver. 146. *Horatius*, od. iii. fin.

Quod non imber edax, non Aquilo impotens
 Possit diruere.

ver. 147. ἐξαιρεῖν: *Hesychius*, ἐξαιρεῖν· ἰψον: auget—in melius vitam promovet. Benè noster *scholiastes*: ἡδοναῖς· εἰς ἰψος εὐθυμίας αἰρεται. Vel fortasse, producit—peragit.

ver. 149. ἐν νυκτὶ: quam nec noctu saltè dormire et quiescere curæ domesticae patiuntur: conferas v. 106. suprà, et infrà v. 175. cum *Virg.* *Æn.* viii. 411.

χρῆμα

χρεὶν ἢ ἐλεσθαι κτησιν· εἶπε δ', ἣν τεκνοῖς
μοῖραν πατρὸς γγὲς διαίρετον νεμοί·
χρόνον προτάξας, ὥς τριμήνος ἦνικ' αὖ
χωρὰς ἀπεινὴ κῆνιαυσίος βέβως,
τοτ' ἢ θανεῖν χρεὶν σφε τῷδε τῷ χρόνῳ·
ἢ, τοῦθ' ὑπεκδραμονίᾳ τοῦ χρόνου τέλος,

165

ver. 163. *μημοὶ dant Steph. Turneb. et posterior Juntina.*

ver. 165. Morboſo loco medicinam facit *Brunckius* scribendo κῆνιαυσίον· nos, nī fallor, elegantius longè consilium inivimus, repōnentes τριμήνος. Indefinita phraſis—ὥς τριμήνοι—hic locum non habet; et nihil venustius apud optimos auctores invenire est, quàm hæc forma regiminis cum *adjectivis* notionem *temporis* habentibus: vide nos ad *Virg. Geo. iii. 538.* et de hoc constructionis genere, *Silv. Crit. ii. p. 17.* Hinc vel puer correxeram *Theoc. vii. 21.*

Σιμυχίδα, παρὰ δὲ τῷ μεταμεινός ποδὸς ἰλίκης·
ubi videndus est *Toupius*. Hinc etiā certo certius nobis obvenit corrigendus *Orpheus* in *Argonaut. v. 656.*

αὐτὰρ ὑπὸ νηὶ λυγρῇ ἐπερασσάμεν αἶαν,
ἐνθ' Ἀμύνκος Βεβρυκίσσιν ὑπερφιαλοῖσιν αἰασσεν·
ut *Apollonius Rhodius iv. 841.*

ὥς κεν ὑπὸ νηὶ μνηστιατὸ νοστον ἰλισθαί·
confulas ibi *scholiasten. Virgilius, Æn. viii. 465.*
Nec min⁹ *Æneas* se *matutinus* agebat.

Thucydides. i. 61. τριταῖοι ἀφικόντο εἰς Γίγωνα. *D. Johannes, xi. 39.* elegantissimè: Κυρίε, ἥδη οἷ· τεταρταῖος γὰρ ἐστὶ: ut *Herod. ii. 89.* ἀλλ', ὅταν τριταῖαι ἢ τεταρταῖαι γίνωνται, οὕτω παραδίδουσι τοῖσι ταχέως· *Xenophon, Anab. lib. vi. p. 477.* ἥδη γὰρ ἦσαν πεμπταῖοι. *Hippocrates de nat. mul. sect. 5.* ὅταν δὲ γίνηται τισσαρισκαίδεκαταιη, πίνουσα τὴν δεκάτην μοῖραν τοῦ γαλακτός, ὑποχρὴν τρίτην ὕδατος μοῖραν, πίνετω δεκά ἡμέρας.

Ex his autē abundè liquet, quā infaustis digitis attrectet *Marklandus* vulgatam lectionem *Horatii* epod. xvi. 51. ubi *vespertinum* reponendum existimet.

Sed receptui canamus: his enim patet immensum campi spatium.

ver. 167. Vox ὑπεκδραμειν, quā et alibi noster adhibet, ac sæpi⁹ *Euripides* et alii, notionem in se complectitur periculorum, evitandorum cum difficultate, atque per astutiam aliquandò; quasi subsidendo et se occultando:—πῆξας, dū transierit periculum.

Ibid. τοῦτο τοῦ χρόνου τέλος: redundantiam orationis *Græcæ* hic agnoscas pro τούτου τοῦ χρόνου: *Homerus, Il. Γ. 303.*

Zelus

το λοιπον ἤδη ζῆν αλυπητῶ βίῃ.
 τοιαυτ' ἐφραζε πρὸς Θεῶν εἰμαρμένα
 τῶν Ἑρακλείων ἐκτελευλᾶσθαι πόνων
 ὡς τὴν παλαιὰν Φηγὸν ἀνδῆσαι ποτὲ
 Δωδωνὶ δίσσων ἐκ Πελεϊάδων ἐφῆ.

170

Ζεὺς μὲν ποῦ τογὲ εἶδ', καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
 ὅσσοι τε καὶ θάνατοιο τέλος περὶ μιν ἐστίν.

Apollonius, i. 250.

εὐχόμενοι νοσίοιο τέλος θυμῆδες σπᾶσσαι :

ut *Pind.* *Nem.* iii. 44. undè *cuivis in proclivi est emaculare Cr-*
pheum, *Argon.* v. 710.

καὶ τοτὶ δὴ, προφυγοντὶς ἀδικοῦ παρὰ ὀλέθρου,
 ῥέξαντο προχόαισι μελαιναὶ ἐς ἰκομέν' ἀκλῆν

quod *Homerum* sapit. *Il. H.* 402.

ὡς ἡδὲ Τρῳεσσὶν ὀλέθρου παρὰ ἴφπηται :

undè *Pauwianæ* divinationis non indigemus ad *Aeschyl.* *Supp.*
 484.

σλαθεὺς πρὸ τειχεῶν διαμαχῆς ἤξω τίλους.

Orphianus, *Hal.* ii. 29.

ποτόιο νοήματα, καὶ τέλος ἀγῆης :

nec tamèn, ut verum eloquar, aridet mihi phrasis χροῦτος τέλος in
 hoc loco *Sophoclis*, sed languidum sonat, nec opportunè satis po-
 sita videtur; immò prorsus inconcinna est, et tragico indigna.
 Fortasse scripsit :

του ὄρουτος τέλος

i. e. ἀγωνες : ut *Euripides*, *Herc. fur.* 427.

ὄρουτος τ' ἄλλων ἀγαλμάτων εὐτυχῶν
 διηλθεν

vel etiàm :

του μοῖρου τίλος :

ut idem tragicus, *Androm.* 416.

ἢ δ' ὑπεκδοξάμην μοῖρον,

μεινῆσο μητρος.

ver. 170. Ità concipio constructionem : ἐφραζε τοιαυτὰ πρὸς
 θεῶν εἰμαρμένα τελευτᾶσθαι (*finem habere*) ἐκ τῶν (i. e. περὶ τῶν) Ἑρακ-
 λείων πόνων.

ver. 172. Nihil de columbis *Homerus*, *Od.* ε. 327.

τον δ' ἐς Δωδωνὴν φάτο βῆμεναι, ὅφρα θεοιο

ἐκ δέντρος ὑψικομοιο Διὸς βούλην ἐπακούσῃ :

verè scilicet *Hesychius* : Πιλείαν αἰ ἐν Δωδωνῇ δισσικίζουσαι μαῖαις : ubi
 adeundi sunt interpretes, et *Pausanias* in *Phocicis*, cap. 12.
Nonnus, *Dionys.* iii.

καὶ Διὸς Ἀστυλῆος γενν ἀντιρρόπων οὐφῆν

Χακίην βροῶσι Πιλείαδ' ὀψαδὲς ἄμμοι.

ver.

- και τῶνδε νημερτεία συμβαίνει, χρόνου
του νυν παρόντος, ὡς τελεσθῆναι χρεών.
ὡςδ' ἡδεως εὐδουσάν ἐκπηδᾶν ἐμε 175
Φοῶ, Φίλαι, τερβουσάν ἐι' με χρεὶ μενεῖν
πανίων ἀρίστου Φωτός ἐστέφημενν.
Χορ. εὐφημίαν νυν ἰσχ', ἐπει καταστέφη
στείχονδ' ὄρω τιν' ἀνδρὰ πρὸς χάραν λογών.
Αγ. δεσποινὰ Δηανείρα, πρῶτος ἀγγελῶν 180
οἰκνοῦ σε λυτῶ· τὸν γὰρ Ἀλκίμηνης τοκόν

ver. 173. νημερτεία· ἀληθία: *Hesychius*; ut probabile est, *Sophoclis* locum innuens.

ver. 175. εὐδουσάν ἐκπηδᾶν φοῶ: sic *Virgilius*, *Æn.* iii. 172.

Talibus attonitus visis ac voce deorum,
Corripio è stratis corpus.

ver. 178. Vocem καταστέφης non meminimus nos alibi legisse, nisi in *Euripidis*, *Supp.* 259. sicut cum viris doctis ipse emendaveram:

αὐτοῦ γλαυκῆς χλοῆς
αὐτοῦ λιπούσαι, φυλλαδὸς καταστέφη.

ver. 179. Non mutaverim χάραν cum χρεῖν, quod fecit *Brunckius*, libris adverfantibus. Egregie *scholiastes* vidit proprietatem vocis ob præcedentem καταστέφη: cujus explicatio proferri debet: πρὸς ἰδίην, πρὸς χρεῖν· ἀπαγγέλλονται λόγοι ἰδίην δίδονται. ἐκ τοῦ σίφαιου διόχαζεται, ὅτι μίλλει χρεῖσιν ἀπαγγέλλειν.

Et sæpius tam cognatas significationes asciscuntur hæ voces, ut periculose sit opus alex alteram pro alterâ reponere. *Hesychius*: χάρις· χάρα. *Pind.* *Pyth.* i. 64.

ναυσίφορητοῖς
δ' αἰδῶσι πρῶτα χάρις
εἰς πλοῦν ἐρχομένοις πομπῇ
παῖον ἰλθῆναι οὐρον·

χάρις· ἰδίη: *schol.* i. c. χάρα: ut *Eur. Rhæf.* 163.

παντὶ γὰρ προσκείμενον
κέρδος πρὸς ἔργον τὴν χάριν τικτεῖ διπλῆν·

ut iterum *Supp.* 416. *Helen.* 663. *Æschylus* item *Agam.* 1066. quod *Pauwium* latuit; ut etiam *Mangeium*, χάραν reponentem ad *Phil. Jud.* i. 159. καθὰ καὶ Ἀβραάμ τῷ σοφῷ τῆς παρ' αὐτῷ καταγωγῆς, τοῖς Ἰσαὰκ, τὴν τιμωτάτην χάριν, δίδωκενταί· χαιρεῖ δ' ἐπ' οὐδὲν μάλλον ἢ νικαθαριμὴ διανοία, ἢ τῇ δεσποτῇ εἶχεν τοὶ ἡγέμοινα πᾶντων ὁμιλοῦσιν.

ver.

καὶ ζωνὴ ἐπιστῶ, καὶ κρατουνία, καὶ μάχης
αἰγόνι ἀπαρχὰς θεοῖσι τοῖς εὐχωρίοις.

Δη. τιν' εἶπας, ὦ γέρας, τὸνδ' ἐμοὶ λόγον;

Αγ. τὰχ' ἐς δόμους σούς τον πολυζήλον ποτὶν 185
ἔξειν, Φανένια συν κρατεὶ νικηφόρῳ.

Δη. καὶ τοῦ τοδ' ἀστῶν, ἡ ξενῶν μάθων, λέγεις;

Αγ. ἐν βουθερεὶ λειμῶνι προσπόλος θύρει,
Λίχας δ' κηρύξ, ταῦτα. τοῦδ' ἐγὼ κλυῶν
ἀπῆλξ', ὅπως τοι, πρῶτος ἀγγείλας ταδε, 190
πρὸς σου τι κερδάναιμι, καὶ κλημνὴν χάριν.

Δη. αὐτοσίε πως ἀπῆστιν, εἰ περ εὐτυχεῖ;

Αγ. οὐκ ευμαρεῖα χρωμένος πολλῇ, γυναι-
κυνὴ γὰρ αὐτὸν Μηλίου ἀπῶς λέως
κρίνει παρῆστας, οὐδ' ἐχει βῆναι πρὸς 195
το γὰρ ποδοῦν ἐκαστος ἐκμαθεῖν δελῶν,

ver. 185. πολυζήλον. "multis de causis optabilem:" vel
"quem multæ expetunt—ob quem multi me beatam prædi-
cant—" exoptatissimum. Vox extat etiā in CEd. Tyr. 382. An
alibi in Græciā haud affirmaverim. Euripides. Hipp. 169.

καὶ μοι πολυζήλωτος
αἰεὶ συν θεοῖσι φοιτᾷ:

valdè desiderabilis et colenda.

ver. 187. Optimè sanè Brunckius, nescio an è membranīs, an
ex ingenio, τοῦ τοδ' pro infulsissimo τοῦτο δ' restituit.

ver. 188. Hunc locum videtur attingere Hefychii glossa: βου-
θερεῖ· ἐν ᾧ βόας θύρους ὄρεα νηυσὶν αἰ. Plures bonas et eruditas interpre-
tationes offert scholiastes, quas non pigebit adiisse.

ver. 190. Nescio undè habuerit Brunckius suum σοὶ pro τοῖ:
certè otiosum est atque inficetum, veniente statim σου.

ver. 195. κρίνει· ἔρωτα: scholiastes; et appositè Hefychius: κρίνειν.
ἀτακτοῦται.

ver. 196. το ποδοῦν· το ποδοῦμαιναι: scholiastes; sed te rogatum, lector
venuste! velim; anne hoc tibi commentum placet? ægrè dixe-
ris; aut ego multum fallor, à manu Sophoclis erat, vel

τι γὰρ ποδοῦν ἐκαστος, ἐκμαθεῖν δελῶν,
οὐκ ἀν μείναιτο—

vel

οὐκ ἂν μεθεῖτο, πρὶν καὶ ἡδονὴν κλυεῖν.
οὕτως ἐκεῖνός οὐχ' ἔκων, ἐκούσι δέ,
ξυνεστίν· οὔφει δ' αὐτὸν αὐτὴν ἐμφανῆ.
Δη. ὦ Ζεὺς, τὸν Οἰτῆς ἀτομον ὃς λειμῶν' ἔχεις, 200
ἐδωκας ἡμῖν, ἀλλὰ συν χρόνῳ, χαράν.
Φωνησάτ', ὦ γυναῖκες, αἱ τ' ἐσὼ στεγῆς,
αἱ τ' ἐκτὸς αὐλῆς· ὡς ἀελπίων οἰμ' ἐμοί

vel, το γὰρ ποῦν ἰκάστος ἐκμαθεῖν θέλων
οὐκ ἂν μεθεῖτο
rem laborum: vel, quod longè prætulërim, cùm sit ipfissimus lepor
Atticus,

το γὰρ ποδοῦν, ἰκάστος ἐκμαθεῖν θέλων,
οὐκ ἂν μεθεῖτο—
desiderium enim, rem singulam pernoſcere cupiens: res ipſa pro hō-
mine, ſecundum uſitatiſſimam elegantiam: vide nos Eurip. Herc.
fur. vers. ult. nam formulæ benè notæ quid eſt quod immo-
remur?

ver. 200. ἀτομον· τὸν ἀφιερῶμενον θεοῖς καὶ ἀγιοεργῶν· ὃν οὐδε βότα κα-
ταβοσκαῖται· τὰ δὲ τοιαῦτα χωρὶς οργαδᾶς ἐκαλουν· scholium: undè viri
docti probè corrigunt Heſychium: οργαδῆς· οὐ γεγενημένοι τοιοί·
vide J. Poll. i. 10.

203. οἶμα· lucem· ſolem: vide quæ diximus ad Eurip. Herc. fur.
v. 220. vel ſimpliciter ſplendorem; ut pulchrè Oppianus, Hal. v.
647. de ſacro fiſce:

ἡ δὲ μίγα ſτίλβει τε καὶ ὕδατι μισγεται αὐγῇ,
ορφνῆς ἥτις πυρρὸς ἀνα κνίφας οἶμα φαίνων·
nec non pulchrè ſcholiaſtes noſter: το ἀπο τῆς φημῆς φως.—ἀνασχοῖν·
ἀναφανῖν, ἀνατεῖλαι· ἐκ μεταφορᾶς τοῦ ἡλίου.

Hinc ſpecioſè noſter confociat vocem ἀνασχοῖν: ut Euripides,
Med. 482.

— ἀνασχοῖν σοι φάος ſωτηρίον:
et neutré, ut Sophocles, Phil. Jud. i. p. 277. τὴν χρόνου φύσιν ἀναλαμ-
ψαι καὶ ἀνασχοῖν ἐποίησιν: ſed uſitatio eſt ἀνασχοῖν in hoc ſenſu.
Hinc intellexeris Oppianum, Hal. v. 666.

πολλὰκι δ', ἐχθροῖς τε τυχῶν καὶ ἀπηνεὶς ἀγῆς,
ἄλμιος ἐς ποῖτοιο βάθον πορὸν, οὐκ ἐτ' ἀνασχοῖ,
δυσμορὸς.

ἀνασχοῖν· ἀνῆλθε: rectè ſcholiaſtes. Et obiter emendabo Eratoſthenem
in cataſteriſmis, cap. 6. de Aſculapio loquentem: τοῦτον τεχνῶ
κατὰ τὴν χροῖαν, ὡς καὶ τοὺς ἡδὴ τεθνηκυτάς· ἐγχεῖν· ἐν οἷς καὶ ἰσχυροῦς
ἐσχατοῦ

Φιμης ανασχον τησδε νυν καρπουμεθα.

Κ Ο Ρ Ο Σ.

ανολολυξον δομοις,

205

εφεστιοις αλαλαγαις,

ω μελλονυμφος· εν δε κοινος αρσενων

κλαγγα ιτω· τον ευφρετραν

Απολλωνα προσταταν,

δμου δε και Παιανα, Παιανα,

210

αναγει· ω παρθενοι,

εσχαλον του Θησιως· και των Διων—κτλ. rescribe: εν οἷς και Ισπολυτου ανισχι τον του Θησιως. Similiter cognata vox ανατελλειν vel active vel neutre adhibetur: conferas D. Matt. v. 45. cum D. Luc. xii. 44. ut alii sæpè.

ver. 205. Sequor Brunckium, quamvis animus propendeat in aliam lectionem, quam verè Sophocleam credimus, favente scholiaste:

ανολολυξον, δομος,
εφιστιοις αλαλαγαις.

Sic Euripides, Helen. 865. κτυπει δομος: ut Æschylus apud Longinus, sect. xv.

εθυσια δη δομα· βακχευει σιγη.

Atque hæc scripseram equidem, cum senserim prorsus disjunctum esse, et incultum, prout editur, illud ὁ μελλονυμφος· nec sine copulis speciosè caudam trahere. Quid verbis opus est? pro ὁ μελλονυμφος, rescriptum oportuit ὦ μελλονυμφος· et in cæteris Turnebo standum puto: neque aliter textum concinnatum tandem volui. Sic Horatius, od. iii. 14. 14. 10.

— vos, o! pueri, et puellæ
Jam virum expertes, male-ominatis
Parcite verbis:

prout locum istum legendum esse ostendimus.

ver. 211. Aptius distinxī, ut alloquatur vicissim chorus et pueros et virgines. Benè scholiastes: ανυμνιτε παντες και πασαι. Bis ad pueros datur hortatio in vocibus αρσενων ιτω κλαγγα, et τον Απολλωναν

βοάτε τὰν ὁμοσπορον

Ἀρτεμιν Ὀρτυγίαν,

ἐλαφὲς ὅλον, ἀμφιπυρον*

γείτονας τε Νυμφας.

215

αἰρομ', οὐδ' ἀπώσομαι

τὸν αὐλόν, ὦ τυράννε τὰς ἐμὰς Φρενός.

ἰδού, μ' ἀναταράσσει,

εὐοὶ! μ' ὁ κισσὸς ἀρτί, βαλκχείαν

ὑποστρεφὼν ἀμίλλαν.

220

ἰὼ ἰὼ, Παιάν*

ἰδ', ἰδ', ὦ Φίλα γυναι*

τάδ' ἀνιπρῶρα δὴ σοι

βλεπεῖν παρέστ' ἐναργῆ.

λῶνα ἀναγίτε* bis autem ad puellas in ὦ μαλλυνυμφός, et ὦ παρθένοι. Nihil, meo iudicio, manifestius aut certius desiderari potest.

ver. 214. ἐλαφὲς ὅλον: sic *Homerus*, hymn. in Dian. v. 1.

Ἀρτεμιν αἰδῶ, χρυσηλακάτον, κηλαδίστην,
παρθένοι αἰδοίην, ἐλαφὲς ὅλον, ἰσχυαίραν.

ibid. ἀμφιπυρον* *ambabus tenentem faces*, ut de *Hecate* in mysteriis δαδουχουση dicatur, ad mentem *scholiastæ*; vel *undique lucidam*, de *Diana* in plenilunio. Vocat *Euripides* in *Hippolyto* 559. *fulmen ἀμφιπυρον** *undique fulgidum*: ἀπο ἀνάλων ἰὼς δυσμῶν, ut de illo prædicat *D. Matt.* xxiv. 27. *Orpheus* hymn. 35. in *Dianam*, v. 3.

πασίφνης, δαδουχί.

ver. 216. αἰρομαι* ἀνῶ αἰρομαι* *Σοφοκλῆς Τραχινιαίς*: *Hesychius*.

ver. 218. ἀναταράσσει* *turbat*: *Horat.* od. ii. 19. 4.

Evoc! recenti mens trepidat metu,

Plenoque Bacchi pectore, *turbidum*

Latatur.

ver. 219. εὐοὶ pro verbo capit *Heathius*: quod mihi videtur merum somnium.

ver. 220. Durior est locutio—ὑποστρεφὼν ἀμίλλαν* et valdè displicet: præstiterit, meo iudicio, ὑποστρεφὼν: quam vocem legi apud *Diod. Sic. Dion. Hal. Jambl. et Euseb.* Anne hoc voluit *scholias* glossa, ὑποβαλλών? hæud absurdum est.

ver. 223. ἀντιπρῶρα* ἀντιπρῶτα: *scholiastes*, benè: vide suprâ ad v. 13.

ἀντιπρῶρα* ἀντιπρῶτα* πρῶτα γὰρ τὸ πρόσωπον* καὶ ἀνδραπρῶρον, ἀνδρῶν πρόσωπον* *Σοφοκλῆς Τραχινιαίς*: *Hesychius*: qui *lexicographus*, hic,
VOL. I. U E

ΔΗΙΑΝΕΪΡΑ.

- ὄρω, Φίλαι γυναῖκες, οὐδ' ἐμ' ὀμματος 225
 Φρουρα παρήλθε, τόνδε μὴ λευτσεῖν στολόν.
 χαιρεῖν δὲ τὸν κηρυκα προὔνεπώ, χρόνῳ
 πολλῷ Φανεντα, χαρτὸν εἰ τι καὶ Φερεῖ.
 Λι. ἀλλ' εὐ μὲν ἴγμεθ', εὐ δὲ προσφώνουμεθα,
 γυναι, κατ' ἐργου κτήσιν· ἀνδρα γὰρ καλῶς 230
 πρᾶσσονί' ἀναγκὴ χρηστὰ κερδαίνειν ἐπη.
 Δι. ὦ Φιλτάτ' ἀνδρῶν, πρῶθ', ἃ πρῶτα βουλομαι,
 διδάξον, εἰ ζωνθ' Ἡρακλεα προσδεξομαι.
 Λι. ἐγὼ γε τοι σφ' ἐλείπων ἰσχυονία τε,
 καὶ ζωνία καὶ θαλλονία, κοῦ νοσῶ βαρύν. 235

et in ἀνδροπυρρος, respicit, opinor, *Empedoclis* locum, quem nobis conservat *Ælianus* de animal. xvi. 29. et in has chartas tralaturum cum voluptate legent ingenui tyrones.

πολλὰ μὲν ἀμφιπροσώπα καὶ ἀμφιστεῖνα φρεσθαι,
 βουγίη ἀνδροπυρρα· τὰ δ' ἑμπαλιν ἐξανατίλλει
 ἀνδροφυὴ βουκράνα, μίμινγμιν, τῇ μὲν ἱπ' ἀνδρῶν,
 τῇ δὲ γυναικοφύη, σκυροῖς ἡσκημένα γυνικοῖς·

i. e. villis umbrata—hirsuta membra.

Cæterum, de suo dat *Brunckius* διττα pro δι, ut in *trimetrum* excurrat versus: quæ ratio, contra librorum fidem, quare sit *Turpebi Stephanique* iambis dimetris catalecticis anteponenda nullus video.

ver. 233. Hoc perpulchrum, et vivas proloquitur Naturæ voces: pulchrum est etiã in eodem genere hoc *Virgilianum*, *Æn.* iii. 310.

Verane te facies, verus mihi nuntius affers,
 Nate deâ? vivisne? aut, si lux alma recessit,
 Hæstor ubi est?

fed longè longèque pulchrius, *Gen.* xlv. 3. LXX, ἵπτα δὲ Ἰωσήφ
 πρὸς τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ· ἐγὼ ἵμι Ἰωσήφ· ἐστὶ ὁ πατήρ μου ζῇ;

ver. 235. ζῶντα: odiosa profectò vox, nec supervacua tantum, in hoc loco. Putasne, lector, ità *Sophoclem* dedisse? ægrè affirmaveris. Quid si scripseris prudenter et rotundè—

- Δη. που γης; πατρός, είτε βαρβαρῶν; λεγε.
 Λι. αὐτὴ τις ἐστ' Εὐβοίς, ἐνθ' ὀρίζεται
 βῆμον, τέλει τ' ἐγκαρπῶα Κηνεῖν Διί.
 Δη. ευκλαῖα Φαινῶν, ἢ πο μανίειας τινος;
 Λι. ευκταί, ὅθ' ἤρει τῶνδ' ἀναστατον δόρι 240
 χωρᾶν γυναικῶν, ὧν ὄρας ἐν οἰμασίν.
 Δη. αὐταὶ δέ, πρὸς θεῶν, τοῦ ποτ' εἰσι, καὶ τινες;
 οἰκτρᾶι γὰρ, εἰ μὴ ξυμφορᾶι κλεψίουσι 'με.

ἐγὼ γέ τοι σφ' εἰλεπον ἰσχυοντα τε,
 χρεῶντα, καὶ θαλλοντα, κού ποσιν βαρυν'

contemnendo literarum discrimine, laudibili verò sententiæ. Eur.
 Alcest. 711.

ταῦτον γὰρ ἤδωντ' ἀνδρα καὶ πρὶσεν θανειν;

ver. 237. ὀρίζεται. *sibi statuit*: i. e. in *proprios* usus, et ob *suas* res gestas, non ob alienas. Infra, v. 754. *activam* vocem maluit.

ver. 238. Non admissem in textum *τιλᾶι* sine librorum auctoritate, cum *τιλῆ* nullo modo sit improbandum; neque necesse est verbum ad duas clausas pertinens æquè accuratâ proprietate utriusque substantivum respicere: quod et *Brunckius* etiâ alicubi observat, et innumeris exemplis liquidò patet. Cum verò, præter *Aldum* et membranas, *τιλᾶι* exhibeat *Juntina* prior, et pro variâ lectione *Turnebus*, omninò recipiendum arbitror, quamvis agnoscat vulgatum *scholias*, et *Eustathius*, ad Il. K. p. 702. ed. Basil. συσσοιχον δι τῇ τοιαυτῇ σημασίᾳ, καὶ το δῆλον τὴν θυσίαν τιλος· οὐ χρῆσις καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν τῇ, *τιλῆ ἐγκαρπῶα*· ὁ ἀλλαχού διασαφῶν ἰφῆ· θυμᾶτα παγκαρπῶα: Elef. 634.

ver. 243. Pro *οικτρᾶι* legit aliud quiddam *scholias*, qui vocem incompetam explicat per *ευγινῆς*, et elegantissimâ sanè interpretatione sententiam poetæ illustratam dat. Vox esset quantivis pretii redimenda, et ambabus ulnis avidè arripienda, si possemus aliquo tandè modo protrahere sub tenebris latentem. Lectio vulgata nimis duram et coactam habet interpretationem, quàm quæ nos finet credere ab ipso *Sophocle* derivatam esse. Vellem se exerceant acutiores; egomet sæpè scabendo caput, nihil extundo, quod satis respondeat literarum ductibus. Hoc quidè vix erupit denique:

κιδρᾶι γὰρ, εἰ μὴ ξυμφορᾶι κλεψίουσι 'με'

sed nequaquam penitus satisfacit: nam dictionem minùs aberrantem non dubitavisse illicò in textu collocare.

Erunt fortassè, nec absurdi sanè, qui veram putabunt vocem *οικτρᾶι*, et errorem rejicient in *ξυμφορᾶι*: quæ reverà dictio nec

- Δι. ταύτας εκείνος, Ευρυτου περσας πολιν,
εξείλεθ', αὐτῷ κῆμα καὶ Θεοὺς κριτον. 245
- Δη. ἢ καὶ ταύτῃ τῇ πολει τον ασκοπων
χρονον βεβως ἡν ἡμερων ανηριθμον;
- Δι. ουκ' αλλα τον μεν πλειστον εν Λυδοις χρονον
κατειχεθ', ὡς Φησ' αυτος, ουκ ελευθερος,
αλλ' εμποληθεις· του λογου δ' ου χρη φθονον, 250

speciosa videtur, nec admodum dilucida, in hoc loco. Illis talem emendationem non formidabimus commendare:

οικτραι γαρ, εἰ μὴ νυν κοραι αλειπτουσι 'με'
nisi me fallunt oculi, quum ob distantiam nequeant satis discernere,
an pullis vestibus mulieres ornentur.

Speciosè callideque versionem ejus concinnavit *Brunckius*:
"Miserabiles enim videntur, nisi animo meo illudit falsa cala-
mitatis imago." At quomodo fieri potuit, ut *Deianira* minus in-
telligeret, an miserabiles *viderentur*, necne? Certè celat ulcus
vulgata lectio.

ver. 247. Facile prætulissem, si favissent codices,

ἡμερων ανηριθμων·
fastidium movent et aures lassas onerant tot *epitheta* vulgaria et
pari potestate, τον ασκοπων ανηριθμον χρονον.

Porro *scholiastes*: ασκοπων· τον πολιν, ὅτι ουκ αν τις επιλογισαιτο και κα-
ταμαθοι δια το μικρος. Non probò; subtilior enim, quàm par est inter-
pretatio, videtur: potior est *Hesychii* glossa: ασκος· αποτος, απρο-
στατος: qualem nemo ab initio speravisset, aut prævidisset. Respi-
cit, opinor, *lexicographus* ad *Il. Ω. 157.* quem in præcedente ar-
ticulo diu est ex quo viderim sic corrigendum est: ασκοπων· αβιατοι·
Σοφοκλῆς Αἰαντι μασινοφωρῶν: ver. 21. scilicet: quod placuit etiàm
clarissimo editori, et *Bentleio*, cujus in *Hesychium* emendationes,
famæ summi critici et doctorum virorum expectationibus nequa-
quàm responsuras, ad marginem exemplaris sui notatas, mihi hu-
manissime permisit exscribendas vir reverendus *T. Postlethwaite*,
S. T. P. Collegii Trinitatis apud *Cantabrigienses*, tertius post ipsum
Bentleium, custos: quas cum *Kustero* videtur olim communicasse
vir sagacissimus; quod ex indiciis numerosis non obscure colligo.
Sed hæc obiter: ad *Sophoclem* redimus.

ver. 249. ὡς φησ' αυτος: similem elisionem του: in hac voce vi-
deas in *Ajace*, 1326.

ver. 250. λογου· rei—πραγματος: sic *Demosthenes*, *Philip. ii. p. 45.*
ed. *Lut.* εξοι αυτοις των λοιπων αρχειν Ἑλληνας, ὥστ' αυτοις ὑπακουειν βα-
σιλει· ου μοιον αιατχομενους τον λογον τουτον, ἦνκα ἡλθιν Αλεξανδρος ὁ τουτου
πρωτοιος

γυναι, προσειναι, Ζεὺς ὁ τοῦ τρακίωρ Φανη.

ἵκεινος δε, πρᾶξεις Ομφαλῇ τῇ βαρβαρῷ,

ενιαυτον ἐξεπλησεν, ὡς αὐτὸς λέγει.

χ' οὕτως ἐδηχθῇ τοῦτο τούνειδος λαῶν,

ὥς δ', ὄρκιον αὐτῷ προσβαλὼν, διωμοσεν,

255

ἢ μὴν τὸν ἀγχιστήρα τοῦδε τοῦ παθους

ξυν παῖσι καὶ γυναικὶ δουλωσεῖν ἐτι.

κοῦχ ἤλιωσε τούπος· ἀλλ', ὅθ' ἄγνος ἦν,

στράτον λαῶν ἐπακίον, ἐρχεται πολὺν

τὴν Εὐρυλείαν· τόνδε γὰρ μεταίτιον

260

πρόσως περὶ τούτων κηρύξ, κτλ.—Ità passim ad dialectum patrium utuntur ῥήμα Νοῦι faderis scriptores; hebraice sentientes, ut par fuit, et scribentes græcè.

ver. 251. Ζεὺς: per *Apollinem* nempè: ut *Tzetzès*, *Chil.* ii. 426.

χρησμον λαμβάνει Διὸς φίλον, ἀπαλλαγὴν τῆς νόσου,

ἢ περ πρᾶξις δουλευσεῖν Ομφαλῇ τῇ Λυδῇ.

Conferas *Æschyli Eumen.* 621.

ibid. φθονόν: *invidiam*, quasi dies marito tuo jucundi fluerent, dùm morem gereret arbitrio tam illustri fœminæ. φθονός· παθος ἐπὶ τῇ τοῦ πιδας εὐπραγίᾳ: *Hefychius*; cui concinit *Aristoteles* in *rhetoricis* et *ethicis*. Non audio *scholias* ad hunc versum.

ver. 256. ἀγχιστήρα· *auctorem*: ab ἀγχου ἀγχιστός: vide *Etym.* Mag. hinc imprimis adeò opportunus est *Phædri* locus, ut ad *Sophoclem* illustrandum scriptus ex professo videri possit: lib. i. fab. 10.

Lupus arguebat Vulpem furti crimine:

Negabat illa se esse huic culpæ proximam:

quam viam præiverunt *Burmamnus* ad locum, et *Valchenaërus* ad *Ammon.* p. 4. quorum laudes imminutas unus omnium vivorum nollem.

ver. 258. ἤλιωσε: vox *Homericæ*: *Il.* Π. 737.

οὐδ' ἄλιωσε βίλος·

ματαιὸν ἐποίησε. *schol.*

ver. 260. τόνδε:—rectè observat *Brunckius* nomen *Euryti* in præcedenti *adjectivo* Εὐρυτιαν latere: cuius *idiotismi* in tyronum gratiam, pro instituti nostri ratione, nonnulla exempla dabimus.

Sic venustus scriptor *D. Lucas* in *act. apost.* viii. 14. ἀκουσαντες δὲ οἱ ἐν Ἱερουσολέμοις ἀποστόλοι, ὅτι διδενταὶ ἡ Σαμαρεία τοῦ λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀπιστεῖν αὐτοὺς τοῦ Πέτρος καὶ Ἰωάννου. Similiter *D. Matt.*

μονον βροτων εφασκε τουδ' ειναι παθους·
 ος αυτον ελθοντ' ες δομους, εφεστιον,

xxviii. 19. μαθητευσατε πατα τα ιθη, βαπτιζοντες αυτους. Hinc malè sollicitant viri docti sanam *Orpiani* lectionem, Hal. ii. 670.

ουδε τι θηρων
 κεκριμεναι πολεις μερσων ισαν, αλλα λειωνων
 αιοντεροι πυργους τ' ευτειχιας—κτλ.

nec minùs sanum se habet *Euripides*, *Iph. Taur.* 910. quem malè corripbat *Marklandus*, et *Musgravio* infelicitèr persuasit:

ην δε τι προθυμος η,
 σθειν το θεον μαλλον εικοτος εχει·

si quid Deus voluerit, efficax est perficere. Latet scilicèt ò θεος in το θεον. Non intellexerunt locum eruditi viri.—Accedat *Bardeſanes* apud *Euseb.* præp. v. vi. 10. και απλως πολλη διαφορα βρωματων και ποματων εν τη ανθρωποτητι, μεχρι και εν τη των λαχαιων και σπρων βρωσει διαφορομενοι. Manum nequibat corrector abstinere, et reponebat διαφορομενη, conamine prorsùs illaudabili.—Ita *Arætaus* de acutis morbis, ii. cap. 8. ed. Oxon. γιγνεται δ' ου αμφι τινη την φλιδα και κιδματα, ευτε ηγγυμενη αιμορραγη οικιστα κτειρει· υπερθεν μιν δια πλευμονος και ασπυνης εκχισμενου. ην εν τω σωτηρι βαλη. Comprehenditur nempe vox αιματος in αιμορραγη.

Opem feram ex hoc præsidio *Claudiani* loco perquàm eleganti, miserè corrupto deperditoque: *Bell. Gild.* 117.

tuque, O! quæ vecta per altum,
 Spontè Palatinis mutasti collibus Idam,
 Prælatoque lavas *Phrygiis* Almone leones,
 Maternis precibus natum jam flecte, *Cybebe*:

i. e. lavas in fluvio *Almone* prælato *Phrygiis*: i. e. fluviiis; quæ vox in *Almone* delitescit. Nihil certius. *Almon* erat *Italiae* fluvius, ut vel pueri nôrunt. Denique, non erit mutanda *Dinarchi* vulgata scriptura, p. 18. ed. *Reiske*: και ουκ ηλησιν ò μισρος ούτος πολιν οικτρως απολλυμηνι ούτως. εις ην επεισευσεν υφ' υμων αποσταλεις· οίς òμοσποιδος και òμοστραφεις πολλακις γαγονιν. *Wolſius* vult ης pro εις· sed perperàm.

Insignitèr *Philostatus*, v. 28. η μιν δε Αιγυπτος ωδε ανισχιν, απισχηκοτες ηδη δι' α επιζοντο. Nec minùs de vit. sophist. ii. 1. 3. ιδων δε την Τερραδα βαλαινιαν τε ποτηρως εχουσαι, και γινωδες υδωρ εκ φριατων ανημνιτας; κτλ. Finit *Euripides*, *Belleroph.* fragm. 25.

φκμ' εγω τυραννιδα
 κτεινειν τε πολλους, κτηματων τ' αποστειρειν,
 ορκους τε παραβαινοντας εκπορθειν πολεις.

Vide *Gregorium* de dialect. Attic. sect. 27. et nos *Silv. Crit.* sect. xlvii. fin.

ver. 262. εις δομους, εφιστιον: "non solum in domo, sed etiàm ad focum coram dis penatibus, et inter hospitalis mensæ sacra."

Nefas

Ξενον παλαιον οντα, πολλα μεν λογοις
 επερροδησε, πολλα δ' ατηρα Φρενι'
 λεγων, χερσιν μεν ως αφυκί' εχων βελη,
 των ων τεκνων λειποιτο προς τοξου κρισιν'
 φωνει δε, δουλος ανδρος ως ελευθερου

265

Nefas esset receptam scripturam immutare, quam prudentissimè tuctur *Brunckii* doctrina. Hinc magis exacerbatum erat *Agamemnonis* exitium: *Homerus*, Od. Γ. 234. (conferas *Virg. Æn.* xi. 267.)

η ελθων απολισθαι φισθιος, ως Αγαμειων
 ωλεθ', υπ' Αγκισθοιο δολω και ης αλοχοιο :

i. e. dùm pararetur convivium: Od. Δ. 534, pulcherrimè :

τον δ' ουκ ιδοτ' ολιθρον ανηγαγι, και κατιπιφει
 διπνησσας, ως τις τε κατικται βουν επι φατη.

Apollonius Rhodius, i. 910. similiter voces cognatas junxit :

φιστινι εν μεγαρσινι.

ιδια' βομοι: *Hesychius*.

ver. 264. επερροδησε: magno clamore blateravit: επερροδησαν, επι-
 ρουσαν: *Hesychius*: sæpius de fauentibus clamoribus vox adhibe-
 tur; aliter autem in hoc loco, et Antig. 415.

ιγερτι κινων αυδ' αυτη επερροδοις
 κακοισιν—

ubi suspiceris legendum esse κακαισιν, à recto casu κακη: clamoris
 convitiis: λοιδοροις: ιβρισηκοις: *scholiasles*: sed vide Eur. Alc. 687.
 Nec tantum in verbis se malitiosum dedit, sed animum malignum
 quoque se gerere probavit. Hæc est mens auctoris: ad quam
 patefaciendam distinctiones punctorum feci.

ver. 265. ως αφυκί' εχων βελη: ironicè et sarcasticè dictum intel-
 ligi debet: "proût ipse præ te fers—proût tu jactas scilicèt!"

Verum, opinor, enim scripsit *Sophocles*,

ως αφυκί' αυχων βελη.

quam lectionem facillimè verterent in deterius librarii scriptores.
Euripides, Rhæf. 452.

τους μεγ' αυχοντας δορι
 πησας Αχαιους.

ver. 267. ως ελευθερον λειπει η υπο: *scholiasles*: vel δια: ut *Ho-*
merus, Il. B. 415.

πριν με κατα πενης βαλσειν Πριαμοιο μεταθρον
 αιθαλοιν, πησαι δε πυρος δηόσιο θυρετρα'

ηγουν, δια πυρος: *schol.* Et *Themistius*, p. 334. ed. *Harduin.* αλλ' όμως
 Πυδαρος, και Κοριννα, και Ήσιοδος, ουκ εμολυνθησαν της υος. Multi sunt in
 hac *præpositionum* omissionem scriptores *Græci*.

ῥαιοιτο· δειπνοῖς δ' ἤνικ' ἦν οἰνωμένος,
 ἐρρίψεν ἑκτος αὐτὸν ὧν ἔχων χολόν,
 ὡς ἴκετ' αὖτις Ἰφίτος Τιβρυθίαν
 πρὸς κλίτυν, ἵππους νομαδας ἐξιχνόσκοπων,
 τὸτ' ἄλλος' αὐτὸν ὀμμα, θήτερα δὲ νοῦν

270

ver. 268. ῥαιοιτο: propriè, nî fallor, *tunderetur—pulfaretur—et*
indè, perderetur ictibus: undè ῥαιστηρ· malleus: nos cum vulgo lo-
quentes diceremus, was knocked about by Eurystheus. Alcaeus
Messenius, epig. 20.

——— σῶμα δὲ ποῖτος

ἐκρῖψ', Αἰγαιῶ ῥαιομένοι πύλαγχι.

Egregiè quadrat *Virgilius, Æn. vi. 609.*

Pulfatusve parens, et fraus innexa clienti.

Ad *Sophoclis* locum videtur respicere *Hesychius: ῥαιοιτο· φθίρειτο,*
πλανῶλο: errare faceretur: et complecti forsàn voluit insupèr Ho-
meri locum, Od. I. 459. Opportunus obversatur nobis Æschylus,
Prom. vinct. 189.

μαλακογῶμων

εἶσθαι ποθ', ὅτ' ἂν ταυτὴ ῥαισθῇ·

ubi probè tundetur, et corrumpentur res ejus, hâc viâ. Optimè scho-
lastes: οὕτω τυφρῇ ἀπο τοῦ ἀναγκαιου, ὡς πρὸς ἀπο ῥαιστηρος· ἐκ μεταφοράς
τῶν σιδηρῶν.

ver. 272. Cohærent omnia multò meliùs, et evaderent longè
 venustiora, si hæc acciperes de ipso *Hercule*, et reponeres ἔχων pro
 ἔχον· ad hanc sententiam: *alienatus et oculis et animo: “ i. e.*
“ irâ furiosâ tumens; quam sinebat vel in immeritum Iphitum,
“ dolo irretitum, exæstulare.” Hæc esset loci mens peritissimè
 morati, et animi violenti infrænatos impetus vivis coloribus de-
 pingentis. ἄλλος' ἔχοντ' ὀμμα valet διαστρεφόντα: quod *insanientis*
est, et furibundi. Euripides, Bacch. 1111.

ἢ δ', ἀφρὸν ἐξῆμισα, καὶ διαστρεφούς

κερὰς ἰλισσοῦσ', οὐ φροῖουσ' ἅ' ἔχρη φροῖων,

ἐκ βακχίου κατειχίτ', οὐδ' ἐπιθι νῦν:

adeas, quæ notavimus ad Herc. fur. 934. infrâ v. 794. Nostri in
Ajace locus opportunior est, quàm qui fileri debeat, v. 477. sic
lenitèr sanandus:

καὶ μὴ τὸτ' ὀμμα καὶ φρεῖς διαστρεφοί

γῶμης ἀπῆξαν τῆς ἡμης, οὐκ ἂν ποτε

δίκην κατ' ἄλλου φῶτος ᾤδ' ἐψηφισαν.

Rem speciosissimè, ut omnia, sic exprimit *divinus Maro: Æn.*
iv. 362.

Talia dicentem jamdudùm *aversa* tuetur,

Hâc illûc volvens oculos.

Sed

εχονί, ἀπ' αἰρέας ἤκε πυργώδους πλακός.

Sed solummodò deferimus has cogitationes ad iudicium lectoris, et mutamus nihil, cùm lectioni receptæ consonet *Diodorus Siculus*, lib. iv. sect. 31. qui consulendus est: quod nī fieret, emendationem meam in textum tulissem; nam mirificè firmat *Apollodorus*, lib. ii. Ἡρακλῆς δὲ ὑποσχεῖται, καὶ ξειζεῖ μὲν αὐτὸν (sciz. *Iphitum*): μανίς δὲ αὖτις, ἀπὸ τῶν Τριυθίων ἱρρίψει αὐτὸν τειχίῳ. Undè corrigas *scholium* ad *Hom. Od. Φ. 23.* τοῖ δὲ Ἡρακλῆα, μηχανῇ τιμὴ καὶ στατήρῃ σὺν φιλοκύσασιν αὐτὸν, ἀγίῳ εἰς ἐπικρημνὸν τειχοῖ, καὶ καταρρίψαι: quæ non magis, quàm *Diodorus*, nobis favent; quod facit tamèn disertissimè *Tzetzes*, *Chil. ii. 422.*

κατασχεθὶς μανὰ δὲ πάλιν ὄργαις τῆς Ἡρας,
ἐκ τῶν τειχῶν τῆς Τριυθίος ῥίψας Ἰφίτον, αἰελεῖν.

Cæterùm, cum *Aldo* pro *θατιερα* dant ambæ *θητιερα Juntina*: cui tamèn, ut arbitror, subscribi debuerat, cùm contractio sit pro *τητιερα*: i. e. ὀδρ.

ver. 273. πυργώδους πλακός: phrasim non videntur intellexisse quidam editores, mentem vertentes ad *muros*, quos memorant *Apollodorus*, *Homereus scholiasta*, et fortassè alii. At verissimè *scholiastes* noster, et elegantissimè: ἀπὸ τοῦ ὄρους ἰδισκίουσιν. Neque aliter debet accipi *Diodorus* in citato loco, qui procul dubio tragicum nostrum ante oculos tenebat: κατεκρημνίστην ἀπὸ τοῦ πυργου— à *castello*, qualia habebant in montuosis locis pastores, ut à feris et latronibus defenderentur, ab his speculis venientem hostem longè providentes. Sic *Virgilius*, *Geo. iii. 476.*

Tum sciat aërias Alpes, et Norica si quis
Castella in tumulis, et *Iapygis* arva *Timavi*
Nunc quoque post tanto videat, desertaque regna
Pastorum:

et, ex hâc consuetudine profecti, pro monte indifferentèr utuntur *arcem* et *turrem* scriptores probatissimi. Hinc infelicibus auspiciis *Horatium Bentleius* interpolavit in sincero, si quis alius, versiculo: epist. i. 3. 4.

An freta vicinas inter currentia *turres*?
atque eo infeliciùs, quòd jam præcesserat vox *terrarum*. Nihil ibi viderunt interpretes.

Virgilius, *Geo. iv. 125.*

Namque sub *Oebaliæ* memini me *turribus altis*
Corycium vidisse senem.

Hinc de *Alpibus* elegantèr *Claudianus*, bell. *Get. 386.*

Quùm ferus *Aufonias* perfringeret *Hannibal arces*,

Et *Trebiam* sævo geminassent funere *Cannæ*:

ubi rectissimè rem *Burmannus* administrat. Meliùs distinctum dabo scriptorem nitidissimum *Lactantium*, vii. 3. p. 523. ed. *Dufres.*

“—terrarum varia fœcunditas, plana camporum, munimenta et
“ aggeres

εργου δ' ἑκατι τουδε μηνισας αναξ,
 ὃ των ἀπάντων Ζεὺς πατήρ, Ολυμπιος,
 πρῶτον νιν ἐξεπεμψεν, οὐδ' ἠνεσχετο,
 ὅθ' οὐνεκ' αὐτον μουνον ἀνδρῶπων δολῶ
 ἐκτεινεν· εἰ γὰρ ἐμφανῶς ἠμυνάτο,
 Ζεὺς γ' ἂν συνεγνώξυν δίκη χειροῦμενῶ·
 ὕβριν γὰρ οὐ στεργουσιν οὐδε δαιμονες.
 κεινοι δ' ὕπερχλιδωνίης ἐκ γλώσσης κακῆς,

275

280

"aggeres montium."—Finiat hanc disputationem, de quâ plenius
 συ Θεω alibi, Stat. Theb. ix. 307.

Crethea, nimbofam qui sæpè Caphareos arcem,
 Euboicafque hyemes, parvâ transfugerat alno.

Vide Valer. Flacc. iii. 565. ibique Burmannum.

Cæterum, dextrè Sophocles ambiguum evitavit periphrasi περι-
 γνδους πλακος. Sic Philoſt. 143a. de Oetæ montanis locis, Οἷτις
 πλακας: et Ajac. 1220. ἀνδρῶν ὑπο πλακα Σουηου. Neque aliter
 Euripides, Ion. 1286.

Παράστου πλακας,
 ὅθεν πετραῖαν ἄλμα δισκευθήσεται.

ver. 279. Nihil hic agit τε· ideòque reposui ex conjecturâ Ζεὺς
 γ' ἂν: nam Jupiter scilicet ignovisset, si aperte propulsasset injuriam:
 quæ vera vis particulæ.

ver. 281. ὕπερχλιδωνίης· ὑπεριεβησαντίης τῇ καθ' Ἡρακλεους δολορῶν:
 scholiastes: elegantè fanè, ut hominem venustum decuit. Æſ-
 chylus, Supp. 921.

καρῶντος ὡν Ἑλλᾶσιν ἐγγλῆις ἀγαν

Jamblichus apud Phot. bib. p. 133. ed. Hoesch. συνοποκρίνεται Ῥοδαίης
 ταῦτα, τῆς τῶν ἡσιῶτων κατεντρυφῶν ἐνθειας. Speciosissimè Machon
 apud Athenæum, p. 577.

ἀποδοκιμαζουσης τε πάντα, καὶ παν
 κατεγγλιδωσης τῷ βασιλεῖ:

hinc interpreteris 2 Pet. ii. 13. ἐλεφῶντες ἐν ταῖς ἀπαταῖς αὐτῶν.
 Themistocles apud Plut. apothegm. ii. p. 185. τοῖς δὲ υἱοῖς ἐλεφῶντα τῇ
 μητρὶ, πλείστον Ἑλλᾶσιν ἐλεγε δυνασθαι—κτλ.—Ex hoc etiā genere est
 vox θρυπῆν, et ejus familia: χλῆν· θρυπῆν: Hesychius. Itā Helio-
 dorus Æthiop. lib. vii. p. 348. Δισπωῖνα, ἐφη, πτωχὸς αὐτῶν λειπῶν
 θιαγῆς, δούλος ὢν, καταβρυπόμενος κατὰ δισπωῖνης ιδίας. Itā rescribas
 istum locum, si mihi velis auscultare. Amant aliquandò duplicem
 πρόσφῃσην hi auctores; ut noster infrà, v. 437. et D. Marc.
 xiv. 3. καὶ συτρεψῆσα τε ἀλαβαστῆροι, κατεχῆν αὐτὸν κατὰ τῆς κεφαλῆς.

Sed

αὐτοὶ μὲν αἶδου πάντες εἰς οἰκητορες,
 πολὺς δὲ δούλη· τὰς δὲ δ', ὥς περ εἰσοράς,
 ἐξ ὀλβίων ἀζηλον εὐρουσαι βιον,
 285
 χωροῦσι πρὸς σε· ταῦτα γὰρ ποσὶς τε σὸς
 ἐφείτ', ἐγὼ τε, πιστὸς ὣν κείνῳ, τέλω.
 αὐτὸν δ' ἐκείνον, εὐτ' ἂν ἀγνὰ θυμὰτα
 βέξῃ πατρὶός τ' ἐκείνης ἀλκῆς,
 φρονεῖ νῦν ὥς ἤχοντα· τοῦτο γὰρ, λόγου
 πολλοῦ καλῶς λεχθέντος, ἡδίστον κλυεῖν.

285

290

Χορ. ἀνάσσα, νῦν σοὶ τεύξις ἐμφάνης κυρεῖ,
 τῶν μὲν παρόντων, τὰ δὲ πεπυσμένη λόγῳ.

Sed de his fatis diximus ad erigenda ingenia tyronum : ut fontes remotiores adire concupiscant,

“ Et studio majore petant Helicon virentem.”

ver. 284. ἀζηλον infelicem—humilem—citra invidiam : vide v. 745. optimè advocat scholiastes Od. P. 219.

ἀμύγαρτι συνέστα :

ob ignobile scilicet officium : *Martialis*, x. 11. 4.

Dispeream, si tu Pyladi præstare matellam

Dignus es, aut porcos pascere Perithoi :

conferas S. Luc. xv. 15.

ver. 285. Undè hauserit *Brunckius* suum ποσὶς γ' ὁ σὸς, planè nescio : δὲ mutandum erat in τε, ut priori τε responderet. Ità nos reponimus ex ingenio ; et jacet extra dubitationem conjectura. Vide v. 493.

ver. 289. Nonnihil suspectas habeo voces νῦν ὥς : non expedit rem pro voluntate meâ, nec acu videor mihi tetigisse : fieri tamèn potest scripsisse nostrum :

φρονεῖ τὴν ἤχοντα·

cogita interim venturum esse.

ver. 292. τὰ δὲ πεπυσμένη : sic mihi videtur optimè correxisse *Toupius* pro τῶν δὲ : error ob compendium scripturæ longè facilis.—Subit tamèn quærere, an *Attici*, ut in aliis permultis vocibus, possent πεπυσμένη scribere pro πεπυσμένη? Non affirmo : sed hinc nullo negotio perfanaretur locus :

τῶν δ' ἐπυσμένη λόγῳ :

vulgatam lectionem stare posse nullus crediderim.

Δη.

Δη. πῶς δ' οὐκ ἐγὼ χαιροίμ' αὖν, ἀνδρὸς εὐτυχῆ
 κλυοῦσα πράξιν τήνδε, πανδίκῃ Φρενί;
 πολλῇ 'σὶ ἀναγκῇ τῇδε τοῦτο συνίρχειν. 295
 ὁμῶς δ' ἐνεσθί τοῖσιν εὐ σκοποῦμενοῖς
 τάρχειν τὸν εὐ πράσσοντα, μὴ σφαλῇ ποτε.
 ἔμοι γὰρ οὐκ οὐκ δεινὸς εἰσεβῆναι, Φίλαι,

ver. 295. πολλῇ 'σὶ ἀναγκῇ: ita etiam exhibent *Juntina*.—Porro, non arripuerunt rectam hujusce loci rationem editores: per τῇδε vult *seipsam*: *neceffe est hoc meo animo consonum venire*; “ita enim *uxorem decet marito in omnibus consentire.*” Sic infra, v. 305.

τῇδε γὰρ ζωσῆς ἐστὶ

Horatius, sat. i. 9. 45.

haberes

Magnum adiutorem, posset qui ferre secundas,
Hunc hominem velles si tradere.

Protritum est: nos supra ad Eur. Herc. fur. v. 434.

ver. 298. Lectoribus statim videbitur luce clarius cordatis et nasutis, quales desideramus, τοῖσιν εὐ σκοποῦμενοῖς scilicet, nos ex verissimâ conjecturâ restituisse *Sophocli* genuinam dictionem οὐκ οὐκ *timor—cunctatio*, ut v. 181. *Ajax* 139. pro adulterinâ οὐκ οὐκ: quæ jugulat sententiam, nec probè à præcedentibus orditur argumentum. Nobis opitulatur distichon *scholiasta*:

καὶ τοῦτο τοῦτο ἀνδρὸς ἐστὶν ἐμφρενὸς

ὅτ' αὖ καλῶς πράσσει τις, ἐλπίζειν κακὰ

et Horatius, od. ii. 10. 13.

Sperat infestis, metuit secundis,
 Alteram sortem, benè præparatum
 Pectus:

nec non Seneca, Troad. 259.

quoque fortuna altius
 Evexit ac levavit humanas opes,
 Hoc se magis suppressere felicem decet
 Variosque casus tremere, metuentem deos
 Nimiùm faventes.

Similis macula polluit *Æschylum*, Agam. 1294. quam eluere in transitu quid vetat?

τί δὲ γὰρ ἐγὼ κατοικτὸς ὡδ' ἀνασίνην;

timida et cunctabunda. Possis κατοικτὸς reponere; sed mallet priorem conjecturam equidè. Neque aliter castigandum statuo *Euripidem* in Bacc. v. 453.

οὐκ οὐκ οὐδὲς ῥᾶδον δ' ἐπιπλεῖν τοῦδε,

Sed

ταυτας ὄρωσθ' δυσποτμούς, ἐπὶ ξενίᾳ

χωρᾶς, αἰκίους ἀπατοράς τ', ἀλμυμένας·

300

αἱ πρὶν μὲν ἦσαν ἐξ ἐλευθέρων ἰσως

ἀνδρῶν, τὰ νῦν δὲ δούλων ἰσχύουσι βίον.

ὦ Ζεῦ Τρῳαίε, μὴ ποτ' εἰσιδοίμιν σε

πρὸς τοῦμον οὕτω σπέρμα χωρησάντα ποι·

μὴδ', εἰ τι δράσεις, τῆσδε γὰρ ζωσῆς ἐτι.

305

οὕτως ἐγὼ δέδοικα τάσδ' ὄρωμένη.

ὦ δυστάλαινα, τίς ποτ' εἰ νεανίδων;

ἀνάνδρος, ἡ τεκνοῦσα; πρὸς μὲν γὰρ Φύσιν,

Sed audiamus *Suidam*: Οὐκ ὀφείδωμαι, καὶ πυκνὸς τούτῳ κίχεται Σοφοκλῆς ἐπὶ τοῦ φοβέσθαι.—Denique, idoneus certè testis sibi noster advenit inferius paullo, v. 306.

οὕτως ἐγὼ δέδοικα, τὰςδ' ὄρωμένη:

quod litem dirimit. Videas etià ad Philoſt. 1074.

ver. 300. Nihil interpoło; sed scripsit, sicut auguror, noster tragicus, et perquàm convenienter sanè personæ uxoris absentem maritum meditantis:

ταυτας ὄρωσθ' δυσποτμούς, ἐπὶ ξενίᾳ,

χωρᾶς, αἰκίους, ἀπατοράς τ', ἀλμυμένας.

ver. 305. Dedit fortè *Sophocles* ad usitatissimam orationis Græcæ formulam:

μὴδ', εἰ τι δράσεις, τῆσδε γὰρ ζωσῆς ἐτι:

quod eruditis agitandum linquo.

ver. 307. *Ioles* non pulchritudo solùm, sed, nī fallor, vestimenta lautiora converterant oculos *Deianiræ*: hinc pendet v. 366.

οὐκ ἀφροτισίως γὰρ νιν,

οὐδ' ὥσπερ δούλην:

favet *Ovidius*, epist. *Deian. Herc.* 125. sic certo certius rescribendus:

Nec venit incultis, captarum more, capillis;

Fortunæ vultus veste tegente suos;

Ingreditur latè lato spectabilis auro:

i. e. *pullâ doloris veste*: conferas *Eurip. Herc. fur.* 1162. 1201. *Val. Flacc. viii.* 204. Res est notissima.

ver. 308. *τεκνοῦσα* *liberos pariens*—*uxor*: vide *Hesychium* in voce, et interpretes ejus: *participium* est verbi *τεκνῶν*. Locum *Athenæi* mihi præripuit *Brunckius*, de cujus orthographiâ valdè dubito.

- παντων απειρος τωνδε, γεννηαια δε τις;
 Δικα, τινος ποτ' εστιν ἡ ξενη βροτων; 310
 τις η τεκουσα; τις δ' ὁ Φιτυσας πατηρ,
 εξειπ' επει νιν τωνδε πλειστον ωκτισα
 βλεπουσ', ὅσῳ περ και Φρονειν οιδε μονη.
 Δι. τι δ' οιδ' εγω; τι δ' αν με και κρινοις; ισως
 γεννημα των εκειθεν ουκ εν ὕδατοισ. 315
 Δι. μη των τυραννων Ευρυτου σῶρα τις ην;
 Δι. ουκ οιδα' και γαρ ουδ' ανιστορου μακραν.
 Δι. ουδ' ονομα προς του των ξυνεμπορων εχεις;
 Δι. ἡμισια' σιγη τοῦμον εργον ηνυτον.
 Δι. ειῶ, ω ταλαιν', αλλ' ἡμιν εκ σαυτης* επει 320
 και ξυμφορα τις μη ειδεναι σε γ' ἡ τις ει.

ver. 309. *Staius* in argumento pari venustissime: Theb. iv. 743.

neglecta comam, nec dives amictu;
 Regales tamē ore notæ, nec merfus acerbis
 Extat honos.

ver. 313. Non videtur convenire vox οιδε: et mirum nobis videtur tragicum non dedisse quodammodo ad hanc normam:

βλεπουσ', ὅσῳ περ οικει και Φρονειν μονη.

Si *Hefychium* sequi liceret, facilis oboriretur emendatio:

βλεπουσ', ὅσῳ περ και Φρονειν ειχε μονη*

ειχεναι* οικειναι: iste *lexicographus*: ubi videas editorem, et *Kusterum*.

ver. 316. *Anne* erat prognata aliquo de regia *Euryti* familia? Non præ me fero *Lynceos* oculos in capite gestare: adeoque nec immensam absurditatem, quam videt inesse vulgatis *Brunchius*, minimè perfectam habeo: qui ex ingenio sic refinxit versum:

μη του τυραννευαντος Ευρυτου σῶρα;

poterat facilius ad hunc modum:

μη των τυραννων γ' Ευρυτου σῶρα τις ην:

Num erat scilicet una de liberis regis *Euryti*?

et ην—erat—dicit poeta præ εστι, quod *mares* omnes perierant.

ver. 317. ανιστορου μακραν: i. e. μακραν ιδιοιαν: qui *substantivus* in verbo continetur.

ver. 318. εχεις* αντι του ιγης: *scholiastes*, benè: ut *Latini* etiām habere, et tenere.

ver.

Λι. οὐτ' ἀρα τῷ γε προσθεν οὐδεν ἐξίτου
 χρόνῳ διοίσει γλώσσαν, ἢ τις οὐδ' αἶμα
 προῦφινεν οὔτε μείζον', οὐτ' ἐλασσονα'
 ἀλλ' αἰεν, ὠδίνουσα συμφορὰς βάρος,
 δακρυρῥοεὶ δυσίηνος, ἐξ ὅτου πατρῶν
 διηνεμον λελοίπεν· ἢ δε τοι τυχῇ
 κακῇ μὲν αὐτῇ γ', ἀλλὰ συγγνώμην ἔχει.

325

Δη. ἦδ' οὖν ἐασθῶ, καὶ πορευέσθω σίεγας
 οὕτως ὅπως ἡδίστα· μῆδε πρὸς κακοῖς
 τοῖς οὖσι λυπῇν πρὸς γ' ἐμοῦ λυπῆς λαβοί·

330

ver. 323. Quid sibi velit διοίσει γλώσσαν me nescire fateor: si reddas *producet linguam*, hujusce locutionis exemplum desidero. Dedit, nō fallor, *Sophocles*: διόσει γλώσσαν· *transmittet linguam*, i. e. "ultra septum dentium per ora mittet." Judicent lectores.

ver. 325. ὠδίνουσα συμφορὰς βάρος: elegantissima sanè figura, quam ex proposito dedimus operam illustrare ad *Silv. Crit.* sect. xcix. *Philo* i. p. 183. οὕτω πρὸς γένεισι πραγμάτων ὥρῃσιν ἐν ψυχῇ δύναμιν, δι' ἧς κυφορεῖ καὶ ὠδίνει καὶ ἀποτικτεῖ πολλά ἡ διάνοια: ut suppleri debet locus. *Anecd. Græc. Villosioni*, i. p. 3. pervenuit: Ἀθῆνα μυθικῶς Διὸς θεγατῆρ' ὠδίνει μιν, φασιν, αὐτὴν ἡ κεφαλὴ τοῦ Διὸς· ἐφίσταται δὲ προσκλήθει· Ἡφαίστιος, καὶ πληττεῖ τὴν πελαγίαν τὴν κεφαλὴν· καὶ τὸ ἐγκυμοῦν μιν ἐξίθρε, κορὴ ἰσοπλοῦς.

ver. 327. διηνεμον· qualem alio donat nomine, sed ad idem redeunte, *Homerus*, ποιμοῖσσαν scilicet: ut *Il. B.* 606.

Ῥιπῇν τι, Στρατιῇν τι, καὶ ποιμοῖσσαν Ἐπισπῇν·
 et sic intelligo *scholiasten* nostrum.

ver. 331. Lector, expergiscere. Num arridet tibi phrasis λαβοῖν λυπῇν λυπῆς; aut habes, quo confirmatam atque illustratam dabis? profer, et habeo gratias. Interea, si quid emendationis indigere locum statueris, depromam equidè *Sophocle* neutiquàm, ut arbitror, indignam:

————— μῆδε πρὸς κακοῖς
 τοῖς οὖσιν ὕλην πρὸς γ' ἐμοῦ λυπῆς λαβοί·
 quàm vicinè ad ductus receptarum literarum. Sin verò hoc tibi displiceat tentamen, alterum præstabo non probabile minùs, nec minùs elegans:

————— μῆδε, πρὸς κακοῖς
 τοῖςδ' οὖσα, λυπῇν πρὸς γ' ἐμοῦ λυπῆς λαβοί,
 ἄλλῃς γὰρ ἢ παρούσα·

ἄλλῃς γὰρ ἢ παρούσῃ· πρὸς δὲ δαίματα
 χρωσμένῃς ἤδη πάντες· ὡς σὺ δ', οἱ θεοί,
 σπενδῆς, ἐγὼ τε τάνδον ἐξαρκῇ τιθῶ.

Αγ. αὐτοῦ γέ πρῶτον βαιὸν ἐμμεῖνας', ὅπως
 μαδῆς ἀνευ τῶνδ', οὐς τινὰς τ' ἀγέεις ἐσθ',
 ὣν τ' οὐδὲν εἰσηκούσας· ἐκμαδῆς δ' ἂν δει,
 τούτων· ἐγὼ γὰρ πάντ' ἐπιστήμην ἐγώ.

335

ut *λυπη* dicatur pro ipsâ virgine *luctuosa*: quo genere locutionis nullo libentiùs utitur aut speciosiùs poësis. Liceat autem mihi, tyronum utilitatibus consulenti, insignius et pulcherrimum exemplum adduxisse, ex *Statii Thebaide*, i. 239. ubi loquitur de impietate liberorum in obcoecatam *Oedipum*:

Ille tamèn superis æterna piacula solvit,
 Projecitque diem: nec jam ampliùs æthere nostro
 Vescitur; at nati, facinus sine more! cadentes
Calcavere oculos:

Benè *Laſtantiu*s: "*insultavere coecitati patris*:" i. e. *coeco patri*. Et de figurâ *calco*, nos infrâ, v. 500.

ver. 333. Mallem contra codices δὲ mutare in τε cum *Turnebo* et *Stephano*, quam δ' in γ' cum *Brunckio*; hæc enim particula nihil ageret in hac sede: vide suprâ v. 285.

ver. 335. Rectè *Brunckius* dedit *ἐμμεῖνας* pro *ἀμμεῖνας*, cum *membranis* et *Aldo*: neque aliter *Juntina* prior.

ver. 337. Quis non nauseat particulam γε ter adhibitam intra verluum trium intervallum? otiosæ prorsùs et ineptæ inferciuntur posteriores duæ: quarum hanc non agnoscunt *Turnebus* et *Stephanus*, et ejus vice dat *Juntina* prior δὲ ad cujus normam concinnavi locum. "Ut discas quidèm et quas intrò misisti, et "ea de quibus nihil audisti; ediscas autèm de his quantum "deceat." Ità fluunt omnia sine sordibus et supervacaneis, ficùt nos puncta disposuimus.

ver. 338. Displicet constructio—κατὰ πάντα—in hoc loco: et nihil aliud superest, undè sit electio. Ad teipsum verò, mi lector, provoco: anne hoc sapit nitidissimum scriptorem?

ἐγὼ γὰρ πάντ' ἐπιστήμην ἐγώ·
 cave dixeris. Tibi spondere ausim ipsissimam manum tragici:

ἐγὼ γὰρ κατ' ἐπιστήμην ἐγώ.
 Sæpissimè ad hunc modum utuntur hoc adverbio: noster Aj. 527.

καὶ κατ' ἐπαινοῦ τιυξεται πρὸς γ' οὐν ἐμοῦ:

Euripides, Med. 328.

ὦ πατρί, ὡς σοὺ κατὰ νῦν μνητὴν ἐγώ.

Vera est procul dubio hæc conjectura. Vide Eur. Alc. 744.

Δγ.

- Δη. τι δ' ἐστὶ, τοῦ ἔμε τὴνδ' ἐφίσταται βασιν;
 Αγ. σταθεῖσ' ἀκουσον· καὶ γὰρ οὐδε τὸν παρὸς 340
 μυθὸν ματὴν ἠκούσας, οὐδε νῦν δοκῶ.
 Δη. ποτερον ἐκείνους διτὰ δευρ' αὐτίς παλιν
 καλωμέν, ἢ ἔμοι, ταισδε τ', ἐξείπειν θέλεις;
 Αγ. σοὶ ταισδε τ' οὐδεν εἰργεταί· τουτούς δ' εἰ.
 Δη. καὶ δὴ βεβᾶσι, χῶ' λόγος σημαίνεται. 345
 Αγ. ἀνὴρ ὃδ' οὐδεν, ὧν ἐλεξεν ἀρτίως,
 φωνεὶ δικῆς ἐς ὀρθον· ἀλλ' ἢ νῦν κῆκος,
 ἢ προσθεν οὐ δίκαιος ἀγγελὸς παρῆν.
 Δη. τί φης; σαφὺς μοι φράζε πάν ὅσον νοεῖς.
 ἂ μὲν γὰρ ἐξείρηκας, ἀγνοία μ' ἔχει. 350

ver. 339. ἐφίσταται βασιν· *fistis gradum*: locutio sanè longè rarissima; qualem, opinor, frustra alibi quæfiveris. Quovis pignore contenderim *Sophoclem*, si ad superos rediret, non agniturum esse, sed manibus pedibusque iracundiùs explofurum. Scripsit, sicut auguror:

τι δ' ἐστὶ; τοῦ χρεὶ τὴνδ' ἐφίστασθαι βασιν;
 meminerit lector *scholiasten* constantèr dare—τοῦ καὶ τὴνδ'· undè effecimus nostrum *χεῖ*. *Ælian.* de animm. xii. 44.—ἰσπανοὶ δὲ τῶ νομῶ, ὅπῃ αἱ αὐτὰς τὸ μέλος ἰσπανῶ ἐπισπαντοὶ δὲ, καὶ ἰκινῶ ἐφίστανται. Nihil tamèn nimis confidentèr dictum volumus, imbecillitatis propriæ atque communis humanitatis memores; sed omnia deferimus ad acumina lectorum sagacium, difficilium, elegantium, eruditorum.

ver. 340. Facilitas constructionis postulat, ut legamus:

σταθεῖς ἀκουσον· καὶ γὰρ οὐδ' ἔμοι παρὸς
 μυθὸν ματὴν ἀκούσας, οὐδε νῦν δοκῶ:

neque aliter scripsit *Sophocles*. Frustrà navabis operam in expediendâ constructione receptæ lectionis; quæ flagitat articuli repetitionem, οὐδε τὸν νῦν—i. e. μυθόν.

ver. 342. At stulta est omninò hæc quæstio, et quàm maxime importuna, cùm priùs clarè dixerat nuncius, v. 336. ἀνὴρ τῶνδ': certissimum est igitùr aliquid erroris sublatere, quem priori potiùs loco crediderim imputandum. Ità sanè rescriptum vellem:

αὐτοῦ γὰρ πρῶτον βασιὸν ἐμμενῆσ' ὁμῶς,
 μαθὴς αἰ ἐκ τῶνδ':

discas post illa, quæ jam audisti.

ver. 350. Finalis syllaba vocis ἀγνοία produci potest etiàm per crasin literarum: ἀγνοιαμ' pro ἀγνοία ἐμ'.

- Αγ.** τούτου λεγοντος τάνδρος εισηκουσ' εγω,
 πολλων παροντων μαρτυρων, ὡς της κορης
 ταυτης ἐκατι 'κεινος Ευρυτον θ' ἔλοι,
 την θ' ὑψιπυργον Οἰχαλιαν. Ερως δε νιν
 355
 μονος Θεων δελξειεν, αιχμασαι ταδε·
 ου τάπιν Λυδοις, ουδ' ἐπ' Ομφαλη πονων
 λατρευματ', ουδ' ὁ ῥιπτος Ιφιτου μορος·
 ὃν νυν παρωςας οὔτος, εμπωλιν λεγει.
 αλλ', ἡνι' ουκ επειθε την Φυτοσπορον
 την παιδα δουναι, κρυφιον ὡς εχοι λεχος,
 360
 εγκλημα μικρον αιτιαν θ' ἑτοιμασας,
 επιστρατευει πατριδα της ταυτης· ἐν ἡ
 τον Ευρυτον τονδ' ειπε δεσποζειν θρονων·

ver. 354. ὑψιπυργον: ut Euripides, Troad. 376.

ουδ' ὑψιπυργον παλιδος.

ver. 355. αιχμασαι: sic Aj. 97. ηχμασας χιρα: audaciè, pro
 χιρι: Æsch. Perf. 753. ἰδοιαι αιχμαζιν: ubi infelicitèr corrigit
 Stanleius; cum quo, conferas Pindari Ol. xii. 20. ἰδομαχας ἀτ'
 αλκτωρ. Euripides, Rhéf. 444.

συ μιν γαρ ἡδη δικατον αιχμαζειις ιτος·

pulchrè Lycophron; et feliciter, ut passim, audax: v. 440.

αυτοκτοιοις σφαγαισι Διγαινου κυνις

δμηθινις, αιχμασουςι λισθιαν βοην:

magnificè verò Nonnus, Dionys. xxi.

και δαπειδου βαθυκολπον απισυφιλιξιν οχηα,

αιχμαζων τριποδντι, θαλασσομιδων Εισοιχιδων.

ver. 358. παρωςας· ἐ conspectu amovens: ιασα;—omittens—pra-
 termittens: Hesychius; hunc locum, opinor, respiciens. Distio
 est minimè insolens; nec Brunchium laudaverim, qui sensum tam
 probum παρωςαι voluit, et inauditum de suo comminisci. Miri-
 fica sanè res ostentatur nobis, ἐμβαλλιν et ἐκβαλλιν idem valere!

ver. 359. Φυτοσπορον: insolentissima vox; quam non memini
 me legisse, nisi in Orphei fragmento apud Tzetz. in Hesiod. p. 170.
 ed. Heinf.

πασιν επιχθονισσι φυλοσπορον αληη αλκης:

substantivum habet Manetho, iv. 432.

γειοποιοι ζισουσι, φυλοσπορια; αγαπωνις.

ver. 363. Breviter dixit pro ἐν ἡ Ευρυτος, ὃν ιπιν, ἰδοσποζει θρονων.
 Probè Brunchius τειδ' pro vitioso τειδ'.

κτεινει

κτείνει τ' ἀνακτα πατέρα τησδε, και πολιν
 επερσε. και νυν, ως ορας, ηκει δομους 365
 εις τουσδε* πεμπων, ουκ αφροντισίως γε, νιν,
 ουδ' ωςτε δουλην* μηδε προσδοκα ταδε*
 ουδ' εικος, ει περ ενιθερμανται ποδω.
 εδοξεν ουν μοι προς σε δηλωσαι το παν,
 δεσποιν', ο τουδε τυγχανα μαθων παρα 370

ver. 365. Malè consulere *Sophocli* videtur, qui reponit « pro
 νιν, cum persona, de quâ totus occupatur locus, facillimè et
 pro more subaudiri queat: at præsertim malè, si exindè lucreris
 nihil præter perplexum ordinem verborum, et minùs luculentam
 constructionem. Intereà verò, sole meridiano clarius erit atten-
 tiùs cuius intuenti, languere omninò, et ineptire vocem ηκει:
 undè vellem redonare periodo *Atticam* suam elegantiam, à tragico
 nostro tantoperè frequentatam, ut exemplorum confirmatione
 non egeat nostra cogitatio: ideòque eorum corradendorum et
 exscribendorum tædio cum bonâ lectoris veniâ superfedebimus,
 ad alia festinantes:

και νυν, ως ορας, ηκει δομους
 εις τουςδε πεμπων.

Nihil obitare videtur, quo minùs dicas ηκει πεμπων* cum tamèn
 parcissimè inveniatur *participium præsens* sic positum, religionem
 habuimus quid mutare.

Verùm enim verò, his perscriptis, statim subodorati sumus
 errorem; et, per lenissimam violentiam receptis literis illatam,
 feliciter, ut speramus, amotum ivimus: nam vox γυναι importuna
 prorsùs est, ut in malam rem, undè pedem tulerit, abigenda:
 quod damus autèm venustum et efficax, ut nihil suprâ. Vide
 modò, quàm molli fluxu periodus decurrat, omni sublatâ penitùs
 asperitate:

και νυν, ως ορας, ηκει δομους
 εις τουςδε πεμπων, ουκ αφροντισίως γε, νιν,
 ουδ' ωςτε δουλην* μηδε προσδοκα ταδε*

quid suavius? quid concinnius? et quantulum discrepant, si
 lineas contempleris, ΓΥΝΑΙ et ΓΕΝΙΝ?—Porro, vide suprâ nos,
 ad v. 307. de hoc loco.

ver. 368. ενιθερμανται: *verbum*, opinor, *Sophocli* peculiare. Nec
 memini me legisse alibi dictionem bicompositam ξειξηκουσ, in
 v. 372. nisi πασσε apud Clem. Alex. Strom. iii. p. 549. im. loco
 mutilo; quem sic obiter integritati suæ restituiam: σινεξακουσαι
 γαρ προσεχως, ισηκουσ γειομενους* επει και, κατα την αληθειαν, δια του Νομου
 τω αυτω Κυριω ιπακουομεν, πορρωθεν παρκαλεινομεν.

και ταυτα πολλοι προς μεση Τραχινιων
αγορα συνεζηκουον ὡσαυτως εμοι,
ὥστ' ἐξελεγχειν. ει δε μη λεγω Φιλα,
ουχ ἡδομαι· το δ' ορθον εξειρηχ' ὁμως.

Δη. οἱ 'μοι, ταλαινα που πολ' ειμι πραγματος; 375
τιν' εισδεδεγμαι πημονην ὑποσλεγον,
λαθραιον, ω δυσληνος; αρ' ανωνυμος
πεφυκεν, ὡς περ οὔπαγων διωμνυλο,
η και τα λαμπρα και καλ' ομμα και Φυσιν;

Αγ. πατρος μεν ουσα γενεσιν Ευρυτου, ποτε 380
Ιολη 'καλειτο· της εκεινος ουδαμα
βλαστίας εφωνει, δηθεν ουδεν ιστορων.

ver. 375. Ni fallor, cohærere nequeunt οἱ 'μοι ταλαινα: ideo-
que punctis aliter disposui. Sic etiã vellem in Euripidis,
Hec. 1043.

Οἱ μοι, ἐγὼ πα βω.

Formulas, quales οἱ 'μοι, ταλας ellipticas puto, pro οἱ 'μοι, ταλας
ειμι. Similia, si quæ fortè occurrant, sic monitus proprio Marte
tyro corrigat.

ver. 377. λαθραιον: ut morbus, qui delitescens intus sævit, et
vitalia coeca vi depascitur: qualem nominavit noster τυφλην ἀνι-
infra, v. 1104.—Porro, distinxī ut ω δυσληνος ad Deianiram redeat,
non ad Iolen; quod intempestivum hic loci esset: et hoc, uti
speramus, propriâ luce commendabitur.

ver. 379. Non ausim movere loco vulgatum η και τα λαμπρα,
ut in vicem subeat frigidum illud languidumque—η καστα λαμπρα.
Elegans est locutio τα λαμπρα pro η λαμπροτης: splendor ipse—merus
splendor; vel "is splendor, quem subindicant os et species."—
Adeas quæ diximus ad ver. ult. Eurip. Herc. fur. Et receptæ
scripturæ singula vox vim suam habet ac proprietatem: η και τα
λαμπρα: "aut contrâ tantum abest ab ignobilitate, ut sit etiã in
"primis spectatissima."—Atque hæc liberè diximus, officio
probi hominis in rempublicam literariam volentes fungi; non
abrepti pravo studio viris doctioribus obtrectandi: θιος μαρτυς.—
Et φυσικς est tota externa species, ut v. 308. et alibi in nostro: το
παν σωμα: ut bene scholiastes noster.

ver. 382. δηθεν de hâc voce ita scholiastes Apoll. Rhod. i. 998.
ποτε μιν παραπληρωματικοι (i. e. ubi sine detrimento sententiæ pote-
rat

- Χορ. ολοιντο, μη τοι παντες δι κακοι, τα δε
λαθραι', ος ασκει μη πρεποντ' αυτω κακα.
- Δη. τι χρη ποιειν, γυναικες; ος εγω λογοις 385
τοις νυν παρουσιν εκπεπληγμενη κυρω.
- Χορ. πευθου, μολουσα, τανδρος· ος ταχ' αν σαφη
λεξειεν, ει μην προς βιαν κρινειν θελοις.
- Δη. αλλ' ειμι· και γαρ ουκ απο γνωμης λεγεις.
- Χορ. ημεις δε προσμενωμεν; η τι χρη ποιειν; 390
- Δη. μιμν', ος οδ' ανηρ, ουκ εμων υπ' αγγελων,

rat abesse) ποτι δε αυτι του, δηλαδη η, ως δη: cui congruit *Phavorinus*. Componam tumultus, quos excitant ad vocem interpretes *Hesychiani*, sic verissimè constitutà glossà: Δητι· ως δη, η φησι, (quatenus dicit, prout prae se fert; quod apprimè convenit *Sophocleo loco*) η εστιν. Ubertim, atque nobis appositè, *Suidas*; Δητι· ως δη φησι· τουτο δε προσποιησις αληθειας εχει, δυναμιν δε ψευδους.

ver. 383. Malim μη τοι *Turnebi* prae μη τι aliorum: quod hic loci minùs opportunum videtur; cum μη τοι fit cunctantis et asperius dictum mollientis. Μη τοι· μηδαμως: *Suidas*: apud quem nullus dubito, quin pars posterior fragmenti sit ad hunc modum sincerè lectus: το του Ιουκου επως αυτον επηει, Μη τοι, παρα θεις αμ-πλακωι, τιμην προς ανθρωπων αμειψαι.—Porrò, intelligo τα λαθραια velle τους λαθραιους: vide suprà v. 379. vel τον λαθραιον: undè sequentes voces ος ασκει κτλ. causam hujus imprecationis assignant, et sunt pulchrè exegetica: nec parùm adjuvat hæc ratio constructionem, conturbatam priùs, nec, ut *Sophoclem* decuit, dilucidam.

Porrò, in hac φησι, noster ob oculos fortassè habuit *Homerum*, Il. I. 312.

εχθρος γαρ μοι κεινος ομως αιδωο πολητιν
ος χ' ετιρον μιν κενθη ει φρεσιν, αλλο δε βαλη:
qualem μισοψευδιαν velim adbibant puris pectoribus, qui hæc legerint, tyrones.

ver. 388. Dedi η μην pro η μιν librorum aliorum, et ειμι *Jun-
tinae* posterioris: si saltè vim adhibeas: “hoc posito—hoc con-
“cesso, te violentè agere scilicèt.” Hom. Il. A. 302.

ειδ' αχι μην πειρησαι.

ver. 391. οδ' ατης· ille, ipse vir, de quo loquebamur. Ter.
Andr. iii. 2. 15. hic se ipse fallit. Heaut. iv. 8. 10. ea res nunc
X 3 agitur

αλλ' αυτοκλήτος, εκ δομων πορευεται.

Λι. τι χρη, γυναι, μολοντα μ' Ἡρακλει λεγειν;
διδαξον, ὡς ἔρποντος, εισορας; εμου.

Δη. ὡς εκ τᾶχειας, συν χρονῷ βραδει μολων, 395
ασσεις, πρην ἡμας ανανεωσασθαι λογους;

Λι. αλλ', ει τι χρηζεις ἰσloreιν, παρειμ' εγω.

Δη. η και το πισlon της αληθειας νεμεις;

Λι. ισῶ μεγας Ζευς, ὡν γ' αν εξειδως κυρω.

Δη. τις ἡ γυνη δητ' εστιν, ἣν ἡκεις αγων; 400

Λι. Ευβοίης· ὡν δ' εβλασlen, ουκ εχω λεγειν;

Αγ. οὔτος, βλεφ' ὠδε. προς τιν' εννεπειν δοκεις;

Λι. συ δ' εις τι δη με τουτ' ερωλησας εχεις;

Αγ. τολμησον ειπειν, ει Φρονεις, ὃ σ' ἰσloreω.

Λι. προς την κρατουσαν Δηανειραν, Οινεως 405
κορην, δαμαρτα δ' Ἡρακλεως, ἣν μη κυρω
λευστων ματαια, δεσποτιν τε την εμην.

agitur *ipsa*. Vide ad Æsch. Eum. 317. neque aliter sanè *Hæra-*
clius, fat. ii. 6. 12.

Thesauro invento qui mercenarius agrum

Illum ipsum mercatus aravit.

ver. 394. Silent editores; audiamus *scholiasten*: ὅρας γὰρ μὲν
ἔρποντα καὶ σπεινόντα πρὸς τὸν Ἡρακλῆα. ἰσῶ δὲ ὁμοίον τῷ κατὰ τῆς
κεφαλῆς. Atqui, mi homo, res sunt planè diversæ, et toto quidè
cælo distantes: ἰαγὴ κατὰ τῆς κεφαλῆς, rectum est et manifestum:
quis autèm vel in somniis novit ὅρας εἰς ἐμὸν: nos rectè constitui-

mus locum. Noster Elest. v. 628.

ὅρας; πρὸς οὐρανὸν ἐκφίρει.

Virgilius, Æn. vi. 760.

Ille, vides? purâ juvenis, qui nititur hastâ:

et eodem modo cæteri.—Poteras etiâ rescribere:

διδάξον, ὡς ἔρποντος, ὡς ὅρας, ἐμὸν·

sed minùs concinna est repetitio, quamvis idoneo teste se tueri
valeat: Antig. 735.

ὅρας τοῦ ὡς εἰρηκας ὡς αἰχμὴν νεὸς;

ver. 395. pro τραχίας dat etiâ posterior *Juntina* ταχίας.—

Et *Eustathii* moveor auctoritate, ut recipere velim *ανανεωσασθαι*.
aliter *Atticum* sapit πρην ἡμας καὶ νεωσασθαι· priùs etiâ quàm vel
verbum de novo commutemus.

Αγ.

- Αγ. τούτ' αὐτὸ ἔχρηζον, τοῦτο, σου μαθεῖν' λέγεις
δεσποιναν εἶναι τήνδε σὴν;
- Λι. δικαία γὰρ.
- Αγ. τί δὴ τα; ποίαν ἀξίους δούλαι δικήν,
ἣν εὐρεθῆς ἐς τήνδε μὴ δίκαιος ὢν;
- Λι. πῶς μὴ δίκαιος; τί πόλε ποικίλας ἐχέεις;
- Αγ. οὐδέν. σὺ μὲν τοι κατὰ τοῦτο δρῶν κυρεῖς.
- Λι. ἀπειμι. μῶρος δ' ἦν παλαι, κλυὼν σέθεν.
- Αγ. οὐ πρὶν γ' ἂν εἴπῃς, ἱστοροῦμενος, βραχὺ.
- Λι. λέγ', εἰ τί χρῆζεις· καὶ γὰρ οὐ σιγῆλος εἰ.
- Αγ. τὴν αἰχμαλώτῳ, ἣν ἐπεμψας ἐς δομοὺς,
κατοισθᾶ δὴ πού.
- Λι. Φημί· πρὸς τί δ' ἱστορεῖς;
- Αγ. οὐκ οὖν σὺ ταυτήν, ἣν ὑπ' ἀγνοίας ὄρας,
Ἰολὴν ἐφασκας Εὐρυτοῦ σποράν ἀγεῖν;
- Λι. ποίοις ἐν ἀνδρωποίοις; τίς, ποθεν μολῶν,
σοὶ μαρτυρεῖται ταῦτ' ἐμοὺ κλυεῖν παρῶν;
- Αγ. πολλοῖσιν ἀστῶν· ἐν μέσῃ Τραχινίῳ

410

415

420

ver. 408. τούτ' αὐτ' ἔχρηζον dant libri, sed, opinor, mendosè; cùm abundè pateat *Atticos* libentiùs elidere, et imprimis augmentum, quàm o.

ver. 412. ποικίλας ἐχέεις· i. e. ποικίλλεις· *varium agis*: i. e. dolum; nunc hoc, nunc illud, se præbentem: *Hesychius*: ποικίλον, ἀπατήλον, πυκνόν, συντόν: nam sic emaculandus est *lexicographus* eodem genere erroris, quo notamus ad *Silv. Crit. fest. lxi. fin.*

ver. 418. Fortius est et significantius, meo saltèm judicio, sine interrogandi notâ. *Nôsti scilicet! certè nôsti*: quæ sunt verba non dubitantis, sed, ut rectè *Brunckius*, aditum sibi parantis ad ulteriorem sermonem.

ibid. πρὸς τί δ' ἱστορεῖς; quid autèm insupèr quæris? vide *Silv. Crit. ii. p. 54.*

ver. 419. Phrasin ὑπ' ἀγνοίας ὄρας vehementer displicet; nec habeo quod de eà dicam, nisi me de sanitate ejus subdubitare: sed non occurrit huic homini proclivis et probabilis emendatio.

ver. 423. Jacet clausula; nec admodum lætor *particulam* γι, sic

- αγορά, πολὺς σου ταῦτα γ' εἰσηκουσ' ὄχλος.
 Λι. ναι,
 κλυεῖν γ' ἐφασκον· τάλῳ δ' οὐχι γίγνεται 425
 δοκησιν εἰπεῖν, ἀξιακριβῶσαι λόγον.
 Αγ. ποῖαν δοκησιν; οὐκ, ἐπωμοτος λεγών,
 δαμαρῖ' ἐφασκες Ἡρακλεῖ ταυτὴν ἀγεῖν;
 Λι. ἐγὼ δαμαρῖα; πρὸς Θεῶν Φρασσον, Φίλη
 δεσποῖνα, τόνδε, τίς ποτ' ἐστὶν ὁ ξένος. 430
 Αγ. ὅς σου παρὼν ἦκουσεν, ὥς ταυτὴς πόθῳ
 πόλις δαμειῇ πασα· κοῦχ ἡ Λυδία
 περσεῖεν αὐτὴν, ἀλλ' ὁ τῆσδ' ἐρως Φανείς.
 Λι. ἀνδρῶπος, ὦ δεσποῖν', ἀποστήτω· το γὰρ
 νοσοῦντι ληρεῖν, ἀνδρὸς οὐχι σωφρονος. 435
 Δη. μὴ πρὸς σὺ τοῦ καὶ ἀκρον Οἰταιον ναπὸς
 Διὸς καταστραπτόντος ἐκκλεψῆς λόγον.

hic positam, versiculi sequentis. Erectior evadet locus, et multis vicibus concinnior, ad hunc modum expolitus:

πολλοὶς ἐν ἀλῶν, ἐν μισῇ Τραχινίῳ
 αγορά, πολὺς σου ταύτ' ἀπεισηκουσ' ὄχλος:

δεινότητος est valdè tempestivæ repetitio τοῦ ἐν.

ver. 425. Omnes libri cum *scholiaste* γίνεται, non γίγνεται. Anne nostrum est in his minutioribus, quorum rationes in omni loco nunc dierum nemini satis accuratè teneri possunt, contra hanc auctoritatem scripturas veterum novare?

ver. 434. Verisimile est, et semper credidi, quod et *Dawesio* visum est et librorum consensus vehementer suadet, *Gracos* non mutavisse vocum ὁ αἰης et ὁ ἀνδρῶπος, quotiès coaluerint *articulus* et *nomen*, orthographiam; sed aspero spiritu crasim notavisse: quod ubique fecimus.

ver. 436. Subaudiuntur voces ἱκετιῶσαι: rarius *pronomēn* habet *Sophocles* cum voce ἱκετιῶ: videas CEd. Col. 142. 519. Philoct. 1183.

ver. 437. καταστραπτόντος κατὰ ναπὸς: rara vox, rarius regimen: secundum usitatiorēs leges *grammaticæ* diceretur, καταστραπτῶν ναπὸς vel κατὰ ναπὸς: i. e. in verticem montis fulmen jaciens: ut *Horatius*,

feriuntque summos
 Fulmina montes:

ità

οὐ γὰρ γυναικὶ τοὺς λόγους εἶς κακῇ,
οὐδ' ἢ τις οὐ κατοιδε τάνδρων, ὅτι
χαιρεῖν πεφυκεν οὐχὶ τοῖς αὐτοῖς αἰ·
Ἐρωτὶ μὲν νῦν ὅς τις ἀνλανιστάτῃ,
πυκτὴς ὅπως, ἐς χεῖρας, οὐ καλῶς φρονεῖ·
οὗτος γὰρ ἀρχεῖ καὶ Θεῶν ὅπως θελεῖ.
καί μου γε· πῶς δ' οὐ χᾶτερας, οἷας γ' ἐμοῦ;
ὦς, εἰ τι τῷ μὲν τάνδρῃ, τῇδε τῇ νοσῶ
ληφθέντι, μεμπτός εἰμι, κάρτα μαινομαι·
ἢ τῇδε τῇ γυναικὶ, τῇ μεταιτιά

440

445

ita tamen *Plutarchus* in *Timoleonte*, sect. 28. τῶν βαρβαρῶν ἰτυπτὶ τὰ
προσωπα, καὶ κατηστέραπτε τὰς οὐσίας. Nec inopportunos accedet *Lon-*
ginus de subl. sect. xxxiv. καταδρόντα καὶ καταφλέγει τοὺς ἀπ' αἰῶνος
ῥητορας: ubi, nō fallor, necesse est vel interpreteris omnes prioris
aevi oratores: quod scriptoris menti vix conveniet: vel legas πρ'
αἰῶνος ῥητορας omnes istius ætatis oratores: quod genuinum credo.

ver. 440. αὐτοῖς: aspiratam oportuit hic loci dictionem: αὐτός
est ὁ αὐτός: et, si compleas constructionem, sic se habebit in hoc
versu: το χαιρεῖν οὐκ αἰ πεφυκε τοῖς οὐσι τοῖς αὐτοῖς.

ver. 443. *Vulgatam* scripturam non amavi; sed suspicio non
levis incidit ita potius scripsisse nostrum:

οὗτος γὰρ ἀρχεῖ καὶ θεῶν, ὅων θελεῖ.

i. e. vel in *maximos* dominatur, si libuerit. *Ovidius*, epist. iv. 12.

Quicquid Amor jussit, non est contemnere tutum;

Regnat, et in dominos jus habet ille deos.

Ibi tamēn, cūm *superos* præstent quidam libri, sic rescripserim:

Regnat, et in *superos* jus habet ille *Deus*:

ut *Euripides*, *Hippol.* fragm.

ἰεῶτα, πάντων δυσμαχῶτατος θεός.

Stobæus autēn serm. lxi. tuetur librorum *Sophocleorum* lectionem.

ver. 446. μεμπτός querula—facilis objurgare: rarior significa-
tio; nam plerumque vult qui culpatur—qui reprehenditur: et no-
tent velim tyrones hujuscemodi adjectiva vel passivam vel activam
significationem passim admittere. Vel hic tamēn non malè red-
deres, si forem marito accusanda, ob querulos mores scilicet, et
zelotypiam.

Similiter nonnunquam *Latini*: ut *Æn.* xi. 364.

Primus ego, invisum quem tu tibi fingis (et esse

Nil moror) en supplex venio.

ver. 447. τῇ μεταιτιά· vocem alibi habet noster, ut *Euripides*
etiā et *Æschylus*: cūm verò in margine det *Turnebus* pro variā
lectione,

του μηδεν αισχροῦ, μηδ' εμοι κακου τινος.
 ουκ εστι ταυτ'· ἀλλ', εἰ μὲν, ἐκ κεινου μαδων,
 Ψευδη, μαθησιν ου καλην ἐκμανθανεις· 450
 εἰ δ' αὐτος αὐτον ὠδε παιδευεις, ὅτ' αὖ
 θελης γενεσθαι χρηστος, σφῆθσει κακος.
 ἀλλ' εἰπε παν τ' ἀληθες· ὥς ἐλευθερῶ
 Ψευδει καλῆσθαι, κῆρ προσεστιν ου καλη.
 ὅπως δὲ λησεις, ουδε τουτο γιγνεται. 455
 πολλοι γὰρ, οἷς εἰρηκας, οἱ Φραστου' εμοι.
 κῆρ μὲν δεδοικας, ου καλως ταρβεις· ἐπει
 το μη πυθεσθαι, τουτο 'μ' ἀλγυνειεν αὖ
 το δ' εἶδεναι, τι δεινον; ουχι χ' ἄτερας
 πλειστας ἀνῆρ εἰς Ἡρακλῆς ἐγῆμε δῆ; 460
 κούπω τις αὐτων ἐκ γ' ἐμου λογον κακον
 ἠνεγκ'· οὐδ' ονειδος· ἦδε τ', οὐδ' αὖ εἰ
 καρπ' ἐντακειν τῷ Φιλεῖν· ἐπει σφ' ἐγώ

lectione, μητ' αὐτῷ, longè mollior exurgeret locus et concinnior
hoc modo reformatus, me saltè judice:

ἡ τῆδε· τῇ γυναίκει, τῇ μητ' αἰμῷ
 του μηδεν αισχροῦ, μητ' εμοι κακου τινος.

ver. 454. κῆρ· μῆρις, κληρος, μοῖρα, τύχη: scholiastes: quo, ut opi-
nor, nihil inutilitius: mallet equidem interpretari, κῆρ· βλάβη—
infortunium. Mi for interea non potius scripsisse Sophoclem,

κῆρις ἐστιν ου καλῆ.

ver. 458. Cùm sit reginæ sermo præconem alloquentis, fieri po-
test scripsisse nostrum:

το μη πυθεσθαι, τουτο 'μ' ὀργαζειν αὖ·

iram mihi moveret: conferas ver. 552. Æd. Tyr. 335.

ver. 463. ἐντακειν: hæc voce scriptores Græci elegantèr admo-
dum sæpius utuntur. Metaphora videtur sumta à metallis lique-
factis, qui facillimè commiscuntur atque coalescunt; et quibus affusis
res aliæ constringi solent, et imprimis lapides. Sic κῆρον τῆκεν· li-
quesfacere ceram: J. Poll. vii. 165. et Bassi epig. 9.

ἐκ μαστων θειμον ἴκῃα γαλα·

stillavi lac: hinc, quod noster tragicus dicit Elect. 1311.

μῖσος· τί γὰρ παλαιοὶ ἐντίθη' εμοί·

Pausanias

- ψικτεῖρα δὴ μάλιστα προσέλεψας, ὅτι
 το καλλος αὐτῆς τον βιον διώλεσε, 465
 καὶ γὴν πατρῶαν οὐχ ἔκονσα δυσμορος
 ἐπερσε, καὶ δούλωσεν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν
 βῆτω κατ' οὐρον, σοὶ δ' ἐγὼ Φραζῶ κακὸν
 πρὸς ἄλλον εἶναι, πρὸς δ' ἐμ' ἀψευδεῖν αἶε.
 Χορ. κείθου λεγούσῃ χρηστὰ, κοῦ μεμψεῖ χροῦ, 470
 γυναικὶ τῇδε· κατ' ἐμοῦ κήσει χαρὶν.
 Λι. ἀλλ', ὦ Φίλῃ δεσποιν', ἐπεὶ σε μανθάνω
 θνητὴν φρονούσαν θνητὰ, κοῦκ ἀγνώμονα·

Pausanias sic exprimit, lib. iv. p. 360. ἵκιστο γὰρ ἀντίπτειν οὐκ ἔστι. μὴ
 οὐ τὸν πάντα αἶωνα Ἀριστομῆνι το μῖσος το ἐς Λακιδαιμόνιους ἐπισταχθεῖς.
Pervenuste Lycophron, v. 497.

ἡ ζωὴ ἐς αἰδὴν ἵζεται καταισθαις,
 θνητοῖσιν ἐλάκισσα Μουρνίου τέκας.

ver. 473. θνητὴν φρονούσαν θνητὰ: venustissimè dictum, ut nihil
 suprà: "ut mortalis ipsa, mortalium affectibus veniam com-
 "modissimè concedens, haud immemor communis humanita-
 "tis." Hinc *Terentius*:

Homo sum: humani nihil à me alienum puto:

et elegans scriptor ad *Hebraeos*, xiii. 3. μιμησικισθε τῶν δισμων, ὡς
 συνδιδέμενοι· τῶν κακούχουμένων, ὡς καὶ αἱτοὶ οὐτὶς ἐν σώματι: de quo
 commate nos in *Silv. Crit.* iv. p. 229. nonnihil egimus. Oppor-
 tunè vetus *scholiastes* ad *Juv. sat.* xiv. 328. "*Croesus ille est, cujus*
 "filius, cùm ipse *Trallibus* victus esset à *Cyro* rege *Persarum*,
 "adolescens usque id mutus, intentum jugulo patris gladium
 "cùm vidisset, subito exclamavit: *Homo Cyre, parce homini.*"
 Quam rem minùs venustè narrat *Herodotus* in *Chio*; et alii.

Nec satis perspexerunt vim dictionis ἀγνώμονα editores: ad hunc
 locum appositissimè *Hesychius*: ἀγνώμονες· ἀνυγνώστοι, ἀναισθητοί: nos:
unreasonable—unfeeling: ut rectè *scholiastes* noster ad *Æd.* Col. 86.

Φοῖβον τε καὶ μοι μὴ γένηθ' ἀγνώμονες·

minùs indulgentes: quem verbum veri simillimum est *lexicographum*
 respexisse. Idem prorsùs voluit *Statius*, *Theb.* xii. 165.

————— bello cogendus et armis

In mores hominemque *Creon*:

venustè, pro "mansuetos humanitatis mores:" vel, ut *scholiastes*
 interpretatur, "in humanam consuetudinem."

παν σοι φρασω τάληθες, ουδε κρυψομαι·
 εστι γαρ οὕτως, ὡς περ οὗτος εννεπει.
 ταυτης ὁ δεινος ἱμερος ποδ' Ἡρακλῆ
 διηλθε· και τησδ' οὐνεχ' ἡ πολυφθορος
 καθηρεθη παῖρφος Οἰχαλια δορι.
 και ταυτα, δει γαρ και το προς κεινου λεγειν,
 ουτ' εἶπε κρυπτειν, ουτ' απηρνηθη ποτε·
 αλλ' αυτος, ω δεσποινα, δειμαινων το σον
 μη στερνον αλγυνοιμι τοιςδε τοις λογοις,
 ἡμαρτον, εἰ τι τηνδ' ἀμαρτιαν νεμεις·

475

480

ver. 474. Hodiernus quidē dixisset scriptor,

παν σοι φρασω τάληθες· ουδεν κρυψομαι·

sed hæ formulæ primævam dicendi simplicitatem suavissimè redolent, *Herodotus* iv. 161. διεδίξατο δὲ τῇ βασιλῆϊ τῶν Ἀρκισιων ὁ παῖς Βαττος, χυλὸς τι ἰων, και οὐκ ἀρτιπυρος. *Homerus*, hymn. *Apoll.* i.

μνησσομαι, ουδε λαδωμαι, Ἀπολλωνος ἱκατοιο·

sed de hoc genere locutionis nos plura ad *Silv. Crit.* sect. clx.

Caveant autē in primis tyrones velim, ne subintellectum *accusatum* τάληθες, cum interpretibus parūm cautis, referant ad verbum κρυψομαι· quod pessum daret vocis elegantiam: οὐδὲ κρυψομαι· neque celabo memet: “aperiam pectus, et omnia recon-
 “ dita de hæc re depromam.”

ver. 475. Accuratè dat ἔστι sine finali posterior *Juntina*.

ver. 476. ὁ δεινος ἱμερος· ille amor vehemens, de quo nempe locutus erat suprā nuncius ad v. 354. hæc est vis articuli in hoc loco.

ver. 477. διηλθε· sicut *jaculum* nempe per præcordia: ad *Cupidinis sagittas* alludit dictio. *Homerus*, *Od.* T. 452.

τον δ' Ὀδυσσεύς οὐτησε, τυχὼν κατὰ δέξιον ὤμων·

ἀντικρυ δὲ διηλθε φαεινοῦ δούρος ἀκωκῆ.

Elegantèr *Euripides*, fragm. incert. 187.

πολλακι μοι πραπίδων διηλθε φροντις.

ver. 479. προς κεινου: fortè ex ejus parte: i. e. “quæ favent
 “ illi, et commendant eum, ut ingenuam et minimè dolosam in-
 “ dolem:” quod maluerim.

ver. 483. νημις: putas: ità *Hesychius*: νημις· νομιζει:—νημις· νομιζω: ut alibi plus semel *Sophocles*. Hæc autē significatio videtur latuisse *Etymologici magni* confectorem, et, nî fallor, posteriores *lexicographos*.

επει

ἔπει δ' ἔμην δὴ παντ' ἐπιστάσαι λόγον,
 κείνου τε καὶ σὴν ἐξ ἴσου κοινὴν χάριν,
 καὶ στεργέ την γυναῖκα, καὶ βούλου λόγους,
 οὓς εἰπας ἐς τὴνδ', ἐμπέδως εἰρηνεῖναι·
 ὥς, τὰλλ' ἐκεῖνος παντ' ἀριστεύων χερσίν,
 τοῦ τησδ' ἐρωτος εἰς ἅπανθ' ἦσσαν εἴϋ.

485

Δη. ἀλλ' ὥδε καὶ φρονούμεν, ὥστε ταῦτα δρᾶν,
 κοῦ τοι νόσον γ' ἐπακτον ἐξαιρούμεθα,

490

ver. 484. Anteà circumferabatur locus ad hunc modum :

ἔπει γι μιν δὴ—

hians prorsus, et inconditus: quod tamèn minimum peccatum ejus: nam voces γι et μιν sic positæ, non solummodò inveniuntur otiosæ penitus, sed etiam infulsiissimæ, et indoli linguæ repugnant. Nos, rationibus hisce validissimis innisi, fidentèr restituimus;

ἔπει δ' ἔμην δὴ παντ' ἐπιστάσαι λόγον—

“ quoniam verò te certiore feci de omnibus saltem, quæ ipse habui dicenda:” quæ pulchrè cohærent superioribus, et orationis rectè moliuntur finem: neque est quod querantur vel acerbiores de violentiâ mutationum.

ver. 488. In hanc rem nitidissime quidem, ut omnia, *Naso* in epist. Deianeir. ad Herc. ver. 1. *Sophoclis*, sicùt autumo, non immemor:

Gratulor Oechaliam titulis accedere vestris;

Victorem victæ succubuisse queror.

Fama Pelasgiadas subito pervenit in urbes,

Decolor et factis inficianda tuis,

Quem nunquàm Juno, seriesque immensa laborum

Fregerit, huic Iolen imposuisse jugum.

Porro, hos versus *Sophoclis* videtur imitari voluisse *Miltonus* noster; inæqualis sanè poeta, sed in conatibus felicioribus haud ulli veterum secundus, immò fortassè vel omnibus sublimior. Locus extat *Paradis. amiss. viii. 531.* et ingenium planè divinum sapit:

———— in all enjoyments else

Superior and unmov'd; here only weak

Against the charm of beauty's pow'rful glance.

ver. 491. ἐπακτον· αἰθαίρετον: probè *scholiastes*: nec malè *Hesychius*: ἐπακτον· ἐξωθεν οἷ: sic enim ejus glossa suppleri debet. *Philemonis* frag. incert. 42. ex parte non inopportunè lectori sistam:

θεοῖσι δυσμαχοῦντες. ἀλλ' ἐσὼ στεγῆς
 χωρῶμεν, ὡς λογῶν τ' ἐπιστολᾶς Φερῆς,
 ἃ τ' ἀντι δῶρων δῶρα χρη προσαρμῶσαι,
 καὶ ταυτ' ἀγῆς· κενὸν γὰρ οὐ δίκαια σε
 χωρεῖν, προσελθόνθ' ὥδε συν πολλῷ στολῶ.

495

ΧΟΡΟΣ.

ἸροΦη. μέγα τι σθένος ἃ Κυπρίδς ἐκφέρεται

ὦ τρισμακάρια πάντα, καὶ τρισολῆϊα,
 τα θεῖ'· οἷς οὐκ ἔστι περὶ τούτων λόγος·—
 οὐτ' ἄλλο τοιούτ' οὐδεὶν ἔστι· αὐτοῖς κακὸν
 ἔπακτον·

natura sua alienum—aliundè accersitum.—Cæterum, hæud ægrè crediderim tragicum nostrum, qui passim ἰμνηεῖ, locum, egregium fanè atque pervenustum, Odyss. A. 32. ob oculos habuisse:

ὦ ποῖοι, οἷον δὴ νῦν θεοὺς βροτοὶ αἰτιῶνται·
 ἐξ ἡμῶν γὰρ φασὶ κακ' ἐμμεῖναι, οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
 σφῆτιν ἀτασθαλίῃσιν ὑπὲρ μορὸν ἀλγὰ' ἔχουσιν.

ibid. ἐξαιρουμένα: in nos suscipimus; aut *secernimus nobismetipsis—recondimus.* Thucydes, viii. 90. ἐς ἣν καὶ τοὶ σῖτον πναγχαζόν πάντας τοὺς ὑπαρχόντα τε καὶ τοὺς ἐπιπλοῖοντα ἐξαιρισθαι, καὶ ἐστειθεὶν προσαιρουντας πωλεῖν· ubi consulendi sunt animadverfores docti. Nobis nihil melius in manu est, quo illustratam demus hanc perdifficilem fanè atque intrastabilem tragici nostri locutionem; et lampada venientibus libentèr tradimus.

ver. 492. θεοῖσι δυσμαχοῦντες: rem absolvit voce simplicis D. Lucas, act. apost. xxiii. 9. μὴ δυσμαχώμεν: ut alii.

ver. 495. κενόν, non κείνον, rectè dant Turnebus et posterior Jun-
 tina. Porro, hanc notionem vocis κενόν· vacuum—sine fructu—
 propositi non compotem—nonnihil illustrare dedimus operam ad
 Silv. Crit. iv. p. 42. nam *Homerum* auctorem habet, Il. B. 298.

αἰσχρὸν τοῖς θεοῖς τι μενεῖν, κείνον τε νικεῖσθαι.

ver. 497. Vox ἐκφέρεται valet—*effert ex se—profert*: σθῖνος ἡκας—
 i. e. σθῖνος ἡκητικόν: quod videtur elegans satis, et fastu Sophocleo
 dignum. Hæud immeritò tamèn suspicionem latentis mendæ
 poterat

ΝΙΚΑΣ ΚΕΙ* ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΝ ΘΕΩΝ

ΠΑΡΕΒΑΝ* ΚΑΙ, ὅπως

Κρονιδαν ἐπατάσεν, οὐ λεγώ*

500

οὐδὲ τὸν ἐννυχὸν Αἰδαν,

poterat excitare *scholias*tes, qui monet aliter legi pro *σθίνος* quibusdam *σθίνουσα* : quam dictionem abarcet *anapæstici* versus ratio, et mensura. Quod si mutâsem, singularem tantummodò literam scribendo *νικωσ'* pro *νικας*, suffragia doctorum non essem omninò desperaturus :

μὴ γὰρ τι σθίνος ἂ Κυπρίης ἐκφίρεται,
νικωσ' αἰν.

quod facilitate suâ se commendat : sed nihil muto.

ver. 499. Cùm sit in *lyricis*, relinquere mecum statui librorum omnium καὶ ὅπως* ut sit *anapæstus* qualem dat *antistrophe* ; neque aliter facere solet *Pindarus*. *Brunckius* per crasin *spondeum* dat *χρῆσις*.

ver. 500. Verissimam judicamus ex conjecturâ emendationem *επατάσει* pro *απατάσει*, ad *Silv. Crit. i. p. 102.* propositam, et exemplis, in quantum opus est, munitam. Hinc etiâ accuratè respondet metrum suo *antithetico*.

Propertius sanè videri potest hunc locum *Sophoclis* voluisse adumbrare, atque adeò divinationem nostram stabilire : eleg. i. 1.

Tum mihi constantis dejecit lumina fastûs ;

Et caput impositis preffit Amor pedibus.

Contrariam init rationem *Naso*, amor. iii. 11. 5.

Vicinus et domitum pedibus calcamus Amorem.

Conferas *Æsch. Eumen. 110. Stat. Silv. iii. 1. 24.*

Porro, ex suprâ dictis nullo negotio corrigere poterunt vel tyrones interpretum errorem ad *Callimachi* hymn. Del. 248.

ἀλλὰ μὴν ἐκπαγλὸν τι σέβωμαι, οὐκ ἔμνη
δῖμοις οὐκ ἐπατήσῃ, Διὸς δ' ἀσθιδίτο ποταμῷ.

Jam verò, ne vertatur mihi vitio, si hanc figuram illustratam dederò per locum in *liturgiâ Ecclesiæ Anglicanæ*, ex translationibus, viros in acie militari confligentes respicientibus, pulcherrimè concinnatum ; quem cuicunque de eodem genere, vel in veterum vel in hodiernorum libris, fortiter equidè opposuerim :

“ That it may please thee to strengthen such as do stand, to comfort and help the weak-hearted, to raise up them that fall, and finally to beat down Satan under our feet.”

ver. 501. ἐννυχὸν Αἰδαν* *Virg. Æn. iv. 490.*

Nocturnesque ciet manes.

Hunc

ἡ Ποσειδάωνα τινάκτορα γαίας·
 ἀλλ' ἐπὶ τὰνδ' ἀρ' ἀκοίτιν
 κμφίγυοι κατέβαν προ γαμῶν τινες·

Hunc autem locum sic expressit *Seneca*, *Herc. Oet.* 558.
 Tu fulminantem sæpè domuisti *Jovem* :
 Tu furva nigri sceptræ gestantem poli,
 Turbæ ducem majoris, et dominum *Stygis* :
 qui nostram conjecturam adjuvat.

Valerius Flaccus, ii. 192.

_____ inferni qualis sub nocte barathri
 Adcubat attonitum Phlegyan et Thefæa juxta
 Tifiphone.

Tangit tragicus noster *Proserpinæ* raptum, ut *Moschus* id. i. de *Cupidine* :

βαλλει κ' εἰς Ἀχέροντα, καὶ εἰς αἰδῶ βασιλῆα
 ver. 502. τινάκτορα γαίας· i. e. *Homereum* ἐνοσιχθόνα et ἐνοσιγαίον·
 quorum vel pueruli statim recordabuntur : sic nominatum, ut
 auguror, quod pulsu violentorum fluctuum, quem repræsentat
iridens, terram quatiat. Eleganter et εναγῶς *Horatius*, od. iii.
 27. 23.

Æquoris nigri fremitum, et trementes
 Verberet ripas :

et *Valerius Flaccus*, futurus quidèμ, si fata aspera rupisset, secun-
 dus *Maro* : i. 330.

Quos jam mente dies, quàm sæva infomnia curis,
 Prospicio ! quotiès raucos ad litoris iſtus

Deficiam, Scythicum metuens pontumque polumque !

Alitèr *Phornutus* nat. deor. cap. 22.

ver. 504. ἀμφίγυοι : varias nobis commendat *scholiastes* interpre-
 tationes hujusce dictionis ; nî fallor, τῶν ἀπαξ λεγομένων : hanc equi-
 dèμ amplector : ἰσχυροὶ ἐν τοῖς γυνόεσι, μαχισαμένοι χερσὶ καὶ ποσὶν—
 undique—membris omnibus—toto corpore—pugnantes. Hanc autèμ
 et consimiles dictiones, egregiè illustrabit *Erotianus* in *lexico*
Hippocrateo : ἀμφιδέξιος· Βαχχίος φησὶν, ἀμφοτεροδέξιος, ὡς ἀμφηκής, ὁ
 ἀμφοτερωθεν ἠχοῦμαινος. σαφὲς δὲ αὐτοῖς Εὐρυπιδῆς ἐν *Ἰσσωπολύτῳ* (ver.
 780.) λέγων, ἀμφιδέξιον σιδήρον, ἀντὶ τοῦ, ἱκατερωθεν τιμνοντα· ὁ δὲ *Ἰσσωπο-*
κράτης—ἰπὶ τοῦ εὐχεστοῦ τιθεῖται κατὰ ἀμφοιτέρα τὰ μέρη. δίδασκει δὲ καὶ
 ὁ ποιητὴς· τοῦ μὴ καθ' ἐν μόνον μέρους εὐχεστοῦ, περιδέξιον λέγων· (*Il. Φ.* 163.)

ἦρως Ἀστεροπαῖος, ἐπὶ περιδέξιος ἦεν.

ἔμοιως καὶ *Ἰσσωπολάξ* φησὶν·

ἀμφιδέξιος γὰρ ἐμὶ, κούχ' ἀμαρταν κοπῶν·

μεμνηῖα

παμπληγία παγκονίτα τ' ἐξ-

505

ηλθον κεδλ' αγωνων.

μυλίσ. ὁ μὲν ἦν ποταμοῦ σθενος ὑψικερῶ,

μίμνται δὲ καὶ Ἡρόδοτος τῆς λέξεως (v. 92. 5.) δὲ οὐν ἀκούειν Ἰσπικρατοῦς
 λεγοντός, ὅτι γυνὴ κατ' ἀμφοτέρω τα μέρη τοῦ σώματος οὐκ ἔστιν εὐχεστός·
 οὐ γὰρ εὐχεστός ἐν τῷ ἐνεργεῖν ἔστι, καθάπερ (οἱ) πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων.

Verfus Hippocracis est tetrameter trochaicus claudus catalecti-
 cus; quod non admonueram, nisi falsè de eo statuisset Valckenaerus
 ad Hippol. Eurip. loco citato.

ver. 505. Quis unquam vel per somnium locutionem similem
 unquam inaudivit—ἐξηλθον αἰθλα—pro certamen ingressi sunt? nihil
 tamèn intra hanc oleam durioris sentiunt editorum dentes, ænei
 scilicèt aut adamantini. Proponimus et exemplis vindicamus ad
 Silv. Crit. loc. cit. hanc emendationem:

παμπληγία παγκονίτα τ' ἐξ-

ηλθον αἰθλ' αγωνων.

quam nec absurdam, nec à veri similitudine aberrantem, ut puto,
 viri docti fatebuntur. Re verò rursus pensitatà, aliud excudimus
 ad literarum receptarum ductus propioribus lineis accedentem,
 quam textu redonabamus, ut verum *Sophocleum* scetum. Et sedulò
 velim attendat lector, quàm respondeat vel ad amussim divina-
 tionì nostræ *scholiastis* interpretatio; ut quovis pignore conten-
 deris eum non aliam dictionem in schedis olim invenisse. Εξήνοι·
 διηυσαν, ἐπεξηλθον, ηγωνισαντο. Non poterat accuratius. Vox primi-
 tiva patrem *Mæonidem* agnoscit: et quis nescit *Sophoclem* nomi-
 nari *dramaticum Homerum*? vide *Hesychium* et interpretes in dic-
 tionibus, αἰνιτο, αἰνῶμεν, αἰνῶν, et ηἰνῶν. Euripides etiàm Androm.

1135.

ἐκείσε κακείσε' ἀσπίδ' ἐκτείνων χεῖρ'

ἀλλ' οὐδὲν ἦεν:

et Agathias, epig. 24.

οἷσιν ἀφυσσάμενοι σχιδὸν ποτὸν προίεν ἤδη,

θεῖμων Νηιάδων οὐ μάλα δεινοίμενοι.

Tandem verò, ne audaces audiremus, nihil volumus novare,
 et ἐξηλθον αἰθλα interpretamur per *certamina confecerunt*: quamvis
 non desperemus de divinatione nostrâ ἐξήνον.

ver. 507. ποταμοῦ σθενος: elegantis artificii locutio, et *Homeri*
 incude elaborata; Il. Σ. 406.

ἐν δ' ἐτίθει ποταμοῖο μέγα σθενος ὠκεανοῖο.

ibid. ὑψικερῶ: epitheton ex ead̄ in officinâ: Od. κ. 158.

ὅς ῥα μοι ὑψικερῶν ἐλάφον μέγαν εἰς ὄδον αὐτῆς
ἤκειν.

ΤΕΤΡΑΟΡΟΥ ΦΑΣΜΑ ΤΑΥΡΟΥ,

ΑΧΕΛΩΟΣ, ΑΠ' ΟΙ-

ΝΙΑΔΑΝ· ὁ ΔΕ ΒΑΝΧΕΙΑΣ ΑΠΟ

510

ΥΛΞΕ ΠΑΛΙΝΤΟΝΑ ΘΗΞΑΣ,

ΤΟΞΑ, ΚΑΙ ΛΟΓΧΑΣ, ΡΩΠΑΛΟΝ ΤΕ ΤΙΝΑΣΣΑΝ,

ver. 508. τετραορου· τετρασκιλους: *scholiastes*. Idem est τετραορος cum τετρωος: τετρωος autem, sicut auctores sunt *lexicographi*, apud medicos est scriptores *pars astragali*; undè, procul dubio, peti debet vocis *Sophocleæ* etymon. Hinc fortasse pendet etiam Od. P. 222. αορας· τριπωδας.—Φασμα· φαντασμα, σχημα: probè *scholiastes*: i. e. videbatur quod non fuit, indutus alienam formam: hinc venustissimè *Virgilius*, *Æn.* vii. 17.

Setigerique sues, atque in præsepibus urfi

Sævire, ac formæ magnorum ululare luporum.

ver. 510. Βανχίας: non muto librorum scripturam: passim corripuntur *diphthongi*, et potissimùm in nominibus propriis, apud tragicos.

ver. 511. παλιντονα τοξα: *Homerus*, *Il.* Θ. 266.

Τευκος δ' εινατος ηλθε, παλιντονα τοξα τιτανων·

εις τουπισω τεινομενα: *schol.* ὀπισθοτονα, η τα επι βατερα τεινομενα· *Hefychius*: i. e. non circularis arcus, sed retrò vertens sub extremitatibus in curvas contrariæ flexuræ: qualis erat *Scythicus*, quo utebatur *Hercules*, teste *Theocrito*, *idyll.* xiii. 56.

Αμφιγυνιαδας δε, παρασσομενος περι παιδι,

ωχιλο. Μαιωτιση λαβων ευκαμπια τοξα·

ubi pessimè *Wartonus* legendum proponit τοξον· et consuli meretur *scholiastes*. De eodem arcu *Herculeo* similiter *Lycophron*, v. 917.

— ραιβω χειρα; ὠπλισε Σκυθη

δρακοντ'·

nec *Apollonius Rhodius* non illustrabit *Sophoclem*: i. 793.

Ἡρακλεις, ὅς δὴ σφι, παλιντονον ανηα τανυσσας

τοξον, ιπασσυστερους πιλασε χθονι.

ver. 512. λογχας· *spicula*—*sagittas*: in *Eurip.* *Bacch.* 661. βιλος λογχωτον videtur velle cuspidatum telum: ut apud *Suidam* v. λογχωτον in *epigrammate*:

— και το διδυρσον

τουτο το λογχωτον·

qui generaliter etiam nominat λογχην, σιδηρεον ακοιτιον. Et in *Herc.* fur. v. 1101. ιγχια πτερωτα *sagittas* appellat idem tragicus: quem locum ingeniosè contulit *Brunkius*.

ΤΙΝΑΣΣΩ—

παις Διός· οἱ τοτ' αλεις συν-
εσπεσον, ἱεμενοι λεχων· μονα δ'

ibid. *τινασων quatiens*. i. e. paratam gerens: alii aliter hanc rem exprimunt. *Homerus*, Il. E. 594.

Αρης δ' ἐν παλαμῶσι πύλωνιν ἐγχος ἐνώμα.
ἐνώμα· ἐκινῆ: schol. et alii per δειν, νειμειν, atque παλλειν· ut nosler autem, pater ejus, repertor venustatum princeps, Il. M. 298.

την αἰρ' οὐκ ἐπὶ σχοιμῶς, δύο δούρι· τινασων,
βη' ῥ' ἱμεν·

quem secutus est *Virgilius*, *Æn.* xi. 656.

Tullaque, et æratam *quatiens* Tarpeia *securim*.
Valerius, *Argon.* vi. 293.

————— tunc corripit ensem
Turbidus, et furiis ardens *quatit arma* paternis,
ver. 513. Videamus integrum locum, ut vulgò circumfertur:

————— οἱ τοτ' αλλεις ἱ-
σαν ἐς μισον ἱεμενοι λεχων· μονα δ'
εὐλεκτρος ἐν μεσῶ Κυπρις
ῥαβδονομει ξυνοῦσα:

ubi non tantummodò excurrunt voces extra metri constituti fines, sed phrasis ἐς μισον, cùm statim excipiat similis ἐν μισῶ, non poterit non displicere venustioribus hominibus. *Brunckius*, qui in hoc contubernio, annuentibus aliis omnibus et plaudentibus, priores occupavit, sic rescriptum voluit, tum numeris, tum nitori consulens orationis; proùt sanè dudum alii:

————— οἱ τοτ' αλλεις
ἦσαν ἱεμενοι λεχων:

hæc tamèn emendatio, ob exclusas penitùs voces ἐς μισον, audacior quibusdam videri poterat. Nos igitur, majore habità vulgarum ratione, sic corrigendum arbitramur, aberratione contemnendâ, cùm defensionem nostram lectoribus præstiterimus:

————— οἱ τοτ' αλεις συν-
εσπεσον, ἱεμενοι λεχων.

Vox αλεις, contracta pro αλεις, idem prorsus est cum αλλεις· propriè—*conferti—condensè*; hic autèm, αθροῖ· *vehementes*—impetuosè simul irruentes: eo quod *vis* et *impetus* numerum magnum comitari solent. *Herodotus*, i. 196. ὡς ἀν' αἱ παρθινὸι γυναικὸι γαμῶν ἄραιοι, ταυτας ὁκως συναγαγον· πασαις, ἐς ἐν χωριον ἐσαγισκον αλεις: neque aliter plus semèl alibi. *Hippocrates*, de morb. i. lect. 5. καὶ, ἡν μάλλον πλη-
ρῆθη το φλιβιον, ἀπειμι το πληρωμα ἀφ' ἰωῦτου αλεις του αιματος. Affatim dabit exemplorum index *Fœfianus* in voce. In primis autèm nobis subvenit *Etymologici magni* conditor: αλεις (sic enim scribo) αλεις· ἐστὶν αλλεις· σημαίνει το ὅμου· καὶ κρασι του αο ἐς α μακρον, καὶ πτωχολη του ἱος λ, αλεις καὶ αλεις· ὡς παρὰ Καλλιμαχῶ ἐν χαλιαμῶσις

ΕΥΛΕΥΤΕΡΟΣ ΕΝ ΜΕΣΩ ΚΥΠΡΩΣ
 ῥαβδονομῶν ξυνοῦσα.

515

ἐπὶ δὲ. ΤΟΤ' ἢν χερὸς, ἢν τε τοῦτων,
 παταγὸς, ταυρείων δ'

εἰς τὸ πρὸ τειχέως ἱερὸν ἀλλεῖς δευτε'

ἀντι τοῦ' εἰς τὸ πρὸ τοῦ τειχέως ἱερὸν ὅμῳ δευτε'.

Quod dicit de α longā non est audiendus, cūm *Homerus* corripiat cognatam vocem *Il. Φ. 534.* et alibi; nec poscat hanc sibi conditionem *Callimachi* versiculus, quūm ille poeta sæpius producat primam syllabam in *ἱερὸς*, et iambus claudicans patienter admittat *anapaestum* in *quarto* loco; cujus habemus locupletem auctorem *Babrium*, post nullos iambographorum elegantem. An sit aspiranda vox ἀλλεῖς, *etymologiarum* sectatoribus magis diligentibus dijudicandum linquo: differunt enim passim scripturæ in libris.

Denique, *scholiastes* ipse *Sophocleus* hanc lectionis varietatem in schedis ejus videtur habuisse; et sic restituendus: ἀλλεῖς ἴσαν' κατὰ χερσὶν εἰπεῖν ἐπὶ δύο το ἀλλεῖς. ἢ ἀλλεῖς, ἀντι τοῦ λίαν ἀλείτες. Ὁμηρος' (*Il. X. 308.*) οἰκῆσε δὲ ἀλλεῖς. Itā coherent congruuntque omnia.

Quid autē? nonne et *Suidas* probè constitutus, utrasque nostras divinationes, tum in *Sophoclem* tum in *scholiastem*, egregiè stabilit et illustrat? Ipsūm audias: ἀλλεῖς ἀντι τοῦ, συσταλλεῖς. καὶ ἀλλεῖς, ἀντι τοῦ, ἀλλεῖς; ἀλλεῖς σοφιστῶν: *sophistæ piscatores*! mirifica sanè gens, et ante hunc diem, opinor, inaudita. Immo corrigas ocius: καὶ ἀλλεῖς, ἀντι τοῦ, ἀλλεῖς; ἀλλεῖς σοφιστῶν: *sophistarum turba*.

De alterâ dictione *συνισπασσων* nulla lis movebitur: hoc tamēn ex *Arriano* libet exemplum apponere, de exped. *Alex. lib. iii. cap. xv.* ἀνίστηνται οἱ βαρβαροὶ—ἀντιμετωποῖ τοὺς ἀμφ' Ἀλεξανδρῶν ξυμπίσσαντες.

ver. 515. *εὐλεύτερος Κυπρῶς*: i. e. *formosa*—"ob pulchritudinem desiderabilis." Sic noster *Antig. 796.* ἱμερὸς εὐλεύτερον νυμφῶς.

ver. 516. ῥαβδονομῶν βραδείνῃ: benè *scholiastes*: sic *Hesychius* in v. ῥαβδῶν: ῥαβδονομὸς ὁ βραδείνῃς: *moderator virgæ: pugnae arbiter*.

ver. 517. Pro δὲ reposui τε, et vicissim, ex ingenio; prout posulat indoles orationis:

τοτ' ἢν χερὸς ἢν τε τοῦτων
 παταγὸς

nam utrumque pertinet ad *Herculem*; deindè rectè opponitur *Acheloi* impetus:

ταυρείων δ'
 αἰαιμῖνθα κερατῶν:

fidem faciet emendationibus interpretatio *scholiastis*: τότε οὖν ὁ Ἡρακλῆς καὶ χερσὶ καὶ τοῖς ἑμάχῃ τοις ἀχαιῶν.

ver. 518. ταυρείων κερατῶν: *fluvius* credo *tauris* assimilasse veteres

αναμιγδα κεράτων· ἦν
 ἀμφιπλεκτοὶ κλιμακες,
 ἦν δὲ μετώπων ὀλοεῖντα
 πληγμῆλαι· καὶ στονός ἀμφοῖν.
 ἂ δ', εὐωπὶς, ἄβρα,

520

ob flexuosas per campum errationes, quæ rapidis fluminibus potissimum contingunt. Hinc *Horatius*, od. iii. 30. 10.

Dicar, quæ *violens* obstrepat *Aufidus*:

at iv. 14. 25.

Sic *tauriformis* volvitur *Aufidus*:

ut Sat. i. 1. 56. hinc *oceanum* hoc nomine insignit *Euripides* ob multiplices in continentem eructatos pontos: *Orest.* 1377.

ἡ ποταμὸν, Πικίανος δὲ
 ταυροκερατὸς ἀγκυλαί;
 ἰλισσῶν κυκλοὶ χθοναί:

conferas *Dion. Perieg.* 43. "*Taurorum* specie simulachra fluminum, " id est, cum cornibus, quod sunt atrocia, ut tauri." *P. Festsus*, p. 563. Sic *Strabo*, p. 702. monet quosdam hanc similitudinem derivare fluminibus ἀπο τῶν κατὰ τὰ ρεύματα κερμάτων, ἃς καλοῦσι κέρματα. *Villoisoni* anecd. græc. i. p. 212. egregiè confirmant hanc sententiam; ubi lector ablegandus est. Pulchrè *Valerius*, viii. 185.

Haud procùl hinc ingens Scythici ruit exitus Histri:

Fundere non uno tantùm quem flumina cornu

Accipimus: septem exit aquis, septem ostia pandit.

Sed in hanc rem commodissimè adiri possunt anecdota græca *Villoisoni*, etiam ad p. 254. *Scholias* ad *Stat. Theb.* iv. 109. "Dicitur *Achelous* duobus alveis fluxisse; cui *Hercules* unum clau-
 " sit: idèdque dicitur cornu truncatus."

ver. 519. ἀναμιγδα: vocem rarissimam habet etiàm *Nicander*, gravissimus atque doctissimus poeta, in pervenusto loco: *Alexiph.* v. 545.

τῇ δὲ σὺ πολλὰ κινεῖ μιν, περικεῖται ἀπὸ δακρυῶν μορξας,
 τειθεμένης ἀναμιγδα ποταμῶν ἐν πλοῖσιν ἐργαῖς.

ver. 520. κλιμακες: videas de hac figurâ *luctationis* interpretes *Hesychianos* in vv. κλιμακες et κλιμακισκοί.

ver. 521. στονός: gemitus: sic *Statius* de pugnantis *Tydeo* et *Polynice*, *Theb.* i. 431.

Ni rex, insolitum clamorem et pectore ab alto

Stridentes gemitus noctis miratus in umbris,

Movisset gressus.

ver. 523. ἄβρα: mollis—delicata. *Pindarus*, *Nem.* v. 48.

ὡς τε πιν ἄβρα
 Κρηθής Ἰσπολυτα δολῶν πιδασαί
 πῆλιν.

τηλαυγεί παρ' οχθῆ
 ἦστο, τον ὃν προσμενους' ακοιταν'
 (εγω δε, μάτηρ μεν οἶα, Φραζω)
 το γ' ἀμφινεικητον οἶμα νυμφας
 ελεεινον ἀμμενει,
 κα' πο ματρος αφαρ
 βεβαιεν, ὥστε πορτις ερημα.

525

530

ver. 524. τηλαυγί· “*qui longè prospiciebat*; undè longinquus
 “*prospectus erat*.” i. e. *sublimis*: τηλαυγίς· τηλίσκοπος: *Hefy-*
chius.

ibid. οχθός· *tumulus, collis*: το ὑψηλον του ποταμου, η της γης: idem:
Æschylus, *Perf.* 661.

ελθ' ἐπ' ακροι κορυμ-
 μιν οχθου.

ver. 525. Hanc sententiam, inter pugnam *Acheloi* et *Herculis* de-
 scribendam, transtulit in similitudinem *Ovidius*, met. ix. 46.

Non alitèr fortes vidi concurrere tauros,
 Cùm, pretium pugnae, toto nitidissima saltu
 Expetitur conjux: spectant armenta, paventque,
 Nescia quem maneat tanti victoria regni.

ver. 526. εγω, ματηρ οἶα, φραζω: sic *Stattius*, *Achill.* ii. fin.
 Haftenus annorum, comites, elementa meorum
 Et memini, et meminisse juvat: *scit cetera mater*.

ver. 528. Quis non videt, prout locus vulgò lectus et distinc-
 tus circumfertur, hanc periodum præ se ferre frigidissimam qui-
 dè atque etià inepitissimam tautologiam, intolerabilem planè
 vel mediocri judicio poeticarum venustatum? nolui tamèn, nisi
 lenissimè rem conficere, mutando scilicet, quod conviciis efflagi-
 tat poeta το δ' in το γ' et includendo ver. 526 intra parenthesis
 cancellos, *scholiasta* morem gerens; nam penè persuasum me ha-
 beor ulterioris indigere correctionis locum, neque alitèr scripsisse
 tragicum, quàm ad hanc normam:

τον ὃν προσμενους' ακοιταν'
 (εγω δε, μάτηρ μεν οἶα, φραζω)
 τοδ' ἀμφινεικητον οἶμα νυμφα γ'
 ελεεινον ἀμμενει·

hunc scilicèt decertantem impetum expectabat *nympha*; οἶμα· ὄρη: *He-*
fychius: vide *Silv. Crit. sect. cxii*. Vox in rarioribus bis *Nonno*
 restitui debet; undè ejecit idem οἶμα: *Dionys.* lib. xxiv. init. de
 se dicit fluvius *Hydaspes*:

Δη. νηρος, Φίλαι, κατ' οἶνον ὁ ξένος θροεῖ
 ταῖς αἰχμαλώτοις παῖσιν, ὥς ἐπ' ἐξοδῷ,
 τημος θυραῖος ἤλθον ὥς ὕμας λαθρα,
 τα μὲν, Φραττοῦσα χερσὶν ἀτεχνήσαμην,
 τα δ', οἷα πασχῶ συγκατοικλιούμενη.
 κορὴν γὰρ οἶμαι γ' οὐκ ἐτ', ἀλλ' ἐξευμένην,

535

Δη. ἄρα γὰρ
 οὐδ' ἔστι φέρων, ῥοθίαν ἐλπίδων ἀπείλην
 Ἰνδοῖς κτενομένοισι βο. βοὸν οἶμα κυλιόδαυ:

et lib. xxxvi. sub finem :

ἐπιφθονοῦντο δὲ λαοί,
 μῆτορ ἐπαίνουσαν, ὁμογλωσσῶν δ' ἀπὸ λαῶν
 οἶμασι κινεμένοισιν ἰσοθροῦς ἐδρεμὴν ἤρω.

Interea verò, iniquioris eliet, atque etià inveniusti hominis, vulgatæ dissimulare periphrasis elegantiam—οἶμα νυμφας: non, ut insecitè *scholiastes*, ἀπὸ τοῦ καλλιστευόντος μερις, ut alibi sæpissimè: sed quod *oculus virginis perpetuò occupabatur* in certamine spectando, eventum sollicità formidine manentis. In quo genere elegantiarum poni debet etià id *Ajasis*, ver. 140.

μεγαλὸν οὐκὸν ἔχω, καὶ πεφρονημαι,
 πτηνὴς ὡς οἶμα πτεῖλαις.

Cæterùm, credibile est *Virgilium* ex hoc loco *Sophoclis* ad illustrem suam *taurorum* concertantium descriptionem nonnihil profecisse, *Geo.* iii. 218. præsertim in versiculo,

Pascitur in magnâ silvâ formosa juvenca;
 quem sunt, qui velint, et insecitè latis, obelo configere. Poetam utrumque respexit fortasse *Statius*, *Theb.* vi. 864.

Non sic, ductores gemini gregis, horrida tauri
 Bella movent: medio conjux stat candida prato,
 Victorem expectans: rumpunt obnixa furentes
 Pectora: subdit amor stimulos, et vulnera sanat.

Adeas de hâc venustate nos ad *Herc. fur.* 403.

ver. 530. *Aldina* et *Juntina* habent ὥς, *Turnebus* ὥς ὥσπερ codex *Brunckii*: consensus majoris partis librorum probabile facit syllabam quandam adhæsisse particulæ ὥς: dedisse poteram ὥς τις, ad solennem morem poetarum, qui passim sic exordiantur suas similitudines; sed causam nullam video, ob quam rejici debeat ὥς, nec ullam *Brunckius* in medium profert: idèoque retinere visum est. Sic statim v. 537. ὥς τε ναυτιλός.

ver. 535. *Verbo* καλοικλιζω noster alibi utitur, et *Euripides*: bicomposito συγκαλοικλιζω solus omnium, opinor, noster.

ver. 536. οἶμα δ': si retineas illud δ', in constructione expediendâ frustra laborem sumferis: nihil, mihi crede, quocunque te torferis

παρεϊσδεδεῖμαι, Φορὸν ὥστε ναυτίλος
 λωβήτον, ἐμπολήμα τῆς ἐμῆς Φρενός.
 καὶ νυν, οὐδ' οὐσαι, μίμνομεν μίας ὕπο
 χλαίνης ὑπαγκάλισμα. τοιαῦδ' Ἡρακλῆς, 540
 ὃ πιστὸς ἡμῖν κἀγαθὸς καλούμενος,
 οἰκουρὶ ἀντεπεμψε τοῦ μακροῦ χρόνου.

torferis, explicatum dabis. Restitui igitur, ad auctoris mentem et sermonis deliderium, particulam γὰρ: arbitror enim scilicet.

ver. 538. Interpuncti, ut conjungantur φορὸν et λωβήτον, ne clausula—φορὸν ὥστε ναυτίλος—prorsus inutilis sit et nihil efficax. “Accepi eam, ut mercator damnosam mercem, quæ cæteras corrumpit, pro quâ mens mea divendita est—cum quâ muto libertatem meam atque animi tranquillitatem.”

ver. 539. μίας ὑπο χλαίνης: rei indecoræ honestior periphrasis: hæud aliter Euripides descripsit connubium in *Peliasten* apud Stobæum:

ὅτ' ἂν δ' ἰπ' αἰδρὸς χλαῖναν εὐγύνους πίσης,
 τα δ' ἀλλ' ἀφίηται μηχανήματ' ἀνδράσι.

Accedat *Athenæus*, v. 19. Αἰκιδιάδης συνεκοιμήθη ὑπο τὴν αὐτὴν γυναικὸς χλαῖναν.

Rem sic venustè *Latinis* numeris ornavit *Statius*, Theb. i. 404.

— simileſque Notos dequeſtus et imbres,

Infusam tergo glaciem et liquentia nimbis

Ora comasque gerens, subit uno tegmine, cujus,

Fusus humo gelidâ, partem prior hospes habebat.

Nollem pluribus, hic saltèm loci, phrasin illustrare.

ver. 540. ὑπαγκάλισμα: dictio sanè perquàm venusta; quam adhibuit etiàm *Euripides* in *Troad*. 750. ubi *Astyanacten* filium alloquitur *Andromachè*:

ὦ νοῖν ὑπαγκάλισμα μητρὶ φίλτατον

et *Helen*. 246.

ἢ δὲ χρυσεὺς θρόνος,

Δίος ὑπαγκάλισμα σέμνον, Ἥρα

nec suavem *Lycophronis* nœniam filebo, *Cass.* 307. qui vocibus transpositis sic legi, nî fallor, debet:

αἰ, αἰ, σὺν αἰσῶ καὶ σὸν ἐγγλῆγον θαλάσ,

ὦ σκυμ', ὑπαγκάλισμα τρεπὼν συγγούων

non amat pedes *anapaesticos* scriptor nitidissimus. Porro locum distinctione suâ misere depravavit *Potterus*, meliùs docente *scholiaste*.

ver. 542. οἰκουρὶα: ὑπερ οἰκουρῆς μισθοί: *Eustathius* ad II. E. hunc locum respiciens.

εγω δε, θυμουσθαι μεν ουκ επισταμαι
 νοσουντι 'κεινῷ πολλὰ τῆδε τῇ νοσῷ*
 το δ' αὖ ξυνοικεῖν τῇδ' ὁμου, τίς αὖ γυνή 545
 δύναιτο, κοινωνουσα τῶν αὐτῶν γαμῶν;
 ὄρω γὰρ ἤδη, τὴν μὲν ἔρωσαν προσα,
 τὴν δὲ Φθίνουσιν· ὧν ἀφαρπαγεῖν Φίλει
 οφθαλμός ἀνδρός, τῶν δ' ὑπεκτρεπεί ποδᾶ*
 ταυτ' οὖν φοβουμαι, μὴ ποτὶς μὲν Ἡρακλῆς 550
 εἰμός κληταί, τῆς νεωτέρας δ' ἀνὴρ.
 ἀλλ' οὐ γὰρ, ὥς περ εἶπον, οργαίνειν καλὸν
 γυναικα νοῦν ἐχουσιν· ἢ δ' ἐχω, Φίλει,
 λυτήριον λυπημα, τῇδ' ὕμιν φράσω.

ver. 549. Pulchrè pro homine posuit οφθαλμός· oculus; qui
 primas agit in his rebus: vide suprâ ad v. 527. sic Propertius ii.
 12. 12.

——— oculi sunt in amore duces.

ibid. ὑπεκτρεπεί: ita dant Juntina posterior et scholiastes: alii
 ὑπεκτρεπείν: sed concinnior est et gratior hæc constructionis va-
 riatio, apud optimos auctores in deliciis, ut opportunum ser-
 monis condimentum, quo meliùs a tædio defendatur: est etiàm
 exquisitior, quàm quæ librariis imputari queat.

ver. 550. ποτὶς: ut legitimo connubio junctus mihi: ἀνὴρ, ὁ
 φουσι, ut loquitur Etymol. mag. fæminæ oppositus, in illam. Ni-
 hil planius, aut sincerius hoc loco.

ver. 554. λυπημα: nescio an alibi vox occurrat præterquàm
 in Dion. Cæs. l.v. 17. fin. πολλὰ δὲ καὶ τῶν δειλοτάτων καὶ ἀσθενέστατων
 λυπημασι τε καὶ φόβοις καὶ ἐκταραττεται καὶ παροξύνεται. Quis autèm
 interea mihi præstabit editorum, qui in se suscipiet phrasin
 λυτήριον λυπημα, ut hujusce loci scopi consentaneam, dilucidè et
 apertè explicandam: liberatricem moestitiam! Sed enim deorum
 ἀποτροπαιῶν imploremus opem, ut averruncent nobis hoc oratio-
 nis portentosissimum prodigium. Arbitror equidèm, mendosis
 librariorum lectionibus et scholiastarum futilibus commentis
 paritèr plorare jussis, hæud alitèr dedisse Sophoclem, quàm ad hunc
 modum, nitidè sanè et elegantèr:

ἀλλ' οὐ γὰρ ὥς περ εἶπον, οργαίνειν καλόν
 γυναικα νοῦν ἐχουσιν· ἢ δ' ἐχω, Φίλει,
 λυτήριον γ' ἀνημα, τῇδ' ὕμιν φράσω·

in

ην μοι παλαιον δωρον αργιου ποτε

θηρος, λεβητι χαλκεω κεκρυμμενον·

ὁ, παῖς ἐτ' οὖσα, του δασυστερνου παρὰ

555

in quâ conjecturâ nec desiderabis proprietatem sermonis, nec vicinitatem literarum: "si nefas sit irasci, liceat *saltem* (γῆ) mihi "medicinam excogitare, quæ dolori medeatur, et animi solvat "ægritudinem." *Homerus*, *Il. O.* 394.

ἰπὶ δ' ἰλκίῳ λυγρῷ
φαρμακ', ἀκῆματ' ἵπασσι μιλαιῶν ὀδυνῶν:

quem locum respexerunt *Suidas* et *Hesychius*.

ver. 555. Displicent sanè, et minùs elegantèr proximè collocari videntur, præsertim cum ποτε, voces παλαιον et ἀρχαιον: scripsit, opinor, *Sophocles*:

ην μοι παλαιον δωρον αργιου ποτε
θηρος·

facile confunduntur invicem hæ voces librariis: *Eur. Herc. fur.* 366. de iisdem *feris* et eodem *Hercule*:

τὰν τ' ὀρεινομον αργίων
Κενταυρῶν ποτε γενῶν
ἰτρῶσι τοξοῖς φοβεῖσι.

Ovidius, *met.* xii. 219.

— favorum sævissime *Centaurorum*,

Eryte:

et *Avienus* in *Arateis*:

Hic *Centaureæ* fera molis terga secantur:

et truces *Centauros*: *Statius*, *Theb.* vi. 535. emendationi favet etiam *Pindarus*, *Pyth.* iii. 8. vel *Centaurorum* iustissimum *Chirona* vocans φησ' ἀγροτῆρον: ut *Statius*, *Achill.* i. 39. *tororum* nominat. Nosler autem infra de *Centaurorum* genere ὑμφατικῶτατος, v. 1095.

— ἀμικλὸν ἱπποδαμόνα σῆρατον

θῆρων, ἱερῶσιν, ἀνέμων, ἱππερχον βίαν:

ubi docet *scholiastes* inter eos *Nessus* hunc eminuisse feritate: undè non est de nostrâ emendatione dubitandum, ideòque in textum intuli.

Porrò, hinc pendet *Statius*, *Theb.* i. 457.

— paritèr stabulare bimembres

Centauros, unâque ferunt *Cyclopes* in *Ætnâ*

Compositos: sunt et *rabidis* jura insita *monstris*,

Fasque suum.

ver. 556. λεβητι χαλκίῳ: at λεβης per se propriè fuisse videtur vas æneum: λεβης· χαλκίος ποδοναβη: *Hesychius*; undè pendet glossa *scholiastæ* nostri: λεβητι χαλκίῳ· δύ' ὀνόματα, ὡς κρατῆρον αἰχμητήν.

ver. 557. δασυστήρεον Νίσσον· hirsuto pectore: hoc epitheton ab *Homericò*

Νεσσοῦ Φθίνοντος ἐκ Φονῶν ἀνείλομην·
ὃς τὸν βαθυρροῦν ποταμὸν Εὐνήν βροτοῦς
μισθοῦ πορθήμευε χερσίν· οὐτε πεμπιμοῖς

560

Homeric thesauro sumsit, et parcè detorsit in usus proprios :
Il. B. 743.

ἤματι τῷ ὅτι θῆρας ἐτίσαστο λαχνητάς·
βαθυρροῦς, δασυῖς Κισταυροῦς : Hom. Ichol.

ver. 559. Insignem animadvertas ellipsin, lector, velim ; pra-
positionis δια scilicèt ante quartum casum, pro δια τὸν βαθυρροῦν ποτα-
μὸν : vide ad Eurip. Herc. fur. 409. nec alitèr idem in Alcest. 450.
ad hunc Sophoclis locum quàm opportunè :

πολυ δὴ πολὺ δὴ γυναῖκ' ἀρίσταν
λίμαν Ἀχιλλεΐαν πορεύσας
ἐλάτα δίκυπρ.

Elegantèr narravit hanc rem Ovidius, metam. ix. 103.

novâ repetens patrios cum conjuge muros,
Venerat Eveni rapidas Jove natus ad undas,
Uberius solito nimbis hyemalibus auctas.

Sic autèm Seneca, Herc. Oet. 499.

Me conjugem dum victor Alcides habet,
Repetebat Argos. Fortè per campos vagus
Euenos, altum gurgitem in pontum ferens,
Jam penè summis turbidus ripis erat.
Transire Nessus vorticem solitus vadis
Pretium poposcit.

ver. 560. Ne dubites scripsisse Sophoclem, loco πορεύε vulgatæ
lectionis, ad hunc modum :

μισθοῦ πορθήμευε χερσίν·
victoris officio fungi solebat per manus ; loco navigii : perelegantem
et verè poeticam dictionem expulit pro more vulgaris et ulitior,
merum genuinæ interpretamentum. Vide Euripidis Ion. 1621.
πορθήμευε· εἰ διαπορευοῖς : Hesychius. Philostratus jun. icon. 16.
πορθήμευος γὰρ τοὺς διομενοὺς Νεσσοῦ, ἐπιστάς ὁ Ἡρακλῆς ἐν τῇ γυναικὶ
Διάνειρᾳ καὶ τῷ παιδί· Ἰλλῶν, ἐπὶ δὲ ἀπορος ὁ ποταμὸς ἐφαινετο, τῇ γυναικὶ
πορθήμευσαι περιγγῆα. Lucanus, vi. 391.

teque per amnem

Improbe Lernæas veltor pallure sagittas.

Imprimis Suidas in πορθήμευι, qui hæc conservavit : εὐρισκὶ Νεσσοῦ
πορθήμευοντα μισθοῦ· καὶ πειθεὶ αὐτὸν, ὡς πορθήμευσιν Ἀλκμήνην καὶ Διάνειραν :
quis denegat ignotum scriptorem tragici memorem fuisse?—
Apollodorus itidem bibl. lib. ii. ἀγων δὲ Διάνειραν, ἐπὶ ποταμὸν Εὐνήν
ἦεν· ἐν ᾧ καθίζομενος Νεσσοῦς ὁ Κισταυρὸς τοὺς παριόντας διπορθήμευι. Se-
neca, Med. 775.

Veltoris istic perfidi sanguis inest,
Quem Nessus expirans dedit.

Et

κωπῆς ἐρεσσῶν, οὐτε λαίφρεσι νέως.

ὃς καί με, τὸν πατρώου ἥνικα στολόν

Et *Tertius* ad *Lycoph.* 50.---τὸν Εὐκλῆος πόλεμον, τῷ Νέσσοι Κεῖται·
πρῶτος αὐτὸς διαπορθμύεται.

Strabo etiā, lib. x. p. 692. ὁ Νέσσος ἐλευθεῖα λέγεται, πορθμῶν, ἀπο-
διδιγμῶν, ἰφ' Ἡρακλείους ἀποθανῶν, ἐπὶ δὲ, πορθμῶν τὴν Διὶ καί, αἱ,
ἐπιχειρεῖ βιάσασθαι.

Præterea, ipse verborum tenor aliter stabilit conjecturam
meam: si *Nessus* illos ἐπορεύε χρεσιν, quæ sequuntur superflua sub-
veniunt; intelligimus enim eum *manibus portasse*: cum verò
dicit *Sophocles*, quòd ἐπορθμῶν χρεσιν. *Nessum*, scilicet ut *vectorem*
usum esse *manibus*; crederemus eum ad morem *vektorum aliorum*
rem administrasse, nisi, quæ addidit *Sophocles*, subjungerentur:
quasi dixerat: "cave verò intelligas vocem *manus*, de *remis* agi-
" *tandis*, aut *dispensandis velis*:" nam, ut ait *scholiastes* ad *Aischyli*
Eumen. 45. ἐμβασιν, ὅτ' ἀν' ἀσαφές τι ἐπῶσιν οἱ ποιηταί, ἐπεὶ δὲ δασκῶν
αὐτο.

ver. 562. *Aldus*, *Juntina* prior, et *Turnebus*, sic locum exhibent:

ὃς καί με, τὸν πατρώου ἥνικα στολόν

quem verum *Sophocli* meritissimè abjudicat *Brunchius*, iratis
Musis interpolatum; et sibi visus est rem pulchrè conficere
transpositionis ope, ad hunc modum:

ὃς καί με, τῶν στολῶν πατρώου ἥνικα

utinàm vir acutissimus non esset dedignatus sensum atque con-
structionem loci sic *restituti* nobis aperire: memet enim nihil
omnino videre fateor, juxtà cum *Bocotium* quorumvis stolidissimis
et coecissimis. Nos igitur membranarum et posterioris *Juntinae*
scripturam amplectimur, nihil reformidantes viri præstantissimi
Laconicam pariter et severam *crisis*, qui pronunciat hanc lectio-
nem violare structuræ legem, et carere sensu:

ὃς καί με, τὸν πατρώου ἥνικα στολόν

ἔν' Ἡρακλεῖ το πρώτον εὐνὴς ἐσπεμν:

ubi nihil supplendum restat, nisi *κατὰ πρόpositio*, quæ passim nullo
negotio ietici solet: εὐνὴς *κατὰ τὸν πατρώου στολόν* *deserta quod*
patrium domum; et in ædes mariti transeuns: matrimonii usita-
tissima periphrasis. Nobiscum consentit *scholiastes*, et verissimè
quidè interpretatone mactat periodum; quam neque lectoribus
denegabo: ἥνικα στολόν ἔν' Ἡρακλεῖ στολόν φησι το πλῆθος τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ
δούλων τε καὶ ἀδελφῶν. ἥνικα οὖν, καταλιπούσα τὸν οἶκον τοῦ πατρός, ἐξήλθες
ἐπηκολούθησα τῷ Ἡρακλεῖ.

στολός propriè est *turba navigantium*; sed πατρώος στολός, *turba*,
qualem *patres* habent: i. e. *familiam*: τοὺς οἰκιακούς vocat *D. Matt.*
x. 25. Ità *σφαγῆς* propriè vult *militarem turbam*: sed sæpissimè
de

Ξυν Ἡρακλεῖ το πρῶτον ευνὺς ἐσπομην,
 Φερων ἐπ' ὤμοις, ἤνικ' ἦν μεσφ' πορῶ,
 Ψαυεὶ ματαιαῖς χερσίν· ἐκ δ' ἡϋσ' ἐγώ.
 καὶ Ζηνος εὐθύς παῖς, ἐπιστρέψας, χεροῖν

565

de civibus et hominum concursu quovis generalitèr usurpatum nominimus. ευνὺς verò privata, desertà: *Homerus*, *Il.* X. 44.

ὅς μ' εἶναι πολλῶν τε καὶ ἐσθλῶν ευνὺν εἴηκε·
 ubi consulendus est *scholiastes*. *Aeschylus*, *Perf.* 289.

ευνίδας ἢ δ' ἀνδρῶν·
sine liberis et maritis: quod et *Schutz* rectè vidit. *Adeas* etià *Choëph.* v. 245. *Manetho*, *apotel.* vi. 275.

ευνίδας οἱ γὰρ τοὶ τέκνων ἀγροὶ τε πειλοῦνται·
 prout rectè legendum, perspexit etià *Dorvillius*.
 ver. 565. ματαιαῖς· infidelibus, improbis, lascivis: pessimè gessit officium in hâc voce *scholiastes*: sic *Meleager*, *epig.* 52. *Cupidinem* allocutus:

————— τι ματαιὰ γὰρ, καὶ σίμα σιτηρῶς
 μυχθίζεις·
 quod respondet *Horatiano* illi *perfidum* ridens *Venus*. *Hesychius*:
 ματαίῳ· μωραίνω: i. e. ἀκολασίω: ut probè *scholiastes* ad *Euripidis*
Androm. 674.

γυναικα μωραίνουσιν ἐν δομοῖς ἔχον.
 Plura in manibus habemus; sed hæc sufficiant manifestæ rei declarandæ. Affinis est vox *αγρός*, quam illustramus in *Silv. Crit.* iv. p. 23.

Cæterum, sensui infidelibus, quem suprà vocὶ ματαιαῖς affingebamus, optimè quadraret *Ovidius*, hanc ipsam rem denarrans: *met.* ix. 119.

————— Nessoque parante
Fallere depositum:
 et *Seneca*, *Herc.* Oct. 514.
Infide vector, inquit.
 Porro *scholiastes* videtur legisse Ψαυεῖν: et fortassè verè: videas infrà notata, ad v. 577.

ver. 566. ἐπιστρέψας· εἰς αὐτὸν στραφείς, καὶ βλέψας: rectè *scholiastes*:
 illuc convertens oculum; ad clamorem scilicèt: nam à tergo *Centauri*
 nabat *Hercules*. *Seneca*, *Herc.* Oct. 307.

Jam totus undis *Nessus* exierat ferox,
 Medioque adhuc errabat *Alcides* vado.
 Nec multo aliter cæteri fabulæ enarratores.

ἤκειν

ἔχε κομητήν ἰον· ἐς δὲ πλευμονας
στερνῶν διεβροίζησεν· ἐκθνησκῶν δ' ὁ θυρ

ver. 567. κομητήν· pennatam: δια τὴν πλευρῶν· rectè scholiastes.
Homerus, Il. E. 171.

Παῖδαρι, ποῦ τοι τοῖον ἰδε πλεονεῖς οἴσθιοι;
ἐπιερωμένα βελῆ: schol. ibid. ut alter è nostris: pennis instructa: vide
ad v. 509. suprà. Atque, ut hic Sophocles κομηὶ pro πλεον, ità vicis-
sim Æschylus πλεον pro κομην posuit, Choëph. 172.

καὶ μὴν ὁδ' ἴσθι κατ' ἰδίῳ ὁμοπλερῶς:
quem subsequitur Euripides, Elecl. 530.

πολλοὶς δ' ἂν εὖροις βοσλευχοῦς ὁμοπλερῶς.

Porro, cùm hoc tragici loco comparari meretur similis Virgilii,
Æn. ix. 578.

ergò alis allapsa sagitta,
Et lævo affixa est lateri manus, additaque intus
Spiramenta animæ lethali vulnere rumpit.

ver. 568. διεβροίζησεν: signato vocabulo pulchrè significavit
stridorem nervi et sagittæ: non immemor Homeri: Il. II. 361.

οἴσθῳ τε βροίζον, καὶ δουπῶν ακοῦτων·
vide quæ diximus ad Eur. Herc. fur. 1065. Nec Lycophron præ-
teriri debet: v. 1426.

κυφέλλα δ' ἰων, τηλοβὴν βροίζουμένων,
ὑπὲρ κατὰ στήσους:

nostrates has elegantias feliciùs assequuntur, quàm Latini: Virg.
Æn. v. 502.

Primaque per coelum, nervo stridente, sagitta
Hyrtaidæ juvenis volucres diverberat auras:
ad locum Drydenus:

Hippocoon's was the first: with forceful sway
It flew; and, whizzing, cut the liquid way.

De hastæ sono Valerius, Argon. 201.

dum sibilæ respicit Iron
Cuspidae Argivæ, Pyliam latere accipit hastam.

ibid. ἐκθνησκῶν· linquens animam—jam moriturus: rara vox, et in
exquisitoribus: minùs enim valet quàm usitata ἀποθνήσκειν, et
θνήσκειν. Eximius est in hanc rem Æliani locus, de animm. viii.
7. dignus, qui et hic legatur: quem temerè sollicitabat Pautius
ad Philen notis. Μεγασθενὺς ακοῦν λιγοντὸς περὶ τῆς τῶν Ἰδῶν θαλάττης
γινισθαι τι ἰχθυῖδιον· καὶ τοῦτο μὲν ὅτ' αὖ ζῇ, ἀδιατον εἶναι, κατὰ πῶν ἰχθυε-
ρον, καὶ ἐν βυθῷ· ἀποθανόν δὲ ἀναπλεῖν· οὐ τὸν ἄψαμνον λειποθυμῆν καὶ
ἐκθνήσκειν τὰ πρῶτα, εἴτα μὲν τοὶ καὶ ἀποθνήσκουσιν. Ut Hesychius: ἐξί-
θαι·ν· εὐλειποθυμῆσαι.

Nec minùs opportunum se nobis offert Hippocrates, de morb.
vulg. v. 7. καὶ ἐξίθανε πεντανκίς, ὥς τιθῆαι αἰ δύναι. Neque crediderim
aliò

τοσούτον εἶπε· Παι γέροντος Οἰνεως,
 τοσον δ' ονήσει των ἐμῶν, εἴην πιδῆ,
 πορθμῶν, ὅθ' οὐνεχ' ὑστάτην ἐπεμψ' ἐγώ·
 εἰν γὰρ ἀμφιδρεπῶν αἷμα των ἐμῶν
 σφαγῶν ἐνεγκὴ χερσιν, ἢ μελαγχόλους

570

aliò habuisse oculos *lexicographum*.—*Plutarchus*, ii. p. 563. de ser. vind. num. καλινεχθεις γὰρ ἐξ ὑψους τινας εἰς τραχηλον.—εξεθανε· καὶ τριταίος κῆρ περὶ τὰς τάφους αὐτὰς ἀνηνγκι. Accedat *Alciphron*, lib. iii. epist. 66. οἱ συμποταὶ δι, ὡς εἶδον, ἐξεθανον τῷ γιλωτι.

ver. 571. πορθμῶν *transvectionis*: quòd nempè ἐπιπορθμικῆς, ut v. 560.

ibid. Nec *Aldus*, nec *Juntinae*, agnoscunt *pronomen* σε post ὑστάτην: nec satis causæ video, cur inferciamus, invitis optimis et pluribus libris: facilè subintelligitur, et potissimùm ob *foemininum ὑστάτην*: nec sit, nisi cum *singulari sermo habitus personæ*.

ver. 572. ἀμφιδρεπῶν· το πειπηγος· δρεψαι γὰρ το πιψαι: *schol.* sic Il. E. 902.

ὡς δ' ὅτ' ὅπως γὰρ λευκὸν ἐπιπορθευμενος συνιπνέει,

ἵγρον εἶν, μάλα δ' ὡκα περιτρεφεται κυκωνίτι·

et *Od.* E. 477.

—σάκισσι περιτρεφето κρυσταλλος·

quem locum respicit *Hesychius* in voce περιτρεφето, et imitatur *Ælianus* de animm. xiv. 26. Ο δ' οὐν κρυσταλλος, ὃ ἐν τῇ Ἰσθμῷ, καὶ ἐπὶ Φοβηγῶν κατὰ ῥοὴν φερομένη περιτρεφεις, εἴτα ἐπὶ πῶσιν αὐτῇ: prout verè castigavit *Gesnerus*. Hinc emendes elegantem comparationem *Quinti Calabri*, x. 415. ubi frustra sunt *Rhodom.* et *Dausq.* atque se pro more deridendum propinat magnus promissor *Pauzanus*:

οἷη δ' ἐν ξυλοχοῖσι περιτρεφεται κρυσταλλος
 αἰψυτάτων ὄρεων, ἥτ' ἀγκυὰ πολλὰ παλυνεῖ,
 χιναμένη ξιφουρίο καταιγισιν· ἀμφὶ δὲ μακρὰς
 ἀγκυάς, ὑδρῆλῃσι κατινόμεναι λιθαρίσσι,
 διουρῇ· ἢ δὲ ἰαπῶσιν, ἀπειρεσίῃ περ ἰουσα,
 πίδακας ὡς χυμῆς κρυερῇ περιτρεφεται ὕδωρ·
 ὡς ἡγ', ἀσχαλῶσα μεγάλα, σίγῃσιν ὑπ' αἰῶν
 τηκετ', ἀκηχίμενη ποσσὶς περὶ κυρτισίῳ:

sic castigamus et interpungimus locum, quem scripsisse non dedecuisse majore nomine poetam.—Sed procedimus; neque enim opus est hac occasione vocem, de qua nunc agitur, pluribus illustrari.

ver. 573. ἢ in quâ parte: periodum obscuriorem sic exprimit *Ovidius*, met. ix. 129.

———— sanguis

εβαλεν ιους θρεμμα Λερναϊας ὕδρας,
 εἶσαι Φρενος σοι τουτο κλητηριον
 της Ἡρακλειας, ὥστε μη τιν' εισιδων
 στερξαι γυναικα ἕκινος αντι σου πλεον.—
 τουτ' εννοησας, ω Φιλαι· (δομοις γαρ ην
 κεινου θανοντος εγκεκλεισμενον καλως)
 χιτωνα τονδ' εβαλε, προσβαλουσ' ὅσα

575

580

————— sanguis per utrumque foramen
 Emicuit, mistus Lernæi tabe veneni.

ver. 575. Φρενος κλητηριον: duarum interpretationum electionem nobis præbet *scholiastis* elegantia, quarum neutram spreverim: επιτηδειον προς το παυσαι καὶ κλησαι· καταπαυσήριον της Φρενος του Ἡρακλειους, του προς αλληλῃ ερωτος. η κατακλουν την ψυχην του Ἡρακλειους τη προς την Δηϊανειραν ερωτι. Posteriolem amplexus est *Ovidius*, met. ix. 13.

————— velut irritamen amoris:

et ibid. v. 154.

————— quæ vires defecto reddat amori.

Neque aliter Diod. Sic. iv. 36. et *Hyginus*, fab. 34. sed utcumque accipias, parum interest, et tantum non eodem res recidere videtur. Pleniùs *Tzetzes* ad Lyc. 50. qui sic *Nessum* loqui facit: εγω μιν δια σι τελευτω· τουτο δε σοι χαριζομαι, Φιλαι· επισπασθαι δυναμειν· η περ γαρ Ἡρακλεια ιοησις ἱτερας ποθω κατασχεθιτα, επιχρισεις τουτω αυτου τα ἱματια, και προς σι παλιν αντισχεψι τον ποθον.

ver. 577. *Aldi*, *Funtinarum*, *Turnebique* σιγξαι quid impulerit *Brunckium* suo σιγξαι posthabere nescio, nisi falsum de constructione et hoc idiotismo lingue Græcæ iudicium, quod prodidit etiàm ad Apoll. Rhod. iii. 28. et ipsi perstrinximus ad Silv. Crit. iv. p. 177. Nos librorum fidei standum duximus. Haud aliter *Æschylus*, *Eumen.* 885.

ὥς μη ποτ' ἰσπης, προς νεωτερας εμου
 αἱμος ἔρρειν τουδ' αποξινος πιδου.

Stephanus Byzantius in v. Παλληνη: σπιει δε και μαχης ηρξαντο, τα συνηθη ὅπλα εις χιρας λαβων (*Hercules nempè*) επισθαι παντι σπεινι, κλεινοια (l. κλεινι τι) τους πολειμον αυτω ξινα του παραπλου παρασχοιτας. *Plutarchus*, ii. p. 419. ὁ δε Δημητριος εφη των περὶ την Βερίλλαναι ητων ειναι πολλας ερημους σποραδας·—πλευσαι δε αἰλος—εις την εγλίσια κειμειν. Vide *Viger*. idiot. cap. 5. sect. 3.

ζων

ζων κεινος ειπε· και πεπειρανται ταδε.
 κηκας δε τολμας μητ' επισταμην εγω,
 μητ' εκμαθοιμι· τας τε τολμωσας στυγω.
 Φιλτροις δ' ενν πως τηνδ' υπερβαλωμεθα
 την παιδα, και θελκτροισι τοιςδ' εφ' Ἡρακληι, 585
 μεμηχανηται τούργον· ει τι μη δοκω
 πρασσειν ματαιιον· ει δε μη, πεπαυσομαι.
 Χορ. αλλ', ει τις εστι πιστις εν τοις δρωμενοις,
 δοκεις παρ' ἡμιν ου βεβουλευσθαι κηκως.
 Δη. οὕτως εχει γ' ἡ πιστις, ὡς το μεν δοκειν 590
 ενεσθι, πειρα δ' ου προσωμιλητα που.

ver. 581. *πειπειρανται*: *Homericum est*, Od. M. 37.

ταυτα μιν οὕτω πάντα πειπειρανται:

τιτλισθαι: schol. Hom. cui cognata protulit *Sophocleus* interpretes.

ver. 585. *Θελκτροισι*: idem cum *Θελκτρον*· quam dictiōnem fidelissimè paritèr et venustissimè video *Hesychium* interpretari: το εφ' ἡδονον μετα τινος αναγκης: qualem mollem violentiam atque injucundam voluntatem depinxit suavitèr et simplicitèr *Homerus*, Il. Δ. 43.

και γαρ εγω σοι δωκα ικων, αικοντι γε θυμω
 ubi dextrè fungitur officio suo *scholias*tes, nec *Trypho* audiendus est.

ver. 587. *Scholias*tes non intellexit locum. *Ματαιιον* reddi debet *improbum—sceleratum*; *φαρμακευτικως*, ut *venefica*, qualem omnes abominantur: vide quæ diximus modò ad v. 565. rem enim totam ad chori judicium defert *Deianeira*, ut modestam decuit, et sibi non nimium fidentem: sic *Horatius*, sat. ii. 1, 78.

— *nisi quid tu, doctè Trebati*,

Dissentis. Equidè nihil hinc diffingere possum.

Et ità faciliùs concipias constructionem: *ει δοκω πρασσειν τι μη δικαιον· ει δε μη· sin alitèr*.—Nihil usitatius hanc formulā. *D. Matthæus*, ix. 17. ουδε βαλλουσιν οινον νιον εις ασκους παλαιους· ει δε μη γε, ῥηγνυνται οι ασκοι:—quo non potest proferri appositius exemplum.

ibid. Dedit ex *Aldo* et membranarum *Bruckius* *πιπαυσεται*· quam lectionem prior etiā *Juntina* exhibet. Efficacior et faciliior mihi videtur *πιπαυσομαι* *Scholias*tes, posterioris *Juntina*ς, *Turnebique*. Noster *Antig.* 91.

οικουν, ὅτ' αν δη μη εθειν, πιπαυσομαι.

ver. 590. οὕτως εχει γ' ἡ πιστις ὡς το μεν δοκειν

ενεσθι, πειρα δ' ου προσωμιλησα που.

Χορ. ἀλλ' εἰδέναι χρή δρωσαν· ὡς οὐδ', εἰ δοκεῖς
εἶναι, εἰς αὐτὸν γυνῆμα μὴ πειρωμένη.

Δη. ἀλλ' αὐτὴν εἰσομεσθ'· τὸνδε γὰρ βλέπω
θύραϊον ἤδη διὰ τάχους δ' ἐλευσεται. 595
μόνον παρ' ὕμων εὐ σίεχοιμεθ'· ὡς σκοτῶ
κἂν αἰσχροῦ πρασσης, οὐ ποτ' αἰσχυρὴ πεσῇ.

Λι. τί χρή ποιεῖν σημαίνει, τέκνον Οἰνεως·
ὡς ἐσμεν ἤδη τῷ μακρῷ χρόνῳ βραδεῖς.

Δη. ἀλλ' αὐτὰ δὴ σοὶ ταῦτα καὶ πρᾶσσω, Λίχη, 600
ἕως σὺ ταῖς ἐσώθεν ἡγορῶ ξεναῖς.
ὅπως Φερης μοι τὸνδε γ' εὐαφὴ πελώρον,

Sic fortasse interpunctionem commodiorem intulissem: "*Ita sine se res habet: fides quidem expectationis adest, sed experimentum nondum feci.*"

ver. 593. γυνῆμα· certa sententia: vox insolens admodum: legi tamen apud *Æschylum*, *Agam.* 1361. *Euripidem*, *Heraclid.* 408. *Herodotum*, vii. 52. *Aretæum*, p. 87. sub imum, ed. Oxon. quem indicavit etiam Wesseling. ad *Herodoti* loc. cit. Huc commodè referas *Hesychium*: γυνῆμα λέγεται καὶ γυνῆσι.

ver. 602. φερης, loco mendosi φερης, feliciter exhibet posterior *Juntina*.—Nec dubitavi recipere lectionem, quam nobis conservavit *Eustathius* ad Il. p. 456. ed. Bas. referente etiam *Brunchio*, εὐαφῆ· mollem, pro εὐαφῆ· benè textum: utpotè vicibus multis exquisitam magis et poeticæ affinem elegantiam: quam libentissimè loco pellerent invenusti scribæ, ut tritiorem et eorum doctrinæ magis accommodatam vocem importarent. *Sophocles* scilicet *Homerum* passim sequitur; qui, quamvis ter, de vestibus loquens, vocem εὐαφῆς præstet, vicies ad minimum, et alii passim, μαλακῶν adhibuit: Il. Ω. 796.

πορφυρεῖς πελώριοι καλυψάντες μαλακοῖσιν.

Clem. Alex. pædag. iii. 3. εὐαφὴ τὴν Εὐαὶ δημιουργήσας γυναικα. *Aretæus*, p. 95. habet εὐαφῆς· molli tactu. *Agathias*, epig. 8. χυλῆος εὐαφῆ· puellaris labri mollitudine: et similiter *Rufinus*, epig. 2. Hinc corrigas *Marc. Antonin.* xi. 18. καὶ δεικνύται εὐαφῆς καὶ μυελικῶς, ὅτε τούτο οὕτως ἔχει. *Phavorinus* à *Suida*: Εὐαφῆς· εὐμαλακίον, εὐπληφῆτον. *Hesychius*: εὐμυελικῶν· εὐμυελικῶν, εὐαφῆς: quam glossam satis tuetur *Antonini* locus contra doctissimi *Alberti* criſin. *Virgilius*, *Ciris.* v. 250. pulcherrimè:

Hæc loquitur; mollique ut se velavit amictu,
Frigidulam injectâ circumdat veste puellam:

sed *Latinos* quid attinet attingere?

Enim-

δωρήμ' ἐκείνῳ τάνδρι, τῆς ἐμῆς χερὸς.
 δίδους δὲ τόνδε, Φραζ', ὅπως μὴδεις βροτῶν
 κείνου παροίδεν ἀμφιδυσεται χροῖ·
 μὴδ' ὀφεται νιν μῆτε Φεῖγος ἥλιου,
 μὴδ' ἔρκος ἱερὸν, μῆτ' ἐφεσλίον σελας,
 πρὶν κείνος αὐτὸν Φάνερον, ἐμφανὺς σιάδεις;
 δεῖξῃ Θεοῖσιν ἡμέρᾳ ταυροσφαγῇ.

605

Enimverò, penè me fefellerat *Phavorinus* in v. χίλων: quo loco nullus poterat esse opportunior: χιτων, εἶον χυτός τις, δια το λιπτοί· και οὕτως ευαφής· διο και μαλακός λογεται προς αντιδιασολην του φαρους.— χίλων, ουκ ἐξ αναγκης μονον, δ της σαρκος αμείως εχομενον, αλλα και απλως ιδουμα· πλην ευαφης και απάλον: nam lector animadvertat *Sophoclem* infrà, ad v. 769. χίλων appellare id quod nunc πεπλον.

Porro, longè major probabilitatis species hanc tunicæ circumstantiam commendat apud *Diodorum Siculum*, iv. 38. ἰλαύθαι δὲ Δις· τὰς ἐπιτελών, ἀπιστοῖσι· Λίχων τοὺ ὑπερετὴν εἰς Τραχίαια, προς την γυναικα Διάνειραν· τούτῃ δὲ προστιταγμένοι νη αἰεσαι χίλωνα και ἱματίοι, εἰς εἰωθις χρησθαι προς τας Δις· τας. Cui pulchrè consentit *Apollodorus*.

ver. 603. τῆς ἐμῆς χερὸς: ne referas ad δαῖτην, sed seorsim stent: harum mearum manuum, nempe opificium: δαιτικός. Nobiscum senlit *Seneca*, *Herc. Oct.* 570.

Fidele semp̄er regibus nomen, Licha,

Cape hos amictus, nostra quos nevit manus:

undè illud εὐφρη planè supervacuum evadit.

ver. 608. πρὶν αὐτὸς ιδουταμνος, — δεῖξῃ αὐτον φανερὸν τοῖς Διοις, εμφανως διαθις: *scholiastes*: quem sequor, legendo φανερὸν pro φανερὸς librorum quod conjecturà; seorsim eram assecutus: quâ lectione nihil planius aut ordine faciliiori scribi poterat. Satis perturbatam, meo saltè judicio, nobis concinnavit *Brunchius*. Habet etiàm, quod exhibui, codex scriptus apud eundem.

Et hoc præcipit *Deianira*, ne tabes igne domestico prius calefacta, quàm *Hercules* tunicam induat, rem prodat omnem, et frustretur experimentum: quæ pulchrè consonant iis, quæ protulimus ad v. 764.

ver. 609. ἡμέρᾳ ταυροσφαγῇ· festo conviviali die. Opportunus est, ut qui maximè, *S. Jacobi* locus: cap. v: com. 5. ἀρεφισατε τῆς γῆς, και εσπαλάθησατε· ἐρεψατε τας καρδιας ὑμων ὡς εν ἡμέρᾳ σφαγῆς.

Accedat etiàm *Statius*, *Theb.* i. 262.

— cur usquàm sanguine festo

Conjugis ara tuæ, cumulo cur thuris Eoi

Læta calet?

Z 2

ΕΥΤΩ

οὕτω γὰρ ἡνυγμην· εἰ ποτ' αὐτὸν ἐς δόμους
 ἰδοίμι σῶθενί, ἢ κλυοίμι, πανδίκως
 στέλειν χιτῶνι τῷδε, καὶ Φανεῖν Θεοῖς
 θυτήρα καὶ νῦν καίνον ἐν πελώματι.
 καὶ, τῶν γ' ἀποισεῖς σῆμα, 'κείνος εὐμαδὲς

610

ver. 614. Hos versus ad hunc modum exhibent omnes libri :

καὶ τῶνδ' ἀποισεῖς σῆμα, 'ὁ κείνος εὐμαδὲς
 σφραγίδος ἔχει τῶνδ' ἐπ' ὄμμα θησεται·

quæ manifestissimæ depravationis meritò postulantur: nullis enim machinis ita voces torseris atque dispolueris, ut legitimam efficiant constructionem. Nec difficile est tamèn genuina quædam in his dispicere. Elegantem periphrasin σφραγίδος ἔχει nefas esset loco movere: nam undè librariis haustram arbitrabimur hanc venustatem? ἔχεις σφραγίδος est περιβολός, περιφραγμός, σφραγίδος muniens circuitus sigilli. Euripides, Hippol. 864.

Φίς, ἐξελίξας περιβολὰς σφραγισμάτων :

deindè phrasis ἐπ' ὄμμα θησεται est in elegantissimis omnium, quas novit Græcia; ut προσβαλεῖν, ἐπιβαλεῖν vel βαλεῖν, ὄμμα: ut idem Ion. 43.

οἶν δὲ προσβαλουσα παῖδι νῆπιον·

et Meleager, epig. 44.

πν μοι συνίφεις ὄμμα βαλὴς ποτε, χεῖμα δίδοξα :

sed hoc de genere locutiones passim obversantur; atque id habent suavitatis, ut facilè absterreant venustos homines ab iis amolientis, nisi Camarinam quolibet conamine tentandam sensus, aut metrum, aut ingenium denique linguæ, quæ rationes sunt ineluctabiles, omninò vel conviciis efflagitet.—Videamus autèm foctum Bruncianæ sagacitatis, quam toties felicem et elegantem, cum magno reipublicæ literariæ emolumento, experti sumus :

καὶ τῶνδ' ἀποισεῖς σῆμα, 'ὁ κείνος εὐμαδὲς,

σφραγίδι θεμινος τῆδ' ἐπ' ὄμμα, γινώσται :

audaciè sanè : quis diffitebitur? adeò ut Deiphobus nobis subito exierit noster tragicus :

———— lacer crudelitèr ora,

Ora, manusque ambas, populataque tempora raptis
 Auribus, et truncas inhonesto vulnere nares.

Nos autèm, cùm illi res, tanto viro! successu solito nequaquam cesserit, vicissim experiamur, an minori molimine peragi possit, et propiùs aliquantulùm ad receptarum literarum formas, religiosè conservatâ interim omni sermonis gratiâ :

καὶ, τῶν γ' ἀποισεῖς σῆμα, 'κείνος εὐμαδὲς
 σφραγίδος ἔχει τῶνδ' ἐπ' ὄμμα θησεται·

- σφραγίδος ἔρκει τῷδ' ἐπ' ὄμμα ζητεται. 615
 ἀλλ' ἔρπε, καὶ Φυλάσσε πρῶτα μὲν νόμον
 τὸ μὴ 'πίθυμειν, πομπὸς ὧν, περισσὰ δρᾶν·
 ἐπειδ', ὅπως αὖ ἡ χάρις, κείνου τε σοὶ
 κἄμου ξυνελθούσ', ἐξ ἀπλῆς διπλῆ Φανή.
 Λι. ἀλλ', εἰ περ Ἑρμοῦ τήνδε πομπέωυ τεχνὴν 620
 βεβαίον, οὐ τι μὴ σφαλῶ γ' ἐν σοὶ ποτε,
 τὸ μὴ οὐ τοδ' ἀγγὸς ὡς ἔχει δεῖξαι Φερῶν,
 λογῶν τε πίστιν, ὧν ἔχεις, ἐφαρμοσαι.
 Δι. στεichois αὖ ἤδη, καὶ γὰρ ἐξεπίστασαι
 τὰ γ' ἐν δομοισιν ὡς ἔχοντα τυγχάνει. 625
 Λι. ἐπίσταμαι τε, καὶ Φράσω σέτσωσμενα.
 Δι. ἀλλ' οἶσθα μὲν δι, καὶ τὰ τῆς ξενὸς ὄρων
 προσδεγμάτων, αὐτὴν ὡς ἐδεξάμην Φίλως.

ubi duæ tantum literæ mutantur. Ordo est: καὶ ἐπιθησεται ὄμμα
 εὐμαθὲς τῷδ' ἔρκει σφραγίδος, (ὃ ἐστὶ) σημεῖον γέ (signum scilicet) τῶν (quo-
 rum) ἀποσισεις. εὐμαθὲς, vel est quod citò discit aliquis, vel quod
 citò discitur: hoc solenne est, et nemini denegandum: vide suprâ
 ad v. 446. Deindè τῶν pro ὧν: de quo vide Bruckium ad Oed.
 Col. 1259. Denique σημεῖον in quarto casu, ad totam clausulam, quæ
 prævit, respiciens, loco postremi nominis, usitatissimum est regi-
 men, nec indigens exemplorum. Unum dabimus: sic Eur.
 Herc. fur. 425.

τοῦ τε πολυδακρυοῦ
 ἐπλευσ' εἰς αἶθρα, ποῶν τελευτᾶν:

i. e. "quæ navigatio labores coronabit:" quasi εἰς σημεῖον, et εἰς
 τελευτᾶν: et hinc fortassè conciliari possit locus vexatissimus istius
 fabulæ, v. 59. in quod iudicium jam propendeo.

Credibile est hos subtiliores sermonis idiotismos ad corrup-
 pendum locum librariorum impulsisse.

ver. 617. Vox πομπὸς plerumque vult viæ dux; ut sæpiùs in
 Homero: hic autèm generalitèr nuncius; atque ità Phavorinus:
 πομπὸς ἀγγεῖλος.

ver. 623. Ex interpretatione ejus videri potest scholiastes le-
 gisse:

λογῶν τε πίστιν, ὧν θέλεις, ἐφαρμοσαι·

quod vulgatè longè prætulerim ipse lectioni.

ver. 628. Copulam δ' post αὐτὴν cum Aldo et membranis rectè
 negligunt Juntinæ.

- Λι. ὥστ' ἐκπλαγῆναι τοῦμον ἤδονη καρ.
 Δη. τι δὴτ, ἀν ἄλλο γ' ἐννεποῖς; δεδοικα γὰρ
 μὴ πρῶ λεγοῖς ἀν τὸν ποθὸν τὸν ἐξ ἐμοῦ,
 πρὶν εἶδεναι τὰκείδεν εἰ ποθουμένῃ.

630

ΧΟΡΟΣ.

- στροφη α'. οἱ ναυλοχα καὶ πετρηα
 θεῖμα λουτρα, καὶ παγους
 οἴτας, περιναίεταοντες;
 οἱ τε μέσαν Μηλίδῃ παρ λιμνῶν,
 χρυσάλακατος τ' ἀκτῶν κορας,
 ἐνθ' Ἑλλανῶν ἀγοραὶ
 Πυλατίδες καλεοῦνται·
 ἀνίστ. α'. ὁ καλλιθεας ταχ' ὑμῖν
 αὐλος, οὐκ ἀναρσίαν

635

640

ver. 629. ἐκπλαγῆναι ἤδονη: rarior elegantia, quam arripuit Virgilius, *Æn.* i. 513.

Obstupuit simil ipse, simul percussus Achates
Lætitiâque metuque.

ver. 631. πρῶ, loco πρῶν, agnoscunt etiâ scholiastes et Juninae.

ver. 635. περιναίεταοντες, quod habet Turnebus et agnoscit scholiastes, *Homereum*, prætulὶ τῶ παραναίεταοντι; aliorum: *Od. Δ.* 176.
 καὶ πασι λαοῖσι, πολλὴν μίαν ἐξαλαπαξας,
 αἱ περιναίεταουσι, ἀνασσονται δ' ἡμεῖς αὐτῶν
 et alibi plus semel.

ver. 636. Retinui μισαν librorum pro μισσαν *Brunckii*: prior enim θμιας syllaba in *antistrophæ* corripitur ob sequentem vocalem; ut sæpè aliàs: vide *Eurip. Elest.* 500. 1324. Notissimum est: et de hoc nos alicubi pluribus in *Silv. Crit.* et his libris.

ver. 637. χρυσάλακατος κορας: *Homærus*, *Il. Π.* 183.

ἢ χορῶν Ἀρτεμίδος χρυσηλακάτου, κιθαδίου·

χρυσῶ τῶ βίβλιν χρωμῆτι; ἡλακατῆ γὰρ καλοῦσι το βίβλος: schol. *ibid.* rectè. ἡλακατῆ· ἀτρεπτες, ὁ τοξικὸς καλαμος: *Hesychius*: ob radios nempè, quos Luna jaculatur.

127/200

ιαχων καναχαν, επανεισιν·
 αλλα θειας ανιλυρον μουσας.
 ε γαρ Διος Αλκιμηνας τε κορος
 σευται, πασας αρετας
 λαφυρ' εχων, επ' οικους·

645

στροφη β'. δυ αποπολιον ειχομεν,
 παντα δυοκαιδεκαμηνον αμμενουσαι
 χρονον, πελαγιον, ιδριες ουδεν·
 α' δε οι Φιλα δαμαρ, ταλαινα,
 δυσταλαινα καρδιαν,
 παγκλαυτος αιεν ωλλυτο·
 νυν δ' Αρης οισιρηθεις
 εξελυσ' επιπονον αμεραν.

650

ver. 644. κορος, non κορος, rectè ad metrum præstat etiàm poste-
 rior Juntina.

ver. 648. Scribo παντα pro πατα; i. c. πατη; et jungo cum
 αμμενουσαι: expectantes venturum ex omni parte: quod impatientiam
 huc illuc prospectantium pulcherrimè subindicat. Hinc etiàm
 metro ruenti subvenimus.

ver. 649. πελαγιον in mari—mare transeuntem: cum verò ad in-
 sulas, in isto mari sitas, transitus non videtur fuisse tantoperè
 formidabilis, ut de eo, quasi re maximi periculi, mentio fieret;
 nec rursus ipsæ insulæ tam remotæ, (et multò minùs, si trajectus
 fuerit tantummodò per alveum pelagi in alium continentis angu-
 lum), ut de istis, quasi facinore periculofissimo loqueretur cho-
 rus; propendeo equidèm ad interpretationem hujusce loci, quam
 protuli dudùm ad Silv. Crit. iv. p. 124. quam adeat recepto
 sensu parùm contentus lector.

ver. 654. Demiror editores tam patientèr tulisse in lyricis
 saltèm languidam phrasin—εξιλυσ' αμμεραν· solvit diem: quam
 vix intelligas, nec potuit accuratè scholiastes interpretari; iis
 verborum usus ambagibus, quæ satis probant non expediendam
 esse plano sermone constructionem. Deindè, non concinit recepta
 vox antistrophica συγχαθεις· quæ necessario producit secundam
 syllabam. His devictis rationibus, scribendum puto ex facil-
 limâ emendatione conjecturali, εξιλυσ' ημεραν· devolvit diem:

ανλστ. β'.

αΦκοιτ', αΦκοπο' μη

655

σταιη πολυκωπον οχημα νας αυτη,

πριν τανδε ποτι πολιν ανυσειε,

νασιωτιν εσλιν αμειψας,

ενθα κληζεται θυτης.

δεν μολοι παναμερος,

660

τας πειδους παλχιρσιω

συγκραδεις, επι προφασει θυρος.

i. e. finivit, et emovit; figuratè noster de volvendis annis, quod propriè Virgilius, Geo. iv. 348.

dum fufis mollia pensa

Devolvunt.

Sed opportunus est nobis, ut qui maximè, Ovidius, epist. xii. 3.

Tunc, quæ dispensant mortalia fila, sorores

Debuerant fufos evoluisse meos:

ex quo *Parcarum* officio fluxit in linguam *metaphorica* locutio.

Sic etiàm *ειλισσομενος αιων*: Eur. Herc. fur. 672. sed vel pueri non sibi postulabunt illustrandam dictionem, quæ nullibi de tempore non usurpatur. Nolui tamèn utcunque tolerabilem lectionem de sede pellere.

ver. 657. Dedi ποτι pro προς: neque enim vix potuit aliter *Sophocles*, cum versus reciproci hinc metris amicissimè concinent.

Porro, sensum, quem vox ανων hic præstat, nonnihil illustravi in Silv. Crit. sect. lxi. Sic *Oppianus*, Hal. i. 617.

Θρηνηιον δ' ανωνσι βιος περον αιολοφυλοι

εσμαι'

et elegantèr Dion. Hal. vi. 91. ουδεις δ' αυτη τολμησαντος υπαινησαι, διαντας την χριαν κατα πολλην ευπειθειαν. προσεβαλε τοις τυχησι.

ver. 660. παναμερος ευμηνος: scholiastes: ex omni parte mitis et benignus in uxorem: verissimè, nî fallor, si sincera sit lectio; et quàm convenientissimè totius loci scopo.

Quid autèm? nonne aliqua sunt in hac ultimâ periodo, quæ lectorem, neque herclè valdè fastidiosum illum, jure morari possint? Dubium illud παναμερος; in dilucido scriptore vix probes, et accurato: παλχιρσιω insupèr, subintellecto πτωλη, anne hoc arridet tibi, et probum scriptorem sapit? Et qualis est denique locutio επι προφασει θυρος? nisi reddi potest ex præmonitu centauri; ut infra v. 684. de hac re: και 'μοι ταδ' ην προφηηα: quam significationem tamèn vocis non reperio: nam aliud est *Homereum*, Il. T. 302.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

- Δη. γυναῖκες, ὡς δεδοικα, μὴ περιίτερω
πεπραγμέν' ἢ μοι πάνθ', ὅτ' ἀρίως ἔδρων.
Χορ. τί δ' ἐστὶ Δηάνειρα, τέκνον Οἰνεως; 665
Δη. οὐκ οἶδ'· ἀδυμῶ δ', εἰ Φανησομαι ταχὺ
κακὸν μεγ' ἐκπράξας· ἀπ' ἐλπίδος καλῆς.
Χορ. οὐ δὴ τί των σὺν Ἡρακλεὶ δαρημάτων;
Δη. μαλίστα γ'· ὥστε μὴ πολ' ἀν' προθυμίαν,
ἀδύλων ἐργου, τῷ παραινέσθαι λαβεῖν. 670
Χορ. διδάζον, εἰ διδάσκον ἐξ ὅτου Φοβῆ.
Δη. τοιοῦτον ἐκβέβηκεν οἶον σὺν Φρασῶ,

ὡς εἶπτο κλαίων· ἐπὶ δὲ σίναχοντο γυναῖκες,
Πατρόκλον προφασίν, σφῶν δ' αὐτῶν κῆδε' ἱκασίη·
ἐπὶ προφασὶ Πατρόκλου: schol. ibid. quod Sophoclis loco minùs
quadret.

Undenam igitur mihi similem phrasim suscitabis? ne dicam
metrum haud convenire; cùm *strophēn* claudat quidē *iambus*,
sed *antistrophēn spondaus*. Quid opus est ambagibus? quodam-
modò ad hanc normam putaverim scripsisse *Sophoclem*:

ὅθεν μοῖσι παρμῆδος,
τὰς Πειθους παγχρῆσις,
συγχεαθῆς, ἐπιπροφανὴς Ἔρως:

undē *videat Amor* (i. e. *amans Hercules*) *plenus cupidinum*, (vide
v. 476.) *linimentis Suadelaē personatus, probè temperatus, manifestè*
superueniens; post tot moras scilicet et dubitationes. Nempè
παγχρῆσις ὑπὸ Πειθους: quale regimen habes, ut sæpissimè, ità etiā
infra vv. 686. 768. Hæc, opinor, lyricum spirant; et tragicum
sonorum, *Sophoclem* puta, neutiquā dedecorant.

ver. 668. οὐ δὴ τί: i. e. *διὰ τί*: ut *Euripides*, *Elect.* 831. *τί χρεμ'*
ἀδυμῆς: fateor tamē me malle legere,

οὐ δὴ 'πὶ των σὺν Ἡρακλεὶ δαρημάτων;
ut fortè *scholiastes*, qui sic interpretatur: μὴ ἵκεα ὧν ἀπείσπρακας
δαρημάτων τῷ Ἡρακλεὶ ἀδυμῆς; ut *Demosthenes* in *Mid.* ἐπὶ παύτῃ
ἡμῶν οὐ γιγνόμενοι φαίνεσθαι: et alii similiter. *Virg. Æn.* i. fin.

Multa *super Priamo* rogicans, *super Hectore* multa.

γυναῖκες,

γυναικες, ὑμιν' θανυμ' ανελπιστον παθειν.
 ὦ γὰρ τον ενδυληρα πεπλον αριως
 εχριον, αργητ' οιος ευειρω ποκη,
 τούτ' ηΦανισθαι, διαθορον προς ουδενος
 των ενδον, αλλ' εδεστον εξ αὐτου Φθινει,
 και ψη και' αικρας σπιλαδος· ὡς δ' ειδης ἄπαυ

675

ver. 673. *Aldus et Juntina* μαθειν, quod arridet : παθειν *Turpebus* : utriusque lectionis meminit *scholiastes*. Nec tamē non poterat μαθειν interpolari ab emendatore quodam ex v. 694. Centies permutantur hæc vocabula : de quo nos *Silv. Crit. sect. cxxxiv*. Aliter si distinxeris hunc locum, nescias utram lectionem prætuleris :

τοιοῦτον ἐκείηκεν, οἷον ἀν' ἔρασσω,

γυναικες, ὑμιν, θανυμ' ανελπιστον παθειν·

me passuram : et hoc quodammodo nobis melius videtur. Sed enim, mi lector ! quidnam hic agit illud αν ? planē otiosum est et soloeccum. Vel legas igitur,

οἷον οὐν ἔρασσω·

quale demū dicam vobis ; quod verū est : vel reddere possis, secundum aliam distinctionem : quale, si vobis dixero, erit miraculum, quod non expectāsetis audire, vel, me pati. Omnibus demū accuratē perpensis, in-textu posuimus, quod maximam præ se fert tum constructionis, tum sermonis, facilitatem.

ver. 675. *ευειρω* : satis superque mihi videor *Sophocli* asseruisse hanc lectionem librorum et *scholiastæ* contra *Brunckianam* *ευειρον* ad *Silv. Crit. sect. xcvi*. Affectant imprimis hanc epithetorum non tautologorum coacervationem tragici, ut satis manifestum est. *Ευειρω* *ευωκω* : i. e. *ευπλοκω*, *ευπλοκαμω* : ex nostrā indubitātā emendatione *Hesychius* ; qui certissimē locum *Sophoclis* in animo habuit. Haud aliter *Photii* lex. MS. *ευειρον* *ευειρον* : apud *Alberti*. *Leonidas Tarentinus* vocem habet *epig. 98*.

ποιμεις, οἱ ταυτην οριος ραχην οισπολοιτε,

αιγας κεινους εμβαιοντες οἷς—

vide *scholiast.* ad *Aristoph. Av. v. 121*. *Æschylus*, *Eumen. 44*. non inopportunē :

ληνι μεγαλη σωφρονως εστιμμενος,

αργητι μαλλω.

ver. 678. Scribit *Brunckius* ψη pro ψη, a ψημι : cui nec favet *iota* subscripta librorum omnium, nec tragici sermonis indoles. Credat aliquis ψη reponendum esse : quod vel pro ψημ capias *imperfecti temporis*, ad unius *scholiastæ* mentem, vel ad alterius

præfente :

ἡ τοῦτ' ἐπράχθη, μείζον' ἐκλενω λόγον.
 ἐγὼ γὰρ, ὦν ὁ θῆρ με Κενταυρος, πονῶν
 πλευρᾶν πιπρᾶ γλωχίνι, προὔδιδάζατο,

680

praesente: et mutatio longæ in brevem literam nemini veteris scripturæ memori debet scrupulum injicere. Nolui tamèn innovare, cùm ψη confirmet *Eustathius* ad Il. I. p. 652. et alibi: et à ψαυ fluit, ut ζη à ζαω. Eadem fuisse videntur scilicèt ψαω, ψιω, ψιαω, ψιω, et fortaliè ψημ· de quo tamèn ultimo nihil compertum habeo.—Porro, hâc usus occasione plus semel deploratas *Hesychii* glossas operam dabo redintegrare. ψαιναι· φθασαι, κτισαι: corrigo: ψανναι· φθισθαι, καλασθαι: nam error in postremâ dictione ex abbreviatâ του καλα scripturâ ortus est: vel retineri potest φθασαι· *propere abire*—*spem celeritate prævenire*, qui verus est dictionis sensus: et elegantius haud paullò legeres apud *Sophoclem*,

—— αλλ' ἰδίοιον ἐξ αὐτοῦ φθανει·

ut quovis pignore contenderim scripsisse nostrum: φθανει nempè και ψη: i. e. φθανει ψαν· “penè prius quàm observare poteram;” —“subiò, et me vix sciente:” quod fuisset longè venustissimum. Iterùm *Hesychius*: ψειν· φθιρει: emendaverim: ψει· ρει, φθιρει: noster *scholiastes*: κατατηκεται, και ρει, και διαλυεται.

Nonne verò, lector, respicit hæc glossa locum *Sophoclis*, quocum nobis res est nunc jam? mihi saltèm videtur benè verisimile. Ità autèm noster infrâ, v. 698.

ρει παν ἀδελον, και κατεψηλαι χθονι.

Lexicographus denique: ψειναζει· απορρει: corrige: ψει· ναι, (vel σταζει) απορρει. Hanc postremam emendationem tibi veram præstabit idem *Hesychius* in ψινζι (hinc itidèm restituendus) collatus cum altero *scholiaste Sophocleo* ad ipsum locum, in quo versamur: ubi te convertas velim; nam exscribere non vacat. Hâc autèm referas etiàm *Hesychianum* illud, ψισις· απωλεια. Sed longo intervallo fructuosior est omnibus *grammaticis* in hâc voce illustrandâ *Etymologici Magni* auctor in voce ψιδος: quem consuluisse nullum *ακριβειας* philologicæ amatorem pœnitebit; cùm ex his minutiiis haud raro pendeat vera et solida scientia. Nec intacta præteribo *scholia*, quæ debemus *Villoisfono*, ad Il. B. 219. ψιδη, παρα το ψω· ἰ μιλων, ψησω:—ὁ δὲ Ἡροδιανος, παρα το ψω, το εἰς εἰλαχιστον και μικρον εἰ τινος οὐσιας καθισταμενον.

ver. 679. εκλενω λόγον: sic *Dionysius Halicarnassæus*, ant. Rom. ii. 44. αἱ γυναῖκες ἦσαν ἐπὶ το συνδριον· και, τυχευσαι λόγου, μακρας εξειταναν διηγησεις: ut *Herodotus*, et alii. Plura nos ad *Silv. Crit.* sect. lxxi.

πικρηκα

παρηγα θεσμων ουδεν, αλλ' εσωζομην,
 χαλκης οπως δυσνωπλον εκ δελτου γραφην.
 καμοι ταδ' ην προρηλια, και τοιαυτ' εδρων'
 το Φαρμακον τουτ' απυρον, ακλινος τ' αιει

685

ver. 682. Mallet ουδιν', i. e. θισμιν: sed parùm interest.

ibid. εσωζομην' *semper servabam mihi*: i. e. "intus in animo
 "servabam, et adhuc servo:" ut probè scholiastes: διφυλαξα ον,
 οσα μοι παρηγγιλαν, ως αν ει δελτω χαλκη ιχουσα ιγκιχαραγματα. Neque
 aliter Brunckius.—Porro, redeunt voces εκ δελτου ad γραφην: εκ
 δελτου γραφη idem est cum διλληνη γραφη: ut ανη εκ πολως est ανη
 πολυης. Hom. II. B. 557.

Αιας δ' εκ Σαλαμινος αγα δυοκαιδεκα ιτας:

i. e. Αιας Σαλαμινος: ut rectè schol. Σαλαμινς:—ὄθιν ην Αιας. Tritum
 est.

ver. 685. ακλινος αθικλος: elegantissima locutio: sic Propertius,
 i. 9. 17.

Nec dum etiam palles, vero nec tangeris igni;
 et Horatius in nitidissimo sanè poematio, od. iii. 13. 9.

Te flagrantis atrox hora caniculæ

Nescit tangere:

et Statius, Theb. i. 159. de sole:

Quasque procùl terras obliquo fidere tangit

Avius:

nec abludit hoc Lucretii, vi. 903.

Multaque præterea priùs ipso tacta vapore

Eminus ardescunt, quàm comminùs imbuat ignis:

nec Virgilianum illud, Ecl. i.

De cælo tactas memini prædicere quercus.

Tangit autèm sol telo penetrabili radiorum; undè passim audit οξυς
 apud poetæ. Testis sit Callimachi mollissimum carmen:

Θεισταλινε Κλειονικε, ταλαη, ταλαη, ου μα τον οξυν

ηλιον, ου σ' ιγνωιν'

et idem Flaccus, epist. i. 10. 17.

Cùm semel accepit solem furibundus acutum.

Porro, hanc tabis abditam custodiam sic fusiùs et licentiùs pro
 ingenio describit Seneca, Herc. Oct. 485. nec invenistè tamèn:

Est in remoto regis sedis loco

Arcana tacitus nostra defendens specus.

Non ille primos accipit soles locus;

Non ille seros, cùm ferens Titan diem

Lassam rubenti mergit oceano rotam:

Illic amoris pignus Herculei latet.

Quid

θερμῆς ἀδίκτου, ἐν μυχοῖς σωσείν ἐμε,
 ἕως ἂν ἀφιχριστον ἄρμωσαιμι πού.
 καὶ δῶν τοιαυτά. νυν δ', ὅτ' ἦν ἐργαστέον,
 ἐχρίσα μὲν καὶ οἶκον ἐν δόμοις κρυφῇ
 μάλλῃ, σπασασα κήσιου βοτοῦ λαχνην·

690

Quid autem me prohibet lectorem venustum admonere, *Horatii* verliculum mox allatum in mendā cubare, et quidem eā criticis probrofilissimā. *Horam* scilicet corpoream esse, et tangere valere! ut non nemo cecinit:

Tangere enim et *tangi*, nisi *corpus*, nulla potest res.

Hasce sordes nitidissimo poetæ tam diu adhæsisse! pudet piget-que. Faciam, ut posthæc ita rescribatur locus; nam vulgatam lectionem neutiquā tuebitur epist. i. 10. 16. ubi *propria* est locutio:

Te flagrantis atrox aura Caniculæ
 Nescit tangere.

Eximius est in *Sophoclem* et nostram pariter conjecturam locus *Virgilii*, *Æn.* ii. 648.

— ex quo me divom pater atque hominum rex
 Fulminis afflavit ventis, et contigit igni.

Valerius Flaccus, iii. 213.

— trepidam *Phaëton* afflavit ab alto

Tisiphonem.

Lucretius, vi. 220. sic legendus:

— graves halantis *sulfuris* auras:

ut de odoribus *Apuleius*, apol. 66. ed. Pric.—“Facilius ad eum *Alexandriam* vini *aura*, quàm *fumi*, perveniret:” vide nos ad *Virg. Geo.* iv. 417. Eadem medicina *Senecæ* facienda restat, *Herc. Oet.* 666.

Quæ *Phœbeis* subditus auris,

Legit cois-Ser arboribus:

nam *Virgilium* voluit exprimere: *Geo.* i. 250.

— primus equis oriens afflavit anhelis:

et rectè castigant editores similiter *Lucanum*, i. 16. sed de hæc re satis videbimur dixisse.

ver. 690. Haud satis liquet, quid sibi velit κήσιον in hoc versu. Dicam quod sentio. κήματα propriè videntur fuisse τα εν οικῳ χήματα: quamvis, ut fieri solet, latius et generalius quidam scriptores uterentur. Hinc pendet *Suidas*: Κτησιου Διως· ὅτι τῶν Κτησιου Διᾶ ἐν τοῖς ταμείοις ἰδρυοῖτο: undè rectè interpretatur *scholiastes* noster: κτησιον·—ἐν οἴκῳ τῶν Φορμαῶν: domestici pecudis: *Vestæ* for-
 tasse

καὶ θῆκα συμπύλας, ἀλαμπες ἡλίου,
 κοιλῶ ζυγαστρῶ, δῶρον, ὡς περ εἶδε·
 ἐσὼ δ' ἀποστείχουσα, δερκομαι Φατίῳ
 ἀφραστον, ἀξυμβλήτον ἀνδρῶπι μαθεῖν.
 το γὰρ καταγµα τυγχάνω βίβασα πῶς
 τῆς οἰοῦ, ᾧ προὔχρειον, ἐς μέσῃν Φλόγα,
 κλίν' ἐς ἡλιωτίν' ὡς δ' ἐθαλπεται,

695

tasse sacrificandi. Non alieni sunt de famelicō *Eriphythone* versus *Callimachei*: hymn. Cer. 108.

ἀλλὰ καὶ οὐρεῖας μαγάλαν ὑπὸ λυσαὶ ἀμαξάν
 καὶ τὰν βῶν ἔφαγε, τὰν ἔστιν ἱεραφί ματρῆ.

ver. 691. ἀλαμπες ἡλίου: idem quod ἀδικτοῦ ἀκτίνος suprà, v. 685. *φύλλαδος καίλασιφ*, Eur. Supp. 259, et similia: ἐκ, ὑπο, vel δια, sub-
 audito: οὐ καταλαµφθῆν—οὐ καταυγασθῆν—ὑφ' ἡλίου: ut rectè *scholi-*
astes. Hunc *Græcismum* passim æmulantur, et optimo successu,
elegantissimus quisque Latinorum: et imprimis *Silius*, per om-
 nem operis longi paginam.

ver. 694. ἀξυμβλήτον: glossam hujusce dictionis *Hesychianam* cer-
 tatim corrigunt viri docti; alii aliter, ut fit: omnes autem, meo
 judicio, minùs feliciter: ità *Bentleius* penes me: ἀξυμβλήτον τὸ
 μηδὲν ἀπαιτῶν δυνάτον. Non probò: sic, nî fallor, oportuit; cùm
 nihil sit solennius, quàm ἰ et α finalium commutatio: ἀξυμβλήτον
 ἰ μηδὲν ἀπαιτῶν ἡ δύνατον· ἡ ἀσυναιτήτων: Σοφοκλῆς *Λημνίαις*.

ver. 695. καταγµα: *Hesychius*: καταγµατα· κήρυσµατα ἱριον, ἡ κα-
 τασπασµατα: ut suprà, v. 690. σπασσασα λαχρήν· quod et alii vide-
 runt. Idem: κήρυσµα· καταγµα, ἡ σπασσα ἱριον. Porro duo, alii arti-
 culi ejusdem *lexicographi* mihi videntur confociandi ad hunc mo-
 dum; et corrigendi: αγµα· συντρίµµα, καταγµα, κλασµα· αγµα ἱριον.
Eustathius in *Odyss.* A. p. 52. ἰσίων δὲ, ὡς ἡ τολύπη καὶ αγµα λεγεται·
 το καὶ καταγµα παρὰ Σοφοκλῆ. εὐρεται γὰρ ἐν λεξικῷ ῥητορικῷ, ὅτι αγµα, οὐ
 µονον συντρίµµα, ἀλλὰ καὶ κατεργασµεῖον ἱριον. Vide *Aristoph.* *Lylist.*
 583.

Vestigia Sophoclis subsequitur *Seneca*, qui nonnihil castigatio-
 nis indiget: *Herc. Oet.* 722. cujus tamèn meliorem partem sibi
 vindicat *Gronovius*:

Et fortè, nullâ nube respersus jubar,
 Laxabat ardens fervidum Titan diem:
 Medios in ignes solis et claram facem,
 Quo tincta fuerat palla vestisque illita,
 Abjectus horret sanguis, et *Phæbo* glomus
 Tepefactus aret.

f. e.

ῥεῖ πᾶν ἀδὴλον, καὶ κατεψήχεται χθονί·
 μορφὴ μάλιστα εἰκαστον, ὥστε πριονος
 ἐμβρωμαί' ἂν βλέψειας ἐν τομῇ ξύλου.
 τοιοῦνδε κείται πρωτετες· ἐκ δὲ γῆς, ὅθεν
 προῦκει', ἀναξέουσι θρομβώδεις ἀφροί,
 γλαυκῆς ὥωρας ὥστε πριονος ποτου

700

ver. 698. Me persuasum penè habeo propria vestigia relegisse
Sophoclem, et scripsisse:

ῥεῖ πᾶν ἀδὴλον, καὶ κατεψήχεται χθονί:

vide supra v. 678. ubi prorsus eadem narravit, et, prout suspicor,
 cognatis dictionibus. Ibi *scholiastes*: ψη· ῥεῖ, καὶ διαλύεται: hic au-
 tèm interpretatur idem per, ὑπερβύσσει, ἀφανῶς λυγύται. Judicium
 ferat lector.—Verum enimverò non est meum dissimulare locum
 insignem *Nicandri* in *Theriacis* egregiè confirmare librorum om-
 nium lectionem: v. 51.

καὶ μὴν καὶ βαρυόμορος, ἐπὶ φλογὶ μοιρηθείσα,
 γαλῶσαι, ἀκηστός τι, καὶ ἡ πριονισσὶ τομαίη
 κείρος, πολυποδοῦσι καταψήχθαι γυνίσις,
 ἐν φλογὶ καπνῶν ἀγρί καὶ φυζίμων ὁδμῇ.

Apponam *scholiasten* ex parte; nam luce tragicum perfundit: το
 δι καταψήχθαι, ἀντι τοῦ διαιρηθείσα ἴσθι· ψη γὰρ καὶ ψήχω, το κοπτῶ
 καὶ διαιρῶ. ἡ καταψήχθαι, οἷον ἐκ καταπρισθίαι. Patet igitur voces ψη
 et καταψήχεται cognatas quidèm esse, sed nullo modo unam atque
 eandem vocem, sicut *Brunchius* opinabatur.

ver. 700. ἐμβρωματὰ: propriè *edulia*—quæ comeduntur: sic no-
 minata, quòd lignum sit quodammodò exesum serræ dentibus; quos
 suprâ vocavit *Nicander* πολυποδοῦσι γυνίσις. Non inficetè *scholiastes*
 noster: θαυμαστῶς δι βρωματὰ πριονος εἶπαι τὰ πρισματὰ· τρεῖς γὰρ
 τινὰ ἰσθίων το ξύλον ὃ πριον, ἐκείνο το λιπτόν ἀποσάλλει.

ver. 701. Rescribendum censeo:

ἐκ δὲ γῆς, ὅθεν
 προῦκειτ'—:

videas infrâ, ad v. 750. *Seneca* sic expressit: Herc. Oct. 737.

Quin ipsa tellus spumeos motus agit;

Et, quicquid illâ tabe contactum est, labat.

Sed an spumeos rores? nam vulgatum vix se tuebitur, nec respon-
 det *Sophocleæ* phrasi.

ver. 702. ἀναξέουσι: legitur etiàm vox in *Mariani* epig. quarto:

ἰθὺν ἀπὸ ῥόδοισσαι ἀναξέουσιν αὐτμῇ,
 ὥς ἐστὶ τῆς χρεστῆς λενομένης Παφίης.

ΧΥΘΕΝΤΟ;

χυθέντος εἰς γῆν Βακχείας ἀπ' ἀμπέλου.
 ὥστ' οὐκ ἐχὼ ταλαινα ποῖ γνῶμης πέσω
 ὄρω δ' ἐμ' ἐργὸν δεινὸν ἐξεργασμένην.
 ποθεὺν γὰρ ἂν ποτ', ἀντι τοῦ, θνησκῶν ὁ θῆρ'
 ἐμοὶ παρῆσχ' εὐνοίαν, ἥς ἐθνησχ' ὑπερ;
 οὐκ ἐστίν· ἀλλὰ, τὸν βαλόντ' ἀποφθίσαι
 χρεῖζων, ἐδελγ' ἐμ'· ὥν ἐγὼ μεθυστερον,
 ὅτ' οὐκ ἐτ' ἀρκεῖ, τὴν μάθησιν ἀρτυμαί.
 μὲν γὰρ αὐτὸν, εἰ τι μὴ ψευδῆσομαι

705

710

ver. 704. Βακχείας: retineo librorum lectionem. Nihil impedit quo minùs corripiatur, præsertim in propriis nominibus, quibus utuntur licentiùs poetæ, et diphthongus sequente vocali literâ. Parùm interest; receptam verò scripturam non de nihilo repudiamdam judico. Sed dixi aliàs.

ver 707. ὁ θῆρ' Centaurus: ut alibi noster plus semel: dubito, an alii sic simpliciter, sine adjunctis epithetis, hoc vocabulo utantur. κυρίως οἱ ποιηταὶ τὸν λέοντα φασὶ θῆρα: schol. in Apoll. Rhod. i. 1244. θῆρ' ὁ λέων· Hefychius. Æoles sanè θῆρας pro Centauris habent: Hom. Il. A. 268, et ibidem schol. φηρεῖς οἱ Κενταυροί, Αἰολικῶς: Hefychius: ut Pind. Pyth. iii. 8.

Ut verò seriùs agamus, nescio quid sophisticæ atque affectatæ subest huic repetitæ interrogationi—ποθεὺν γὰρ;—ἀντι τοῦ; sic sine copulis; quod à colore Sophocleæ dictionis longissimè distat, et meritò in suspicionem cadit. Vix aberrem ità castigans:

ποθεὺν γὰρ ἂν ποτ' ἀντι τοῦ θνησκῶν ὁ θῆρ'
 ἐμοὶ παρῆσχ' εὐνοίαν;

Undè enim pro morte hanc mihi præstaret benevolentiam? Et ne videretur obscuriùs paullò locutus noster, addit illustrandi gratiâ, quod adsolent poetæ,

— ἥς ἐθνησχ' ὑπερ.—

Indubitatam hanc esse emendationem arbitror; et, si fortè fortunâ hic liber ad repetitam editionem pervenerit, divinationes eas, quas viris doctis arridere intellexero, fidentiùs in textu collocabo.

ver. 710. Aldus et prior Junta dant ἐθλγιν: rectè pronomen suppeditant altera Junta Turnebusque.

ibid. ἐθλγιν· ἥματα: Hefychius; Homerum respiciens Il. Φ. 604. ubi paritèr scholiastæ:

— δολῶ γὰρ ἐθλγιν Ἀπολλων.

γνῶμης,

γυναικός, ἐγὼ δυστήνος ἐξαποφθερῶ.

τον γὰρ βαλόντ' ἀτρακτον οἶδα καὶ θεόν

Χείρωνα τιμηναντα· ᾧ περ ἂν διγῇ!

715

Φθίρει τα πάντα κνωδάλ'· ἐκ δὲ τοῦδ' ὅδε,

σφαγῶν διελθὼν, ἰὸς αἵματος μέλας,

πῶς οὐκ ὀλεῖ καὶ τοῦδε; δοξῇ γ' οὖν ἐμῇ.

καὶ τοῖ δεδοχται, ἵκενος εἰ σφαλησεται,

ταύτη συν ὄρμῃ κάμει συνθανεῖν ἅμα·

720

ver. 713. ἐξαποφθερῶ: vocem adhibet etiā *Æschylus*, *Perf.* 464.
ἵως ἀπαντῶν ἐξαπιφθεῖται βίον·

non aliās inveni.

ver. 714. τοῖ γὰρ βαλόντ' ἀτρακτον οἶδα: nam novi sagittam, quā percussit.—*Nessum* scilicet—*Chironem* etiā malè affectisse; hic est ordo constructionis, qui latuit editores.

ver. 715. Quotquot sunt libri, præstant ᾧ περ: *Stephanus* et *Brunckius*, quibus favet *scholiastis* interpretatio, reponunt:

ᾧ περ ἂν διγῇ·

quod nec numerosum nec concinnum videtur nobis; et nullo modo cum nostrā emendatione comparandum. *Anapæstos* utique parcissimè noster solet *iambis* immiscere, si cum *Euripidis* usu comparetur.

Quid? quod *Sophocles* non exemplum dederit verbi διγῶν cum quarto casu: nam versum *Antigones*, 546. nihil moror:

μη' μοι θάνης σὺ κοῖνα, μηδ' ἂν μη' ἴδης
ποιου σιαυτῆς·

hic enim vis verbi ποιου extenditur in pronomen.

ver. 716. Ordo est (qui effugit, nec miror. *scholiastem*; nescio an et alios): ἰὸς δ' ἴδε μέλας αἵματος ἐκ τοῦδε, διελθὼν σφαγῶν: ubi nempe sagitta penetraverat. Quæro intereā, cur non quodammodò ad hanc normam dederit *Sophocles*: et suspicor mendam sublatare:

ἐκ δὲ τοῦδ', ὅπῃ

σφαγῶν διελθὼν ἰὸς, αἵματος ψικας;

πῶς οὐκ ὀλεῖ καὶ τοῦδε;

quomodò verò non et hunc interficiet sanguinis gutta ex illo, eā parte quā vulnus transit sagitta? Erunt fortasse, qui, re attentius examinata, non improbabit conatus nostros, atque etiā verisimiles putabunt.

ver. 718. Omnes libri mendosè, δοξῇ γοῦν ἐμοῖ: nostram lectionem, unicè sinceram, præstat posterior *Juntina*; et invenit *Brunckius* in MS.

ζην γὰρ κακῶς κλυουσταν οὐκ ἀνασχετόν,
ἢ τις προτιμᾷ μὴ κακῇ πεφυκεναι.

Χορ. τάρβειν μὲν ἔργα δειν' ἀναγκαιῶς ἔχει·
τὴν δ' ἐλπίδ' αὖ χρητὴς τύχης κρίνειν παρὸς.

Δη. οὐκ ἔστιν ἐν τοῖς μὴ καλοῖς βουλευμασιν 725
οὐδ' ἐλπίς, ἢ τις καὶ θρασυς τι προξενεῖ.

Χορ. ἀλλ' ἀμφὶ τοῖς σφαιλεῖσι μὴ ἔ' ἐκουσίᾳς
οργῇ πεπειρα' τῆς σε τυγχάνειν πρῶπει.

Δη. τοιαῦτα δ' αὖν λέξεγεν, οὐχ ὁ τοῦ κακοῦ 730
κοινωνός, ἀλλ' ὧ' μὴδὲν ἔστ' οἰκοὶ βαρύν.

ver. 724. Itā legitur hic versus in editis:

τὴν δ' ἐλπίδ' οὐ χρητὴς τύχης κρίνειν παρὸς:

atque interpretum praeftigiae sensum commodum satis lectori praestant: at quo modo sit è verbis ipsis eliciendus, ipsi viderint. Nisi felix aliquid ingenium ex voce κρίνειν aliam extundere valuerit valde similem, idem cum ἀποβάλλειν vel προίεναι volentem, unicè vera est nostra emendatio, ad hanc mentem: “Certè in eventu formidoloso necesse est timere: è contrā tamèn oportet spem praepone re fortunae;” id est, non relinquere spes ante eventum: quod perspicuum est et appositum.

ver. 729. Nihil muto; sed mihi manifestum est scripsisse Sophoclem,

τοιαῦτα γ' αὖν λέξεγεν—

et sententiam subesse, qualis est notissima Terentii, vel pueros non latebit: Andr. ii. 1. 9.

Facile omnes, cum valemus, recta consilia aegrotis damus:

Tu, si hic sis, aliter sentias.

Alia sufficient ad comici locum editores.

ver. 730. Restitui ex conjecturâ οἰκοὶ pro οἰκοῖς, scriptorum proborum consuetudini morem gerens. οἰκοὶ domi: i. e. in propriis praecordiis—quibus nulla est animi aegritudo: ut Persius, iv. fin.

Tecum habita; et noris quàm sit tibi curta supellex.

οἰκοὶ οἰκοῖσι, ἐν οἰκῷ: Hesychius. Il. Ω. 239.

οὐ εὖ καὶ ἔμην

οἰκοὶ εἰσὶ γῶος;

Euripides, fragm. incert. 136.

τὴν σωτηρίαν

οἰκοὶ παρ' αὐτῶν σχοιῖτες.

Aliter, dedisset, nī fallor, cum praepositione; ut alibi plus semel ipse, et exemplar magnum, Odyss. Δ. 392.

ὁ τίς τοι ἐν μεγάροισι κακὸν τ' ἀγαθὸν τε τίς τεύκεται.

Χορ.

- Χορ. σιγᾶν αὖ ἄρμοζοι σε τὸν πλειῶ λόγον,
 εἰ μὴ τι λέξεις παῖδι τῷ σαυτῆς· ἔπει
 παρῆσι, μαστιγῇ πατρός ὃς πρὶν ὦχετο·
- Τλ. ὦ μητέρ, ὡς αὖ ἐκ τριῶν σ' ἐν εἰλομῆν,
 ἢ μῆκετ' εἶναι ζῶσαν, ἢ σεσωσμένην
 ἀλλοῦ κεκλήσθαι μητέρ', ἢ λῶους Φρενας
 τῶν νῦν παρῶν τὸνδ' ἀμειψάσθαι ποθεν.
- Δη. τί δ' ἐστίν, ὦ παι, πρὸς γ' ἐμοῦ στυγούμενον;
- Τλ. τὸν ἀνδρα τὸν σὸν ἰσθί, τὸν δ' ἐμὸν λέγω
 πάλῃ, κατακτείνασα τῇδ' ἐν ἡμέρᾳ.

735

740

ver. 731. Editi malè habent *χορον*: nobis fortunatus *scholiastes* conservavit veram lectionem *λογον*. *Stephani* testimonio obsecutos iri oportuit editores ad *Aeschylæ* Perf. 715. voce languidâ et parùm eleganter valere iussâ:

παντα γὰρ, Δαρει', ἀκουσι μὲν ἐν βραχὺ λόγῳ.

ver. 733. *μαστιγῇ* vox non temerè et pallim obvia: alibi vice simplici noster usus est; *Euripides* itidem semel in *Bacchis*, v. 985. *Lycophron*, 1023.

μαστιγῆς οὐς θυγατρὸς ἰσθίει βαρὺς

Αἰας, Κορινθίου τ' ἀρχος:

Nonnus etiam in *Dionysiæcis*; *Parthenius* p. 344. quem *Berglerus* indicat quoque ad *Alciph.* epist. i. 11. qui paritèr eam adhibet; ubi videas editorem. Me non visum iri intempestivum arbitror, si vocem, de quâ agitur, deperditam redonavero *Dionysiæcis*, lib. vii.

χθίζα μιν ευρυκλῆος, ἑμῆς ὑπο νυμᾶτι Διού,
 γαῖα, χαρασσομένη διαχυνῶν μαστιγῇ σιδηρᾷ,
 ξηρὸν ἀμαλλοτοκοῖο λοχυσάτο καρπὸν ἀρούρης:

nec officium minùs benevolum cupienti faciam *Eratostheni* in *ca-tasterismis* de *Delphine*, cap. 31. ὡς δὲ καὶ αἱ πλείους *Νηρηίδες* ἐκρυπτόντο, κικρυμμένης ἐκείνης, πολλοὺς δὲ Ποσειδῶν ἐξίπτεμ' ἐ μαστιγῆς· ἐν οἷς καὶ τοὺς δελφίνας. Idem *μηδὲ* in utroque scriptore dictionem genuinam expulerat. Verissimam esse emendationem probat *Hyginus*, poet. astron. de *Delphino*, cap. 17. "Neptunum—complures eam quæ situm dimisisse: in his et Delphinum quendam nomine."

ver. 736. Probè dant etiàm *Juntinæ* *μητις*, η: non ut *Turnebus*, *μητέρα* σ', η: respuente metro.

ver. 739. Rectum esset illud δ', si hoc ritu sermo processisset:

τοὺς αἰδῶι τὸν σὸν ἰσθί, τοὺς δ' ἐμὸν, γυναι,

πατέρα, κατακτείνασα τῇδ' ἐν ἡμέρᾳ:

cùm verò λέγω importetur, et tum sit ordo: ἰσθί μιν τὸν σὸν ἀνδρα, λέγω δὲ τοὺς ἐμὸν πατέρα—nullâ operâ efficies, opinor, ut non soloeca

Δη. οἱ ἄ μοι τιν' ἐξηγεῖσθαι, ὦ τέκνον, λόγον;

Τλ. ὃν οὐχ οἶον τε μὴ τελεσθῆναι το γὰρ
Φανθεν τις ἀν δυναιτ' ἀγεννηῖον ποιεῖν;

Δη. πῶς εἶπας, ὦ παι; τοῦ παρ' ἀνδρῶπων μάθων,
ἀζηλον οὕτως ἐργον εἰργατθῆαι ἔμε Φης;

745

Τλ. αὐτὸς βαρεῖαν ξυμφορὰν, ἐν ὁμῳ,
πατρὸς δεδορκώς, καὶ κατὰ γλώσσαν κλυῶν.

fit oratio, et indoli linguæ contraria. Restituendam igitur censemus sinceram lectionem γ' pro δ': sed visum est rem integram relinquere.

ver. 743. Hæc sententia ex *Homeric* fonte, *Il* I. 249. in posteros benè multos fluxit.

οὐδε τι μὴχαρ

ῥιχνότος κακοῦ ἐστ' ἀχὼς εὐρεῖν:

ut verè legit locum *Pindari scholiastes*, ad locum quem citat *scholiastes* noster; et verisimiliter legit *Hesychius*: μὴχαρ· μὴχανημα, ὀφίλος: qui pro more *Homerum*, nullus dubito, interpretari voluit.

ver. 745. ἀζηλον· non invidendum: i. e. odiosissimum: cui non discrepat *Virgilianum* illud, *Geo.* iii. 6.

quis aut *Euryfthea* durum,

Aut illaudati nescit *Busiridis* aras?

Redeas ad v. 284. et ibi notata.

ver. 747. Invidus fit et ineptus necesse est homunculus, qui lectioni ingeniosæ *Brunchii* velit obloqui:

οὐ κατὰ γλώσσαν κλυῶν

quem egregiè confirmat etiàm ab *Æschyl* *Persis* v. 264. sed ignoscit mihi vir præstantissimus, si majoris auctoritatis scripturæ nullo modo præferendam judicem. "Ex quo didicerim, rogas? nimmium, citra exterorum testimonium, nimmium novi: nec vidē tantum, sed etiàm audiui: propriis oculis, et ex ipsius ore:" nam de ejulatibus et lamentis, quibus edidit *Hercules*, affatim leges in sequentibus. Adeas insuper *scholiastem*, qui non malè rem administrat. Haud aliter *S. Johannes*, 1 epist. 1. 1. ὁ ἀκηκοάμεν, ὁ ἰδὼν ἀκαμιν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν.—Porro, huic interpretationi favet duplex verbum vericuli proximè venientis:

ποῦ δ' ἐμπιλαεῖς τάνδρι, καὶ παριστασαι;

ubinam eras tam propinquus, ut audires; et astabas, ut inspiceres hominem? *Empedocles* apud *Clem. Alex.* p. 694.

οὐκ ἐστὶ πηλασασθ', οὐδ' ὀφθαλμοῖσιν ἐφικτον

ἡμετέροισ' κτλ.

quem locum imitatus est *Lucretius*, v. 101. ut obiter id notem:

Δν. που δ' εμπωλαξεις τάνδρι, και παριστᾶται;
 Τλ. ει χρη μαθειν σε, παντα δη Φωνειν χρεων.
 ὅδ' εἰρπε, κλεινὴν Εὐρυτου περσας πόλιν,

750

Ut fit, ubi insolitam rem adportes auribus antè,
 Nec tamèn hanc possis oculorum subdere visu:
 et quæ sequuntur.—Hanc habui vulgatæ propugnationem; sed
 fruatur iudicio suo lector.

Locus est etiàm *Callimachi*, lectionem *Brunchii* egregiè confir-
 mans: hymn. Del. ver. 179.

ἰδούσι δὲ πῖονα καρπον
 γαιονος αἰδομένοιο, και ουκ ἐτι μουνον ακουη
 ἀλλ' ἡδη περὶ νηον ἀπαυγαζοντο φάλαγγας
 δυσμενων.

ver. 750. εἰρπε: καινοπρεπης ἡ φρασις* ἤλθεν εἰς τὴν Εὐβοίαν* *scholiaſtes*:
 cujus mireris sanè rationes: nam ità sæpiùs locutus est *Sophocles*,
 nec *Euripides* minùs rarò, cum aliis. *Hesychius* opportunè: εἰρων*
 ἰσορευοντο, μετα σχολης ἑαδίζον: et par est *Herculem* credere, utpotè
 victorem et expertem sollicitudinum, ità lentè festinâsse. Hinc
Horatius venustè de otioso, epist. i. 14. 4.

An tacitum sylvas inter reptare salubres,

Curantem quicquid dignum sapiente bonoque est:

Homerum scilicèt imitatus, qui suavissimè depinxit nobis tardo
 pede gradientem senem: *Od. A.* 193.

— εὐτ' αὖ μιν καματος κατα γυναι λαβησι,
 ἱερῶντ' ἀνα γουνον ἀλως οἰνοπιδείο:

scholiaſtes: τριμα βαδίζοντα δια το γηρας* secundam utique *pueritiam*:
 undè *Quintilianus* elegantèr, instit. i. 2. "Quid non *adultus* concu-
 piscet, qui in purpuris *repi*t?" Ut veris poeseos blanditiis aures
 tyronum demulceantur, non gravabimur apponere nitidissimos
Orphei de somno versus ingenio nostro castigatos:

παντων γαρ κρατεις μουρος, και πασι προσιεχνη
 σωματα διςμενων εν ἀχαλκνετοισι πιδησι*
 λυσιμερμει, κοπων ἡδισαν εχων ἀναπαυσιν,
 και πασης λυπης ἱερὸν παραμυθιον ἱερων*
 και θανατου μιλλημ' ἰπαγεις, ψυχας διασωζον*

vel mortem moraris. Similitèr *Virgilius*, *Æn.* ii. 268.

Tempus erat quo prima quies mortalibus ægris

Incipit, et dono divûm gratissima *serpit*.

Nec intempestivè correcturus videor *Suetonium* in *Nerone*, cap.
 5. "Sed et in viâ *Appiæ* vico *repentem puerum* citatis jumentis
 hæud ignarus obtrivit." Conferas *Stat. Theb.* ix. 797. qui et alibi
 sic locutus est: *Claudian*, tert. conf. Honor. 22. nec non *Seneca*.
Herc. fur. 218. *Mart.* ix. 21. 4.

νίκης ἄγων τροπαία καὶ κροθινία,
 ἀκὴ τις ἀμφικλυστος Εὐβοίας, ἀκρον
 Κηναίων, ἐστὶν· εὐδα πατρῶφ Διὶ
 βωμούς ὀρίζει, τεμενίαν τε Φυλλαδά·
 οὐ νῦν τὰ πρῶτ' εἰσίδον ἀσμενός ποδῶ.

755

ibid. Talpâ quâvis cæcior sit oportet, qui non videat tam inconnexa et disjuncta, prout vulgò accipiuntur, nullo modo *Sophocli* sine crimine debere imputari. Quod affirmo, satis apertum faciunt editorum versiones: quin et *scholiaſtes* etiâ novitatem sermonis demiratur. Tu verò, lector, ὅθ' capias non pro ὅτι, sed ὅθι· ubi proficebatur, *littus est*:—omnia jam leni fluunt agmine, et recto constructionis ordine. Rem minutulam tantas turbas excitâsse! Hom. II. B. 572.

καὶ Σικυών, ὅθ' ἀρ' Ἀδρησῖος πρῶτ' ἡμεῖσι λινεῖν :
 vide nos suprà ad v. 701. ὅθι· ὅπου, ἰδοὺ : *Hefychius*.

ver. 754. ὀρίζει : idem opportunè : ὀρίζει· ἰσθμῶν.

ibid. τιμῆται τὴ φυλλαδά : vel intelligi possunt hæ voces de parte nemoris, aras cingente, quam unâ dedicavit *Hercules*; vel secundum alteram *scholiaſtis* interpretationem, de *nemorosis frondibus*, quibus altaria velavit victor. *Virgilius*, Æn. ii. 248.

Nos *delubra Deûm* miseri, quibus ultimus esset

Ille dies, *festâ velamus fronde* per urbem:

et ibid. iii. 25.

Accessi, viridemque ab humo convellere silvam

Conatus, ramis tegerem ut frondentibus aras.

Hinc *Statii* tenebras illuminabo : Theb. x. 604.

Ille coronatos jamdudum amplectitur ignes,

Fatidicum sorbens vultu flagrante vaporem :

i. e. coronatas aras : sic enim suppleveris mancâ *scholiaſtæ* glossam : “ sive flammâ in coronam versâ; sive, quia aras in omnibus “ *sacrificiis* coronabantur.” Vera est posterior interpretatio.

Egregium poetam non ceperunt interpretes ad *Æchill.* i. 508.

Eia, irrumpe moras, et fata latentia laxa;

Laurigeres que ignes, si quandò, avidissimus hauri :

i. e. “ ignes altarium *laurigerorum* :” quod et seorsim liquidè constat ex sequentibus, v. 521.

ver. 755. Fallor, aut, quod daturus sum, à manu *Sophoclis* olim venit :

οὐ νῦν τὰ πρῶτ' εἰσίδον, ἀσμενός ποδῶν·

latus latum vidi : *Eleſt.* 172.

αἱ μὲν γὰρ ποδῆς·
 ποδῶν δ'· οὐκ ἀξίως φανήσκει.

Incomptum.

μελλοντι δ' αὐτῷ πολυδύτους τευχέιν σφαγῆς
 κηρυξ ἀπ' οἰκῶν ἱκεῖ οἰκείος Λιχῆς
 το σὺν Φερῶν δωρημα, θανάσιμον πέπλον·
 ὃν κείνος ἐνδύς, ὥς σὺ προὔξεφιστο,
 ἔταυροκτονεῖ μιν, δῶδεκ' ἐντελεις ἐχῶν,
 λείας ἀπαρχὴν, βους· ἀταρ τα πανθ' ὅμου
 ἔκαστον προσήγε συμμειγὴ βοσκημάτων.
 καὶ πρῶτα μιν, δειλαιοῖς, ἴλεψ Φρῆνι,
 κοσμῷ τε χαιρῶν καὶ στολῇ, κατεύχετο·
 ὅπως δὲ σεμνῶν ὀργῶν ἐδαιετο

760

765

Incomptum est vulgatum, obscurius, non ad morem tragici; nec facile expeditas quo referendum sit illud ποδῶν.

ver. 760. ἐντελεις βους: *Homerus*, *Il. A.* 315.

ἰδοὺ δ' Ἀπολλωνί τιληισσας ἱκατομῆδας.

— tibi, diva, litabunt

Eleclá cervice greges.

Statius, *Theb.* i. 506. locum *Sophocleum* memorat; in *Il. A.* *Eustathius*, p. 49. ed. Rom. et sic tangit *Seneca*, *Herc. Oet.* 874.

— stetit ad aras omne votivum pecus,

Totumque tauris gemuit auratis nemus.

ver. 764. κατεύχετο: i. e. ἐυχέτο κατὰ σοῦ· bona tibi precatus est: sicut interpretatur vim vocis *scholiastes*, qui sic reformandus est:

ὁ Ἡρακλῆς ἰδὼν τὴν Φρῆνι κατεύχετο σοῦ (de te), χαιρῶν ἐπὶ τῷ πέπλῳ. Nos sane hanc proprietatem *praepositionis κατὰ* fusius illustratam praef- titimus ad *Silv. Crit.* sect. cxxix. sed *Ovidius* auctor est, ut hic accipiam pro simplici ἐυχέτο· contra *scholiasten*: nam vates ita *Romanus* locum tragici nostri adumbravit, met. ix. 157.

— capit inscius heros:

Induiturque humeris *Lernææ* virus *Echidnæ*.

Thura dabat primis et verba precantia flammis,

Vinaque marmoreas paterâ fundebat in aras:

Incaluit vis illa mali; resolutaque flammis

Herculeos abiit latè diffusa per artus.

Sacrificii flammam vides tabem accendisse; undè habent omnia locum suum atque proprietatem: nec dubito quin hinc elucescat vera lectio *Sophoclis* in v. 767.

ἰδὼντ' ἀνὴρ χροῦτι·

φλοξ scilicet αἵματ' ἔσθ' ἰδὼντ' ἀνὴρ χροῦτι·

A a 4

Nec

Φλοξ αἵματινα, καὶ πο πειρασ δρυος
 ἰδρως κνηει χρωτι, καὶ προσῶυσσετο
 πλευραισιν ἀρτικολλος, ὥστε τεκτονος,
 χιτων ἅπαν κατ' ἀρθρον, (ἤλθε δ' ὀστέων
 ὀδαῖμος ἀντισπαστος) εἶτα, Φωνίας

770

Nec diversa narrat *Apollodorus*, lib. ii. ἰδρὺς δὲ Ἑρακλῆς ἐβυεν. ὡς
 δι, διεμαρθιντος του χιτωνος, ὁ τῆς ἰδρως ἰος του χρωτα ἰσηται—κτλ. Vide
 quæ suprà notavimus ad v. 608.

Nec tyronibus non erit usui ad hujusce versûs notabilem *hendyaden* oculos convertere; κρημνῶ τε καὶ στολῇ pro στολῇ κοσµῶ. Suppetit ubique exemplorum copia: unum tamèn et alterum insignius, in juniorum gratiam, non pigebit protulisse: *Theocritus*, vii. 57.

χαλκυονες στορεῖσιντι τὰ κυµατὰ τὰν τε θαλάσσαν

Virgilius, *Æn.* i. 61.

molemque et montes insupèr altos

Imposuit:

i. e. molem montium: et *Valerius Flaccus*, i. 163.

prior huic tum regia proles

Advolat, amplexus fraternaue pectora jungens:

i. e. fratrum pectorum amplexus: ubi frustra sollicitat receptionem *Burmamnus*.

ver. 767. ἀνῆλ: *fursum* venit: sic præbent *scholias* et posterior *Juntina*; non ἀνῆλ cum reliquis: vide nos ad v. 764.

Connexionem ibi indicatam, quam locus postulat, et scriptores alii confirmant, nostra faciet interpunctio satis elucescere, servatâ *Brunckii* lectione.

ver. 768. ἀρτικολλος: i. e. ἀρτίως—τέλειως—κεκολληµένος: penitus adhærens: vel, ut probè *scholias*, καλῶς συγκολληµένος: ut *Eschylus*, *Choëph.* 578. alitèr, opinor, ad *Sept. Theb.* 379. quamvis dissentiant mihi *scholias*.

Cæterum, *Statius* in loco venustissimo, videri possit tragicum nostrum ob oculos habuisse: *Theb.* xi. 254.

Qualis ubi implicitum *Tirynthius ossibus ignem*

Sensit, et *Ceteas* membris accedere vestes;

Vota incepta tamèn libataque thura ferebat,

Durus adhuc, patiensque mali: mox grande, coactus,

Ingemuit, victorque furit per viscera *Nessus*.

Et fanè judicaverim *Nasōnem* ipsissimos versus, in quibus versamur, adumbrare voluisse: vide ad v. 764.

ver. 770. *Photius* tradidit *Sophoclem* voce ἀδαγµος uti: cùm verò videatur ex *Hippocrate* orthographiam Ionicam redolere, nec li-
 queat

εχθρας εχιδνης ιος ως, εδαινυτο.

ενίαυθα δη 'βοησε τον δυσδαιμονα

Λιχαν, τον ουδεν αιτιον του σου κακου,

ποιαις ενεγκαι τονδε μηχαναις πεπλον.

ο δ', ουδεν ειδως δυσμορος, το σον μονης

775

δωρημ' ελεξεν, ως περ ην εσταλμενον.

κα'κεινος, ως ηκουσε, και διωδυνος

queat *Photium* respexisse locum, quem agitamus; librorum potius auctoritati, in re planè nihili, standum duxi, quàm temerè novare.

ibid. αντισπαστος: in contrarium vellens offa, de sede quasi evulsum iret carnem cum ossibus: αποσπων απ' εκεινου τας σαρκας: nam ordo est: οδαγμος, αντισπαστος οστων, ηλθε.

Ovidius sic ampliavit brevitatem tragici: met. ix. 166.

letiferam conatur scindere vestem:

Quà trahitur, trahit illa cutem; foedumque relatu,

Aut hæret membris, frustra tentata revelli,

Aut laceros artus et grandia detegit offa:

et similia suppeditant *Seneca* et mythographi: quos longum esset memorare.

ibid. φοιμος autèm in φοιμας, libris aliud iubentibus, quis cum *Brunckio* mutaverit? vide quæ dixi ad v. 675.

Porrò, nemo videtur hunc locum intellexisse, ne *scholiastes* quidèm: nam reddunt et interpretantur editores, quasi sciret *Hyllus* venenum *Hydræ* illitum esse vestimento: quo nihil minùs novit; prout res ipsa satis indicat, et ordo fabulæ; et declarat ex abundanti *Sophocles* ipse ad v. 934. Totam igitur periodum, novâ adhibitâ interpunctione, ad auctoris mentem et rerum gestarum ordinem concinnavimus.

ver. 773. Inferebam ex conjecturâ τουτου κακου pro του σου κακου; quod absonum prorsus et ineptum videbatur, cum ecce! *Ovidius* me cohibuit, se vulgatam agnoscere testatus: met. ix. 155. si modò sit testatus:

Ignaroque Lichæ, quid tradat nescia, *luellus*

Ipfa suos tradit.

ver. 774. Habet etiàm prior *Juntina* ιεγκαι: quod an sit præferendum τω ιεγκοι aliorum, hæud confidentèr affirmaverim.

ver. 776. ως περ ην εσταλμενον: i. e. "nihil de suo addidisse tunicæ, aut mutavisse: sicut traditum ei erat à te, ità eum Herculi dedisse:" ut rectè *scholiastes*.

σπαρχγμος

σπαραγμος αὐτοῦ πνευμονῶν ἀνθίστατο,
μαρψας ποδὸς νιν, ἀρθρον ἢ λυγίζεται,
ῥίπτει πρὸς ἀμφικλυστον ἐκ πόντου πέτραν·
κομῆς δὲ λευκὸν μυελὸν ἐκραινει, μέσου

780

ver. 778. πνευμονῶν, haud πνευμονῶν, dant etiā *Funtinae*.

ver. 779. λυγίζεται· ἀρμόζεται, καμπύττειται: *scholiaſtes*: qui doctè aperuit etiā figuræ fontem: εἰρηται δὲ ἀπὸ τῶν λυγῶν· εὐδαικτον γὰρ τὸ φυτόν, ἢ οὐ.

Nec diversus ab it *Hefychius*, quem respexisse *Sophocles* locum judicaverim: λυγίζεται· συνδίδεται, στρεφεται: i. e. quā parte flexilis vertitur pes in articulo circa malleolum. *Lucianus*, de saltat. sect. 77. πυκνὸς δι—ιστῶ, καὶ τὸ σῶμα λελυμένος—ὥς λυγίζεσθαι—ἰσπῇ καίρος. Vox est satis frequentata, neque exempla quærentem fallent; aptiore verò, et ex omni parte rei signandæ pulchrius comparatâ, non poterat uti *Sophocles*.

ver. 780. Haud aliter erga captivos, cæstibus ejus impares, se gerere solebat *Amycus*; ut suavissimè cecinit *Valerius Flaccus*, iv. 309.

— ea Neptuno trux ipse parenti,
Sacrifici pro rupe jugi, media æquora supra,
Torquet agens:

qui *Sophocleum* λυγίζεται ad hunc morem παραφραζῶ: ibid. v. 310.

Vincula, quā primo cervix committitur artu.

ver. 781. Videamus quomodò cum libris omnibus *Athenæus* p. 66. et partim *Eustathius*, II. γ. sub init. unanimi consensu locum pertinaciter exhibeant:

κομῆς δὲ λευκὸν μυελὸν ἐκραινει μέσου,
κράτος διασπαρῆντος, αἵματος δ' ὁμοῦ:

ubi potissimum displicet locutio—κράτος διασπαρῆντος: nec quorsum pertineant, aut cui jungendæ sint voces αἵματος δ' ὁμοῦ, facile est dispicere. Hinc exorsus, ad incudem suam versus revocavit *Brunchius*, et ab omni parte recoctos nobis retulit:

κράτος δὲ λευκὸν μυελὸν ἐκραινει μέσου,
διασπαρῆντος αἵματος, κομῆς δ' ὁμοῦ:

hæc dilucida sunt et venusta; in quibus nihil desideraveris præter probabilitatem: nam undè exortas dicemus tam graves corruptelas, et tantam conversionem nitidorum atque elegantium versiculorum; nec supra captum scribitorum vel quoad sensum vel orationem positorum? Modestis igitur conatibus certè patet via, nec venia non concedi debet.

Imprimis, non video quare explodenda sit phrasis—κομῆς μυελὸν ἐκραινει· per comam defluit cerebrum, Sæpè dicunt poætæ comas sanguine

κράτος διασπαρμένος, αἵματος δ' ὅμου.

sanguine inquinatas esse; et quid vetat, pro re natâ, cerebro?
Hom. Il. P. 51.

αἵματι οἱ δινοῦτο κομαι Χαρίεσσιν ὁμοίαι·
sed magis appositè *Quintus Calaber*, xi. 471.

ἢ γὰρ οἱ λασίοιο κρηάτος ἀλλυδὶς ἀλλή
ἰγκέφαλος πεπάλαντο·

quæ sanè gemella sunt. Nec alienus est *Euripides*, Ion 1285.

λαζυθ'. ἰν' αὐτῆς τοὺς ἀκρηάτους π' ὅκου
κομῆς καλᾶξηνωσι Παριήσου πλακίης.

Uno igitur vocabulo aliquantulum castigato, videbitur fortassè rectè processurus locus omnium vexatissimus, hâc distinctione sublevatus:

κομῆς δὲ λευκὸν μυελὸν ἐκβαίνει, μέσου
κράτος διασπασθέντος, αἵματος δ' ὅμου:

quam vocem videri poterit legisse *scholastes*, quùm interpretetur per διασχιθῆισης et διαίρειθῆισης ad *Hesychii* normam: διασπασαί· διαίρειν, διασχισαί: et rursus: διασπασθῆσαν· διασχισθῆσαν. Atque hoc verum credebamus; cùm ecce! *Virgilii* versiculus nobis persuasit tandèm sanum esse *Sophoclis* locum hunc, depositum prius et deploratum, in omnium, quotquot sunt, sanissimis: *Æn.* X. 415.

— saxo ferit ora Thoantis,

Osque disperfit cerebro permixta cruento:

cur non igitur tragicus κράτος διασπαρέντος· capitis disperfi? i. e. fragmentorum medii capitis disperforum, cerebrique per capillos in terram defluentis. Non perspicio equidèm quid obstat huic interpretationi. *Statius*, *Theb.* iii. 129.

Hæ pressant in tabe comas.

Jam verò *scholasten Sophocleum* audiamus, cujus interpretatio mihi summoperè arridet; et, meo saltèm judicio, nec obscurè, nec coactè, mentem auctoris feliciter explicat, ut nihil suprâ: Δια δὲ τῆς κομῆς τὸν ἰγκέφαλον ἐκβαίνει, κατὰ τὸ μέσον τῆς κεφαλῆς διασχιθῆισης· ὅτι, διαίρειθῆισης τῆς κεφαλῆς, δια τῆς κομῆς ἀντιμωπίῳ ὁ ἰγκέφαλος συν τῇ αἵματι.

In juniorum gratiam, quædam subjicere non pigebit, tragico illustrando inservientia. *Homerus*, Il. P. 297.

ἰγκέφαλος δὲ παρ' αὐλοῦ ἀνδραμὲν ἐξ ὤτιλης,
αἵματός τις·

Euripides, *Phoen.* 1217.

— ἐκ δὲ κλισμῶν

εὐφειδόμενα χωρὶς ἀλλήλων μέλη,
κομαι μὲν εἰς Ὀλύμπου, αἶμα δ' εἰς χθονά:

fulgur comam à capite abstulerat; quod *Lichæ* contingere non potuit: ne quis hinc defendat *Brunckianas* rationes. Idem in *Cycl.* 400. loco in primis confimili:

ἄπας δ' ἀνευφημήσεν οἰμῶγῃ λῆως,
 τοῦ μὲν νοσούντος, τοῦ δὲ διαπεπράγμενου·
 κοῦδεις ἐτολμα τάνδρος ἀντίον μολεῖν.
 ἐσπᾶτο γὰρ πεδονδε καὶ μεταρσίος,
 βῶων, ἰύων· ἀμφὶ δ' ἐκτυπῶν πετράι,

785

τοὶ δ' αὖ τινόντος ἄρπασας ἀκροῦ ποδός,
 παίων πρὸς ὄξυν γ' οὐχὰ πετραίου λίθου,
 ἐγκέφαλον ἐξήρταν :

consuli potest etiā in corrupto fragmento *Theſei*, quod primum legitur apud *Musgraviū*.

ver. 783. ἀνευφησὶν præstant exemplaria tragici; cū verò in *Hefychio* extet glossa, ἀνευφημησὶ· ἀνοϊμῶξιν, κατὰ ἀντιφράσιν· Σοφοκλῆς Τραχυνίας· solenni depravatione finalis: pro ὦ, hunc locum certissimè designans; atque insupèr sole meridiano clarius fit *scholiasten Sophocleum* non aliter legisse, qui sic explicet: κατὰ τὸ ἰαντίον, (i. e. κατὰ ἀντιφράσιν, ut *Hefychius*; quū ista vox *latum* strepitum plerumque significet) ἀντὶ τοῦ ἰσινᾶξιν· his perpenſis, de verà lectione nulla potest manere dubitatio. Posteriores librarios offendit vox exquisitior; undè alii aliter, pro captu et ingenio, emendatum ibant. Hinc est, quod in altero *scholiastæ* sic currat versus:

ἄπας δ' ἀνευ φωνῆς ἐν οἰμῶγῃ λῆως·

i. e. ipso interprete, σιωπῶν ἰδρῆναι καὶ ἰσινᾶξιν· quod aliter, in re difficili et obscurâ, neutiquā spernendum esset: nam ita *Pindarus*, *Pyth.* iv. 422.

— ἰύξιν δ' ἄφω-

νήτω περ ἑμπᾶς ἀχρῖ.

Similiter autē *Euripides*, *Orest.* 1341.

ἐπ' ἀξιοῖσιν ἀρ' ἀνευφημῇ δόμος;

σηχῇ· *scholiastes*: undè non mirum est glossam ἀνευφωνῆσιν à *Sophocle* primævam dictionem expulisse. *Ælianus*, var. hist. xii. 1. ἡ δὲ Ἀσπασία—ἀνευφημησάσα—θεοὺς πάντας ἐκαλεῖ Ἕλληνας· quos locos serò comperi criticis ad *Hefychium* præreptos, ut alium etiā *Platonis*: Nec non *Porphyrius de abstinentiâ*, ii. 31. τοῦτο δὲ ἡμοῖς γινούσιν· καὶ, ii, πρὸ ὀμμάτων ποιησάμενοι τὸ δῖνον, ἀνευφημησάμεν κατὰ τῶν ἑμπειδοκλῆα, λιγόντις·

οἱ μοι, ὅτ' οὐ πρὸςθε με διώλεις νηλεὲς ἡμᾶς,
 πρὶν σχιτλῖ· ἐγὼ βόρας περὶ χεῖλεσι μνητῖσασθαι.

Hefychius: εὐφημοῖς γούσι· δυσφημοῖς, κατὰ ἀντιφράσιν· *Αἰσχυλὸς Γλαυκῶ Πόλει*: et in *Agamemnone*, v. 1256.

εὐφημόν, ὦ ταλαῖνα, κοίμησον στομαί.

ver. 787. ἰύων· *Homerus*, *Il.* P. 67.

πολλὰ μάλ' ἰύουσι ἀποπρῆθιν :

ubi

Λοκρών ορειοὶ πρῶνες, Εὐβοίας τ' ἀκραι.

ἔπει δ' ἀπείπε, πολλὰ μὲν τάλας χθονὶ

ῥιπτῶν ἑαυτὸν, πολλὰ δ' οἰμωγῇ βοῶν,

τὸ δυσπαραρύνον λελήρον ἐνδατούμενος

σου τῆς ταλαίνης, καὶ τοῦ Οἰνέως γαμον,

οἷον κατὰκλῆσαιτο λυμαντήν βίου·

τοτ', ἐκ προσεδρῶν λιγνυὸς διαστρόφον,

790

ubi scholiasten corrigas ab Etym. Mag. in voce. Sic etiā *Hesiodus*, *Pindarus*, *Æschylus*, *Philophratus*, et alii.

Porro, locum *Sophocles*, qui nos exercet, videtur memoriter citare *Diogenes Laertius*, X. 137. cujus verba sic concinnanda esse judicaverim: ἀποπαθὼς οὐν φευγομένην τὴν ἀλγυδοῖα· ἵνα καὶ ὁ Ἡρακλῆς, κατὰ τὴν ἐρωσκομένην ὑπο τοῦ χιτῶνος, βοᾷ,

Λοκρῶν, ἰσχυρῶν· ἀμφὶ δ' ἰσχυρὸν πέτραι,

Λοκρῶν τ' ορειοὶ πρῶνες, Εὐβοίας τ' ἀκραι.

Hanc autem clausulam turgidius expressit *Seneca*, *Herc. Oet.* 802.

Sic ille gemitus sidera et pontum ferit:

Et vasta Chalcis sonuit, et voces Cyclas

Excepit omnis: hinc petræ Capharides,

Hinc omne voces reddit Herculeas nemus.

ver. 789. Hunc locum sic idem adumbravit: *Herc. Oet.* 834.

Nunc ore terram languidus prono ferit,

Nunc poscit undas.

ver. 791. ἐνδατούμενος: de hâc voce fructuosè consuli possunt *Bruckius* et *scholiastes*, cum quibus diximus ad *Eurip. Herc. fur.* 217. Utrum respexerit, *Æschylum* aut *Sophoclem*, an utrumque, *lexicographorum* doctissimus *Hesychius*, haud temerè dixerim; sed autumo mancā glossā ejus ad hunc modum verisimillimè suppleri posse: ἐνδατούμενος· μεριζόμενος, καὶ οἷον ἐκ κατὰ μέρος κακῶς λέγων, κακῶς λέγων σφοδρῶς, ἀπὸ τῆς δαιτός: in dictionum repetitionibus quādam omisissè sæpissimè inveniuntur librarii scriptores.—Nec absurdè conjecerim hanc vocis significationem à contumeliis, quibus incessabant parasitæ fortis inferioris convivas, ut regibus suis ludum et risum præberent, originem duxisse.

ver. 794. λιγνυός· φλογυδὸς ἵππου· *scholiastes* optimè: tunc attollens oculum, qui distorquebatur violentiâ calentis morbi, me vidit: rationem constructionis et verborum vim non benè perspectas habuerunt editores. Tempestivum est *scholion* in *Nicandri Alex.* v. 52. λιγνυός· δὲ ἰσχυρῶς, τὸ καπνῶδες τοῦ πυρός· νυν δὲ αὖτῃ ἡ φλογξ. Nec discordat *Hesychius*: λιγνυός, φλογξ.

Vividè *Hyginus* expressit locutionem *Sophoclis*, fab. 36. “quam *Hercules* jam induerat; statimque flagrare cœpit.”

οΦθαλμῶν

οΦθαλμον αρας, εἰδ' ἐμ' ἐν πολλῷ στρατῷ
 δακρυβρῶνντα· καὶ ἔμε προσελεψας καλεῖ·
 ὦ παι, προσελθε· μὴ Φυγῆς τοῦμον κακόν·
 μὴδ', εἰ σε χρεὶ θανόντι συνθανεῖν ἐμοί.
 ἀλλ' ἄρον ἐξω· καὶ μάλιστα μὲν μεδεις
 ἐνταυθ', ὅπου ἔμε μὴ τις οὔεται βροτῶν·
 εἰ δ' οἰκτον ἰσχεις, ἀλλὰ ἔμ' ἐκ γέ τῃσδε γῆς
 πορθμευσον ὡς ταχίστα, μὴδ' αὐτοῦ θανῶ.
 τοσαυτ' ἐπισκηψάντος, ἐν μεσῷ σκαφεῖ
 θέντες, σφε πρὸς γῆν τῆνδ' ἐκελσάμεν μοῖς,
 βρυχώμενον σπασμοῖσι· καὶ νῦν αὐτίκα
 ἡ ζων' ἐσοφείσθ', ἡ τεθνήκοτ' ἀρτίως.
 τοιαυτά, μήτερ, πατρὶ βουλευσας ἐμῷ
 καὶ δρῶσ' ἐληφθῆς· ὣν σε ποινίμος Δίκη
 τίσκειτ', Ἐρίννυς τ', εἰ θεμῖς γ', ἐπευχόμαι·
 θεμῖς δ', ἐπεὶ ἔμοι τὴν θεμῖν σὺ προῦβαλες,

795

800

805

810

ver. 799. Fortasse dedit *Sophocles*, divisis syllabis, ut v. 804.

καὶ μάλιστα μὲν μεθεις

ἐνταυθ'—

ver. 801. Vox οἰκτον absona est et inopportuna; lege,

εἰ δ' οἰκτον ἰσχεις—

“ si verò formides, ne tædio te afficiat, tam longam deportatio-
 nem; saltè ne pigeat ex hâc terrâ deportare.”

ibid. ἐκ γέ τῃσδε γῆς· saltè ex hâc terrâ: hæc dicit *Hercules*, ut
 pulchrè admonuit *scholiastes*, ob pudorem; ne inter *Oechalios*, quos
 subegerat, moriens, victor victis risui fieret et ludibrio.

ver. 805. βρυχώμενον· rugientem: ut alibi noster. *Hesychius*:
 βρυχασσάσαι, ὡς λιων. Sic *Josephus*, antiqq. vii. 12. fin. λιων—
 βρυχάτο: et Prov. xix. 12. LXX. Vide vv. 904. 1072.

ver. 809. Libri dant omnes, « θεμῖς δ'· procul dubio mendosè:
 quod hic legitur, à *Brunckii* manu venit; nec mutare volui, ne
 morosior viderer: sed verisimilius puto,

« θεμῖς δὲ π' ἐπευχόμαι.

ver. 810. προῦβαλες, non προῖλαες, habent etià *Juntina*: lec-
 tionis utriusque meminit *scholiastes*, qui nostram rectè interpre-
 tatur

πανίων ἀρίστον ἀνδρα τῶν ἐπὶ χθονὶ
κτεινας, ὅποιον ἄλλον οὐκ οὔει ποτε.
Χορ. τι σιγ' ἀφερπείς; οὐ κατ'οἶδ', ὅθ' οὐνεκα
ζυνηγορεῖς σιγῶσα τῷ κατηγορῷ;
Τλ. εἰτ' ἀφερπείν· οὐρος οφθαλμῶν ἐμῶν
αὕτη γενοίτ' ἀπῶθεν ἐρπουσὴ καλός.
οὐκὼν γὰρ ἄλλως ὀνοματος τι δεῖ τρεφείν
μητρῶν, ἢ τις μὴδὲν ὥς τεκνύσῃ δῖα;
ἀλλ' ἐρπετω χαίρουσα. τὴν δὲ τερψιν, ἣν
τῷ μὲν δίδωσι πατρὶ, τὴν δ' αὕτη λαβοί.

815

820

ΧΟΡΟΣ.

ἤροφι α'. ἰδ' οἶόν, ὦ παῖδες, προσεμίξεν ἀφάρ
τοῦπος το θεοπροπον ἡμῖν

satur per ἀπερπείας· *projecisti conculcandam, ut rem nihili.*
Noster Philoct. 1017.

ἀγὼν ἀπ' ἀκλῆς τῆςδ', ἐν ἣ' με προὔσταλον,
ἀφίλον, ἱερμον.

Plutarchus, sympoſ. apud Stob. δοκεῖ μοι πολὺς ἀρίστος πρᾶττειν, ἐν
ἣ τὸν ἀδικησαντα τοῦ ἀδικηθέντος οὐδὲν ἥττον οἱ μὲ ἀδικηθέντες προέαλλονται
καὶ κολάζουσι: *insequuntur et accusant.*

ver. 813. In literulâ unâ existimaverim equidē librariorum
scriptorum manus aberrâsse: sic enim legeris, sermonis indoli,
si quid videam, convenientiùs:

τι σιγ' ἀφερπείς; οὐκ ἀρ' οἶσθ' ὅθ' οὐνεκα·

nonne igitur novissi?

ver. 819. τὴν δὲ τερψιν· hoc est corrigentis, quod dixerat:
“χαίρουσα dixi? imò, χαρὰν eam vellem, quam patri dederit.”

ver. 821. προσεμίξιν· *advenit*: sic Hesychius: προσμῖξας· προσ-
εἶδων: et ἡμῖν subauditur. Hinc distingue rectiùs, et futilem esse
Canteri conjecturam discas, ad Euripidis Orest. 1288.

ταχὰ τις Ἀργεῖων,
ἐκπλός, ἐμνησας
ποδὶ βοηθῆμα
μελαθρα, προσμῖξει.

Mirror *scholiaſta* nostri glossam: προσεμίξε· προσεμίξατο: legiſſe videtur
προεμίξει: nec absurdè.

τας παλαιφατου προνοιας,
 ὃ τ' ελακειν, ὅποτε τελεομηνος εκφεροι
 δωδεκατος τ' αροτος, αναδοχαν τελειν πουων
 τῳ Διος αὐτοπωαιδι· και ταδ', ορθως
 εμπεδα, κατουριζει.

825

ver. 823. Variam lectionem memorat *scholiastes*, παλαιφοῖον pro παλαιφατου: sed, opinor, illud παλαιφοῖον jamdudum depravatum erat pro παλαιφοῖον olim venientis: sed nihil muto, tum ob *antistrophen*, tum ob *Homeri* auctoritatem: Od. I. 507.

ω ποσοι, η μαλα δη με παλαιφατα δισφαι' ικανι.

De hoc oraculo etiam infra agitur, v. 1170.

ver. 824. εκφεροι· παρὶθ: *scholiastes*: praeiisset. At quis alibi sic locutus est? nimium vellem scire; sed transeunt locum editores, quasi plana essent omnia, et sine salebris. Utinam lenitius interdum festinarent! Quod egomet habeo, perexiguum sane est, nec quale vellem; sed acuat utinam doctiorem quendam, et orationis opibus instructiorem. Το φερει εκ Διου καλως φερειν χερ' est apud *Suidam* γινμη: ubi το φερει vult quod venit: *Sophocleum* igitur, ὅποτε εκφεροι· cum evenerit. Sanè verbum φερειν neutre usurpari, in alio quamvis sensu, apud *Elanium* invenio, et *Orpheum* de lapidibus.

ver. 825. αναδοχαν· αναπαυσιν, ανακωχην, ανισιν: *scholiastes*: et hoc postulat loci scopus: at quo auctore, quā analogiā, talem interpretationem bonus vir est ingressus? Mussant iterum editores: et ipse nihil expedio. Interea, donèc aliquis faciem ejus in has tenebras intulerit, statuo equidè m sic legendum esse atque concipiendam periodum:

ὃ τ' ελακειν, ὅποτε τελεομηνος εκφεροι
 δωδεκατος αροτος αναδοχαν, τελειν πουων
 τῳ Διος αὐτοπωαιδι· και ταδ' ορθως
 εμπεδα καλουριζει.

Quod oraculum et dixit ad finem venturum esse laborum *Jovis* filium, cum duodecimus annus successionem annorum extulisset; et nunc completur: et τῳ αὐτοπωαιδι, vel ad τελειν refer, vel ad ελακειν: τελειν verò ad finem venire, ut *Apollonius Rhodius*, i. 252. quem tamèn dubito, an non alibi adduxerim:

δειλη Αλκιμεδην, και σοι κακον, οψι περ, εμψης
 ηλυθεν· ουδ' ετελισσας επ' αγλαϊη βιοτοιο.

ver. 826. αὐτοπωαιδι· γησιγ παιδι: *scholiastes*. De *Hercule* itidè m *Virgilius*, *Aen.* viii. 301.

Salve! vera *Jovis* proles.

ver. 827. καλουριζει: vocem memorant *Hesychius* et *Eustathius*; nec me alibi legisse memini, prae terquam in *Polybio*.

πως

πως γὰρ ἂν ὁ μὴ λευσσῶν,
ἐτι ποτ', ἐτ', ἐπι πονῶν ἐχοί,
θανῶν, λατρεῖαν;

830

ἀντ. α'. εἰ γὰρ σφε Κενταύρου Φονία νεφέλα

ver. 828. λευσσῶν· *videns pro vivens*: cujus auctorem habuit *Homerum*, II. A. 88.

— ἐμὲ ζῶντος καὶ ἐπι χθονὶ διεκομιναιῶ·
ut etiā *Euripides*, *Alcest.* 140.

καὶ πῶς ἂν ὅςτος κατθανοί τε καὶ βλεποί;
et prior *Aeschylus*, *Eum.* 323.

— ἀλαοῖσι καὶ διδοῦκοσι·
cæcis et videntibus: i. e. "vivis et mortuis."

ver. 829. Libri dant ἐπιπῶντον ἐχοί: γ' particulā inferendā
mensuram suffultum eunt *Heathius* et *Brunchius*: nos, nī falli-
mur, probabiliorem inivimus et elegantiorē viam: proprietas
enim postulabat, et decorum, vocem oraculi, πῶν utique, sine
mutatione repetitam dari.

ver. 830. Parūm necessaria videtur vox θανῶν· sed additur,
pro more poetarum, quem sæpius attigimus, ut explicet obscu-
riorem atque rariorem phrasim μὴ λευσσῶν.

Opportunè verò ad hujusce loci mentem *Palladas Alexandrinus*,
epig. 17.

μὴ τοι νῦν κλαυσης τοὺς ἀποϊχομένους βιοτοῖο·
οὐδὲν γὰρ θανάτου δευτέρου ἐστὶ πάθος.

Conferas *Eur. Alcest.* 958.

ver. 831. Non discedimus à scripturā librorum omnium una-
nimi in hoc loco; cujus rationem ne quidē per *nebulam* suam,
quam festivissimè nobis propinant boni editores, aspicere value-
runt. Νεφέλα scilicet est *rete*; cum quo venustissimè comparatur
tunica, quæ tam *strictis amplexibus* se corpori *Herculis* implicuerat.
Quod verò magis commendat usum vocis νεφέλα in hoc loco,
dictio χιτῶν etiā pro *rete* videtur aliquandò usurpari. Utrumque
unā operā probabit tibi lepidum *Satyrri Thylli* carmen, quod ideò
integrum proferri debet:

θηρυτὴς δολιχῶν τοδὶ δίκτυον ἀνέτο Δαμῆς,
Πυχρὸς δ' ἐρῆβον λαβόμενος νεφέλην,
τριγλοφοῦς δὲ χιτῶνας νυκτερὴς δέτο Κλειτῶρ,
τῷ Πανί, τρισσῶν ἐργασίῃ καμάτων.
Ἰλαὸς νοστίβεισσι ἀδελφεοῖς ἐπιπῶντον
πλήν, καὶ πλεονέκτην κερδία, καὶ νηροδῶν.

χρει, δολωποιοῦς ἀναγκᾶ,
πλευρὰ προστάκνεντος ἰοῦ,

Lucem vicissim dabit et accipiet locus Nonni longè venustissimus : Dionys. lib. xlv.

καὶ τις, ἀνοίσθηθαι, θυλλῆντι πιδίῳ
κυρὴ λυσίθειρα διόσυντο παρθενῶς,
κερίδα καλλιψάσα καὶ ἰσοτελείαν Ἀθηνᾶς
καὶ, πλοκαμῶν ἀκρομῶν ἀπορρίψασα χίλινά,
μισγίτο Βασσαριδίσει, καὶ Ἄνις ἐπὶ τοῦ Βακχῆ :

reticulum nempè Latinorum : ut Juvenalis, ii. 96.

Reticulumque comis auratum ingentibus implet.

Phavorinus : Νιφίλη· ἰδὸς δικτύου θρηνητικῶν ὥς παρὰ τῷ Ἀριστοφάνει (Av. 194.)

μα γὴν, μα παγίδα, μα νιφίλας, μα δικίνα :

quæ ex scholiastæ ad locum sua desumpsit. Addas licèt Artemidorum, onciroc. ii. 11. λυα, καὶ ὁδαλμῆς, παδαγχαί, βροχοί, καὶ πᾶσα ἀρκυστασία, καὶ αἱ νιφίλαι λεγόμεναι : ut Aristophanes iterum, ejusdem fabulæ v. 528. Athenæus, i. 19. οὐδὲ τὸν αἶρα δ' ἤρως τοῖς ὀρεῖσιν ἰὼν ἐλευθερὸν, παγίδα καὶ νιφίλας ἐπὶ ταῖς κίχλαις καὶ πύλαισιν ἰδαντίς. Hefychius : νιφίλα· λυα θηρατικὰ : respiciens procul dubio, et rectè capiens, Hom. Od. x. 304.

ταὶ μὲν τ' ἐν πιδίῳ νιφίλα πλῶσσουνται ἵνται :

Et nollem te, mi lector, vocem χρῆν de ungendo cum editoribus intelligere ; sed de pungendo et lædendo ob arctam membris adhæSIONEM : ut Æschylus, Prom. vinct. 568.

χρῆν τις αὐ μὲν ταλαιπῶν οἰστρος :

ἐχρῆσιν· ἐκινήσῃν : Hefychius : ad ejus glossam dignæ sunt, quæ consulantur, editoris observationes.

Denique, sic concipias locum Sophoclis : “ Si Herculem “ constringendo crucient Centauri crudeles et lethiferæ castes, “ ea necessitas fatalis, quam dolus excogitavit ; quomodò mor- “ tem poterit effugere ?” Scholiastes, quamvis statim in diversum abeat, nihil multum dissimile videtur voluisse : “ γὰρ αὐτοῦ τὸ αἶμα τὸ θανάσιμον τοῦ Κενταύρου περιέχει——. Haud alienus est Æschyli locus, sept. Theb. 609.

ταύτου κυρσας ἰνδικῶς ἀγρευματος,
πληγῆς Διὸς μάστιγι παγκοινῶν δαμῆ :

et Agam. 1622. ed. Schutz. Quid autem ? prorsus similiter ipse Sophocles intra paucorum verbum intervallum :

——— ἐν αἰκίῃ
Νέσσευ φονία δολομένη κεντρε
ἐπιζίσαντα·

et

ὃν δεχέτο θάνατος, ἔτεκε δ' αἰολὸς δράκων,

et v. 1050.

οἶον τοδ' ἡ δολωπὶς Οἰνωὺς κορῇ
καθηψεν ὦμοις τοῖς ἐμοῖς Ἐρινυῶν
ἴφαντον ἀμφιβληστρον, ὃ' διόλλυμαι :

denique, v. 1057.

αφρασίῳ τῇδε χειρὸς πεδῇ

nam indè *retia* vocari quædam *νεφελᾶς* judicaverim, ob tenuitatem suam et texturæ subtilitatem ; ut *αφρασία* tantum non evaderent, atque oculorum aciem effugientia.

Verum enimverò sentio denique, quamvis nullæ gratiæ sint intereà editoribus habendæ, quos credibile est nihil cogitasse de iis, quæ dicturus sum, non tantoperè deridendam videri eorum interpretationem, quanto primùm existimavi. Si pro *νεφέλα Κενταύρου* *nubes Centauri*, quod nullo modo ferendum videtur, *νεφέλα λυπᾶς*, aut simile aliquid scripsisset *Sophocles*, patientèr tulissemus : non aliter enim *Valerius Flaccus*, iii. 573. quem explosæ fati interpretationis defensoribus invidere nolui :

— varios hinc excitat æstus

Nube mali percussus amor :

sed ne dubites, lector, ità corrigendum esse locum :

Nube mali percussus amor :

id est, *attonitus*—*ἰπθημένος* : ut, ingruente tempestate nubibusque, timent volucres, agricolæ, nautæ ; totaque naturæ facies evadit *tristis* atque *terroris* plena : huc enim retorqueri nec debet nec potest *Lucanus*, i. 539. Nec vereor parem castigationem admovere eidem *Valerio*, viii. 81. loco longè commodiorem :

Nec dare permixtæ, quamvis juvet, ora quieti

Sustinet ; ac, primi *percussus nube soporis*,

Horruit, et dulces excussit corpore somnos.

Homerus quodammodò præivit, Il. P. 591.

τον δ' ἄχιος νεφελῇ ἐκαλύψε μελαίνᾳ.

Nobis favet *Lucanus*, vi. 297.

— cæci *trepidus* sub nube timoris.

Quinetiàm, si fieri possit, ut in animo habuerit *Sophocles* noster pestilentiæ *ferventem æthera*, non invidemus hanc quoque *nebulam* editoribus. *Statius*, Theb. i. 630. de *Phæbo* loquens, quàm pulcherrimè :

Pestifera arma jacet ; camposque, et celsa Cyclopum

Testa, superjecto *nebularum* incendit amictu.

Sed de his satis.

ver. 834. Depravationem quandam sublatere certissimum est : in eadem re repetendâ nunquàm fregisset vigorem loci noster mutandâ dictione, *τίκτε* : scripsisset nempè,

ὃν γ' ἔτικε θάνατος, ἔτικε δ' αἰολὸς δράκων

B b 2

fed

πως ὁδ' ἂν αἰλιον ἕτερον ἢ τὰ νυν ἰδοί;

δεινотаτα μὲν Ἴδρας προσέτακας

Φασματι· μελαγχχαιτα δ'

835

sed undè tam perspicuum versum corrumpere librarii? aliam igitur dispiciamus decet medicinam, tum hæc de causâ, tum quod infulsè caudam trahat illud δ', et sic potius excurrere debuerat verficulus:

ὅν τινα θάνατος, ἔτεκεν αἰολος δράκων.

Quid facerem? anne his sordibus inquinatus editori studio locus erat reliquendus? neutiquam, opinor. Hinc lenissimâ usus correctione, διχαιο pro τεκετο substituerim: quod mors excepit, i. e. Centaurus moriens, ut puellæ donaret: nam constabat virus è Nessi sanguine, quem moriens Deianiræ dederat; et è veneno, quod peperit hydra: suprâ autem vocat δαρον θεος Centauri donum Deianiræ—noster Sophocles; et Diodorus, iv. 36. ὁ Νισσος—ἔφακε τῇ Διάνειρᾳ δώσειν φίλτρον—οὗτος μὲν οὖν, ταύτην τὴν ἰσχυρὰν δούε Διάνειρᾳ, παραχρημα ἐξέπινυσιν.

Ovidius autem emendationi nostræ felicissimè aspirat: met. ix. 130.

———— sanguis per utrumque foramen

Emicuit, missus Lernæi tabe veneni:

Excipit hunc Nessus:

nec abnegat se comitem Hyginus, fab. xxxiv. “Nessus moriens—sanguinem suum exceptum Deianiræ dedit.”

Neque te, Seneca, filebo: Herc. Oet. 519.

———— ille, jam quærens diem,

Tabum fluentem vulneris dextrâ excipit,

Traditque nobis——.

ver. 836. προστάκας: at statim suprâ, v. 833. προστάκηνος: et te, mi lector, rogatum velim, an credibile sit Sophoclem eâ fuisse verborum egestate, aut inopiâ iudicii, ut necesse habuerit eramben recoctam sic apponere nobis convivandam. Ne dubites priorem locum sic rescribi oportere; nec diffido, quin malueris me in textum admisisse:

πλευρα προσπαγιντος ιού

lateribus infixo telo: elegante sanè figurâ, et vocibus φονία et χρεῖα felicissimè accommodatâ. Virgilium, Æn. iv. 173.

———— hæret lateri lethalis arundo:

ut mox similiter idem virus χρεῖα nominat: v. 839.

ver. 837. Vestram fidem, critici! quotquot estis, atque editores! dicite mihi quid sibi velit librorum φασματι? muslant, nec habent quod eloquantur. Procùl dubio vox exquisitior hic scrupulum

αμμιγ'α νιν αιχιζει

Νεσσου θυμοφονια δολομυδα κεντρ'

επιζεσαντα.

840

pulum fecit indolis librariis, atque ansam corruptelæ præbuit. Non ineptè reposuissèm *σταγματι* ut *Æschylus*, *Perf.* 614.

της τ' αυθιμουργου σταγμα :

sed ne dubites unicè genuinum esse alterum vocabulum. Ut *μιασμα*, *μιασμος*, *μιασμα*, et similia: ità *ιαμα*, *ιασμος*, *ιασμα*: *Eu-ripides* quoque ejusdem jacturam dictionis diù dessevit, et in hunc diem frustra: sic enim, me hortatore, rescribas ad *Supplicum*, v. 520.

— αω γαρ αν ρις
τα ιασμαθ' ουτως —.

Importunas scribarum manus passim expertæ sunt, magno vocum exquisitarum detrimento, hæ venustates. Vocem cognatam *ιασμος* sæpiùs hoc infortunium de loco pepulit: cujus injuriæ exempla non sunt huic tempori opportuna. Nostræ emendationi respondet accuratè prior interpretatio *scholiastis*: *προικιλλημους τω ω της ιδρας*: nec vel posterior verbo *φασματι* respondet.

Cùm verò habeat *Hesychius*, *φασμα* τρας' et *ιδρας φασματι* poetica locutio esse possit pro *hydra ipsa*, nihil mutavi, quamvis dura videatur et huic loco parùm conveniens periphrasis. Dicant, quod sentiant, eruditi.

ibid. *μυλαγχαιτα*: i. e. *δασυστεριου*, ut suprà v. 557. hic autèm *Hesiodum* intuebatur *Sophocles*, in grandi carmine, sicut. *Herc.* 187.

Κελευροι θ' ιτερωθιν ιαντιοι ηγειροντο
αμφι μιγαν Πιτρανιν, ιδ' Ασβολον οικουσινην,
Αρκιον τ', Ουρσιον τε, μυλαγχαιτην τε Μιμαντα.

Porro, *Brunckio* obtemperavi reponendo δ' pro τ' post *μυλαγχαιτα*: cùm id poposcerit linguæ ratio, præcedente *μιν*: non ausim tamèn pariter rejicere librorum θ' *επο* post *Νεσσου*: nam vocula potest ab *antithetico* verso decidisse, aut ei menda non detegenda insidere. Dedi quod verisimile judicavi: nec absurde crediderim tragicum nostrum, ut aliàs sæpissimè, magnum exemplar suum imitandum sibi proposuisse: *Il. N.* 544.

— αμφι δε οι θανατος χυτο θυμοραϊσσης
atque *Od. B.* 329.

— οφρ' ενθιν θυμοφθορα φαρμακ' ισινη.
ver. 838. *αιχιζει*: *Phavorinus*: *αιχιζω* *μαστιζω*: appositè: ut noster *Aj.* 110.

Αι. *μαστιγι* πρωτον ιωτα φοινηχθεις θαιη.

Αθ. *μη* δητα τον δυσηιον ωδε γ' *αικιση*.

Rarior est *activæ* formæ usus.

στρ. β'.

ὦν, ἀδ' ἂ τλαμῶν, ἀκνον
 μεγαλὰν προσορῶσα δομοῖσι βλαβὰν,
 νεῶν ἀσπονίων γαμῶν,
 τὰ μὲν οὐ τι προσέβαλε, τὰ δ' ἀπ' ἀλλοθροῦ
 γνῶμας μολονί' ὀλεθρῆαις ξυναλλαγαῖς.
 ἡ που ὀλοά σπενει·
 ἡ που ἀδινῶν χλωρῶν

845

ver. 843. Scribendo ἀσπονίων pro αἰσποίων, ἀλλοθροῦ pro ἀλλοθροῦ, et ἀγκλυντον pro ἀγκλίστον, lenissimis certè castigationibus, optimè procedunt et sensus et metrum: nec opus erit mutilandæ librorum omnium scripturæ.

ibid. "Horum quidē partim non animadvertit, mala scilicet probabilia ex hoc facinore eventura: sed hoc solum cogitabat, ope philtiri conversionem in se mariti; conversionem perniciosam.

ver. 844. ἀλλοθροῦ: hanc vocem non intelligo id velle quod Homereum, Od. A. 183.

πλεῶν ἐπὶ οἰσῶπα πόντον ἐπ' ἀλλοθροῦς ἀνθρώπους·

i. e. βαρβαροφῶνους: sed secundum alteram scholiastæ nostri explanationem: τῆς ἀλλὰ ἐπιστροφῆς, καὶ μὴ τὰ ἀληθῆ: ut Il. I. 313.

ὅς χ' ἴτερον μὲν κεύθη ἐν φρεσίν, ἄλλο δὲ βαλῆ.

ver. 846. ὀλοά· ἀθλία: scholiastes: vel perniciosorum molitrix.

ver. 847. Hujusce loci mentionem, fecit Eustathius ad Il. B. p. 164. ed. Basil. quod et Brunckius observavit. Heathium de emendationibus cogitasse fatis mirari nequeo. Vocem χλωρῶν de lachrymis usurpatam vel pueri statim agnoscent ad Homereum exemplar effinxisse Sophoclem: Il. B. 266.

δακρυὸν δὲ οἱ ἐκπίπτει δακρυ:

χλωρῶν· πικρῶν: scholiastes noster: lachrymæ verò, quæ semper novæ silenti deciderint, copiosæ sint necesse est. Opportunissimam glossam suppeditat lexicographorum utilissimus Hesychius: δακρυὸν δακρυόν (Il. Ω. 9.) τὸ πολὺ, καὶ μὴ ξηραίνομενον, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν αἰετῶν. Eodem redit Il. H. 426.

δακρυὰ δερμα χιονίτες.

Adducam elegantem locum Philonis de Josepho: ii. p. 66. νικηθεὶς ἰπὸ τοῦ παθούς, μέλλων εὐδακρυεῖν, ὥς μὴ γένοιτο καταφανὴς, ἀποστρέφεται· καὶ, προχθιά: δερμα καὶ ἐπαλλήλα δακρυὰ, καὶ πρὸς ὀλίγον ἐπικουφισθεὶς, τὴν ὄψιν ἀπομαζαμένος, ἐπιστρέφει. Vide inferius ad v. 1055.

ibid. ἀδινῶν· ἀθρών: scholiastes: ut Homerus, Il. Ω. 510.

κλαί· ἀδινῶν.

τείγει

τεῖγχι δακρυῶν αχραν
 ἃ δ' ἐρχομένα
 μοῖρα προφαίνει δολιαν
 καὶ μεγαλὰν ατὰν.

850

ενλ. β'. ἐρῶγε παγα δακρυῶν

ver. 848. *τυγχι δαζι*: *Hesychius*, non alibi respiciens, ut opinor: in me saltè non haud susceperim aliud exemplum *neutræ* significationis exhibere.

ibid. *αχραν*: *humorem lachrymarum*. Pro *maris aspergine* vocem adhibuit *Homerus*, *Il. Δ. 426*.

— *αποπλυνι δ' ἄλκις αχρην*:
 quam *rorem Virgilius* et alii nominant: *Geo. iv. 430*.

— *eum vasti circum gens humida ponti*

Exsultans rorem latè disperfit amarum:

quo vocabulo *lachrymas* etiàm designant: *Lucretius*, *iii. 470*.

— *lachrymis roantes ora, genasque*:

et *Horatius*, *art. poet. 429*.

— *super his etiàm stillabit amicis*

Ex oculis rorem.

Hinc est, cùm *αχρη*, ut *ros*, generalitèr *humorem* velit, quod pro *rore* propriè sic dicto utatur *Sophocles*, *Cœd. Col. 681*.

θαλλει δ' ουρανίας ὑπ' αχρας
 ὃ καλλιόστρου; κατ' ἡμας αἰνι
 ναρκισσος.

Benè *Etymologicum Magnum*: *αχρη*, *πασα λειψιότης ὕδατος τε καὶ ξηροῦ*. *Eustathianis* de voce cognata præbuit *Phavorinus*.

ver. 850. Pulchrè tragicus mentem lectoris erigit et suspensam efficit spe quarundam ingentium calamitatum, brevi spatio eventurarum.

Has chori, *vatem* agentis, partes gravissimas sic innuit *Horatius*, *art. poet. 218*.

— divina futuri

Sortilegis non discrepuit sententia *Delphis*.

ver. 852. *ἐρῶγε παγα δακρυῶν*: elegantissimus vericulus; quem pulchrè παραφραζει *scholiastes*: ὡς ἀπο πηγῆς κερυνθον: nequè alitèr *Dioscorides* in epigram. 34.

δακρυα δ' οὐκ ἐρῶξ' ἐπὶ πειθεσιν:

conferas etiàm *Herc. fur. 448*. *Alcest. 1089*. *Ælianus*, de animm. vii. 7. πῖλμιος δι' ἑρῶδιος τῆς θαλάττης ἐνθ' ὕδατος ἐξ οὐρανοῦ ῥαγισσῶσαι αἰνιττῆται. *Plutarchus* de *Pericle*: i. p. 172. ἐπιφερον δι' τῶν νεκρῶν σιφαιῶν, ἥτις τῶν παθόντων πρὸς τὴν οὐψιν, ὡς κλαυθμοὶ τῶν ῥήξαι, καὶ πληθοῦς

B b 4

ἐκχρῆται

ΚΕΧΥΤΑΙ ΝΟΣΟΣ, Ω ΠΟΠΟΙ* ΟΙΟΝ ΑΝΑΡ-
ΣΙΩΝ ΟΥ ΠΩ ΑΓΑΧΛΥΤΟΝ

ερχεται δακρυων. Sed illustrandæ Sophoclis locutioni quid aptius
versione LXX. virali ad *Jeremiam*, cap. ix. com. 1 ?

τις δώσει κεφαλη μου ιδωρ.

και οφθαλμοις μου πηγη δακρυων ;

quæ videri possint lachrymis potiùs, quàm atramento exarata.

Seneca, *Herc. Oet.* 590.

Nec præcipitem volveret amnem

Flavus rupto fonte Lycormas.

Statius, *Theb.* vii. 316. de *Asopo* flumine :

abruptis cùm torrentissimus exit

Fontibus :

quam judico sinceram esse istius loci lectionem. Finem faciat
Virgilius, *Geo.* iii. 428.

amnes—rumpuntur fontibus.

ver. 853. ΚΕΧΥΤΑΙ ΙΟΣΟΣ : pulchram metaphoram nostri poetæ
in animo habuit *Ovidius*, *met.* ix. 161. ut opinor :

Incaluit vis illa mali ; resolutaque flammis

Herculeos abiit latè diffusa per artus.

ibid. αναρσιων : *Hefychius* : αναρσιον* πολιμοι. *Homerus*, *Il.* Ω. 365.

οι τω θυμωμενις και αναρσιονι εγγυς ιασι*

αδικοι. ελθουσι : *scholiastes*.

Enimverò, quædam his lyricis insunt, tam metrum quàm sen-
sum spectantia, in quibus me hædere fateor ; et nimiùm vellem
adjutricem doctioris cujusdam manum, qui me ex hoc luto ex-
tricaret. Ut de cæteris taceam, neutiquàm mihi queo satisfacere
in hoc ipso loco ; et valdè suspicor graviolem subesse corrupte-
lam, libros emendatioris manu scriptos postulantes. Interea,
judicaverim *Sophoclem* voluisse aliquid ab istis, quæ parùm con-
fidentèr oblati sumus lectoribus, hæud immanitèr abhorrentem ;
nam receptam scripturam salebrosam esse, inconditam, obscu-
riorem etiàm, atque perturbato verborum ordine, nemo non fate-
bitur.

ΚΕΧΥΤΑΙ ΝΟΣΟΣ, Ω ΠΟΠΟΙ* ΟΙΟΝ ΑΝΑΡ-

ΣΙΩΝ ΟΥ ΤΙΣ ΑΓΑΧΛΥΤΟΝ

**Ηρακλεια* 'πιμολον παθος οικτισται ;

qualitèr quis hostium non miseraretur malum Herculi superveniens ?
Paucis immutatis ; nam Π in πω vix discrepat a ΤΙ. Ad hunc
sensum *Maro*, *Æn.* ii. 6.

quis talia fando

Myrmidonum, Dolopumve, aut duri miles Ulixi,
Temperet à lachrymis ?

et

*Ηρακλεα' πεμole παθος οικλίσαι.
 ω κελαίνα λογχα τρομαχου δορος,
 ἂ τότε θoαν νυμφαν
 αγαγες απ' αιπεινας
 τανδ' Οιχαλιας αιχμα·
 α' δ' αμΦιπολος
 Κυωρις, αναυδος, Φανερα
 τανδ' εΦανη τρακλωρ.

855

860

ἡμιχ. ποτερον εγω ματαιος, η κλυω τινος
 οικλου δι' οικων αρτιως δρμωμενου;
 τι Φημι;

865

ἡμιχ. ηχει τις ουκ ασημον, αλλα δυσλυχη
 κωκυτον, ειτω· και τι καινιζει σλεγη

ἡμιχ. ξυνες δε
 τηνδ', ως αηθης και ξυνωΦρωμενη

et Æn. xi. 258.

scelerum poenas expendimus omnes,
 Vel Priamo miseranda manus.

ver. 866. ουκ ασημον· *hauđ obſcurum*; i. e. an ſit vox gaudii, an doloris; cūm mānifeſtiſſimē ſit doloris ejulatio.

ver. 869. ξυνωΦρωμενη· *contractis ſuperciliis*: metaphora eſt paſſim obvia apud auctores utriuſque linguæ. Euripides, Alceſt. 777.

σλυγη προσωπη και ξυνωΦρωμενη·
 συνωΦρωμενος· λυπουμενος: *Hefychius*. Vocem *Ælianus* adhibet, ut eſt ſcriptor poetico colore diſtioniſ: var. hiſt. xiv. 22. και επωρων δρμν, και αυ παλιν γαληναιον· και βλιμμα Φαιδοι, (nam ſic legendus eſt) και επι τοις σκυθρωποις και ανηκιστοις ικαστος αυτων συνωΦρωμενος ην δηλος· το της ψυχης παθος εκ του προσωπου τω πλησιον διαδικοις. Venuſto fanē vocabulo *ſcholiaſtes* noſter uſus eſt, nec temerē apud quemlibet auctorem inveniendā: παρα το ιδος γαρ κατεσλυγακυια προεισι. Hinc nullo negotio eluetur craſſa macula, quæ prorfus deturpat nitorem loci, ex *Electræ* tragici noſtri: v. 1299.

οὕτως

χωρει προς ἡμας γρεια, σημανουσα τι.

870

Τρ. ω παιδες, ὡς αἶψ' ἡμῖν οὐ σμικρῶν κακῶν
ἤρξε το δῶρον, Ἡρακλεῖ το πομπιμον.

Χορ. τι δ', ὦ γεραια, καινοποιοῖδεν λεγεις;

Τρ. βεβηκε Δηανειρα τὴν πανυστατὴν
ὁδῶν ἀπασων ἐξ ακινητου ποδος.

875

Χορ. οὐ δὴ ποδ' ὡς θανουσα;

Τρ. πανί' ακηκοας.

Χορ. τεθνηκεν ἡ ταλαινα;

Τρ. δευτερον κλυεις.

Χορ. ταλαιν', ολεθρια' τινι τροπῳ θανειν σφε Φης;

Τρ. σχεῖλιωτατα, προς γε πραξιν.

Χορ. ειπε, τῷ μορφῳ, γυναι, ζυντρεχει;

880

οὕτως δ', ὅπως μητρ' σὲ μὴ πῖνωσται
Φαιδρῷ προσωπῳ, ἣν ἐπιλθοῖτοἱ δομοὺς·
ἀλλ', ὡς ἐπ' αὐτῇ τῇ ματὴν λειγυμένη,
στυγναζ'· ὅτ' αἶν γὰρ εὐτυχισμῶν, τότε
χαίρειν παρῖσι, καὶ γίλῃν, ἐλευθέρως.

ver. 874. βεβηκε' *abijt*: i. e. *mortua est*: vide quæ diximus de hoc *euphemismo* ad Eurip. Herc. fur. 770.

ibid. τὴν πανυστατὴν ὁδῶν: sic Euripides, Alceste, 620.

ἡμῖς δὲ τὴν θανουσαν, ὡς νομίζεται,
προσιπατ', ἐξίσταν ὑστατὴν ὁδόν:

ubi videas notata. Sic Horatius, od. ii. 17. 11.

ibimus, ibimus,

Utcunque præcedes; *supremum*

Carpere iter comites parati.

ver. 875. ἐξ ακινητου ποδος· *immobili pede*: i. e. "non usa pedibus: nec stans, nec ambulans; sed suspensa." Satis affectatam hæud absurdè pronunciaveris locutionem; verùm ænigmaticè ex proposito poeta loquitur, partim ut verborum malè ominatorum absteineat, partim ut lectoris animus, de re sollicitus, in majus erigatur. Mihi non probantur *scholiastis* rationes; quas velim confulas.

Τρ.

Τρ. αὐτὴν διήϊστωσε.

Χορ. τις θυμός, ἢ τινες νοσοί;
τινὰ δ' αἰχμὰν βελέος κακοῦ
ἔσυνειλε; πῶς ἐμῆσατο,
πρὸς θάνατον θάνατον
ἀνυσάτα, μὴνα;

885

Τρ. στονοσεντος ἐν τομᾷ σιδήρου.

Κορ. ἐπειδὲς, ὦ μάταια, τανὺ ὕβριν;

Τρ. ἐπειδὸν, ὥς δὴ πλησία παραστατὶς.

Χορ. τις ἦν; πῶς; Φερ' εἶπε.

890

Τρ. αὐτὴ πρὸς αὐτῆς χειροποιεῖται ταδε.

Χορ. τί φωνεῖς;

Τρ. σαφηνῇ.

ver. 881. διήϊστωσε: non memini me vocem sic compositam alibi legisse.

ver. 883. Hanc clausulam nutrice dant *Turnebus*, *Stephanus*, et *Brunchius*, αἰχμα scilicet legentes: sed *Aldus* et *Juntinae* chori interrogationes continuant usque ad v. 87. et αἰχμὰν scribunt. Nul-
lus dubitò me veram *Sophoclis* manum restituisse.

ver. 884. ἔσυνειλε corripuit: i. e. rapuit cum hoc furore vel morbo; inter furendum scilicet, aut ægrotandum. *Virgilius*, *Æn.* vi. 290.

Corripit hic, subitâ trepidus formidine, ferrum
Aeneas, strictamque aciem venientibus offert.

ver. 888. μάταια misera: ut alibi noster, et *Euripides*: μάταιος τάλας: μάταιαν τάλαναν: *Hesychius*: nec aliter interpretor suavissimos *Æschryonis* choliambos apud *Athenæum*, viii. 3. quamvis re-
trahi possint ad alium sensum, de quo nos suprâ, ad v. 565.

μη' μ', ὦ μάταια ταῦτα, τὴν ἀκρὰν καμπῶν,
χλευὴν τε ποίῳ, καὶ γιγῶτα, καὶ λασθῆν.

Virgilius, *Geo.* iii. 313.

Usus in castrorum, et miseris velamina nautis:
videndus etiâ noster *scholiasta*.

ver. 890. τις ἦν; qualis erat? i. e. quo animo—quo in rerum statu—quomodo affecta—hoc patravit?

ver. 892. σαφηνῇ certa: vocabulum rarissimum: *Pindarus*, *Ol.* x. 67.

Χορ.

Χορ. ΕΤΕΚΕΝ, ΕΤΕΚΕ ΜΕΓΑΛΑΝ
 ἄ ΝΕΟΡΤΟΣ ἈΔΕ ΝΥΜΦΑ
 ΔΟΜΟΙΣΙ ΤΟΙΣΔ' ἙΡΙΝΥΝ.

893

Τρ. ΑΓΑΝ ΓΕ· ΜΑΛΛΟΝ Δ', ΕΙ ΠΡΟΣΤΑ ΠΛΗΣΙΑ
 ΕΛΕΥΣΤΕΣ ΟΙ' ΕΔΡΑΣΕ, ΚΑΡΤ' ΑΝ ΨΗΤΙΣΑΣ.

Χορ. ΚΑΙ ΤΑΥΤ' ΕΤΛΗ ΤΙΣ ΧΕΙΡ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΚΛΙΣΤΑΙ;

Τρ. ΔΕΙΝΩΣ ΓΕ· ΠΕΥΣΕΙ Δ', ὥΣΤΕ ΜΑΡΤΥΡΕΙΝ ΕΜΟΙ.
 ΕΠΕΙ ΠΑΡΗΛΘΕ ΔΩΜΑΤΩΝ ΕΣΩ ΜΟΝΗ,
 ΚΑΙ ΠΑΙΔ' ΕΝ ΑΥΛΑΙΣ ΕΙΔΕ ΚΟΙΛΑ ΔΕΜΝΙΑ

900

το δε σαφές, ὡς προσα,
 κατεφρασιν.

Adverbium σαφῆως usurpant Aeschylus in Prom. vinct. cum Theognide.

ver. 893. Penè crediderim vocem hoc loco elapsam esse, similitudine circumfidentium literarum ludificata minùs intentos oculos librariorum: sic enim magis ad morem tragicorum periodus, me iudice, processisset:

ΕΤΕΚΕΝ, ΕΤΕΚΕ ΜΕΓΑΛΑΝ ΑΤΑΝ
 ἄ ΝΕΟΡΤΟΣ ἈΔΕ ΝΥΜΦΑ,
 ΔΟΜΟΙΣΙ ΤΟΙΣ Δ' ἙΡΙΝΩΣ.

ver. 894. ἄ ΝΕΟΡΤΟΣ: sic rectè prior *Juntina*; ut *scholiastes*, qui benè interpretatur ἡ ΝΩΣΤΙ ΔΕΜΝΗΣΑ: quamvis de alterà ineptissimâ voce *ανιορτος* mentionem faciat. Noster CEd. Col. 1507.

τι δ' ἴσθιν, ὡ παὶ Λαίου, ΝΕΟΡΤΟΣ ΑΥ;
 quem vericulum ad partes vocat *Suidas* in voce: sed an vox occurrat alibi, nullus affirmaverim.

ver. 897. ΕΛΕΥΣΤΕΣ, non ΕΛΕΥΤΑΣ, habent etiâ *Juntina*.

ver. 898. ΚΤΙΣΑΙ· *create—facere*: dictio magnifica, et gravibus facinoribus accommodata, ut *urbibus* fundandis, aut etiâ totius mundi machinâ fabricandâ. *Homerus*, Il. γ. 216.

κτισσι δὲ Δαρδανίην·

S. Johannes, Apoc. x. 6. ὃς ἐκτισι τὸν οὐρανόν, — καὶ τὴν γῆν, — καὶ τὴν θάλασσαν: undè pendet eruditum glossèma *scholiastæ* nostri: κτισαί· κατασκευασαί καὶ ποιησαί· καλῶς δὲ, ὡς ἐπὶ μεγάλῳ τολμηματι, ἐπὶ τὴν λῆξιν.

ver. 901. ΔΕΜΝΙΑ· *lectum*: in quo seorsim reponeretur cruciatus *Hercules*: qualem ad epulas stratum solebant adhibere: sicùt accipi debet *S. Marcus*, xiv. 15. καὶ αὐτὸς ἔμιν διζῆι ἀνωγειν μέγα ἐσθω-
 μινον,

στρωννυνθ', ὅπως ἀφορρὸν ἀνῶν πατρὶ,
 κρυψάσ' ἑαυτὴν ἐνθά μὴ τις εἰσίδοι,
 βρυχάτο μὲν βωμοῖσι πρὸςπιπτουσ', ὅτι
 γένοιτ' ἐρημὴ· ἡλαίε δ' ὀργάνων ὅτου
 ψαυσειεν, οἷς ἐχρητο δειλαία παρὸς.
 ἀλλή δὲ ἀλλή δωμάτων στρωφωμένη,
 εἰ ποὺ Φίλων βλεψείων οἰκτῶν δέμας,
 ἐκλαίεν ἢ δυστήνος εἰσδρωμένη,

905

ταῖς, ἵτοιμον· ἐκεῖ ἵτοιμασάτε ἡμῖν: in qualibus etiā veteres otia-
 bantur interdiū, legentes vel meditantes. *Horatius*, Sat. i. 4. 133.

neque enim, cū *lectulus*, aut me
 Porticus excepit, desum mihi.

Et κοῖλα interpretet equidē *capacia*, ob *Herculi* corporis magni-
 tudinem. *Hesychius*: κοίλῃσι βαθείαις: respiciens *Il. A.* 26. Interea,
 si qui sint, quibus hoc *epitheton*, sic positum, displiceat, nos in illis
 nomen profiteamur nostrum: ideōque conjeceram legendum κοῖλα
 δέμας: quam varietatem postea inveni *scholiasta* memoratam, sic
 monente: γεαφεται κοῖνα·—τα αὐτῆς καὶ τοῦ Ἡρακλείους. Vide ad v. 922.

ver. 905. ἐρημ· *deserta*: vox solennis in orbitate vel *mariti*, vel
conjugis, vel *liberorum*, deplorandā; nec ob frequentiam usūs, et
 potissimū in tragicis, exemplorum indiga. Non adhibuit in hoc
 negotio *Homerus*. Hinc *Hesychius*: ἐρημα· δειλα, οἰκτεα. Transiit ad
Latinos: *Virg. Æn.* iv. 330.

Non equidē omninō capta ac *deserta* viderer.

Et de *utensilibus domesticis*, quæ tangens flebat *Deianira*, rectē
 statuit atque explicuit dilucidē *scholiastes*: ἡπείτο τις ἐργαλείου, ὡς
 εἰωθε μεταχειρίζεσθαι, συνοίτος αὐτῇ τοῦ Ἡρακλείους· οἷον ἰσίου, ἢ τοῦ τοιούτου
 καὶ ὠδύρετο, ὡς λοιποὶ καταλιμπαιούσα αὐτὰ. Locus est patheticus, et
 liquidō demonstrat *Sophoclem* etiā, grandem licet atque magni-
 ficum poetam, in lachrymosis Naturæ fontibus altē calamum tinx-
 isse. Primas tenet, in hoc genere lamentationum, *Evæ* threnodia
Paradisum relicturæ, apud sublime *Miltoni* carmen, lib. xi. v. 273.
 ubi relegamus ex nostratibus lectores.

ver. 908. οἰκτῶν δέμας· i. e. οἰκτεας: hanc usitatissimam periphra-
 sin tetigi ad *Euripidis* *Herc. fur.* 434. ut alii passim, sic *Virgilius*,
Æn. vi. 21.

— tum pendere pœnas

Cecropidæ jussi, miserum! *septena* quotannis
Corpora natorum.

αὐτῇ

αυτὴ τὸν αὐτῆς δαίμον' ἀνακαλουμένη,
 καὶ τὰς ἀπαιδὰς ἐς τὸ λοιπὸν εὐστίας.
 ἔπει δὲ τῶνδ' ἐλήξεν, ἔξαιφνης σφ' ὄρω
 τὸν Ἡρακλείου θαλάμον εἰσπορῶμεν.
 καὶ γὰρ, λαθραίων οἰμ' ἐπεσκιασμένη,
 ὄρω δὲ τὴν γυναικὰ δαίμοσις
 τοῖς Ἡρακλείοις στρωτὰ βαλλούσαν Φαίη·
 ὅπως δ' ἐτέλεσε τοῦτ', ἐπενδούρουσ' ἀνω,
 καθεζέτ' ἐν μεσοσίν εὐναστήριοις·
 καὶ, δακρυῶν ῥήζασα θέρμα ναμάτων,

910

915

ver. 910. Prior *Juntina* dat πρὸς αὐτῆς, ut *Aldus*; et utraque *Juntina* cum eodem *Aldo*, δαίμονα καλούμενη. Verisimile puto ad hunc morem scripsisse tragicum:

αὐτὴ πρὸς αὐτῆς δαίμονας καλούμενη

eodem, quo vulgata, sensu.

ver. 913. Statim tyronum memoriae occurrabunt nobilissimi versus *Aeneidos quartæ*, ver. 645. qui *Sophoclis* locum secuti sunt, et assecuti: quos *Brunckius* etiā non neglexit:

Interiora domus irrumpit limina, et altos

Conscendit furibunda rogos:—

Hic, postquā Iliacas vestes notumque cubile

Conspexit, paullū lachrymis et mente morata,

Incubuitque toro, dixitque novissima verba:

“ Dulces exuviae, dum fata deusque sinebant,

“ Accipite hanc animam, meque his exsolcite curis:”

et in præcedentibus, v. 82.

Sola domo moeret vacuā, stratisque relictis

Incubat.

ver. 915. ὄρω: servabam: *Virgilius*, *Æn.* vi. 338.

Ecce! gubernator sese *Palinurus* agebat,

Qui *Libyco* nup̄er cursu, dum *fidera* servat,

Exciderat puppi:

redi ad *Eurip.* *Herc. fur.* 398. et ad ea, quæ diximus in *Alceste*. 34.

ver. 918. εὐναστήριοις cubilibus: sic *Euripides*, *Orest.* 589.

μιν δ' ἐν οἴκοις ὕπνις εὐναστήριον.

ver. 919. ῥήζασα θέρμα ναμάτων: properum—copiosum—velociter decurrens—flumen: hinc θέρμος acri est acri—veloci—ingenio vir: vide

ἐλεξεν ὦ λεχη τε, καὶ νυμφεῖ ἐμα, 920
 το λοιπον ἡδὴ χαιρεδ', ὡς ἐμ' οὐ ποτε
 δεξεσθ' ἐτ' ἐν κοιταῖσι ταισδ' εὐνητρίαν.
 τὸσαυτα Φωνησασα, συντονῶ χερί
 λυεὶ τὸν αὐτῆς πεπλον, ᾧ χρυσηλατος
 προῦκειτο μαστῶν περονίς· ἐκ δ' ἐλωπισε 925

vide ad v. 1046. ut rursus *ψυχρὸς ἀνὴρ* *lentus, timidus*: redeas ad
 ea, quæ suprà contulimus ad hanc phrasin elegantem illustran-
 dam, ver. 852. *Virgilius, Æn* iv. 553.

Tantos illa suo *rumpēbat* pectore *questus*:

Seneca, Troad. 785.

rumpē jam fletus parens.

Ordinem verborum invertere maluit *Valerius, Argon.* v. 341.

seque trementem

Spargere cæde manus, et *lumina rumpere fletu.*

Vide nos *Silv. Crit.* iv. p. 172.

ver. 920. *νυμφεῖα* *thalamus* conjugalis, qui continebat το *λεχῆς*
lectum. Venuitissimè noster in *Antigone*, v. 1205.

αὐτὴς πρὸς ληδοσφῶτον κορῆς

νυμφεῖον Αἰδου κοῖλον ἐστὶ βαινομένη·

et *Lycophron*, v. 323.

σε δ' ὦμα πρὸς νυμφεῖα, καὶ γαμηλίους

ἀξίαι θυηλας, σλυγῆος Ἰφιδος λαιν:

νυμφεῖα *πασσάδας*: ibidem *scholiastes*: et *νυμφεῖον* *πασσας*: *Phau-*
tinus.

ver. 921. το λοιπον χαιρεδ'· similiter *Anacreon*, od. i.

χαιρεῖτε λοιπον ἡμιν,
 ἤρωες.

ver. 922. Posterior *Juntina* dat etiā *εὐνητρίαν* cum *Turnebo*: sed
 haud dixerim equidē contemni debere *εὐνητρίαν* *Aldi* et *Jun-*
tina prioris; nam in v. 918. voluit noster *εὐναστήριος*, cū altera
 forma sit usitatio: sic *Æschylus*, *Perf.* 160.

καὶ το Δαρῖου τε καὶ μου κοινοὶ εὐνατήριον.

ver. 924. Scripsit, prout auguror, *Sophocles*,

ἢ χρυσηλατος

προῦκειτο μαστῶν περονίς:

“ eâ parte solvebat vestem, quâ fibula extabat.”

ver. 925. Non occurrit alibi, nî fallor, composita vox *ἐλωπιζω*,
 nisi in *lexicographorum* collectaneis, qui hunc *Sophocles* locum tan-
 gunt. Mihi denique sic videtur emendanda, tantoperè criticis
 agitata, *Hefychii* glossa: *ἐξελωπισι*· *ἀπησθησι*, *ἐξισκυλευσι*, *ἐξιδύσει*:

πλευραν ἅπασαν ὠλενην τ' ευωνυμον.
 καὶ γὰρ δρομαία βασ', ὅσον περ ἐσθενον,
 τῷ παιδί Φραζῶ της τεχνωμενης ταδε.
 καὶ ν' ὦ το' κείσε δευρο τ' ἐξορμωμεθα,
 ὀρωμεν αὐτην ἀμφιπληγί Φασγανῷ
 πλευραν ὕφ' ἥπαρ καὶ φρενας πεπληγμενην.
 ἰδὼν δ' ὁ παῖς ὤμωξεν· ἐγὼ γὰρ τῆλας
 τούργον κατ' ὀργὴν ὥς ἐφαψείε τοδε,
 οὐδ' ἐκδιδάχθεις τῶν κατ' οἶκον, οὐνεκα
 κίουςα πρὸς τοῦ θήρος ἐρζειε ταδε.
 καὶ νῦν ταυτ' ὁ παῖς δυστήνος οὐτ' ὀδυρμάτων
 εἰλεῖται· οὐδεν, ἀμφὶ νῦν γοῶμενος,
 οὐτ' ἀμφιπίπτων στομασιν· ἀλλὰ πλευροδεν
 πλευραν πᾶρεις ἐκείτο, πολλὰ ἀναστενών,

930

935

quâ voce, ut *lexicographus*, perspicuitatis ergo non injuriâ uti poterat. *J. Pollux*, vii. 43. τα δὲ ῥήματα, ἡσθῆσθαι, ἀμπεχισθαι—κτλ. vide et *Suidam* in ἀγίρει, ἡσθῆσθαι, et ἡσθητο: quam formam legi in *Euripide*, *Xenophonte*, *Æliano*, *Polyæno*, et *Philostrato* vit. *Apoll. Tyan.* quod ibidem latuit editores, et in errorem idèò induxit: ἡσθημασι τε πρώτος ἐκοσμήσιν, ἃ προσφορὸν ἦρωσι τε καὶ ἡρώσιν ἡσθησθαι: commoda quibus heroes et heroinæ vestirentur; ita scriptum oportuit et acceptum locum. Hinc pulchrè corrigas et verissimè *Diogenianum* in *proverbiis*, cent. iii. 82. ed. Schot. Γαλῆ (sic scribe) χιτωνῶν ἐπὶ τῷ τα μὴ ἰαυτῶν περιδληματα ἰσθούτων: qui locus sedulò est animadvertendus. Appositè *Etymologicum magnum*: ἰω, ἰσῶ· πλεονασμὸς τοῦ θ' γινεται ῥήμα περισπωμένο· ἰσθῶ—ὁ μὲλλον ἰσθησῶ· καὶ ἐξ αὐτοῦ γινεται ἰσθησις. Nec ab aliâ quàm ab hâc radice Græcis pullulant ἰσθῆ· usitatio dictio, et ἰσθημα. Permirus est fanè *Eustathium* ad *Od.* N. 224. oblitum esse in *Trachiniis* extare hanc dictionem; et memorie falli *Pollucem*, qui in vii. 44. ἀπολωπίσαι nostro tragico attribuit.

ver. 926. Emovi comma post ἅπασαν· nam *ευωνυμος* pariter respicit utrumque substantivum, *πλευραν* et *ὠλενην*: denudavit *sinistram latus*, ut ad cor pateret ictus gladio.

ver. 939. *παρείς*· ἐκταίρας ἰαυτὸν ἐπὶ πλευραν: optimè *scholiastes*: se ad latus extendens. Conferas *Alceste*, 373. Hinc suppleas *Ἡφύ-
χην*

ὥς νιν ματαίος αἰτία βαλοὶ κακῇ
 κλαίων, ὅθ' οὐνεκ' ἐκ δυοῖν εἰσοῖδ' ἄμμ,
 πατὴρ τ' ἐκείνης τ', ὡρφανισμένος βιον.
 τοιαῦτα τάνθαδ' ἐστίν. ὥστ' εἰ τις δυο

940

Jychii glossam: παρῑμι' εἰ, ἡ παραλελυμένος εἰμι. Ignotus auctor apud *Suidam* in *παρῑς*: καὶ παρῑς αὐτοῦ ὑπο λυπῆς ἐκείτο· *Epist. ad Heb.* xiii. 12. secuta versionem LXX. viralem, elegantissimè: διὰ τὰς παρῑμινὰς χεῖρας καὶ τὰ παραλελυμένα γόνατα ἀνορθώσεται.

ver. 940. βαλοὶ· *feriret*: falsam si accusationem impingeret: elegans dictionis usus, nec raro obviu. Sic *Synesius* in *Dione*: βαλλόντι Σωκράτη καὶ Ζηνῶνα τοῖς ἐκ Διονυσίου σκυμμασι. Saepius autem invertunt ordinem verborum: ut *Lycophron*, v. 620.

ἑνχας ἀρούραις ἀμφιτητούμενος βαλοὶ.

Horatius, od. iii. 12. 3.

Patruæ verbera lingua:

vide ad *Herc. fur.* 146.

Nec est *Aeschylus*, non opportunus huic figuræ illustrandæ: sept. *Theb.* 388.

Ζεὺς δ' οἰεῖται μαντίν Οἰκλειδὴν σέφει:

βίη· τυπταί: *scholiastes*: *ferit*—*verberat*. Vide ad *Alcest.* 691.

ver. 941. Nihil mutavi; sed procul dubio inseruit copulam *Sophocles*, proūlulant ingenium linguæ ac flumen orationis.

κλαίων θ', ὅθ' οὐνεκ—.

ver. 942. Dedi ex conjecturâ βιον pro βιον: i. e. κατὰ βιον: nec deterior esset βιος: nam ὡρφανισμένος βιον vult *vitali aurâ*, vel *victu*; spoliatus: quorum illud incongruum, hoc humile. *Eur. Alcest.* 403.

προλιπούσα δ' ἄμειν βιον

ὡρφανιστὲ τλαμῶν.

Pindarus, *Pyth.* iv. 504.

ὡρφανίζει μὲν κακῶν

γλώσσαν φαιπὰς ὅπως:

Lycophron, v. 102.

καὶ τὴν ἀνυμφοῦ πορτὶν ἀρπάσας λυκὸς

δυοῖν πελειᾶν ὡρφανισμένη γούης.

ver. 943. « τις verborum loco dat *Turnebus* variam lectionem » πῖς: et sanè incredibile prorsus est tam insulsam et merè expletivam versùs repetitionem à *Sophocle* provenisse. Deindè, bellissimam procul dubio locutionem nobis librarii excuderunt, ut elegantes homines in æternum demererentur: *si quis duo, vel, si hoc nimium sit, etiàm plures!* Festiva, et *Apollinari* laureâ donanda! Quid autè sit, si non hoc sit, ἀντικλιμακίζω? neque id tantum, sed omnium, quotquot sunt, ineptiarum habes longè longèque ineptissima. E tenebris suscitabo primævas loci venustates, et tragici præstabo genuinam manum:

C c

ὥστ'

ἡ καὶ πλείους τις ἡμέρας λογίζεται,
ματαιὸς ἐστίν· οὐ γὰρ ἐσθ' ἡ γ' αὐρίον,
πρὶν εὐ παθῇ τις τὴν παρούσαν ἡμέραν.

945

ΧΟΡΟΣ.

ΠΟΤΕΡ' ἂν ΠΡΟΤΕΡ' ΕΠΙΣΤΕΝΩ;

ὥστ' ἢ τις δύο
ἡκ' ἀμωλιούσα; ἡμέρας λογίζεται,
ματαιὸς ἐστίν:

vix duabus lineolis immutatis: ut si quis duos dies, molliter fluentes, sibi computaverit; spes vanas fovet: quæ nitidissimum decent calamum, et sequentibus optime sanè congruunt. *Homerus*, *Od.* *Υ.* 254. *ἡκ' κινύτας*: *Hesychius*: *ἡκ' πρῶτος, ἡσυχῶς*. Altera vox etiam *Homerum*, magnum exemplar *Sophocli*, agnoscit: *Il.* *A.* 22.

οἶνεκ' Ἀχαιοὶ
εἰς Τροίην νηυσὶν ἀναπλευσίσθαι ἐμελλον.

Nec tamèn intercè, pro ingenui hominis officio, dissimulaverim *Eustathium* ad *Il.* *Κ.* 237. vulgatas lectiones, ut circumferuntur, laudavisse; et repetitionem, quam impugnamus, loco citato stabilire:

μηδὲ σὺ γ', αἰδομένος σῆσι φρεσὶ, τοῖς μὲν ἀρεῖν
καλλιπείν, σὺ δὲ χεῖρον' ὁπάσσειαι·

quæ lectori dijudicanda permittimus, quamvis dictorum non pœniteat. Pluribus sæculis ante *Eustathii* loquacissimi ætatem multæ depravationes libros veterum invaserunt: qui vel pauca, quibus nos caremus, habuit subsidia; vel amplioribus negligentèr usus est.

ver. 945. Nec quidquam manifestius fieri potest, quàm hunc etiam locum pessimè depravatum legi: otiosa est hic posita particula γ', quam postulat omninò sequens versiculus, Quid multa? nullus dubito, lector, te non minùs atque egomet persuasum iri ad hunc modum dedisse *Sophoclem*:

οὐ γὰρ ἐσθ' ἡ γ' αὐρίον,
πρὶν γ' εὐ παθῇ τις τὴν παρούσαν ἡμέραν.

Parallelà periodus obversatur nobis in *Æd.* Col. 566.

ἐπει
εἰσοὶδ' ἀνθρώπων, χῶτι τῆς εἰς αἰετὸν
οὐδὲν πλεον' μὲν σὺ μετισταίνῃς ἡμετέροις.

ver. 947. Sequor *Aldum*, *Juntinas*, et *scholiasten* ponendo αἰ post *πότερα*: hunc autèm et posteriorem *Juntinam* legendo *πρότερον* pro secundo *πότερα*. Sic edidit *Brunchius* ex arbitrio:

πότερον πρότερον αἰ ἐπιστήνῃ.

πότερον

ποτέρα τελευα περαιτέρω;
 δυσχερὶς, ἐμοὶ γέ δυστανω.
 ταδε μὲν εχομεν ὅραν δομοις,
 ταδε δὲ μελλομεν ἐπ' ἐλπίτι·
 κοῖνα δ' εχειν τε καὶ μελλειν.

950

σὺροΦη.

εἰδ' ἀνεμοεσσα τις
 γενοιτ' ἐπύουρος ἰστιάτης αὐρα,
 ἢ τις μ' ἀποκίμειεν ἐκ τοπων, ὅπως
 του Ζηνος ἀλκίμου γονου
 μὴ ταχέαλεα θανοίμι
 μουνον εἰτιδουσ' ἀφάρ.
 ἐπεὶ ἐν δυσταπαλλακτοῖς ὁδυναῖς
 χωρεῖν πρὸς δῶμα λεγουσιν,

955

960

ver. 948. Verisimile est debere legi,

ποτέρα μῆλα περαιτέρω;
quænam sunt magis calamitosa? receptæ scripturæ non quadrat interpretatio scholiastis: πῶτα χαλεπώτερα, καὶ περαιτέρω διωκτοῖς; Illud crediderim in chartis invenisse ad hanc normam:

ποτέρις ἀργαλὶα περαιτέρω;
 quod extra dubium videtur ponere Hesychius: ἀργαλῆες· χαλεπότες, δεινότες: et fortassè receptam in textum oportuit hanc dictionem.

ver. 951. μελλομεν: i. e. ὅραν: visuri sumus, interim in expectatione existentes.

ver. 953. ἀναμοεσσα αὐρα· περιφανεῖς ἀνέμος: sicut explicat scholiastes per vocem non inveniutam, sed in hoc sensu ratiorem: περιφανής; verò valet λαμπρός; et λαμπρός ἀνέμος passim valet, fortior—ferens—ventus. Neque aliter accipiendus est, quantum judicare liceat, Virgilius, Æn. xii. 848.

paribusque revinxit

Serpentum spiris, ventosafque addidit alas:

i. e. ventorum comites—auræ plenas; ideòque solvi metuentes.

Illi fortes alæ contigerant scilicet, de quo Flaccus,

Multa Diræum levat aura cygnum.

ver. 960. Non convenit hujusce versiculi metrum antistrophico: hic igitur MSS. lectiones amplectimur: atque ibi lenissimam medicinam fecimus: ut dimetri anapæsti evadant catalectici in syllabam, aut systematum anapæsticorum bases.

ασπετον τι θάυμα.

ἀνίστ.

αγχου δ' ἀγα κοῦ μακρὰν

προῦκλαιον, ὀξυφῶνος ὡς ἀηδων·

ξενων γὰρ ἐξομιλος ἦδε τις βασις·

ver. 961. Suspiciari quis non absurdè poterat rescribendum esse,

ἀσπίλον τι κλαῦμα·

immediatè fletus occasio : sed retineo vulgatam, cum certè mirandum fuerit morbi genus tunica molesta sic corpori adhærescens, nullis viribus avellenda, et carnem cum ossibus consumens; ac potissimum ob. v. 1003.

ver. 963. Turnebus edidit ἐκλαιον· cæteri προῦκλαιον. Si vera sit nostra divinatio dudum proposita, (quod auguramur) sic lenitèr et perspicuè fluat orationis series :

χωρεῖν πρὸς δῶμα λεγούσιν,

ασπετον τι κλαῦμα·

αγχου δ' ἀγα. κοῦ μακρὰν,

προῦκλαιον ὀξυφῶνος ὡς ἀηδων·

ξενων γὰρ —————

ingens fletus, qui propinquus est, ut solet flere; nam accedunt quidam. Vel pro ἐκλαιον Turnebi, substituas το κλαιον· fletus: participium pro substantivo: ut sæpè. Mihi parùm satisfacit vulgata. Scholiastes ad hunc locum prorsus absona effutiit, et ἀπεροδινύσα.

ibid. ὀξυφῶνος: Homeri vocem aliquantulum variavit: Il. T. 350.

ἀρετῇ εἰκνία, ταινυπτερυγι, λιγυφῶνῃ·

λιγυφῶνῃ· ὀξυφῶνῃ: Hom. schol. ut poeta nitidus Dionysius, perieg. 529.

————— εὐτ' ἐν ὀρεσσιν

ἀνθρώπων ἀπαντεθε κοῦι λιγυφῶνος ἀηδων :

sic rectè legitur; neque enim tam terlus scriptor, et munditiis simplex corripere vocalem ante duas densas consonantes.

ver. 964. ἐξομιλος: i. e. εἶναι ἐξομιλος;—ἐξομιλεῖ—versatur—est: Euripides, Cycl: 515.

θιεφαιων δ' ου μια χροια

περι σοι κρατα ταχ' ἐξομιλησαι·

et similiter Iph. Aul. 735. Egregiam sententiam exhibet Synesius in Dione, et diligentèr tyronibus notandam : ἀξιω γὰρ ἐγὼ τοῦ φιλοσοφοῦ μὴδ' ἄλλο τι κακὸν μὴδ' ἀγχοῖνον εἶναι, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐκ χαρίτων μυισθαι καὶ ἀκρίτως Ἑλλήνα εἶναι· τοῦτ' εἶναι, δύνασθαι τοῖς ἀνθρώποις ἐξομιλησαι, τῷ μῆδινος ἀπειρὸς εἶναι ἐλλήνιμου συγγεγραμματος.

ἐξομιλος· ἀηδης: alter scholiastes: quod non damno, sed exemplum hujusce significationis non reperio; et tum ξενων saltèr superflua est.

πα δ' κυ Φορει νιν; ὡς, Φίλου

965

προκηδουμεναν, βαρειαν

αψοφον Φερει βατιν.

αι αι αι αι· ὁδ' ανανδος Φερεται.

τι χρη δε, θανοντα νιν, η καδ'

υπνου ουλα, κριναι;

970

Τλ.

ω μοι, εγω σου, πατερ,

ω μοι, εγω σου μελεος.

τι παθω; τι δε μητομαι; οι μοι.

Πρ.

σιγα τεκνον, μη κινησης

αγριαν οδυνην πατρος αμοφρονος·

975

ζη γαρ προπειτης· αλλ' ισχε δακνων

στομα σου.

ver. 966. προκηδουμεναν *scholiastæ* ac *Juntinæ* posterioris præfero *Aldinæ* lectioni et alterius *Juntinæ* προκηδουμενα. Cum *Turnebus* et duæ membranæ præstent προκηδουμενα, nostram lectionem verisimiliorem puto; et certè mihi videtur nescio quid ποιητικῶς sonare.

ver. 971. Interpuncti, ut εγω et μελεος convenient; ne jungas εγω cum ω μοι, ut editores alii. Dixi de hac re in superioribus.

ver. 973. τι παθω: quid agam? ut tragici sæpè, et *Romani*: *Horat.* od. i. 3. 25.

Audax omnia perpeti,

Gens humana ruit per vetitum nefas.

Ennius apud *Ciceronem*, *Tusc. disp.* iii. 3. "animus æger semper errat; neque pati neque perpeti potest: cupere nunquam definit."

ver. 975. αμοφρονος· εκ των οδυων κηνηται: probè *scholiastæ*: "irasci—efferrari—celerem, ob dolores."

ver. 976. Ζη γαρ προπειτης· vivit enim leto proximus: enimverò, an dedit *Sophocles*?

Ζη γαρ προπληης·

nam facile accenditur—proclivis est flammari: et explicat præviam dictionem αμοφρονος. *Nostræ* *Æd.* Col. 434.

· ὁπνηκ' εζει θυμος:

opportunos adveniet *Hesychius*: προπειτης· προπιτων, προ λογισμῶν: i. e. "ob iracundiam præcurrens rationem in agendis rebus:" sicut explicat egregiè *Erotianus* in *lexico Hippocrateo*: προπειτης· προπιτων· και αυτη η λεξις μεταφορικως ειρηται· και γαρ εν τῷ βίῳ προπειτης αυτηματος

ἄτλ.

πως Φης, γερων; η ζη;

Πρ.

ει μη, ἔξευρεῖς τον ὕπνῳ κατοχόν·

κἀκινινησεις, κἀνασλῆσεις

Φοιταδα δεινὴν νοσον, ὡ τέκνον.

980

ἀνδρῶν; λεγόμεν τοὺς μὴ κατεχόντας ἑαυτῶν, ἀλλ' οἷον πρὸ καιροῦ πρὸς-
πιπτόντας ταῖς πράξεσι: quæ sic legenda sunt, ac nostram emen-
dationem luculenter illustrant.

Fieri autem possit, ut ad symptoma moribundorum noster
respexerit, et recto talo stabit vulgata lectio; quæ hinc omnino
derivare debet interpretationem. Hippocrates, in prænotionum
libro, sic docet: εἰ δὲ καὶ προσιτὴς γένοιτο, καὶ καταρῆμοι ἀπο τῆς κλινῆς
ἐπὶ πόδας, δεινότερον ἐστί. Et fieri quidem potest vocem προσιτὴς in
hoc sensu catenâ occupâsse quotidianam dicendi consuetudinem,
ut Græcis auditoribus nihil ambigui contineret aut obscuri phrasis
hæc ζῆ γὰρ προσιτὴς. Rem integram ad arbitrium criticorum de-
ferimus.

Vulgatam interpretationem, quam dedit etiam scholiastes:
προσιτὴς εἰς τον θανάτον προεινυκῶς, commendabit Valerii Flacci locus,
v. 22.

Qualem præcipiti gravidum jam sorte parentem
Natorum slet parva manus; trepidique precantur,
Duret ut invalidis, et adhuc genitoris egenis.

Nec non opportunus maximè videtur Euripidis Alcest. 141.

ἡδὲ προσιτὴς ἐστὶ, καὶ ψυχερῶν:

ubi appositè etiam scholiastes: προσιτωκῶς, προεινυκῶς εἰς θάνατον:
et sanè in ejusdem dramatis, v. 931. ipsissimam locutionem video
similiter adhibitam:

πολλὰς ἐπὶ χεῖρας, "
ἡδὲ προσιτὴς ἐν
βίῳ τε πρὶν ὧν.

Denique, non intempestivus accesserit Lucanus, vii. 353.

Si focero dare regna meo, mundumque pararent,

Præcipitare meam satis potuere fenestram.

ver. 978. Assentior Daweso et Brunchio formulam οὐ μὴ cum
acr. primo non adhiberi; et librorum lectionem, οὐ μὴ ἔξεργης,
depravatam esse metri ratio satis demonstrat. Reponunt igitur
viri docti οὐ μὴ ἔξεργης. Quid autem hæc sonant, si ad indolem
linguæ res referatur, quam nullo modo excitabis? hoc autem sensu
quid auctoris scopo magis dissentaneum fingi poterat?

frustrà vitium vitaveris illud,

Si te aliò pravus detorseris.

Rescripsi igitur, prout Sophoclis à manu, nì fallor, olim venit:
sed timidus et parùm confidens mei, cùm viris tanti nominis in
Græcæ linguæ proprietatibus percipiendis adversus steterim.

Hæc

Ἴλ.

ἀλλ'

ἐπὶ μοι μέλει

βαρὺς ἀπλεῖον, ἐμμεμονε Φρην.

Ἡρ.

ὦ Ζεῦ· ποί' γὰρ;

ἴκω; παρὰ τοῖσι βροτῶν κείμαι,

πεποννημένος ἀλλήλοισι ὀδυνάϊς;

οἱ μοι, μοι· ἐγὼ τλαμῶν· ἢ δ' αὖ

μιαρὰ βρῦκει.

Φευ.

Πρ.

αἳ' ἐξήδης ὅσον ἦν κέρδος

985

Hæc autem sic exhibuit Seneca, Herc. Oet. 1427.

Compesce voces, inclitum Alcidae genus :

Longus dolorem forsitan vincet sopor.

ver. 982. ἐμμεμονε· ἐνθουσιζ· ἐν ἐπιθυμίᾳ ἔχει· rectè scholiastes : i. e. "æstuat—incenditur, ut ægrè me continere possim." *Numerus*, 11. Π. 435.

διχθα δὲ μοι κ' αὖτις μεμονε φρεσιν :

et alibi. *Hesychius* : μεμονε· διδασι, ὄρμα. "Vellem filere, sed

"nequeo : " sicut satis explicat v. 991.

ver. 984. Ad numeros concinniores divisi, aut saltè mihi videor divisisse, hos *anapaestos*, quos valdè indigestos exhibent omnes libri.

ver. 987. μιαρὰ : nescias quid subintelligi possit nisi ἰσotes, ad mentem scholiastæ.

ibid. βρῦκει· mordet—vorat : de serpente in *Theriacis* Nicander, 271.

τοῦ μὲν· ἵτ' αὖ βρῦξεν, αἰκιδίων τις ἔγχεα,

ἢ λῶν εἰδομένων, τήλοισι πέλει·

et ad *Sophocles* locum magis appositè *Erycius* *Cyzicenus*, epig. 9.

— χυδὸν δ' ἐβρῦξε μέλα νη

συνέστη χλωρὸν σαρκα καὶ ἀσπράγγατος.

Metaphoræ nusquàm non obvix sufficiat ex *Latinis* exemplum singulare : *Virgilius*, *Geo.* iii. 458.

— artus depascebat arida febris.

ver. 988. ἐξήδης : *Priscianus*, p. 587, ed. Putsch. "Hoc autem facere solent Latini : id est, ei in e longam convertere in pen- ultimâ syllabâ, us purâ sequente, vel a, vel um : ut *Αχιλλεύς*, " possessivum Græcum, *Achilleus* : *Δηϊόπειρα*, *Deiopea* ; *γυναικεῖον*, " *gynæceum*. Hanc autem mutationem ei diphthongi in e longam, " faciunt more Ionico vel Attico : illi nam ῥδην pro ῥδην dicunt,

σιγή κευθσιν, και μη σκεδασαι

τῶδ' ἀπο κρατος

999

Ἰλ.

βλεφαρων θ' ὕπνου;

οὐ γὰρ ἔχω πῶς αὖ

στεῖλαι, κακὸν τοδὲ λῆυσσων.

Ἡρ.

ὦ Κηναια κρητὶς βαμῶν

ἱερῶν, οἶαν

αὐθ' οἶαν θυμαρῶν ἐπι μοι

995

μελεῶ χάριν ἡνυσας· ὦ Ζεῦ,

et μὲν pro μείον, et πλεον pro πλείον." *Hesychius*: ἡδία· ἡδίων· ἡδόμε· ἡδαιμεν. *Etymologicum magnum*: ἡδῆ, ἐκ τοῦ ἡδῖν—οἱ Ἴωνες—ἐν τῇ πρώτῃ προσώπῳ—ἡδεα·—ἐν δὲ τῇ τρίτῳ—ἡδαι· εἴτα οἱ Ἀθηναῖοι—το εἰς καὶ αἰς ἡ συναιρούσαι· οἶον, ἡδῆ ἔγω, ἀπὸ τοῦ παῖσι· αἰμα·—καὶ τὰ δύο εἰς εἰς ἡ· οἶον, ἡδῆ ἐκεῖνος, αἰτι τοῦ ἐγνώσκει. Hinc emaculandus est noster tragicus (Ed. Col. 440.

τοτ' ἦν· ἡδῆ τοῦτο· μὲν πολλὸς, βία ἡλάν· ἐμ' ἐκ γῆς χρονον.

ver. 990. Verbis perperam divisis, *Heathius*, quem laudat *Bruckius* et sequitur, expellit θ' et insercit καὶ post κρατος, contra librorum ac codicum auctoritatem, ut *anapaestici* metri leges illæ conferventur. Nos digestimus versiculos, ut numeri stent salvi, et suus sit honos librorum silei.

ver. 992. Lægo cum *Valckenæro* et *Bruckio* διέξαιμι, pro διεξαιμι: et, quoniam illius dictionis neutra significatio rarior sit, nec dignati sint viri doctissimi vel uno exemplo confirmatam dare conjecturam, aliis intenti, unum et alterum locum lectoribus minùs eruditis præstare non gravabor. *Euripides*, incert. frag. 11.

οὐκ αὖ δύναμιν μὴ διεγόντα πιμπλάναι
σεφῆς ἀπαίδων ἀνδρὶ μὴ σεφῶ λογυς:

Plutarchus, de anim. tranq. ii. p. 476. καὶ παρῖτιν ἀπονηξασθαι τοῦ σαματος, ὡς περ ἐφύλασσεν μὴ εἰργντος.

Ceterum, non est error, qui sæpiùs grassetur per chartas veterum, quàm is τοῦ διέξαιμι pro διεξαιμι. *Polterus* frustra defendit *Lycophronis* v. 525. contra *Canterum*. Hæc alibi pluribus: videas autem interea *Silv. Crit.* i. p. 98. nonnulla de hac voce.

ver. 993. Sic edidit locum *Bruckius*:

ὦ Κηναια κρητὶς βαμῶν
ἱερῶν, οἶαν αὐθ' οἶαν
δυσίαν ἐπι μοι

μελεῶ χάριν ἡνυσας, ὦ Ζεῦ:

reponens δυσίαν pro mendoso θυματων. cujus prima syllaba produciatur, et vocem ab *anapaestici* necessariò cohibet; et ἡνυσας pro

ἡνυσας.

οἶαν μ' ἄρ' εἶδον λαῶαν, οἶαν
 ἦν μὴ ποτ' ἐγὼ προσίδειν ὁ ταλας
 ὠφέλουν οὔτοις, τοδ' ἀκηχλῖον

κινῶν. linguæ genio rectè obtemperans. Sed qualem nobis propinat versum?

ἱερῶν, οἶαν αὐθ' οἶαν

nec dis nec hominibus nec columnis tolerandum. Nos, minori violent à uñ, θυμῶν ex ingenio reponimus pro θυμάτων, ejus vis in βωμοῖν ἱερῶν abundè comprehenditur; animo gratorum: quod de sacrificiis rectè dici, et in hoc loco venustissimè quidè, nemo mihi denegabit: Homereq̃m verò dict̃onem esse vel tyronibus extemplò in memoriã veniet. Porro, versuum feriem ita digestam dedimus, ut nihil mendosi jam supersit, vel salebrofi.

ibid. κρηπίς: sæpius de sepulchrorum et templorum basi adhibetur hoc vocabulum: sed de ora etiã Euripides, Herc. fur. 985.

ἀμφὶ βωμῶν

ἐπ' ἡς κρηπίδ' :

et Lycophron, Cassand. 1191. Hestera celebrans, in gemello tragici nostri loco, et quidè nitidissimo :

σὺ δ', ὦ ξυκαίμῃ, πλείστον ἐξ ἑμῆς φρενὸς
 διερχόμενος, μεταβῆναι ἔμελλας καὶ πατρὸς ὅλης,
 οὐκ εἰς κενὸν κρηπίδα φουίξεις φοιτῶν
 ταύρων· ἀνακλῖ των Ὀφειῶνος θρόνον
 πλειστάς ἀπαρχὰς θυμάτων δαρουμένος :

κρηπίδα· τὴν βαρὺν τοῦ βωμοῦ : ibi Tzetzes.

ver. 997. οἶαν λαῶαν· qualem cladem! vividè et perspicuè: quasi merus esset morbus, nihil nisi congeries angoris et opprobrii. Nec abludit Euripideum illud, Herc. fur. 1248.

γέμει κῆκων δὴ, καὶ ποτ' ἐσθ' ἔσθ' ἔσθ' ἔσθ'.

Lucretius, iv. 1155.

Parvula, pumilio, χαρίτων ἱα, tota merum sal.

Terentius, Adelph. iii. 3. 40.

Tu, quantus quantus! nil nisi sapientia es.

ver. 999. ἀκηχλῖτον: Homerus, Od. K. 329.

σοὶ δὲ τίς ἐν ἀλυσσῶν ἀκηχλῖτος νοῦς ἐστίν :

ἐβδελγῆς: benè ibi scholiastes; ut noster ἀκαταπράκτων et eruditè ἀναλόν: quæ vox morem respicit morborum, incantationum ope, levandorum; quem tangit noster infra v. 1001. et loco longè venustissimo Pindarus, Pyth. iii. 91.

τοὺς μὲν μαλακαίς

ἰσχυραῖς ἀμφιπῶν,

τοὺς δὲ πρὸς πᾶσι πι-

νοντάς, ἡ γυνοὶς περὶ πᾶσι παρῶν

φασμακκᾶ, τοὺς δὲ τυράννους, ἐστὶν οὐδὲν :

nos :

μανίας ανθος καταφλεχθηναι.

1000

nos: *He set upon their legs again*: quam notionem post eum similitè exhibuit *Callimachus*, in loco post paucos elegante: hymn. Dian. 128:

κείρονται δὲ γυναῖκες ἐφ' ὕψιν· αἱ δὲ γυναῖκες,
ἢ βληταὶ διησκουσι λεχάνες, ἢ φεγούσαι
τικτούσι· τῶν δ' οὐδὲν ἐπὶ σφυρὸν ὄρθον ἀνίστη.

Hinc, dudum restitui glossam *Hesychii* mendosissimam: κατακλι·
δὲ ὡδὼν ἡδυνει: vide *Silv. Crit. sect. xii. et v. 1001.*

ver. 1000. μανίας ανθος· *flos insaniam*: elegantissima locutio pro magna et vegeta insaniam: i. e. morbo tam violento, ut ad insaniam adigat. Infrà similiter de eodem cruciatu, v. 1089.

κῆθηκεν, ἐξορμηκεν:

et conferri debet *Euripides*, *Alcest.* 1106.

χρεὸς μαλαξεῖ· νῦν δ' ἐθ' ἤθα σοι κακόν.

ibid. καλὰ δὲ ρέχθηναι: *aspici*. Sed enim, mi lector, te rogatum velim, anne hoc *Sophoclem*, suavissimum scilicet poetarum florem, redolere videatur, statim post προσιδειν veniens, et pulcherrimis locutionibus ἀκκλητον μανίας ανθος copulatum? Tute ipse fateberis nihil esse frigidius, infusius, et magis affine verborum egestati, hâc otiosâ et languidâ dictione: immo, prior clamabis proflus esse incredibile sic scripsisse *Sophoclem*; et labein loci quàm celerrimè de textu vel furcâ quidè̃m ejiciendam. Non potui igitur a me impetrare, ut maculam tam inhonestam finerem; nec votis tuis quàm æquissimis obsecundatum irem. Divinatione autem nostra quid probabilius? quid elegantius? *Homerus*, *Il. X.* 512.

ἀλλ' ἢ τοι ταῦτα πάντα καταφλέξω πυρὶ κλέῳ:

Aristophanes, *Thesmoph.* 680.

μανίας φλεγαν:

conferas nostrum *Oed. T.* 166. et hujusce fabulæ vv. 840. 1009.

Horatius, *epod.* iii. 17.

Nec munus humeris efficacis *Hercules*

Inarctus affluensius:

xvii. 30.

————— O! mare, et terra, ardeo:

Quantum neque atro delibutus *Hercules*

Nelli cruore.

Hercules itè̃m de hoc tormento sic ipse dicit apud *Senecam*, *Merc. Oct.* 1218.

Heu! qualis intus *Scorpius*? quis, fervida

Plagâ revulsus, *Cancer* infixus meas

Urit medullas?

Anecd. græc. Villois. i. p. 210. περὶ δὲ τοῦ Κρανίου, Εὐδοκίας ἐν ἀκρωτήριον. διὼν ὁ Ἡρακλῆς δι' ἡρακλῆϊα, σπλῆνιζται τὸν πεφραγμένον τοῖον χίλωνα ἐφ' οὗ, δραστήριον καὶ πυρῶδες κρῆνιθις τῷ κνίσμῳ, τὴν ἰστίαν.

Vetus

ΤΙΣ ΓΑΡ ΑΟΙΔΟΣ, ΤΙΣ Δ' ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΗΣ

ΙΛΙΟΡΙΑΣ, ΔΕ ΤΗΥΔ' ΑΤΗΥ

ΧΩΡΙΣ ΖΗΝΟΣ ΚΑΤΑΚΛΗΨΕΙ;

ΘΑΥΜ' ΕΥ ΠΟΡΡΩΔΕΝ ΙΔΟΙΜΑΝ.

Ε, Ε. ΕΑΪ' ΕΜΕ ΔΥΣΜΟΡΟΥ ΕΥΝΑΣΣΙ·

ΕΥΤ' ΕΜΕ Δ' ΎΠΑΤΗ.

1005

Vetus scholiastes in Juvenalis sat. xi. 63. "Hercules in Oetâ monte se incendit, non tolerans ardorem vestis,—sanguine Neff—tine—tam." Neque alitèr Laclantius in Stat. Theb. xi. 235. quem emendabo: "Deianira, verita ne ei pellex præferretur, hanc vestem Herculi mandavit; quam ille indutus, cum veneni afflicte—retur incendio, in Oetâ monte rogi voluntate conscendit."—Vocis autem nostræ proprietates et congruentia nullorum requirit exemplorum commendationem.

ver. 1002. ιατρορίας: artis medicæ: non memini equidè me alibi legisse hanc formam vocis, præterquàm in Eusebio, præp. evang. iii. 14. ubi sic de se loquitur Esculapius:

Τεμεκκς εχ ιερης ηκω διος· ον ποτε μητης,
Φοβερ' υπεινκασθεις, κει· σοφιας βασιλεια,
ιδεν ιηλορίας, Ασκληπειον.

Undè fortasse sic caltigari debet Hesychii glossa: ιηλοριη· ιατρικη.

ver. 1003. κατακλήψει: vox exquisita, et in primis elegans: digna certè, quæ in tyronum venullorum gratiam paucis illustretur. Apposita est Hesychii interpretatio: κατεκλήψε· κατεπαράνε, (sic lege, ut alii dudum viderunt: μετεπαράνε non novit Græcia) διελξεν· κηλεισθαι γαρ λεγεται το υπω αυλων διελγισθαι. Vide quæ nupèr dixerim ad v. 999.

Suavissimus extat Appiani locus, de bell. civil. i. 72. quem niteri pristino restituam: ος δ' Αντωνος, ιδος αν ειπων, κατεκλειει ιωγης μαλακους· οκτιζομενος τε, και πωλδα και πικιδα διεξιων: sic certissime legendum, tum ob sequentem πωλδα, tum ob Pindari illud μαλακας επαιδαις, modò allatum ad v. 999. Eodem modo utebantur Græci verbo κατεπαδιν. Plautus, Amphit. ii. 2.

Deleuitus sum profectò ità, ut me qui sim nesciam.

Habeo multa in hanc rem, tum explicandis tum emendandis libris veterum inservientia, quæ nunc meliùs filebo.

ver. 1005. Memorat scholiastes variam lectionem υπατον: nec dubito quin à δ' υπατον hæc fluxerit corruptela: quam vocem, (cùm supplementum ineptum redolet, à præcedente versu interpolatum, illud ευνασαι in δ' υπατα mutata oportuerat.

Homerus, hymn. Merc. 289.

αλλ' αγε, μη πυματος τε και υπατον υπων ιαυσης.

Odyss.

πα μου ψαυεις; ποι με κλινεις;

απολεις μ', απολεις.

ανιστροφας ο τι και μυση.

ηπαι μου τουλο τοι.

ηδ' αυθ' ερωει. ποθεν εστ', ω

1010

παντων Ἑλλαντων αδικωτατοι ανερες, ους δη

πολλα μεν εν πουλη, κατα δε δρια παντα καθαιραν,

Odyss. γ. 119.

νυν δελατα διαπνεσαιαν.

Et constructio reducendum à superioribus postulat substantivum
ατην: *finite morbum sspire me*: i. e. mortis somno. *Apolonius*
Rhodius, ii. 838.

αλλα νυ και τον

αιθι μενυθαδιη πολης εκας ευιασει νουςος.

Fallitur interea *Brunchius*, cum verbum suum,

εατε μ', εατε με δυσμορον ευιασαι—

dimetrum anapesticum denominet. Res ipsa loquitur, et erroris
arguit lunumum virum: nam undè corripietur ultima syllaba in
ευιασαι, cum versus sequens à consonante incipiat?

Ceterum, hæ repetitiones *Alcidis* conditioni apprimè congru-
unt, et teneris affectibus ciendis sunt quàm maximè accom-
modatæ. Hinc optimè quadrat pronomen *με*, quod interposuimus
ex conjecturâ in v. 1006. precibus non repudiandis systematis
anapestici lege id à nobis flagitante: ubi tamèn error ob com-
pendium scripturæ eriri poterat; adeò ut sic rectiùs reposuissem:

πα μου ψαυεις; ποι κατακλινεις;

vel etiàm non deterius:

πα μου ψαυεις; ποι και κλινεις:

ver. 1009. Memorat *Brunchius* membranarum lectionem τοτῶν:
undè putaverim sic constituendum esse versiculum:

ηπαι μου' οττολοι.

ver. 1010. ποθεν ubinàm: commodè monet *scholias* της εκ
τοπου σχεσιον ειπεν, αυτι της εν τοπω' (i. e. utitur *Sophocles* ποθεν loco
του) ες: (Hom. Od. B. 267.) σχεδον δε οι κλινει Αθην' αυτι του, σχεδον.

ver. 1011. αδικωτατοι αγαριστοι: *scholias* neque aliter
nitidissimus epistolographus ad *Hebraeos*, vi. 10. ου γαρ αδικος ο θεος;
επιταλινθαι του εργου ημων και του κοπου της αγαπης: ut *Virgilius*, *Geo.*
ii. 460.

Fundit humi facilem victum *justissima* tellus.

ver. 1012. εν ποτην καθαιραν in mari purgans; vide quæ de his
rebus notavimus ad *Euripidis Herc. fur.* vv. 20. 224.

Suavis

ὠλεομένων ὁ τῆλας; καὶ νῦν ἐπὶ τῷδε νοσούντι
οὐ πυρ, οὐκ εὐχος τις ονησίμων οὐκ ἐπιτρέψει.
ἔ, ἔ· οὐδ' ἀπαράξει κρατα

1015

Suavis est *Lucani* locus, atque huic occasione præsentissimus, Pharfal. iv. 610. de *Hercule* et *Antæo*:

tandem vulgata cruenti

Fama mali, terras monstribus æquorque levantem,
Magnanimum Alciden Libycas excivit in oras:
et tragici nostri locum respexit *Tzetzes*, Chil. ii. 484. de *Deianira* sermonem faciens:

ἴδεν αἰεὶς τοῖς κλεινὸν ἐκείνῳ Ἡρακλῆα,
τοῖ γῆ πάσαν καὶ θαλάτταν καθύκταντα κκία.

Opportunus etiã adveniet *Homerus*, hymn. in *Herculem*:

ὅς περ μιν, καὶ γαίαν ἀδισφάτον ἤδε θαλάσσαν
πλάζομενος, πρὸ μῆσιν ἴπ' Εὐρυσθῆκος αἰάντος,
πολλὰ μιν αὐτὸς ἐξῆεν ἀτασθαλά, πολλὰ δ' ἀνίτη.

Et reposui καὶ αὖτε pro κατὰ τε, quod adversatur linguæ genio scopoque loci. “Multa quidẽ in ponto, sed omnia per filvas:” nam opponuntur invicẽm πολλὰ et πάντα: quũm *terrestres* labores *Herculis* longẽ numero præverint *marinis*; adẽ ut de his rarò audias, illis verò narrandis ferveant omnes libri veterum. Scrip-toris mentem minũs accuratè perceptam habuerunt editores.

Porro, faciliør esset lectio οἷς δὲ, quàm ἐνς δὲ: propter quos pur-gavi: quam, licetẽ veram putem, non interpolavi, cũm tolerabilis sit vulgata.

ver. 1013. ὦ ἔκομαν me perdebam: dictio *Homerea*, quod tyrones in memoriam revocabunt: cujus elegantis in *medià voce* usũs al-terum fortassẽ exemplum nullibi reperietur. Verẽ *scholiastes*: ἔχον· θανάτου ἐγείρομαι: ut *S. Paulus*, 1 Cor. xv. 31. καθ' ἡμέραν ἀπὸ θνήσκον.

ver. 1014. Variant lectiones—ἀποτρέψει—ἀνατρέψει—ἀντρέψει: dedit *Brunchius* ex conjecturã ἀντρέψει: quæ correctio, utpotẽ satis obvia, mihi quoque in mentem venerat; neque habeo melius quiddam proponere. Meum iudicium est adhuc mendam subesse. An ferri potest—

οὐ πυρ, οὐκ εὐχος τις ονησίμων ἀκ' ἐπιτρέψει;

Horatius, sat. ii. 7. 34.

nemon' oleum fert ocius?

ver. 1015. ἀπαράξει κρατα: *Homerum*, sicut adsolet, subsequitur:
Il. E. 497.

Πηλεΐδης δὲ, εὐρυσσάμενος ξίφος ὄξυ,
αὐχίνα μετὶν ἔλασεν, ἀπῆραξε δὲ χιμᾶζι,
αὐτῇ σὺν πηλοκῇ, κάρη.

βίου θελει μολων

του στυγερου; Φευ, Φευ.

Πρ. ὦ παῖ, τοῦδ' ἀνδρὸς τοῦργον τοδε μείζον ἀνήκει,
 ἢ κατ' ἐμῶν ῥωμῶν· συ δὲ συλλαβε' σοὶ τε γὰρ ὀμμα
 ἐμπλέουσιν, ἢ δι' ἐμοῦ σώζειν.

1020

Hinc rectè constituas atque intelligas locum insignem *Æliani*, quem corruerunt editores, dùm neque sensum, neque constructionem perspectam tenuerunt: de animm. xii. 18. ἡδὴ δὲ τινα, καὶ κλαδίς περισχέβοντα καὶ ἐμποδίζοντα, εἰς τὸν ἄκον δρομον ἵππο ῥυμῆς τοῦ θηρίου ὠθουμένοι ἀπαραξί: *quædam, ramis inhaerentia et eam remorantia, fera. se in velocem cursum cum impetu impellens, solet abrumper.*

Cæterùm, animadvertant velim tyrones rarissimam locutionis formam; βίου scilicèt, *vita*, pro ipso homine. Nihil novi simile ab omni parte apud alium quemlibet auctorem: non longissimè distat locus in terfo scriptore *Heracleide Pontico*, p. 408. ed. Gale: ὁ δεισιδαιμων βίος, ὁ ναὶς καὶ τέμνεισι, καὶ ταῖς δια ἑτοῦς ἐν ταῖς περὶ θεῶν προστερεπυμνὸς ἰορταῖς: *superstitiosum vulgus*. Ac sic legendum: προστερεπυμνός· *se applicans—conversus*: non, ut perperam vulgatur, προστερεπυμνός.

Cùm verò sic se res habeat; cùm phrasis adèò sit peregrina, et extra consuetudinem dicendi jaceat, non immeritò suspicari concedatur nobis, ad hanc normam fortassè dedisse *Sophoclem*:

ἰ, ἰ· οὐδ' ἀπαράξαις κ' ἀτα βία
 θελει μολων
 του στυγερου*

de quâ emendatione unusquisque suo judicio fruatur.

ver. 1018. Mutavi punctum, ut cohæreant voces τοῦδ' ἀνδρὸς sequentibus, cùm mihi frigidissimum videatur ὦ παῖ τοῦδ' ἀνδρὸς, et invenustum. Ità suprà senex *Hyllum* erat allocutus, v. 974. σὺ γὰρ, τέκνον: ut *Philotes Neoptoleum*; *Philoct.* ver. 750. ἰδ', ὦ παῖ.

ver. 1020. ἐμπλέουσιν· glossa *scholiastis*. Egomet nihil hic video, nec habeo ὀμμα ἐμπλέουσιν ipsius senis oculo. Quùm cæteri faciliè fuerint acutiores, textum nolui mutare, sed mordicè teneo, quæ protuli ad *Silv. Crit. sect. cxii.* ad quam disputationem lectorem ablegamus: nam lectionem nostram conjecturalem hic solummodò proponam, nonnihil castigatam, quùm inutilis sit τε particula.

— συ δὲ συλλαβε' σοὶ ὅτι γὰρ ὀμμα.

*Τλ. εἰ πλέον ἢ δι' ἐμοῦ σώζειν. ψαυῶ μιν ἐγὼ γὰρ:

de voce ὀμμα, vide ad v. 527. et *Homereum scholiastem*, qui similis variationis meminit ad *Il. O. 349.*

Τλ.

Τλ.

Ψαυω μεν εγω γε.

λαδιπνονον δ' οδυναν ουτ' ενδοθεν ουτε θυραζεν
εστι μοι εξανυσαι βιοτου. τοικυα νεμει Ζευς.

Ηρ.

ω παι, παι, που ποτ' ει;

ταδ' εμε, ταδ' εμε

1025

προσλαβε κουφισα;· ε· ε· ιω ιω, δαιμον.

θρωσκει δ' αυ, θρωσκει

δειλαια, διολουσ' ημας,

αποτιθατος αγρια

νοτος· ιω, Παλλας,

1030

τοδ' εμ' αυ λωεσται. ιω, παι,

τον Φυσανη οικειρας,

ανεπιφθονον ειρυστον εγχος,

παιτον εμας απο κλη-

ver. 1021. Sic Euripides, Orest. 603.

τα τ' ενδον εστι, τα τε θυραζε, διαστιχει.

ver. 1022. εξανυσαι: conficere—devincere: vide ad Herc. fur. 376.

ver. 1027. θρωσκει· *insolit*, velut in pradam vorax fera; aut *Furia* contra insanientem: ut Euripides, Orest. 257.

αυται γαρ, αυται, πλησιον θρωσκουσι· μου.

ver. 1030. ιω Παλλας: *scholiastes*: επικαλεσται την Αθηαν εις βοηθειαν. *Haud aliter Homerus, Il. Δ. 8.*

— αλαλκομενης Αθηνη.

η αλαλκουσα τω μνηι· ο· εστι βηθουσα: ibi schol. et ver. 390. ibidem:

τοιη ει επιρροδος ην Αθηνη:

similiter etiam *Orpheus*, hymn. 31.

Τριτογενεια, λυσιγεια κακων.

ver. 1033. ανεπιφθονον· ανεμεστανον· εφ' η ουδεις σε μεμψεται ως πατροκτονον: apte et dilucidè *scholiastes*. *Homerus*, Od. A. 346.

μητες εμη, τι τ' ας αυ φθικεις εριζοι αιιδον.

Eustathius in locum: το φθικειν—κωλυσις και μεμψειω τιθεται· ουτω και *Ευριπιδης*, (Hec. 288.) φθικον, την μεμψιν λεγει· και· *Εριτογενης* δε, ανεπιφθονον που φσι το ανεμεστανον· *Neque aliter Thucydides*, lib. vii. sect. 77.

ver. 1034. κληδης: *Hesychius*: εστι δε και η κλης και θυρα παρ' α, το επικλημισθαι· ταρσιν δ. και επι του ανθρωπινου μερους. *Clavis propria*, et apud

δος. ακου δ' εχρος, ὥ μ' εχολησε

1035

apud medicos *jugulum*; sic dictum fortasse, quod ibi sit quasi *vita janua*, II. E. 578.

τὸν μὲν αὖ Ἀτρεΐδης δούρειαιτος Μενέλαος
ἵσταται ἐγγὺς ἤξει, κατὰ κλισίᾳ τυχεύσας.

ver. 1035. *εχολησε* dant editi, *irā offeravit*: qui sensus mihi videtur intempertivus et loco minimè consentaneus. Amplector igitur lubentissimè lectionem *scholiaste* memoratam, quam et ipse dudum proprio ingenio extuderam, *εχολησε*: quo dolore me affecit suo felle evomendo. Vox elegans et furioso *Herculi* accommodata, de uxore quasi *viperā* loquenti. Sic *Creon* de *Antigone*, *Antig.* 531.

ἦ, κατ' αἰκούς, ὡς ἐχιδν' ἰφειμένη,
ληθούσα 'μ' ἐξέπινε;

et *Ion* de *Creusā*. *Euripides*, *Ion*. 1281.

οἶαν ἐχιδνὴν τῆδ' ἰφυσας:

Lycophron etiā appositissimè, de *Clytemnestrā* maritum interficiente: v. 1116.

καὶ πᾶν λακίζουσ' ἐν φοιᾷς ψυχρὸν δέμας,
δρακῶνα δ' ὤψας, καπνίζας ἐπ' αὐχίνα,
πλησσει γεμνῶτα θυμὸν ἀγέρας χολῆς:

i. e. *satiabit animum, plenum fœvi fellis*: ne malè capias ordinem verborum: vide *Potterum* ad v. 1120. Credebant igitur antiqui hujusmodi animalia venenatis vesci, ut haberent quo furem possent exercere: hinc *Dorion* apud *Athenæum*, vii. 15.

ἡβρότερον σκολοπεινδρον:

quod epitheton infelici manu castigatum ivit *Casaubonus*. *Haud aliter* *Virgilius*, *Æn.* ii. 471.

coluber mala gramina pastus:

id est, *venenatis herbis*, ibidè *Servius*: ab *Homero*, II. X. 93.

ὡς δὲ δρακὼν ἐπὶ χεῖρ' ὀρεστέρος ἀνδρᾶ μινησι,
βιβρωκῶς κακὰ φαρμάκ', εἰδὼ δὲ τι μὴ χολὸς αἶνος:

undè cum *Dorvillio* vidi corrigi debere *Servium*.

Excitetur etiā *Statius*, *Theb.* i. 563.

Terrigenam *Pythona* deus, septem orbibus atris
Amplexum *Delphos* squamisque annosa terentem
Robora, *Castaliis* dùm fontibus ore trifulco
Fusus hiat, nigro sitiens alimenta veneno,
Perculit.

Nec putaverim equidè *Terentiam* aliò alluisse: *Adelph.* iii. 2. 12.

Ut ego *iram* hanc in eos evomam omnem:

iram—*χολήν*—*fel*.

Si quis autè malit interpretari *εχολησε* ad *insaniam* adegit, ille consulat interpretes *Hesychianos* in *χολῶντα*, et *Suidam* in *χολῶσι*.

Porro

σα μητὴρ ἀθεῶς·
 ἂν ὡδ' ἐπιδόιμι πέσουσαν
 αὐτῶς, ὡδ' αὐτῶς, ὡς μ' ὠλεσεν.

ὦ Διὸς ἀνδραίων,
 ὦ γλυκὺς Αἴδα,
 εὐνάστον μ', εὐνάστον,
 κλυπεταιρὸν μοῖρ᾽
 τὸν μέλεον Φθίσας.

1040

ΧΟΡΟΣ.

κλυοὺς' ἐφρίξα τάσδε συμφορὰς, Φίλαι,
 ἀνακλὸς, οἷσις οἶος ὧν ἐλαυνεται.

1045

Ἦρ. ὦ πολλὰ δὴ, καὶ θεῖμα καὶ λογὴ κακὰ,

Porro, locum *Sophocleum* ad nostram mentem acceptum illustrabit *Oppiani* fabula de serpente in amasium suum *murenam* piscem: Hal. I. 559.

— ταχὰ δὲ γλαφύρην ἐσκέψατο πέτρην,
 τῇ ἐνὶ λαιγίῳ ἰὸν ἀπημίσει, πάντα δ' ὀδυνῶν
 ἐπτύσει περικίδαιον ζαμμένη χολῶν, ὀλεον ὀλιθίου,
 οἶφρα γὰρ μὴ πηῦς τε καὶ εὐδὸς ἀντίασιν.

ver. 1043. Miremur meritò non scripsisse *Sophoclem*,
 τὸν μέλεον οἰκτίσας.

ver. 1046. *Θεῖμα· calida*: qualia scilicet ardorem excitant ac furem in iis exequendis: ideoque magna—gravia—difficilia—acerba. Non intempestivus est *Aeschylus*, sept. Theb. 609.

— ξυνισθῶς πλοῖον ἐυσίῳς ἀντὶ
 ἑαυτῇσι θεμοῖς:

θεῖμον ἐργον· τὸ ἀναιδέα· καὶ *θεῖμον*· *θεῖμονεργος* δὲ ἀνὴρ, — ὁ *θαρράλειος* καὶ μὴ *ψυχρὸς* εἰς ἐργον· *scholiaes* prior. Egregiè ad nostram rem *Ælianus*, var. hist. iii. 12. ἡ γὰρ τῆς πατρίδος ἀπὸ πλάγης, ἡ καὶ, τὸ ἐπὶ θεμονίῳ, καὶ τοῦ βίου αἴλου. *Suidas*: *θεῖμος*· *θεῖμονος*. Vide *Aesch. Eum.* 563.

Noſter in Antig. 88. paulò frigidius et σοφιστικωτέρως:

θεῖμον ἐπὶ ψυχροῖσι καρδίᾳ ἔχεις.

Reddit *Cicero* *θεῖμα* per *aspera* in versione suâ hujusce loci in Tusc. disp. ii. 8.

O! multa dictu gravia, perpeſſu *aspera*,

Quæ, corpore exanclata atque animo, pertuli:

Vol. I.

D d

undè

και χερσι και νωτοις μοχθησας εγω.
 κούπω τοιουτον ουτ' ακοιτις η Διος
 προϋθηνεν, ουδ' ο στυγνος Ευρυσθευς εμοι,
 οιον τοδ' η δολωπις Οινεως κορη
 καθηψεν ωμοις τοις εμοις, Εριννυων

1050

undè non ineptè suspicari licet olim sic lectum esse versum *Sophoclis* :

και χερσι και νωμαισι μοχθησας εγω
 ut idem *Hercules* in Eurip. *Alcest.* 849. ad vulgatam lectionem :
 ω πολλα τλασα καρδια, ψυχη τ' εμη.

Si quis autèm sermonis *Græci* callentior hunc locum attentius inspiciat, erit in colore dictionis, quod nonnihil displicebit. Errores si sublateant, non videntur conjecturis probabilibus omnes amovendi. Ad hunc verò morem quodammodò decurrisse clausulas expectavisse :

η πλλα δη, και δεσμα και λογη κακα,
 και χερσι και νωτοις μοχθησας εχω
 ουπω δε τειον—κτλ.

“Certè multa quidèm priùs pertuli, sed nunquàm ad hunc
 “diem huic aliquid par malo.” η δη' αληθως, και δη : *Hesychius*,
 sic omninò corrigendus. Utinam faverent his lectionibus *Sophoclei* codices.

ver. 1049. Non reddiderim *στυγνος*, odiosus, cum editoribus :
 sed ad mentem potiùs *Hesychii*, cuius glossa sic fortassè castiganda
 est : *στυγον' αγαλιον, ωμον, χαλειπον* : ut *Virgilius*, *Geo.* iii. 4. *Eury-*
thea durum : vel immodicum, ut eundem vocat *Avienus* in *Arateis* :
 et de illo et *Hercule Martialis*, *epig.* ix. 67. 5.

Argolico famulum non te servire tyranno
 Vidissent gentes, sævæque regna pati.

ver. 1051. *Εριννυν ιφαντον αμφιελπισιν* : i. e. *ιφαντον δι' Εριννυν*.
 Similem locutionem adhibuit *Æschylus*, *Agam.* 1589.

ιδων ιφαντοις εν πεπλοις Εριννυν
 τον ανδρα τονδε κειμενον φιλως εμοι :

et *Lycophron*, v. 405.

η μιν παλευσι δυσλευεις οισιρου βροχοις
 ερωτας ουκ ερωτας, αλλ' Εριννυν
 πικραν αποψλασα κηρυλκον παγην.

Hæc ità se habent in *Ciceronis* citato loco :

Nec mihi Junonis terror implacabilis,
 Nec tantum invexit tristis Eurystheus mali,
 Quantum una vecors *Oeneo* partu edita ;
 Hæc me irretivit velle furiali infscium :

sicut

ὕφαντον ἀμφιβληστρον, ᾧ διαλλυμαι.

πλευραῖσι γὰρ προσμαχθεν, ἐκ μὲν ἐσχάτας

βεβρωκε σαρκας, πλευμονος τ' ἀρήγας

ῥοφει ζυνοικουν· ἐκ δὲ χλωρον αἷμα ἔμου

1055

πεπρωκεν ὑδὴ, καὶ διεφθαρμαι δερμας

το παν, ἀφρασίῳ τῇδε χειρῶδεις πεδῇ.

sicūt certē emendandi sunt hi versus; et partim ante me viderat *Lynceis oculis ejus Bentleius* noster.

ver. 1054. πλευμονος ad morem tragici dat posterior *Juntina*: *Turnebus* πνευμονος: ceteri πλειμονας.

ver. 1055. χλωρον νεκρον: *scholiastes*: cui concinit *Ciceronis* vocabulum decolorum: i. e. venenato morbo mutatum corruptumque: sed quæfiverim, anne hoc voluerit *Sophocles*? non immeritò, me judice, disputari potest: malim equidē intelli gere *viridem—vegetum—vitalem*; ad alteram interpretationem *scholiastæ*: χλωρον· νεκρον: ut *Euripides*, *Hec.* 129.

τον Ἀχιλλεῖον τυμβὸν σιφανυν
αἵματι χλωρον.

Tragici locum sic adumbravit *Seneca*, *Herc. Oct.* 1222.

—— ardet felle ficcato jecur,

Totumque lentus sanguinem avexit vapor.—

Exedit artus penitus, et totas malum

Haufit medullas; ossibus vacuis sedet.

Fortē, tostas medullas.

ver. 1056. διφθαρμαι δερμας: hūc videtur respexisse *Lucianus*, dial. deor. xiii. ubi *Æsculapius* irridet *Herculem*: ὅτε πρῶτον ἀνελθὼς ἡμφλεκτός, ὑπ' ἀμφοῖν διφθαρμένος τῷ σώματι, τοῦ χιτῶνος, καὶ μὴ τοῦτο τοῦ πυρός. *Lucanus*, ix. 814.

—— totum est pro vulnere corpus.

ver. 1057. ἀφρασίῳ non explicabili: quam, qualis sit, nequeas discernere, nec enarrare. Cum variē frustra tentaverat interpretationem, sic demum rectē *scholiastes*: περὶ ἧς οὐκ ἔχει τις φρασασθαι, τίς ἢ τὴν φύσιν. Similitēr infra noster appellat τιφῆος αἵτης, v. 1104. ubi consulas *scholiasten*. Itā sensum exhibuit *Seneca*, *Herc. Oct.* 1249.

Quæcunque pestis viscere in nostro lates,

Procede: quid me vulnere occulto petis?

et ibidē, v. 832.

Nec causa diræ cladis in medio patet.

κοῦ ταῦτα λογχῇ πεδίας, οὐδ' ὁ γηγενής
στράλος γιγάντων, οὔτε θηρείος βία,

Ovidius autem, met. ix. 175.

coecâque medullis

Tabe liquefactis —.

Credibile est *Homerum* nunc etiam, sicut alias sæpissimè, ob oculos fuisse *Sophocli*: Od. Θ. 279.

πολλὰ δὲ καὶ καθυπέρθε μελαχροῖν ἐξεκχυντο,
ἥ τ' ἀραχμία λιπία· τὰ γ' οὐ κέ τις οὐδὲ ἰδοίη
οὐδὲ θεῶν μακάρων· περὶ γὰρ δολοῖντα τίτυκτο·

ut levitèr erat corrigendus secundus versus. *Cicero*, ubi supra:

Quæ, lateri inhærens, morsu lacerat viscera;
Urgensque gravitèr pulmonum haurit spiritum.
Jam decolorem sanguinem omnem exforbuit:
Sic corpus clade horribili absumptum extabui;
Ità illigatus peste interimor textili:

ad hunc enim morem nullus dubito correctos oportere versus elegantes. *Spiritus*, vulgata lectio, ambiguum reddit constructionem: et MSS. Oxon. dant *spem*, cui errori citra controversiam ortum præbuit contracta scriptura dictionis nostræ. Tum verò corpus extabui et pulchra est locutio, et pulchrè variat constructionem: cum quâ committas *Valerium Flaccum*, v. 171. de aquilâ *Prometheum* vellicante:

fixos scopulis dum vellitur artus:

nec *Sophocleum* non est, διφθαγμαὶ δέμας. Denique, ipse vox erat insulsißima in hoc loco, et infelicitèr fregit lene flumen orationis; ut statim credidisses diversas omninò res fuisse corpus et ipsum: quo nihil inficetius aut incultius dici poterat.

ver. 1058. λογχῇ πεδίας: hasta campestris: rectè capit scholiastes de hastis ab exercitu in acie campestris prælii instructo vibratis: et comprehendit phrasis omnes *Herculis* cum communibus hominibus concertationes. *Horatius*, art. poet. 379. de exercitationibus militaribus:

Ludere qui nescit, campestribus abstinet armis.

ver. 1059. θηρείος βία· Centaurea vis: vide quæ suprâ diximus ad v. 707. ut etiam accepit *Cicero*; qui sic repræsentavit locum:

Hos non hostilis dextra, non terrâ edita
Moles gigantum, non biformato impetu
Centaurus, ictus corpori insilixit meo;
Non Graia vis, non barbara ulla immanitas,
Non sæva terris gens relegata ultimis,
Quas peragrans undique omnem hic feritatem expulit:

sed

οὐδ' Ἑλλας, οὐτ' ἀγλαστός, οὐδ', ὅσῃν ἐγὼ 1060
 γαίαν καθαιρῶν ἰκομένην, εἶδρασε πῶ·
 γυνὴ δέ, θήλυς οὐσα κοῦν ἀνδρὸς Φυσίν,
 μὲν δὴ καθεῖλε, Φασγάνου δίχα.

sed legendum est, nī fallor, *Centaurea*, i. e. moles: vix enim stabit singularis *Centaurus* pro exercitu *Centaurorum*. Rectè verò præstant *expulit* codices *Oxonienſes*: hic *expulit*—hic nempe, quem cernitis, *Hercules*: δικτικας: pectus fortasse dextrâ feriens. Hanc usitatum idiotismum alicubi in superioribus satis illustratum dedimus. Recurrit statim infra, v. 1073.

ver. 1060. Ἑλλας: editores γαῖα subintelligi volunt: perperam, ut opinor. Vel repetenda est βία ἐ versu præcedente, quod *Ciceroni* placuit; vel, quod malle, *homo*, hic subauditur: nam, licet vox γαῖα benè reticere potest in Ἑλλας, non æquè tolerabitur hæc ratio in ἀγλαστός. Scholiastes: ἀγλαστός: βαρβαρός. *Euripides*, *Phoen.* 1517.

τις Ἑλλας, ἡ βαρβαρός,
 ἢ τῶν παριένων.

Hæc *Seneca*, *Herc. Oct.* 1161. longius profecutus est, ingenio pro consuetudine indulgens: cujus conatus ideo nolim in has chartas accersere, ne infaniorē molem noster asciscat liber.

ver. 1062. γυνὴ θήλυς: i. e. mulier verè mulier, et fæminina: non indole scilicet naturali, qualis poetica fuit *Lesbiæ* lyræ decus:

Temperat Archilochi musam pede masculi *Sappho*,
Horat. epist. i. 19. 28. aut qualis ab eodem, sat. i. 1. 100. verè nominatur

—— fortissima *Tyndaridarum*.

Conferas v. 1075.

ver. 1063. μὲν δὴ: nolui mutare receptas lectiones; sed hæc mihi videntur languida prorsus, et spiritus egentia. Dedit, opinor, *Sophocles*:

γυνὴ δέ, θήλυς οὐσα, κοῦν ἀνδρὸς Φυσίν,
 γυνὴ παλὴ καθεῖλε, Φασγάνου δίχα:

hæ repetitiones tempestivæ sunt, et animi supra modum indig-nabundi. Neque aliter *Cicero*:

Sed fæminea vis: fæminæ interimor manu:

ut benè *Bentleius*, cui aliquantulum favet MS. *Oxon.* quod præstat femina. Illud autem ἀπατη δίχα Φασγάνου *Lycophron* sic extulit, v. 50.

ἐξεναιξεν ὅν ποτ' ἀξίφω δὲλω
 περὺς.

ω παι, γενου 'μοι παις, ετητυμος γεγως,
 και μη το μηρος ονομα πρεσβευσης πλεον.
 δος μοι, χεροιν σαιν εϋτος εξ οικου λαδων,
 εις χειρα την τεκουσαν' ως ειδω σαφα
 ει τούμον αλγεις μαλλον η 'κεινης, ὄρων

1065

I: à *Romanus*, Herc. Oet. 1352.

Nuptæ jacentem cernis Alcidem *dolis*.

Nec repetitionem non habet idem, *ibid.* v. 1176.

foemina Herculeæ necis

Auctor feretur:—cadere foemineâ manu

Voluere fata.

Quid autem? doctis fortasse magis arridebit secundarum cogitationum conamen, imprimis elegans, et receptæ scripturæ lineis proximè accedens:

δολιουμένη καθειλε, φασγανου διχα:

Al enim et N p̄iūm discrepant, nec rarò commutantur N et Δ. *Suidas* in Βουλγαροι: παντες γαρ γινοντο εμποροι, και αλληλους δολιουμνοι.

ver. 1064. γενου γεγως: quæ scabies locutionis! qualem nemo *Græcorum* usurpavit, aut potuit usurpare. Nihil quod omninò placet excogito; nam emendationem verisimiliorem textui intulissẽm. Interea, ulceri quodammodò conatus sum mederi melioris ope distinctionis. Favet nostræ suspicioni *scholiastes*; et videtur in schedis habuisse, qualem dictionem frustra volumus extundere. Non puto hanc formam verbi, φαινομαι reperiri, aut verum est,

ω παι, φανου 'μοι παις ετητυμος γεγως:

ostende te verum filium: vide 1129. Sed rem in medio relinquimus sagacioribus expediendam: et fortasse tandẽm nostra distinctio satis occurrit difficultati, quam tetigimus; nam poterat esse pro *filio*, quamvis non verè et *naturâ* filius: sicut veros parentes ejus pro adulterinis habuit *Admetus*, in *Alcest.* 647. Favere videtur huic interpretationi *Tulliana* versio, quæ mox sequitur.

ver. 1065. πρεσβευσης τιμης: *scholiastes*; ità *Hesychius*: πρεσβειν' πρεσβιμην: ut sæpius *Euripides*; et alii non rarò. *Cicero* ad hunc modum:

O! nate, verè hoc nomen usurpa patri;

Nec me occidentem matris superet charitas:

haud scio, an hæc intellexerim: dedit, nĩ fallor, *Cicero*:

Nec te, hoc videntem, matris superet charitas:

ut exemplar ejus, v. 1068. ὄρων λαβητον ειδος.

λαβητον

λῶβητον εἶδος ἐν δίκῃ κακούμενον.

ἰθ', ὦ τέκνον· τολμήσον· οἰκίειρον τ' ἐμε
πολλοῖσιν οἰκίειρον· ὅς τις, ὥς τις παρθενος,
βεβρυχα κλαίων. καὶ τοδ' οὐδ' ἂν εἰς ποῖε
τοῦδ' ἀνδρα Φαιή προσθ' ἰδεῖν δεδρακότα·
ἀλλ' ἀσπενάκιος αἰὲν ἐσπομένη κακοῖς·
νυν δ' ἐκ τοιοῦτου θήλυς εὐρημαὶ τάλας.

1070

1075

ver. 1069. E *Ciceronianis* versus, huic respondens, videtur excidisse: sic legendos libri præbent:

Huc arripe ad me, manibus abstractam piis:

Jam cernam, mene, an illam, potiore putes.

Nisi complecti breviter voluit *Tullius* in præcedente versu, ad nostram conjecturam emendato: sed tum sic legi debet noster:

ὄραν

λῶβητον εἶδος ἐκδικαῖς κακούμενον:

quod, utpotè facilius, prætulissem, si faverent libri.

ver. 1071. ὥς τις παρθενος: subindicat *Homeri* locum *scholiastes*, quam sibi effingendam tragicus noster sumscit: II. II. 7.

κύττε κούρη

νήπιη, ἥθ' ἄμα μητρὶ θεοῦσ' ἀνελισθαὶ ἀναγχεῖ.

Cæterum, non admodum aridet illud πολλοῖσιν οἰκτρον: et forte scripsit *Sophocles*: καὶ πολλοῖσιν οἰκτρον: "cujus vel alii misertum irent: quanto magis tu filius?" et hoc commendassem; sed; obstat nobis *Romanus*.

ver. 1072. βεβρυχα: i. e. οἰμῶζω: conferas cum v. 1074. hanc *Hesychii* glossam: βρυχηθμός· σπενάγμος; οἰμῶγη: et nostrum *Cæd.* Tyr. 1265.

δεινὰ βρυχηθεὶς τάλας:

nos suprâ quædam ad v. 805. Vox generalitèr significat quosvis lugubres sonos, non articulatim prolatos.

ver. 1074. ἀσπενάκιος: conferas *Euripidis*, *Here.* fur. 1356. Idem *Alcest.* 171.

αὐλαυστός, ἀσπενάκτος:

Hinc audit *Hercules* apud *Theocritum*, xiii. 5.

Ἀμφιτέρωπος ὁ χαλκικοκαρδὴς υἱός.

ver. 1075. ἐκ τοιοῦτου· scilicèt ἐξ ἀσπενάκτου: "cùm talis fuerim, nullis malis ingemiscens, factus nunc sum mollis, instar fœ-minæ." Pudet editorum, recta monente *scholiastæ*, quem apponere non gravabimur: ἐξ ἰσχυροῦ γέγονα ἀσθενής.

και νυν, προσελθων, σιγησι πλησιον πατρος·
 σκεψαι δ', ὅποιας ταυτα συμφορας ὑπο
 πεπονθα· δειξω γαρ ταδ' ἐκ καλυμμάτων.
 ιδου, θεασθε παντες ἀδελιον δεμας·
 ὄρατε τον δυσίηνον, ὡς οἰκίρως εχῶ.

1080

αι, αι· ὦ ταλας· ἔ, ἔ.

ἐδῶλφεν ατης σπασμος ἀριως· ὁδ' αὖ

Locum sic exhibent Latini. Prior Cicero :

Perge, aude, nate : illachryma patris pestibus :
 Miserere : gentes nostras flebunt miseras.
 Heu ! virginalem me ore ploratum edere !
 Quem vidit nemo ulli ingemiscens malo :
 Sic seminata virtus afflictâ occidit.

Ad versum tertium dant codd. Oxon. virginalem more, et virginem
 me ore : undè effeceris non absurdè, sed propiùs ad Græci verba :

Heu ! virginis me more ploratum edere !

Ovidius autèm, met. ix. 207.

Sæpè illum gemitus edentem, sæpè frementem.—

Seneca denique, Herc. Oet. 1265.

Undè iste fletus ? undè in has lachrymæ genas ?

Invictus olim vultus, et nunquàm malis

Lachrymas fatis præbere consuetus, pudet !

Jam flere didicit. Quis dies fletum Herculis,

Quæ terra, vidit ? siccus ærumnas tuli.

ver. 1080. Statim præcedentia in compendium redegit Tullius :

Accede, nate ; assiste, miserandum aspice

Evisceratum corpus lacerati patris :

Videte cuncti.

ver. 1082. ἐδῶλφεν· incaluit, cum calore insilit : prætulèrim sanè,
 ἐδῶλφ' ἐμ'· me incendit : et favere videtur scholiastes : πάλιν ἐξί-
 πυρωσε με ὁ της νισου σπασμος : sed reticere potest pronomen. Haud
 alièr Eschylus, Prom. vinct. 877.

ἵπο 'μ' αὖ σφαιελος και φρενοπαληγεις
 μανιαι δαλπουσ' :

ἱπποκαιουσι : scholiastes : ibidèm Paulus Silentarius, poem. lxxiv.

αλλη δε τις βραχεια

πυρ ἐξεβαλφε πετρα :

undè pulcherrimè Valerius, i. 108. venenatas sagittas Herculis no-
 minat,

— flammata veneno
 Tela.

Iia

διήξε πλευρῶν· οὐδ' ἀγυμνασίῳ μ' ἐάν

εοικεν ἢ ταλαίνα διαβόρος νοσος.

ὦ νᾶξ Αἴδη, δεξαι' μ'.

1085

ὦ Διὸς ἀκτὺς, παῖσον·

ἐνσειστον, ὦ νᾶξ, ἐγκάτασκηψον βέλους,

πατέρ, κεραινοῦ· δαίνυται γὰρ αὖ παλιν·

Ità Seneca, Herc. Oct. 1277.

—— urit ecce! iterùm fibras:

Incaluit ardor.

ver. 1083. διήξε: loquitur artificiosè noster; nam similiter medicorum filii in his rebus: Aretæus, de morbis chronicis, ii. 4. διαίσσι· δὲ ἡ ὁδὸν μετ' ἀκτῶν: Hippocratem secutus, in morbis i. 5. exempli gratiâ: ἐτ' αὖ δε ταῦτα διαδεξιμανθῇ, ἵφ' ἑαυτῶν ὁδεῖται διαίσσουσιν ἄλλοτε ἄλλη του σώματος.

ver. 1084. διαβόρος: ut in Philoct. 7.

νοσῶ κατασφάζοντα διαβόρῳ ποδῶ.

ver. 1086. ὦ Διὸς ἀκτὺς, παῖσον: Virgilius, Æn. iv. 25.

—— Pater omnipotens adigat me fulmine ad umbras.

ver. 1087. ἐνσειστον: vocem transtulit in opus suum Mantuanus, Æn. i. 69.

Incute vim ventis:

et Seneca, Herc. fur. 88.

Viperea sævæ verbera incutiant manus.

ibid. ἐγκάτασκηψον: Æschylus, Pers. 514.

—— πολλὰ δ' ἐκλείπω λεγῶν

κακῶν, ἃ Περσῶν ἐγκάτασκηψε θεός.

Pindarus, Pyth. iii. 104.

—— αἰθῶν δὲ κεραι-

νὸς ἐνέσκηψε μορῶν.

ver. 1088. Si vocem κεραινοῦ pro verbo acciperemus, vividior evaderet locus, et multis gradibus erectior exurgeret sententia: incute, rex! injice telum; pater! fulmine me feri: nam futurâ dictionis κεραινοῦ non indiget vox βέλους, ut recto talo possit stare. Virgilius, Geo. i. 331.

—— ille flagranti

Aut Atho, aut Rhodopen, aut alta Ceraunia telo

Dejicit.

Fallor etiâ, aut hoc, et nihil aliud, voluit scholiastes noster; quem sic aufum castigare: το δὲ, ὦ πατέρ, κεραινοῦ, ἀντὶ του, ὦ κεραινῇ εἰς με βαλοῖς.

ἦνθ' ἦκεν, ἐξώδηκεν. ὦ χερες, χερες*

Cicero autem sic locum transtulit:

— tuque, coelestium sator,
Jace, obsecro, in me vim coruscam fulminis:
sed nullus dubito, quin, vestigiis tragici inhærens, sic verè
disertissimum Romuli nepotum emendaverim:

— tuque, coelestis sator,
Jace, obsecro! in me vim *corusca* fulminis!
tum spirant verba, et tantum non loquuntur.

Sic igitur tragicum nostrum inter punctum vellem, nec de veritate dubitaverim hujusce cogitationis:

ἰσίστου, ὦ πατερ, ἐγκατασκηψόν βελος,
πατερ* κεραυνου.

Interea, libet eluere mendam maximè solennem, prout sæpiùs diximus, è glossà *scholiastis*: το δε, ὦ πατερ, κεραυνου* αντι του, ὦ πατερ, κεραυνω εἴθε με βαλῃς: nam verisimillimum ità supplendam esse interpretationem ejus, nostræ conjecturæ imprimis convenientem.

ver. 1089. ἦνθ' ἦκεν* viguit: hanc etià medicorum esse vocem te docebit *Hippocratis Foesianus* index; si exempla velis, tibi, lector, adeundus. Similem adhibet metaphoram noster in *Philoctete*, v. 260.

— ἦ δ' ἐμὴ νοσος
αἰετὶ θηλε:

Aretæus Cappadox, p. 2. τοι:δε μὲν οὐν ἐν τῇ κεφαλῇ το κακὸν ἐσθ' ἡχθη τε, καὶ εἰλεῖθιν πημα ἀνθ' ἐν αὐτῇ: sic enim locus emendandus est: vulgò πημανθ' ἐν αὐτῇ. Vide nos *Silv. Crit.* iii. p. 156. im.

Nec dubites velim, lector, nos feliciter et verè restituisse *Sophocli* venustatem suam, ἐξώδηκεν pro ἐξωρμηκεν* medicorum vocem, qualem præcedens et decorum postulabant. Non adeò erat ineptus artifex dicendi *Sophocles*, ut ad hunc morem metaphoras confunderet: non adeò imperitus dapum poeticarum structor,
— ut simul afflis

Miscuerit elixa, simul conchyliis turdis.

ἐξοιδαν et ἐξοιδσκιν voces apud *Hippocratem* invenias, et *Aretæum*: nec tamèn, quamvis res ipsa locique tenor manifestus nostram efflagitent divinationem, nec proprietas orationis minoribus conviciis sibi vindicet, ausus essem, ut morosa sunt in conjecturas emendatrices hominum judicia, textu donare probissimam dictionem, nisi luce clarius appareret ex ejus interpretatione, glossatorem *Sophocleum* in exemplari suo eandem invenisse: sic enim explicat: ἀνικαχλασεν, ἐξηγηγελαι: quæ voces vulgatis minime respondent, sed ad amussim nostræ conjecturæ. *Hesychius*: καχλαζει* ἰππαιριται, φλεγμαιναι. Idem: φλεγμαιναι* ὀκνουνται, φουσουνται.

Scholiastes

ω νωτα, και στερν' ω Φιλοι βραχιονες*

1090

υμεις εκεινοι δη καθεσταν', οι ποιε

Νεμεας ενσικον, βουκολων αλαστορα,

λεονι, απλατον θρεμμα, απροσηγορον,

Scholiasles ad voces Apoll. Rhod. i. 478. ειδανι εν σθηθισσι επαιρει, μιμνρζει.—η δε μιμνρξα απο της θαλασσης, ετ' αν αρξεται μειωεζεσθαι.*
Tum verò καχλαζει etiam: ut *Aeschylus*, sept. Theb. 116.

κυμα γαρ περι πολλων

δοχμολοφων ανδρων

καχλαζει πνοαις

Αριος ερομενον:

amicissimè igitur conveniunt voces *ανκαχλασιν, εξιγηγεται** et accuratè interpretantur *εξωδηκειν*: stabitque emendatio.

Hæc ita *Tullius* expressit:

Nunc, nunc dolorum anxiferi torquent vertices:

Nunc serpit ardor.

Quid sibi velit illud *vertices* torquent, nisi metaphora sit à *marì* vel *amne verticoso* derivata, atque adeò nostram stabiliat conjecturam, planè nescio. Virg. *Æn.* i. 116.

———— illum ter *fluctus* ibidem

Torquet agens circùm, et rapidus vorat *æquore vertex*.

Phrasis autèm *serpit ardor* absonum est, tum contra acceptum dicendi morem, tum loco *Sophocleo* prorsus contraria: *morbus enim serpens* is est, qui non subito, sed tardè grassetur, et per gradus: Virg. *Geo.* iii. 468.

Continuò culpam ferro compefce, priùs quàm

Dira per incautum *serpant* contagia vulgus:

reponas igitur. Nunc *furgit* ardor: i. e. uno verbo *εξωδηκειν*.

Ità *Seneca*, *Thyest.* 943.

———— quid flere jubes,

Nullà *furgens* dolor ex causà?

ver. 1090. *Valerius Flaccus* de magno dixit ac toroso *Amyco* non dissimilia, iv. 244.

Ingentes humeros spatiosaque pectoris ossa

Protulit, horrendosque toris informibus artus.

ver. 1093. *απλατον** non accedendum: “cui nequeas tutò appro-
“pinquare:” à *πλω*, opinor, id quod *πλαζω*, et passim obvium *πιλαζω*: *πλαζω* autèm occurrit in *batrachomyomachia*, v. 73.

ουρην μιν πρωτ' επλασ' εφ' υδασιν:

sæpiùs scribunt *grammatici* *απλητον*, à *πλω* vel *πλημι*, quæ dictio est *Homérica*, II. *Ξ.* 438.

αντις δ' εξοπισω πλητο χθονι.

Idem

βία καλουργασσάδε· Λερναίων δ' Ἴδραν.

διφυγέ τ', ἀμικλόν, ἰπποδάμονα σιγαλόν

1095

Idem prorsus est cum ἀπλάος, et ἀπλήος, *Hesiodi* ἀπλάος: op. et di. 148.

—— ἀλλ' ἀδάμαντος ἔχον κράτεροφρονα θυμῷ,

ἀπλάοι:

aliam formam adhibet scut. Herc. 147.

δεινῶν, ἀπλητῶν:

et ibidem v. 250. Etiam ἀπλήος in Apoll. Rhod. i. 574. *scholiastes* interpretatur ἀπροςπιλάος: undè corrigas *Hesychium* certissimè secundum ordinem literarum: ἀπλήτος· ἀπροςπιλάος.

ibid. ἀπροςηγῶρον· nulli affabilem: "quocum nemo citra periculum colloqui potest." Prior *Hesiodus*, scut. Herc. 144.

ἐν μισσῷ δὲ δεῖκαίλος ἐν φόβῳ οὐ τι φάταις:

et ibid. v. 230. utraque voces copulavit:

τοργῶνις ἀπλητοὶ τε καὶ οὐ φάται.

Hinc *Accius* in *Philoctete* apud *Macrobius*, Sat. vi. 1. sic rescribendus:

Quem neque tueri contrà, aut affari queas;

undè *Virgilius*, *Æn.* iii. 621.

Nec visu facilis, nec dictu affabilis ulli.

Pari sensu *Euripides*, Herc. fur. 393. vocat *Cycnum* ἀμικλόν—quocum nequeas sodalitiū inire, et te immiscere; et eundem *Polyphemum*, Cycl. 428. ἀμικλόν ἀνδρα. Videas infra statim v. 1095. Contrarium ingenium sic *Statius* describit, Theb. i. 190.

Mitis, et affatu bonus, et patientior æqui.

Porro, cum non rarò commutentur, et finalis i, quod sæpius monuimus, ad hunc morem elegantius locum protulisse iudicavimus nostrum poetam:

λεόντ', ἀπλάτον θρῆμμα κα' ἀπροςηγῶρον

βίαν, κατιργασσάθε:

ut v. 1059. θρῆμιος βία: nisi mox sequeretur v. 1096. ὑπεροχόν βίαν (ubi tamèn verè nobis decernere videmur) quamvis ad has repetitiones tragici minùs fastidiosi reperiantur.

Enimverò, vocabulum βία respicere potest ingentes vires ad leonem strangulandum necessariò adhibitas: de quà strangulatione nos videndi ad Herc. fur. 151. ubi jacet extra litis fines emendatio nostra, atque in textu recipi debuerat. Poteras etiàm, ἡ βροχθεὶς ἔχον: sed parùm interest, et paullò verisimilior est prior dictio.

ver. 1095. ἰπποδάμονα· inequitantem quasi: sed passivè dedit *Æschylus*, Supp. 292. ἰπποδάμοσι καμῆλοις: quibus inequitant homines, ad equorum instar.

Porro,

θήρων, ὕβρισίνην, ἀνομον, ὑπεροχον βία·
 Εὐρυμανθιον τε θήρα· τον θ' ὑπο χθονος
 ἄδου τρικρανου σκυλακ', ἀπροσμαχον τερας,
 δεινης ἐχιδνης θρεμμα· τον τε χρυσεων
 δράκοντα μῆλων Φυλακ' ἐπ' ἐσχατοῖς τοποῖς· 1100
 ἀλλων τε μοχθων μυριων ἐγευσταμην,

Porro, vox ἀμικλον idem prorsus sonat cum ἀπροσμάχον, v. 1093.
 prout ibi dixi: "hominem, cum quo nequeas inire fodalitium,
 "et teipsum immiscere." De hac re lectorem denuò admonere
 puduisset, nisi vidissem sensum dictionis tam solennem ac mani-
 festum latuisse *Lycophronis* editores, v. 264.

κλαζων τ' ἀμικλον στοματι ῥιγισίνην βοην·
 ἀμικλον· *ferocem clamorem*.

ver. 1096. Quod vulgò editur βίαν, inelegantèr ambiguum est:
 tunc enim incertum fit, an referas oportet ὑπεροχον ad σλεατον, an
 accipias ὑπεροχον βίαν, ut βίη Ἑρακλεια: ideòque ambabus ulnis
 amplexus sum, quod et ipse extuderam, vocem utique codd.
Bruncii oblatam, βία. *Geminus* in *epig.* p. 445. *Brodæi*:

ἀλλὰ Μυρων τεχνά πανυπειροχος:

Orpianus, *Cyneg.* i. 310.

καλλί· δ' ἐν παντί σσι πύλαι πανυπειροχος ἵππος
 Νισταῖος.

Adeò ut divinatio nostra ad v. 1094. pertinacitèr teneri debeat,
 atque textus donari statione.

ver. 1100. ἐπ' ἐσχατοῖς τοποῖς. Me tyronibus venustis gratam
 rem facturum auguror, si hic legendos proposuerim politissimos
 de hac re versus *Avieni* in *Arateis*:

Nam durà immodici memorat sub lege tyranni
 Amphitryoniadem primævo in flore juventæ,
 Quæ cedunt medii longè secreta dici,
 Hesperidum venisse locos: atque aurea mala,
 Inscia quæ lenti semper custodia somni
 Servabat, carpsisse manu.

Hinc pendet *Callimachus*, hymn. in *Cererem*, v. 11. qui sic de-
 signat terræ fines:

πόλιν, πῶς σε δύναντο ποδὲς φέρειν ἐς τ' ἐπὶ δευμάς,
 ἐς τ' ἐπὶ τοὺς μελαναί, καὶ ὅπῃ τα χρυσία μάλα.

ver. 1101. ἐγευσταμην: vide quæ in hanc dictionem contulimus
 ad *Herc. fur.* 1356.

Cæterum, *Ciceronis* versionem accipe.

— O!

κοῦδεις τροπῶν ἐσῆλθε τῶν ἐμῶν χερῶν.
 νῦν δ', ὡδ' ἀναρδρὸς καὶ κατέρρακτομενος,

————— O! antè victrices manus!
 O! pectora, O! terga, O! lacertorum tori!
 Vestrone pressu quondam Nemeæus leo,
 Frendens, efflavit gravitèr extremum halitum?
 Hæc dextra Lernam, *tetrâ* mactatâ excetrâ,
Pacavit: hæc bicorpoream afflixit manum:
 Erymanthiam hæc vastificam abjecit belluam:
 Hæc, à Tartareâ tenebricâ abstractum plagâ,
 Tricipitem eduxit, Hydrâ generatum, canem:
 Hæc interemit tortu multiplicabili
 Draconem, auricomam obtutu *servantem* arborem.
 Multa alia victrix nostra *gustavit* manus,
 Nec quisquam è nostris spolia cepit laudibus.

In quarto versu distinxī ad *frendens*, ut stet ista vox epitheton perpetuum *leonis*, nec jungatur cum *efflavit*; atque adeò proprietas ipsa et imitatio tragici conserventur. *Tetrâ* conjeceram cum *Bentleio*: et quid facilius? In sexto scripsi *pacavit* pro *placavit*: vide quæ diximus ad Eurip. Herc. fur. 20. Horat. epist. i. 2. 45. *Vastificam* belluam in v. 7. confirmat emendationem nostram ad ejusdem fabulæ v. 376. *Tortu multiplicabili* v. 10. magis exprimit ibidè verbum 398. quàm locum *Sophoclis*. In v. 11. variant lectiones. Nos restituiamus egregiam venustatem, quæ latuit librarios, nobis illustratam ad Herc. fur. 51. Vide Virg. Æn. vii. 52. Denique, ver. penult. dedi, pro *lustravit*, *Sophocleam* dictionem pulchrè figuratam, *gustavit*:—quâ restitutione nihil verius. *Lucretius*, v. 180.

Qui nunquàm verò vitæ *gustavit* amorem.
Prudentius, Psychom. v. 430. in verbis admirabili venustate:
 Lascivas vitæ illecebras *gustatus* amaræ
 Mortis et horrifico *sapor* ultimus asperet haustu.

Denique, non intempestivum duxi, quàm emendatissimam tyronibus proponere hanc nostri tragici imitationem; ut in eadem palæstrâ quodammodò concertantes aspicerent dramatis *Græci* magniloquentiâ terfâ principem, et, non *Romanorum* dico, sed omnium mortalium, magnificentissimum scriptorem.

ver. 1102. τῶν ἐμῶν χερῶν *harum mearum manuum*: videas quæ de hâc venustate notavimus ad Herc. fur. 403.

ver. 1103. κατέρρακτομενος *pannosus*: lucida dictio; quam accuratè interpretatus est *scholiasta*: σαρκὸς ἔχον κερμαίνων, ὡς ῥακη. Vox, sic composita, non alibi fortassè legitur. *Plutarchus*, sympos. ii. 9.

τυφλῆς ὑπ' αὐτῆς ἐκπεπορθημαι ταλας·

ὃ τῆς ἀριστῆς μῆρος ὠνομασμενος,

1105

ὃ τοῦ καὶ ἀστῆρα Ζηνος ἀυδηθεὶς γονος.

ἀλλ', εὐ γε τοι τοδ' ἴσῃε, καὶν το μῆδεν ὦ,

καὶν μῆδεν ἔρω, τὴν γε δρασασαν ταδε

τοὶς δερμασι φθιδαν καὶ ῥακνυσθαι: ut etiā Clem. Al. pædag. iii. 9. p. 281. ed. Oxon. Ita hunc locum Seneca, Herc. Oct. 1224. effusius et imbecillius, ut solet:

Primam cutem consumpsit; hinc aditus nefas

In membra fecit: abstulit costis latus;

Exedit artus penitus, et totas malum

Hausit medullas: ossibus vacuis sedet:

Nec ossa durant ipsa, sed compagibus

Discussa ruptis mole collapsâ fluunt.

ver. 1105. ὠνομασμενος· nominatus: i. e. eram: sed usitatio vox est in hoc tritissimo idiomate κεκλημένος: vide ad Alcest. 337.

ver. 1108. ἔρω· *serpam* potius, ut *repens animal* per terram, quā recto corpore hominis *incesso* utar: vel simpliciter βαδίζω· *incedo*: Homerus, Il. P. 447.

οὐ μὲν γὰρ τι ποῦ ἴστιν εὐζωότερον ἀνδρὸς

παντῶν, ὅσσα τε γαίαν ἐπιπνέει τε καὶ ἔρπει.

Et ἔρω, sicut omnes dictiones, *sto*, *jaceo*, et cæteræ posituram qualemcunque denotantes, pro *substantivo sum*, vel *maneo*, passim usurpantur.

Sic, ut noster μῆδεν ἔρω, Euripides, Herc. fur. 313.

νῦν δ' οὐδὲν ἴσμεν.

Pulcherrimè Virgilius, Æn. i. 146.

— ego, quæ divûm *incedo* regina:

et rursûs, v. 68.

Aut jaculo *incedit* melior, levibusque sagittis.

Hoc sefellit viros doctos, qui inauspicatis manibus sollicitant sinceram lectionem ad Eurip. Iph. Aul. 627.

ἱξῆς καθῆσο διευρὸς μου ποδὸς, τέκνον·

fede—mane: ut in mille saltē locis. Exemplum unum et alterum insignius apponam, quo intentiûs animadvertant hanc proprietatem, et infigant mentibus, tyrones. Pindarus, Nem. iv. 184.

βοῦβουται τοῖσι πρῶτες ἱξ-

οχοὶ κατακείμενται:

montes, quibus sæpiûs insilire Phæbus dicitur ob altitudinem, hic *jacent*: i. e. siti sunt. Similiter Dionysius, Perieg. v. 72.

ὀληαὶ δ' εἴθα καὶ εἴθα πέρα πλευρῇσι κίονται:

neque

- χειρωσόμεαι καὶ τῶνδε· προσμολοὶ μόνον·
 ἰν' ἐκδιδαχθῇ πασιν ἀγγελλεῖν, ὅτι 1110
 καὶ ζῶν, κακούς γε, καὶ θανόντων, ἐτίσασθαι.
 Χορ. ὦ τλήμων Ἑλλὰς· πένθος οἶον εἰσέρω
 ἔξουσάν, ἀνδρὸς τοῦδε γ' εἰ σφαλῆσεται.
 Ἰλ. ἔπει περὶ τῆς ἀντιφωνήσεως, πατέρ,
 σιγῇ παρασχών, κλυθὶ μου, νόσων ὁμῶς. 1115
 αἰτησόμεαι γὰρ σ', ὥν δίκαια τυγχάνειν.
 δὸς μοι σεαυτὸν· μὴ τοιοῦτον ὥς δακνῇ
 θυμῷ, δυσσέγγος· σὺ γὰρ ἐν γυνόϊ, ἐν οἷς

neque aliter omnium linguarum scriptores veterum, nec hodie-
 narum minùs.

ver. 1112. Expectari poterat scripturum esse *Sophoclem*,

ὦ τλήμων Ἑλλὰς, πένθος οἶον σ' εἰσέρω

ἔξουσάν, ἀνδρὸς τοῦδε γ' εἰ σφαλῆσ' ἴσσι :

sed nihil subditi invenitur vel in libris vel in *scholiaste*.

ver. 1114. Aegrè persuaserint, opinor, venistis hominibus boni
 editores, sic in eadem sententiā dedisse *Sophoclem* παρῆσχος et πα-
 ρασχών. Non ineptè dixerim reponendum esse,

ἴσσι περ ἴσσι σ' ἀντιφωνῆσαι, πατέρ,

σιγῇ παρασχών, κλυθὶ μου.

ver. 1117. Pro τοιοῦτον, verissimè et eruditè restituit *Mudge* :
 cujus frequentes sugillationes, ob feliciter excogitatam emenda-
 tionem, hic saltè laudis aliquo malagmate debuit fovisse *Brunchii*
 humanitas, *Pindari* monitis obtemperans :

αἰνῶν αἰνῆτα, μομ-

φάν δ' ἐπισπείρων αἰθέραις.

Equidè m ob hanc emendationem multum lætor ; nam fortasse
 neque essem affectus, et frustra vulgatæ lectioni defendendæ in-
 sudassem. Ità idem lyricus, *Pyth.* iv. 278. ἴσσομαι τοῖς.—*Scholiastes* :
 ἴσσομαι τοιοῦτος, οἷος μὴδὲν ἀναστήσασθαι ἀδικόν. Potissimum verò *D. Pau-*
lus, παθητικῶς et suaviter, ut nihil suprà : *Philem. com. q.* δια τὴν
 ἀγαπῆν μάλλιν παρακαλῶ, τοιοῦτος ὡς Πάυλος πρῆσβυτης, καὶ ἐκ καὶ δεσ-
 μὸς Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Phrasim verò δὸς μοι σεαυτὸν sic extulit ad verbum *Terentius*,
Adelph. v. 3. 52. da te hodiè mihi.

ver. 1118. Pulchrè *scholiastes* : ἐν διηγήσει γινῆναι ὑπο τῆς οἰκτρῆς σκοτει-
 νότητος. *Virgilius*, *Æn.* ii. 244.

Inflamus

- χαίρειν προθυμή, καὶν ὅτοις ἀλγεις ματὴν.
 Ἡρ. εἰπὼν ὁ χρεῖζεις, λήξον· ὡς ἐγώ, νοσῶν, 1120
 οὐδεν ἕννημ' ὦν συ ποικιλλεις παλαι.
 Τλ. τῆς μήτρος ἤκω τῆς ἐμῆς φρασῶν, ἐν οἷς
 νυν εἶναι, οἷς θ' ἡμαρτέν οὐχ ἐκούσια.
 Ἡρ. ὦ παγκρατιστέ, καὶ παρεμνήσω γὰρ αὐ
 τῆς παρροφονίου μήτρος, ὡς κλυεῖν ἐμε; 1125
 Τλ. ἐχει γὰρ οὕτως ὥστε μὴ σιγᾶν πρεσβεῖν.
 Ἡρ. οὐ δῆτα, τοῖς γε προσθέν ἡμαρτημένοις.
 Τλ. ἀλλ' οὐδε μὲν δὴ τοισδ' ἐφ' ἡμέραν εἶρεῖς.

Instamus tamēn immemores, cæcique furore:
 Seneca, Med. 591.

Cæcus est ignis stimulat irā;
 Nec regi curat, patiturve frenos.

ver. 1121. ποικιλλεις· καλλωπιζεις τῇ λογῇ: benè scholiastes: i. e.
 præparas vario artificio sermonis. Homerus. Il. A. 482.

— Οδυσσεὺς δαΐφρονα, ποικιλομήτην:
 undè vox apud posteros teri coepit multo usu, Latine intulisse.
 Statium video: Achill. ii. 172.

Heu! simplex nimiumque rudis; qui callida dona,
 Graiorumque dolos, variumque ignorat Ulysses.

ver. 1122. τῆς μήτρος φρασῶν: i. e. τῆς, vel πρὸς, τῆς μήτρος: et est
 insignis exemplum ellipsis, —cujus princeps dedit specimen Ho-
 merus, Od. A. 173.

ἵππε δὲ μοι πατὴρ τέ καὶ υἱός, ἐν κατελείπον:
 quem verum debeo L. Bos libro de ellipsis. Usitatus fuisset, τῆς
 μήτρος ἤκω τῆς ἐμῆς.

ver. 1124. παρεμνήσω· mentionem aliquam insinuasii, interposuisti:
 hæc est vera vis præpositionis παρ: “anne ausus es rem levem
 “ malè ac furtim inferere sermonibus, qui toti debent majoris mo-
 “ menti rebus occupari?” Liceat mihi, lector, te remittere ad
 Silv. Crit. sect. xliii.

ver. 1127. Durior est constructio: legerim equidē, —

οὐ δῆτα, τοῖς γε προσθ' ἐφ' ἡμαρτημένοις:
 vel, οὐ δῆτα, τοῖς γε προσθ' ἐν ἡμαρτημένοις:

ἐν ἡμαρτημένοις pro δι' ἡμαρτημένων: ut utique pro διὰ frequentatur in
 auctoribus; et necesse est hanc subaudiat præpositionem, qui re-
 ceptæ lectioni faverit.

ver. 1128. Expunxi illud γ' in hoc versu, quā inceptum sit,
 et omnino requiratur id quod dedimus. Et tot particulæ, ἀλλ' οὐδε

- Ἡρ. λεγ'· εὐλαβέου δὲ μὴ Φανῆς κακὸς γεγάς.
 Ἰλ. λεγώ· τεθνήκειν ἀθλίας νεοσφαγῆς. 1130
 Ἡρ. πρὸς τοῦ; τέρας τοι διὰ κακῶν ἐδεσπίσας.
 Ἰλ. αὐτὴ πρὸς αὐτῆς, οὐδενὸς πρὸς ἐκλωπού.
 Ἡρ. οἱ μοι· πρὶν ὥς χρεὴν σφ' ἐξ ἐμῆς θανεῖν χερός.
 Ἰλ. κὰν σου σφραφειῇ θυμὸς, εἰ το παν μαδοῖς.
 Ἡρ. δεινὸν λόγου καλῆρξας· εἶπε δ', ἥ νοεῖς. 1135
 Ἰλ. ἅπαν το χρεὴμ' ἤμαρτε, χρηστὰ μωμένῃ.

μὲν δὲ, cautè ac timidè loquentem subindicant : οὐδὲ μὲν' οὐδὲ μὲν' ne quidèm : ut *Hesychius* interpretatur, in oculis habens II. A. 154.

οὐ γὰρ πῶ ποτ' ἐμας βους ἡλίσσαι, οὐδὲ μὲν ἰσπαύς.

ibid. σφ' ἡμερὰν in diem : proverbialitèr : i. e. "non dies ad finem perducetur, quin dices vel de his non tacendum esse : " citò fateberis, etiàm hæc facinora non immeritò mihi memorari."

Præpositio αὖτε vel εἰ in hoc, ut in præcedenti versu retinetur, utpotè per celerem dialogi decurfum. Sic *Euripides*, *Bacch.* 1120.

οἰκτιρεῖ δ', ὦ μητὲρ, μὲ' μηδὲ ταῖς ἐμαῖς
ἀμαρτίαισι παῖδα σου κατακταίης.

ver. 1130: Cùm illud ἀετῶς νεοσφαγῆς, ità copulatum, planè prodigiosum sit loquendi genus, et, ut ità dicam, novissimè recentissimum, non hæsitavi loco pellere adverbium, ut cederet dictioni haud paullò meliori ac tempestivæ magis. Eàdem medicinâ sanavimus *Ajacem*, v. 898. in *Silv. Crit. fest. clix.*

Seneca sic locum exhibet, *Herc. Oet.* 1456.

Compeſce diras genitor, irarum minas :

Habet : peractum est : quas petis, poenas dedit

Suâ perempta dexterâ mater jacet.

ver. 1131. ἐδεσπίσας vaticinatus es : appositam vocem adhibet : nam oracula, utpotè breviter et obscurè prolata, solebant interpretationis indigere ; et, quod rectè *scholias* suggerit, præter expectatum res eventuras præcinebant.—Sed enim locutio διὰ κακῶν neutiquàm arridet, nec sinceram credo. Quid, si dicamus scripsisse *Sophoclem*,

πρὸς τοῦ; τέρας τοι διὰ βραχίων ἐδεσπίσας—?

quæ et proba phrasis est, et scopo loci maximè accommodata.

ver. 1134. *Scholias*, posterior *Juntina*, et *Turnebus* dant σφραφειῇ, rectè ; *Aldus*, et altera *Juntina*, σφραφοῖν.

ver. 1136. Optimè corrigit *Heathius* μωμένη provocans ad v. 972. et *Cæd. Col.* 836. vulgatam lectionem μωμένη turpiter defendit

- Ἡρ.® χρηστ', ὡ κακίστῃ, κάλερα σου κτείνωσα, δρᾶ;
 Ἰλ. στεργνῖμα γὰρ δοκούσα προσβαλεῖν σεθεν,
 ἀπημπλάχ', ὡς προτείδε τοὺς ἐνδον γαμούς.

dit *Brunkius*. *Scholias* et *glossator* interpretantur ζήτουσα quæ vox certo certius μωμένη solum respicit. μωμένα ζήτουμαι: *Hefychius*: et de μω ζῆτω, sæpissimè mentionem facit *Etym. Mag.* μωμένα occurrit etià in *Æschyli Choëph.* vv. 43. 439. et explicat in priore loco schol. per ζήτουσα. Nec dissimulandum est tamèn, nonnunquam μωμένη cognatam sibi affiscere significationem; nisi fortè eadem medicina debeat iterùm admoventi. *Chariton.* iv. 6. ed. *Dorv.* τοῖς—Μιθριδάτῃ φθονοῦσιν, ἡ τὴν σατραπείαν αὐτοῦ μωμεινοῖς: *affeciantibus*. Alterum exemplum magis hùc facit: lib. vi. lect. 5. ἰδὼν ἐκ τῆς ἡμῶν ματωμένος (lego μωμένος equidèm) κηδός.

Idem autèm fuisse videntur μωμ. μπτω* et μωμ. μωσω. *Anecdota Græca Villoisoni*, i. p. 293. καλοῦνται δὲ Μοῦσαι ἀπὸ τῆς μωσιωῆς: ὁ ἴστι ζήτησις* παρὰ τὸ ἴσο πάντων, ἡ τῶν πλείονων, ζήτεισθαι* ἡ παρὰ τὸ περὶ πολλῶν ζήτην. Undè portentum procures in *Hefychio*: μωσοὶ ζήτηι: lege, μωσει* ζήτησει.

Denique, in hâc lectione μωμένη acquiescendum arbitror ob *scholastarum* auctoritatem; aut facile esset ostendere νομῖν* *cogitans, in animo habens*—valdè probabilem esse lectionem: sed hoc ulterius disputatum nolim nunc jam.

ver. 1138. στεργνῖμα* quod *amare* faciat, et *alliciat*; suprâ, v. 575. κληπτήριον vocaverat. Dictionem non alibi reperio: sed idem ferè valet quod στεργνῖθρον. *Eurip. Hippol.* 256. *Æsch. Choëph.* 239. στεργνῖθρον* φίλτρον: *Hefychius*.

ver. 1139. *Hyperbaton* hic habes; clausula enim ὡς προτείδε τοὺς ἐνδον γαμούς pertinet ad priorem versum, et omnium ultima venit vox ἀπημπλάκε in ordine constructionis. Has anomalias contra rectam dicendi legem sibi permittunt alioquotiès vel probatissimi scriptores; sed, rationi repugnantes et naturæ, nullius auctoritatis munimentis se tueri possunt, nedùm laudibus sunt donandæ, et imitatione prosequendæ.

Similis *trajectio* litem solvit ad vexatissimum *S. Marci* locum, xi. 13. καὶ, ἰδὼν συκὴν μακροθῆν ἐχούσαν φύλλα, ἡλθιν, εἰ ἀρὰ εὕρηται τι ἐν αὐτῇ· καὶ, ἑλθὼν ἐπ' αὐτήν. οὐδὲν εὕρει εἰ μὴ φύλλα· οὐ γὰρ ἦν καιρὸς συκῶν: πάντῃ καιρὸς συκῶν certissimè vult *tempus colligendorum ficuum*. In *Homeri Il.* ʒ. 407.

ἰσπῶνους δ' Ἀτρεΐδαο κίχναρετε, μὴδὲ λισσησθόν,
 καρπαλίμως*

ultima vox *trajicitur*, et apertè referenda est ad ulteriorem clausulam. Finit notam exemplum ex *Æliano*, var. hist. i. 21. καὶ
 προσελθὼν,

- Ἡρ. και τις τοσούτος Φαρμακεὺς Τραχινίων; 1140
 Ἰλ. Νεστος παλαι Κενταυρος ἐξεπείσει νιν
 τοιφδε Φιλίρῳ τον σον ἐμῆναι ποδον.
 Ἡρ. ιου, ιου, δυστήνος· οἰχομαι ταλας·
 ολωλ', ολωλα· Φεῖγος ουκ ἐτ' ἐστι 'μοι.
 οἱ 'μοι· Φρονω δη ξυμφορας ἰν' ἔσταμεν. 1145
 ἰθ', ω τεκνον· πατήρ γαρ ουκ ἐτ' ἐστι σοι·
 καλεῖ το παν μοι σπερμα σων ὁμαιμονων·
 καλεῖ δε την ταλαιναν Αλχημνην, Διος
 ματην ακοιτιν, ὡς τελευταιαν ἐμου

προσέλθων, καὶ ἐμφανὲς τῷ βασιλεὶ γινομένης, περιλομένος τον δακτύλον, ἐρρίπτειν ἀδελῷ; παρὰ τούς πύδας, ὅν ἐτυχὲ φέρων.

ver. 1141. Seneca, Herc. Oct. 1467.

Sed non cruentæ sceleribus nuptæ jaces,
 Nec fraude matris: Nessus hos struxit dolos;
 Ictus sagittis qui tuis vitam expuit.

ver. 1145. Putaverim Sophoclem in hoc loco Homerum ante oculos habuisse: Od. I. 507.

ω ποποι, η μάλα δη με παλκιφαλα θεσφαθ' ἱκανεῖ.

ver. 1146. πατήρ ουκ ἐτ' ἐστι σοι: i. e. "periit—mortuus est": notissimus euphemismus: sic S. Matthæus, ii. 18. è versione LXX. virali: 'Ραχὴλ κλαίονσα τὰ τέκνα αὐτῆς· καὶ ουκ ἠθέλει παρακληθῆναι· ὅτι ουκ εἰσι.—Venuslè et patheticè Andocides de mysteriis, sub fin. τίνα γὰρ καὶ ἀναβιβασομαι δεισμονοὶ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ; τοὶ πατέρες; ἀλλὰ τίθηνται· τοὺς ἀδελφούς; ἀλλ' οὐκ εἰσι· τοὺς παῖδας; ἀλλ' οὐ πῶ γεγινῆται. Sic iste locus rescribendus est: irrepsit ἀλλὰ ἀντὶ τοὺς παῖδας in sedem alienam, cùm εἰαυτὸν habuerit scriptor librarius. Hinc intelligendus est locus Jamblichi in protreptico, p. 66. ed. Arcerii, de quo nihil vidit interpres: εἰ δε το ζῆν ἐστὶ τῷ ζῳῳ γι τάντων πατὶ ὁ πῆρ εἶναι, δηλον, ὅτι κἀν εἰη μάλιστα καὶ κυριώτατα πάντων ὁ φρονιμος· καὶ τότε μάλιστα του χρονον πατος, ὅτ' ἀν ἐνεγῆ, καὶ τυγχανθῆωρων: "quod si viret idem est omni animanti, atque esse, manifestum sit sapientem potissimum esse, præ omnibus; et tum maximè, cùm inter agendum sit ac speculandum."

Vel pueruli recordabuntur Virgilianum illud:

fuius Troes: fuit Ilium et ingens
 Gloria Teucrorum.

ver. 1149. ματην ακοιτιν: similia conqueritur Amphitryo in Herc. fur. 338.

- Φημην πυθῆσθε θεσφατῶν, ὅς' οἰδ' ἐγώ. 1150
 'Τλ. ἀλλ' οὔτε μητὴρ ἐνθάδ', ἀλλ' ἐπακτιᾶ
 Τίρυνθι συμβέβηκεν, ὥστ' εἶναι ἐδραν
 παίδων δε, τοὺς μὲν ξυλλαβούσ' αὐτὴ τρεφεῖ,
 τοὺς δ' ἂν τὸ Θέβης ἀστὺ ναιοντάς μαθοῖς·
 ἡμεῖς δ', ὅσοι παρῆσμεν, εἰ τι χρεὶ, πατέρ, 1155
 πρᾶσσειν, κλυόντες ἐξυπηρετησόμεν.
 'Ηρ. σὺ δ' οὖν ἀκούε τούργον· ἐξηκείς δ' ἵνα
 Φανείς, ὅπως οἷός κεν ἀνὴρ, ἐμός κἀλλή.

ω Ζεῦ, μάτην ἀρ' ὁμογάμων σ' ἐκτῆσαμην·
 μάτην δὲ παῖδος κοιν' εἶχον ἐκλήρομην.

Ovidius, amor. iii q. 21.

Quid pater Ismario, quid mater, profuit Orpheo?

ver. 1150. Φημην: i. e. κληδοῖα· fatidicam vocem: vide Hom. Od. B. 35. Υ. 105. Phavorinus: Φημη, λόγος ἐστὶ δηλωτικός μελλόντος τιτος. ἐξ αἰτοματου λαλουμένη.—Et locum optimè scholiastes explicat: ἵνα τὴν πρὸς τῆς τελευταίας μου Φημην μαθήτι.

1152. συμβέβηκε· congressa est cum Tirynthe: "quasi ad societatem incundam, et convictum:" rarissimo dictionis usu, atque, ut videtur, nonnihil turgido atque affectato.

ver. 1157. Videram scribendum esse γ' οὖν pro δ' οὖν: sed præcessit Brunchius, quem lubens sequor. Idem verissimè repoluit Φανείς pro Φαιης, librariis frustra obstrepentibus.

Priora, quæ jam scripsi, loco movere nolui, quo melius probatum darem me nequaquam prurigne tentari doctis viris ad- versandi: sed omnino fallimur uterque, γ' οὖν pro δ' οὖν repo- nendo. Plurima sanè occurrunt loca, quibus ultrò volueris ean- dem medicinam facere; perperam verò, atque pessimo consilio. Vide, quæ dicturus sim in altero volumine mox prodituro, nec tamèn αἰεν Θεου, ad Æschyli Eumen. 226.

ibid. ἐξηκείς· usitata quidè vocis significatio est *ultrà venire*; nunc de rebus grandioribus adhibita, nunc de tempore præterito: hic autèm vult ἐξηκείς· eo loci pervenisti: i. e. "omne spatium peregristi, " quod necessariò prius erat peragendum, quàm occasio dari " posset tibi probandi, an filius me patre dignus sis: et, si vel " pedem unum nunc promoveris, hâc occasione prætermittâ, " de tuâ pietate desperandum est." Neque alitèr, ut postea vidi, Parisinus editor,

εμοὶ γὰρ ἦν προφάντων ἐκ πατρὸς παλαί,
 πρὸς τῶν πνεοντῶν μηδένος θάνειν ὕπο·
 ἀλλ', ὅς τις αἶδου φθιμένος οἰκητῶρ πέλοι·
 ὃδ' οὖν, ὃ θῆρ Κενταυρὸς, ὡς το θείον ἦν
 προφάντων, οὕτω ζῶντα 'μ' ἐκτείνε θάνων.
 Φάνω δ' ἐγὼ τουτοῖσι συμδαϊνονί' ἴσα,
 μαντεία καὶ να τοῖς παλαί ζυνηγορά·
 ἅ, τῶν ὀρείων καὶ χαμαινοικτῶν ἐγὼ
 Σέλλων ἐσελθὼν ἀλσος, εἰσεγγραψαμην,

1160

1165

ver. 1160. Ordo est: θάνειν ὑπο μηδένος πρὸς τῶν πνεοντῶν: *morì per neminem à vivis*: à vivorum parte: i. e. qui vivis accensentur. Hanc ipsam verò rem sic tangit *Lycophron*, v. 50.

ἐξηναρίξιν ὃν ποτ' ἀξίφω δόλω
 νεκρὸς, τὸν αἶδον δεξιούμενον παλαί:

et *Seneca*, *Herc. Oet.* 1476.

Dextrâ perempti, victor Alcide, viri
 Olim jacebis: hic tibi, emenso freta
 Terrasque et umbras, finis extremus datur.

Jam video et *Parifinum* editorem ingressum esse non valdè diversam viam.

ver. 1163. 'ἐκτείνειν' occidebat: i. e. "fatis constitutus erat, ut me "occideret; et nunc occidit:" quæ est vis hujusce *temporis* in hoc loco.

ver. 1164. Malè capies, lector, hos duos versus ad mentem atque interpretationem editorum. Rectè intelliges posteriorem esse prioris exegeticum. "Dicam tibi his quædam congruentia; nova "utique oracula consona veteribus."

ver. 1166. Hæc translulit ex *Homero*, II. Π. 233.

Ζεὺς ἀνα, Δαδωναίης, Πηλεσγόμης, τηλοβὴ καίων,
 Δαδωνῆς μεδίων δυσχειμέρου· ἀμφὶ δὲ Σέλλοι
 σοὶ καίουσ' ἵποφῆται, ἀνιπτοπόδες, χαμαινύχαι.

Hos *sacerdotes Dodonæos* similiter describit *Callimachus*, hymn. Del. 284.

ἂ Δαδωνῆς Πηλεσγοί
 τηλοβὴν ἐκκαίοντα πολὺ πρῶτιστ' ἀδεχονται,
 γηλεχεῖς θεραποντες ἀσιγητοῖο λιβέτος:

ibi plura dant interpretes. Pulchrè *Lucanus*, iii. 179.

quercusque silentes
 Chaonio veteres liquerunt vertice Sellæ.

προς της πατρως και πολυγλωσσου δρυος·
 ἡ μοι, χροὺ τῷ ζῶντι και παρῶντι νυν,
 εἴσθε μοχθῶν των εἴστωτων εμοι 1170
 λυσιν τελεισθαι· κἀδοκουν πρᾶξιν καλως·
 το δ' ἦν ἀρ' ουδεν ἄλλο πλὴν θανειν εμε·
 τοις γὰρ θανουσι μοχθος ου προσγινεται.
 ταυτ' ουν επει δὴ λαμπρα συμβαινει, τεκνον,
 δε σ' αὖ γενεσθαι τῷδε τάνδρι ζυμμαχον, 1175
 και μὴ τιμειναι τοῦμον ὄξυναι στομα·

ver. 1169. τῷ ζῶντι· τῷ ἐνιστάτῃ· ὁ γὰρ παρὶθων χρόνος, οἷον εἰ διηφθαί-
 ρεται καὶ τεθῆκεν: ut elegantèr explicat *scholiastes*: cum quo conferas
 ipsum tragicum ad v. 94. ubi *nox* dicitur *interfici*, diei nempe telis.
 Et verba figurata loci atque obscuriora redolent ipsum oraculum,
 cujus locutiones probabile est *Herculem* usurpare.

ibid. παρῶντι νυν: hoc dicit post subductas temporis præstituti
 rationes, *duodecim* scilicet *annorum*, ut v. 825.

ver. 1171. λυσιν μοχθῶν probum est: an verò λυσιν μοχθῶν τελεισθαι
 sit etià bonum, vehementèr dubito: si defendi possit, defenden-
 dum est à v. 654. et *Æd. Col.* 1720. Dixi de hoc loco ad *Silv.*
Crit. sect. lix. ubi proposuimus longè elegantissimam et, prout
 arbitramur, verissimam emendationem:

εἴσθε μοχθῶν των εἴστωτων εμοι
 νύσσαν τελεισθαι:

quæ est *Homerea* dictio. *Manetho*, apotel. vi. 738. pervenustè:

αὐταρ, νειατὴν ἑλᾶων περὶ νύσσαν αἰοδῆν,
 ἡδὲ χ' ἡμετέρης γενέλης μνηστομαὶ ἀστρων.

Qui plura velit, nos in loco citato consulat.

Cæterùm, cum hujusce loci mente non absurdè conferas gra-
 vissimum effatum in *Apocalypsi*, xiv. 13.

ver. 1173. ταῦτα λαμπρα συμβαινει· hæc clarè congruunt: i. e.
 “ hæ prædictiones in unum atque eundem eventum amicissimè
 “ conspirant:” adeò ut de veritate rei lis moveri nequeat. Edi-
 tores scilicet hæud perspectam habuerunt scriptoris mentem, ac
 verum locutionis sensum.

ver. 1176. ὄξυναι στομα· os acuerè: i. e. “ facere ut promam acu-
 “ tas et fecantes voces:” elegans locutio; quam nos affatim illuf-
 tramus in *Silv. Crit. sect. v. cxv.* dùm defendimus contra *Ruhn-*
kenium librorum lectionem ad *Callimachi* hymn *Del.* 94.

ἀλλ' ἐμπης εἴρω τι τομωτίζον ἢ ἀπο δαφνης.

Psal. lvi. 6. LXX. καὶ ἡ γλῶσσαι αὐτῶν μαχαιρὰ ὀξεῖα.

ἀλλ' αὐτὸν εἰκαθόντα συμπρασσεῖν, νομὸν
καλλίστον ἐξεύροντα, πειθαρχεῖν πατρὶ.

Τλ. ἀλλ', ὦ πατέρ, τάρβω μὲν, εἰς λόγου στασιν
τοῖανδ' ἐπελθὼν πεισσομαι δ', ἃ σοὶ δοκεῖ. 1180

Ἡρ. ἐμβάλλε χεῖρα δεξιᾷν πρωτιστὰ μοι.

Τλ. ὥς πρὸς τι πιστὴν τήνδ' ἀγὰν ἐπιστρέφεις;

Ἡρ. οὐ θάσσον οἰσεῖς, μὴδε προσστήσεις ἐμοί;

ver. 1178. νομὸν ἐξεύροντα. Scrupulum nobis injicit hæc locutio: neque enim erat *Hyllus* legem inventurus, sed daturus ratam, quæ prius inventa erat et accepta. Corrigo certissimè, ut auguror:

νομὸν

καλλίστον ἐξαίρετον:

quod vel possis interpretari à v. 147. quem adeas, extollentem—*honorantem*; aut etiã *peragentem*: vel, quod malim, accipientem ex omnibus. ut præstantissimam; *feligentem*—*præponentem*. Εξαίρετον λαμβάνειν: *Hesychius*: ut *Euripides* in *Rheso*, v. 470.

Θεοῖσι τὰ κροδίμ' ἐξίληε.

Vide quæ notavi de cognata dictione ad *Herc. fur.* 181.

ver. 1180. πισσομαι: hilum intererit, utrum reddas, obtemperabo, an *sustinebo*: hoc egomet prætulerim, ut fortius et convenientius ingenio loquentis. *Horatius*, sat. ii. 5. 20.

fortem hoc animum tolerare jubebo:

Virgilius, *Æn.* viii. 577.

patiar quemvis durare laborem.

ver. 1183. Aviditimus arripio, ut ocyùs *Sophocli* redonem, lectionem, quam *felix* tradidit *scholiastes*: προσήσεις, pro απισήσεις: quod interpolavit sciolus nescio quis, a ver. 1224.

Illa est multis de rationibus anteposenda vox huic clariori facilonique, exquisita longè longèque ultra librariorum invenustorum cogitationem. Ità autem beneficis interpres: χρεῖται προσήσεις (sic scriptum decuit) μοι ἐν κτηνίδεσσι ἀπο μεταφοῦ τῶν ἐν τῇ βρωσίῃ ὡς μὲν προσίσταμενων. Ambabus manibus plaudì debet venustas hominis: ὦ αἰδέσσει, κίφῃ σοὶ χρεὼν ἔσταιν πίσσει! non potuisti elegantius. Et tu, lector, errabis, si capias aliter *Euripidis* *Iph.* *Aul.* 22.

καὶ σιλοτιμὸν

γλυκὺ μὲν, λυγρὸν δὲ προσίσταμενον

quod scilicet postea stomacho tumultum faciat, et rejectetur. *D. Johannes*, apoc. x. 9. λάβε καὶ καταφαγε αὐτὸ καὶ πικρὰν σου τὴν κοιλίαν. ἀλλ' ἐν τῇ στερᾷ σου ἔσται γλυκὺ, ὡς μέλι. Non alienus est *Dio Cassius*, xlviii. 10. ὥστε καὶ ἐκείνῃ τῇ Κασίᾳ προσίστασθαι. Unde intel- ligas

- Ἰλ. ἰδοῦ, προτεινῶ· κούδεν ἀντειρησεται.
 Ἡρ. ὁμνυ Διὸς νυν, τοῦ ἔμε Φυσαντος, καρα. 1185
 Ἰλ. ἢ μὴν τι δράσειν; καὶ τότε ἐξειρησεται.
 Ἡρ. ἢ μὴν ἐμοὶ τὸ λελχθεν ἐργον ἐκτελεῖν.
 Ἰλ. ὁμνυμι ἄγω γε, Ζην ἔχων ἐπώμοτον.
 Ἡρ. εἰ δ' ἐκτός ἐλθοῖς, πημονας εὐχου λαβεῖν.
 Ἰλ. οὐ μὴ λαβῶ· δράσω γὰρ· εὐχομαι δ' ὅμως. 1190

ligas pulcherrimum Demosthenis locum in epitaphio, p. 747. ed. Lut. sic referribendum: ἡ δὲ τῶν λόγων πειθὼ τῆς τῶν ἀκουστικῶν εὐνοίας προσδίδται· καὶ μετὰ μὴν ταύτης· καὶ μίτριως ῥηθῇ, δοξάν ηἰεγεῖ. (solet reportare) καὶ χάριν προσποιεῖται· (solet asserere) αὐτὸν δὲ ταύτης, καὶ ὑπερβαλὼν τῷ λεγῶν καλῶς, προσιστῇ (nauseam solet facere) τοῖς ἀκουοῦσι. Nulquam legi periodum politiore; cujus venustatem vix videntur editores accuratè gustavisse.

Corrigenda nobis obvenit Plutarchæ scripturæ orthographia, de curiositate, p. 520. quam tute ipse, lector, semel monitus proprio Marte poteras efficere: nam si in hac re mendas, quæ libris veterum inhærent infinitæ, velim abstergere,

Antè diem clauso componet vesper Olympo.

ἀν γὰρ—τῆς πολυπραγμοσύνης τὴν ἀποδῆκην ἀνοιγῇ διὰ χεῖρου, καὶ κα-
 πασιποιῇται πολλῶν ἀχρηστῶν καὶ ματαιῶν καὶ ἀτιμῶν γήμουσαν. ἴσως ἀν
 αὐτῷ τὸ πρᾶγμα προσστατῇ, φθίνει ἀγῶνς πανταπασι, καὶ φλυαγῶδες. Nempe
 cognatæ sunt voces φλυαγῶν et φλυεῖν: de quibus ad lexicographos
 relegandus es.—Hic autem currentem calamum sistere præstite-
 rit, quanquàm in apothecâ nostrâ jaceant recondita cibi hujusce
 multa fercula: sed nollem hoc tempore plures offas ingestas tibi,
 ne et ipse vicissim ab hoc convivio nauseabundus abeas. Dixim'
 verò scholiastæ nostro inesse Atticam elegantiam?

ver. 1186. Loco τοῦ pro variâ lectione dat Turnebus tot': quæ
 vox, meo saltè judicio, immane quantum præstat, et periodi
 scopum intuenti propriâ luce commendabitur. Nollem in me
 suscipere explicationem obscuræ phraseos καὶ τοῦ ἐξειρησεται. Qui-
 bus arridet, explicandam linquo. Tolerarem equidè, perlonis
 loquentium ad hunc modum ordinatis:

Ἰλ. ἢ μὴν τι δράσειν;

Ἡρ.

καὶ τότε ἐξειρησεται.

ἢ μὴν ἐμοὶ τὸ λελχθεν ἐργον ἐκτελεῖν:

et fortasse, ad vivos reverius, hoc pro suo Sophocles agnosceret.

ver. 1189. ἐκτός ἐλθοῖς i. e. παραβῆναι: viam juramenti deferas—
 rectam semitam veritatis transgrediaris. Locutio est, opinor, rarò
 similiter adhibita.

Ἡρ.

Ἡρ. εἰσθ' οὖν τον Οἰτης Ζηνος ὑψιστον παγόν;

Ἦλ. οἶδ', ὡς θυτὴρ γε πολλὰ δὴ σταθεῖς ἀνῶ.

Ἡρ. ἐνταυθα νῦν χρη τοῦμον ἐξαράντα σε
 σῶμ' αὐτοχείρα, καὶ ζὺν οἷς χρηθεῖς Φίλων,
 πολλὴν μὲν ὕλην τῆς βαθυρρίζου δρυος
 κείραντα, πολλὸν δ' ἄρσεν' ἐκτεμονθ' ὅμου
 ἀγρίον ἐλαῖον, σῶμα τοῦμον ἐμβαλεῖν
 καὶ, πευκίνης λαβόντα λαμπάδος σέλας,
 πρῆσαι. γοοῦ δὲ μῆδεν εἰσιτῶ δακρυ,

1195

ver. 1191. Ζηνος: observat scholiastes omnes montes vocari Jovis; ob altitudinem scilicet, et coelo propinquitatem: ut Psalm. lxxx. 10. LXX. τὰς κειθους του Θεου: i. e. cedros procerissimas: de quo specioso idiomate nos copiosa attulimus ad Silv. Crit. sect. lxxvii. et alibi.

Cæterum, fateor equidem *Oetam* montem tam à scholiaste nostro, quàm *Strabone* vocari ὑψηλόν: ὑψιστον verò vel apud scriptorem aliquem audire, vel fuisse, ob molem *Herculei* corporis ad apicem ejus subvecti, nolim credere. Me non finet ipsius loci ratio dubitare scripsisse *Sophoclem*:

— τον Οἰτης Ζηνος ὑψιστου παγον.

Pindarus: Nem. xi. 2. Ζηνος ὑψιστου κασιγνήτα: sed in aperto sita est res, et extra dubium conjectura. Vide ad Philoct. 1289.

ver. 1195. βαθυρρίζου δρυος. Probè quidem ac verè *quercus* suo loco βαθυρρίζος appellatur: sic enim *Theophrastus*, hist. plant. i. 9. εἰσι δὲ καὶ, τὰ μὲν βαθυρρίζα, κατὰ πρὸς δρυς: hic autèm intempestivum est et ignavum epitheton. Scripsit, opinor, tragicus noster βαθυσκίου, vel β. θυτρίχου: aut aliam quandam vocem receptæ propiorum, quam versatior aliquis mox extundat.

Seneca sic locum exhibet, Herc. Oet. 1483.

Cædatur omnis silva, et Oetæum nemus

Concipiat ignem; Herculem accipiat rogos: *

ut legendus est versiculus ad MSS. fidem.

ver. 1196. ἄρσεν' ἐλαῖον. De masculis et foeminis arboribus ac plantis copiosè disputant *naturalis historiæ* scriptores, tum *Græci*, tum *Romani*.

ver. 1199. Demiror non scripsisse nostrum tragicum,

πρῆσαι γοοῦ δὲ μῆδεν, οὐδ' ἰτῶ δακρυ

ut statim sequentia vicissim responderent:

ἀλλ' ἀσπειακίος, καὶ δακρυτος.

Sed

- ἀλλ' ἄπτεναικτος καὶ δακρυτός, εἰ περ εἰ 1200
 τοῦδ' ἀνδρός, ἐρζόν· εἰ δὲ μὴ, μένω σ' ἐγώ,
 καὶ νερθεὶν ὦν, ἀραιὸς εἰς αἰὲ βαρύς.
 'Τλ. οἱ οἱ, πατέρ, τιν' εἰπας; οἷα 'μ' εἰργασταί;
 'Ηρ. ὅποια δράστε' ἐστίν· εἰ δὲ μὴ, πατρός
 ἀλλοῦ γένου τοῦ, μὴδ' ἐμός κληΐδης ἐστὶ. 1205
 'Τλ. οἱ 'μοὶ μάλ' αὐδὺς· οἷα 'μ' ἐκκαλή, πατέρ·

Sed enim major secundarum cogitationum sapientia nobis in-
 jecerunt conjecturam ductibus scripturæ receptæ vel magis acce-
 dentem; quam vix dubitem veram pronunciare:

—— γοῦ δὲ μὲν, ἡ σὺ τῷ δακρυ.
 Non alienus est Homerus, ll. φ. 167.

—— σὺ το δ' αἶμα κλαίειφεις.
 Virgilius, Æn. vi. 468.

Lenibat dictis animam, lachrymasque ciebat.
 Nos: "Let not ear gush forth."
 ver. 1200. Ἡὐδ' αὐτὸς Ennius; quem videas ad Herc. fur. 1364.
 et eum secutus Horatius, od. ii. 20. 21.

Absint inani funere nœniæ,
 Luctusque turpes; et querimonîæ
 Compesce clamorem, et sepulchri
 Mitte supervacuos honores:
 ut forsân rectiùs distinxeris istum locum.
 ver. 1201. μένω σι, non σοι, ut verè monet Brunckius, nos re-
 mittens ad v. 1240. Nec alitèr Pindarus, Isth. vii. 67.

—— το δὲ παρ δίκαν
 γλυκὺ πικροτάτα μὲν τελεῖται.
 Hoc dicendi genus sæpissimè Latini versaverunt: Virg. Æn. vii.
 318.

Sanguine Trojano et Rutulo dotabere, virgo;
 Et Bellona manet te pronuba.
 ver. 1202. ἀραιός. Voce sæpiùs Sophocles est usus. Dramatis
 deperditi locum, quem Hefychius servat nobis, levitèr castigabo:
 ἀραιὸν· κατὰρατον, ὡς το·

ὁ προσθεὶν ἔλθων ἦν ἀραιὸς μοὶ νεκρός·
 οἷον ἀραν προστίθειτο καὶ κατευχάς· Σοφοκλῆς Πολυιδῶν.

ver. 1206. οἷα 'μ' ἐκκαλή: i. e. eis, vel πρὸς, præpositione subau-
 ditâ. Plutarchus, Flamin. sect. 21. τὴν δὲ τυχὴν οὐ διαμεινὴν ὁμοίαν·
 ἀλλὰ μεταπινάουσιν ἐκκαλεῖσθαι ταῖς ἐλπίσι πρὸς τὰς ἐπιθυσίας τοὺς αἰ τῶ
 μυσὶν πολέμουίτας. Hefychius: ἐκκαλεῖται· προκαλεῖται.

Φονεα γενεσθαι και παλαμναιον σεθεν.

Ἡρ. ου δητ' εγω γ'· αλλ' οἷν εχω παιωνιον,
και μουνον ιαληρα των εμων κακων.

Τλ. και πως υπαιδων σωμ' αν ιαμην το σον; 1210

Ἡρ. αλλ', ει φοβη προς τουτο, τάλλα γ' εργασαι.

Τλ. Φορας γε τοι Φθονησις ου γενησεται.

Ἡρ. η και πυρας πληρωμα της ειρημενης;

Τλ. ὅσον γ' αν αὐτος μη ποτιψαυων χερσιν·
τα δ' αλλα πραζω, κού καμει τοῦμον μερος. 1215

Ἡρ. αλλ' αρικσει και ταυτα· προσνειμαι δ' εμοι
χαριν βραχειαν, προς μακροισ αλλοις διδους.

Τλ. ει και μακρα καρτ' εστιν, εργασθησεται.

Ἡρ. την Ευρυτειαν οισθα δητα παρθενον.

Τλ. Ιολην ελεζας, ὥστ' επειναζειν εμε. 1220

Ἡρ. εγνωνς. τοσούτον δη σ' επισκηπτω, τεκνον·
ταυτην, εμου θανοντος, ει περ ευσεβειν

ver. 1207. παλαμναιον· propria manu interfecit: αυτοχειρα:
scholiastes et Hesychius: accuratè: venit enim nomen à παλαμασ-
θαι, το δια χειρος κατεργαζεσθαι: docente Etym. Mag. auctore.

ver. 1208. Non placet hæc dicendi ratio, παιωνιον των εμων κακων,
ὡν εχω· inutili verborum redundantia onerata. Num dedit noster,

——— αν αχω, παιωνιον?
dolorum meorum medicum. Iple Sophocles, post Homerum, in Elect.
160. κενυπτα τ' αχιων εν ὕδα.

ver. 1219. Seneca, Herc. Oct. 1488.

Ad te preces nunc, Hylle, supremas fero:

Est clara captas inter, in vultu genus

Regnumque referens, Euryto virgo edita,

Iole: tuis hanc facibus et thalamis para:

qui locus respicit etiam nostri tragici v. 309.

ver. 1221. Variis modis potius hunc tentarem versum, quàm
acciperem σ' επισκηπτω pro σοι επισκηπτω: rescriberem,

——— τοσούτην δη σ' επισκηπτω, τεκνον·

æpissimè enim commutantur ω et ο, ι et finalis ς: ut esset talis
inversio constructionis, qualem tangimus ad Herc. fur. 7. et
quibusvis

βουλει πατρων ὀρκίῳ μεμνημένος,
 προσδου δαμαρτα, μηδ' ἀπιστησῃς πατρί·
 μηδ' ἄλλος ἀνδρῶν, τοῖς ἐμοῖς πλευροῖς ὅμου 1225
 κλιθεῖσαν, αὐτὴν ἀντὶ σοῦ λαβοῖ ποτε·
 ἀλλ' αὐτός, ὦ παῖ, τοῦτο κηδεύσον λεχρὸς.
 πειθού. το γὰρ τοι, μέγαλα πιστεύσαντ' ἐμοὶ
 σμικροῖς ἀπιστεῖν, τὴν παρὸς σὺλχει χαρὶν.
 Τλ. οἱ μοι. τὸ μὲν νοσοῦντι θυμουσθαι, κακόν· 1230

quibusvis paginis invenienda: vel legerem δητ' pro δη σ' cui
 favet *scholiastes*: vel disjungerem *πρᾶρpositionem*,

τοσούτου δη σ' ἐπὶ σκηπτῷ, τίκτον:
 ut *Euripides*, *Med.* 1333.

τον σὸν δ' ἀλαστόρ' εἰς ἐμ' ἐσκηψαν θεοί·
 quod fortasse verum est: vel, citra textûs ullam castigationem,
πρᾶρpositio idem habet *regimen* in composito verbo, quod habebat
 extra compositionem. Sic *Homerus*, hymn. *Apoll.* 216.

Πιερίης μὲν πρῶτον ἀπ' οὐλυμπῳ καταλθὼς
 usitatum est *καταλθὼς Πιερίην* vel εἰς Πιερίην· sed hic locus sequitur
 morem simplicis verbi, κλῆς κατὰ Πιερίης. Habet *Euripides*, *Iph.*
Taur. 1337. *κατὰ βαρβαρὰ μέλη* i. e. *ᾗδε βαρβαρὰ μέλη κατὰ* (τῶν
 ἀκουστών, vel τῶπων, aut quid simile): *Longus* verò, *pass.* i. τὰς
λοχμὰς κατὰδον ὀρνθῆς: i. e. *αἰδᾶς subaudito*: cum duplici *accusa-*
tivo, pro *κατὰδον λοχμὰς αἰδᾶς*, vel *λοχμῶν αἰδᾶς*: ᾗδον nempe *αἰδᾶς*
κατὰ τῶν λοχμῶν. Erit igitur *τοσούτου σ' ἐπισκηπτῷ*—idem cum *σκηπτῷ*
τοσούτου ἐπὶ σι. Neque aliter *Latini*; ut *Statius*, *Theb.* ii. 580.

Mox in plana libens, nudo ne pectore tela
 Inciderent, saltu præceps defertur.

Denique, gemellus extat locus in *Alceste*, v. 372.

ἐν ταῖσιν αὐταῖς γὰρ μ' ἐπισκηψῶ κιδέροις
 σοὶ τοὺςδε διπλά.

Serò vidi, quæ dixit postea *Brunchius* ad *Philost.* 782.

ver. 1229. *συγχυῖ* confundit—conturbat—turbidam reddit, mi-
 nus liquidam sinceramque; adeò ut non amplius appareat, nec
 distingui possit. *Virgilius*, *Æn.* iii. 696.

qui nunc

Ore, *Arethusa*, tuo *Siculis* confunditur undis.

ver. 1230. *θυμουσθαι* ad iram incitari contra ægotantem: ne
 suboriatur altercatio, et vehementia objurgationum aggravetur
 ægritudo. Penè crediderim legisse *scholiasten*,

τὸ μὲν νοσοῦντα θυμουσθαι, κακόν·

quod

το δ' ὡδ' ὅρων φρονουντα τις ποτ' αν Φεροι;

Ἦρ. ὡς εργασειων ουδεν, ὡν λεγω, θροεις.

Ἦλ. τις γαρ ποδ', ἡ μοι μητρι μεν θανειν μονη
μεταιτιος, σοι τ' αυθις, ὡς εχεις, εχειν
τις ταυτ' αν, ὅς τις μη ἔαλαστορων νοσοι, 1235
ἐλοιτο; κρεισσον καμε γ', ω πατερ, θανειν,
ἡ τοισιν εχθιστοισι συνναειν ὁμου.

Ἦρ. ανηρ ὁδ', ὡς εοικεν, ουκ εμοι νεμει
Φθινοντι μοιραν* αλλα τοι Θεων αρα

μενει σ' απιστησαντα τοις εμοις λογοις. 1240

quod præstiterit, cùm rectior sit et facilior constructio. *Doluisse* forsàn *Hyllus*, si votis paternis minùs poterat obsecundare; sed, ne irasceretur, vix erat verendum.

ver. 1235. ἐξ ἀλαστορων νοσοι· qui ex iratis numinibus ægrotet: "coelesti morbo implicatus: Diris ultricibus ob nefanda facinora vexatus: ut olim

"—— Agamemnonius Poenis agitatus Orestes:"

"perditissimus:" qualem barbari suspicabantur *D. Paulum*, act. apost. xxviii. 4. παύλος φωνεῖ ἐστὶν ὁ ἀνθρώπος οὗτος ὅτι, διασθενὴς ἐκ τῆς θαλάσσης ἡ Δίκη (i. e. ἡ Νέμεσις) ζῆν οὐκ ἔλασεν. *Hesychius*: ἀλάστος· πικρὸς δαίμων, Ζεὺς: sic, opinor, nominatus, quod nec reum sceleris obliuisci pateretur, nec obliuisceretur ipse. Hom. Od. ε. 174.

νυν αὖ παῖδος ἀλάστον ὀδυρομαι:

aliter tamèn Etym. Mag. auctor, et *Phornutus*. Nec interea malè *scholiastes* noster: τις αν ταυτα πραττειν ἔλοιτο, εκτος αν μανας και θυλαστας; Fructuose consuli potest *Juvenalis*, sat. xiii. 90. qui locus omnis ad hanc disputationem apprimè facit: neque ex hac veterum notione non pendet *S. Johannis* ix. 2. et similia.

ver. 1237. τοισιν εχθιστοισι: cautè et peritè sic loquitur generali locutione, ut in v. 1235. ταυτα· callidè subducto nomine *Ioles*, ne nimium apertis iracundiam patris excitaret, vel sic etiàm indignantis. Egregium artificem, et affectuum humanorum callentissimum, hic locus prodit. De hâc autèm loquendi formâ diximus alibi, et ad *Herc. fur.* finem.

ver. 1238. ανηρ ἐδ'· in tertiâ personâ: quod iratum atque indignantundum arguit: statim ad *Hyllum* convertitur v. 1240. et secundam resumit: videas, quæ in hanc venustatem observavimus ad *Herc. fur.* 256.

Cæterum,

- Ἰλ. οἱ μοι τὰχ', ὡς εἰκάς, ὡς νοσεῖς Φρασεῖς.
 Ἡρ. συ γὰρ μ' ἀπεινασθέντος ἐκκινεῖς κακοῦ.
 Ἰλ. δειλαῖος, ὡς ἐς πολλὰ τάπορειν ἐχω.
 Ἡρ. οὐ γὰρ δίκαιοις τοῦ Φυτευσαντος κλυεῖν.
 Ἰλ. ἀλλ' ἐνδιδάχθω δῆτα δυσσεβεῖν, πατερ; 1245
 Ἡρ. οὐ δυσσεβεῖς, τοῦμον εἰ τερψεῖς κεαρ.
 Ἰλ. πρᾶσσειν ἀναγὰς οὐν με πανδίκως τάδε;
 Ἡρ. ἐγὼ γε. τούτων μαρτυρὰς καλῶ Θεοῦς.
 Ἰλ. τοι γὰρ ποιῆτω, κοῦκ ἀπωσσομαι το σον,
 θεοῖσι δεικνύς, ἐργόν· οὐ γὰρ ἂν ποτε 1250
 κακὸς Φανειήν, σοι γε πιστεύας, πατερ.
 Ἡρ. καλῶς τελευτὰς, καὶ πῖ τοῖσδε τὴν χάριν
 ταχέαν, ὦ παῖ, προσθες· ὡς πρὶν ἐμπεσεῖν
 σπαργμῶν, ἢ τιν' οἰστρον, ἐς πυρὰν με θῆς.

Cæterum, cum *Turnebo* prior *Juntina* ημῖ γ' ἐμοι *Aldus*, et posterior *Juntina* ημῖν: ortæ sunt scilicet hæ variationes à difficultatibus constructionis, quas loco impegerat transpositio dictionum propter earum similitudinem importata. Nos manum *Sophoclis* reduximus. Ineptissimum se prodit ημῖ γ': et ὡς εἰσκει ημῖν, planè durum atque coactum est, nec ullus esse videtur locus admirationi.

ver. 1241. Obscuriorem versiculum satis explicat responsum *Herculis*, et *scholiastis* glossa, ad hunc modum, nì fallor, nonnihil castiganda: ὡς φανερὸς εἰ νοσῶν χαλεπῶς, οὕτω καὶ χαλεπῶς διαλεξομαι.

ver. 1242. Non extat alibi fortasse vocabulum ἀπειναῶν: nec tamèn is sum, qui dicam ideò minùs sinceram esse lectionem: πολλοῦ γε καὶ δεῖ: magis hæsitare facit ambigua loci constructio: vel enim est, σὺ κινεῖς με ἐκ κακοῦ ἀπεινασθέντος· quod dicendi genus neutiquàm probaveris: vel (quod verum, ut nunc scribitur) σὺ, κακοῦ ἀπεινασθέντος, ἐκκινεῖς με: i. e. moves loco, deturbas, conturbas. Suspicio autèm sic à manu *Sophoclis* provenisse verum:

σὺ γὰρ μ' ἐπ' εὐνασθέντος ἐκκινεῖς κακοῦ:
 tu me loco emoves, inter dolorem dormientem: "tu me turbas intereà,
 "dum malum meum quiescebat." Quod in primis elegans est
 ac dilucidum. Sciscat lector.

αγ',

αγ', εἴκονεϊτ', αἰρεσθε' παυλα τοι κακῶν

1255

αὐτῇ τελευτᾷ, τοῦδε τάνδρος ὕστατῇ.

Ἴλ. ἀλλ' οὐδεν εἰσγεί σοι τελειουσθαι ταδε,
εἴπει κελυεῖς κἄξ' ἀναγίγξεις, πάτερ.

Ἡρ. ἀγε νυν, πρὶν τήνδ' ἀναικινῆσαι
νοσεν, ὦ ψυχῇ σκληρὰ χαλυβος,

1260

ver. 1256. Reddas: *In hunc igitur finem exit illa requies*; (illa scilicet oraculo decantata, de quâ suprà ad vv. 80. 828. 1172. mentio facta est) *ultima* (mortis nempe) *huic viro*. Nihil manifestius: nam reposui ex conjecturâ *τελευτα* pro *τελευτῇ*, ipsâ re clamoribus importunissimis flagitante. Noster *Bellerophontis*, frag. 3.

οἷον γὰρ ὅς τις ὑβίως χαρίζεται,
κακῶς τελευτᾷ· πλείστα γὰρ σφαλλοὶ βίου.

Si quis præ nostrâ emendatione maluerit phrasin *τελευτῇ ἰσλατῇ*, non per me stabit quin *su's* ille fruatur glandibus: quamvis non ausim dissimulare quædam aliquoties apud poetas inveniri, vel huic visa favere locutioni: ut, exempli gratiâ, *ἀρχῇ; ἀπ' ἀρχῆς* *Lycophronis*, v. 2.

ver. 1260. Quomodo inter se ita conciliari possint, ut eandem sedem occupent, voces *χαλυβος* et *λιθοκολλητον*, quærant alii, quibus plus sit otii, aut amoris ineptiarum veterum. Nobis placet punctum à *σκληρὰ* ad *χαλυβος* translatum iri. Non aliter *Homerus*, *Il. Ω. 205*.

σιδηρεῖον νῦ τοι ἦτορ.

Cæterum, fons hujus alloquii in hortis *Homereis* scaturit: *Od. γ. 17*.

σῆθος δὲ πηξας, κραδίην ηἰσπασσε μύθῳ·
τίτλαβι δὲ, κραιδίῃ· καὶ κυντερον ἄλλο πῶλ' ἐτλης:

et in notissimo versu:

οχθησας δ' ἀρ' εἰσιπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμον:
quos locos sic exprimit *Horatius*, sat. ii. 5. 20.

Fortem hoc animum tolerare jubebo:
Et quondam majora tuli.

Pindarus, *Ol. ii. 160*.

ἔπειχε νῦν σκῶπῳ τοξόν,
ἀγε, θυμέ:

et similiter *Nem. iii. 45*.

λιθοκολλητον

λιθοκολληῖον στομίον παρεχούσ',
 ἀναπαύε βοήν, ὥς ἐπιχαρτόν
 τελέως ἀκούσιον ἐργόν·

ἴλ. αἰρετ', ὀπαδοί, μεγαλήν μιν ἐμοί
 τούτων θέμενοι συγνώμοσυνήν,
 μεγαλήν δὲ θεοὺς ἀγνώμοσυνήν

1265

ver. 1261. λιθοκολλητόν· ἰδοῦσα τὸ στομάχιον τῆς σιαυτὸς ἐμφραγῆναι, ὥς ἂν
 ἢ στομάχιον φρενὸς λίθῳ κικολλημένῳ, πρὸς τὸ μηκέτι ἰδὼν ἀνμῆσαι· *scholia-*
stes non ineptē. Nec tamēn ipte non malim intelligi Sophoclem
in animo habuisse speluncas in rupibus, quas solebant ingentibus
faxis obturare. Tali domūs operculo Polyphemus utebatur, Hom.
Od. I. 240.

αὐτὰρ ἐπειτ' ἐπιθήκει θυρεὸν μέγαν, ἵψος' αἰετός,
 ὄρεμον· οὐκ ἂν τὸν γὰρ θυμὸς καὶ ἱκός' ἀμαξάει,
 ἰσθλαί, τίτρακκλοι, ἀπ' οἰδὸς ὀχλίσσεται·
 τόσσῃν ἡλιδάτων πίτρηι ἐπιθήκει θυρεῶν·

conferas *ibid.* N. 370. *Heliodorus, Æthiop. lib. ii.* τὸν λίθον—τοῦ
 σπηλαίου τοῦ καλυμμά. Sic etiā Virg. *Geo. iv. 422. Æn. viii. 226.*
Stat. Theb. x. 247. Jof. x. 18. Thren. iii. 53. LXX. D. Matt.
xxvii. 60. Locus etiā superest appositissimus Antigones, v.
1216.

ἰτ' ἄσπον ὤκεις· καὶ, παρὰσταίτις τὰ φῶν,
 ἀθρησαθ', ἄρμον χωμάτος λιθοπαδῇ
 δύντις πρὸς αὐτὸ στομίον·

στομίον· χάσματα· *Hefychius.*

ver. 1262. Tam venustè se gerit in explicando loco *scholia-*
stes, ut admoveri omninò mereatur: πῶς δὲ ἐπιχαρτόν καὶ ἀκούσιον; ἐπι-
χαρτόν μιν, ὅτι ἀπαλλαττεῖται τῆς νόσου· ἀκούσιον δὲ, ὅτι λυπῶν πάντοτε ἢ
ἀποσπείρεται τὸν βίον· παρὰ το, (Il. Δ. 43.)

ἵκων ἀκούσιον γὰρ θυμῷ·

quem *Homeri* locum in longè pulcherrimis cum eventu sanè felici-
 cissimo sibi sumpsit imitandum *Maro, Æn. viii. 131.*

Sed mea me virtus, tua terris didita fama,
 Cognatique patres, et sancta oracula divūm,
 Conjunxere tibi, et fatis egere volentem.

ibid. ἐπιχαρτόν· hinc *Statius, Theb. xii. 66.*

— haud aliter, quàm cum, poscentibus astris,
 Latus in accensâ jacuit *Tirynthius* Oetâ.

ver. 1266. θεοὺς· cautiùs ac verecundiùs deos alloquitur in *ter-*
tia personâ, dum Jovem solum innuit.

VOL. I.

F f

ibid.

ΕΙΔΟΤΕΣ ΕΡΓΩΝ ΤΩΝ ΠΡΑΞΟΜΕΝΩΝ·

ΟΙ, ΦΥΣΑΝΤΕΣ ΚΑΙ ΚΛΥΖΟΜΕΝΟΙ

ΠΑΤΕΡΕΣ, ΤΟΙΑΥΤ' ΕΦΟΡΩΣΙ ΠΑΘΗ.

ΤΑ ΜΕΝ ΟΥΝ ΜΕΛΛΟΝΤ' ΟΥΔΕΙΣ ΑΦΟΡΑ·

1270

ΤΑ ΔΕ ΝΥΝ ΕΣΤΩΤ', ΟΙΚΤΡΑ ΜΕΝ ΉΜΙΝ,

ΑΙΣΧΡΑ Δ' ΕΚΕΙΝΟΙΣ·

ΧΑΛΕΠΩΤΑΤΑ Δ' ΟΥΝ ΑΝΔΡΩΝ ΠΑΝΤΩΝ

ΤΩ ΤΗ· Δ' ΑΤΗΝ ΎΠΕΧΟΝΤΙ.

Χορ.

ΛΕΙΠΟΥ ΜΗΔΕ ΣΥ, ΠΑΡΘΕΝ', ΕΠ' ΟΙΚΩΝ·

1275

ibid. *αγνωμοσύνη*: similiter *Anphitryo* de *Joue*, *Herc. fur.* 346.

αμαθής τις *ε* *ε* *θεός*:

αγνωμοις *αμαθής*: *Phavorinus*: præcordiis immitibus et sensu carentibus humano; flentibus adflere nescii. Redeas ad ea, quæ scripsi in v. 473. Ità suprâ dixerat v. 140. *Ζην' αβουλον*: *Hefychius* autem: *αβουλος* *αμαθής*: et, *αγνωμοις* *αβουλοι*.

ver. 1270. Dedi ex ingenio *αφορα* *prospicit*—*ε* *longinquo videt*: pro *αφορα* mendosissimo, quod iatulit præcedens *εφορα*. Vera hæc est *Sophoclis* scriptura, rampantur licet librarii atque editores: quos, si obstrepant, flere-jubeo. Schedarum vitiosa lectio labefecit *scholiasten*. *αφορωντες* *αποδλεποντες*: *Hefychius*; respiciens epist. ad Heb. xii. 2. *αφορωντες* *εις τον της πιστειως αρχηγον και τελειωτην, Ιησουν*. *Terentius*, *Adelph.* iii. 3. 32.

Istuc est sapere, non quod ante pedes modo est

Videre, sed etiã illa, quæ futura sunt,

Prospicere.

Similiter in *epigrammate*:

η παλι την τριφεην Σκυλλαυ αποφομεθα;

quem versiculum infelicitè sollicitat *Toupius* in *Suidam*, voc. *αφινται*: qui videndus est.

ver. 1275. *επ' οικων*: hoc dicit, quod *virgines* agebant in *thalamis* reconditæ, rarissimèque in publicum prodibant: quod sæpius diximus. Sed melius cohaerebit sequentibus hic versus, si legamus,

λειπου μηδε συ, παρθεν', απ' οικων

neque tu à fletibus deferaris—"ne magis parcas lachrymis, quàm cæteri:" quod verum puto. *Euripides*, *Phoen.* 1578.

οιωνται μιν ηδη λαγνεν.

Cum *Parifino* editore mentionem *domûs* in tanto luctu frigere puto: cujus nota me ad conjecturam meam manu duxit.—Vel, denique,

μεγάλους μὲν ἰδούσα νέους θανάτους,
πολλὰ δὲ πημάτων καὶ καινοπαγῆ·
καὶ οὐδὲν τούτων ὁ τι μὴ Ζεὺς.

denique, alteram lectionem secutus, conjungere possis αὖ οἰκῶν cum παρθεῖν' ut παρθεῖν' αὖ οἰκῶν idem sit cum παρθεῖν οἰκεῖν' *virgo domo servans*: "neque tu, virgo domifeda, nobis abneges te comitem:" quam formulam sermonis nos plus semel perstrinximus in his animadversionibus. Hæc ratio quibusdam fortassè non displicebit: prior arridet nobis. Choragus socias alloquitur.

1277. Inter varietatem lectionis καινοπαγῆ et καινοπαγή, quis cordatior vel momentum horæ dubitet? Illa vox glossam redolet: hæc assurgit supra scribarum stoliditatem, et propriam sinceritatem præ se fert. *Æschylus*, sept. *Theb.* 648.

ἔχει δὲ καινοπαγῆς ἐνκυκλον σάκος.

Suaveolens germen ex hâc arbore nostro tragico servavimus ad *Silv. Crit.* sect. cxxxvii. sicut agnoscent judices idonei.

Nec *Sophoclem* in αμουσίας luto hæsitantem debuit *Brunckius* relinquare. Seriei *anapaesticæ* synaloepha non patienter feret vocem καὶ ad finem versûs, cum sequens incipiat ab αἰδῶ. Nos restitui-
mus dictionem procûl dubio elapsam ob similitudinem primarum
literarum vocabuli καινοπαγή.

Jam video virum egregium in *supplendis* provocare ad *Antig.* 383. quasi verò non erat iste verius scribendus denique, mille libris iuventibus,

καὶ ἀφροσύνη καὶ βλοσυρὸς.

ver. 1278. ὁ τι μὴ Ζεὺς: ἴσθι scilicet: ut *Lucanus*, ix. 580.

Jupiter est quodcunque vides, quodcunque moveris.

Fabulam, lector, nobilissimam claudat omnium verissima et *theo-*
logo quidè[m] vel *Christiano* digna γνώμη: neque alitèr sublimis
propheta, *Isaias* xv. 7. ἐγὼ ὁ κατασκίασας φῶς, καὶ πῶντας σκοτός· ὁ
ποιῶν εἰρήνην καὶ ἡλίων κακῶν· ἐγὼ ΚΥΡΙΟΣ ὁ ΘΕΟΣ ὁ ποιῶν πάντα ταῦτα.

Nomen hoc auspiciatissimum obfignet quoque animadversiones nostras.

Tantum, συν Θεῷ.

CORRIGENDA ET ADDENDA.

Herc. fur. ver. 47. Interpunctum oportuit, sicut in versione,
 συν μητρὶ τέκνα, μὴ θάνατος, Ἡρακλῆος
 βωμόν καθίζω τοῖσι σωτήρος Διός.

ver. 565. Malletem legere :

————— τοῦ καλῶν σκόλους
 φίλας ἀμοιβὰς ὁμμασι δίδωκοίης ;

ver. 582. Potes etiā non ineptè refingere :
 οὐκ ἐκσέβησαι θάνατον ;

ERRATA QUÆDAM.

p. 22. lin. 5. ab im.	pro	δ' ἐρομην	lege	δ' προμην.
p. 29. in notis	—	—	ver. 254.	— ver. 256.
p. 46.	—	—	ver. 411.	— ver. 412.
p. 128. ver. 1309.	—	την	—	τον.
p. 173. lin. 3. notarum	-	ἄζωμα	—	ἄζωμα.

Leviora quædam sphalmata, et potissimū in *Latinis*, nullum negotium vel puerulis faceissent, ideòque talibus corrigendis immorari nolo : sed gravioribus etiā, quæ mea humanitas admisserit, hæud ægrè veniam dabunt eruditi ; nam vix crediderint affirmanti quantum molestiarum devoraverim in hisce chartis emaculandis ob insignem typographorum imperitiam, Lynceis oculis ipse nequaquā præditus.

INDEX BREVIS

AUCTORUM IN HIS NOTIS

EMENDATORUM ET EXPLICATORUM:

Ubi litera p. paginam denotat.

ÆLIANUS, var. h. xii. 25.
p. 54. xiv. 22. p. 377. de
animm. vii. 36. p. 94. xii.
18. p. 398.
Æschylus, Perf. v. 335. p. 16.
v. 342. p. 107. v. 715. p. 355.
Supp. v. 689. p. 87. Niobe
p. 183. sept. Theb. v. 18
p. 264. et v. 389. p. 267.
Æschrion, p. 379.
Alexis, p. 186.
Andocides, p. 420.
Antiphilus, p. 272.
Appianus, bell. civ. i. 72. p.
395.
Aristophanes, Ran. v. 818. p.
99.
Arnobius, p. 234.
Arrianus, p. 147.
Athenæus, ii. 12. p. 4. vi. 1.
p. 31. iv. 2. p. 36.

Bardefanes, p. 294.

Callimachus, hymn. Del. v.
248. p. 319.

Cicero, p. 183, 402, 404, 405,
406, 408, 411, 414.

Claudianus, Bell. Gild. v. 117.
p. 294.

Clemens Alexandrinus, p. 220,
307.

Coluthus, v. 108. p. 36.

Demosthenes, p. 112. p. 425.

Diogenes Laërtius, x. 137.
p. 365.

Diogenianus, p. 384.

Dionysius, perieg. v. 292. p. 43.
v. 529. p. 388.

Empedocles,

INDEX BREVIS.

- Empedocles, p. 250, 290.
 Eratosthenes, p. 287.
 Etymologicum magnum, p. 323.
 Euripides, Hec. v. 197. p. 16.
 Androm. v. 520. p. 22. Elect.
 v. 872. Iph. Taur. v. 912.
 p. 26. v. 910. p. 294. Iph.
 A. v. 585. p. 55. v. 22. p. 424.
 Orest. v. 205. p. 104. v. 1288.
 p. 367. Hippol. v. 1028.
 v. 937. p. 251. Heracl. v.
 651. p. 216. Antiop. p. 224.
 Bacch. v. 453. p. 300.
 Heraclides Ponticus, p. 398.
 Hesiodus, Theog. v. 215. p. 43.
 Hefychius, p. 25, 89, 111, 178,
 185, bis. 237, 254, 309, 346,
 347, 350, 365, 383, 394, 395,
 402, bis.
 Homerus, Il. A. 77. p. 108.
 Il. F. 138. p. 173. hymnis,
 p. 202. Il. T. 358. p. 204.
 Horatius, epist. i. 3, 4. p. 297.
 od. iii. 13. 9. p. 349. ii. 20.
 21. p. 427.
 Juvenalis, x. 243. p. 183.
 Leonidas Tarentinus, p. 218,
 230.
 Livius, v. 26. p. 236.
 Lycophron, v. 307. p. 328.
 Manetho, vi. 275. p. 333.
 Marcus Antoninus, xi. 18. p.
 338.
 Meleager, p. 223.
 Nicias, epig. p. 55.
 Nonius, p. 190.
 Nonnus, Dionys. xiv. p. 36.
 xxiv. p. 326. xxxvi. p. 327.
 Oppianus, Hal. iv. 541. p. 91.
 ii. 572. p. 164. v. 606. p. 287.
 Orpheus, Argon. v. 656. p. 283.
 v. 710. p. 284. in hymnis,
 p. 357.
 Ovidius, epist. iv. 12. p. 313.
 ix. 95. p. 47. met. x. 143.
 p. 200.
 Palæphatus, p. 196.
 Phavorinus, p. 176.
 Philo Judæus, p. 35, 175, 223.
 Philostratus junior, p. 265. vit.
 Ap. Ty. vi. 11. p. 384.
 Phornutus, p. 164.
 Plato, de rep. ii. p. 53.
 ——— comicus, p. 91.
 Plutarchus, p. 224. p. 245.
 Praxillas, p. 257.
 Prudentius, cath. vii. 217.
 p. 37.
 Q. Calaber, xii. 395. p. 90.
 x. 415. p. 335.
 Rei accipitrariæ scriptores, p.
 90.
 Scholiastes, Thucyd. p. 93.
 Eurip. p. 195. 198. Statii,
 Theb. iii. 685. p. 280. Ho-
 mer. p. 365. Sophoc. p. 410.
 Seneca, Herc. Oet. v. 1932.
 p. 38. v. 166. p. 45. v. 666.
 p. 349. v. 722. p. 350. v.
 1222. p. 403. Herc. fur. v.
 96. p. 41.
 Solon, p. 170.
 Sophocles, Œd. Col. vv. 1018,
 1639. p. 17. v. 286. p. 63.
 v. 440. p. 392. Antig. v. 29.
 p. 42. In Tyro, p. 75, 263.
 Elect. v. 1299. p. 378.
 Stattius,

INDEX BREVIS.

Statius, Theb. vii. 364. p. 21.
vi. 206. p. 206. viii. 375.
p. 228. v. 726. p. 238. x. 604.
Ach. ii. 503. p. 358. Theb.
vii. 316. p. 376.

Stephanus Byzantius, p. 336.

Suetonius, p. 22. 357.

Suidas, p. 240. 324.

Theocritus, vii. 21. p. 283.

Valerius Flaccus, iii. 513. p.
44. i. 163. p. 360. iii. 573.

viii. 81. p. 371.

Virgilius, Geo. iii. 498. p. 16.

Ecl. viii. 6. p. 65.

Xenophon, Anab. p. 9. Mem.

ii. 1. 28. p. 193.

E U R I P I D I S

H E R C U L E S

F U R E N S.

Vol. I.

B

DRAMATIS PERSONÆ.

AMPHYTRYON.

MEGARA.

LYCUS.

LYSSA.

NUNCIUS.

HERCULES.

THESEUS.

CHORUS Senum THEBANORUM.

Prologum autem agit AMPHITRYON.

E U R I P I D I S

HERCULES

F U R E N S

AMPHITRYON.

QUIS mortalium non novit consortem tori cum Jove Argivum Amphitryonem, quem olim Alcæus *filius* Perfei genuit, patrem hunc Herculis? Qui tenuit has Thebas, ubi ter-
5 rigena *virorum* satorum seges est nata, quorum generis Mars parvum numerum servavit, qui Cadmi urbem replent liberis liberorum. Hinc natus est Creon filius Menæcei, rex hujus
10 terræ. Creon verò pater est hujus Megaræ, cujus olim omnes Cadmei in nuptiis tibiæ acclamarunt, quum in meas domos inclytus Hercules ipsam duxit. Relictis verò Thebis, quò ego migravi, et Megarâ, et affinibus, filius meus muros
15 Argivos, et urbem Cyclopicam, incolere expetiit, ex quâ ego exul sum, propterea quòd occidi Electryonem: meas autem calamitates lenire studens, et volens habitare in patriâ, reditûs Eurystheo dat præmium orbem terrarum pacare, sive à
20 Junonis stimulis vexatus, sive fato aliquo simul *eum urgente*. Ac cæteros quidem labores exantlavit. Prostremò autem per fauces Tænari ivit ad Plutonis *domum*, canem illum tricorni-
25 porem in lucem educturus, unde non redit. Est autem quidam vetus Thebanorum sermo, antea Lycum fuisse quendam, maritum Diræ, dominum hujus urbis, quæ septem turres habet, priusquam terræ dominarentur, in-equis albis,
30 equitantes, Amphion et Zethus filii Jovis. Cujus filius, eodem quo pater nomine vocatus, non existens Thebanus, sed ex Eubœâ profectus, occidit Creontem: quo interfecto, ipse imperat terræ, incidens in hanc urbem seditione laborantem.

- 35 laborantem. Nobis verò affinitas cum Creonte contracta
maximum, ut apparet, malum est. Nam dum in penetrali-
bus terræ est filius meus, ille inclytus hujus terræ dominus
40 Lycus liberos Herculis vult perdere, necans et conju-
gem, ut eadem cæde extinguat, et me: (si modò inter
viros numerare quoque convenit senem inutilem) nè ali-
quando illi, postquam ad virilem ætatem pervenerint
pœnas exigant cædis avorum maternorum. Ego verò (re-
55 liquit enim me in his ædibus nutritorem liberorem et custo-
dem domûs, quando terræ obscuram caliginem ingressus est
filius meus) cum matre, nè liberi Herculis moriantur, ad
aram hanc Jovis servatoris sedeo, quam statuit ut monumen-
tum esset victricis hastæ, cum vicisset Minyas, generosus
50 filius meus: has autem sedes servamus inopes rerum omnium,
cibi, potûs, vestitûs, in non strato solo latera ponentes,
55 Etenim exclusi e domo sedemus, inopiâ salutis. Amicorum
verò alios quidem video non *esse* veros amicos, et qui verè
sunt, non possunt nos adjuvare. Ejusmodi inter homines
res est calamitas: in quam utinam nunquam, qui vel me-
diocriter mihi *fit* amicus, incidat, certissimum indicem ami-
corum.
- 60 *Meg.* O senex, qui Taphiorum olim cepisti urbem, glo-
riose exercitui Thebanorum imperans, quam Deorum nullum
consilium certum *est* hominibus! Ego enim quod ad patrem,
non fortunâ carui; qui propter opes olim valde superbus
65 erat, habens regnum, propter quod longæ hastæ saltant ob
cupiditatem, in beata corpora *principum*: habens insuper
liberos; filioque tuo me dedit, nobilem conjugem Herculi
jungens matrimonio. Et nunc illa quidem evanida avola-
70 verunt. Ego verò, et tu senex, moriemur, et liberi Hercu-
lis, sub alis pullos veluti gallina incubans, servo. Ipsi au-
tem ad sciscitandum alius aliunde accedens, O mater, inquit,
75 ubinam terrarum abest pater? quid facit? quando veniet?
ob teneram ætatem autem decepti, quærunt patrem: ego
verò proleſto verbis, fabulans. Admiror verò quando fores
strident, et unusquisque attollit pedem, ut ad paternum se
80 proſecturi genu. Nunc igitur quam spem, aut viam salutis
in promptu habes, ô senex? ad te enim respicio. Nam ne-
que terminos terræ clam egredi possumus: (sunt enim cus-
85 todix in exitu nobis potentiores) neque in amicis spes salu-
tis nobis est ampliùs. Sententiam igitur quam habes, in
medium profer, nè mors sit expedita *nobis*: sed tempus pro-
ducamus, existentes infirmi.
- Am.* O filia, non facile *est* talia deliberantem decernere
tanquam levia sine fluctuatione.
- 90 *Meg.* Quid tristitiæ tibi deest? aut amas tantopere lu-
cem?

Am.

Am. Ego verò et lætor eâ, et spem amo.

Meg. Et ego: sed non oportet sperare non speranda, ô senex.

Am. In ipsâ morâ insunt remedia malorum.

Meg. At tempus interjectum, cum sit triste, mordet me.

95 *Am.* Forte, filia, contingat secundus cursus ex præsentibus
malis mihi, et tibi, ac veniat aliquando filius meus, tuus mar-
ritus. Verum quiesce, et lacrymosos liberorum fontes
100 aufer, et *ipsos* delini verbis, commentis fallens, quamvis mi-
seram deceptionem. Laborant enim etiam ipsæ mortalium
calamitates, et status ventorum: neque semper robur ha-
bent, et qui felices sunt, non sunt perpetuò felices, omnia
105 enim à se invicem in diversa abeunt. Hic autem optimus
est vir, qui spei semper confidit: at desperare, hominis *est*
ignavi.

Cho. Ex bene testis atriis et senili lecto, baculi fulcrum,
110 discedens, veni lugubrium carminum cantator, ut cana avis,
verba tantum, et species obscura nocturnorum somniorum,
tremula quidem, sed tamen prompta. Io liberi, liberi patre
115 carentes, ô senex, tuque, mater infelix, quæ Plutonis in
adibus agentem maritum deploras.

Ne prius defatigemini; pedem et lenta membra, tanquam
120 ad faxeum clivum jugales equos remittentes: velut, onus
gestans faxi molaris, apprehende manus, et vestes, cujuscun-
que deficit imbecille pedis vestigium. Senex senem deduc,
125 qui, sociæ haltæ juveniles ante inter æqualium labores,
juniores unâ fuerant, laudatissimæ patriæ non probra.

130 Videte ut truces patris similes *sint* hi oculorum fulgores.
Infortunium verò nondum à liberis discessit, neque abiit ob
venustatem. O Græcia, belli socios quales quales amittes,
135 cùm hos perdideris.

Sed enim video dominum hujus terræ Lycum accedere
propè hanc domum.

Ly. Herculis patrem, et uxorem, si mihi convenit, inter-
140 rogo: convenit autem, siquidem dominus vester sum, inter-
rogare quæ volo. Quàm diù quæritis prorogare vitam?
quam spem, aut quod auxilium videtis, ne moriamini? An
patrem horum jacentem apud Plutonem venturum creditis,
145 ut *itâ* præter dignitatem lugetis, quòd mori vos oporteat?
tu quidem, spargens per Græciam inanem jactationem, quòd
particeps tui conjugii Jupiter novum Jovem genuerit: tu
verò, quod præstantissimi viri uxor vocata sis. Quid
verò præclari gestum à tuo marito, quòd palustrem Hydram
150 interfecitam perdiderit? aut Nemeæum leonem? quem, re-
tibus

tibus captum, strangulatione brachiorum se interfecisse dicit?
 hisne freti certatis? Horum igitur causâ non oportet mori
 155 liberos Herculis? qui habuit existimationem fortitudinis,
 cum nihil esset, in certamine ferarum fortis, cæteris in rebus
 minimè, qui nunquam clypeum habuit in sinistrâ manu,
 neque venit prope hastam: sed arcum habens, ignavissimum
 160 armorum genus, ad fugam paratus. At viri fortitudi-
 nis indicium est non arcus, sed qui manens aspicit, et vicis-
 sim intuetur hastæ profundum sulcum, in acie constitutus.
 Habent autem mores mei, ô senex, non crudelitatem, sed
 165 cautionem: scio enim quod interfecerim Creontem patrem
 hujus, et regnum habeam. Haud igitur, educatis his, ul-
 trices mei volo relinquere, factorum meorum pœnas.

Am. Jupiter quidem Jovis partem tueatur in filio: quod
 170 enim ad me pertinet, ô Hercules, curæ mihi erit: ut verbis
 hujus stultitiam pro te ostendam: neque enim finendum
 est ut malè audias. Primum igitur indicta (inter indicta
 enim tuam ignaviam ponendam arbitror, Hercules) testimo-
 175 nio Deorum, me a te oportet amovere. Interrogo autem
 Jovis fulmen, et quadrigas, in quibus vestus, terræ filius,
 giganteis lateribus infigans volucra tela, præclaræ victoriæ
 triumphum cum Diis celebravit. Quadrupedem etiam con-
 180 tumeliam, Centaurorum genus, ad Pholœon profectus ô
 pessime rex, interroga, quemnam virum præstantissimum
 judicarint, ad non filium meum quem tu dicis videri tan-
 tantum fortem esse? Dirphynque si interrogas Abantidem,
 185 quæ te nutrit, non laudavit te. Non est enim ubi præclaro
 aliquo facto, ejus testem patriam accipere possis. Inventum
 autem sapientissimum, sagittiferam armaturam, vituperas.
 Igitur rationes meas audiens, sapiens fias. Vir graviter-ar-
 matus servus est armorum, et quandò qui simul in acie stant
 190 non sunt strenui, ipse quoque occumbit propter ignaviam
 fociorum: et ubi fregerit hastam, non potest à corpore mor-
 tem depellere, virtute solum opponens. Quotquot verò ma-
 num habent, arcu jaculandi peritam, unum quidem opti-
 195 mum, mille sagittis emissis aliis corpus defendit à morte: et
 procul stans, hostes ulciscitur, cæcis videntes faucians sa-
 gittis, neque corpus hostibus exponit, sed est in loco tuto.
 Illud autem in pugna sapientissimum est: si, dum hostes malis
 200 affligis, serves corpus, non ex casu pendens. Hæc quidem
 oratio contrariam tuæ sententiam habet de rebus propositis.
 Verum liberos hosce cur quæso vis occidere? Quid hi tibi
 205 fecerunt? Unâ in re te sapientem existimo, quod prolem
 optimorum virorum, cum ipse malus sis, metuis: sed tamen
 hoc nobis est grave; si propter tuam timiditatem moriemur:
 quod æquum erat, ut à nobis, qui meliores sumus, tibi con-
 10 tingeret, si Jupiter justum erga nos animum haberet. Si
 igitur

igitur tu imperium hujus terræ vis habere, sine nos exules ire
ex hac terrâ. *Per vim vero nihil facias nobis*, aut patieris vim,
215 cùm flatus dei mutatus tibi fuerit. Proh! O terra Cadmi
(ad te enim veniam, verba probrosa *in te* congerens) itane
opem fertis Herculi, et liberis *ejus*? Qui solus pugnâ cum
omnibus Minyis congressus, fecit ut Thebæ libero oculos
220 cernerent *lucem*. Neque Græciam laudo, neque potero pa-
tienter unquam tacere, pessimam experiens in filium meum,
quam oportebat pueris istis, ignem, hastas, arma ferentem,
auxilio venire, marinarum purgationum, terræque *purgatæ*
225 mercedem ob labores, quos exantlavit. Hæc vobis, ô liberi,
neque Thebanorum civitas, neque Græcia præstat: ad me
verò amicum imbecillum respicitis, qui nihil sum, præter
strepitum linguæ. Defecerunt enim vires, quas prius ha-
230 buimus: senectute autem tremula *sunt* membra, et evanid-
um robur. Quòd si essem juvenis, et adhuc valerem cor-
pore, arreptâ hastâ flavum hujus capillum cruentarem uti-
que: ut ultra Atlanticos terminos metu fugeret meam
hastam.

235 *Cho.* An non occasiones dicendi boni homines habent,
etiâmsi tardus sit aliquis ad dicendum?

Lyc. Tu quidem dicito contra nos verba, quibus tumes;
ego verò tibi pro tuo fermone malefaciam. Agite, alii
240 quidem *in* Heliconem, alii verò *in* Parnassi valles lignatores
profectos jubete secare quercuum ramos: postquam verò in
urbem importati fuerint, circum aram cumulantes utrinque
constructa ligna, incendite, et cremate corpora ipforum om-
245 nium, ut sciant, quòd mortuus ille non imperat huic terræ,
sed ego nunc. Vos verò, senes, adversarii meis consiliis
euntes, non solum lugetis liberos Herculis, verùm etiam
familiæ *vestræ* calamitates, quando aliquid patiatur: recor-
250 dabimini vero vos servos esse meæ tyrannidis.

Cho. O partus terræ, quos Mars feminavit olim, nudans
amplas genas Draconis, non, bacula dextræ mânus fulci-
255 mina, tolletis, et viri hujus impium caput cruentabitis?
qui, cùm non sit Thebanus, imperat junioribus improbus,
advena cùm sit? verùm tu non imperabis mihi unquam
impunè, neque, quæ ego multo labore manibus meis com-
paravi, habebis, sed cum tuâ pernicië discedens, unde ve-
260 nisti, illic jacta te. Nam me vivente nunquam occides
liberos Herculeos: non tam procul terram subter latet re-
lictis liberis. Nam tu quidem hanc terram perdens tenes:
ille verò cùm profuerit *ei*, non consequitur digna *præmia*.
265 Deinde laudabilia facio ego, amicos meos beneficiis afficiens
mortuos, ubi amicis maxime opus est. O dextra manus,
quàm cupis sumere hastam, sed per imbecillitatem amisi-
sti votum tuum. Alioqui te compescuisssem, ne me servum ap-
pellares,

270 pellares, et Thebas has gloriôsè incolemus, in quibus tu
lactaris: neque enim rectè sapit civitas seditione laborans,
et malis consiliis. Nunquam enim aliàs te dominium *sibi*
comparasset.

275 *Meg.* Laudo vos, ô fenes: amicorum enim gratiâ amicos
iram justam habere convenit. Sed propter nos irati domi-
nis nihil patiamini: sed meam, Amphitryo, sententiam
audi, si quid tibi videar *rectè* dicere. Equidem liberos amo:

280 quomodo enim non amarem quos peperî, quos enixa sum?
et mortem miseram judico: sed necessitati qui resistit, cum
hominem stultum existimo. Nos autem, quando mori ne-
cesse est, mori convenit, non igne consumptos, et hostibus

285 risum moventes: quod mihi morte ipsa majus malum est.
Debemus enim multum decus *nostræ* familiæ. Te quidem
fama gloriosa belli cepit, quare non *est* ferendum, ut mori-
aris cum timiditate: Meus verò maritus *vel* sine testimonio

290 *est* gloriosus, qui liberos hos haud servari velit, malam famam
adeptos: nam generosi male audiunt ob infamiam libero-
rum. Mihiq; exemplum viri non *est* rejiciendum. Verum

295 considera, quomodo spem tuam reputem. An putas filium
tuum è terrâ venturum? At quis mortuorum ex Plutonis
cedibus rediit? an verbis hunc delinire posse nos? minime;
convenit virum stultum hostem fugere, sapientibus verò et
honestè educatis cedere: facilius enim grata faciens clemen-

300 tiam consequaris. Sed venit mihi jam in mentem, utrùm depre-
cando impetraremus exilia liberorum horum: sed hoc quo-
que miserum *est*, salutem miserabili cum paupertate adipisci:
quia amici fugiunt vultum hospitem; unumque diem solum

305 jucundum aspectum habere dicunt. Ausis nobiscum mortem
appeterè, quæ utcunque te manet. Provocamus generositatem,
ô senex, tuam. Quisquis enim calamitates Deorum
laborando superare, studet, amens est hoc studium. Quod

310 enim *feri* necesse est, *id* nullus Deorum unquam irritum
faciet.

Cho. Si valentibus quidem meis brachiis injuriam quis
faceret, facile compescuissem. Nunc verò nihil sumus: tuum
igitur *est* posthac considerare, Amphitryo, quâ ratione re-
pellas has calamitates.

315 *Am.* Non timiditas, neque desiderium vitæ, prohibet me,
quin moriar, sed volo filii liberos servare, cæterum im-
possibilia videor affectare. En adest hæc cervix ensi, ut
pungatur, us cædatur, ut de saxo deturbetur: unam verò

320 nobis ut hanc gratiam, ô rex, des, precamur: interficias
me, et miseram hanc antequam pueros, nè liberos intueamur,
spectaculum impium, animam efflantes, et vocantes
matrem, et patrem patris; reliqua verò, si lubet tibi, facias:

325 non habemus enim auxilium, quod à morte nos liberet.

Meg.

Meg. Et ego te supplex rogo, ut addas gratiæ illi gratiam: ut nobis ambobus unus rem gratâ facias dupliciter. Permite mihi, ut liberis addam ornatum mortuorum, ædibus apertis; nunc enim exclusi sumus: ut saltem hæc con-

330 sequantur ex ædibus patris.

Lyc. Erunt hæc: dico igitur ministris, ut aperiant claustra: ornemini intru profecti: non invideo *vobis* vestes. Ubi verò ornatum corporibus indueritis, veniam ad vos, terræ inferorum daturus.

335 *Meg.* O liberi, sequimini matris miserum pedem in domum paternam, in quâ facultates *vestras* alii tenent; nomen verò nobis adhuc restat.

Am. O Jupiter, frustra ergò te ejusdem-tori-socium habui; frustra etiam filii ultorem celebravimus. Tu cuim es
340 amicus minùs quàm videbaris esse. Virtute *igitur* te supero Deum magnum ego mortalis: neque enim prodidi liberos Herculis. Tu quidem clàm noveras venire in cubilia, occupans alienum lectum, nemine concedente: at non novissi
345 servare tuos amicos: imperitus aliquis es Deus, aut non es justus.

Cho. Ælinon quidem ob elegantem cantum Phœbus resonat, pulchrè-sonantem citharam pullans aureo plectro. ego verò in terræ, et inferorum caliginem ingressum, sive
350 natum Jovis ipsum dixero, sive Amphitryonis filium, celebrare, laborum coronam, laudibus volo. Laudes enim generorum laborum *sunt* decus mortuis. Ac primum quidem
355 nemus Jovis viduavit leone. Fulvi autem circumtexit se, flavum caput amiciens, terribili rictu feræ.
360

Et montivagum agrestium centaurorum genus olim vulneravit arcu lethali, interficiens volucris sagittis. Novit
365 hoc Peneus qui pulchros vortices habet, et spatiosa camporum sterilia arva, Peliacæque hospitia, vicinæque Homolæ speluncæ, pinibus undè manus armantes, terram Thessalorum equitationibus domabant. Aureoque decoram capite,
370 cervam dorso-maculosam, prædatricem rusticorum, cum occidisset, ferarum interfectricem Deam Oenoatidem decorat.

375 Et ascendit quadrigas, et frænis domuit equos Diomedis, qui ad lethalia præsepia sine-frænis furentes vorabant cruentos cibos genis, gaudiis viros-vorantibus tristibus mensis adstantes. Ultra verò argenteis undis fluentem Ilcbrum trajecit, opus Mycenæo laborans tyranno, et ad Peliacum litus
385 Anauri juxta ostia, Cycnum hospitum-intefectorem, arcu didit, Amphanaæ habitatorem inhospitalem.
390

Et

Et ad puellas mulicas venit, in aulam Hesperiam, aureis
 395 à foliis pomiferum fructum manu decerpiturus: Dracone
 rubrum-habente-tergum, qui inaccessum circumvolutus fun-
 400 culum servabat, interfecto. Æquoreisque maris sinus in-
 gressus est, mortalibus tranquillitatem faciens remis. Cæli-
 que sub mediam sedem imittit manus, Atlantis domum acce-
 405 dens: stellatâque sustinuit domos deorum fortitudine ex-
 imiâ.

Et ad exercitum equestrem Amazonum circa Mæotim flu-
 410 viis-adundantem ivit per fluctus Euxinos maris. Quem non
 ex Græciâ cætum amicorum colligens, et puellæ Martiæ
 sustinuit auro-intextum palium baltei raptum exitialem.
 415 Græcia verò accepit inclyta spolia puellæ barbaræ, et ser-
 vantur Mycenis. Et innumera-capita-habentem canem Ler-
 420 næ, qui multos interfecit, hydram igni delevit, et te-
 lis circumdedit, tricorporei quibus occidit pastorem Ery-
 thææ.

Cursum etiam aliorum præmia felicia partitus est. Lacry-
 425 mosum autem ad Plutonem navigavit, laborum finem, ubi mi-
 ser finit vitam, nec inde rediit: domus autem sine amicis est.
 430 Hunc verò sine reditu liberorum Charontis expectat cymba
 cursum vitæ impia, injusta. In meas verò manus respicit
 435 domus non præsentis. Quod si ego pubescerem viribus, et
 hastam in pugnâ vibrare possem, et Thebanorum coævi,
 440 adesset liberis auxilio. Nunc autem destituor felici ju-
 ventute.

Sed enim video hos mortuorum vestitum habentes, filios
 445 magni quondam antea Herculis: et charam uxorem tra-
 hentem juxta adjunctos pedibus liberos et senem patrem
 Herculis. Me miserum! Qui non possum continere lacry-
 marum seniles oculorum fontes..

Meg. Age; quis sacerdos, quis mactator miserorum, aut mi-
 seræ meæ animæ occisor; ut ducat paratas hæc victimas ad
 inferos? O liberi, ducimur non pulchra copula mortuorum,
 455 unâ senes, et juvenes, et matres. O fatum miserum meum, et
 liberorum horum, quos postremum oculis aspicio. Peperi
 quidem vos, hostibus verò educavi contumeliam et ludibrium
 460 et exitium. Heu! Admodum sanè meam opinionem delu-
 sit eventus, quam ex patris vestri verbis olim speravi. Tibi
 enim pater defunctus Argos tribuebat: eras autem habitat-
 urus in ædibus Eurysthei, imperium habens fertilis Pelas-
 465 giæ: spoliūque feræ circumjiciebat tuo capiti, leonis, quo
 ipse armabatur. Tu vero rex eras futurus Thebarum, quæ
 curus

- currus amant, possidens meos agri campos hæreditarios; ut
 470 *spes* persuaserat tuo patri. In dextram verò tuam propulsa-
 toriam clavam tradebat, donum ornamentis vacuum. Tibi
 autem eam, quam olim vastavit longè jaculantibus sagittis,
 Oechaliam daturum se promisit. Tres verò vos existentes
 475 triplici regno pater decorabat, valdè elatus magnitudine
 animi. Ego vero deligebam eximias sponfas, affinitates con-
 tractura, et ex Atheniensium agro, et Spartâ, et Thebis:
 ut religatam pulchris retinaculis, vitam haberetis beatam.
 480 Hæc tamen *sunt* evanida: fortuna verò mutata sponfas qui-
 dem nobis Parcas dedit habendas, mihi verò lacrymas, la-
 vacuum: ô me miseram! Avus autem hic præbet convi-
 vium nuptiale, Plutonem focerum judicans, affinem patris.
 485 Heu me, quemnam vestrum primum, aut quem ultimum,
 ad pectus admovebo? cui adhibebo os? quem complectar?
 quomodo, ut varias-alas-habens apis, ex omnibus decerpam
 luctus, ut in unum conferens, uberes lacrymas reddam?
 490 O charissime, si quis modò vocem exaudit mortuorum apud
 Plutonem, tibi hæc, Hercules dico: moritur pater tuus,
 et liberi: pereo et ego, quæ antea fœlix ab hominibus
 propter te vocabar. Opem feras, veni, et *vel* umbra mihi
 495 appareas: satis enim eris nobis vel imagine veniens, quip-
 pe *timidi sunt* qui tuos liberos occidunt.

- Am.* Tu quidem, mulier, infera propitia reddas. Ego
 vero te, ô Jupiter, manus ad cælum tendens, compello, ut
 500 liberis, si quid eos juvare velis, opem feras, quia brevi
 nihil proderis: quanquam sæpè vocatus es: frustra laboro,
 mori enim *nos*, ut apparet, necesse est. Verum, ô senes,
 parva certè *sunt* hujus vitæ *commoda*: hanc igitur jucundif-
 305 simè transigatis, a die ad noctem non dolentes. Quia tem-
 pus non novit spes servare: suum enim *negotium* curans
 avolat. Videte me, qui suspiciendus eram hominibus, præ-
 clarè agens: et *tamen* fortuna mihi eripuit, ut avem avo-
 510 lantem in aerem, uno die. Opulentia verò magna, et glo-
 ria, haud scio cuinam stabilis sit. Valetè; virum enim
 amicam postremum nunc, ô vos æquales, vidistis.

Hercules scenam ingreditur.

- 515 *Meg.* Ehem! O Senex, videône mea charissima? aut quid?
Am. Nescio, filia: stupor enim me quoque tenet.

- Meg.* Hic est, quem audiebamus infra terram *esse*, nisi in
 luce somnium aliquod videmus. Quid loquor? quale
 520 somnium video delirans? non est alius ille, quàm tuus filius,
 ô senex. Huc, ô liberi, pendete ex paternis vestibis.
 Ite, festinate, nè dimittatis, quoniam Jove servatore nihil
 hic vobis est inferior.

Her. Salve, ô domus, tūque vestibulum domūs meæ,
 quam

- quam libens te aspicio, postquam in lucem veni. Hem! quid rei est: video liberos ante domum coronatos capita ornatu mortuorum, et meam uxorem in turbâ virorum, et
 530 et patrem lacrymantem ob aliquam calamitatem. Age, propè has stans interrogabo: O mulier, quæ res nova accidit domui?
- Meg.* O charissime vir, ô lumen patri veniens, venis, salvus es, opportunè veniens ad amicos!
- Her.* Quid ais? in quem tumultum venimus, ô pater?
- 537 *Meg.* Perimus: tu verò, senex, veniam des mihi, si præripui, quæ te loqui ad hunc conveniebat: mulieres enim quodammodo sunt viris miserabiliores, et liberi morituri erant, et ego peritura.
- Her.* O Apollo: quo exordio incipis sermonem?
- 540 *Meg.* Perierunt fratres, et pater meus senex.
- Her.* Quid ais? quid faciens, aut qualem hastam expertus?
- Meg.* Inclytus Lycus dominus terræ ipsos perdidit.
- Her.* Utrum occurrens armis, an concitatâ terrâ seditione?
- Meg.* Seditione regnum Cadmi tenet, quod-septem-partas-habet.
- 545 *Her.* Quid verò ad te, et senem pervenit hic terror?
- Meg.* Interfecturus erat patrem tuum, et me, et liberos.
- Her.* Quid ais? an metuens orbitatem meorum liberorum?
- Meg.* Nè aliquando ulciscantur mortem Creontis.
- Her.* Quis verò est iste vestium ornatus mortuis conveniens?
- 550 *Meg.* Mortis his vestibus jam fumus induti.
- Her.* Et per vim moriebamini? ô me miserum.
- Meg.* Amicis orbi: te verò mortuum audiebamus.
- Her.* Unde verò vos invasit hæc animi dejectio?
- Meg.* Eurysthei nuncii nunciaverunt ista.
- 555 *Her.* Sed quare reliquistis domum et meos lares?
- Meg.* Per vim quidem pater ejectus erat ex lecto strato.
- Her.* Nec puduit ipsum contumeliâ-afficere senem.
- Meg.* Pudor procul habitat ab ista Deâ, vi scilicet.
- Her.* Sic igitur absentes inopiâ laboravimus amicorum?
- 560 *Meg.* Quinam enim viro calamitoso sunt amici?
- Her.* Prælia verò quæ contra Minyas sustinui, respuerunt?
- Meg.* Calamitas, ut tibi dicam iterum, est sine amicis.
- Her.* Non abjicietis Plutonis istum amictum à comâ, et
- 565 lucem aspicietis, infernarum tenebrarum charas vicissitudines oculis cernentes? ego verò (nunc enim opus est meæ manûs) primum quidem vadam, et evertam domum, novi tyranni: caput autem impium abscissum abjiciam canibus
- 570 laniandam: quoscunque vero Thebanos malos deprehendero, beneficiis à me affectos, hoc præclaris-victoriis-insigni telô subigam. Alios verò dissipans alatis sagittis, cæde mortuorum

rum implebo totum Ismenum, et limpida aqua Diræ cruentabitur. Etenim cui me magis, quam uxori, opitulari convenit, et liberis et seni? valeant labores! frustra enim illos potius, quam hos exantlavi. Et convenit me pro istis, si quidem illi pro patre, propugnantem mori. Aut quid? dicemusne honestum, pugnare quidem cum Hydrâ, et leone, missu Eurysthei? à meis verò liberis mortem non depellam? non igitur Hercules præclaris-victoriis-clarus, ut antè, dicar.

585 *Cho.* Justum est, ut parentes adjuvent liberos, et patrem senem, et participem nuptiarum.

Am. Tuum quidem est, ô fili, amicis esse amicum, et inimicos odisse. Sed ne nimium festines.

Her. Quid verò in his, ô pater, citius sit, quam conveniat?

590 *Am.* Multos pauperes, sed qui sermone divites videntur esse, auxilios habet rex, qui seditionem concitârunt; et perdiderunt civitatem, propter rapinas proximorum: res enim familiaris eorum sumptibus profusa est, negligentia aufugiens. Conspectus es accedens ad urbem: postquam verò
595 conspectus es, vide, nè congregatis inimicis præter opinionem tuam pereas.

Her. Non est mihi curæ, etiamsi tota me civitas viderit. Conspicatus autem avem quandam in sedibus inauspicatis, intellexi aliquam calamitatem incidisse in domum: itaque de industriâ clam ingressus sum terram.

600 *Am.* Rectè accedens nunc saluta lares, et paternis Diis da tuum vultum, ut videant. Ipse enim veniet tuam uxorem et liberos tracturus, interfectorus, et me una mactaturus
605 rex, manenti verò hîc omnia tibi succedent, et lucrifacies securitatem; et urbem tuam non prius turbaveris, quam hoc bene confeceris, ô fili.

Her. Faciam ista; rectè enim dixisti: vado intra domum.

610 Tandem autem reversus ex sole-carentibus recessibus Plutonis sponsæ sub terrâ degentis, non dedignabor primum deos domesticos salutare.

Am. Verène igitur descendisti in domos Plutonis, ô fili?

Her. Quinetiam belluam tricipitem in lucem eduxi.

Am. Pugnâ victam, an munere deæ?

Her. Pugnâ: fortunatus autem fui qui viderim sacra sacerdotum.

615 *Am.* Estne in ædibus Eurysthei hæc bellua?

Her. Nemus *Chthoniæ*, et civitas Hermion ipsam habet.

Am. An non scit Eurystheus te rediisse in terram?

Her. Non scit: veni ut scirem prius quomodo se hîc res haberent.

Am. Quomodo verò tamdiu fuisti sub terrâ?

Her.

- 620 *Her.* Reducens Theseum, ab inferis cunctatus sum, ô pater.
Am. Ubi verò is est? utrum ivit in solum terræ patriæ?
Her. Ivit Athenas, gaudens se fugisse ex locis subterraneis. Sed eja, sequimini patrem, ô liberi, in domum. In-
- 625 troitus profectò amœnior exitu adest vobis. Quare fiduciam habeatis, et rivos oculorum nè ampliùs effundatis; tûque, ô mea conjux, animum recollige, et desine tremiscere; et meas vestes dimitte, non enim *sum* alatus, neque
- 630 fugere-cupio amicos. Ah! non dimittunt hi, sed pendent ex vestibus tanto magis; adeo in acie periculi stetitis: capiens ducam: hos autem scaphulas manibus sicut navis atraham: etenim non recuso curam liberorum: omnes ho-
- 635 mines in hoc sunt æquales. Amant enim liberos et illi qui sunt prestantissimi mortalium, et illi, qui nihil sunt. Opibus autem inter se differunt: alii habent, hi verò non: omne autem genus amans-prolis.

- Cor.* Juventus est mihi gratum aliquid; senectus verò
- 640 onus semper gravius scopulis Ætnæ supra caput jacet, palpebris fuscum pallium prætendens. Nè mihi nec Asiatici regni opes sint, nec auri domus plena, ut hæc pro juventute accipiam: quæ pulcherrima quidem in divitiis, pulcherrima etiam est in paupertate. Molestam enim effætam-
- 645 que senectutem: sub fluctus autem peritura vadat. Debuisset nunquam ad ædes hominum et civitates venire, sed in aëre
- 650 semper alis ferri.

- Si verò Diis esset prudentia, et sapientia erga homines,
- 660 haberent geminam juventutem, manifestum signum virtutis, quibus virtus adesset: et morientes ad splendores solis iterum irent geminos cursus: sed degeneres simplicem haberent vitæ rivulum. Et hoc modo et malos et bonos cognoscere liceret paritèr, sicut in nubibus stellarum numerus
- 665 nautis est notus. Nunc verò nulla à Diis nota certa est bonorum et malorum: sed æstuans quoddam ævum augeat solum divitias.

- 675 Non cessabo gratias cum Musis commiscere jucundissimâ conjunctione. Ne vivam Musarum expers, sed semper inter coronas verfer: poeta etiam senex celebrat adhuc Mnemosynen. Adhuc Herculis triumphale carmen canam, tum apud Bacchum largitorem vini, tum apud chelyos septem
- 680 fides habentis strepitum, et tibiam Libycam, nondum tacebimus Musas, quæ me choris erudierunt.

- 690 Pæana quidem Deliades hymnis circum aras felicem pro-

lem Latonæ, circumeunt pulchro in throno sedentem. Pæ-
 695 anas etiam in tuis atriis, sicut cygnus, senex cantor ex canis
 Jovis. Nobilitatem enim longè superans virtutibus, labo-
 700 ribus suis tranquillitatem hanc vitæ dedit mortalibus, do-
 mans ferarum terrores.

Lyc. In tempore extra domum egreditur Amphitryo: tem-
 pus jam longum est, ex quo vestibus et ornatu mortuorum
 705 corpus induimini. Sed age, liberos et uxorem Herculis jube
 extra has ædes apparere; quia promissisti te ultro moriturum.

Am. O rex, insectaris me miserum, ac insuper præter me-
 710 orum mortem afficis contumeliâ, quibus oportebat te mo-
 dicè, etiamsi imperium habes, studere. Quoniam verò
 mortis necessitatem nobis imponis, necesse est boni consu-
 lere: facienda verò, quæ tibi videntur.

Lyc. Ubinam est Megara? ubi proles filii Alcmenæ?

Am. Videtur mihi, quantum foris stans possum conjicere—

715 *Lyc.* Quum rem opinionis hujus habes argumentum?

Am. Supplex sedere ad sanctas sedes laris.

Lyc. Frustrâ supplicans, ut conservet vitam.

Am. Et frustra vocat mortuum maritum.

Lyc. Ille verò, non adest, neque veniet unquam.

720 *Am.* Non: nisi deus aliquis excitaverit eum.

Lyc. Vade ad eam, et e domo ducas.

Am. Particeps essem cædis, si facerem hæc.

Lyc. Nos siquidem hoc tibi religioni est, qui sumus extra
 725 terrores, educemus liberos cum matre. Huc sequimini, fa-
 muli, ut otium tandem videamus libentes ex laboribus.

Am. Tu igitur eas. Vadis autem, quò æquum est: alia
 verò fortassis alteri curæ erunt. Expecta autem, cum malè
 feceris, te quoque malum aliquod passurum. O senes, ad
 730 certamen it; plagarum verò laqueis stringetur eniferis,
 qui sperat se proximos interfectorum pessimus. Ibo autem,
 ut videam mortuum cadentem: affert enim voluptates mo-
 riens vir inimicus, et persolvens pœnas factorum.

735 *Cho.* Mutatio malorum fit. Qui magnus rex antea erat,
 iterum sedit vitam ad Plutonem. O Justitiam et Deorum
 740 fatum refluens.

Semich. Venisti serò quidem eo, ubi morte pœnas lues,
 qui te præstantiores injuriis afficiebas.

745 *Cho.* Gaudia lacrymarum dederunt mihi rivulos. Venerunt
 rursus, quæ prius nunquam animo speravit se passurum do-
 minus hujus terræ.

Sem. Sed, ô fenex, quid intra domum fiat videamus; si quis rem agit, ut ego cupio.

750 *Lyc.* Hei mihi, mihi! *Cho.* Incipit hoc carmen, mihi auditu jucundum in ædibus mors non procul *abest*: clamat, clamat gemens procæmium cædis rex.

755 *Cho.* O tota Cadmi terra, dolo pereo.

Cho. Etenim *alios* perdidisti: vicissim igitur pœnas persolvens, perfer facinorum pœnas luens.

Cho. Quis mortalis existens Deos polluens injustitiâ stultum sermonem contra beatos cælites effutit, quòd dii nihil possint? senes, non est amplius impius vir. Tacent atria: ad choros nos vertamus. Amici enim, quos volo, felices sunt.

Cho. Choreæ, choreæ et convivia agantur Thebarum
765 per sacram urbem. Mutationes enim lacrymarum, mutationes fortunæ peperunt cantus. Abiit novus ille rex:
770 ille verò prior regnat, Acherontio portu relicto: venit lætitiâ præter opinionem.

Dii, Dii haud dubiè impios et pios animadvertunt: aurum et felicitas homines incitat meditari potentiam invictam decipiens. Temporis enim non sustinens vicissitudinem respicere, sed legem negligens, et iniquitati obtemperans, fregit insignem opulentiae currum.
780

Ismene ô, ferta gere, et urbis septem-portas-habentis vici
785 saltate. Et Dirce pulchrè fluens, et unâ, nymphæ Asopiciæ, ite, patris *Asopi* aquâ relicta ut simul canatis nymphæ Herculis præclarâ-victoriâ decorum certamen. O Pythii, nemorosa rupes, et domus Musarum Heliconiadum, venite læto cum strepitu in meam urbem, et meos muros;
790
795 ubi fatorum *hominum* genus apparuit agmen armatorum, quod terram liberorum liberis permutat, sacrum lumen Thebis.

O lectorum duo cognata cubilia, mortalis et Jovis, qui venit ad cubile nymphæ Perseidis, ut credibilis mihi jam
800
805 vetus concubitus, ô Jupiter, præter spem apparuit. Tempus verò ostendit splendidam virtutem Herculis, qui ex penetralibus terræ rediit, relicta domo infernali Plutonis.
810 Melior mihi est qui nascitur rex, quàm ignobiles domini. Quod nunc intueri copiam dat ensiferorum in certaminum
815 contentione; si iustitia diis adhuc placet.

Hæm,

Hem, hem?

Apparet Iris et Furia.

An in idem discrimen timoris venimus? fenes, quale
820 spectrum video suprà domum? Fugà, fugà segnem ex
solo tolle pedem, è medio abi. O rex Apollo! Aver-
runcus sis mihi malorum.

Iris. Animum recipite, videntes filiam hanc noctis Lyf-
825 sam, ò fenes, et me Deorum ministram Iridem. Nullum
enim urbi venimùs damnum, sed militamus adversus do-
mum unius viri; quem Jovis et Alcmenæ filium esse di-
cunt. Nam priusquam absolveret dura certamina, satum
ipsum servavit, neque permisit pater Jupiter ei malefacere,
830 neque me, neque Junonem unquam: sed postquam confe-
cit labores Eurysthei, Juno vult novam cædem ei affigere,
interficiendi liberos; et ego assentior. Sed age, inexorable
835 cor assumens, noctis obscuræ inupta virgo, insaniam in vi-
rum hunc, et, interfectricem filiorum, mentis perturbatio-
nem, et pedum saltationem, injice, commove, cruentum
immitte funem: ut transmissâ per Acherontium fretum il-
840 lâ pulchrâ liberorum corona, propriâ manu, cognoscat,
qualis in ipsum sit Junonis ira, et discat meam. Alioqui
dii nihil, *Res* verò mortalium erunt magnæ, si pœnas iste
non dat.

845 *Lyf.* Ex generoso quidem patre, et matre nata sum ex
nocte, et cæli sanguine: honores verò hos habeo, ut non
gaudeam malis; neque lætor vadens adversus homines ami-
cos. Sed admonere priusquam errantem *te* videam, Juno-
850 nem, teque volo; si obtemperaveritis meis verbis. Vir hic
non est obscurus, neque in terrâ, neque inter Deos, in cu-
jus domum me mittis: regiones autem inaccessas, et ferum
mare cum pacârit, solus in integrum restituit Deorum hono-
855 res ab impiis viris labefactatos: itaque tibi suadeo, ut gra-
via mala non cupias.

Iris. Nè tu Junonis et mea consilia arguas.

Lyf. In optimam semitam, pro malâ, te duco.

Iris. Conjunx Jovis non misit te huc, ut moderate agas.

860 *Lyf.* Solem testor me facere, quæ non cupio facere. Si
igitur me Junoni tibi que inservire necesse est, celeriter et
cum impetu *te* sequi, ut venatorem canes *sequi solent*, vado:
neque pontus adeò violenter fluctibus ingemiscens, neque
terræ motus, et fulminis impetus dolores spirans, ut ego
865 curram in pectus Herculis, et rumpam tecta et domum in-
jiciam, interficiens primum liberos: qui verò occidet, ne-
sciet liberos se, quos genuit, occidere, priusquam liberatus
fuerit à meâ rabie. En ecce! et jam quatit caput à carceribus,
870 et distortos truculentos oculos tacitè volvit, anhelitum verò
Vol. I. * C moderatur

moderatur, ut taurus sub impetum: mugit verò dira invocans furias Tartari. Ego te mox magis incitabo, et terrore personabo: vade in Olympum, ô Iri, tollens generosos pedes: in ædes verò nos invisibiles penetrabimus Herculis.

- 875 *Cho.* Eheu, cheu, geme: detondetur tuus flos, O civitas, filius Jovis. Infelix es, ô Græcia, quæ benefactorem amittes, perdes Lyssæ furoribus agitatum internis. Discessit in
880 curru *veſta* hæ multorum gemituum autor. Equis autem subdit stimulos, velut in perniciem noctis Gorgon, centipitibus serpentum sibilis Lyssa ardens oculos. Citò Deus commutavit felicem. Celeritèr verò *animam* expirabit, a patre ô liberi. O me infelicem! ô Jupiter tuum genus statim sine liberis *erit*. Lyssæ autem cum crudelis, sævæ
890 vindictæ malis affligent: ô domus, inchoat choream sine tympanis, non grata thyrsu Bacchico (ô domus) inter cædes, non ad Bacchicam libationem, cum racemorum poculis.
895 Fugâ, liberi, abite: hostile hoc, hostile carmen accinitur, ducitque persecutionem liberorum: non sine effectu in ædibus Lyssa bacchabitur. Heu, heu mala! heu, heu profecto! quàm lugeo senem patrem et liberorum nutricem! cui frustra liberi gignuntur. Ecce, ecce, turbo concutit domum, concidit tectum. Heu, heu, quid agis, ô fili Jovis? perturbationem Tartaream in atrium, (ut olim Pallas
910 adversus Enceladum) in domum mittis.

Nun. O senio cana corpora. *Cho.* Quo clamore me vacas?

Nun. Atrocia sunt, quæ in ædibus sunt. Vatem alium non arceſſam. Mortui sunt liberi.

Cho. Heu, heu! *Nun.* Lugete, quia lugubria—

- 915 *Cho.* Diræ cædes, diræ etiam parentem manus.

Nun. Nemo posset majora dicere, quàm passi sumus.

- Cho.* Quomodo liberis lamentabilem noxam noxa patris
920 edit? dic quomodo venerint divinitus in domum hæc mala, et miseri casus liberorum.

- Nun.* Sacra quidem erant ante Jovis aram ad lustrationem
925 ædium, postquam cæsum *hujus* terræ regem ejecit ex his ædibus Hercules. Chorus autem liberorum formosus adstabat, et pater, et Megara; canistrum verò jam circum aram ferebatur: voce verò favebamus. Cum autem torrem manu dextrâ laturus esset filius Alcmenæ, ut intingeret in
930 aquam lustralem, constitit tacitus; et cùm cunctaretur pater, filii advertabant oculos. Ille verò non jam idem erat, sed oculorum distortionem deformatus; radicesque in oculis
935 sanguineas extus vertens, spumam in bene-comatam genam extillabat. Dixit autem cum risu furioso: Pater, quid sacra facturus accendo, priusquam interfecerim Euryſthem, ignem lustralem, et duplicem laborem habeo, cùm li-

- 940 ceat mihi unâ operâ ista ritè conficere? quùm autem huc attulero caput Eurysthei, propter præsentes mortuos expiabo manus. Effundite fontes, et abjicite canistra è manibus. Quis mihi dat arcum? quis arma manûs? ad Mycenâ vado: oportet capere vestes et ligones, ut sedes rubrâ regulâ, et cælis Cyclopum eductas, curvo ferro evertam moliens. Postea discedens, cùm non haberet currum, habere se dicebat, et ascendit in summam sedem currûs, et verberabat *eam*, manu tanquam stimulo verberans. Duplex vero ministris erat risus metûsque simul. Et quidem hoc dixit, alius in alium intuitus: Ludit nobiscum dominus, an furit? Ille verò gradiebatur fursum et deorsum in domo.
- 955 Veniens verò in medium conclave virorum, in civitatem Nisi venire se dicebat, ingressus intra aggerem. Recumbens autem in solo, quasi illic *effet*, parat epulas: sed breve tempus moræ agens, dicebat se accedere ad rupes nemorosas Isthmi: et ibi nudum corpus à chlamyde faciens, cum nemine certabat, et *tamen* renunciabatur ipse à se victor, nullius à se *victi* nomen proferens: dira verò Eurystheo minans, erat Mycenis, ut aiebat: pater autem illius attingens validam manum, sic alloquutus est: O fili, quid pateris? quis est hic modus peregrinationis hujus? nunquid demontavit te cædes mortuorum, quos modo interfecisti? Ille verò ipsum pro Eurystheo existimans patrem formidantem,
- 970 supplicem manum attingere, repellit; apparat autem promptam pharetram, et arcum suis liberis, ipsos Eurysthei *liberos* interficere se putans. Illi verò metu consternati ruebant alius aliò: sub vestes quidem alius miseræ mâtis, alius verò sub umbram columnæ, alius sub aram, sicut avis, trepidè fugit. Mater autem clamat: O genitor, quid agis? liberos occidis? clamat etiam senex, et turba ministrorum. Ipse verò insequens puerum circa columnam, diram choream, adversus pedem *pueri* stans, ferit in hepar: supinus verò lapideas columnas irrigavit expirans vitam. Ille verò jubilavit, et gloriabundus hæc protulit: unus quidem hic pullus Eurysthei mortuus, pœnam persolvens paternæ inimicitiae jacet mihi. Arcum verò in alterum intendit, qui ad altaris crepidinem trepidans confugerat, sic latitatum sperans: prævenit autem ad genua patris accidens, et manu ad mentum et collum extensâ, O charissime,
- 990 inquit, pater, nè me occidas; tuus sum, tuus filius: non perdes Eurysthei filium, ille verò, truces oculos *ceu* Gorgonis habens, ut puer stetit intra jactum tristis sagittæ, *ceu* faber ferrarius, supra caput rejiciens, lignum dimisit
- 995 in flavum caput pueri. Fregit autem ossa. Cùm verò secundum filium interfecisset, vadit tanquam tertiam victimam mactaturus supra duos. Sed antevertit eum intra domum

- 1000 mum misera eripiens mater, et claudit portas. Ille verò
 quasi jam ad ipsos Cyclopicos *mur*os esset, fodit vestibus
 movet fores et excussis postibus, uxorem et filium uno
 1005 telo prostravit. Inde properat ad necem senis. Sed ve-
 nit imago, ut cerni videbatur, Pallas manu vibrans haf-
 tam supra cervicem Virgo, et jecit saxum in pectus Her-
 culis, quod prohibuit ipsum à furiosâ cæde, et in som-
 num immisit: cecidit autem in solum, ad columnam ter-
 1010 gum allidens, quæ in ruinâ tecti disrupta jacebat super
 crepidinem, una cum sene, et vincula ferentes, laqueo
 nos verò liberantes à fugâ pedem, alligavimus ad columnam,
 ut finito somno, nihil præter *jam* patrata faceret. Dor-
 1015 mit autem ille miser somnum non felicem, occisis liberis,
 et uxore. Ego quidem haud scio quisnam mortalium *sit*
 infelicioꝝ.

- Cho. Cædes erat, quam celebrat terra Argolica, tunc
 quidem celeberrima, et incredibilis Græciæ, filiarum
 1020 Danaï. Hæc verò *mala* superârunt, et cursu præterier-
 runt mala illa, miserâ cognatâ cæde. Prognés unici
 filii cædem à Musis dicere possem; tu verò tres filios,
 1025 quos genuisti ô infelix, rabioso confecisti fato. Quibus
 quem gemitum aut luctum, aut defunctorum carmen, aut
 1030 Plutonis chorum resonabo? Heu, heu! Videte bifariam
 claustra altarium ædium panduntur. Heu me! videte
 1035 miseros istos liberos ante patrem miserum jacentes, qui
 dormit gravem somnum seorsum a strage. Circa autem
 vincula, et ex multis laqueis compacta nodorum retina-
 cula circa corpus Herculis hæc lapideas alligata circa co-
 1040 lumnas ædium. Hic verò, veluti avis, gemens implu-
 mem partum liberorum, senex tardo pede acerbum iter
 conficiens, adest hic.

- Am. Senes Thebani, non tacitè, tacitè somno resolu-
 1045 tum finetis oblivisci malorum?

Cho. Et te gemo lacrymis, senex, et liberos, et præ-
 claris victoriis insignem virum.

- 1050 Am. Longius abscedite, nè strepitum faciatis, ne cla-
 metis, nè tranquille agentem et somniculosum ex somno
 excitetis.

- Cho. Heu me, quanta hæc *est* cædes! Am. Ah, ah, dis-
 cedite: iratus vultum attollit; non tacitam lamentatio-
 1055 nem lamentamini, ô senes? nè excitatus, vinculis ruptis,
 perdat civitatem, perdat patrem, et domum dejiciat.

Cho. Impossibile, impossibile mihi hoc.

- 1060 Am. Tace, spirationem considerabo; age, aurem ad-
 movebo.

Cho.

Cho. Dormit? *Am.* Sane quidem dormit somnum execrandum, qui uxorem interfecit, qui interfecit etiam liberos arcus stridore couficiens. *Cho.* Geme nunc.

Am. Gemo mortem liberorum.

Cho. Hei mihi ob filium tuum. Ah, ah, ô senex. *Am.*

1070 Tace, tace, rursus excitatus se volutat. Age, corpus occultatum sub atrio tegam.

Cho. Confide, nox habet palpebras filii tui.

Am. Videte, videte: lucem quidem relinquere in malis non fugio miser: verum si me, qui sum pater, interficiat, ad mala autem mala addet, et præter furias habebit cædem cognatam.

Cho. Tunc te mori oportuit, quando conjugi tuæ cædem fratrum ulturus eras, eversâ insulari urbe Taphiorum.

Am. Fugâ, fuga, senes, procul ab ædibus currite, fugite furiosum virum excitatum. Mox cædem alteram ad cædem addens, bacchabitur per urbem Thebanorum.

Cho. O Jupiter, quare odisti adedò immodicè filium tuum, et induxisti in mare hoc malorum!

1090 *Her.* Hem. Spiro quidem, et video quæ me oportet, aerem et terram, et radios hosce solis. Ut in tempestatem, et mentis perturbationem incidi gravem, et spiritus ferventes duco, sublimiter non equaliter, ex pulmonibus. 1095 Eheu, quid vinculis, ceu navis devinctus, juvenilem thoracem et brachium, adsum ad fractam lapideam columnam?

1100 Sedeo vicinas mortuis sedes habens. Alatæque sagittæ, et arcus sparsi sunt humi, quæ antea meis brachiis, adjuncta, servabant latera, et à me servabantur. Numnam redii iterum ad inferos, Eurysthei jussu reciprocam viam profectus? at neque Sisyphæum intueor saxum, neque Plutonem, neque sceptrâ filia Cereris. Obstupui certè. Ubinam sum ignoro. Eheu! quis prope, vel procul est meorum amicorum, qui meæ ignorantia medeat. 1105 tur? Nihil enim certò agnosco consuetorum.

Am. Senes, num ibo prope mea mala.

Cho. Et ego tecum, non prodens calamitates.

Her. Pater, quid ploras, et tegis oculos, a charissimo filio tuo longè discedens?

1115 *Am.* O fili, es enim meus, tametsi infelix sis.

Her. Quid vero ego mali patior, quamobrem plores?

Am. Quæ, si quis vel Deorum pateretur gemeret.

Her. Magnum sonans vox est: sed casum nondum dicis.

Am. Vides enim ipse, si jam mentis es compos.

1120 *Her.* Dic, si quid novi criminis vitæ meæ intentas.

Am. Si non ampliùs Ditis famulus es, dicam.

- Her.* Papæ? ut hoc suspectum obscure dixisti iterum.
Am. Et te jam confidero, an constanter animi compos sis.
Her. Atqui non memini me mente captum fuisse.
 1125 *Am.* Senes, solvámne vincula filii, aut quid agam?
Her. Dic etiam eum, qui ligavit: molestè enim hoc ferimus.
Am. Tantum scias malorum: cætera verò omitte.
Her. Sufficitne enim silentium, ut discam quæ cupio?
Am. O Jupiter, hæc (videsne) à sede Junonis profecta sunt.
 1130 *Her.* An aliquid ab illâ mali passi sumus?
Am. Missâ Deâ, cura tua mala.
Her. Periiimus! aliquam calamitatem occultas.
Am. Ecce, aspice liberorum cadavera hæc.
Her. Heu me, quäle spectaculum video miser?
 1135 *Am.* Infelix ô fili, bellum studiosè fecisti liberis.
Her. Quid bellum narras? quis perdidit hos?
Am. Tu, et arcus tuus, et deorum quisquis est autor.
Her. Quid ais? quid feci? ô pater mala nuncians.
Am. Infaniens: quæris autem miserabilem narrationem.
 1140 *Her.* An et uxoris meæ sum ego interfector?
Am. Hæc omnia sunt unius manûs tuæ facinora.
Her. Heu, heu! circumdat enim me nubes luctuum.
Am. Propter hæc deploro tuas calamitates.
Her. An etiam confregi meam domum, ut furore percitus?
 1145 *Am.* Haud scio præter unum hoc, omnia tua sunt infelicia.
Her. Ubi verò furor nos invasit? ubi perdidit?
Am. Quum ad aram manus expiabas igne.
Her. Heu me! quid igitur parco vitæ meæ, cùm factus sum interfector meorum charissimorum liberorum?
 1150 nec ad politi saxi saltus eo; aut gladio in hepar adacto, vindex fiam sanguinis liberorum: aut carnem meam cremans igni, infamiam vitæ, quæ me manet, repellam?
 1155 sed impedimento mihi letalium consiliorum, venit Theseus hicce, cognatus et amicus meus. Conspiciemur ab eo, et cæsorum liberorum piaculum veniet in conspectum charissimi meorum hospitem. Hei mihi, quid faciam?
 1160 ubi malorum solitudinem inveniam! alatúsne, an subter terram vadens? age, quid si vestibus tenebras offundam capiti? pudet enim me scelera quæ patravi, et piacularum oculum injiciens nullo malo afficere volo harum rerum innocentes.

The.

- 1165 *The.* Venio cum aliis, qui ad fluenta Asopi armati juvenes terræ Atheniensium manent, tuo filio, ô senex, hastam auxiliatricem ferens. Venit enim fama in urbem Erechthidarum, quòd Lycus occupato sceptro hujus regionis, ad bellum et pugnam contra vos processit. Ut
- 1170 enim referrem gratiam pro beneficiis, quæ in me contulit ultro Hercules, quòd me salvum ex inferis reduxerit, veni; si quid opus sit; ô senex, vobis, aut manu meâ, aut fociis. Hem, quare solum repletum est cadaveribus hisce?
- 1175 Num frustratus sum, et malis recentibus posterior veni? quis liberos hos occidit? cujus viri conjugem hanc existentem aspicio? non enim in acie steterunt pueri, sed aliquod aliud novum malum invenio.
- 1180 *Am.* O qui tenes collem oliviferum.
The. Quamobrem me vocas miserabili isto proæmio?
Am. Passi sumus gravia mala à diis.
The. Quinam sunt hi pueri, propter quos ploras?
- 1185 *Am.* Meus quidem miser filius genuit eos: sed postquam genuit, interfecit, funestam cædem facere ausus.
The. Bona verba quæso. *Am.* Volentes jubes.
The. O quam indigna dixisti. *Am.* Perimus sublata in aerem.
- The.* Quid ais? quid faciens? *Am.* Furioso certamine in furorem actus venenis Hydræ habentis-centum-capita.
- 1190 *The.* Hoc est quoddam maleficio Junonis. Quis autem hic non mortuus, ô senex.
Am. Meus, meus hic filius, ærumnosus ad bellum
- 1195 quod-gigantes-delevit, venit cum diis Phlegreum in campum sectatus.
The. Heu, heu! quis vir adeo est infelix?
- 1200 *Am.* Non facile cognosces alium miseriorem hominem, et magis errabundum.
The. Cur verò tegit miserum caput veste?
Am. Quia reveretur tuum conspectum, et amicitiam cognatam, cædemque filiorum.
- 1205 *The.* Atqui una doliturum nacta sunt: detege eum.
Am. O fili, dimitte ab oculis vestem, rejice, ostende faciem soli. Altitudinem animi lacrymas cohibentem
- 1210 revoca. Supplico ad mentum tuum, et genua, et manum advolutus, et canas lacrymas emittens. O fili, cohibe
- 1215 animum sævi leonis, ne cursum ad letiferum impium instigeris, male volens malis addere, ô fili.

The. Age, te qui sedes miseram sessionem, jubeo amicis vultum tuum ostendere. Nulla caligo enim adeò nigram nubem habet, quæ malorum tuorum calamitatem possit occultare. Cur mihi protendens manum fugere significas.

- nè me piaculum tuorum alloquiorum feriat? nihil recuso tecum infelix esse. Etenim fui aliquando felix: 1225
illuc mens est referenda, quùm me salvum ex inferis in lucem iduxisti. Odi enim gratiam amicorum senescentem; et eum, qui bonis quidem *rebus* frui vult, seu non unà navigare cum amicis calamitosis. Surge, detege miserum caput, intuere nos. Quicumque mortalium generosus *est*, 1230
casus deorum fert, nec recusat.
Her. O Theseu, vidistine hanc stragem meorum liberorum?
The. Audivi, et videnti mala indicas.
Her. Cur igitur meum caput detexisti soli?
 1235 *The.* Quid ni? polluisne Deos, cum sis homo?
Her. Fuge, ô miser, impiam contagionem meam.
The. Nullum contagium amicis ab amicis.
Her. Laudo: quòd autem tibi benefecerim, non inficior.
The. Ego verò cum beneficio sim à te tum affectus, miseror nunc tui.
 1240 *Her.* Miserandus enim sum, qui occiderim meos liberos.
The. Lamentor tuà causà ob alias calamitates.
Her. Invenistine alios in majoribus *positos* malis?
The. Mera infra cælum infelicitas est.
Her. Ergo parati sumus mori.
 1245 *The.* Putasne tuas minas Diis aliquo modo curæ fore?
Her. Deus *est* arrogans, et ego erga Deos.
The. Comprime os; ne superba loquens, majora patiaris.
Her. Plenus sum jam malorum, neque est amplius locus ulli malo.
The. Quid igitur facias? quo iratus ferris?
 1250 *Her.* Mortuus sub terram vadam, unde veni.
The. Dixisti verba hominis vulgaris.
Her. Tu verò cùm extra calamitatem sis, me mones.
The. Hercules quæso ista dicit, qui tam multa jam passus est?
Her. Nequaquam tanta, si metienda sunt mala.
 1255 *The.* Benefactor hominum et magnus amicus?
Her. Illi verò nihil juvant me, sed vincit Juno.
The. Non patietur Græcia te per imperitiam mori.
Her. Audi nunc, ut verbis contendam contra tuas admonitiones: explicabo autem tibi, non vivendum mihi neque nunc, neque antea fuisse. *Nam* primum quidem ex eo natus sum, qui occiso sene patre matris, cùm esset cæde pollutus, duxit Alcmenam, quæ me peperit. Cum autem fundamentum generis non jactum est rectè, necesse 1260
est infelices esse liberos. Jupiter verò, quicumque ille sit

- fit Jupiter, genuit me inimicum Junoni. Tu tamen nè
quid molestè feras, ô senex: nam te judico patrem ego
pro Jove. Et cum adhuc lactarem, truculentos serpen-
tes clam immisit in cunabula mea conjux Jovis, ut peri-
remus. Postquam verò carnis amictum adeptus sum pu-
bescentem, labores quos pertuli, quorsum attinet me re-
ferre? Qualesnam aut leones, aut tri-corpores typho-
nes aut gigantes, aut quadrupedes *feras*, prælium cen-
tauris refertum non confeci: et utrinque habentem ca-
pita, et repullulantem canem hydram interfeci? et infi-
nitorum aliorum laborum greges percurri, et ad inferos
perveniri, Plutonis janitorem canem tricipitem in lucem
ut educerem, Eurysthei jussu. Postremam verò eadem
hanc miser sustinui *patrare*. Liberis cæsis, domum et co-
ronarem malis. Venio autem in eam necessitatem, ut
neque in meis charis Thebis habitare fas sit: si verò ma-
neam, ad quod templum, aut cætum amicorum ibo? nec
enim Atlas affabiles habeo. Sed Argos proficiscar? quo-
modò siquidem fugio patriam? age, an in aliam aliquam
civitatem me conferam? at postea limis oculis aspiciemur,
utpote noti, linguae amaris stimulis exagitati: Nonne hic
est filius ille Jovis, qui filios olim interfecit, et uxorem?
an non ex hac terrâ in malam rem abibit? At viro qui
aliquando dicebatur beatus, acerba *est* mutatio: at cui
semper malè est, nihil dolet, qui misérias habet cognatas.
Ad hanc autem calamitatem venturum me aliquan-
dò puto. Etenim tellus mittet vocem, interdicens mihi
nè attingam terram, et mare, nè trajiciam, et fontes flu-
minum et eum, qui rotatur, Ixionem, in vinculis, imita-
bor. Et hoc *est* optimum; ut nemo Græcorum me vi-
deat, inter quos bonâ fortunâ utentes eramus beati.
Quid igitur opus est me vivere? quod lucrum habebimus,
si vitam inutilem habeamus? tripudiet igitur incly-
ta illa uxor Jovis, pulsans olympii Jovis pedem sandalio.
Fecit enim voluntatem, quam voluit, virum in Græciâ
principem ab ipsis fundamentis sursum atque deorsum
evertens. Talem Deam quis adoraret? quæ propter mul-
lierem invidens thalamo Jovis, benefactores Græciæ per-
didit, qui extra omnem culpam sunt.

- The.* Non est alterius Dei molimen istud, quàm uxoris
Jovis. Hoc rectè sentis. [Facilius te monere, quam *ipse*
mala pati.] Nullus autem mortalium est illæsus à fortunâ,
neque deorum: si modò non *sunt* falsa poetarum carmina.
An non matrimonia inter se, quæ nullâ lege *permittuntur*,
contraxerunt? nonne propter tyrannidem vinculis patres
ignominiosè-affecerunt? et tamen habitant cælum, et suâ
peccata tulerunt *æquo animo*. Sed quid dices? si tu quidem,

- cum sis natalis, immoderatè feras *vita* casus, Dii verò.
 1325 Non Thebas igitur relinque propter legem : sequere verò
 nos ad urbem Palladis, ibi purgatis tuis manibus à pia-
 culo, dabo tibi domum, et partem opum mearum. Mu-
 nera verò quæ habeo à civibus, servatis adolescentibus
 1330 bis septem, interfecto tauro Gnosio, hæc tibi dabo. Ubi-
 que verò regionis mihi agri sunt consecrati : hi denomi-
 nati a te deinceps ab hominibus vocabuntur vivo : cum
 1335 verò mortuus ad inferos veneris, sacrificiis et lapideis tu-
 mulis, tota Atheniensium civitas *te* extollet. Pulchrum
 enim civibus *est* ornamentum à Græcis gloriam consequi,
 virum bonum dum adjuvant. Et ego tibi gratiam pro
 1340 meâ salute hanc referam : nunc enim es indigus amico-
 rum. Quando autem *aliquem* dii honorant, non opus est
 amicis : Deus enim *satis est* ad juvandum, cum vult.
Her. Hei mihi, aliena enim sunt hæc à meis malis.
 1345 Ego verò Deos neque connubia illegitima amare puto,
 neque vincula manibus injicere. Neque existimavi uni-
 quam, neque credam, alterum alterius dominum fuisse.
 Nam Deus, qui quidem reverà, Deus sit, indiget nul-
 1350 lius : poetarum *sunt* hæc miseræ fabulæ. Et quanquam
 in calamitate sum, tamen cogitavi nè timiditatis alicujus
 accusar, si relinquer lucem. Quisquis enim non sustinet
 1355 adversos casus, is ne viri quidem telum poterit sustinere :
 fortiter-expectabo mortem. Ibo autem in civitatem tuam,
 et gratiam habeo pro donis infinitam. At gustavi jam la-
 bores innumeros, quorum nihil recusavi, neque ab ocu-
 1360 lis stillavi *lacrymarum* fontes, neque putavi me unquam
 eò perventurum, ut emitterem ex oculis lacrymas. Nunc
 verò, ut apparet, fortunæ serviendum *est*. Esto! ô se-
 nex, vides meum exilium. Vides etiam me proprium-
 interfectorem meorum liberorum. Hos manda tumulo,
 et orna cadavera, lacrymis honorans (lex enim me non
 1365 finit :) admovens ad pectus matris, et dans in ulnas con-
 junctionem miseram, quam ego miser invitus perdidit.
 Postquam verò terrâ mortuos occultaveris, habita hanc
 urbem, miserè quidem, sed tamen coge animum ad feren-
 1370 dum mecum unâ mea mala. O liberi, qui procreavit et
 tuebatur vos, pater perdidit, neque fructum percipitis ex
 meis honestis, quæ ego comparavi ex laboribus per vim,
 gloriam vobis, honestum ex patre fructum. Teque non
 1375 similiter, ô misera, perdidit, ut tu fidelitèr servâsti meum
 thalamum, longam domûs custodiam in ædibus tolerans.
 Heu meam uxorem, et liberos! heu me! quàm miserè
 egi, et jam avellor, a liberis, et uxore. O acerbæ osculo-
 1380 rum delectationes, et tristis societas horum armorum.
 Dubito enim, utrum hæc retinere, an demittere debeam,
 quæ

- quæ ad latus meum accidentia hæc dicent: Nobis perdidisti liberos, et uxores: habes nos liberorum-interfectores tuorum: deindè ego ulnis ea feram? quid dicens? sed nudatus armis, quibus *res* præclarissimas gessi in Græciâ, obijciens me hostibus turpitèr moriar? non relinquenda hæc *sunt*: sed miserè licet servanda. In unâ quâdam *re* me adjuves, Theseu: immortalis canis adducti-præmia ad Argos euns mecum constitue, nè quid ob liberorum dolorem mihi soli accidat. O terra Cadmi, et universus populus Thebanus, tondemini, simul-lugete, ite ad sepulturam liberorum, omnes verò uno ore lugete mortuos, et me: omnes periiimus, Junonis unâ percussi miserâ calamitate.

The. Surge, ô miser: fatis enim *est* lacrymarum.

Her. Non possum, nam artus mei obriguerunt.

The. Etenim et robustos dejiciunt calamitates.

- 1400 *Her.* Heu! utinam fiam hic lapis immemor malorum.

The. Cessa; da verò manum amico ministro.

Her. Verùm *cave*, nè sanguinem abstergam vestibus tuis.

The. Absterge, nè parcas; non recuso.

- 1405 *Her.* Orbatus liberis, habeo te nihilominus loco filii.

The. Da collo tuam manum; ego enim te ducam.

Her. Par fanè hoc *est* amicorum: sed alter infelix *est*.

O senex, talem virum amicum oportet comparare.

Am. Patria enim, quæ procreavit hunc, *est* prole-felix.

- 1410 *Her.* Theseu, convertas me retrò, ut videam liberos.

The. Tanquam hoc quoddam solatium habens, levior futurus sis.

Her. Cupio: volo applicari ad pectus patris.

Am. Ecce hæc ô fili: quæ enim mihi grata sunt studes.

The. Itâne malorum tuorum non ampliùs memor es?

- 1410 *Her.* Omnia illa minora his mala perpeffus sum.

The. Si viderit aliquis *te* effœminatum, non laudabit.

Her. Vivens humilis, an videor tibi laborum præmia prodere?

The. Sanequam: inclytus ille Hercules dolore ægro-tans.

Her. Qualis tu eras, cum in malis apud inferos eras?

- 1420 *The.* Animi fortitudine profectò vir eram quovis inferior.

Her. Quomodo igitur adhuc dicis me malis fractum esse?

The. Procede. *Her.* Vale, ô senex. *Am.* Et tu, fili mi.

Her. Sepelito, ut dixi, liberos. *Am.* Sed quis me, fili, sepeliet?

Her.

*Her. Ego. Am. Quando veniens? Her. Ubi sepelie-
ris liberos.*

1425 *Am. Quomodo? Her. Athenas usque à Thebis audiam.
Verùm liberos, vix toleranda piacula, intus fer. Nos
verò, qui perdidimur domum dedecore, sequemur, ut
perditæ scaphulæ, Thefeum. Quicumque verò divitias,
1430 aut potentiam, magis quàm amicos bonos habere cupit,
malè sentit.*

*Cho. Imus miserabiles, et valdè-lugentes amissis maxi-
mis amicis.*

EURIPIDIS HERCULIS FURENTIS FINIS.

E U R I P I D I S

A L C E S T I S.

VOL. I.

DRAMATIS PERSONÆ.

APOLLO.

ORCUS.

CHORUS, senum Pheræorum.

FAMULA Alceſtidis.

ALCESTIS.

HERCULES.

ADMETUS.

EUMELUS, Admeti Filius.

PHERES, Admeti Pater.

Prologum autem agit APOLLO.

E U R I P I D I S

A L C E S T I S.

APOLLO.

O Domus Admeti in qua sustinui ego, servilem mensam
boni consulere, quamvis essem deus: Jupiter enim interfecto
filio meo auctor fuit hujus servitutis meæ Æsculapio, pec-
toribus immisso fulmine. Cujus rei causa ego iratus fabros
5 dialis ignis occidi Cyclopas: itaque me servire pater
mortalem apud virum horum pro multâ coëgit: cum igitur
venissem in hanc terram, boves pavi hospitibus. Et servavi
10 hanc donum usque in hunc diem. Pii enim viri pia domus
erat; Admeti filii Pheretis, quem liberavi a morte parcis
deceptis: Promiserunt enim mihi deæ, Admetum in præfens
mortem effugiturum esse, alio cadavere inferis facta permu-
15 tatione dato: cumque omnes exploraret, et circumiret
amicos, patrem et anum matrem, quæ ipsum peperit; nemi-
nem tamen invenit præter conjugem, qui vellet mori pro
ipso, et non amplius intueri hanc lucem quæ nunc in ædibus
20 manibus gestatur, agens animam: eam enim in hoc die
fatale est mori, et discedere ex vita: Ego vero, ne me
piaculum in domo deprehendat, relinquam ædium harum
charissima testâ jam enim hunc Orcum video prope nos
25 esse sacerdotem mortuorum, qui ipsam Admeti conjugem ad
inferos est deducturus: accuratè autem advenit hunc diem
observans, quo fatale est eam mori.

Orc. Ehem, ehem, ah, ha! Quid tu ad ædes has? Quid
30 tu versaris hic, Phœbe? rursus injuste facis, inferorum
honores

- honores auferens et faciens cessare. Non satis tibi fuit fatum
 35 Admeti impedire, Parcas dolosa decipienti techna? nunc
 vero quid hanc iterum, manum arcu armatum habens,
 servas? quæ hoc sustinuit, maritum liberatura se pro eo
 morituram, Peliae filia.
Ap. Bono sis animo, jus enim et rationes bonas habeo.
 40 *Orc.* Quid igitur arcu opus est, si jure agis?
Ap. Usitatum est mihi semper hæc gestare.
Orc. Atque ut etiam injuste his ædibus obtuleris opem.
Ap. Angor enim calamitatibus amici viri.
Orc. Et defraudabis etiam me hoc altero mortuo?
 45 *Ap.* At ne illum quidem: per vim tibi abtuli.
Orc. Quomodo igitur supra terram est, ac vivit, non au-
 tem sub terra latet?
Ap. Quia uxorem permutavit, propter quam tu nunc
 venisti.
Orc. Et quidem abducam mecum sub terram ad inferos.
Ap. Accipiens eam, abi: nescio enim an tibi persuadere
 possim.
 50 *Orc.* Imò, occidere illum quem oportet, ad hoc enim in-
 structi sumus.
Ap. Non: sed cunctantibus vim inferre.
Orc. Teneo rationem et studium tuum.
Ap. Licetne igitur, ut Alcestis ad senectutem perveniat?
Orc. Non licet: me quoque honore delectari putes.
 55 *Ap.* Certe non plus una anima poteris auferre.
Orc. Cum juvenes obeunt, majorem consequor gloriam.
Ap. Si vel anus ea moriatur, splendide sepelietur.
Orc. Divitibus, Phœbe, legem ponis.
Ap. Quid dixisti? an etiam per imprudentiam sapiens es?
 60 *Orc.* Redimerent, quibus facultas adest, ut senes more-
 rentur.
Ap. An non igitur placet tibi dare mihi hoc beneficium?
Orc. Non certe, nosti enim meos mores.
Ap. Infensos hominibus, et diis invisos.
Orc. Non posses omnia obtinere, quæ non convenit te
 habere.
 65 *Ap.* Certe tu mitesces, quanquam sis valde crudelis. Ta-
 lis vir ad hanc Pheretis domum venit missus Hercules ab
 Eurystheo equestrem ad currum, Thraciæ ex locis fri-
 70 gidis qui in his Admeti ædibus hospitio exceptus, per vim
 tibi hanc mulierem eripiet nec ulla tibi a nobis erit gratia,
 sed pariter hæc facies, et mihi eris invisus.
Orc. Etiam si tu multa dicas, nihil tu plus obtinebis. Hæc
 75 en mulier descendit in Plutonis domos. Accedo autem ad
 eam, ut gladio sacro auspicer: iste enim sacer diis inferis
 Cujus hic gladius lustrarit capillum capitis.

Cho. Quodnam est hoc silentium ante atria? cur tacet domus Admeti?

- 80 *Sem.* An nullus amicorum prope est, qui dicat utrum mortuam reginam lugere oporteat, an adhuc vivens lumen solis videat, Peliae filia, Alceſtis: quæ mihi quidem et omnibus
85 aliis optima mulier est visa erga suum maritum fuisse?

Cho. Auditne aliquis vel ejulatum, vel manuum strepitum in ædibus, vel luctum, tanquam re confecta?

- 90 *Sem.* Imo vero ne ullus quidem fervor stat ad portas.

Cho. Utinam verò medius inter fluctus hujus calamitatis, O Pœan, appareas.

Sem. Nempè non tacerent intus, si esset mortua: non enim jam ex ædibus certè cadaver elatum evanuit.

- 95 *Cho.* Unde? hoc ego non confido: quid tibi animum addit?

Sem. Quomodo solitarias exequias Admetus dilectæ conjugis peregiſſet?

- Cho.* Non enim video ante fores fontanam (ut receptum
100 est utique moribus) aquam cadaveri lavando destinatum pro defunctorum foribus. Comaque nulla ad vestibulum secta, quæ profecto accidunt in luctu mortuorum; nec sonat manus juvenilis mulierum.

Sem. Atqui hæc est rata dies.

- 105 *Cho.* Quid vero hoc dixiſti? *Sem.* Qua fatale erat eam sub terram ire.

Sem. Attigisti animum, attigisti etiam mentem.

Cho. Decet, quando boni tristantur, lugere quisquis bonus esse ab initio assuefactus est.

- 110 Verum neque classem quocunque terrarum aliquis mit-
115 tens, vel in Lyciam vel ad siccas Hammonis sedes hujus miseræ liberare possit animam. Fatum enim crudele appropinquat. Deorum vero ad aras nullum amplius habeo sacerdotem, ad quem accedam.

- 120 Tum solùm vero, si in hac luce esset oculis videns Phœbi filius Æſculapius, relictis, rediret Alceſtis, tenebricosis
125 sedibus eptoris Plutonis; mortuos enim Æſculapius resuscitabat, priusquam eum interfecit a Jove vibratum telum ignis fulminei. Nunc vero quam vitæ spem arripiam?

- 130 Omnia enim nunc tentata sunt regibus: ad omnes enim aras deorum cruenta sacrificia abundant. Et tamen horum malorum nullum est remedium.

- Sed ecce quædam famularum domesticarum egreditur
135 lacrymans. Quam novam fortunam audiam? lugere quidem,
VOL. I. * D 6

- si quid heris accidit, veniam meretur: utrum autem adhuc sit viva mulier an vero perierit, scire vellemus.
- Anc.* Et vivam dicere, et mortuam licet tibi.
- 140 *Cho.* Quomodo autem idem potest esse mortuus, et vivere?
- Anc.* Jam ad mortem inclinat, et agit animam.
- Cho.* O miser Admete, quali qualis existens uxore privaris?
- Anc.* Nondum hoc novit dominus priusquam acciderit.
- Cho.* Nulla spes igitur servandæ vitæ superest?
- 145 *Anc.* Nulla; fatalis enim dies violenter accedit.
- Cho.* Num igitur sunt ei convenientia?
- Anc.* Nempe ornatus est paratus, quo eam sepeliet maritus.
- Cho.* Scito igitur illa, quod gloriose saltē morietur longe; scilicet optima mulier omnium, quæ sub sole sunt.
- 150 *Anc.* Quomodo vero non optima? quis enim contradicit? quid convenerat aliud facere præstantissimam mulierem? quomodo enim magis ostenderet ulla conjux se ante omnia facere maritum, quam si velit pro eo mori? et hæc quidem
- 155 univēsa civitas novit: at quæ domi egit, miraberis audiens. Postquam enim sensit fatalem diem adesse, fluviali aqua candidum corpus sibi lavit; et accipiens ex cedrinis thalamis
- 160 vestem et ornamenta, decorē se ornavit et stans ante aras, precabatur: O domina, ego enim ad inferos eo, postremum te adorans, petam ut orphanos meos cures; et alteri quidem illorum charam jungas conjugem, alteri
- 165 vero generosum maritum: neque quemadmodum ipsorum parens perit, sic etiam ipsorum moriantur immaturā morte liberi: sed felices in solo patrio finem vitæ impleant. Ad omnes porro aras, quæ erant in ædibus
- 170 Admeti, accessit; illasque coronavit et precata est, avellens a myrti ramis comam sine fletu, sine gemitu; neque venturum malum mutabat florentem colorem cutis. Deinde vero irruens in thalamum et in lectum, ibi tunc lacrymari cœpit,
- 175 et dixit hæc: O lecte, in quo virginēam solvi ego puellæ zonam cum hoc viro, pro quo jam morior, vale! non enim te odi; perdidisti tamen me solam: verita enim te perdere et maritum, morior. Alia vero aliqua mulier te possidebit,
- 180 non quidem quæ castior sit, sed fortasse felicior: osculatur autem eum advoluta: totus vero lectus ex oculis manente rigabatur proluvie. Postquam autem multarum lacrymarum habuit satietatem, procedit præceps erumpens a lecto. Et sæpe, egressa e thalamo, rediit: et abjecit se in lectum iterum atque iterum. Liberi vero a matris veste pendentes plorabant: at illa suscipiens in ulnas salutabat alias alium,
- 190 tanquam jam moritura. Omnes autem famuli in ædibus plorabant, dominam miserantes: illa vero dextram porrigebat singulis: et nullus erat tam vilis, quem non alloqueretur, et compellaretur ab eo vicissim. Hæc mala sunt in ædibus

195 ædibus Admeti: et mortuus quidem periisset, nunc vero cum mortem effugerit, tamen tantum dolorem habet, cujus nunquam obliviscetur.

Cho. Certe vexatus his malis gemit Admetus. Siquidem eum oportet privari bona conjuge.

Anc. Florat nempè in manibus habens bonam conjugem et precatur eam: ne se deferat, impossibilia quærens: consumitur enim et contabescit morbo. Soluta suum miserum pondus manuum: tamen quamvis paululum adhuc spirans vult suffurari splendidum lumen solis; quod nunquam rursus, at nunc postremum radios globumque solis sit visura. Sed abibo, et tuam renuntiabo præsentiam: non enim omnes famuli bene volunt dominis, ut benevoli accedant in malis.

210 Tu vero es verus amicus dominis meis.

Cho. O Jupiter, quis tandem exeundi modus ex malis erit, et liberatio calamitatis, quæ nostris adest dominis? 215 Egreditur aliquis: an radam comam? an atrum cultum vestium induemus jam?

Anc. Manifesta quidem, manifesta certa res est. O amici, sed Deos precabimur. Deorum enim est potentia maxima. O rex Apollo, invenias aliquam Admeto malorum vitandorum rationem. Largire jam, largire eam: nam et ante invenisti opem adversus mala hujus. Nunc quoque libera-

225 tor fias e morte; mortiferumque profliga Plutonem.

Cho. Fili, fili, heu, heu! Io, io, fili Pheretis, quomodo rem geris, uxore tua privatus. Heu! heu! digna et hæc sunt cæde, et plus est, quam laqueo collum sublimi admove- 230 re: non tantum enim charam, sed etiam charissimam conjugem isto die mortuam videbis. Sed hæc ex ædibus jam, et maritus egreditur: geme, o vociferare, o Pheræa tellus, quia optima mulier contabescit morbo; et jam sub terra est inferum apud Plutonem. Nunquam affirmabo nuptias 235 plus habere voluptatis quam doloris, conjecturam faciens et ex iis, quæ antea vidi, et hanc regis Admeti fortunam videns: qui amissa optima conjuge hac vivet posthac miseram vitam.

Al. O sol et lumen diei, et cælestes turbines nubium volitantium.

245 *Al.* Videt te et me ambos calamitosos, nihil in deos peccantes, pro quo moriaris.

Al. O terra, et atriorum testæ, nuptialesque thalami patriæ Iolci.

Ad. Erige te ipsam, o misera, ne te prodas: et precare deos rerum dominos ut tui misereantur.

Al. Video biremem, video scapham, mortuorum autem
 255 portitor habens manum ad contum Charon me jam vocat,
 quid inquit cunctaris : festina : tu remoraris ; hæc parata
 sunt : ita festinans Charon me nunc accelerat.

Ad. Heu mihi, acerbam hanc mihi navigationem dixisti !
 o misera, quam acerbè affligimur.

260 *Al.* Abducit me, abducit me, quis (non vides ?) in aulam
 mortuorum, ex cæruleis superciliis torvum tuens alatus
 Orcus. Quid agis ? dimitte : qualem viam ego miserrima
 ingredior.

265 *Ad.* Calamitosam amicis, postea vero mihi maxime, et liberis
 quibus hic luctus communis est.

Al. Dimittite, dimittite me jam inclinate me, non valeo pedibus,
 prope mors adest ; tenebricosa vero nox ad oculos serpit.
 270 o liberi, liberi, non amplius jam, non amplius jam,
 vestra mater superest. Læti, o filii, hoc lumen intueamini.

Ad. Heu mihi, audio hunc tristem sermonem, et qualibet
 275 morte mihi graviozem. Per deos rogo, ne velis me deferere,
 sed animum recipe : ne per liberos quos orphanos relinques ;
 te enim mortua, ego non amplius ero. Penes enim te est,
 ut vivam, vel non vivam : tuam enim amicitiam colimus.

280 *Al.* Admete, (vides enim, quomodo se res habeat) dicere
 cupio tibi, priusquam moriar, quæ volo. Ego te honore afficiens,
 et pro mea vita constituens te ut lucem hanc adspicias,

285 morior nunc pro te : cum liceret mihi non mori, sed habere virum
 Thessalum, quemcunque vellem, et habitare domum beatam regno ;
 non volui tamen vivere, a te avulsa cum liberis orbis patre : nec peperci mihi, juven-
 290 tis habens dona, quibus oblectarer. Atqui pater tuus et mater
 te prodiderunt, cum tamen deceret ipsos, honeste mori pro filii
 vita : honeste etiam servare filium, et gloriose mori.

Solus enim ipsis eras, nec ulla spes erat, te mortuo,
 295 ipsos genituros aliam sobolem : et ego vixissem, et tu reliquum
 tempus, nec tu orbatus tua conjuge gemeres : neque liberos
 orbos educares : verum hæc quidem deorum aliquis effecit,
 ut ita se haberent, sed sit ita. Tu vero nobis hanc

300 tanti beneficii memor redde gratiam. Nunquam enim a te dignam
 postulabo (nam nihil est vita pretiosius) justam tamen, ut ipse
 dices. Hos enim amas non minus quam ego, liberos (siquidem
 sapi) hos patere dominos meæ domus

305 esse, et non super inducas novercam his liberis ; quæ cum me
 deterior sit mulier, ex odio meis et tuis liberis manus injiciet.
 Ne facias igitur hæc saltèm, abs te peto noverca enim uxori
 310 succedens, liberis est inimica prioribus, nihiloque mitior,
 quam vipera : et filius quidem masculus, patrem habet magnum
 propugnaculum, quem jam affatus est, et a quo

compellatus

compellatus est vicissim. Tu vero, o filia mea, quomodo
 315 virginitatem transiges honeste? qualem nacta conjugem
 tuo patri, ne tibi aliquam turpem tu famam inferas, in ipso
 pubertatis flore corrumpas tuas nuptias? Non enim mater
 te unquam nuptui dabit, nec in partu tuo te confirmabit
 320 animum addens, o filia, præsens, ubi nihil est matre bene-
 volentius: oportet enim me mori, et hoc non in crastinum,
 neque in tertium mensis diem mihi differtur malum. Sed
 statim me inter mortuos numerabo. Valet, et beati fitis:
 325 et tibi quidem, marite, licet gloriari, te habuisse optimam
 conjugem. Vobis vero, liberi, vos esse matre optima
 natos.

Cho. Bono sis animo: pro hoc enim, dicere non vereor,
 faciet hæc, si modo de sano mentis statu non deturbetur.

Ad. Fient hæc, fient, ne metuas: postquam enim ego te
 330 viventem habui, et mortua, mea conjux sola vocaberis, et
 nulla pro te sponsa Thessala me compellabit virum suum.
 Nulla est tam nobili patre nata, nulla quamvis alioqui for-
 mæ sit maximè conspicua mulier. Satis autem liberorum
 335 habeo, horumque fruitionem precor Deos mihi contin-
 gere: te enim non amplius fruimur: feram autem luctum
 non tantum hujus anni, sed donec vita mea duraverit, o con-
 jux: minus certe amans matrem, quæ me peperit; odioque
 prosequens meum patrem: nomine enim erant amici, non
 340 re. Tu vero dans charissima pro meâ vitâ, servasti me:
 annon igitur mihi gemere adest, amittenti te, talem conju-
 gem? omittam vero convivias, et convivarum sodalities, et
 coronas et cantilenas, quæ antea occupaverunt meam do-
 345 mum: non enim unquam amplius attingam barbitum, ne-
 que animum impellam canere ad Lybicam tibiam. tu enim
 eripuisti mihi omnem oblectationem vitæ. Solerti vero
 manu artificum corpus tuum effectum in lecto colloca-
 350 bitur: apud quod jacebo, idque complectens manibus, vo-
 cans tuum nomen, caram in ulnis videbor habere conju-
 gem, quamvis non habeam. Frigidam quidem opinor ob-
 lectationem; sed tamen onus animæ exhaustiam; in somnis
 355 vero occurrens oblectes me; (gratum enim est amicus etiam
 noctu videre) quodcunque adeas tempus: si vero mihi Or-
 pheæ adesset lingua et carmen, ut filiam Cereris, aut ejus
 maritum, demulcens carmine, ab inferis reducerem te con-
 360 jugem, descenderem: nec me Plutonis canis, neque de-
 ductor animarum Charon nauta, qui ad remum sedet, retine-
 rent, priusquam te in vitam reducerem. Verum illic me
 365 habitatura: mandabo enim, ut in iisdem cedrinis arcibus me
 tecum ponant, et latera componant prope latera tua: uti-

nam ne mortuus quidem unquam a te sejunctus sim, quæ sola mihi fuisti fida.

Cho. Et ego sane hunc luctum ut amicus cum amico
370 crudelem propter hanc una tecum feram: ipsa enim est digna.

Al. O liberi, vos jam audivistis hæc patrem dicentem, se nullam aliam ducturum unquam uxorem in vestrum damnum, neque me neglecturum.

Ad. Et nunc affirmo eadem, et faciam hæc.

375 *Al.* Hæc conditione accipe liberos ex manibus meis.

Ad. Accipio eos gratum certè munus ex amicâ manu.

Al. Tu igitur sis istis mater pro me liberis.

Ad. Ingens certe necessitas orbatis te tali matre.

Al. O liberi, cum vivere me decebat ad inferos eo.

380 *Ad.* Hei mihi, quid igitur faciam te orbatus?

Al. Tempus minuet tibi luctum: mortuus nihil est.

Ad. Duc me tecum per deos oro, duc ad inferos.

Al. Satis est me mori pro te.

Ad. O fatum, quali conjuge me privas.

385 *Al.* Atqui tenebrosi mei gravantur oculi.

Ad. Perii igitur, si me jam reliqueris mulier.

Al. Ut eam, quæ nihil amplius sum, et nihil, me dicas esse.

Ad. Erige faciem, ne relinquo tuos liberos.

Al. Non quidem volens desero, sed valeant liberi.

390 *Ad.* Intuere eos, intuere. *Alc.* Nihil amplius sum.

Ad. Quid agis? deferis ante tempus nos? *Al.* Vale. *Ad.* Perii miser.

Cho. Excessit, non amplius est Admeti conjux.

Eu. Heu mihi, propter calamitatem: mater jam ad inferos abiit, non amplius est, o pater, sub sole. Deferens autem ante tempus meam vitam, fecit me orphanum misera.
400 Vide enim, vide palpebras et resolutas manus. Audi, audi o mater obsecro ego te; ego, o mater, nunc saltem voco tuus pullus ad os tuum cadens.

Ad. Vocas nec audientem, neque videntem: itaque ego
405 et vos gravi calamitate percussi sumus.

Eu. Ego juvenis adhuc relinquo, o chara, o pater, solusque, matre. o tristitia igitur passus, ego mala (longum chara matre orbatus) tuque mecum foror, puella eadem sustines; o pater frustra, frustra uxorem duxisti, neque ad senectæ finem pervenisti cum ista, prius enim est mortua:
415 te autem moriente, o mater, domus periit.

Cho. Admete, necesse est hanc calamitatem ferre: tu enim nullo modo primus, neque postremus mortalium, uxore bona

bonâ privatus es : scias autem quod omnibus nobis mors debetur.

- 420 *Ad.* Scio sane, nec subito hoc malum advolavit : cum vero scirem hæc, cruciabar jam pridem : sed (hoc enim cadaver esseram) adeste, et una per vices canite lugubre carmen
425 inferorum implacabili deo. Omnibus vero Theſſalis, quibus ego præsum, jubeo communem esse luctum hujus mulieris, cæsarie rafa, et nigra veste : quadrigasque abjungite,
430 et singularibus equis ferrô secate cervicis jubam. Tibiarum vero ne per urbem neque lyræ strepitus sit, duodecim integris mensibus. Non enim ullum aliud carius cadaver sepiam, quam hoc ; neque quod sit plus de me meritum : digna autem est, quæ honore a me afficiatur ; siquidem pro me est mortua sola.

- 435 *Cho.* O Peliae filia, salutata mihi in Plutonis ædibus, tenebricosam domum colens : sciat autem Pluto nigrocomus
440 Deus, et qui ad remum et gubernaculum senex mortuorum deductor sedet, se jam longe optimam mulierem, longe optimam, transire facere paludem Acherontiam cymba biremi.

- 445 Multum te poetæ, canent, et in montana habente septem fides testudine et in hymnis sine lyrâ cantatis celebrantes ; Spartæ quando circulare Carnei redit tempus vernum mensis, exoriente per totam noctem plena luna ; et in divitiis et
450 beatis Athenis : talem reliquisti moriens cantilénam carminum cantoribus.

- 455 Utinam penes me esset, possemque te emittere in lucem ex Plutonis domo, et ex Cocyti fluentis, fluviatili et infernali
460 remo ; tu enim o unica et cara mulier, tu saltem tuum sustinisti maritum pro tua permutare vita ex inferis : levis terra cadat super te mulier. Si quem vero novum maritus elegerit lectum, profecto valde mihi erit odiosus liberisque
465 tuis.

- Cum ejus mater non voluerit pro filio terrâ tegere corpus suum, neque pater senex (odio enim habuerunt infelicem puerum quem genuerunt : nec eum voluerint liberare,
470 duri habentes canam comam) tu scilicet in pubertate juvenis pro juvene moriens abis. Tali contingat mihi potiri conjuge chara lecti socia : hæc enim pars in hac saltém vita
745 est rara. Certè viveret mecum per omnem vitam inseparabilis.

Her. O hospites hujus Phereæ terræ incolæ Admetum in ædibus an inveniam ?

Cho. Est domi filius Pheretis, o Hercules: verum, dicito,
480 quæ caussa te in hanc Theſſalorum terram mittat, ut ad hanc
Pheræorum civitatem accedas?

Her. Tyrinthio Euryſtheo quendam conficio laborem.

Cho. Et quo vadis? cui adſtriſtus es errationi?

Her. Vado ad quadrijugum currum Diomedis Thracis.

Cho. Quomodo igitur hoc poteris? an es imperitus hoſ-
485 pitis?

Her. Sum imperitus, nondum enim veni in Biſtonum
agrum.

Cho. Non poteris fieri dominus equorum ſine pugna.

Her. Sed non erat utique mihi poſſibile labores iſtos de-
precari.

Cho. Interfecto igitur eo redibis, aut ab eo interfectus ibi
manebis.

Her. Non hoc certamen pro vitâ primùm curram ego.

490 *Cho.* Quid verò lucri facies viſto domino?

Her. Equos adducam Tyrinthio regi.

Cho. Non facile eſt frenum injicere genis.

Her. Imò mihi erit, niſi quidem ſpirent ignem ex naribus.

Cho. Quin homines lacerant rapidis genis.

495 *Her.* Pabulum dicis montanarum ferarum non equorum.

Cho. Videbis præſepia ſanguine conſperſa.

Her. Ipſe vero, qui aluit hoſ equos, cujus patris ſe filium
jactat?

Cho. Martis, Thraciæ peltæ aureæ dominus.

500 *Her.* Et hunc mei ſati laborem refers? durum enim
ſemper eſt meum ſatum, et in arduum tendit, ſi oporteat
me cum omnibus, quos Mars genuit, pugnam committere:
primum quidem cum Lycaone, deinde vero Cygno: hoc
vero tertium venio certamen commiſſurus cum equis et dō-
505 mino: ſed nemo eſt, qui Herculem Alcmenæ filium unquam
viſurus ſit metuentem hoſtilem manum.

Co. Atqui ecce dominus hujus terræ Admetus egreditur
ex ædibus.

Ad. Salve, fili Jovis, Perſei a ſanguine orte.

510 *Her.* Et tu ſalve, rex Theſſalorum, Admete.

Ad. Optarim quidem: ſcio autem te mihi eſſe bene-
volum.

Her. Quam ob rem tonſura hac lugubri inſignis es?

Ad. Sèpulturus ſum hodie quoddam cadaver.

Her. Deus igitur arceat malum a tuis liberis.

515 *Ad.* Vivunt in ædibus liberi, quos ego genui.

Her. Pater vero fortasſe tempeſtivus obiit, ſi modo obiit.

Ad. Vivit et ille, et mater mea, o Hercules.

Her. Certè Alceſtis ſaltèm tua uxor non obiit?

Ad.

- Ad.* Dupliciter de ea possum respondere.
 520 *Her.* Utrum de mortua an de viva dicis?
Ad. Est, et non est, et dolore afficit me.
Her. Nihilo plus scio: obscura enim dicis.
Ad. Non scis fatum, quod subire eam oportet?
Her. Scio eam assensisse pro te velle mori.
 525 *Ad.* Quomodo igitur adhuc est, siquidem his assensit?
Her. Ah! ne ante mortis tempus uxorem luge: in hoc differ.
Ad. Obiit qui est moriturus, non amplius est.
Her. Aliquid interesse existimatur inter esse, et non esse.
Ad. Tu sic sentis, Hercules, ego vero aliter.
 530 *Her.* Cur ergo ploras? quis amicorum mortuus est?
Ad. Mulier, mulieris modo meminimus.
Her. Utrum alienigena, an quæ tibi cognata fuerit?
Ad. Alienigena, sed tamen erat necessaria meis ædibus.
Her. Quomodo igitur in tuis ædibus vitam amisit?
 535 *Ad.* Hic educata est pupilla, patre mortuo.
Her. Heu! Utinam invenissemuste Admete non dolentem.
Ad. Ut vero quid facturus hunc subfuis sermonem?
Her. Hospitis ad aliam domum ibo.
Ad. Non licet, o rex: ne tantum mihi veniat malum.
 540 *Her.* Si hospes ad lugentes veniat, molestus est illis.
Ad. Mortui sunt mortui; sed tu veni in ædes.
Her. Turpe est apud lugentes epulari amicos.
Ad. Seorsim hospitum cœnacula sunt, quas te introduce-
 mus.
Her. Dimitte me, et tibi maximam habebō gratiam.
 545 *Ad.* Non licet tibi ire in alterius viri domum: præcedet tu,
 harum ædium externis hospitibus apertis, et horum præfectis
 dic ciborum ut adsit copia: intus vero claudite fores inter-
 550 medias aularum: non decet enim epulantes audire nostros
 luctus, neque hospites dolore affici.

Cho. Quid agis? propositâ tantâ calamitate? audes, Ad-
 mete, accipere hospites? quid insanis?
Ad. An si ex ædibus ipsum, et urbe expulissem hospitem
 555 ad me profectum, magis me laudares? non certè: nihilo enim
 mea calamitas minor fieret, et ego essem inhospitalior: et ad
 domestica mala, aliud hoc accederet malum, quod mea domus
 vocaretur inhospitalis: ego enim optimum hunc habeo hos-
 560 pitem, cum in Argorum siticulosum eo solum.
Cho. Quomodo igitur celare tentabas præsentem calami-
 tatem, cum vir amicus venerit, sicut tu dicis?
Ad. Nunquam voluisset intrare meam domum, si quod
 565 meorum rescivisset malorum. Atque quibusdam (opinor)
 hæc faciens sapere non videor; neque laudabit me: mea
 autem

autem non sciunt atria repellere neque contemnere hospites.

Cho. O multorum hospita, et liberalis viri semper domus,
570 te quoque Pythius bonus lyræ magister Apollo dignatus est
575 habitare, et sustinuit opilio tuis in casis fieri: per obliquas
valles canens tuis pecudibus pastorales hymenæos.

Et simul pascebantur oblectatione carminum maculosæ
580 lynces. Ivit autem linquens Othryum saltum leonum fulva
cohors: saltavit autem circa tuam citharam o Phœbe, va-
585 rio-villo-præditus hinnulus, ultra alticomas abietis transiens,
levi pede, gaudens læto carmine.

Unde etiam tu, o Admete, copiosissimam domum habitas,
590 circa pulchrisuam Bæbiam paludem, et arationibus jugerum,
et camporum planis spatiis fines circa solis occiduam
595 stationem axem Molossoforum sibi statuit; et maris Ægæi, utque
ad littus importuosum Pelli, tenet imperium.

Et nunc aperiens domum, accipiet hospitem, humidis
600 palpebris: plorans charæ conjugis cadaver in ædibus recens
mortuum; nam generosa natura effertur ad reverentiam.
In bonis sanè omnia insunt sapientiæ dona. In mea
605 vero anima fiducia sedet pium virum pie acturum esse.

Ad. Virorum Pheræorum o benevola præsentia: mei
quidem ministri cadaver jam omni cultu ornatum ferunt
sublime ad sepulturam, et rogo. Vos vero mortuam, ut fert
610 consuetudo, salutate egredientem postremam viam.

Cho. Atqui video tuum patrem senili pede venientem, et
comites in manibus tuæ conjugis ferentes ornatum, mortuorum
delinimenta.

615 *Phe.* Venio malis tuis tecum laborans, fili: bonam enim
et pudicam (nemo contradicet) conjugem amisisti; verum
hæc quidem ferre necesse est, quanquam sint latu gravia.
Accipe vero hunc ornatum, et cum eâ sub terram eat: huius
620 corpus honore affici decet, quæ mortua est pro tua vita,
fili; et fecit, ne orbarer liberis, neque permisit me privatum
contabescere lugubri fenestra. Omnibus vero fecit laudatissimam
vitam mulieribus, ausa hoc generosum facinus. O
625 quæ servasti huncce meum filium et rursus erexisti nos cadentes,
vale et in Plutonis ædibus: bene sit tibi: dico tales
nuptias utiles esse mortalibus, aut uxorem ducere non
expedit.

Ad.

- 630 *Al.* Non venisti vocatus a me ad hoc funus neque tuam
præsentiam gratam mihi esse dico. Et tuum ornatum hæc nun-
quam induet: non enim tuarum rerum indigens sepeliatur.
Tunc te dolere oportuit, quando ego morti destinabar: tu
635 vero stans eminus, et relinquens alium mori juniorem, cum
tu sis senex, jam deslebis hunc mortuum? non fuisti igitur
vere mei corporis pater, neque illa, quæ dicitur me peper-
isse et vocatur mater, me peperit, sed a servili sanguine
640 suppositus sum clanculum uberibus tuæ conjugis: ostendisti,
experimento probatus, quis sis; neque existimo me esse
filium tuum: profecto adeo omnes excellis timiditate; quod
tam grandis natu cum sis, cumque ad vitæ metam extre-
645 mam veneris, non voluisti, neque ausus es mori, pro tuo
filio, sed hanc sivistis mulierem alienigenam, quam ego et
matrem et patrem meum utique iuste solam existimarim esse.
Atqui decertasses scilicet hoc egregium certamen, si mortuus
650 esses pro tuo filio: breve enim tibi omnino reliquum erat
tempus vitæ concessum: et ego vixissem utique, et ista reli-
quam ætatem; nec orbus uxore, gemerem mea mala. Atqui
omnia, quæ viro beate contingere poterant, accepisti: juvenis
655 enim floruisti in regno, et ego tibi eram filius, hæres hujus
regni. Itaque moriens, non sine liberis, aliis hujus domi
opes relinqueres orbas dissipandas. Haud tamen dicere po-
teris, quod me velut contemptorem tuæ senectæ, morti pro-
660 dideris, qui nempe observantissimus tui semper fuerim, et
pro his gratiam talem, et tu, et mater mihi retulisti.
Alios igitur liberos quàm ocyssimè tibi gignas, qui te senem
665 alant, et mortuum te ornent, et tuum procurent funus: non
enim ego te hac mea manu sepeliam. Mortuus enim sum,
quantum in te est: si vero alium nactus servatorem, lucem
adspicio, hujus dico et filium me esse, et charum senectutis
670 alumnum. Frustra igitur senes optant mori, vituperantes se-
nectam, et longum vitæ tempus si enim prope veniat mors,
nemo vult mori: senectus non amplius est ipsis gravis.

Cho. Desinite: satis enim est præsens calamitas. O fili,
patris vero ne exasperes mentem.

- 675 *Phe.* O fili, quem insolentèr putas, utrum Lydum, an
Phrygem aliquem pecunia comparatum servum tuum, te
malis verbis exagitare? an nescis me esse Thessalum, et ex
Thessalo patre natum, vere liberum? nimis certè me con-
680 tumeliose tractas; et juveniles sermones jaciens in nos in-
decorè, sic te abiturum putas: ego autem te meæ domus
dominum futurum genui et educavi, quod debui, non pro
te mori. Non enim hanc patriam legem accepi, ut parentes
685 morerentur pro liberis, neque Græcis hoc receptum; tibi
enim ipse, siue sis infortunatus, siue fortunatus natus es:
quæ vero a nobis oportebat te habere, hæc habeo. Imperas
enim

- enim multis, et multorum jugerum arva tibi relinquam:
nam et hæc accepi a patre meo. Qua igitur injuriæ affecti?
690 qua re te privo? ne moriaris pro hoc viro, neque ego pro
te. Gaudes videns lumen; et putas patrem non delectari vi-
ta? certe reputo longum apud inferos tempus; et brevem
esse mihi vitam, sed tamen dulcis est. Imprudenter autem
695 tu digladiatus es, ne moreris; et vivis nunc prætergressus
fatalem diem, hæc occisa. Deinde meam timiditatem accu-
sas, o timidissime, a muliere victæ? quæ pro te pulchro ado-
lescentulo mortua est. Altute autem hoc excogitasti, ut
700 nunquam moriaris, si persuaseris mori præsentem mulierem
pro te: deinde vero exprobras amicis, qui hoc noluerunt
facere, cum tu ipse sis timidus. Tace: et existima, si tuam
amas vitam, et omnes suam amare: si vero nobis mala dix-
705 eris, audies multa, et non falla convitia.
Cho. Plura dicta sunt et nunc et ante opprobria: desine
vero, fenex, filium tuum maledictis insectari.
Al. Dic, et scias me responsurum: si vero doles audiens
verum, non oportebat te in me delinquere.
710 *Phe.* Magis utique peccassem, si fuisset mortuus pro te.
Ad. Idemne vero est, juvenem mori et fenem?
Phe. Debemus una anima vivere, non duabus.
Ad. Atqui Jove longius vivas in tempus.
Phe. An imprecaris parentibus, nulla injuria affectus?
715 *Ad.* Sentio enim te amare longam vitam.
Phe. At nonne tu hoc cadaver pro te effers?
Ad. Signa, o ignavissime, timiditatis cuidam.
Phe. Nequaquam a nobis periit: non dices hoc.
Ad. Heu! utinam hoc viro indigeas aliquando.
720 *Phe.* Duc multas, ut plures pro te moriantur.
Ad. Tibi hoc est probrosum: tu enim non voluisti mori.
Phe. Dulcis est lux ista diei, dulcis est.
Ad. Malum est hoc tuum ingenium, nec in viris nume-
rari decet.
Phe. Non rides, vetulum efferens cadaver.
725 *Ad.* Morieris utique inglorius, cum morieris.
Phe. Male audire, mortuus non curo.
Ad. Heu, heu! senectus quam plena est impudentiæ.
Phe. Hæc vero Alcestis non fuit quidem impudens, sed
eam nactus es dementem.
Ad. Abi tu, et sine me sepeliri hoc meum cadaver.
730 *Phe.* Abeo: tu ipse vero, qui es ipsius interfector, ipsam
sepelies. Et insuper pœnam dabis tuis affinibus, vel certe
Acastus non amplius erit inter viros habendus nisi pœnas
de te sumpserit pro sanguine sororis.
735 *Ad.* Pereas igitur ipse, et tua conjux, liberis orbi, vivo
filio, sicut digni estis senescite: nunquam enim mecum ven-
nietis

nietis sub idem testum. Abite: si verò necesse sit mihi per præcones disjungere me à tuâ paternâ domo, statim disjungar. Nos vero, (præsens enim malum est ferendum) eamus ut in rogo ponamus cadaver.

740 *Cho.* O misera propter audaciam, generosa, et longe præstantissima, vale! benevolus vero te subterraneus Mercurius, et Pluto excipiat: si vero et illic plus commodi contigerit bonis, horum particeps, Plutonis conjugii affideas.

Serv. Multos quidem jam, et ex variis locis hospites in Admeti ædes profectos scio; quibus adposui cibos: verum
750 nondum hoc hospite deteriorem in hanc domum recepi: qui primum quidem lugentem herum videns intravit ædes et ausus est transire fores. Deinde vero non temperanter accepit casu oblata xenia, cognita calamitate domus; sed siquidem non afferremus, compellabat nos adferendum, quod petebat: arripens autem hederaceum poculum in manus, bibit merum vinum nigræ matris, donec calefecit ipsum circumdans flamma vini: et coronat caput myrti ramis, absurda latrans: erat autem audire geminum melos:
760 hic enim cantabat, mala, quæ in Admeti domo erant, nihil curans præ suâ voluptate: nos vero servi plorabamus heam; oculum tamen non ostendabamus hospiti madefacientes: sic enim mandaverat Admetus. Et nunc ego quidem in ædibus convivio excipio hospitem, versutum furem, et prædonem quendam: hæc vero domina ex ædibus abiit, nec eam sum prosecutus. Neque extendi manum lugens
770 meam dominam, quæ mihi et omnibus servis erat mater: liberavit enim nos ex innumeris malis, molliens viri iram: nonne igitur hunc hospitem iuste odi, qui incommodo tempore advenit?

Her. Heus tu: quid ita tueris torvum et subtriste? non
775 oportet tristem ministrum hospitibus adesse, verum accipere eos decet animo comi. Tu vero amicum virum heri tui præsentem cernens, tristi vultu et contractis superciliis excipis, externi mali curam gerens. Huc accede, tradam præcepta, ut sis sapientior. Scis, quam naturam res mortalium habeant? puto te adhuc nescire; unde enim didicisses? itaque ex me audi. Omnes homines debent mori, et nemo illorum est, qui sciat, an sit victurus in crastinum diem
785 futurum; cursus enim fortunæ incertus est quo evadat, neque disci potest: neque arte ulla deprehenditur. Hæc igitur cum audiveris et didiceris ex me, exhilara te ipsum, bibe: quotidianam vitam tuam ducas esse, reliqua vero fortunæ.
790 Cole etiam plurimum suavissimam dearum Venerem mortalibus;

talibus; comis enim est hæc dea. Reliqua vero hæc omitte, et obtempera verbis meis, si modo videor tibi recte præcipere. Id quod certe puto. Nonne igitur magnam mæstiam omittens, bibes nobiscum, superans contemnendo præsentem calamitatem, coronis stipatus? et certo scio, quod pro illa nunc tristi, et contracta mente, ad alium portum deducet te violentia poculi incidens: cum finis autem mortales, decet nos mortalia sapere. Nam tristibus utique et austeris omnibus est, (si me utantur iudice) vita non revera vita, sed calamitas.

Serv. Scimus hæc: nunc autem rem gerimus, quæ commensatione et risu non est digna.

805 *Her.* Mulier mortua, est alienigena; ne igitur nimium luceas, domini enim hujus domus vivunt.

Serv. Quomodo vivunt? nondum scis mala, quæ sunt in ædibus.

Her. Scio nisi tuus dominus me fefellit.

Serv. Nimium ille, nimium est amans hospitum.

810 *Her.* Nonne oportuit scilicet quod attinet ad peregrinum cadaver bene affici?

Serv. Immo vero profecto cadaver hoc valde et nimis domesticum erat.

Her. An igitur calamitatem aliquam domesticam ille non dixit mihi?

Serv. Abi; et valeas: nobis curæ sunt mala dominorum.

Her. Hic sermo non externorum malorum est initium.

815 *Serv.* Aliter haud nunc tristarer, videns te convivantem.

Her. At profecto gravem injuriam accepi ab hospitibus meis.

Serv. Non in has ædes opportune venisti, ut te nunc exciperent. Nos enim sumus in luctu, et rasuram vides et 820 nigras vestes. *Her.* Quis ergo est mortuus? num aliquis liberorum, an senex pater mortuus est?

Serv. Immo vero conjux Admeti periit, o hospes.

Her. Quid ais? et nihilominus tu me hospitio excepistis?

Serv. Verebatur enim te repellere ab hac domo.

Her. O miser, qualem amisisti conjugem!

825 *Serv.* Periiimus omnes, non illa tantum.

Her. At sensi quidem, videns oculos lacrymantes, et rasuram, et faciem: sed persuasit mihi, dicens se peregrinum funus ad sepulturam prosequi. Invito autem animo his superatis foribus, bibi in domo viri hospitalis in hac fortunâ versantis, et nunc commessabundus sum, caput coronis redimitus: sed tua culpa est, quod non dixisti, proposito tanto malo vestræ domui. Ubi eam sepeliit? ubi inveniam eam vadens?

Serv.:

835 *Serv.* Recta via quæ ducit Larissam, videbis tumulum politum extra suburbium.

Her. O cor, quod multa sustinuit, et o mea anima, nunc ostende, qualem te filium Tirynthia Alcmena Electryonis
840 filia Jovi genuerit. Oportet enim me nunc servare recens mortuam mulierem, et restituere in hanc domum Alcestin, Admetoque gratiam referre. Profectus igitur mortuorum regem atris pennis Orcum observabo, et spero me inventurum ipsum, bibentem apud tumulum de victimarum
845 mactatarum sanguine. Et si insidiis illi structis ex mea sede properans eum corripiam et circulum injiciam mearum manuum, nullus est, qui mihi ipsum eripiat laborantem latus,
850 priusquam mulierem mihi dimiserit: si vero hac præda frustratus fuero et Orcus non venerit ad cruentam molam, descendam ad inferorum, Proserpinæ et Plutonis, obscuram domum, et postulabo: et confido me reducturum esse sursum Alcestim, et tradam eam in manus mei hospitis. Qui me excepit hospitio, nec abegit, quamvis esset gravi calamitate percussus: sed occultavit suum luctum, excelso animo, venerans me. Quis ex omnibus Thessalis magis est illo hospitalis? quis etiam ex Græciæ incolis? quamobrem non
860 dicet se ingrato benefecisse viro, cum ipse sit animo excelso.

Ad. Io, io! tristis accessus, tristisque adspectus. Viduarum ædium, hei mihi, heu mihi! æ, æ! quo vadam? ubi consistam? quid dico? quid vero non? quomodo queam
865 perire? profecto valde infelicem mater me peperit. Beatos duco mortuos, illos amo, illam domum habitare expeto. Non enim lætor lucem intuens, nec in terrâ pedem eundo
870 figens. Talem obsidem mihi creptum Plutoni mors tradidit.

Cho. Procede, procede. Abi in latebras ædium. *Ad.* æ, æ.

Cho. Passus es certè digna lamentis. *Ad.* æ, æ.

Cho. Es in dolore, bene scio. *Ad.* heu, heu!

875 *Cho.* Nihil tamen juvas mortuam. *Ad.* hei mihi! hei mihi!

Cho. Non amplius intueri quenquam charæ conjugis vultum coram, triste est.

Ad. Meministi illius rei quæ sauciavit meum animum, quod enim homini majus malum accidere potest, quam amittere charam conjugem? utinam nunquam uxore ducta, habitassem cum hac istas ædes. Felices duco celibes et sine liberis mortales: una enim tunc est solum anima: pro hac
880 dolere, mediocre est onus. Liberorum vero morbos et nuptiales lectos, morte vastatos, intolerabile est adspicere; cum licuisset sine liberis et sine conjugè semper vivere.

Cho.

Cho. Eventus, eventus difficilis victu venit. *Ad.* heu, heu!

890 *Cho.* Nullum vero finem facis dolorum. *Ad.* heu, heu!

Cho. Tristia quidem sunt hæc latu, sed tu. *Ad.* heu, heu!

Cho. Perfer: non enim tu primus amisisti.—*Ad.* heu, mihi, mihi!

Cho. Conjugem: alios enim alia calamitas premit appa-
parens mortales.

895 *Ad.* O longi luctus, et o dolores propter amicos, qui
sunt sub terra; cur prohibuisti me projicere in profundam
sepulcri fossam, ut cum illa longe præstantissima fœmina,
900 jacerem mortuus? duas enim animas pro una Pluto con-
juxisset simul fidelissimas, transgressus paludem infernam.

Cho. Mihi quidam erat cognatus, cui filius lamentatione
905 dignus periit in ædibus unicus sed tamen ferebat hoc ma-
lum moderate, quamvis esset sine liberis; canam ad cæsa-
910 riem jam præceps existens, et ætate provectâ.

Ad. O facies ædium, quomodo ingrediar? quomodo
vero habitabo mutata fortuna? hei mihi, magnum enim est
915 discrimen. Tunc enim cum tædis ex monte Pelio sectis, et
cum cantu intro ibam, charæ conjugis manum tenens: per-
strepensque carmine, sequebatur sodalium cœtus; illam quæ
920 jam mortua est, et me beatos esse prædicans, quod nobiles,
et utrinque ex nobilissimo genere conjuges essemus: nunc
autem lamentatio hymenæo contraria, et pro candidis ves-
925 tibus atræ vestes me deducunt intro, in desertum thalami
cubile.

Cho. In prosperâ tibi forte existenti venit, nondum ex-
perto mala, hic dolor: sed servasti vitam tuam, et animam.
930 Obiit uxor, reliquit amorem. Quid novi hoc est? multos
enim alios jam spoliavit mors uxore.

935 *Ad.* O amici, conjugis fortunam beatiorum mea esse duco;
quamvis autem hoc non videatur, tamen sic est. Hanc
enim nullus dolor attinget posthac, et cum magnâ gloriâ
liberata est a multis doloribus. Ego vero, quem non oport-
940 tebat vivere prætergressus fatum, nunc primum disco me
tristem victurum vitam. Quomodo enim sustinebo ingressum
hujus domus: quem tum compellaturus? et a quo compel-
latus, jucundum habebam ingressum? quo me vertam? so-
945 litudo enim quæ intus est, abiget me, uxore vacuos cum
adspiciam lectos, fellasque in quibus sedebat, et in ædibus
squalidum solam: cum liberi vero genibus accidentes plo-
rabunt matrem: alii vero dominam gement, qualem amife-
950 rint ex domo. Res quidem domesticæ sunt tales: foris
vero me et nuptiæ Thessalorum agitabunt, et cœtus fre-
quentes mulierum: non enim sustinebo adspicere conjugis
meæ

955 mææ coætaneas : quisquis vero mihi inimicus est, dicet hæc: Vide istum turpiter viventem, qui non sustinuit mori, sed suam conjugem pro se abjiciens præ ignavia, effugit mortem : deinde tamen se virum esse putat, et haberi cupit, et odit parentes, cum ipse non velit mori :
 960 talem famam præter reliqua mala habebo : quid igitur mihi vita diuturnior optanda est, amici, male audienti, et male rem gerenti?

Cho. Ego per Musas, vel sublimis, cucurri, et plurimis voluntatis libris, nihil necessitate potentius inveni :
 965 nec ullum pharmacum adversus hanc reperitur Thraciiis in tabulis, quas Orphei conscripsit vox. Neque quæcunque Phœbus Æsculapii posteris tradidit, pharmaca ærumnosis adversus ærumnas præbens mortalibus.
 970

Solius vero necessitatis nec ad aras venire, nec ad simulacrum hujus Deæ licet accedere : non enim exaudit victimas, nec iis flectitur. Ne mihi, veneranda, major venias, quam prius in vita. Etenim quicquid Jupiter annuerit, atque decreverit, tecum hoc perfecit. Et quod
 975 apud Chalibes ferrum nascitur, domas tu vi : nec ullus præfraetæ menti inest pudor.
 980

Et te, Admete, inevitabilibus manuum cepit hæc dea vinculis : perdura tamen ; non enim reduces unquam ab inferis flendo defunctos, ad superos : et deorum nothi pereunt liberi morte. Erat tum nobis chara, quando nobiscum erat ; etiam adhuc, mortua, nobis chara est. Generosissima vero omnium adjunxisti tibi sociam toris.
 985
 990

Ne vero mortuorum, ut vitâ privatorum, merus agger existimetur sepulchrum tuæ conjugis : Diis at similiter colatur, numen viatorum. Et aliquis obliquam viam vadens, hoc dicet : Hæc quondam obiit pro viro, nunc vero est beata dea. Salve, o veneranda, et bona des nobis.
 995
 1000
 1005 Tales ipsam salutabant voces.

Cho. Atqui, ut videtur, hic Alcmenæ filius, Admete, ad tuam domum venit.

Her. Ad virum amicum libere dicendum est, Admete, et non retinendæ reprehensiones in pectore tacite : ego enim in tuis malis volebam cum fortè adesset explorari amicus. Tu vero non dicebas propositum cadaver tuæ conjugis, sed me excipere parabas hospitio, tanquam curam habens alieni mali. Et coronavi caput, et libavi diis libationes in tuis ædibus adversa fortuna pressis. Quam ob rem de te jam conqueror hæc abs te passus. Non
 1010
 1015

tamen te volo contristare in malis. Cujus vero rei causa
 1020 venio, hoc reversus denuo dicam. Hanc mulierem serve
 mihi a me acceptam, donec adducens Thracios equos
 huc, rediero, interfecto tyranno Bistonum. Si vero rem
 1025 male gesserim (quod avertant dii! utinam enim redeam)
 do hanc ancillam tuæ familiæ; venit autem in meas ma-
 nus cum multis laboribus. Invenio enim aliquos publi-
 cum certamen ponentes athleticis, dignum labore. Unde
 abduco hanc, præmium victoriæ accipiens. Illis enim,
 1030 qui in levioribus certaminibus vincebant, licebat equos
 sibi abducere: illis vero qui in gravioribus vincebant,
 scilicet in pugilatu et luctu, armenta. Mulier vero præ-
 terea sequebatur: mihi vero casu hunc adepto turpe fuisset
 gloriosum hoc lucrum negligere. Verum, hoc dixi,
 1035 tibi oportet curæ esse hanc mulierem. Non enim furto
 partam, sed cum honesto labore acceptam, venio addu-
 cens: tandem vero et tu me laudabis fortasse.

Ad. Neque te contemnens, neque inter homines viles
 ponens, celavi meæ conjugis miseras calamitates: sed fu-
 1040 isset mihi dolor hic additus dolori, si ivisses ad alius hos-
 pitis ædes. Satis enim mihi fuit hoc meum deplorare
 malum: mulierem vero, si quomodo licet, oro te, rex, ali-
 um aliquem, qui non sit passus, qualia ego, servare jube
 1045 Theſſalorum: multi vero tibi sunt hospites inter Phæacos:
 ne redigas mihi in memoriam mea mala. Non possem,
 videns hanc in domo, sine lacrymis esse: ne dolenti mihi
 dolorem addas: satis enim meâ calamitate gravor. In
 1050 quâ parte ædium educabitur juvencula? (Nam ut ju-
 venvula veste, et ornatu nitet) utrum igitur in virorum
 habitabit lectis? et quomodo pura, versans inter juvenes,
 erit? non est facile juvenes, o Hercules, coercere: ego vero
 1055 tui providam curam gero. An alam eam abdens in thala-
 mum mortuæ? et quomodo admittam hanc in lectum
 illius? duplicem meo reprohenſionem, et ex civibus ne
 quis me reprehendat, quod uxorem in me bene meritam
 1060 prodens, in alterius juvenulæ lectis jaceam: et hujus
 mortuæ (digna enim est, quæ a me colatur) oportet me
 habere rationem. Tu vero, o mulier, quæcunque tandem tu
 sis, eundem habere Alceſtidi ſtaturæ modum ſcito, et es
 ſimilis corpore. Heu mihi! aufer per deos a meis oculis
 1065 iſtam mulierem, ne me captum habeas. Videor enim
 ipſam intuens, conjugem intueri meam: turbat autem
 meum cor, et ex oculis fontes erumpunt: o me miſerum,
 quam acerbum luctum hunc jam guſto!

1070 *Cho.* Ego quidem non poſſem laudare præſentem fortunam:
 oportet autem te, quiſquis ſis tu, ſuſtinere quod deus dat.

Her. Utinam vero tantam vim haberem a Jove, ut in
 lucem

lucem reducerem ex inferorum ædibus tuam conjugem,
ut tibi hoc præstarem officium!

1075 *Ad.* Satis scio tuam voluntatem: sed ubi hoc fieri po-
test? impossibile est mortuos redire in vitam.

Her. Ne nunc transgrediaris modum, sed tuum malum
feras moderate.

Ad. Facilius est consolari, quam miseriam sustinere.

Her. Quid vero proficies, si semper gemere velis?

1080 *Ad.* Scio et ipse, sed amor quidam extra fines me rapit.

Her. Amare enim mortuum, elicit lacrymas.

Ad. Perdidit me, et multo magis, quam dicere possum.

Her. Amisisti bonam conjugem, quis contradicet?

Ad. Ita ut hic vir non amplius delectetur hac vita.

1085 *Her.* Tempus dolorem molliet: nunc vero malum tuum
recens adhuc est.

Ad. Tempus dixeris, si tempus id est mortis.

Her. Mulier abducet te a luctu, et desiderium novarum
nuptiarum.

Ad. Tace, quid dixisti? nunquam hoc putassem.

Her. Quid? non duces igitur uxorem, sed manebis vi-
duus?

1090 *Ad.* Nulla mulier est, quæ cum hoc sit cubitura.

Her. Num speres aliquid te prodesse mortuæ?

Ad. Illam decet honore affici ubicunque est.

Her. Laudo quidem hoc, laudo; sed stultitiæ obnoxius es:

Ad. Ut nunquam virum hunc sponsum vocaturus.

1095 *Her.* Laudo, qui conjugii fidus es amicus,

Ad. Morior, si illam perdidero, quamvis non sit am-
plius in vivis.

Her. Recipias fodes in domum istam generosam.

Ad. Ne jubeas me hoc facere, oro te per Jovem pa-
trem tuum.

Her. Atqui peccabis non faciens hoc.

1100 *Ad.* Faciens autem mordebor dolore in corde.

Her. Obtempera: fortasse enim opportuna erit gratia.

Ad. Heu! utinam ex certamine nunquam accepisses.

Her. Cum tamen ego vinco, tu una mecum vincis.

Ad. Recte dixisti: sed mulier hæc abeat.

1105 *Her.* Abibit, si oportet; sed primum vide an sit utile.

Ad. Oportet illam abire, si modo tu mihi nolis irasci.

Her. Sciens quiddam, ego tantum adhibeo studium.

Ad. Vince itaque: non tamen grata mihi facis.

Her. Sed erit tempus, cum laudabis nos: obtempera
solum.

1110 *Ad.* Deducite, si quidem oportet hanc recipere.

Her. Non committam hanc mulierem ministris.

Ad. Tu igitur ipse ipsam introducito, si placet, in
domum.

Her. Immo vero ego in tuas manus tradam.

Ad. Non attingam eam; licet vero intrare domum.

1115 *Her.* Commendo eam tantum tuæ dextræ.

Ad. Cogis me; rex, non volentem hæc facere.

Her. Aulis extendere manum, et attingere hospitam.

Ad. Atqui extendo eam, ut Gorgoni caput resectæ.

1120 *Her.* Habes? *Al.* Etiam habeo. *Her.* Serva igitur eam, et Jovis filium olim dices egregium esse hospitem. Intuere eam, nunquid videatur esse similis tuæ conjugī; et tu beatus jam recede a dolore.

1125 *Al.* O dii! quid dicam? miraculum hoc insperatum esse credo: conjugemne cerno hanc meam revera; an aliquod dei deludens gaudium me facit attonitum?

Her. Non est ita, sed intueris hanc tuam conjugem.

Ad. Vide tamen ne hoc sit aliquod inferorum spectrum.

Her. Non præstigiatores hunc hospitem me fecisti.

Ad. Sed num video conjugem quam sepeliebam?

1130 *Her.* Certo scias: non miror autem te fortunæ tuæ non credere.

Ad. Contrectem, alloquar, ut meam uxorem vivam?

Her. Alloquere, habes enim quod voluisti.

Ad. O charissimæ conjugis facies et corpus, habeo te præter spem, existimans fore, nunquam ut te viderem.

1135 *Her.* Habes; invidia vero nulla deorum adfit.

Ad. O maximi Jovis generose fili, beatus sis, et pater, qui te genuit, te servet: tu enim mea restituisti solus. Quomodo hanc reduxisti ex inferis in istam lucem?

1140 *Her.* Commissa pugna cum rege dæmonum.

Ad. Ubi hanc cum Orco te commisisse dicis?

Her. Apud ipsam tumultum ex insidiis eam corriprens manibus.

Ad. Cur vero mulier muta stat?

1145 *Her.* Nondum fas tibi hujus compellationes audire, priusquam deorum inferorum violationem amoveat; et venerit tertius dies: introducas igitur eam; et, cum sis justus in cæterum, sis pius erga hospites, ut hactenus fueris; et vale: ego vero propositum certamen Stheneli filio regi conficiam, hinc discedens.

Ad. Commorare nobiscum in ædibus.

Her. Alias hoc fiat: nunc oportet festinem.

Ad. Sed felix sis, et salvus redeas. Civibus verò et magistratibus omnibus dico choros celebrare ob eventus prosperos, et aras fuisse placantibus sacrificiis: nunc enim tralati fumus in meliorem vitam: nec dissidebimur felices esse.

Multæ sunt divinarum rerum formæ; et præter spem multa dii perficient, tum spe frustranda, tum insperatis faciendis. Ità hæc res eventum fortita est.

S O P H O C L I S

T R A C H I N I Æ.

DRAMATIS PERSONÆ.

DEIANIRA.

FAMULA.

HYLLUS.

CHORUS, virginum Trachiniarum,

NUNCIUS.

LYCHAS.

NUTRIX.

SENEX.

HERCULES.

Proloquitur DEIANIRA.

A R G U M E N T U M

Ex Apollodori bibliotheca depromptum.

HERCULES, Chalydonem profectus, Regis Cœnei filiam Deianiram despondit, et pro consequendis ejus nuptiis adversus Acheloum cum Tauro comparatum luctatus, sinistrum ipsius cornu fregit. Ac Deianiram ducit uxorem. Hercules Trachinem se contulit. Ducta Deianira, ad fluvium Evenum pervenit, ad quem confidens Nessus Centaurus prætereuntes trajiciebat. Ipse quidem Hercules fluvium trajecit; et, cum in Deianiram mercedem postularet, eam Nessus trajiciendam concessit, qui ei vim inferre conatus est: qua exclamante, Nessus ab Hercule sagitta confixus est. Ille autem moribundus, advocata Deianira, jussit ut cruorem Hydræ veneno infectum ex vulnere desluentem, ac testa acceptum, penes se asservaret, si Herculis erga se amorem retinere vellet. Trachinem profectus Hercules exercitum adversus Cœchaliā coegit, Eurytum ulturus. Inita belli societate cum Atcadibus, Meliensibus Trachiniis, et Locris Epicnemidiis, interfecto cum liberis Euryto, urbem expugnat. Ac, urbe direpta, Iolen captivam duxit. Quum ad Cenæum Eubææ promontorium appulisset, Jovis Cenæi templum ibi ædificavit. Rem sacram facturus Hercules, Licham misit Trachinem, qui vestem splendā esset allaturus. Ab hoc percontata Deianira quomodo se Hercules erga Iolen gereret, ac verita, ne is suum in Iolen amorem transferret, rata Nessi cruorem Hydræ veneno infectum esse poculum amatorium, eo tunicam perunxit; qua induta sacrificavit

ficavit Hercules. Eaque incalescente, hydræ veneno cutis ejus corrosa est: Licham pedibus sublimem raptum, tanquam jaculum ex rupe contorsit: veste vero corpori adhærente avulsa, corporis carnes simul avellebantur. Hercules exitiali veneno infectus Trachinem navi defertur. Deianira, re cognita, sibi manus intulit: is dato mandato majori natu Hyllō, ut Iolē uxorem duceret, in Trachinis montem Œtā delatus, pyram ibi excitatam, cui ipse impositus erat, incendi jussit.

S O P H O C L I S

T R A C H I N I Æ.

D E I A N I R A.

SERMO sane vetus est inter homines te non posse vitam
discere mortalium, prius quam moriatur, bonane an mala
sit cuiquam: ego vero meam, etiam priusquam ad Orcum
5 venio, pernovi esse infelicemque et gravem; quæ quidem
patris in ædibus (Enei habitans Pleurone nuptiarum mis-
erias pertuli gravissimas, si qua mulier Ætolica. Procus
10 enim erat mihi fluvius, (Acheloum dico) qui me sub triplici
formâ petebat ex patre, veniens taurus efficax; modo va-
rius draco sinuosus; modo virili figura bovino fronte; ex
umbroso autem mento torrentes defluebant fontani laticis.
15 Talem ego procum nacta, misera, semper mori exoptabam
priusquam hunc thalamum adirem unquam. Tempore autem,
fero quidem, grato autem mihi, inclytus venit Jovis Alc-
20 menelque filius; qui acri cum eo commissus pugna liberat
me. At quale quidem fuit illud prælium non possum enar-
rare, (neque enim novi) at quicumque assedit metu vacuus
25 spectaculo, is narret. Ego enim sedebam percussa metu, ne
pulchritudo mihi dolorem pariat aliquando: tandem vero
Jupiter Agonius dedit bonum exitum, si modo bonus dici
possit: uxor enim Herculis prælata facta, usque novum
aliquem ex metu metum foveo illius causa sollicita. Nox
enim reducit et nox abducit, quem exceperat laborem.
Et procreavimus liberos, quos ille forte, sicut agricola ar-
vum longinquum nactus, sementis tempore solum aspexit
et messis semel. Tale genus vitæ domumque & è domo
usque

35 usque virum ducit, servientem nescio cui. Nunc autem
quando certamina hæc victor confecit, tum sane maxime
corripior metu. Ex quo enim peremit ille Iphiti robur, nos
40 quidem hic in Trachine extorres hospitem apud virum ha-
bitamus. Ille vero quo abiit nemo novit; at mihi acerbos
dolores de se infligens abit. Jamque propemodum scio mali
aliquid evenisse illi; tempus non enim breve, sed jam de-
cem menses, præter quinque alios, nullum huc remisit nun-
cium. Est autem aliquod grave infortunium: tali mecum
45 tabellâ relictâ abiit, quam ego sæpe deos apprecor me acce-
pisse sine noxâ.

50 *Fam.* Domina Dejanira, multis quidem ego te vidi jam-
dudum lachrymosis ploratibus Herculis abitum lugentem:
nunc autem si fas est liberos moneri servorum consiliis, et me
oportet loqui huc usque: cur quidem tot abundas, sed re-
55 quisitum virum mittis neminem? maxime vero, quem par-
est, Hyllum, si patris curam gerit aliquam ut ei res cedant
bene. Prope autem idem ipse tempestive redit domum.
60 Quare si quid tibi opportunum dicere videor, potes ejus
operâ uti meisque suavisibus.

De. O nate, O chare fili, vel ignobilium ex ore ser-
mones bene prodeunt; Hæc enim fœmina serva quidem,
tamen liberale elocuta est dictum.

Hy. Quale? fac sciam, mater, si mihi fas scire.

65 *De.* Patre tamdiu peregre absente, tibi turpe esse ait non
inquirere ubi sit.

Hy. At novi, rumoribus si qua fides habenda est.

De. Et ubi quæso terrarum audis eum, fili, commorari?

70 *Hy.* Anno quidem præterito diutius Lydæ mulieri eum
dicunt servilia fecisse officia.

De. Nihil non turpe de eo audiat aliquis, si et hoc suf-
tinuit.

Hy. At emissus est hac servitute, ut ego audio.

De. Ubi nunc ergo vivus aut mortuus annuntiatur esse?

75 *Hy.* Euboicam in terram dicunt, Eurytique urbem ipsum
exercitum ducere, aut mox ducturum.

De. Nostine autem, nate, quam fida reliquit mihi oracula
de hac regione?

Hy. Quænam, mater? rem enim non intelligo.

80 *De.* Quod ibi vel finem vitæ facturus sit, vel hoc defunc-
tus certamine in posterum quod superfuit vitæ feliciter vic-
turus. Patrem igitur dubio sic pendentem statu, nate, non
is adjutum? quando vel incolumes sumus, eo incolumi; vel
85 perimus simul et prosternimur tuo, patre perduto.

Hy. At abeo, mater: siquidem oraculi rumusculum hujus
nossem antea, jampridem adessem. Prius autem consueta
patris felicitas non finit nos præmetuere de eo, nec formi-
dare

90 dare nimium. Nunc vero cum intelligo rem, nihil omittam,
quin omnem hac in re veritatem scisciter.

De. Vade igitur, O fili: etenim vel feriori, bene facere
monito, lucrum affert.

95 *Cho.* Quem nigra nox confecta profert, componitque toro
flammanthem solem, solem invoco hoc, ut indicet Alcmenæ
100 filium, ubi mihi, ubi filius ille habitat denique. O lucido ful-
gore ardens; an maritima loca, vel continente in duplici re-
cumbens: dic qui radianti superas omnes oculo.

105 Desiderante enim animo audio duobus ambitam procis
Deianiram (velut miseram quandam alitem) nullo unquam
tempore sopire lugendi libidinem, lachrimis à palpebris
110 amotis: sed memorem semper ob viri vias absentis ferentem
metum, sollicito viduoque toro confici, malam miseram ti-
mentem sortem.

115 Multos enim ut indefessi vel Noti vel Boreæ fluctus lato in
ponto euntes et supervenientes quivis videat; ita et in Cad-
120 migenam filium crescit hic vitæ labor multiplex, ut Creti-
cum mare: sed deorum aliquis semper recto insistentem tra-
mite ipsum ab Orci sedibus arcet.

125 Quorum gratiâ te reprehendens, jucunda quidem, sed
adversa tendo. Dico enim, non abjicere spem bonam de-
bere te: nam sine dolore nihil omnium Gubernator Rex Sa-
130 turnius intulit mortalibus. Sed ad omnes malum et lætitia
redeunt acta in orbem, ut Uisæ volubiles viæ.

135 Neque enim nox nigra p̄manet mortalibus, nec calami-
tates, nec opes; sed illico abeunt: et cuique innox super-
140 venit et gaudium et privatio. Quod te quoque reginam spes
inter hæc animo tenere velim: quoniam quis ita liberis Jo-
vem improvidum vidit?

145 *De.* Audito quidem, ut conjicio ades meo malo: sed quan-
tum ego animo macerer nunquam experta discas; nunc
enim ignara es mali. Juventus enim in hujusmodi pascitur
locis sibi propriis: nec eam æstus Phæbi nec imber, nec
150 ullius venti flatus turbat. Sed voluptatibus dolore liberam
auget vitam cōsque, donec aliqua pro virgine uxor voce-
tur, accipiatque de nocte suam curarum partem, vel ob conju-
gem vel natos territa. Tunc vestrum quævis videat, suum
intuens statum, quibus ego malis gravor. Acerba quidem
155 jam olim multa egomet deslevi; unum vero, quale nunquam
antea, modo eloquar. Iter enim quando novissimum rex
ingressus

- 160 ingressus est Hercules ex ædibus, tunc domi reliquit veterem tabulam inscripta continentem conventa, quæ mihi prius non unquam voluit, ad multa exiens certamina, indicare. Sed ut quid magnum gesturus ibat, non autem moriturus. Nunc vero, tanquam non ultra victurus, dixit, quæ me ob
 165 nuptias capere oportet bona, dixitque quæ liberis pars paternæ terræ divisa cedere voluit, tempus præfiniens, ut cum tres menses profectus hâc à terrâ abesset et annum integrum,
 170 tunc se vel illo moriturum esse tempore; vel, si hunc temporis effugisset terminum, in posterum tum victurum doloris vacuum vitam. Hæc à diis decreta dicere solebat de Herculeis definita esse laboribus, quemadmodum veterem
 175 sagum respondisse olim Dodone geminis ex columbis dixit. Et horum certitudo competit in tempus quod jam adest, ut evenire oporteat. Quare suaviter dormientem exilire me metu, amicæ, perculsam cogunt, ne me superesse oporteat
 180 omnium optimo viro orbatam.

Cho. Bona verba jam loquere: nam coronatum accedere video quendam, ut lætum afferat nuncium.

- Nun.* Domina Deianira, primus ego nuncius metu te liberabo: Alcmenes enim gnatum et vivere scito, et esse victorem, et è pugna afferre primitias diis indigenis.

De. Quis iste sermo est, senex, quem mihi nuncias?

Nun. Confestim tuas in ædes amabilem maritum venturum esse cum victricibus copiis.

De. Et à quo, cive an peregrino, auditum refers?

- 190 *Nun.* In herbofo prato famulus ista narrat Lichas præco; ex quo ego audiens avolavi, ut tibi primus hæc nuncians a te aliquid lucrarer, et inirem gratiam.

- 195 *De.* Ipse vero Lichas cur abest, siquidem Hercules feliciter agit?

- Nun.* Non copiam nactus veniendi facilem abest, mulier: circumstans enim eum Meliensis omnis populus percunctatur, neque potest ulterius progredi. Optatum enim nuncium quisque audire volens, non prius dimittit eum quam
 200 audiendo sit satur. Sic ille nolens volentibus quidem interest: videbis autem ipsum mox manifestum.

- De.* O Jupiter, qui Cætæ intonsum habitas pratum, dedisti nobis (sero licet) gaudium. Exclamate ergo mulieres, quæque intra tecta quæque extra estis: nam insperato lumine mihi famæ exorto nunc fruimur.

- 210 *Cho.* Exulula ædibus, cum intimis festis clamoribus, futura sponsa: et junctus virorum eat clangor; pharetrâ decorum Apollinem Præfidem simulque Pæana, Pæana.

Celebrate:

215 Celebrate: virgines, clamate eodem genitam partu Dianam Ortygiam, cervorum jaculatricem, ambabus faces tenentem, sociasque nymphas. Feror in sublime, neque repellam tibiam, O meum quæ regis animum.

Ecce me perturbat, Evæ! me hedera jam, Bacchicum
225 convertens certamen: Io, Io, Pæan. Sed ecce, chara domina, nunc tibi hæc gaudia metui tuo contraria videre licet clare.

230 *Dei.* Video, charæ mulieres, neque me oculorum ita vigor destituit, ut non hoc agmen cernam: salvere autem præconem jubeo post longum tempus licet mihi visum, præsertim si quid affert boni.

Lic. Imo et bene advenimus, et bene annunciamus, mulier,
235 ut res ipsa postulat: viro enim, qui pulchre se gessit, verba debentur bona.

Dei. O hominum charissime, prima, quæ prima scire volo, edoce, vivumne Herculem hinc receptura?

Lic. Ego quidem ipsum reliqui valentemque et vivum et florentem, nec morbo quovis gravem.

240 *Del.* Ubi, patriane terra an barbara? ede.

Lic. Est littus quoddam Euboicum, ubi statuit aras, et de frugibus sacrificia Cenzæ Jovi.

Dei. Votane offerens? an quodam ex oraculo?

245 *Lic.* Vota; quando harum vastavit bello terram mulierum, quas oculis vides,

Dei. Ipsæ vero per Deos, cujus hæ sunt? et quæ? misera-biles enim sunt, nisi me fallant earum calamitates.

Lic. Has ille, Euryti deleta urbe, exemit sibi peculiares et selectas Deis.

250 *Dei.* Profectus hinc, num propter hoc oppidum tam longum absuit tempus et dies innumeros?

Lic. Non; plurimum sed inter Lydos temporis detentus est, ut ipse ait; non liber, sed venditus; at eam rem non

255 convenit, mulier, reprehendere, Jupiter quam confectam dedit. Ille vero, emptus ab Omphala illa barbara, servitio complevit annum, ut ipse dicit. Adeoque acceptum hoc dedecus momordit ut juramentum sibi à se oblatum juraverit

260 pro certo eum, qui auctor hujus mali extitit, cum liberis et uxore postea in servitutem redacturum. Nec irritus fuit is sermo. Sed, ubi à cæde Iphiti expiatus est, collectas undique sumens copias adit urbem Euryti: illum enim aucto-

265 rem solum mortalium hujus esse mali affirmavit. Qui ipsum, ubi in ædes venisset suas hospes ut vetus, multis quidem probrose verborum tenuis dixit, et multa atroci animo: di-

270 cens, quod manibus inevitabiles gestans sagittas, suis tamen filiis

filiis impar esset jaculandi peritia; quodque ut servus ab homine libero assligeretur: tandemque, cum potus esset ipse, eiecit eum: quibus commotus, ubi venit deinde Iphitus
 275 Tirynthiam, in colle equos ad pascua missos vestigans, tunc eum alibi oculos, alibique mentem habentem, à summo dejecit montis vertice. Ob hoc autem facinus iratus rex
 280 Jupiter, omnium pater, Olympius divenditum eum relegavit, neque sustinuit cædem; propterea quod hunc ex omnibus solum dolo interfecisset: si enim aperte ultus fuisset, Jupiter ignosset ei jure manus inferenti: injuriam enim
 285 non tolerant ne Dii quidem. Qui vero superbe illi insultarunt petulanti linguâ, ipsi omnes Orci nunc sunt incolæ, civitalque in servitutem redacta. Istæ autem quas coram vides, ex felicibus inamabilem adeptæ vitam veniunt ad te:
 290 hoc enim tuus et maritus jussit, et ego, ut qui sim fidelis illi, exequor: quod ad ipsum vero attinet, simul casta sacrificia fecerit paterno Jovi ob urbis captionem, crede eum affuturum: hoc enim post plurima dicta bene verba jucundissimum est audire.

295 *Cho.* Regina, nunc tibi voluptas adest manifesta, tum ex his, quæ adsunt, tum quod hæc audiveris.

Dei. Quidni ego gauderem hanc à viro feliciter rem gestam audiens jure optimo? necesse est admodum, ut hoc
 300 mihi conveniat. Tamen inest hæc rite expendentibus nescio quis metus, ne felix ille labatur olim. Mihi enim miseria vehemens incescit, amicæ, has intuenti infastas peregrina
 305 terra, et ædibus et patribus carentes, errare: quæ antea quidem ab ingenuis fortasse editæ sunt viris, nunc autem servilem sustinent vitam. O Jupiter, malorum depulsor, utinam ego te nunquam videam meam contra prolem ita grassantem; aut, si quid acturus es, ne hæc saltem jam vivente
 310 agas: tam misere ego metuo hæc intuens. O tu miserima, quænam ex adolescentulis, virine experts, an mater? at ex vultu quidem horum videris inexperta omnium, generosa tamen quæpiam. Licha, dic cujus demum hominis filia hæc hospes sit, quænam illi mater, quisve qui genuit pater?
 315 quoniam miseret me hujus præ cæteris magis, cernens quanto præ cæteris sola sapere novit.

Lic. Quid ego sciam? quid et me interrogas? forsitan inter suos non infimo nata loco.

Dei. Num regia de sobole Euryti germen quoddam erat?

Lic. Non novi: neque enim exquisivi prolixius.

Dei. Neque nomen illius tenes ab aliqua malorum consorte auditum?

Lic. Minime: silentio meum absolvi opus.

Dei. Quin dic, O misera, nobis tua sponte: quoniam
 325 quædam et hæc calamitas nos nescire te, quæ sis.

Lic.

Lic. Si dixerit, non sane priori ut tempore æqualiter linguæ utetur: quæ quidem nequiquam indicavit, neque quicquam magni neque parvi: sed usque gestans calamitatis
 330 onus, lachrymas fundit misera, ex quo patriam cellam reliquit. Hæc quidem fortuna (silendi sc. libido) damnosa sane est ei, sed veniam meretur.

Dei. Faciat ergo illa ut lubet, et eat intro sic placidissime:
 335 neque mala ad præsentia à me quoque dolore afficietur novo: satis enim quæ adest ægritudo: nunc autem domum eamus omnes: ut et tu quo velis properes, et ego quæ intus curanda sunt cûrem.

Nun. Sed hic prius parumper morare, ut scias, hisce remotis, quosnam ducas intro, quorumque nihil inaudisti; discasque quod scire oporteat: horum enim perfectam habeo scientiam ego.

Dei. Quid est quamobrem meum sistis gradum?

Nun. Siste et audi: etenim neque priorem sermonem frustra audisti, neque puto nunc audis.

Dei. Utrum illos jam huc denuo vis revocemus? an mihi et his solis enarrare libet?

Nun. Tibi et his nihil prohibet dicere: sed illos abire sine.

Dei. Quin jam abire: nunc sermo proferatur.

Nun. Ille vir nihil, modo quæ locutus est, secundum viri
 350 normam dixit: sed vel nunc malus, vel antea nuncius mendax fuit.

Dei. Quid dicis? liquido mihi ede omne quod cogitas. Quæ enim huc usque narraſti, nihil intelligo.

Nun. Hunc virum ego audivi dicentem multis coram testibus, quod ille (Hercules) puellam ob hanc Eurytumque cepit, et altis turribus nobilem Œchaliæ. Amor vero ipsum

360 solus deorum induxit bellum hoc suscipere; non illa apud Lydos, neque apud Omphalea laboriosa servitus, neque in præceps dati Iphiti letum: quo nunc amore suppresso contraria dicit: sed ubi non potuit persuadere patrem

365 sic filiam dare ut furtivo potiretur concubitu, crimen exiguum causamque commentus, patriam hujus puellæ invadit copiis, in qua Eurytum dixit obtinere regnum; interfecitque regem patrem hujus, et urbem devastat. Et nunc, ut

370 vides, redit domum; sic hisce præmissis, non sine singulari cura, mulier, neque ut servam misit, ne id expectes; neque veri simile est cum sit incensus amore. Visum est

375 didici; et hæc multi medio in foro Trachiniorum una mecum audivere, unde queam radargui: si vero ingrata dico, non lætor equidem, vera tamen patefeci.

380 *Dei.* Hei mihi misera, quid jam ago negotii, quod nocuum admisi sub testâ occultum, o misera? num nomine proſus

- prorsus caret, ut jurabat adductor mihi? certe admodum splendida et vultu et corpore.
- 385 *Nun.* Patre quidem genita Euryto olim Iole vocabatur: illius ille nullo modo parentes narrabat, nihil scilicet inquirens.
- Cho.* Pereant nolim omnes improbi, sed qui occultis se exercet, eum quæ non decent malis.
- Dei.* Quid me facere oportet, mulieres? quippe ego sermonibus præsentibus stupefacta sum.
- 390 *Cho.* I, rem ex ipso homine exquire: nam illico vera dicet, si illum vi admota examinare voles.
- Dei.* Quin jam eo: etenim non aliena meæ sententiæ dicis.
- Cho.* Nosne hic maneamus? aut quid facere convenit?
- 395 *Dei.* Mane, hic enim vir non meis à nunciis accitus, sed sponte sua ex ædibus graditur.
- Lic.* Quid me profectum, mulier, oportet Herculi dicere doce: nam me profecturum vides.
- 400 *Dei.* Quam, ex Trachine tarde huc profectus, abire properas, priusquam dicta renovemus denuo?
- Lic.* At siquid ultra vis quærere, en ego adsum.
- Dei.* An ad ipsam fideliter veritatem communicabis?
- Lic.* Testis mihi sit Jupiter, quicquid mihi cognitum erit.
- Dei.* Quænam ergo hæc est femina, quam adducis huc?
- 405 *Lic.* Euboica: sed quibus orta est dicere nequeo.
- Nun.* Heus tu, huc respice: quacum loqui te existimas?
- Lic.* Tu vero cur tandem me interrogas?
- Nun.* Audacter fare, si curas quæ ex te sciscitor.
- Lic.* Cum regina Deianira Enei filia, uxoreque Herculis (nisi perperam video) dominaque mea.
- 410 *Nun.* Hoc hoc volebam ex te discere. Aisne se dominam esse tuam?
- Lic.* Jure enim dico.
- 415 *Nun.* Quid deinde? quas putas te meruisse pœnas si deprehendaris in hac injustus?
- Lic.* Quonam modo injustus? quid jam vafre moliris?
- Nun.* Nihil ego. Tu quidem strenue id agis.
- Lic.* Abeo: stultus enim fui, qui te olim audierim.
- Nun.* Non abibis, ni prius breve quid rogatus dixeris.
- 420 *Lic.* Dic, si quid vis, etenim non taciturnus es.
- Nun.* Captivamne, quam modo adduxit domum, novisti ergo?
- Lic.* Immo novi: sed cur id quæris?
- 425 *Nun.* Nonne tu hanc, quam ut ignarus cernis, Iolen professus es Euryti prolem esse?
- Lic.* Quos inter homines? quis huc profectus tibi testis erit hæc ex me audisse coram?

Nun.

430 *Nun.* Civium inter plurimos, medio Trachiniorum in foro,
multa ex te hæc saltem audivit turba.

Lic. Imo, audiisse se dicunt: idem vero non est opinionem dicere, et rem ut certam affirmare.

435 *Nun.* Quam narras opinionem? nonne tu juratus dixisti te hanc Herculi uxorem adducere?

Lic. Ego uxorem? per Deos dic, chara domina, quis tandem est hic hospes.

Nun. Qui præsens ex te audiit, quod hujus ob ardorem
440 urbs domita sit tota, neque Lydia mulier illam vastarit, sed hujus (Ioles) manifestus amor.

Lic. Homo facessat hinc, Domina: quippe cum ægroto nugari viri non est sapientis.

Dei. Ne tu, per in summo Cætæ nemore Jovem fulgurantem, hanc rem me celes. Non enim feminæ verba dices
445 malæ, neque ei quæ non noverit humana; quod gaudere iisdem semper natura non conceditur. Amori enim quicunque insurgit velut pugil ad pugnam, non recte sapit.

450 Ille enim etiam Diis imperat, prout vult, et mihi quoque: quidni et alteri imperet, qualis ego sum? quare, si quicquam meum maritum hoc eodem morbo accuso correptum, profecto insaniam; aut hanc adeo feminam, quæ causa nullius mihi turpitudinis, neque mali ullius fuit. Non ita se res habet: sed, si quidem ex illo edoctus mentiris, disciplinam non bonam ediscis; sin ipse temet ita erudis, cum velis esse

455 bonus, deprehenderis malus. At loquere, quicquid veri est. Nam libero, mendacis nomen qui parit, fors est non bona. Ut lateas vero, ne hoc quidem fieri potest. Multi enim sunt, quibus dixisti, qui deinde narrabunt mihi. Et siquidem metuis, non est cur jure metuas; quoniam nescire hoc, id me doleat sane; scire autem quid habet acerbum? nonne et alias plurimas maritus unus duxit Hercules prius? nec unquam quævis earum ex me verbum malum accepit:

460 neque probrum hæc audiet, ne quidem si valde cantabescat illius amore: quando illam ego miserata sum præ cæteris maxime, videns, quod venusta forma illi vitam perdiderit, et terram patriam invita misera vastarit, et in servitutem

465 redegerit. Sed hæc quidem ventus ferat; tibi autem edico ego, mendax apud quemcunque alterum ut sis, mihi vero semper verus.

Cho. Pare huic recte monenti (nec dein accusabis hanc mulierem ut ingratam) et à me inibis gratiam.

Lic. At, O chara domina, quoniam te video mortalem,
480 et intelligentem mortalia, nec iniquam; omnia tibi eloquar verè, neque meum celabo animum: est enim ita, quemadmodum ille nuncius dixit. Hujus ille acris amor Herculem
485 occupavit, et propter eam solam ærumnosa diruta est patria Cæchalia bello. Et hæc (æquum est enim ut, quod ad illum

Vol. I. * F attinet,

attinet, dicam) neque iussit celare Hercules, neque abnu-
 unquam: sed ipse, O domina, pertimescens tuum ne pectus
 490c angerem hisce sermonibus, peccavi; si quid huic peccati in-
 esse judicas. Quia verò jam saltem rem omnem nosti, illi-
 usque et tuâ pariter gratiâ et ama mulierem, et velis dicta,
 495 quæ de eâ dixisti, non esse irrita. Nam cætera ille omnia
 qui vincit forti manu, hujus amoris prorsus cessit victus.

Dei. Et illius quidem animi sum, ut ita faciam. Neque
 morbum insuper afferemus ultrò, superis pugnantes: sed
 500 intrò eamus, ut verbis mandata capias, quæque pro donis
 dona, uti decet, congrua parem, ut et hæc feras: vacuum
 enim non æquum est te abire, qui huc adveneris plurimo
 cum comitatu.

505 *Cho.* Ingens quoddam robur victoriæ Venus ostentat sem-
 per. Atque, quæ Deos quidem attinent, prætermitto: quo-
 que pacto Saturnium calcavit, non dico: neque quo pacto
 510 tenebrosum Plutonem, vel Neptunum quassatorem terræ.
 Sed propter hanc uxorem robusti descenderunt ante nup-
 tias quidam: plagosa pulverulentaque decertarunt prælia.

515 Alter quidem erat fluvii robur, elatis cornibus quadrupe-
 dis figura Tauri, Achelous ab Cœniadis: alter vero Baccho
 520 sacris venit à Thebis, recurvos arcus et hastas, clavamque
 quatiens, Jovis filius. Qui tum vehementer conslixerunt,
 cupientes thalamis potiri. Sola autem conjugii præses in
 525 medio Venus certamen virgâ moderabatur præfens.

Tunc erat manuum, erat et arcuum stridor, taurinorum-
 que commixtum sonus cornuum. Erant et ex parte Hercu-
 530 lis luctationes, erantque ex Acheloi frontium perniciosi
 ictus et gemitus amborum. Illa verò, formosa, tenera, sub-
 535 limè in tumulo sedebat, expectans maritum: (ego vero,
 quæ mater dico) hoc scilicet oculus puellæ, de qua certaba-
 tur, miserabiliter expectat; et à matre statim discessit, vi-
 tula velut deserta.

Deianira, Chorus, Lichas, Hyllus.

Dei. Dum, amicæ, in ædibus hospes ille alloquitur cap-
 541 tivas puellas, ut qui abitum paret, interea foras prodii ad
 vos furtim, partim dictura, quas manibus confeci machinas;
 partimque, quæ patior mala, vobiscum ploratura. Virginem
 545 enim, ut puto, non ampliùs, sed conjugem ad me recepi,
 onus velut nauta damnosum, mercem animi mei. Et nunc
 nos duæ manemus unâ sub stragulâ, unius amplexus: talem
 550 Hercules ille fidus nobis et bonus dictus diuturnæ domus
 custodiæ mercedem remisit. Ego vero succensere quidem
 nescio illi laboranti toties hoc ipso morbo: rursus autem
 cohabitare cum hac una, quæ mulier sustineat, si modo
 sit

- 555 sit particeps ejusdem connubii? Video enim illius juven-
tam, ut indies ei sensim crescat, meam vero, ut decreseat :
harum decerpere amat oculus virorum florem, ab his clam
avertere pedem. Hæc igitur misere metuo, ne maritus
560 quidem Hercules meus vocetur, hujus vero adolescentulæ
vir. Sed desino: non enim, ut dixi, irasci decet mulierem
prudentem: qua vero ratione judico medicabilem hanc mo-
lestiam, eam tibi dicam. Est mihi antiquum donum vetusti
565 olim Centauri, lebetes æreo conditum: quod, puella adhuc
cum essem, hirsuto ab Nesso moriente ex cæde accepi: qui
per profundum flumen Evenum homines mercede manibus
570 portabat, neque mobilibus remis remigans, nec utens velis
navis. Qui et me, (paterna procul familia cum Herculem
primum uxor sequeretur) gestans in humeris, in medio jam
transitu, cæpit attrectare improbis manibus. Exclamavi
575 autem ego; et Jovis protinus filius conversus manibus emisit
alatum sagittam; perque pulmonem et pectus cum stridore
trajecta est: emoriens autem ferus talia locutus est: Filia
senis Œnei, hoc lucri facies meâ (si parueris) ex traiectione,
quando novissimam te transvexi ego. Si enim concretum
sanguinem meâ de cæde acceperis manibus, hic ubi lividas
imbuuit sagittas Lernæa Hydra, erit tibi mentis hoc delini-
585 mentum Herculeæ, eo ut nullam intuitus diligat feminam
ille, quam te, magis. Hoc cum in animum incidisset, amicæ,
(domi enim erat post mortem illius inclusum probe) tunicam
hanc eo tinxî, adhibitis omnibus, quæ is, dum viveret,
590 dixit: et hæc jam confecta sunt. Malas autem veneficarum
artes neque sciam ego, neque addiscam, taliaque audentes
perosa sum; philtris autem hisce si forte hanc superare va-
leam puellam, et delinimentis hisce Herculem attrahere,
595 confecta rite res est, nisi tibi quid videor moliri improbè;
sin verò, quiescam.

Cho. Certe, si qua tibi inest fiducia in factis, videris nobis
non statuisse male.

Dei. Fides quidem sic se habet, ut opinio aliqua insit, sed
600 nullum hujus rei unquam periculum feci.

Cho. Sed factis scire oportet: nam, neque si putes te rem
tenere, teneas tamen certam, nisi experta.

Dei. At mox sciemus: illum enim video foras egressum
605 jam, et celerrime aderit: tantum à vobis istud occultetur
probe: nam in tenebris turpia licet facias, non in probrum
incides.

Lic. Quid oportet facere, indica, Filia Œnei: nam
longum jam tempus mansimus tardi.

Dei. At hæc ipsa tibi ago sedulo, Licha, dum tu cum
610 feminis intus loquebaris peregrinis, ut feras mihi hanc
mollem tunicam donum illi viro, dexteræ meæ. Cumque
hanc

- hanc dabis, mone, nullus ut mortalium, prior illo, induat
 615 hanc corpori. Neque aspiciat hanc ne solis quidem splendor,
 neque fanum sacrum, nec foci domestici jubar, priusquam
 ipse conspicuus in publicum consistens ostenderit
 illam Deis, qua die taurum mactare statuit. Sic enim vovi,
 620 si quando illum domum cernerem salvum, vel audirem reversum,
 rite quod ornarem hanc veste, cumque exhiberem Deis
 sacrificum novum nova in veste. Et, quorum perferes
 signum, ille benè distinguentes sigillo huic oculos admovebit.
 625 At vade jam, et serva imprimis legem non affectandi, nuncius
 cum sis, quicquam ultra mandata agere: deinde, ut
 gratia illiusque tibi et mea collata ex simplici duplex fiat.

Lic. Siquidem Mercurii hoc fungor officio constanter,
 630 haud unquam peccabo saltè in tua commoda, quin hoc vasculum,
 ut est *signatum*, offeram, et verba, quæ dixi mihi,
 fideliter adjungam.

Dei. Quin vade jam: etenim pernòsti, res domesticæ uti
 se habeant.

635 *Lic.* Novique, et dicam esse salvas.

Dei. Quin nosti, et hoc etiam, hospitis videns amplexus,
 quam amanter illam susceperim.

Lic. Ita ut obstupuerit meum gaudio cor.

Dei. Quid aliud ergo diceres? Metuo enim ne nuncios
 640 maturius meum erga illum desiderium, quam sciam illà ex
 parte num desiderer.

Cho. O qui maritima et saxosa calida balnea, et juga Cætæ
 645 circum habitatis; quique medium Meliacum ad sinum et
 aureis sagittis decoræ littus virginis, ubi Græcorum cœtus
 sunt vocati in Pylis:

650 Dulcisona jam vobis tibia non inauspicatum edens cantum
 redibit, sed divini consonum carminis. Jovis enim et

655 Alcmenæ filius properat domum omnigenæ virtutis spolia
 nactus.

Quem urbe procul suâ, undique duodecim mensium
 660 expectavimus spatium in mari, nihildum de eo scientes.
 Illi vero chara uxor, misera, miserrima cor, assiduis luctibus
 665 se perdebat: nunc vero Mars æstro amoris concitus finit
 laboriosum diem.

Redeat, redeat; nec illi consistat multis acta remis vehiculum
 670 ratis, priusquam hanc ad urbem cursum confecerit,
 insulari foco relicto, ubi sacrificum agere dicitur. Inde
 veniat omninò mitis suadelæ perunèto implicitus poplo,
 675 quod consilium Centauri monstraverat.

Dei.

Dei. Mulieres, quam metuo ne ultra quam oportuit confecta sint mihi omnia, quæ dudum faciebam.

Cho. Quidnam est, Deianira, filia Œnei?

Dei. Non novi: sed anxia sum animi, ne fortasse compariar malum magnum fecisse incitata spe bonâ.

Cho. Numquid propter illa tua Herculi dona?

Dei. Maxime sane, adeo ut nulli unquam auctor sim votum non re probatum, ut propere suscipiat.

685 *Cho.* Doce, si licet, quid id est quod times.

Dei. Talis evenit, qualem dicam, mulieres, vobis; res admiranda et insperabili eventu. Qua enim lanâ candidâ tenui ovis induendam tunicam unxi modo, ea evanuit vorata à nemine qui sunt domi, sed consumta sponte sua periit, et disfluxit de summo lapide: ut vero scias omnia sicut acta sunt, prolixiori eloquar sermone. Ego enim, quos ille ferus me Centaurus, doleret cum latus acri sagitta, olim docuerat, 690 omisi rituum eorum nullum, sed servavi mecum, ærea ut in tabella ineluibile scriptum. Et hæc mihi erant præmonita, et hæc feci. Pharmacum ut hoc procul ab igne, radiisque semper calidis intactum angulis in intimis servarem, donec alicubi recens inungendum foret. Et hæc 700 patravi: nunc autem cum facto opus esset, unxi tunicam in intimis ædibus, clam lana utens detracta pecudis domestici; et seposui complicatam à radiis solis in cavam cistam, donum 705 Herculi, ut ipsæ scitis. Sed intra ingressâ, video rem innarrabilem, nec homini facilem conjectu. Lanam enim ovi detractam, qua prius unxeram, abjicio forte in medios ignes fulgentis Solis; ubi vero fervore correpta fuit, disfluit 710 tota nescio quo modo, et in frustra redacta est humi, forma maxime similis scobi, quam serra abrafam cernis, dum lignum scinditur. Ita illa humi jacet; at è terra, ubi projecta 715 erat, effervent bullosæ spumæ, ut flavo in Autumno pinguis musti effusæ in terram fervent spumæ à Baccho sacra vite. Quapropter non habeo misera, quid cogitem; cerno enim me facinus immane perpetrasse. Unde enim quæso, curve, 720 moriens ille ferus mihi præstaret benevolentiam, quæ necis illi causa eram? Non ita est: sed percussorem perdere cupiens, me decepit; quod ego serius, cum nihil amplius prodest, rescisco: sola enim ipsum, nisi quid fallor sententia, 725 ego infelix penitus perditura sum. Quæ percussit enim, sagittam novi et Deum Chironem læsisse; et quæcunque tangit, perimit omnia animantia: proinde ex illo, vulnus permeans, hoc atrum venenum sanguinis quæ non et hunc perimeret? videtur mihi saltem. Et jam fixum est, ille si 730 lapsus fuerit, eadem impetu et me commori simul. Vivere enim cum infamia non ferendum est illi quæcunque nolit ingenii esse mali.

Cho. Formidare quidem atrocia facta est necesse, spes vero non est dammanda ante exitum.

Dei. Non inest malis in consiliis spes vel minima, quæ fiduciam præstet eventus boni.

740 *Cho.* Sed in eos, qui non sponte peccarunt, ira lenis est; quam te nancisci decet.

Dei. Hoc ille recte utatur sermone, non qui mali particeps sit, sed cui nihil domi grave est.

745 *Cho.* Tacere tibi convenit, nec ultra loqui, nisi quid de hac re filio dixeris tuo: quoniam adest, quæsitum patrem qui nuper abiit.

Hy. O mater, quam ego ex tribus unum optaverim, vel te non amplius vivere, vel vivam alterius matrem vocari, non meam; vel meliorem mentem, quam quæ nunc inest tibi, alicunde accipere.

750 *Dei.* Quid est, O nate, à me ortum tanto odio dignum?

Hy. Virum tuum scito, meum nempè dico patrem, te peremisse hâc in die.

Dei. Hei mihi! quale edidisti, O fili, verbum?

755 *Hy.* Quod non potest non esse factum; quod enim factum est, quisnam queat infectum reddere?

Dei. Quid narras, O fili? ex quo mortalium edoctus detestandum adeo facinus patrasse me dicis?

760 *Hy.* Ipse calamitatem patris gravem hisce oculis intuitus, et ex ipsius ore precipiens id dico.

Dei. Ubi vero, dic, convenisti virum, et cum eo affuisti?

765 *Hy.* Si oportet te scire, omnia mihi dicenda sunt. Ubi proficisceretur, inclytam Euryti populatus urbem, victoriæ reportans tropæa, primitiasque; littus quoddam utrinque fluctibus pulsatum Eubœæ promontorium Cenæum est: ibi Paterno Jovi statuit aras, et lucum refertum frondibus: illic eum desideratum primo lubens vidi. Paranti autem ei

770 frequentes mactare victimas præco domesticus ab ædibus advenit Lichas, tuum adferens donum, lethale scilicet populum: quo ille indutus, ut tu prius mandaveras, mactabat quidem duodecim absque labe boves, quos præsto habebat,

775 prædæ primitias; sed cuncta simul centum adduxerat diversi generis pecora. Et primo quidem miser hilari animo ornatuque gaudens et stolâ precabatur. Ubi vero à venerandis victimis accensa est flamma cruenta, et à lignis pinguibus sudor prorupit è cute, et tenaciter adhæsit lateribus tunica per omnia membra, quasi à fabro modo adglutinata; (venit autem ossium laceratio cum convulsione) cruentum

780 tum sicut infectæ viperæ virus, cum depascebatur tunica. Ibi vocabat infelicem Licham, tuo malo nullatenus culpandum, quærens, qualibus attulisset hanc artibus vestem. Ille nihil sciens miser, tuum solius donum attulisse dixit, ut erat missum.

790 Ubi Hercules hæc audivit, et per ima penetrans viscera dolor

- dolor corrodens eum corripere, prehensum pede Licham, quâ parte junctura nectitur, allidit ad prominentem è ponto scopulum: per comam vero album cerebrum effluit, medio
 795 capite disiecto, idque cum sanguine. Universus vero exclamavit cum fletu populus, propter hunc quidem morbo correptum, et illum confectum: et nemo audebat viro occurrere. Distrahebatur enim modo per humum et erectus modo, clamans,
 800 ejulans: circum vero remugiebant scopuli, Locrorum saxa prominentia, et Eubœæ promontoria. Ubi vero defessus est, frequenter humi miser sternens seipsum, frequenter et cum lamentis clamitans, infausto thalamo imprecatus graviter
 805 tui miseræ et Ænei nuptiis, qualem nactus esset pestem vitæ suæ; tandem præsentis ardore distortos oculos atollens vidit me in media turba, lachrymis madentem, et me intuens vocat: Fili, accede, ne fugias meum malum, ne quidem si te mecum commori oporteat. Sed aufer extra me, et potissimum dimitte eo, ubi me nemo viderit mortali-
 810 lium: sed si te miseret mei, saltem me ex hac terra transfer quam celerrime, ne hic moriar. Cum hæc mandasset, scapha in media impositum illum ad hanc terram vix appulimus frementem convulsionibus; et ipsum statim vel vivum
 820 aspicietis, vel modo mortuum. Talia mater patri cogitasse meo et perpetrasse deprehensa es, quorum à te Justitia pœnam reposit, Erinnyesque, si fas modo est, imprecor: at fas est; quoniam mihi fas omne tu prius abjeceris, omnium optimum, quam terra sustinet, virum perimendo, qualemque
 825 alium non videbis unquam.

Cho. Quid te tacite subtrahis? nescisne quod tacendo consentias accusanti?

- Hy.* Sinite abire: ventus ab oculis meis illi contingat
 830 procul abeunti secundus. Tumorem enim vanum quid attinet alere materni nominis, quæ nihil, ut matrem decet, agit? quin abeat et valeat; voluptatemque, quam meo dedit patri, ipsa capiat.

Chorus.

- 835 Aspicite puellæ, quam subito advenit divinum nobis Oraculum veteris prædictionis; quod et dixit, quando exacta mensibus præterisset duodecimaque aratio, tum requiem à laboribus concessam iri germano Jovis
 840 filio: et hæc recte rata, vento secundo, eveniunt. Quo pacto enim qui non cernit lucem amplius, amplius in laboribus sentiat, post mortem, servitium?
 845 Si enim ipsum Centauri perniciosum rete pungit, dolosa vis, lateri adhærentis, viro quod exceperat mors, peperitque varius Draco; quo pacto ille solem alium, quam præsentem,
 850 viderit, horribilissimo quidem Hydræ adhærens monstro, hirsutique simul illum lacerant Nessi, perdentes animum, dolosi stimuli ferventes?

- Quorum, illa misera velocem magnamque cernens domui
 855 noxam novas ob ingruentes nuptias, hæc quidem neuti-
 quam advertit, illa vero alieno animo profecta; ut exitialem
 conciliarent amorem. Certe alicubi infausta gemit, certe
 860 alicubi densarum copiosum fundit lachrymarum rorem.
 Adveniens autem fatum præmonstrat dolosum et magnum
 detrimentum:
 865 Erupit lachrymarum fons. Diffusus est morbus. O Dii!
 quale ab hostibus malum nunquam inclytum Herculem in-
 vasit, ut misericordiam moveret. O funesta ducis hasta
 870 quæ tunc velociter sponsam hanc adduxisti celsâ ab Æchaliâ
 belli jure. Harum autem rerum ministra Venus utcunque
 875 tacita manifeste apparet esse auctor.

Chorus, Nutrix, Senex, Hyllus, Hercules.

- An ego fallor, an audio quædam lamenta per domum
 recens concita? quid dicam? edit aliquis non obscurum
 880 sed infaustum ploratum intus, et novum aliquid parat testum.
 Attende autem hanc: insolito vultu & contractis superciliis
 tendit ad nos anus annuntiatura aliquid.
 885 *Nu.* O natæ, quam non parvorum malorum nobis causa
 fuit donum Herculi missum!
Cho. Quid, quæso, anus novi dicis?
Nu. Abiit Deianira ultimam viarum omnium, idque im-
 motis pedibus.
Cho. Num, quæso, ut moreretur?
 890 *Nu.* Cuncta audisti.
Cho. Mortuane est misera?
Nu. Idem exaudis.
Cho. O misera perdita! quonam modo periisse eam inquis?
Nu. Miserrime quidem, ipsum si spectes actum.
 895 *Cho.* Dic, mulier, cui fato occurrit?
Nu. Ipsam se sustulit è vivis
Cho. Quis furor, aut qui morbus adegit? Quam aciem
 teli mali corrinuit? Quo pacto machinata est, super cæde
 900 cædem sola conscians?
Nu. Luctuosi ferri vulnere.
Cho. Tunc vidisti misera hoc audax facinus?
 905 *Na.* Vidi, ut quæ prope astiterim.
Nu. Qualis erat? quomodo? age dic.
Nu. Sua ipsius manu patrata sunt hæc.
Cho. Quid ais?
Nu. Certa.
 910 *Cho.* Peperit peperit magnam, quæ nuper venit, sponsa do-
 mibus hisce Furiam.
Nu. Nimis admodum; magis autem, si prope astans vi-
 distes quod fecit, magisque miserata fuisses.

Cho.

- 915 *Cho.* Et hæc sustinuit manus fœminea perpetrare?
Nu. Horrende sane: audies vero ut ipse sis mihi testis.
 Ubi ingressa est in domum sola, et filium vidit in aulâ stragulas sternentem, ut rursus obviam iret hinc patri; occul-
 920 tata, ipsam ubi nemo videret, rugiebat quidem ad aras advoluta, quodd sic fieret vidua; flebat & utensilium si quod tangeret, quibus usa est olim misera. Quin huc & illuc
 925 per domum oberrans, sicubi aspexit famulum quempiam charum, lugebat infelix ipsum intuens, ipsa suum ipsius fatum incusans, et liberis carituras in posterum opes. Ubi
 930 vero ab hisce desit, protinus eam video in Herculeum thalamum irruentem. Et ego, clam vultum tenebris abdita, observabam, cerno autem fœminam lecto Herculeo injectas sternentem vestes; hoc ubi confecit, infiliens supra confedit
 935 medio in toro, et lacrymarum erumpens calida fluenta dixit, O lectusque thalamique mei connubiales, in posterum jam valete! nam me non unquam capietis amplius hisce in stratis cubantem. Hæc locuta, manu violentâ resolvit
 940 suum ipsius peplum, ubi aurea coercebat mamillas fibula, denudavitque latus totum humerumque sinistrum. Et ego currens, quam potui celerrime filio nuncio hæc quæ molita
 945 est mater. Sed interea dum huc & illuc cursumus, videmus ipsam ancipiti gladio in latere sub jecore & præcordiis vulneratam. Conspicatus autem id filius ploravit: novit
 950 enim miser illam facinus hoc ira impulsam perpetrasse, fero edoctus quæ domi gererentur, quodque invita per Centauri dolos ita fecisset. Ibi filius infelix neque lamenta omisit ulla prorsus, apud eam lugens, neque assundere se
 955 ori: sed lateri latus admovens jacebat, multa ingemiscens, quod in eam immerito crimen conjecisset malum: dolens, propterea quod duobus esset simul patreque matreque ea or-
 960 batus. Ita hic se habent res. Proinde, si quis duos vel etiam plures dies computat sibi, stolidus est. Non enim est crastina dies certa, ante quam præsens bene acta sit dies.
 965 *Cho.* Utra, prius gemam? Utra atrocius peracta sunt; Dijudicatu difficile est mihi quidem miseræ. Hæc quidem habemus oculis usurpanda domi, illa autem, sperantes, vi-
 970 furi sumus: idem autem est & habere & certo expectare malum.
 970 Utinam vehemens aliquis aspiret secundus a domo ven-
 975 tus, qui me transferat ex his locis, ne præ metu moriar, statim Jovis fortem natum solum intuita: quia in immedi-
 cabili dolore accedere ad ædes dicunt; ingens quoddam miraculum.
 980 Propinqua sane, et non procul, flebam, canor a velut luscinia: hospitum nam hic gressus advenit. Ubinam portant illum? ut amici curam gerentem, gravem absque strepitu
 fert

985 fert gradum! Hei, Hei, ille mutus bajulatur. Quid
judicare convenit, Mortuumne illum esse, an dormire?

Hy. Hei mihi tui causâ pater! Hei mihi tui causâ misera
990 sum! Quid de me fiet? quid consilii capiam? Hei mihi!

Sen. Tace, fili, ne excites feroces dolores patris efferi. Vi-
vit enim, ad inferos licet cernuus. Sed inhibe mordens os
tuum.

995 *Hy.* Quid ais, senex? num vivit?

Sen. Ah ne suscite somno captum, ne provoces et irrites
furiosum gravem morbum, O fili.

1000 *Hy.* At, mihi misero pondus ingens, valdè æstuat animus.

Her. O Jupiter, ubi terrarum veni? quos apud mor-
tales jaceo confectus continuis doloribus? Hei! ego miser.
Sceleratus rursus exedit morbus. Heu!

1005 *Sen.* An non noras, quantum esset lucri filere, neque
pellere hujus à capite palpebrisque somnum?

Hy. Non possum me cohibere magnum istud intuens
malum.

1010 *Her.* O Cenæum aræ fundamentum, ubi fumant sacræ,
qualem animo gratis pro qualibus mihi misero gratiam re-

1015 pendis? O Jupiter, quam fecisti me clade? quam debui
ego nunquam intueri miser oculis, hunc insanabilem vigo-
rem insanix in me accendi. Quis enim incantator, quis

1020 artifex medicinæ tantus, qui hoc malum absque Jovis ope
mitigabit? miraculum me procul videri putarem. Ah!

ah! finite me infaustum sopire: finite me in perpetuum.

1025 Ubi me attingis? quo me reclinas? enecas me, enecas.
Excitasti quod aliter dormiret. Accensus est mihi hoc à

te. En iterum ingruit! Ubi nunc estis omnium Achivorum
injustissimi viri? quos ego multoties mari, perque saltus,

1050 omnia dum purgo, ad mortem laborabam miser! & nunc
tali agrotanti neque ignem neque enssem aliquis admovebit
salutarem? Ah! ah! neque amputare caput vitæ sustinet
adveniens invisæ? Heu! heu!

1035 *Sen.* O fili hujus viri, res hæc major exurgit quam meæ
sustineant vires. Tu vero adjuva: tibi enim oculus ve-
getior est quam mihi ad servandum.

Hy. Manusego quidem admoveo. Sed clam cruciantem
1040 dolorem vitæ, neque rebus domi, neque foras, possum ex-
pellere: Jupiter talia dare potest.

Her. O nate, nate, ubi tandem es? huc me rogo, huc me
1045 porta levatum. Hei! hei! O fatum malum. Invadit ite-
ram, invadit infelix, qui nos perdit, inadibilis immitis
morbus. O Pallas, malum hoc me iterum excruciat. O

1050 nate, patrem miseratus, inculpabilem stringe enssem; feri
me sub jugulo; et medere dolori, quem venero suo fecit
tua

1055 tua mater impia, quam utinam sic intuear jacentem,
eodem ipso modo, quemadmodum me perdidit. O Jovis
1060 germane frater, O dulcis Pluto, fopi, fopi, celeri nece
me infelicem perimens.

Cho. Cohorruī audiens hæc mala, amicæ, regis nostri,
quibus vir eximius affligitur.

Her. O multa jam & audacia ego & dictū gravia mani-
1065 bus humerisque qui pertuli: at nondum tale malum neque
conjux Jovis proposuit neque durus Eurystheus mihi,
quale hoc dolosa Cenci filia affixit humeris meis, Furiarum
1070 manu contextum rete, quo funditus pereō. Lateribus
enim adhærens, summas quidem voravit carnes, pulmo-
nisque arterias exsorbet cohabitans: viridem & mihi san-
guinem ebibit jam, & extabuit corpus omne, non expli-
1075 cabili hac vinctum compede. Et hæc, non hasta cam-
pestris, neque terrigena exercitus Gigantum, neque Cen-
taurorum vis, neque Græcus, neque Barbarus, neque ulla
terra, quam ego repurgans undique peragravi, perpetravit:
sed mulier, eaque feminæ, non viri ingenio, prædita,
1080 sola me jam subegit sine ense. O nate, sis mihi filius, ger-
manus cum sis; nec matris nomen tibi sit antiquius. Da
mihi matrem tuam, tuis ipsius manibus ex ædibus raptam,
1085 in meam manum, ut liquido sciam utrum meam vicem doleas
magis, an illius, videns corpus illi afflictum et merito male
habitum. I, nate, aude: & miserere mei, multis mise-
1090 randum: & hoc ne unus quidem unquam hunc virum
dixerit antehac se vidisse facere: sed absque gemitu usque
ferebam mala: nunc vero hoc à tanto malo effeminatus in-
venior miser. Ergo accedens consistite propius patrem:
1095 Consideraque quali hæc à calamitate patior mala: mon-
strabo enim tibi vestibus amotis. En, spectate omnes afflic-
tum hoc corpus: cernite miserum, quam miserabilis sim.
Ah! ah! infelix ego, heu! heu! incaluit iterum mali vis
1100 novo tormine: iterumque penetravit latera: neque in-
exercitatum me esse finet, ut videtur, misere crucians
voraxque morbus. O Rex Pluto, recipe me! O Jovis
fulgur, feri! Incute, O Rex, immitte desuper telum, pater,
1105 fulminis mihi: exedit enim rursus: recruduit, erupit. O
manus, manus! O terga! & pectora! O chari lacerti! illine
vos tandem estis, qui olim Nemees incolam, bubulcorum
perniciem, leonem, adeundam nemini belluam aut affabi-
1110 lem, vi confecistis! Lernæamque Hydram? Bicornemque
ac horribilem equestrem manum Centaurorum, inso-
lentem, legum contemtricem, superbam viribus? Eryman-
thiumque ferum? quique ab inferis tricipitem Orci canem,
1115 invictum monstrum, atroci vipera editum, traxistis? & au-
reorum custodem pomorum Draconem mactastis in ultimis
locis?

Iocis? aliosque insuper labores innumeros expertus sum, nec ullus unquam statuit tropæa manibus de meis: at nunc sic
 1120 ruptis nervis, et pendulâ cute, a peste cæcâ vastor miser; qui optimæ natus parentis dictus sum, qui excelli Jovis vocatus proles. Sed hæc optime sciatis velim, licet nihil fuero, nihil incedere valeam; saltêm, quæ hæc fecit, eam vel
 1125 sic ulciscar: huc accedat modo; ut docta possit nunciare omnibus, me solere et vivum malos saltêm, & mortuum, punire.

Cho. O misera Græcia, luctum qualem conspicio eam sensuram fore, hoc viro si privabitur.

1130 *Hy.* Quoniam permittis contra ut loquar, pater, silentio præstito, audi me, morbo quamvis affectus. Petam enim à te ea tantum quæ jure consequar. Da mihi teipsum non mordentem ut mordes cor, iracundiâ: sic enim nescias quibus gaudere velis, vel quibus doleas frustra.

1135 *Her.* Disto quid velis, desine. Ego enim morbo affectus nihil intelligo, quæ tu dudum perplexa loqueris.

Hy. De matre adsum dicturus mea, ut nunc cum ea agitur, & quomodo peccavit invita.

1140 *Her.* Omnium pessime, & enim memorare audes iterum patris peremptricem matrem, ut ego etiâ audirem?

Hy. Sic enim res illius se habet, ut neutiquam deceat tegi.

Her. Non scilicet, propter illa priora in me peccata.

Hy. Sed ne quidem propter hæc diu tacendum dices.

1145 *Her.* Dic: cave autem ne appareas malus & degener.

Hy. Dicam: mortua est miserè modo occisa.

Her. A quonam? portentum sane per hæc mala vaticinaris.

Hy. Ipsa sibi manus intulit, & nullus alius.

Her. Hei mihi! Quàm oportuit eam prius mea cecidisse manu!

1150 *Hy.* Etiam tua remitteret ira, si res omnis tibi nota foret.

Her. Atrocem sermonem, exorsus es; dic ergo qua putes ratione.

Hy. Toto negotio erravit, bona cum animo vellet.

Her. Bona, pessime, facit, quæ patrem occidit tuum?

1155 *Hy.* Nam cum putaret philtrum admoveere tibi, postquam novas intus conspexit nuptias, aberravit.

Her. Et quis tantus est veneficus Trachiniorum?

Hy. Nessus olim Centaurus persuasit ei, ut tali philtro tuum acriter accenderet amorem.

1160 *Her.* Heu! heu! infelix, perii miser! occidi, occidi, lux est mihi nulla amplius. Hei mihi! modo intelligo quo redactus sum miseræ. Abi, nate; pater enim non amplius tuus est. Voca omnem mihi fratrum tuorem stirpem, voca
 et

et miseram Alcmenam, Jovis frustra dictam conjugem,
1165 ut ultimam de me oraculorum sortem audiat, quæ ego novi.

Hy. Sed neque mater hic est, sed littorali Tirynthi inest,
ibi habitans: et liberos partim ipsa secum abductos alit,
1170 partim urbe Thebana habitantes scias. Nos vero, qui ad-
sumus, si quid facto opus est, pater, operam hanc dabimus,
ubi audiemus quid velis.

Her. Tu saltē rem proinde audi, eo enim venisti, ut
ostendas, qui vir sis, cum meus dicare filius. Mihi enim
1175 erat prædictum à patre olim, a nemine viventium me esse
periturum, sed ab eo qui mortuus Orci incola esset: Hic
igitur ferus Centaurus, sicut divinum edidit oraculum, sic
1180 viventem me peremit mortuus. Dicam autem ego hisce
quæ eveniunt paria, oracula quidem nova priscis congru-
entia, quæ, monticularum et humi cubantium ego Sello-
rum ingressus nemus, conscripsi a paterna et multimodis
1185 loquaci quercu: quæ mihi, si tempus ad jam vicens præ-
sensque viverem, respondit laborum instantium mihi ter-
minum fore: et putabam deinde me victurum bene. Hoc
autem erat profecto nil aliud nisi me moriturum: mortuis
1190 enim labor nullus accedit. Hæc igitur quoniam clarè
consentiunt, nate, oportet te quoque esse huic viro adju-
torem, neque expectare meum os ut acrius te excitet, sed
spontè cedentem iussa exequi, legem pulcherrimam san-
cientem, ut natus pareat patri.

1195 *Hy.* At, O pater, metuo misere, cum sermonis statum
ingressus; parebo tamen in his, quæ tibi videntur.

Her. Admove manum dextram imprimis mihi.

Hy. Ad quid fidem hanc tam magnam admoves?

Her. Non adferes ocyus, neque mihi obstabis?

1200 *Hy.* Ecce porrigo, neque quicquam negabitur.

Her. Jura Jovis igitur, qui me genuit, caput.

Hy. Quid uti faciam dic? et tum omnino dicam.

1205 *Her.* Jura ergo, quam rem te iussero executurum.

Hy. Juro ergo ego, Jovem adhibens testem.

Her. Si vero transgrederis, pœnas imprecare ut des.

Hy. Non dabo; faciam enim quæ jubes, imprecor
tamen.

Her. Nosti igitur illum Cætæ Jovi sacrum supremum
montem?

Hy. Novi, ut qui sacra fecerim sæpe in arduo vertice.

Her. Ibi jam nunc oportet te meum sublatum corpus
1210 tuis ipsius, et amicorum, quos voles, manibus, multam
quidem materiam profundæ radicis quercus cum toton-
deris, multamque masculam cum excideris simul agrestem
olivam, corpus, inquam, meum injicere; et piceæ accepta

- 1215 lampadis face incendere : luctuosa vero nulla accedat lachryma, sed absque gemitu et absque lachrymis, siquidem es huius viri, filius, perage ; sin minus, manebo tibi ego, et apud inferos, imprecator usque gravis.
Hy. Hei mihi, pater, quæ locutus es ? quæ me facere jubes ?
- 1220 *Her.* Qualia facere oportet : sin minus, patris alius esto nescio cuius, neque meus voceris ultra filius.
Hy. Hei mihi iterum ! ad quæ me facinora excitas, pater ? ut parricida fiam, et occisor tuus.
Her. Non sane ego illud volo : sed ut meorum, quæ
- 1225 fero, malorum sis sanator et unicus medicus.
Hy. At qui concremans corpus sanem tuum ?
Her. Sed, hoc si abhorres, cætera saltèm perage.
Hy. Gestandi quidem non abnuam officium.
Her. An et rogi, quem dixi, struem conficies ?
- 1230 *Hy.* Modo ne ipse manibus attingam crematurus ; alia faciam, nec meæ deficient partes.
Her. Sed et hæc sat erunt : præsta autem mihi beneficium parvum, super alia magna conferens.
Hy. Sit licet maximum, tamen præstabitur.
- 1235 *Her.* Euryto genitam nosti ergo virginem ?
Hy. Iolen, ut opinor, dicis.
Her. Tenes. Hoc ergo tibi moriens mando, fili, hanc me defuncto (siquidem pie agere velis paterni juramenti memora) conjugem adjuuge tibi : neque patri non obtemperes : neque alius hominum hanc, quæ meis lateribus una accubuit, præter te accipiat unquam : ut tu ipse, mi nate, tori illius curam geras. Obtempera : te enim in magnis obsecutum, mihi in parvis nunc non obsequi priorem effundit gratiam.
- 1245 *Hy.* Hei mihi ! morbo quidem laboranti irasci grave est, sed ita animatum quempiam videre quis ferat ?
Her. Perinde loqueris, ut nihil eorum, quæ dico, facturum.
- Hy.* Quis enim eam, quæso, quæ meæ matri mortis sola
- 1250 causa extitit, tibi que ut affectus sis, quemadmodum es, quis eam, qui non Furiis agitatus laborat, accipiat ? Satiustus est et me, O pater, mori, quam cum maximis habitare inimicis simul.
- Her.* Homo hic, ut apparet, non exhibet mihi morienti debitam officii vicem ; atqui Deorum dira execratio
- 1255 manebit te, meis si non parueris dictis.
Hy. Hei mihi ! mox videris te morbo premi dicturus.
Her. Tu enim sopitum excitas denuo malum.
Hy. O miser ego, quanta dubitatio me tenet !
- 1260 *Her.* Non ducis æquum etenim parenti auscultare.
Hy.

Hy. Ediscam igitur impie agere, pater?

Her. Nulla est impietas, meum si oblectes cor.

Hy. Facerene igitur jubes me hæc iuste?

Her. Ego quidem: ad hæc testes voco Deos.

1265 *Hy.* Igitur faciam, neque repudiabo tua, Deos testatus,
iussa; neque enim unquam malus videbor, si tibi pareo,
pater.

Her. Pulchre peroras, et his gratiam citam, O nate,
istam adijunge, ut, priusquam incidat convulsio, vel furor
1270 aliquis, me in pyram ponas. Agite, incumbite, levate;
requies malorum hæc est, finis hujus viri ultimus.

Hy. At nihil prohibet tibi hæc perficere, quando jubes,
et nos adigis, pater.

1275 *Her.* Age nunc, priusquam hic denuo excitetur morbus,
O anima dura ferri, saxo oclusum os præbens, compesce
clamorem: nam nunc grata omnino est ingrata res.

1280 *Hy.* Tollite, comites; magnam quidem mihi in hoc ini-
turi gratiam, magnamque Deorum vecordiam agniture in
his factis: qui cum genuerunt, et vocati sunt patres,

1285 tanta inspicere sustinent mala. Futura quidem nemo in-
tuetur; præsentia tamèn tristia quidem nobis sunt, turpia
autem illis, at præ omnibus acerbissima hoc sustinenti
malum.

1290 *Cho.* Ne tu, puella, linquaris in ædibus, magnorumque
quæ vides nova funera, multaque infortunia nova: et
nihil horum est, quod non fecit Jupiter.

2